

VÝROČNÍ ZPRÁVA

20**16**

Československá obchodní banka, a. s.

Obchodní firma	Československá obchodní banka, a. s.
Sídlo	Radlická 333/150, Praha 5, PSČ 150 57, Česká republika
Právní forma	akciová společnost
Registrace	zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B XXXVI, vložka 46
Den zápisu	21. prosinec 1964
Předmět podnikání	banka
Identifikační číslo	00001350
Daňové identifikační číslo	CZ699000761 (pro účely DPH) CZ00001350 (pro ostatní daně)
Kód banky	0300
SWIFT	CEKOCZPP
Datová schránka	8qvdk3s
Telefonické spojení	+420 224 111 111
Internetová adresa	https://www.csob.cz
E-mail	info@csob.cz
Orgán dohledu	Česká národní banka (ČNB) Na Příkopě 28, Praha 1, PSČ 115 03, Česká republika

Meziroční procentní změny jsou počítány matematicky z nezaokrouhlených čísel.

KLÍČOVÉ UKAZATELE

Konsolidováno, podle EU IFRS

2016

2015

2014

Údaje z finančních výkazů

Rozvaha ke konci roku (mil. Kč)

Aktiva celkem	1 085 527	956 325	865 639
Úvěry a pohledávky	783 223	579 448	506 635
Vklady (závazky k ostatním klientům)	676 162	621 927	599 143
Vydané dluhové cenné papíry	222 997	166 492	27 928
Vlastní kapitál ¹⁾	88 549	90 541	85 372

Výkaz zisku a ztráty (mil. Kč)

Provozní výnosy	34 043	32 542	31 443
– z toho čistý úrokový výnos	22 235	22 303	22 872
– z toho čistý výnos z poplatků a provizí	6 218	6 391	5 979
Provozní náklady	15 651	15 687	14 981
Ztráty ze znehodnocení úvěrů a pohledávek (včetně rezerv)	617	983	927
Zisk před zdaněním	18 380	16 461	16 178
Zisk za účetní období ¹⁾	15 141	14 010	13 604

Poměrové ukazatele (%)

Rentabilita průměrného kapitálu (ROAE) ²⁾	17,3	16,4	16,4
Rentabilita průměrných aktiv (ROAA) ²⁾	1,42	1,49	1,40
Poměr nákladů k výnosům ²⁾	46,0	48,2	47,6
Kapitálová přiměřenost ³⁾	18,5	19,4	17,5
Pákový poměr (Leverage ratio) ⁴⁾	5,18	5,25	5,15
Ukazatel čistého stabilního financování ⁴⁾	150,9	134,9	135,9
Podíl úvěrů k vkladům ²⁾	79,3	79,9	76,4
Návratnost aktiv	1,39	1,47	1,57

Obecné informace (k 31. prosinci 2016)

Počet zaměstnanců – skupina ČSOB ⁵⁾	8 232	8 203	7 406
Počet klientů – Banka (mil.) ⁶⁾	2,803	2,831	2,855
Počet poboček – Banka ⁷⁾	287	316	319
Počet bankomatů	1 066	1 062	1 047

Rating ČSOB⁸⁾ (k 31. prosinci 2016)

Ratingová agentura	Dlouhodobý rating	Výhled	Krátkodobý rating	Dlouhodobý rating platný od
Moody's	A2	stabilní	P-1	20. června 2012
Standard & Poor's	A	stabilní	A-1	1. října 2014

1) Případající vlastníkům Banky.

2) Stav ke konci roku; definice viz str. 26.

3) Na základě CRR; stav ke konci roku. Regulační kapitál, resp. ukazatel kapitálové přiměřenosti, ke konci účetního období odráží zisk za běžný rok.

4) Na základě CRR; definice viz str. 26.

5) Zaměstnanci na plný pracovní úvazek; data za rok 2015 a 2016 jsou včetně zaměstnanců ICT, kteří byli k 31. 12. 2015 přesunuti z KBC Group zpět do Banky.

6) Údaj za rok 2014 byl přepočten (metodologická změna).

7) Zahnuje pobočky ČSOB a Era finanční centra, tj. bez cca 3 000 obchodních míst České pošty.

8) Stav ratingu k datu vydání této Výroční zprávy je uveden v kapitole Zpráva představenstva.

ÚVODNÍ SLOVO

Vážené dámy, vážení pánové, drazí kolegové,

loňský rok byl skvělý pro hypoteční trh. Nárůst zájmu o financování bydlení prostřednictvím tohoto produktu byl enormní a my jej samozřejmě intenzivně zažívali i v ČSOB. Rekordně nízké úrokové sazby tuto vlnu ještě podpořily. Patrný byl také zájem klientů a jejich příklon ke konsolidaci půjček. Jsem rád, že na pozadí zmíněných trendů je bankovní sektor v České republice stále celkově ziskový a stabilní. I díky tomu se ČSOB daří rozvíjet všechny produkty a služby.

V ČSOB také významně rostlo bankopojištění, které nás dále odlišuje od konkurence a kterým vycházíme maximálně vstříc našim klientům. Těm jsme v loňském roce vyšli také vstříc řadou nových aplikací a technologií. V mnoha případech jsme byli i průkopníky, což se týká například mobilní peněženky NaNákupy. Vylepšili jsme ale také aplikaci Finanční trhy pro iPady a nabídli jsme našim klientům jednoduché a levné řešení pro elektronickou evidenci tržeb.

Jsmo rádi, že se nám daří propojovat péči o klienty v její digitální formě s tradiční komunikací na pobočkách. Usilujeme o to, aby lidé byli v našich centrech kvalitně obslouženi a aby odcházeli s pocitem, že strávili užitečný čas v příjemném prostředí. Již proběhlá rekonstrukce více než tří desítek poboček by měla toto naše úsilí dále podpořit a kultivovat prostředí nejen pro zákazníky, ale i pro naše zaměstnance. Nově jsme například nabídli přehlednější rozdělení poboček na tři zóny a chystáme i další vylepšení interiérů.

V uplynulém roce se dále rozvíjela i naše spolupráce s Českou poštou. Na pobočkách Poštovní spořitelny jsme klientům nabídli Poštovní půjčku, nejdostupnější produkt tohoto druhu na trhu, jehož uvedení doprovodila velice úspěšná a i odborníky ceněná kampaň. Musím také poděkovat všem, kteří se podíleli na tendru České pošty. Díky němu můžeme nyní jednat o kontraktu, na základě něhož bychom mohli od roku 2018 na poštách nabízet nejen služby Poštovní spořitelny, ale také naše pojišťovací produkty.

Nemohu zde vyjmenovat celou řadu našich úspěšných počinů v roce 2016, ale rád bych ještě podtrhl rostoucí oblibu refinancování a konsolidace půjček. Zejména mladší klienti, kteří si k nám díky novým technologiím nacházejí čím dál častěji cestu, také oceňují biometrický podpis, platbu mobilem či s jeho pomocí výběr z bankomatu. Za povšimnutí rovněž stojí naše nabídka penzijního připojištění pro děti i inovativní bezpečnostní prvky v elektronickém bankovníctví. ČSOB také bodovala v nejrůznějších soutěžích. Stali jsme se například nejlepší privátní bankou, nejúspěšnějším partnerem Mastercard za rok 2016 a díky Cool kartě také Inovátorem roku.

Co nás těší neméně, jsou výsledky v našem přístupu ke společenské odpovědnosti a udržitelnosti. Naše CSR strategie stojí na pevných pilířích. Z pohledu filantropie se soustředíme na Nadační program vzdělání a úspěšný projekt ČSOB pomáhá regionům. V následujícím roce se chceme ještě více soustředit na zaměstnance, protože ti jsou naší hlavní devizou, a podpořit například jejich aktivní zapojení do iniciativ zaměřených na finanční gramotnost dětí i dospělých.

Nepochybuji o tom, že i v oblasti technologií budeme nadále patřit mezi hlavní inovátory tak, jak si to žádá trh i naši klienti. Také vidíme více příležitostí pro rozvoj jedinečného modelu bankopojištění a díky inovacím a zjednodušení jsme referencí na českém trhu v klientském zážitku.

Rok 2017 bude tedy rokem plným výzev. My jsme však nazaháleli a už na konci roku jsme rozšířili náš manažerský tým a i díky posile managementu ČSOB věříme v další úspěšný rok, který se zapíše do historie Banky.

John Arthur Hollows

předseda představenstva

OBSAH

Klíčové ukazatele

Úvodní slovo	3
■ Česká ekonomika	6
■ Zpráva představenstva	8
Hlavní informace a události	8
Finanční výsledky	13
Obchodní výsledky	18
■ O nás	27
Profil společnosti	27
Společenská odpovědnost	31
■ Společnosti skupiny ČSOB	35
■ Správa a řízení společnosti	46
Řídící a kontrolní orgány	46
Politika správy a řízení společnosti	58
Organizační struktura ČSOB	64
■ Finanční část	66
Konsolidovaná účetní závěrka	67
Nekonsolidovaná účetní závěrka	175
■ Zpráva o vztazích	284
■ Další povinné informace	293
■ Dokumenty	304
Čestné prohlášení	304
Zpráva nezávislého auditora	305
Zkratky	308
Finanční kalendář	309
Kontakty	310

ČESKÁ EKONOMIKA

Obecné ekonomické a tržní ukazatele

Skupina ČSOB podniká v České republice, a je proto ovlivněna makroekonomickými trendy dominujícími v této zemi.

Česká ekonomika prošla v roce 2016 cyklickým zpomalením a její růst jen mírně překonal hranici dvou procent především v důsledku útlumu investiční aktivity veřejného sektoru. Odezněl tak efekt dočerpávání volných peněz z fondů EU, které stimulovaly investice a krátkodobý boom stavebnictví v roce 2015. Ekonomický růst tak v roce 2016 stál především na spotřebě domácností podpořené rekordní zaměstnaností a zrychlením tempa růstu nominálních a reálných mezd, které vedly nejenom k rekordní spotřebitelské důvěře, ale i k historicky nejvyšším maloobchodním tržbám a investicím domácností do bydlení.

Nabídková strana ekonomiky zůstala i v roce 2016 v režii zpracovatelského průmyslu, kterému dominovala výroba osobních automobilů. Produkce osobních vozů vytvořila nové maximum, což se odrazilo nejenom na samotném výsledku průmyslu, ale i ve vyšším přebytku zahraničního obchodu ČR. K růstu hospodářství přispívaly i služby, zejména doprava, obchod a činnosti spojené s realitním trhem, který zažíval boom díky rostoucí poptávce domácností po nových bytech a domech podpořené nejenom silným sentimentem, ale i nízkými úrokovými sazbami hypoték. Vzhledem ke zpoždění, s jakým reagovala nabídka nových nemovitostí, došlo k dalšímu zrychlení růstu cen bytů.

V roce 2016 se už v české ekonomice začaly ve významnější míře projevovat inflační tlaky. V prosinci již meziroční inflace dosáhla cílové hodnoty ČNB (2 %) v důsledku rychlejšího růstu cen potravin, pohonných hmot, nákladů spojených s bydlením a efektu zavádění elektronické evidence tržeb. Po delší době se v ekonomice postupně začaly objevovat známky poptávkové inflace.

ČNB v průběhu roku ponechala kurzový systém zavedený v listopadu 2013 beze změny, nicméně v důsledku rostoucího zájmu ze strany především zahraničních investorů musela ČNB masivně intervenovat na devizovém trhu. Výsledkem poté bylo nejenom zvýšení korunové likvidity ve finančním sektoru na necelých 1,4 bilionu korun, respektive nárůst devizových rezerv až na 81 mld. eur, ale i negativní výnosy státních dluhopisů, do nichž začali své nové koruny ukládat právě zahraniční investoři. Jejich aktivita na dluhopisovém trhu dosáhla nového maxima, a tak podíl státních bondů ve vlastnictví nerezidentů poprvé překonal hranici 30 %.

Dostupnost úvěrů v ekonomice v roce 2016 dále vzrostla, a to nejenom díky vysoké likviditě a nízkým úrokům či záporným výnosům dluhopisů, ale i v důsledku dalšího růstu kvality úvěrových portfolií bank. Vzhledem k tomu, že se výrazněji nezměnil sklon spotřebitelů k úsporám, dynamicky rostla i depozita a alternativní formy investování českých domácností.

Hospodaření veřejného sektoru v roce 2016 skončilo mírným přebytkem. ČR se díky tomu podařilo snížit její relativní zadlužení dále pod hranici 40 % HDP, a nadále tak patří mezi nejméně zadlužené země EU.

V následující tabulce jsou uvedeny hlavní makroekonomické ukazatele České republiky pro daná období.

Ukazatel ¹⁾	Měrná jednotka	2016	2015	2014	2013	2012
Nominální HDP	mld. Kč	4 715	4 555	4 314	4 098	4 060
Růst reálného HDP	změna v %, meziročně	2,3	4,6	2,7	-0,5	-0,7
Reálný HDP na obyvatele	tis. Kč	414,4	405,5	388,5	378,8	380,7
Růst reálného HDP na obyvatele	změna v %, meziročně	2,2	4,4	2,6	-0,5	-0,9
Míra inflace (CPI)	%, ke konci roku	2,0	0,1	0,1	1,4	2,4
Míra nezaměstnanosti	%, průměr	4,0	5,1	6,2	7,0	7,0
Saldo veřejného rozpočtu / nominální HDP	%	0,6	-0,6	-1,9	-1,2	-3,9
Veřejný dluh	mld. Kč	1 755	1 836	1 819	1 840	1 805
Veřejný dluh / nominální HDP	%	37,2	40,3	42,2	44,9	44,5
Vývoz zboží a služeb ²⁾	změna v %, meziročně	2,0	4,3	13,0	1,7	7,6
Dovoz zboží a služeb ²⁾	změna v %, meziročně	-0,4	5,0	12,8	0,6	6,4
Obchodní bilance / nominální HDP ²⁾	%	5,3	4,1	5,1	4,1	3,0
Úroková sazba (tříměsíční PRIBOR) ²⁾	%, průměr	0,3	0,3	0,4	0,5	1,0
Kurz Kč / EUR ²⁾	průměr	27,0	27,3	27,5	26,0	25,1

Zdroj:

1) ČSÚ, není-li uvedeno jinak.

2) ČNB.

ZPRÁVA PŘEDSTAVENSTVA

Hlavní informace a události

Pojmy použité v této části jsou definovány a uvedeny s dalšími detaily níže v této kapitole.

Rok 2016 pro ČSOB: Představení inovací do každodenního života našich klientů. Růst obchodních objemů a vynikající kvalita úvěrů.

Klíčové údaje skupiny ČSOB v roce 2016

- **Čistý zisk** skupiny ČSOB náležící vlastníkům společnosti podle EU IFRS dosáhl v roce 2016 výše **15,1 mld. Kč** (meziročně +8 %).
- **Úvěrové portfolio** (včetně ČMSS) se zvýšilo na **618 mld. Kč** (meziročně +6 %), zejména díky hypotékám a spotřebitelskému financování.
- **Vklady celkem** (včetně ČMSS) vzrostly na **752 mld. Kč** (meziročně +7 %).
- Celkový objem **aktiv pod správou** dosáhl **hodnoty 191 mld. Kč** (meziročně +4 %).
- **Provozní výnosy** vzrostly na **34,0 mld. Kč** (meziročně +5 %).
- **Provozní náklady** dosáhly **15,7 mld. Kč** (meziročně stabilní).

Skupina ČSOB i nadále pečlivě řídí úvěrové riziko a udržuje silnou kapitálovou pozici a likviditu, jak dokládají následující hodnoty ke konci roku 2016:

- **Náklady na úvěrové riziko** v roce 2016 poklesly meziročně na **11 bazických bodů** (Ytd., anualizováno) díky vynikající kvalitě úvěrů.
- **Podíl úvěrů k vkladům** poklesl meziročně na **79,3 %** a **ukazatel čistého stabilního financování** vzrostl meziročně na **150,9 %**.
- **Ukazatel kapitálu Tier 1** dosáhl **18,2 %**.

Sloučení Visa Inc. a Visa Europe Ltd.

K 31. prosinci 2015 Skupina vykazovala podíl ve společnosti Visa Europe. V červnu 2016 došlo k fúzi společnosti Visa Europe Ltd. a Visa Inc. Kupní cena byla stanovena ve třech tranších: peněžní plnění, převod preferenčních akcií Visa Inc. a dodatečné peněžní plnění v roce 2019. V důsledku této transakce Skupina vykázala zisk ve výši 1 295 mil. Kč zobrazený v konsolidovaném výkazu zisku a ztrát za rok 2016 jako čistý zisk z realizovatelných finančních aktiv.

Více informací lze najít v nekonsolidované roční účetní závěrce za rok 2016 (Poznámka č. 16) a v konsolidované roční účetní závěrce za rok 2016 (Poznámka č. 17).

Vyplacené dividendy

Na základě rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 22. dubna 2016, byl za rok 2015 vyplacen podíl na zisku (dividenda) 50,49 Kč na akcii, což představuje celkovou dividendu ve výši 14,8 mld. Kč.

Více informací lze najít v nekonsolidované roční účetní závěrce za rok 2016 (Poznámka č. 13) a v konsolidované roční účetní závěrce za rok 2016 (Poznámka č. 14).

Insourcing ICT

Dne 31. prosince 2015 došlo k převodu ICT (vybrané činnosti a procesy, včetně zaměstnanců, aktiv a závazků souvisejících s poskytováním informačních a komunikačních služeb) z pobočky KBC Group Czech Branch do ČSOB. Rozsah ICT služeb poskytovaných skupině ČSOB zůstal nezměněný. Převod ICT do ČSOB předpokládá především nižší administrativní zátěž a vyšší flexibilitu řešení požadavků interních klientů.

Více informací lze najít v nekonsolidované roční účetní závěrce za rok 2016 (Poznámka č. 18) a v konsolidované roční účetní závěrce za rok 2016 (Poznámka č. 3).

Změny v řídicích a kontrolních orgánech ČSOB

- Pavel Kavánek ukončil členství ve výboru pro audit ČSOB k 27. lednu 2016.
- Ladislav Mejzlík byl jmenován členem výboru pro audit ČSOB k 27. lednu 2016.
- Hendrik George Adolphe Gerard Soete ukončil po čtyřech letech své působení v dozorčí radě ČSOB. Jeho funkční období skončilo dne 20. června 2016.
- Martin Jarolím ukončil členství v dozorčí radě ČSOB a ve výboru pro audit ČSOB k 30. červnu 2016.
- Willem Hueting se stal členem dozorčí rady ČSOB a výboru pro audit ČSOB k 1. červenci 2016.
- Marc Wittemans se stal členem dozorčí rady ČSOB k 1. říjnu 2016.

Personální změny v řídicích a kontrolních orgánech ČSOB lze najít v kapitole Správa a řízení společnosti této Výroční zprávy.

Inovace v roce 2016

ČSOB zavedla řadu inovací zajišťující pohodlí a flexibilitu pro klienty.

- Díky mobilní aplikaci **ČSOB NaNákupy**, která jako první v České republice nabídla uživatelům NFC platby, mohou klienti platit za své nákupy bez peněženky. Aplikace jako jediná na trhu podporuje karty Visa i Mastercard a obě zmíněné společnosti ji jmenovaly inovací roku v České republice. Služba má u veřejnosti pozitivní odezvu a posiluje inovativní image banky. Jde o univerzální nástroj pro nakupování – v roce 2017 bude zahrnovat e-commerce platby, správu karet, věrnostní karty, sdílené nákupní seznamy a univerzální archiv pro stvrzenky.
- ČSOB přišla s moderní a pohodlnou obsluhou klientů na všech pobočkách díky **bezpapírovým operacím**, které umožňují podepsat většinu dokumentů elektronicky a uložit je v internetovém bankovníctví klienta. Počet biometricky podepsaných smluv během roku 2016 vzrostl a 93 % klientů bylo se službou spokojeno.
- **Nový koncept poboček** přináší klientům moderní způsob obsluhy v příjemném prostředí s nadčasovým designem a pokročilými technologiemi.
- Díky **80 bezkontaktním bankomatům**, které byly zavedeny v roce 2016, jsou výběry hotovosti pohodlnější a bezpečnější.
- Nový investiční portál **ČSOB Investice** umožňuje klientům spravovat své investiční produkty z chytrého telefonu, tabletu či počítače.
- Osobní poradenství klientům, kteří se chtějí pojistit proti rizikům, poskytuje 140 **pojišťovacích poradců** na pobočkách Banky.
- **ČSOB Premium** přináší affluentním klientům individuální přístup spolu se zvýhodněnými službami a produkty. Například Osobní asistent pomůže vyřešit klientovi různé požadavky od rezervace vstupenek na koncert až po sjednání schůzky s opravářem. Na konci roku 2016 využívalo službu ČSOB Premium více než 22 000 klientů.
- **On-line platby** v rámci ČSOB 7 dní v týdnu od časného rána do pozdního večera.
- ČSOB Pojišťovna spustila na českém trhu unikátní **pojištění internetových rizik**. Klienti se nyní mohou chránit před podvodnými internetovými obchody, zneužitím elektronických platebních prostředků a proti krádeži virtuální identity.

Ocenění

Kvalita produktů a služeb ČSOB byla v silném konkurenčním prostředí českého trhu potvrzena různými mezinárodními a českými oceněními.

- ČSOB získala ocenění **Nejlepší banka roku 2016 v České republice** od mezinárodního magazínu **Global Finance**.
- Díky mobilní peněženke ČSOB NaNákupy společnost **Visa** udělila ČSOB ocenění **Nejlepší inovátor za rok 2016** v České republice a společnost **Mastercard** zvolila ČSOB vítězem **Issuing Innovation 2016**.
- Deník **Hospodářské noviny** ocenil ČSOB titulem **Bankovní inovátor** za produkt COOL karta.
- ČSOB Privátní bankovníctví obdrželo titul **Nejlepší privátní banka v ČR za rok 2016** v šetření prestižního magazínu **Euromoney** a v soutěži **The Banker / Private Wealth Management**.

Další ocenění

- V soutěži Sodexo **Zaměstnavatel roku 2016** byla ČSOB vyhlášena nejlepším zaměstnavatelem v Praze a druhým Nejlepším zaměstnavatelem nad 5 000 zaměstnanců v České republice.
- ČSOB v soutěži TOP odpovědná firma 2016 získala stříbrný certifikát v kategorii **Top Odpovědná velká firma**, bronzový certifikát za **Společensky prospěšný projekt** a bronzový certifikát za **Odpovědný reporting**.
- ČSOB se stala v roce 2016 nejuspěšnějším partnerem Mastercard a získala čtyři ocenění - **Issuer 2016, Special Mention 2016: Issuer Commercial Product, Acquiring Special Mention 2016** a již zmíněné ocenění **Issuing Innovation 2016**.
- ČSOB získala od časopisu ACQ Finance Magazine již podeváté titul **Nejlepší banka v České republice pro oblasti akvizičního financování**.
- Projekt obchvatu Bratislavy financovaný také ČSOB byl oceněn magazínem Project Finance International jako **PPP Transakce roku 2016 v Evropě**.
- Společnost ČSOB Asset Management obsadila v soutěži **Evropské strukturované produkty a deriváty** první místa v kategoriích **Nejlepší distributor** a **Nejlepší výkonnost** v České republice v roce 2016.
- V roce 2016 získala ČMSS od finančně poradenské společnosti Fincentrum titul **Stavební spořitelna roku** a Hypoteční banka třetí místo v kategorii **Hypotéka roku** s produktem Pěkná hypotéka.
- ČSOB Penzijní společnost získala za rok 2015 ocenění **Superbrands 2016**, které uděluje odborná komise Brand Council.
- Společnost Patria získala titul **Nejlepší M&A poradce roku 2016** v České republice od magazínu Corporate LiveWire.

Přehled ocenění skupiny ČSOB lze najít na webových stránkách www.csob.cz.

Hodnocení roku 2016 a očekávání pro rok 2017

Skupina ČSOB dosáhla solidního výkonu na stabilním českém bankovním trhu, zatímco tlak prostředí nízkých úrokových sazeb a regulací nepolevil.

Český bankovní trh byl v roce 2016 charakteristický vyšší aktivitou, pramenící z pozitivního ekonomického vývoje a jeho očekávání a měnové politiky, kterou Česká národní banka ponechala uvolněnou prostřednictvím nízkých úrokových sazeb a kurzového závazku.

Bankovní sektor zůstal celkově stabilní a ziskový a jeho odolnost byla potvrzena výsledky zátěžových testů České národní banky. Bankovní sektor byl podpořen oživením české ekonomiky. Po výjimečně úspěšném roce 2015 se růst HDP v roce 2016 snížil na polovinu v důsledku zpomalení investic veřejného sektoru. HDP byl v roce 2016 o 2,3 % vyšší než v předchozím roce. Ekonomika byla podpořena spotřebou domácností a zahraničním obchodem. Ekonomický růst doprovázel další pokles nezaměstnanosti. České banky mohly i nadále těžit z dostupných klientských vkladů a dostatečné likvidity na trhu, nicméně marže zůstaly pod tlakem v prostředí nízkých úrokových sazeb.

České bankovní prostředí bylo i nadále ovlivňováno novými právními předpisy a změnami právního prostředí. Za prvé, dříve uvedené nařízení o mezibankovních poplatcích za platební transakce založené na kartách se plně projevilo až v roce 2016. Na počátku roku 2016 vstoupila v platnost změna v odvodech bankovních daní. Banky a další finanční instituce nově přispívají do dvou fondů: Fondu pojištění vkladů a Fondu pro řešení krize (tedy do systému Single Resolution Mechanism). Dále Česká národní banka zpřísnila kvalitativní a kvantitativní doporučení pro obezřetné poskytování hypotečních úvěrů. A konečně, v prosinci roku 2016 vstoupil v platnost zákon o spotřebitelském úvěru, který přinesl podstatné změny v poskytování spotřebitelských a hypotečních úvěrů.

V uplynulém roce skupina ČSOB dále rozšířila model bankopojištění a pokračovala se zaváděním jednoduchých, transparentních a uživatelsky přívětivých řešení s cílem plnit očekávání klientů vůči poskytovatelům finančních služeb. V roce 2016 dosáhla ČSOB silného růstu. Čistý zisk vzrostl o 8 %, částečně také díky prodeji podílu ve společnosti Visa Europe. Silný růst obchodních objemů, vynikající kvalita úvěrů a stabilní náklady byly vykompenzovány klesající marží a nižšími výnosy z poplatků a provizí. Úvěrové portfolio se zvýšilo. Za jeho růstem stál pokračující růst hypoték a zrychlující spotřebitelské financování. Růst vkladů skupiny byl podpořen běžnými účty. Celková aktiva pod správou se také zvýšila. Navzdory růstu obchodních objemů si ČSOB nadále udržuje vysokou kvalitu úvěrového portfolia. Ukazatel nákladů na úvěrové riziko se meziročně snížil, stejně jako ukazatel podílu úvěrů v selhání, který zůstává pod 3 procenty.

Makroekonomický výhled skupiny ČSOB předpokládá růst HDP za rok 2017 meziročně o 2,3 %. Představenstvo se domnívá, že mírný ekonomický růst a nízká míra nezaměstnanosti udrží silnou poptávku po úvěrech a podpoří kvalitu úvěrů, ačkoli částečná normalizace nízké úrovně nákladů na úvěrové riziko je myslitelná. Při poskytování úvěrů bude ČSOB i nadále těžit z dobrého přístupu ke klientským vkladům.

Bankovní rada České národní banky uvedla, že kurzový závazek, který Česká národní banka používá ke splnění inflačního cíle od listopadu 2013, nebude ukončen dříve než ve druhém čtvrtletí roku 2017. Opuštění kurzového závazku by mohla doprovázet zvýšená volatilita kurzu koruny, stejně jako možná volatilita na trhu státních dluhopisů.

Regulatorní tlak bude výzvou pro banky i v následujícím roce. Mimo jiné dodatečný proticyklický kapitálový polštář (CCB) ve výši 0,5 % pro rok 2017 vstoupil do minimálních kapitálových požadavků České národní banky. Doporučení České národní banky pro obezřetné poskytování hypotečních úvěrů se dále zpřísní od dubna 2017. Důsledky zákona o spotřebitelském úvěru se plně projeví v roce 2017.

Obsluha segmentů bankovníctví pro retailové a SME klienty zůstává i v roce 2017 klíčovou oblastí podnikání skupiny ČSOB. Skupina ČSOB bude navíc pokračovat v naplňování potřeb svých korporátních klientů. Nadále bude usilovat o udržení solidní ziskovosti prostřednictvím růstu obchodních objemů a efektivní kontroly nákladů a důrazu na kvalitu aktiv.

Vzhledem k výzvám nadcházejících období se ČSOB bude soustředit především na obsluhu svých klientů prostřednictvím proaktivnější nabídky kompletních a relevantních řešení jejich životních situací. ČSOB bude nadále převádět produkty do digitálního prostředí a zároveň zachová i tradiční obsluhu klientů. Cílem ČSOB je umožnit klientům komunikovat s Bankou na stejné úrovni napříč všemi kanály – prostřednictvím poboček, internetu a mobilních aplikací při současném propojení všech těchto forem komunikace. K naplnění uvedených cílů bude skupina ČSOB nadále efektivně a obezřetně řídit náklady a provoz.

Strategie skupiny ČSOB a její obchodní model

Skupina ČSOB chce být referencí v bankovníctví a pojišťovnictví prostřednictvím uvádění klienta do centra našeho dění a dosahování udržitelného růstu. To vše pomocí kultury PEARL.

Skupina ČSOB je jedním ze tří největších poskytovatelů finančních služeb v České republice a lídrem na trhu hypoték, stavebního spoření, privátního bankovníctví a leasingu. Svým klientům poskytuje služby prostřednictvím různých značek a distribučních kanálů. Řídí portfolio aktivit, které jsou v různé fázi rozvoje a mají různý podíl na trhu.

Ambicí skupiny ČSOB je dosahovat vysokou a udržitelnou výkonnost. Za tímto účelem management průběžně vyhodnocuje své strategické volby a řídí portfolio aktivit. Klíčové zdroje (lidský kapitál, kapitál, likvidita a investice do IT rozvoje) jsou alokovány do oblastí, které nejlépe odpovídají této ambici. Skupina ČSOB (i) kultivuje své pozice na trhu s orientací na tvorbu hodnoty a dlouhodobý vývoj portfolia svých aktivit, (ii) provádí strukturální změny ve svých obchodních aktivitách s důrazem na zjednodušování, inovativnost a skupinovou integraci a (iii) buduje dovednosti kritické pro budoucí úspěch.

V reakci na vnější i vnitřní výzvy, především pak na trend digitalizace a komoditizace tradičních bankovních a pojišťovacích produktů a služeb, upravuje skupina ČSOB svůj obchodní model tak, aby lépe sloužil potřebám klientů a zároveň posílil klíčové dovednosti k dlouhodobému udržení pozice skupiny ČSOB na trhu finančních služeb. Cílem je vybudovat integrované prostředí bankovních a pojišťovacích služeb, které bude klientům přinášet nevšední zážitek zejména tím, že:

- klient bude neustále v centru dění, bude zmocněn sám si určovat rozsah služeb, o které má zájem, a skupina ČSOB mu bude schopna pomoci komplexně řešit jeho životní situace;
- umožní klientovi dle jeho výběru plynule přecházet navzájem mezi různými způsoby interakce s bankou;
- ve svém prostředí bude skupina ČSOB schopna postupně propojovat služby za hranici tradičních bankovních a pojišťovacích služeb a produktů (jako například správa zákaznické identity nebo zabezpečený digitální archiv).

Součástí korporátní filozofie skupiny ČSOB je společenská odpovědnost. Podpora je zaměřena na čtyři oblasti: longevity, environmentální odpovědnost, podpora podnikání a finanční gramotnost.

Strategie skupiny ČSOB stojí na základech kultury PEARL, která zahrnuje 5 principů: výkonnost, zmocňování, zodpovědnost, vnímavost a lokální ukotvení.

Finanční výsledky

Všechny finanční údaje v následujícím textu jsou z auditovaných, konsolidovaných finančních výkazů ČSOB za rok 2016, které byly připraveny v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií (EU IFRS), není-li uvedeno jinak.

Hlavní poměrové ukazatele

	2016 (%)	2015 (%)	Meziroční změna (pb)
Rentabilita průměrného kapitálu (ROAE)	17,3	16,4	0,9
Rentabilita průměrných aktiv (ROAA)	1,42	1,49	-0,07
Čistá úroková marže	2,93	3,01	-0,08
Poměr nákladů k výnosům	46,0	48,2	-2,2
Ukazatel nákladů na úvěrové riziko (CCR)	0,11	0,18	-0,07

	31. 12. 2016 (%)	31. 12. 2015 (%)	Meziroční změna (pb)
Podíl úvěrů k vkladům	79,3	79,9	-0,6
Kapitálová přiměřenost skupiny*	18,5	19,4	-0,9
Pákový poměr (Leverage ratio)*	5,18	5,25	-0,07
Ukazatel čistého stabilního financování (NSFR)*	150,9	134,9	16,0

* Výpočet na základě pravidel CRR.

Poznámka: pb = procentní bod

Definice a slovníček finančních ukazatelů se nachází na konci Zprávy představenstva.

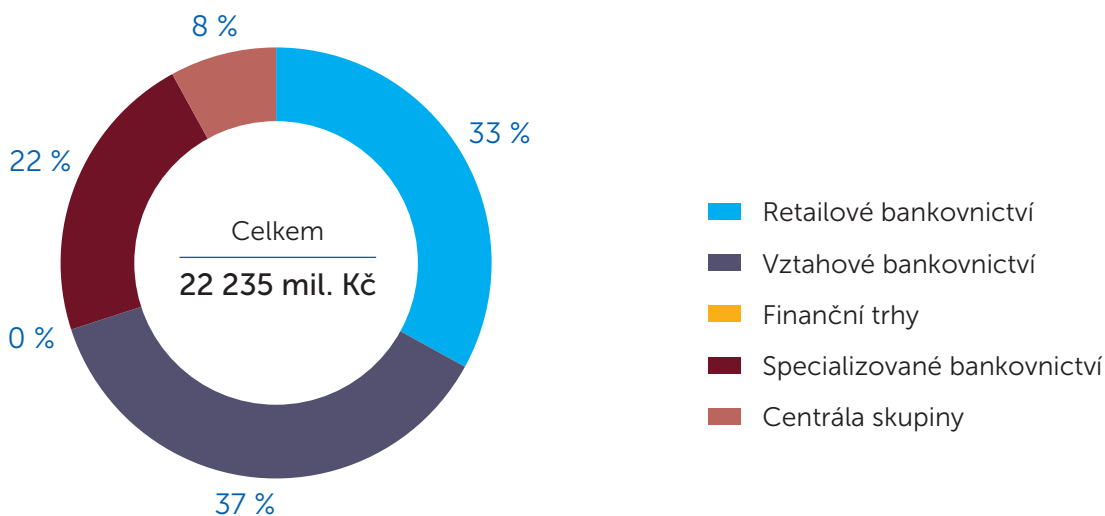
Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty

(mil. Kč)	2016	2015	Meziroční změna (%)
Úrokové výnosy	25 043	25 580	-2,1
Úrokové náklady	-2 808	-3 277	-14,3
Čistý úrokový výnos	22 235	22 303	-0,3
Výnosy z poplatků a provizí	9 577	9 827	-2,5
Náklady na poplatky a provize	-3 359	-3 436	-2,2
Čistý výnos z poplatků a provizí	6 218	6 391	-2,7
Výnosy z dividend	8	8	0,0
Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	3 147	2 652	18,7
Čistý zisk z realizovaných finančních aktiv	1 294	326	296,9
Čisté ostatní výnosy	1 141	862	32,4
Provozní výnosy	34 043	32 542	4,6
Náklady na zaměstnance	-7 510	-7 007	7,2
Všeobecné správní náklady	-6 873	-8 063	-14,8
Odpisy a amortizace	-1 268	-617	105,5
Provozní náklady	-15 651	-15 687	-0,2
Ztráty ze znehodnocení	-708	-1 081	-34,5
<i>z toho ztráty ze znehodnocení úvěrů a pohledávek (včetně rezerv)</i>	<i>-617</i>	<i>-983</i>	<i>-37,2</i>
Podíl na zisku přidružených společností	696	687	1,3
Zisk před zdaněním	18 380	16 461	11,7
Daň z příjmu	-3 232	-2 472	30,7
Zisk za účetní období	15 148	13 989	8,3
Případající:			
Vlastníkům mateřské společnosti	15 141	14 010	8,1
Menšinovým podílníkům	7	-21	n/a

Komentář k hlavním položkám výkazu zisku a ztráty

Čistý úrokový výnos je největší částí provozních výnosů, podílí se na nich 65 %. Skupina ČSOB vykázala meziročně téměř stabilní čistý úrokový výnos (-0,3 %), když jeho pokles v Retailovém bankovníctví a v oblasti Finančních trhů byl takřka kompenzován vyšším výnosem ve Vztahovém a Specializovaném bankovníctví. **Čistá úroková marže** poklesla v roce 2016 na hodnotu 2,93 % z hodnoty 3,01 % v roce 2015. Pokles byl ovlivněn pokračujícími reinvesticemi s nižším výnosem a nižšími maržemi na úvěrech (na hypotékách a ve spotřebitelském financování). Pokračující růst obchodních objemů vykompenzoval pokles marží.

Čistý úrokový výnos dle vykazovaných segmentů

Z jednotlivých segmentů se na čistém úrokovém výnosu nejvíce podílel segment Vztahové bankovníctví, jehož podíl na konsolidovaném čistém úrokovém výnosu činil 37 %, přičemž čistý úrokový výnos v tomto segmentu meziročně vzrostl o 2,1 % díky růstu obchodních objemů. Podíl segmentu Retailové bankovníctví dosáhl 33 %, když čistý úrokový výnos v tomto segmentu meziročně poklesl o 2,0 % kvůli klesajícím maržím. Čistý úrokový výnos segmentu Specializované bankovníctví, který představuje 22 % konsolidovaného čistého úrokového výnosu, meziročně vzrostl o 4,6 %.

Čistý výnos z poplatků a provizí představoval 18 % provozních výnosů. V roce 2016 poklesl meziročně o 2,7 % kvůli nižším poplatkům z platebního styku, kolektivního investování a vyšším poplatkům za distribuci.

Čistý zisk z realizovaných finančních aktiv vzrostl meziročně o více než 100 % vlivem jednorázového výnosu z prodeje Visa Europe (1,295 mld. Kč).

Čisté ostatní výnosy se meziročně zvýšily o 32 % díky příjmům v souvislosti s ICT insourcinglem.

Náklady na zaměstnance tvořily 48 % provozních nákladů skupiny ČSOB za rok 2016. Největší částí jsou mzdy a platy (71 %), které meziročně vzrostly o 6,3 % vlivem ICT insourcingu (750 zaměstnanců ze skupiny KBC bylo převedeno zpět do Banky). Bez tohoto vlivu by náklady na zaměstnance meziročně poklesly důsledkem nižšího odstupného, vyšší srovnávací základny (zaúčtování rezervy na restrukturalizaci v roce 2015) a vyššímu počtu IT projektů s kapitalizací personálních nákladů.

Všeobecné správní náklady představovaly 44 % provozních nákladů Skupiny za rok 2016 a poklesly meziročně o 14,8 % kvůli změně struktury provozních nákladů v souvislosti s insourcingem ICT. Zatímco v roce 2015 byly zmíněné náklady na ICT plně vykázány v rámci Všeobecných správních nákladů, v roce 2016 byla část těchto nákladů zahrnuta v položkách Náklady na zaměstnance a Odpisy a amortizace. Vlivem zmíněného ICT insourcingu poklesly meziročně náklady na informační technologie o 33,9 %, nicméně i tak zůstaly nejvýznamnější položkou Všeobecných správních nákladů (33 %). U dalších významných položek Všeobecných správních nákladů v roce 2016 probíhaly různé trendy: náklady spojené s provozem budov poklesly (15 % celku; meziročně -4,4 %), bankovní daně zahrnující Fond pojištění vkladů, Garanční fond obchodníků s cennými papíry a nově od ledna 2016 příspěvek do Fondu pro řešení krize poklesly (11 % celku; meziročně -19,3 %) a náklady na marketing vzrostly (9 % celku; +12,6 % meziročně).

Ztráty ze znehodnocení tvoří ztráty v majetkovém portfoliu v důsledku rozvahových a podrozvahových operací při zohlednění struktury a kvality tohoto portfolia a obecných hospodářských faktorů. Celkem ztráty ze znehodnocení poklesly meziročně o 34,5 % díky poklesu ztrát ze znehodnocení úvěrů a pohledávek (o 37,2 % včetně rezerv) a ostatních aktiv (o 7,1 %).

V důsledku výše uvedených trendů dosáhl **čistý zisk náležící vlastníkům společnosti v roce 2016 částky 15,141 mld. Kč**, což je o 8,1 % vyšší výsledek než v roce 2015.

Další podrobnosti jsou k dispozici v konsolidované účetní závěrce za rok 2016: Čistý úrokový výnos (Poznámky 5 a 6), Čistý výnos z poplatků a provizí (Poznámka 7), Čisté ostatní výnosy (Poznámka 9), Náklady na zaměstnance (Poznámka 10), Všeobecné správní náklady (Poznámka 11) a Ztráty ze znehodnocení (Poznámka 12).

Konsolidovaný výkaz o finanční situaci

(zkrácený)

(mil. Kč)	2016	2015	Meziroční změna (%)
Finanční aktiva k obchodování	20 008	29 494	-32,2
Realizovatelná finanční aktiva	56 938	59 961	-5,0
Finanční investice držené do splatnosti	132 679	136 433	-2,8
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku a ztráty	-	15	-100,0
Úvěry a pohledávky	783 223	579 448	35,2
Aktiva celkem	1 085 527	956 325	13,5
Finanční závazky k obchodování	40 044	29 970	33,6
Závazky v zůstatkové hodnotě k ostatním klientům	676 162	621 927	8,7
Závazky celkem	996 792	865 606	15,2
Vlastní kapitál celkem	88 735	90 719	-2,2
Závazky a vlastní kapitál celkem	1 085 527	956 325	13,5

Komentář k hlavním položkám výkazu o finanční situaci

Celková konsolidovaná aktiva skupiny ČSOB vzrostla meziročně o 13,5 %. Úvěry a pohledávky, které jsou s 72% podílem největší složkou aktiv, se meziročně zvýšily o 35,2 % (více než 80 % růstu bylo způsobeno reverzními repo operacemi s ČNB). Úvěry a pohledávky jsou detailněji rozebrány v části Obchodní výsledky dále.

Vývoj portfolií cenných papírů (představují 19 % celkových aktiv) v roce 2016:

- Finanční aktiva k obchodování (2 % celkových aktiv) meziročně poklesla o 32,2 % zejména kvůli nižšímu portfoliu dluhopisů.
- Finanční investice držené do splatnosti (12 % celkových aktiv) byly meziročně nižší o 2,8 %.
- Realizovaná finanční aktiva (5 % celkových aktiv) poklesla meziročně o 5,0 %.

Další detaily k portfoliím cenných papírů lze najít v konsolidované účetní závěrce za rok 2016, a to včetně rozpadu expozice podle typu dlužníka (Poznámky č. 16 a 17) nebo po zemích (Poznámka č. 40).

K 31. prosinci 2016 a 2015 nadržela skupina ČSOB žádné vlastní akcie.

Regulatorní kapitálová přiměřenost

Prvořadým úkolem představenstva je zabezpečit, aby skupina ČSOB vyhověla všem externím i interním kapitálovým požadavkům, udržela vysoké ratingové hodnocení a zdravé poměrové kapitálové ukazatele za účelem podpory svého podnikání a maximalizace hodnoty akcionářů.

Skupina ČSOB řídí svou kapitálovou strukturu s ohledem na změny ekonomických podmínek a rizikový profil svého podnikání.

Konsolidovaná kapitálová přiměřenost a rizikově vážená aktiva skupiny ČSOB

(mil. Kč, není-li uvedeno jinak)	2016	2015	Meziroční změna (%)
CET1 kapitál před regulatorními úpravami	78 404	76 546	2,4
Regulatorní úpravy CET1 kapitálu	-9 423	-9 510	-0,9
Tier 1 kapitál = Core Tier 1 kapitál	68 981	67 036	2,9
Tier 2 kapitál	1 311	1 102	19,0
Celkový regulatorní kapitál	70 292	68 138	3,2
Rizikově vážená aktiva k úvěrovému a vypořádacímu riziku	308 743	279 931	10,2
Rizikově vážená aktiva k tržnímu riziku	14 072	15 248	-7,7
Rizikově vážená aktiva k provoznímu riziku	56 156	56 539	-0,7
Rizikově vážená aktiva	378 970	351 718	7,7
Poměr Tier 1 = Poměr Core Tier 1 (v %)	18,2	19,1	-0,9 pb
Kapitálová přiměřenost (v %)	18,5	19,4	-0,9 pb

Výpočet na základě pravidel CRR.

Poznámka: pb = procentní bod

Regulatorní kapitál (resp. ukazatelé kapitálové přiměřenosti) ke konci účetního období odráží zisk za běžný rok. Další podrobnosti jsou k dispozici v konsolidované účetní závěrce za rok 2016 (Poznámka 41).

Ratingové hodnocení

Události týkající se ratingového hodnocení ČSOB mezi 1. lednem 2016 a datem vydání této Výroční zprávy.

V roce 2016 ČSOB využívala rating od následujících agentur:

- **Moody's Investors Service Ltd.** (dále jen Moody's) a
- **Standard & Poor's Rating Services** (dále jen S&P).

Obě ratingové agentury jsou registrovány dle nařízení Komise (ES) č. 1060/2009 z 16. září 2009, o ratingových agenturách. Při výběru ratingových agentur ČSOB postupovala v souladu s povinností stanovenou v článku 8d tohoto nařízení. Tržní podíl každé z těchto ratingových agentur přesahuje 10 % na trhu Evropské unie.

V souladu s povinnostmi stanovenými v článku 8d nařízení Komise o ratingových agenturách, ČSOB zvážila možnost využít služeb agentury s tržním podílem nižším než 10 %. Vzhledem k pozici ČSOB na českém trhu a k tržnímu know-how zvažovaných agentur se ČSOB rozhodla využít služeb výše uvedených agentur.

Žádným dluhopisům vydaným ČSOB nebyl přidělen rating.

Rating ČSOB v roce 2016 a 2017

Agentura S&P

- Dne 3. března 2016 agentura S&P zveřejnila výsledky přehodnocení vlivu podpory státu na český bankovní sektor a prvku ALAC a potvrdila rating ČSOB na stupni A s negativním výhledem.
- Dne 24. října 2016 agentura S&P potvrdila dlouhodobý rating ČSOB na stupni A a změnila výhled na stabilní z negativního. Rozhodnutí navazuje na zlepšení výhledu KBC Bank na stabilní a potvrzení ratingu KBC Bank.
- Dne 17. března 2017 agentura S&P potvrdila dlouhodobý rating ČSOB na stupni A se stabilním výhledem. Rozhodnutí navazuje na přeřazení českého bankovního sektoru do BICRA (Banking Industry Country Risk Assessment) skupiny 3 ze skupiny 4.

Agentura Moody's

- Na konci roku 2016 měla ČSOB přiřazen dlouhodobý rating od agentury Moody's na stupni A2 se stabilním výhledem.

Obchodní výsledky

Hlavní faktory ovlivňující finanční a obchodní výsledky skupiny ČSOB a postavení skupiny ČSOB na trhu

Výsledky skupiny ČSOB jsou ovlivněny celou řadou hospodářských, politických a jiných vnějších faktorů, které ovlivňují obchod v bankovním a finančním sektoru a konkrétně činnost skupiny ČSOB. Obchodní aktivity ČSOB jsou součástí globální ekonomiky, vývoje na mezinárodních finančních trzích, mezinárodních politických událostí, výše a volatility úrokových měr, směnných kurzů a obecných konkurenčních faktorů v bankovním odvětví. Tyto faktory také zahrnují vliv regulatorního prostředí.

Představenstvo ČSOB má za to, že následující faktory reprezentují významné vlivy na vývoj obchodních výsledků skupiny ČSOB, a tudíž na její hospodářské výsledky a finanční situaci.

1. V řadě evropských ekonomik nestačilo současné oživení k ozdravení strukturálních nedostatků. Nicméně růst české ekonomiky vytváří v krátkodobém horizontu příležitost pro bankovní sektor.
 - **Růst reálného HDP** ČR může mít pozitivní vliv na skupinu ČSOB.
 - Růst **objemu importu a exportu** může mít pozitivní vliv na skupinu ČSOB.
 - Pokles **nezaměstnanosti** může způsobit snížení úvěrových ztrát, a tím pozitivně ovlivnit skupinu ČSOB.
2. Prostor **úrokových sazeb** má vliv na obchodní aktivity skupiny ČSOB, především na čistý úrokový výnos a čistou úrokovou marži. Repo sazby ČNB se pohybují na historickém minimu a čistá úroková marže se nadále snižuje.
3. Se změnou kreditní **kvality úvěrů a pohledávek** (jak rozvahových, tak i podrozvahových položek) by došlo ke změně podílu krytí úvěrů opravnými položkami v případě změny míry návratnosti při selhání úvěru či změny hodnoty složené zástavy.

4. V důsledku významných změn, například likvidity, volatility, informací o ocenění, obchodního prostředí, ratingu, rozhodnutí regulačních orgánů nebo v důsledku nepředvídaných změn v soutěžním prostředí může vzniknout potřeba přecenění velkých objemů uložených v **portfoliích cenných papírů**. ČSOB upřednostňuje nákup dluhopisů vydaných vládními institucemi, které tvoří většinu dluhopisového portfolia.
5. **Konkurenční prostředí:** Evropská legislativa umožňuje bankám z jiných členských států EU hladký vstup na český bankovní trh, což hospodářskou soutěž v tomto odvětví může ještě zostřit.

Pozice skupiny ČSOB na trhu

1.	Celkové úvěry¹⁾	19,7 %	↓
	Úvěry ze stavebního spoření ¹⁾	46,0 %	↓
	Stavební spoření ¹⁾	39,2 %	↑
	Hypotéky ¹⁾	28,4 %	→
	Leasing ¹⁾	18,8 %	↑
2.	Celkové vklady¹⁾	19,9 %	↑
	Podílové fondy ¹⁾	23,2 %	↓
	Factoring ²⁾	25,4 %	↑
3.	Penzijní fond ³⁾	14,0 %	↑
	SME / korporátní úvěry ¹⁾	15,2 %	↓
	Spotřebitelské financování ^{1), 4)}	10,5 %	↑
4.	Pojištění⁵⁾ – celkem	7,1 %	↑
	Neživotní pojištění ⁵⁾	6,9 %	↑
	Životní pojištění ⁵⁾	7,3 %	↑

Tržní podíly k 31. prosinci 2016.

Šipky ukazují meziroční změnu.

Pořadí je odhad ČSOB. Postavení na trhu v oblasti pojištění odráží společné postavení pojišťoven, které patří do stejného podnikatelského seskupení.

1) Tržní podíl dle zůstatku k uvedenému datu (včetně ČMSS).

2) Tržní podíl dle objemu nových obchodů od začátku roku do daného data.

3) Tržní podíl dle počtu klientů k uvedenému datu.

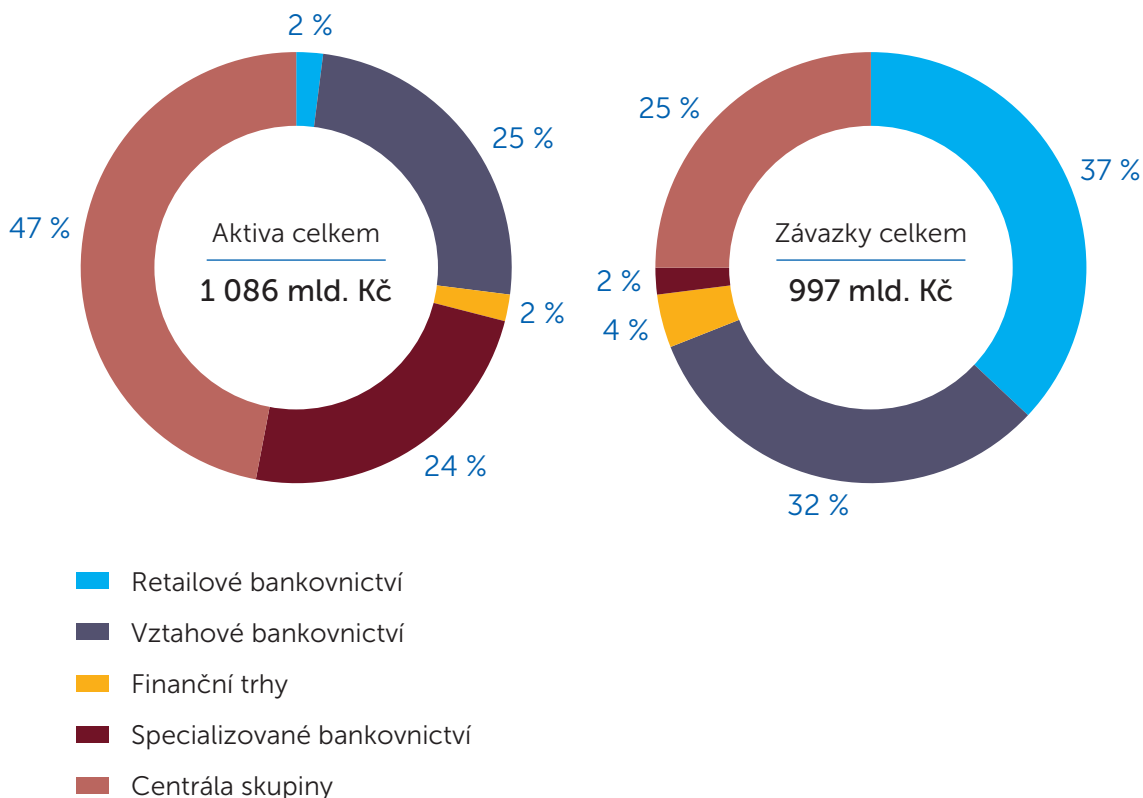
4) Retailové úvěry bez hypoték a úvěrů ze stavebního spoření.

5) Tržní podíl dle objemu nových obchodů od začátku roku do daného data; dle hrubého předepsaného pojistného.

Pohled na segmenty

Skupina ČSOB má **pět segmentů**, které představují strategické obchodní jednotky skupiny: **Retailové bankovníctví**, **Vztahové bankovníctví**, **Finanční trhy**, **Specializované bankovníctví** a **Centrála skupiny**. Tyto strategické obchodní jednotky jsou řízeny odděleně dle struktury řízení a interního reportingu.

Celková aktiva a závazky dle vykazovaných segmentů

Retailové bankovníctví

Segment ČSOB Retailové bankovníctví ke konci roku 2016 tvořil 2 % aktiv a 37 % pasiv ČSOB.

Segment se zaměřuje na klientské vklady, spotřebitelské úvěry, kontokorentní úvěry, platební služby včetně platebních karet a ostatní transakce a zůstatky s klienty. Retailoví klienti zahrnují soukromé osoby i podnikatele. Do první skupiny patří affluentní klienti (se vklady v úhrnu do 10 mil. Kč) i všechny kategorie masové klientely.

K 31. prosinci 2016 měla skupina ČSOB v České republice přibližně 2,7 milionu retailových klientů.

Klienti Retailového bankovníctví mohou využívat **širokou síť poboček**: 216 převážně sdílených poboček pro retail a SME (včetně sloučených ČSOB + ERA), 49 poboček PS (Era finanční centra) a přibližně 3 000 obchodních míst České pošty. Klienti také mohou využívat širokou síť 1 066 bankomatů, včetně 80 bezkontaktních a 158 vkladových bankomatů.

Nejvýznamnější události a trendy

- **Růst spotřebitelských úvěrů v roce 2016 zrychlil.** Objem spotřebitelských úvěrů vzrostl meziročně o 18,9 % díky úspěchu marketingových kampaní zaměřených na refinancování úvěrů a důrazu na distribuci. Růst byl pozitivně ovlivněn i oživením trhu. Růst byl plně podpořen hotovostními úvěry, zatímco kreditní karty a povolená přečerpání meziročně poklesly.
- **Tržní podíl ve spotřebitelských úvěrech vzrostl meziročně** na 10,5 % a ČSOB si na trhu udržela pozici trojky.
- **Nárůst klientských vkladů** byl podpořen zejména běžnými a do menší míry spořicími účty, zatímco termínované vklady poklesly.
- **Počet transakcí kartami vydanými ČSOB vzrostl** meziročně o 14,5 %. Z toho počet transakcí u obchodníků se zvýšil o 19,4 %. Objem transakcí vzrostl o 8,0 %, z toho objem transakcí u obchodníků o 14,8 %.
- Počet specializovaných **pojišťovacích poradců na pobočkách Banky** vzrostl ke konci roku 2016 na 140.

Retailové bankovníctví: Hlavní objemové ukazatele (mil. Kč)	2016	2015	Meziroční změna (%)
Úvěrové portfolio – spotřebitelské úvěry	24 183	20 333	18,9
– z toho kreditní karty a povolená přečerpání	2 921	3 066	-4,7
– z toho hotovostní úvěry	19 271	15 466	24,6

Vztahové bankovníctví

Segment ČSOB Vztahové bankovníctví představoval 25 % aktiv a 32 % pasiv skupiny ČSOB ke konci roku 2016.

Segment Vztahové bankovníctví zahrnuje malé a střední podniky (SME), klienty korporátního i privátního bankovníctví. Tento segment zahrnuje klientské vklady, úvěry, kontokorentní úvěry, platební služby včetně platebních karet, leasing a ostatní transakce a zůstatky s klienty.

Malé a střední podniky představují společnosti s ročním obratem do 300 mil. Kč, bytová družstva, obce a města. Mezi korporátní klienty patří domácí společnosti s ročním obratem nad 300 mil. Kč, místní pobočky mezinárodních korporací, vybraní institucionální klienti, včetně institucí finančního a veřejného sektoru. Korporátní segment skupiny ČSOB se podobně jako KBC v zásadě zaměřuje na středně velké společnosti a podporuje znalosti domácího trhu s produkty a úrovní obsluhy obvyklé na vyspělých trzích. Klienti privátního bankovníctví zahrnují fyzické osoby s finančními aktivy nad 10 mil. Kč.

K 31. prosinci 2016 měla skupina ČSOB v ČR přibližně 4 tisíce korporátních klientů, 130 tisíc klientů malých a středních podniků a 7 tisíc klientů privátního bankovníctví.

Skupina ČSOB využívá prodejní síť **11 krajských poboček** zaměřujících se na služby korporátní klientele, včetně specializované pobočky určené institucím finančního a veřejného sektoru a **11 poboček** pro klienty privátního bankovníctví. Klienti SME mohou využívat široké síť převážně sdílených **216 poboček pro retail a SME** (včetně sloučených ČSOB+ERA) a **49 poboček PS** (Era finanční centra), dostupných zejména pro hotovostní operace.

Skupina ČSOB poskytuje jak klientům malých a středních podniků, tak korporátní klientele **široké spektrum finančních služeb** od tradičních služeb v oblasti účtů platebního styku a služeb správy platebního styku a klasických forem investování a financování provozních potřeb až k řešením

pro řízení měnových a úrokových rizik, specializované financování, financování s podporou EU, akvizice a projektové financování, cash pooling a systémy elektronického obchodování. Díky této nabídce produktů ve spojení s distribuční sítí se skupina ČSOB stala významným poskytovatelem služeb v klíčových oblastech včetně cash managementu, akvizičního a exportního financování a poskytování on-line finančních služeb pro mezinárodní obchod.

Skupina ČSOB rovněž nabízí řadu **produktů institucionálním klientům**. Mezi tyto produkty patří běžné bankovní produkty uzpůsobené pro potřeby institucionálních klientů a specializované služby v oblasti cash managementu, úschovy cenných papírů a depozitáře fondů.

Nejvýznamnější události a trendy

- **Objem portfolia korporátních úvěrů dosáhl** ke konci roku 2016 **hodnoty 149,1 mld. Kč** (meziročně +2,8 %) a nepřetržitě rostl od konce roku 2010. Obory, ve kterých objemy úvěrů vzrostly meziročně nejvíce, byly financování nemovitostí, distribuce a služby, chemický průmysl.
- Největší **meziroční nárůst korporátních úvěrů** byl zaznamenán **v oblasti specializovaných úvěrů** (například projektového financování, syndikovaných úvěrů a financování nemovitostí), zatímco objem standardních úvěrových transakcí a dluhopisů nahrazujících úvěry meziročně poklesl.
- **Objemy úvěrů malým a středním podnikům** meziročně vzrostly o 1,5 % díky vyššímu objemu úvěrů poskytnutých mikro, malým a středním podnikům.
- **Podíl** skupiny ČSOB **na trhu SME / korporátních úvěrů** dosáhl ke konci roku 2016 hodnoty 15,2 %.
- **ČSOB Leasing** si udržel vedoucí pozici na trhu. **Objemy zůstatků vzrostly** díky nárůstu nových prodejů zejména v oblasti financování automobilů, což bylo podpořeno příznivým vývojem na trhu.
- Poskytování nových úvěrů klientům bylo v mnoha případech doplněno smlouvou o ochraně proti expozici na úrokové riziko, což pozitivně ovlivnilo obchod s úrokovými deriváty. Aktivity ČSOB v oblasti zajišťovacích transakcí v roce 2016 vzrostly. Úspěšným příkladem je úrokové zajištění na PPP (Public-private partnership) projektu obchvatu Bratislavy na Slovensku, který byl realizován díky účasti týmu Projektového financování ČSOB.

Vztahové bankovníctví: Hlavní objemové ukazatele (mil. Kč)	2016	2015	Meziroční změna (%)
Úvěrové portfolio – korporátní bankovníctví	149 098	145 051	2,8
Úvěrové portfolio – malé a střední podniky	82 271	81 072	1,5
Úvěrové portfolio – factoring	5 563	4 483	24,1
Úvěrové portfolio - leasing	36 202	33 147	9,2

Finanční trhy

Segment ČSOB Finanční trhy ke konci roku 2016 tvořil 2 % aktiv a 4 % pasiv skupiny ČSOB.

Tento segment zahrnuje investiční produkty a služby institucionálním investorům a finančním zprostředkovatelům, aktivity v oblasti správy prostředků a obchodování, které je součástí dealingových operací. Segment Finanční trhy má na starost aktivity pro retailové klienty, střední a malé podniky, dále velké firmy, klienty privátního bankovníctví a institucionální klientelu, přičemž podpůrným nástrojem prodejních činností je obchodování.

Specializované bankovníctví

Segment ČSOB Specializované bankovníctví ke konci roku 2016 představoval 24 % aktiv a 2 % pasiv skupiny ČSOB.

Segment Specializované bankovníctví zahrnuje hypotéky, stavební spoření, úvěry ze stavebního spoření, penzijní fondy, podílové fondy a správu aktiv.

Nejvýznamnější události a trendy

- **Objem zůstatků hypotečních úvěrů ČSOB za rok 2016 vzrostl** meziročně o 10,9 % díky příznivým ekonomickým podmínkám zahrnující rekordně nízké úrokové sazby, pokračující růst cen nemovitostí a regulaci spotřebitelského financování. Rok 2016 **byl rekordním** – ČSOB poskytla v roce 2016 více než **31 tisíc nových hypoték** (meziročně +15,4 %) v celkovém objemu **64 mld. Kč** (meziročně +24,5 %), zatímco trh nových hypoték vzrostl v počtu nových hypoték o 9,4 % a v celkovém objemu o 18,4 % meziročně. Všechny hypotéky, které jsou poskytovány přes různé distribuční kanály, jsou zaúčtovány v rozvaze Hypoteční banky. Průměrná výše hypotéky v roce 2016 přesáhla 2,0 mil. Kč, úroková míra byla v průměru fixována na 5 let.
- Za rok 2016 **poklesly objemy zůstatků úvěrů ze stavebního spoření** o 2,5 %, poklesly i nové prodeje, navzdory rekordnímu 4. čtvrtletí 2016, které podpořila nová nabídka nezajištěných úvěrů spuštěná v průběhu roku. ČMSS v roce 2016 udržela svou pozici jedničky na trhu.
- **Vklady penzijního fondu vzrostly** meziročně o 10,2 % vlivem růstu nových prodejů a také zlepšující se retencí.
- **Objemy zůstatků podílových fondů a ostatních aktiv pod správou vzrostly** meziročně o 1,7 % díky růstu aktiv ve strukturovaných / zajištěných fondech a ostatním aktivům pod správou. Podílové fondy vzrostly meziročně o 0,5 % díky pozitivnímu efektu z přecenění, který převýšil pokles čistého přílivu aktiv.
- S platností od června 2016 se ČSOB stala 100% vlastníkem **Top-Pojištění.cz** s.r.o., zprostředkovatele, který se zaměřuje na porovnání pojištění on-line.

Specializované bankovníctví: Hlavní objemové ukazatele (mil. Kč)	2016	2015	Meziroční změna (%)
Úvěrové portfolio – hypotéky	256 689	231 533	10,9
Úvěrové portfolio – úvěry ze stavebního spoření (55 %)	64 310	65 986	-2,5
Podílové fondy a ostatní aktiva pod správou (Objemy zůstatků, mil. Kč)	145 548	143 070	1,7
– z toho strukturované / zajištěné fondy	20 598	19 326	6,6
– z toho ostatní fondy	64 161	65 030	-1,3
– z toho ostatní aktiva pod správou	53 754	51 658	4,1

Centrála skupiny

Segment Centrála skupiny ke konci roku 2016 tvořil 47 % aktiv a 25 % pasiv skupiny ČSOB.

V segmentu jsou zahrnuty pozice a výnosy útvaru řízení aktiv a závazků (ALM), skutečné výnosy skupiny z vlastního kapitálu, zahrnující úrokový výnos z kapitálu poskytnutého dceřiným společnostem, které jsou součástí segmentu Vztahové bankovníctví a Specializované bankovníctví, a dále výsledek z opětovného investování volného kapitálu ČSOB a položky, které nejsou přímo přiřaditelné ostatním segmentům včetně eliminací.

Pojištění

K 31. prosinci 2016 ČSOB Pojišťovna dosáhla v oblasti životního pojištění tržní podíl hrubého předepsaného pojistného 7,3 % a v oblasti neživotního pojištění 6,9 % (podle údajů České asociace pojišťoven).

ČSOB Pojišťovna poskytuje klientům širokou škálu pojišťovacích produktů, včetně životního pojištění s možností placení formou jednorázového vkladu nebo pravidelných splátek, pojištění motorových vozidel (pro jednotlivce a firmy), pojištění domácnosti, úrazové pojištění, cestovní pojištění a pojištění průmyslových rizik. K 31. prosinci 2016 měla ČSOB Pojišťovna více než 1,078 milionu klientů z řad fyzických a právnických osob, včetně malých a středních podniků i velkých firem. Pojišťovací produkty jsou nabízeny především prostřednictvím vlastních obchodních zástupců, poboček skupiny ČSOB a externích zprostředkovatelů.

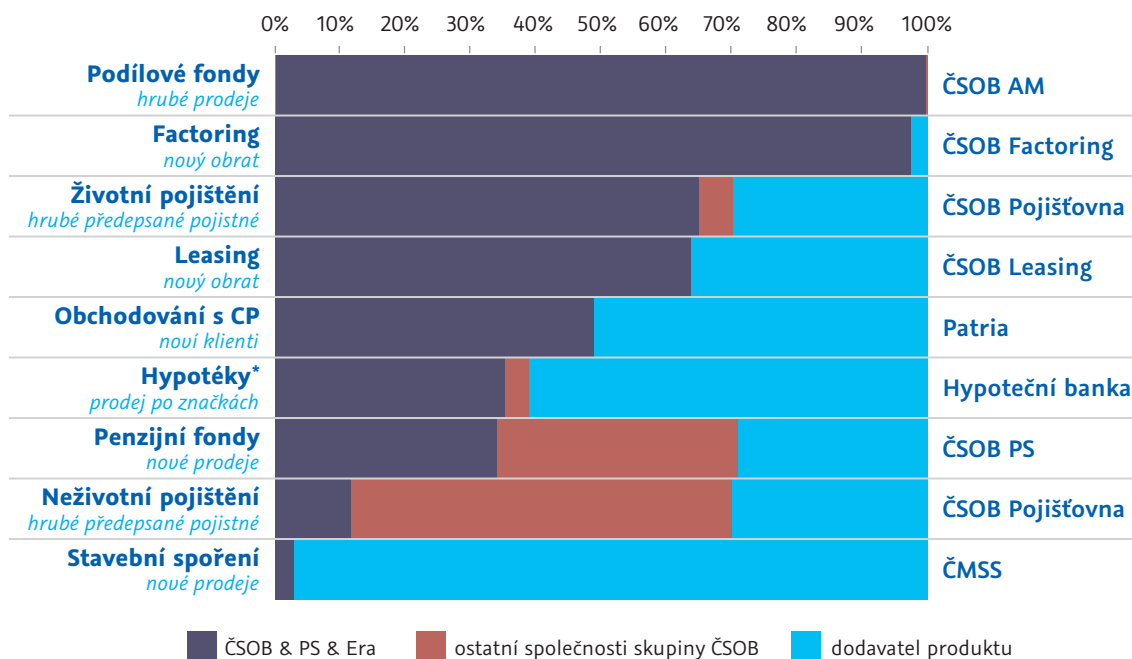
ČSOB Pojišťovně uděluje rating ratingová agentura Standard & Poor's Rating Services. V říjnu 2016 agentura potvrdila ČSOB Pojišťovně ratingové ohodnocení A- se stabilním výhledem. Společnost tak obhájila ratingové hodnocení z minulého roku.

Pojištění: Hlavní objemové ukazatele (mil. Kč)	2016	2015	Meziroční změna (%)
Životní pojištění s jednorázovou splátkou pojistného	2 747	3 964	-30,7
Životní pojištění s pravidelným splácením pojistného	4 571	2 658	72,0
Životní pojištění celkem	7 318	6 622	10,5
Neživotní pojištění celkem	5 275	4 903	7,6
Celkem	12 593	11 525	9,3
Objem pojistného plnění	7 920	9 147	-13,4
Počet pojistných událostí	219 359	207 163	5,9

Synergie skupiny ČSOB

Koncepce více značek (multibranding) a vícekanálové distribuce poskytuje skupině ČSOB možnost lépe obsloužit cílové skupiny svých klientů. Následující graf dokládá křížový prodej a s ním spojené aktivity v rámci skupiny ČSOB. Uvedený distribuční model umožňuje skupině ČSOB kombinovat diverzifikaci se specializací.

Nová produkce v roce 2016 – podíl distribučních kanálů na jednotlivých produktech:

Graf zobrazuje objemy distribuované společnostmi skupiny ČSOB v roce 2016. Objemy prodané třetími stranami jsou zahrnuty v objemech příslušných dodavatelů produktů.

* Objemy hypoték prodané třetími stranami jsou zahrnuty v objemech jednotlivých značek podle toho, pod kterou značkou byly hypotéky prodány.

Definice a slovníček finančních ukazatelů

Aktiva pod správou zahrnují penzijní fond, podílové fondy (aktiva ve strukturovaných /zajištěných fondech i v ostatních fondech), ostatní aktiva pod správou a aktiva pod správou slovenského AM.

Čistá úroková marže je podíl čistého úrokového výnosu a celkových průměrných úročených aktiv bez repo operací, od začátku roku (Ytd.), anualizováno.

Kapitálová přiměřenost je poměrem celkového regulatorního kapitálu k celkovým rizikově váženým aktivům (dle CRR).

Pákový poměr je poměr Tier 1 kapitálu k Rozvahové expozici plus Podrozvahové expozici plus Derivatové a SFT expozici plus úpravy expozic (dle nařízení CRR).

Podíl úvěrů k vkladům je podíl úvěrového portfolia (bez ČMSS, úvěrů ze stavebního spoření) a primárních vkladů.

Primární vklady jsou vklady celkem minus ČMSS minus repo operace s nebankovními finančními institucemi plus závazky k úvěrovým institucím (bez repo operací s úvěrovými institucemi). V souladu se systémem vnitřního manažerského výkaznictví likvidity.

ROAA je podíl čistého zisku za daný rok a průměru celkových aktiv, od začátku roku (Ytd.), anualizováno.

ROAE je podíl čistého zisku za daný rok a průměru celkového vlastního kapitálu, od začátku roku (Ytd.), anualizováno.

Tier 1 ukazatel je poměr Tier 1 (CET 1) kapitálu k celkovým rizikově váženým aktivům (dle CRR).

Ukazatel čistého stabilního financování je poměr dostupných stabilních zdrojů vůči objemu potřebných stabilních zdrojů (dle CRR).

Ukazatel nákladů na úvěrové riziko je poměr celkových nákladů na úvěrové riziko a součtu průměrného celkového portfolia poskytnutých úvěrů (úvěry, instrumenty nahrazující úvěry a vyčerpané úvěrové rámce – tj. záruky) a nestátních dluhopisů v bankovní knize, od začátku roku (Ytd.).

Ukazatel náklady / výnosy je poměr provozních nákladů k provozním výnosům, od začátku roku (Ytd.).

Úvěrové portfolio zahrnuje úvěry a pohledávky za jinými než úvěrovými institucemi (včetně ČMSS, úvěrů ze stavebního spoření) plus úvěry a pohledávky za úvěrovými institucemi bez expozice vůči úvěrovým institucím připadající na mezibankovní transakce (tj. vklady na peněžním trhu u bank, loro/nostro účty a jiné vypořádací účty) plus dluhopisy nahrazující úvěry.

Vklady celkem tvoří položka Závazky k ostatním klientům z konsolidované rozvahy včetně ČMSS / stavebního spoření.

O NÁS

Profil společnosti

Z historie ČSOB

- 1964** ČSOB založena státem jako banka pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací s působností na československém trhu.
- 1993** Pokračování aktivit ČSOB na českém i slovenském trhu i po rozdělení Československa.
- 1999** Privatizace ČSOB – majoritním vlastníkem ČSOB se stala belgická KBC Bank.
- 2000** Převzetí podniku Investiční a Poštovní banky (IPB).
- 2007** KBC Bank se stala jediným akcionářem ČSOB po odkoupení minoritních podílů. Nová ekologická budova ústředí v Praze-Radlicích (Stavba roku 2007).
- 2008** Slovenská organizační složka ČSOB transformována k 1. lednu do samostatné právnické osoby, ovládané společností KBC Bank prostřednictvím 100% podílu na hlasovacích právech.
- 2009** V prosinci ČSOB prodala KBC Bank svůj zbývající podíl ve slovenské ČSOB.
- 2013** Vytvoření obchodní divize Česká republika v rámci KBC Group.

Profil ČSOB a skupiny ČSOB

Československá obchodní banka, a. s., (dále jen „ČSOB“ nebo „Banka“), působí jako **univerzální banka** v České republice. Jejím akcionářem je od roku 1999 (od roku 2007 jediným) belgická KBC Bank, která je součástí mezinárodní bankopojišťovací skupiny KBC Group. Od 1. ledna 2013 uspořádala KBC Group své aktivity na klíčových trzích do tří obchodních divizí – Belgie, Česká republika (zahrnuje všechny obchodní aktivity KBC v České republice) a Mezinárodní trhy.

ČSOB poskytuje své **služby všem klientským segmentům**, tj. fyzickým osobám, malým a středním podnikům, korporátním a institucionálním klientům. **V retailovém bankovníctví v ČR** působí Banka pod základními obchodními značkami – ČSOB (pobočky), Era (finanční centra) a Poštovní spořitelna (obchodní místa České pošty). ČSOB svým klientům nabízí **širokou škálu bankovních produktů a služeb**, včetně produktů a služeb ostatních společností skupiny ČSOB.

Skupina ČSOB je tvořena Bankou a společnostmi, s nimiž je ČSOB propojena. Finanční skupina ČSOB zahrnuje strategické společnosti v ČR ovládané přímo či nepřímo ČSOB, případně KBC, které nabízejí finanční služby, a to: Hypoteční banku, ČSOB Pojišťovnu, ČMSS, ČSOB Penzijní společnost, ČSOB Leasing, ČSOB Asset Management, ČSOB Factoring a skupinu Patria.

Do produktového portfolia skupiny ČSOB (divize Česká republika) kromě standardních bankovních služeb patří: financování potřeb spojených s bydlením (hypotéky a půjčky ze stavebního spoření), pojistné produkty, penzijní fondy, produkty kolektivního financování a správa aktiv, specializované služby (leasing a factoring), služby spojené s obchodováním s akciemi na finančních trzích.

Svými celkovými aktivy vykázanými k 31. prosinci 2016 ve výši 1 086 mld. Kč a celkovým čistým ziskem za rok 2016 ve výši 15,1 mld. Kč **se skupina ČSOB řadí mezi tři nejvýznamnější bankovní skupiny působící na území České republiky**. K 31. prosinci 2016 vykazovala skupina ČSOB vklady celkem (včetně ČMSS) ve výši 752 mld. Kč a úvěrové portfolio (včetně ČMSS) v objemu 618 mld. Kč.

Skupina ČSOB v číslech

Distribuční platforma	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Pobočky retail / SME a poradenská centra	694	754
Pobočky ČSOB pro retail a SME ²⁾	216	224
Pobočky PS / Era finanční centra	49	72
Poradenská místa ČMSS	308	338
Centra Hypoteční banky	29	29
Pobočky ČSOB Pojišťovny	92	91
Pobočky ČSOB Private Banking	11	12
Leasingové pobočky ČSOB	10	10
Korporátní pobočky ČSOB	11	11
PS – obchodní místa České pošty	cca 3 000	cca 3 100
Bankomaty (Banka)¹⁾	1 066	1 062
Klienti ČSOB (pouze Banka, mil.)	2,803	2,831
Internetové bankovníctví – uživatelé (mil.)	1,566	1,538
– transakce (mil.)	51,694	49,718

1) Včetně bankomatů partnerských bank.

2) Od 30. června 2016 je počet včetně sloučených poboček (ČSOB + Era). Pobočky pro retail a SME a Era finanční centra za rok 2015 byly zpětně přepočteny v souladu s metodologickými změnami.

Zaměstnanci (přepočtený stav)	31. 12. 2016	31. 12. 2015
Zaměstnanci skupiny ČSOB ¹⁾	8 232	8 203
z toho zaměstnanci Banky	7 071	7 099

1) Bez zaměstnanců společného podniku a přidružených společností, včetně zaměstnanců ICT, kteří byli k 31. 12. 2015 přesunuli z KBC Group zpět do Banky.

Výroční zprávy a další informace o ČSOB a skupině ČSOB jsou k dispozici na webových stránkách www.csob.cz.

Profil skupiny KBC

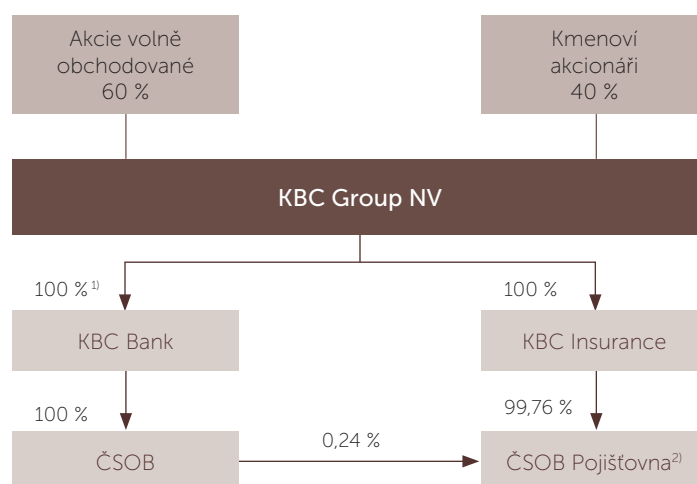
ČSOB je stoprocentní dceřinou společností KBC Bank NV, jejíž akcie jsou drženy (přímo nebo nepřímo) společností KBC Group NV. Obě společnosti sídlí v Bruselu v Belgii.

KBC Group je integrovaná bankopojišťovací skupina, která se zaměřuje především na klientelu v oblasti fyzických osob, privátního bankovníctví, malých a středních podniků a středně velkých korporací. Geograficky skupina působí především na svých domácích trzích v Belgii, v České republice, na Slovensku, v Maďarsku, v Bulharsku a v Irsku. V několika dalších zemích světa působí KBC jako podpora korporátních klientů z hlavních trhů. Na konci roku 2016 skupina KBC na svých domácích trzích obsluhovala přes 10 milionů klientů a zaměstnávala cca 38 tisíc zaměstnanců; z toho asi polovinu v zemích střední a východní Evropy.

Akcie KBC Group jsou z většiny obchodovány na burze Euronext v Bruselu. Kolem 40 % akcií KBC Group drží kmenoví akcionáři (KBC Ancora, Cera, MRBB a ostatní kmenoví akcionáři).

Zjednodušené schéma skupiny KBC

(k 31. prosinci 2016)

Číselné údaje ve schématu představují podíl na základním kapitálu společnosti.

1) Jednu akcií drží KBC Insurance.

2) Podíl na hlasovacích právech ČSOB Pojišťovny: 40 % ČSOB, 60 % KBC Insurance.

Přehled společností skupiny KBC lze nalézt na webových stránkách www.kbc.com (sekce About us – Our structure).

KBC Group v číslech

		31. 12. 2016	31. 12. 2015
Aktiva celkem	mld. EUR	275,2	252,4
Klientské úvěry a pohledávky	mld. EUR	133,2	128,2
Klientská depozita a dluhové cenné papíry	mld. EUR	177,7	170,1
Čistý zisk	mil. EUR	2 427	2 639
Ukazatel vlastního kapitálu (Basel III, plně aplikováno)	%	15,8	14,9
Poměr nákladů k výnosům (C/I), bankovníctví	%	55	55

Dlouhodobý rating (k 20. březnu 2017)

	Fitch	Moody's	S & P
KBC Bank	A	A1	A
KBC Insurance	-	-	A-
KBC Group	A	Baa1	BBB+

Výroční zprávy a další informace o skupině KBC jsou k dispozici na webových stránkách www.kbc.com.

ČSOB jako osoba ovládaná a ovládající

V rámci skupiny KBC a skupiny ČSOB působí ČSOB jako osoba ovládaná i osoba ovládající.

ČSOB je **osobou ovládanou** jediným akcionářem, společností KBC Bank NV (IČ 90029371), resp. jejím akcionářem, společností KBC Group NV (IČ 90031317). KBC Bank i KBC Group mají sídlo na adrese: Havenlaan 2, B-1080 Brusel (Sint-Jans Molenbeek), Belgie.

Ovládání je vykonáváno prostřednictvím rozhodování jediného akcionáře v působnosti valné hromady ve smyslu zákona o obchodních korporacích. Ovládající osoba dále vykonává svůj vliv rovněž prostřednictvím svých zástupců v orgánech ČSOB, zejména v dozorčí radě a případně v představenstvu společnosti, a to v limitech stanovenými právními předpisy. Jde především o kooperaci a koordinaci v oblasti řízení rizik, výkonu auditu a dodržování pravidel obezřetnosti. Za obchodní vedení ČSOB je odpovědné představenstvo.

ČSOB dodržuje právní předpisy České republiky, které zabraňují zneužití kontroly ovládající osobou. Při své činnosti se ČSOB řídí především zákonem o obchodních korporacích, předpisy regulujícími činnost bank a daňovými předpisy včetně pravidel pro stanovení transferových cen mezi propojenými osobami. Činnost ČSOB rovněž podléhá dohledu ČNB. Regulatorní a dohledový systém kontroly je doplněn vnitřním kontrolním systémem, který je zajištěn zejména činností představenstva společnosti, dozorčí rady, výboru pro audit a specializovaných oddělení vnitřního auditu, compliance a řízení rizik ČSOB. Za funkčnost vnitřního kontrolního systému je odpovědné představenstvo.

V období od 1. ledna do 31. prosince 2016 ČSOB nedržela žádné vlastní akcie ani akcie KBC Bank či KBC Group.

ČSOB je zároveň **osobou ovládající**. Údaje o společnostech ovládaných ČSOB k 31. prosinci 2016 jsou uvedeny v kapitole Společnosti skupiny ČSOB.

ČSOB není závislá na žádné jiné společnosti ve skupině.

Společenská odpovědnost

Strategie společenské odpovědnosti ČSOB navazuje na celkovou obchodní strategii Banky a nemalou měrou přispívá k plnění dlouhodobého závazku vycházet vstříc potřebám klientů a nabízet jim služby a produkty reagující na jejich očekávání. Prostřednictvím odpovědného přístupu k podnikání pečuje ČSOB o dobré vztahy se svými klienty, zaměstnanci, obchodními partnery, státními institucemi a neziskovými organizacemi, věnuje velkou pozornost dopadu svého podnikání na životní prostředí a klade důraz na transparentnost ve všech rozhodnutích a procesech.

Priority společenské odpovědnosti ČSOB

- Finanční gramotnost
- Environmentální odpovědnost
- Podpora podnikání
- Longevity (aneb dlouhověkost a témata s ní spojená)

Jednotlivé oblasti se snažíme naplňovat konkrétními projekty a zároveň hledáme další možnosti, jak rozšířit svou produktovou nabídku a služby tak, aby vyhovovaly lidem v nejrůznějších životních situacích. Od září již stihli lektori z řad našich kolegů a kolegyně absolvovat 17 přednášek na téma finanční gramotnosti na 16 základních a středních školách v celé České republice. Důkazem, že téma je zajímavé a přínosné, je skutečnost, že evidujeme více než 160 zájemců o besedy s dětmi na toto téma a počet škol, které mají o spolupráci touto formou zájem, také roste. Podpora podnikání se v našem případě soustředí na ženy podnikatelky, sociální podniky a pracujeme také na novém přístupu k začínajícím podnikatelům. Do programu Longevity se již zapojily všechny společnosti ze skupiny ČSOB poskytující služby pro retail. Kromě ČSOB jsou to zejména ČSOB Pojišťovna, Hypoteční banka, ČSOB Leasing, ČSOB Penzijní společnost a Patria. V oblasti environmentální odpovědnosti jsme získali důležitý certifikát ekologického managementu ISO 50001. Ekologie má také hlavní slovo při projektování dvou nových budov v Praze-Radlicích a v Hradci Králové.

ČSOB v roce 2016 podpořila přímé investice do společnosti a nejrůznější filantropické projekty částkou 33,7 mil. Kč.

Ocenění v roce 2016

V oblasti společenské odpovědnosti a udržitelnosti (Corporate Sustainability and Responsibility, CSR) se ČSOB opět umístila mezi nejlépe hodnocenými českými firmami a získala řadu ocenění.

Česká finančně poradenská společnost **Fincentrum** udělila ČSOB:

- třetí místo za Banku bez bariér,
- třetí místo za Nejdůvěryhodnější banku roku.

V soutěži **TOP odpovědná firma 2016** získala ČSOB od **Byznys pro společnost**:

- stříbrný certifikát v kategorii Top odpovědná velká firma,
- bronzový certifikát v kategorii Společensky prospěšný projekt,
- bronzový certifikát v kategorii Odpovědný reporting.

Fórum dárců ocenilo ČSOB:

- prvním místem za Výroční zprávu o společenské odpovědnosti – firemní,
- druhým místem za Zaměstnaneckou sbírku.

Vybrané CSR aktivity v roce 2016

Odpovědný přístup k podnikání

Karta dobré vůle

Unikátní debetní platební Karta dobré vůle nabízená klientům privátního bankovníctví umožňuje sbírat peněžní příspěvky na společensky prospěšné projekty. Čím více klienti kartou platí, tím více prostředků putuje na dobročinné účely. V roce 2016 evidujeme výtěžek Karty dobré vůle v celkové výši 2 262 tis. Kč, které jsme rozdělili ve dvou kolech mezi dvacet českých neziskových organizací na neurorehabilitace pro děti s dětskou mozkovou obrnou, renovaci cvičné kuchyně pro nevidomé, půlroční provoz tréninkového pracoviště pro vozíčkáře, nákup jízdních kol pro děti z dětských domovů, workshopy pro seniory v Národním technickém muzeu, azylový dům pro děti ohrožené domácími násilím, dětskou paliativní péči v domácím prostředí apod.

ČSOB Grantový program Stabilizace sociálních podniků

Ve čtvrtém ročníku grantového programu jsme 840 tis. Kč podpořili 6 sociálních podniků. Každý z nich získal finanční podporu a odborné poradenství určené na zefektivnění své činnosti. Všechny vítězné podniky zaměstnávají osoby se zdravotním postižením, zaměřují se však na různé oblasti podnikání. Mezi podpořenými je například grafické studio a firmy nabízející zahradnické nebo masérské služby.

Filantropie

Tam kde působíme a podnikáme, chceme být dobrým partnerem či sousedem. Proto nás zajímají potřeby české společnosti a na aktuální témata reagujeme formou grantových programů, které každoročně vyhlášíme. Podporujeme zvyšování finanční gramotnosti a bezpečnosti v on-line prostředí, zaměřujeme se na rozvoj sociálního podnikání a profesionalizaci neziskového sektoru. Velkým tématem je pro nás také odbourávání společenských i fyzických překážek.

Mezi dlouhodobé partnery ČSOB patří Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové, Nadační fond Mathilda, Asociace občanských poraden, Poradna při finanční tísni, Nadace Charty 77 – Konto Bariéry, Nadační fond Českého rozhlasu – projekt Světluška, Domov Sue Ryder, Sdružení Neratov, Česká asociace paraplegiků, Linka bezpečí, Nadační fond Rozum a cit a mnoho dalších. ČSOB již několik let spolupracuje rovněž s organizacemi, které se zaměřují na rozvoj CSR a filantropie v České republice – Fórum dárců a Byznys pro společnost.

ČSOB pomáhá regionům

ČSOB pomáhá regionům je grantový program podporující zajímavé projekty, které různými způsoby přispívají ke zlepšení kvality života lidí v celé České republice. V roce 2016 se do něj zapojilo ve dvou grantových kolech 112 neziskových organizací, které si rozdělily 7 263 tis. Kč. Tuto částku reprezentují finanční příspěvky od veřejnosti a dary od Banky, které neziskové organizace získávají podle svých fundraisingových úspěchů na stránkách www.csobpomaharegionum.cz. Ročník 2016 se tak stal dosud nejúspěšnějším od založení programu v roce 2013.

ČSOB Nadační program vzdělání

Dlouhodobě podporujeme vzdělávání a zvyšování finanční gramotnosti české veřejnosti, dospělých i dětí a mladých lidí. Prostřednictvím Nadačního programu vzdělání hledáme zajímavé projekty, které se soustředí na finanční gramotnost, ale reagujeme i na aktuální vzdělávací témata jako třeba bezpečnost v on-line prostředí. V roce 2016 jsme rozdělili 1 889 tis. Kč mezi 7 projektů orientovaných na zvyšování finanční gramotnosti interaktivní formou a 8 projektů v oblasti on-line bezpečnosti.

Angažování zaměstnanců

Dobrovolnictví zaměstnanců

Dobrovolnická pomoc je dlouhodobě jedním z klíčových témat společenské odpovědnosti ČSOB. Den placeného volna, který může každý zaměstnanec čerpat na pomoc v neziskové organizaci, je současně hojně využívaným zaměstnaneckým benefitem. Dobrovolnické dny v ČSOB byly poprvé iniciovány v roce 2007 a od té doby se uskutečňují pravidelně. Do celorepublikové dobrovolnické pomoci se zapojují stovky kolegů, aktuálně jde o více než 900 zaměstnanců ročně.

Výběr neziskové organizace, která uvítá odbornou radu nebo pomocnou ruku, záleží na preferencích dobrovolníků, vybírat mohou ze širokého seznamu neziskových organizací a pracovních aktivit, které jsou evidovány na webových stránkách www.zapojimse.cz. V případě, že si společnou akci vyberou kolegové z jednoho týmu (což se děje zhruba v 80 % všech aktivit) plní dobrovolnické dny roli přirozeného teambuildingu. Na dobrovolnický den se zaměstnanci mohou přihlásit kdykoliv během roku, a to v kterémkoli regionu České republiky.

Společně s ČSOB

Téma individuálního dárcovství považuje ČSOB za jednu z klíčových oblastí svého přístupu ke společenské odpovědnosti a udržitelnosti. Smyslem matchingového fondu Společně s ČSOB je podpořit zaměstnance v jejich filantropickém konání a v propojení plánovaných benefičních akcí se sympatizujícími kolegy napříč celou skupinou ČSOB. V roce 2016 bylo z matchingového fondu podpořeno 24 dobročinných projektů částkou přesahující 1 mil. Kč (zaměstnanci přispěli částkou 591 tis. Kč a ČSOB věnovala 477 tis. Kč).

Diverzita

ČSOB podporuje rovné příležitosti, větší zapojení žen v manažerských pozicích, zaměstnávání osob se zdravotním postižením a umožňuje sladování osobního a pracovního života.

Rovné příležitosti – podpora žen

V roce 2016 ČSOB pokračovala v nastavených rozvojových projektech zaměřených na diverzitu. Patří sem mentoringový projekt **Womentoring**, zaměřený na vybrané ženy manažerky, které měly v průběhu uplynulého roku mentory z řad členů představenstva. Manažerky tak mohly získat komplexnější pohled na jejich agendy a zvažovat svoji další kariéru v širším rámci. Do programu bylo zapojeno devět žen. Profesionálnímu a osobnostnímu rozvoji manažerek se v ČSOB již 5 let věnuje komunitní uskupení **Zlatá rybka**.

Vyústěním úsilí o rovné příležitosti žen se stala na konci roku 2016 nominace ženy jako členky představenstva ČSOB.

Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením

V roce 2016 pokračovala interní kampaň **Fandím OZP** zaměřená na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. V průběhu celého roku probíhala interní komunikační kampaň (letáky, interní časopis, newsletter) **Otevři svůj příběh**, zaměřená na interní zaměstnance se statutem OZP.

Sladování profesního a osobního života

ČSOB pomáhá svým zaměstnancům sladit profesní a osobní život **širokou nabídkou podpůrných aktivit a služeb**. Patří sem např. flexibilní pracovní doba, zkrácené pracovní úvazky i možnost práce z domova či vytváření sdílených pracovních míst.

Dřívější návrat maminek a tatínků z rodičovské dovolené podporuje ČSOB prostřednictvím **Programu pro rodiče**. Pro odcházející i vracející se rodiče organizujeme adaptační workshopy, aby se tak mohli připravit na novou rodičovskou roli. Celkově se snažíme, aby si i v průběhu rodičovské dovolené zachovali kontakt s pracovním prostředím.

Na konci roku 2016 jsme se věnovali mapování potřeb zaměstnanců ve věku 55+. Tyto poznatky chceme využít pro implementaci v dalším období.

Více informací lze nalézt ve Zprávě Skupiny ČSOB společnosti 2016 a na webových stránkách www.csob.cz/csr.

SPOLEČNOSTI SKUPINY ČSOB

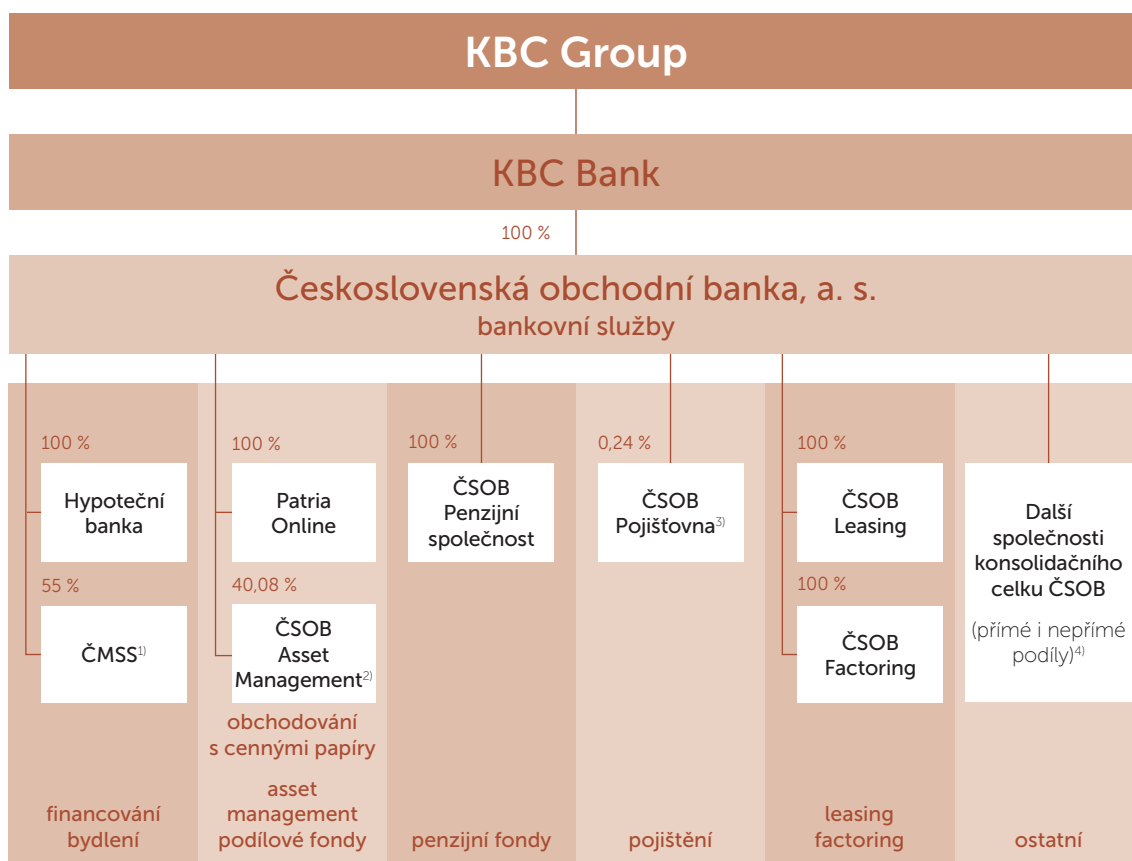
Skupina ČSOB

Skupina ČSOB je vedoucím hráčem na trhu finančních služeb. Je součástí mezinárodní bankopojišťovací skupiny KBC, která aktivně působí v Belgii a v regionu střední a východní Evropy.

K 31. prosinci 2016 měla ČSOB majetkovou účast ve 32 právnických osobách a do konsolidačního celku bylo kromě mateřské banky zahrnuto 29 společností.

Skupina ČSOB nabízí klientům v České republice služby v následujících oblastech:

bankovní služby, hypotéky a stavební spoření, obchodování s cennými papíry, asset management, podílové fondy, penzijní fondy, pojištění, leasing a factoring.

Číselné údaje ve schématu představují podíl ČSOB na základním kapitálu společností k 31. prosinci 2016. Podíly na hlasovacích právech společností jsou uvedeny v této části Výroční zprávy ČSOB za rok 2016.

1) 45 % vlastní Bausparkasse Schwäbisch Hall; ekvivalenční metoda konsolidace.

2) 59,92 % vlastní KBC Participations Renta C; ekvivalenční metoda konsolidace.

3) 99,76 % vlastní KBC Insurance; ekvivalenční metoda konsolidace.

4) Kompletní výčet společností konsolidovaných ČSOB je uveden v této části Výroční zprávy ČSOB za rok 2016.

Hypoteční banka, a.s.

Datum vzniku:	10. 1. 1991
Předmět podnikání:	Poskytování hypotečních úvěrů a emise hypotečních zástavních listů
IČ:	13584324
Základní kapitál:	5 076 336 tis. Kč
Struktura vlastníků:	100 % ČSOB

Kontakt

Adresa:	Radlická 333/150 150 57 Praha 5
Telefon:	+420 224 116 515
E-mail:	info@hypotecnibanka.cz
Internet:	www.hypotecnibanka.cz

Ukazatel		2016	2015
Aktiva celkem*	mil. Kč	262 513	236 195
Úvěry a pohledávky za klienty*	mil. Kč	254 078	228 340
Vlastní kapitál celkem*	mil. Kč	34 172	33 647
Zisk za účetní období po zdanění*	mil. Kč	3 206	2 990
Objem nově poskytnutých hypotečních úvěrů (dle MMR)	mil. Kč	63 764	51 221

* EU IFRS, auditováno.

Pobočky		29	29
Zprostředkovatelé a makléři	cca	4 164	4 010

Hypoteční banka se specializuje na poskytování hypotečních úvěrů na bydlení. Je lídrem v oblasti hypoték a přichází s novinkami, které udávají tón na trhu. Jako první přišla v roce 2007 s možností sjednání hypotéky on-line. Čtyřikrát ročně vydává svůj HB index, tj. index cen rezidenčních nemovitostí, a uzpůsobuje vzhled svých poboček příjemnému domácímu prostředí.

V roce 2016 poskytla Hypoteční banka 31 400 hypotečních úvěrů v celkovém objemu 63,8 mld. Kč (maximum v historii banky). Po deváté v řadě tak obhájila pozici jedničky na trhu nových hypotečních úvěrů s tržním podílem na úrovni 29,2 % (nové úvěry).

Hypoteční banka se stala nejlepším zaměstnavatelem ve finančnictví. Získala ocenění Aon Best Employer 2016 v kategorii finanční odvětví od společnosti Aon Hewitt. Stalo se tak na základě hloubkového průzkumu spokojenosti a motivovanosti jejich zaměstnanců.

Dále pak získala třetí místo v kategorii Hypotéka roku s produktem „Pěkná hypotéka“. Web Hypoteční banky získal druhé místo mezi bankami v soutěži WebTop 100. Služba Bezpečně financování od Hypoteční banky získala Stříbrnou korunu v kategorii Hypotéky.

V roce 2016 byla slavnostně znovuotevřena třetí pražská pobočka na Praze 5 v konceptu Obývák.

Českomoravská stavební spořitelna, a.s.

Datum vzniku:	26. 6. 1993
Předmět podnikání:	Stavební spoření
IČ:	49241397
Základní kapitál:	1 500 000 tis. Kč
Struktura vlastníků:	55 % ČSOB 45 % Bausparkasse Schwäbisch Hall

Kontakt

Adresa:	Vinohradská 3218/169 100 17 Praha 10
Telefon:	+420 225 221 111
Fax:	+420 225 225 999
E-mail:	info@cmss.cz
Internet:	www.cmss.cz

Ukazatel		2016	2015
Aktiva celkem*	mil. Kč	149 536	153 215
Úvěry a překlenovací úvěry (retail)*	mil. Kč	114 291	117 378
Objem klientských depozit*	mil. Kč	138 468	141 980
Vlastní kapitál*	mil. Kč	9 741	9 748
Zisk za účetní období po zdanění*	mil. Kč	1 176	1 104

* EU IFRS, auditováno.

Poradenská centra		308	338
Obchodní zástupci ČMSS	cca	1 920	1 970

ČMSS je dlouhodobě nejvyhledávanější stavební spořitelnou na českém trhu.

ČMSS získala ocenění Stavební spořitelna roku 2016.

V roce 2016 ČMSS dosáhla 79,5 mld. Kč v objemu nových smluv (tj. 46,5 % trhu) a uzavřela nové stavební úvěry a meziúvěry v celkové výši 23,4 mld. Kč (tj. 48,9 % trhu)*

* Podle metodiky MF ČR.

Patria Online, a.s.

Datum vzniku:	27. 10. 1994
Předmět podnikání:	Vytváření internetových stránek v elektronické podobě, automatizované zpracování dat, převádění médií do elektronické podoby a jejich šíření
IČ:	61859273
Základní kapitál:	101 000 tis. Kč
Struktura vlastníků:	100 % ČSOB

Kontakt

Adresa:	Jungmannova 745/24 110 00 Praha 1
Telefon:	+420 221 424 178
Fax:	+420 221 424 204
E-mail:	info@patria.cz
Internet:	www.patria.cz

Ukazatel		2016	2015
Zisk za účetní období po zdanění (skupina Patria)*	mil. Kč	233	357
Počet objednávek zrealizovaných prostřednictvím osobních makléřů a on-line obchodní platformy WebTrader (Patria Finance)	cca	157 900	120 500
Počet klientů (Patria Finance)	cca	23 000	22 000

*EU IFRS, neauditováno.

Předmětem činnosti Patria Online je poskytování informací z finančních a kapitálových trhů prostřednictvím internetové platformy www.patria.cz. Dceřiné společnosti Patria Finance a Patria Corporate Finance poskytují služby investičního bankovníctví v oblastech obchodování s cennými papíry, resp. poradenství při fúzích a akvizicích firem. Součástí služeb Patria Finance je také investiční výzkum, a to jak pro oblast střední a východní Evropy, tak pro vyspělé trhy západní Evropy a USA. Zprostředkování obchodů s cennými papíry je nabízeno prostřednictvím internetového portálu www.patria-direct.cz.

Obchodování s cennými papíry se v roce 2016 zaměřovalo dominantně na akciové trhy. Dceřiná společnost Patria Finance (obchodník s cennými papíry) obsluhuje více jak 23 000 klientů s objemem zákaznického majetku přesahujícím 43 mld. Kč.

ČSOB Asset Management, a.s., investiční společnost

Datum vzniku:	3. 7. 1998
Předmět podnikání:	Kolektivní a individuální správa portfolií v rozsahu povolení uděleného ČNB
IČ:	25677888
Základní kapitál:	499 000 tis. Kč
Struktura vlastníků:	59,92 % KBC Participations Renta C 40,08 % ČSOB

Kontakt

Adresa: Radlická 333/150
150 57 Praha 5

Telefon: +420 224 116 702

Fax: +420 224 119 548

E-mail: csobam@csob.cz

Internet: www.csobam.cz

Ukazatel		2016	2015
Celkový objem majetku svěřeného ČSOB AM ^{1), 2)}	mil. Kč	208 327	199 772
Objem majetku ve fondech distribuovaných skupinou ČSOB ^{2), 3)}	mil. Kč	100 124	99 173
Podíl na trhu (dle metodiky AKAT) – objem majetku ve fondech ⁴⁾		23,2 %	26,0 %

1) EU IFRS, neauditováno.

2) Podle metodiky Asociace pro kapitálový trh ČR (AKAT); celková statistika včetně fondů a asset managementu.

3) Domácí a zahraniční fondy prodané v rámci skupiny ČSOB.

4) Podíl na trhu za rok 2015 byl zpětně upraven dle metodiky AKAT.

ČSOB AM poskytuje klientům investiční služby obhospodařování cenných papírů, služby v oblasti kolektivního investování, včetně správy lokálních podílových fondů a distribuce fondů skupiny KBC v ČR, a je jednou z předních společností na trhu. ČSOB AM se také podílí na přípravě produktů pro celou skupinu ČSOB. ČSOB AM nabízí zákazníkům služby prostřednictvím poboček ČSOB, obchodních míst České pošty, Era finančních center a Patria Finance.

V roce 2016 ČSOB AM připravila více než 30 fondů, z nichž se více než dvě třetiny řadí mezi strukturované. Pro klienty ČSOB Premium nabídku rozšířila mj. o novou prémiovou řadu profilových fondů. V září 2016 společnost uvedla na trh unikátní dluhopisový fond ČSOB Úrokové strategie, který může, na rozdíl od standardních dluhopisových fondů, profitovat z růstu úrokových sazeb. První cenu v kategorii Garantované fondy v soutěži Finparáda – Finanční produkt roku 2016 získal strukturovaný fond Optimum Fund ČSOB Potravin a nápojů 1.

ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB

Penzijní společnost

Kontakt

Adresa: Radlická 333/150
150 57 Praha 5

Telefon: +420 495 800 600

Fax: +420 224 119 536

E-mail: csobps@csob.cz

Internet: www.csob-penze.cz

Datum vzniku:	26. 10. 1994*
Předmět podnikání:	Činnosti související s penzijním spořením
IČ:	61859265
Základní kapitál:	300 000 tis. Kč
Struktura vlastníků:	100 % ČSOB

* Datum vzniku ČSOB PF Stabilita. ČSOB PS vznikla dne 1. ledna 2013 transformací ČSOB PF Stabilita (Transformovaný fond).

Ukazatel		2016	2015
Prostředky evidované ve prospěch účastníků Transformovaného fondu Stabilita	mil. Kč	42 320	39 245
- z toho příspěvky účastníků	mil. Kč	33 400	30 920
Prostředky účastníků v důchodových fondech ¹⁾	mil. Kč	0	205
Prostředky účastníků v účastnických fondech	mil. Kč	2 986	1 594
Zisk za účetní období po zdanění ²⁾	mil. Kč	143	82

1) Ukončeno k 31. prosinci 2015.

2) EU IFRS, auditováno.

Klienti	cca	636 000	650 000
---------	-----	---------	---------

Penzijní spoření je vnímáno jako základní spořicí produkt pro každého z nás. Cílem ČSOB Penzijní společnosti je vytvářet zodpovědné klienty a penzijní spoření zodpovědné klienty vytváří. Klientům jsou nabídnuta jednoduchá a účinná řešení, která pomáhají při sjednání penzijního spoření i jeho využívání. Nový intuitivní web nabízí možnost on-line sjednání a Penzijní portál klientům umožňuje iniciovat změny a zobrazuje informace o jejich smlouvách a úsporách. Za rok 2015 získala společnost prestižní ocenění Superbrands 2016. V roce 2016 důvěřovalo společnosti více než 636 tisíc klientů, kteří jí svěřili více než 45 miliard korun.

ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB

Datum vzniku:	17. 4. 1992
Předmět podnikání:	Životní a neživotní pojištění
IČ:	45534306
Základní kapitál:	2 796 248 tis. Kč
Struktura vlastníků:	
<i>Základní kapitál</i>	99,76 % KBC Insurance
	0,24 % ČSOB
<i>Hlasovací práva</i>	60 % KBC Insurance
	40 % ČSOB

Kontakt

Adresa: Masarykovo nám. 1458
532 18 Pardubice,
Zelené předměstí

Telefon: +420 467 007 111
+420 800 100 777

Fax: +420 467 007 444

E-mail: info@csobpoj.cz

Internet: www.csobpoj.cz

Ukazatel		2016	2015
Aktiva celkem*	mil. Kč	42 220	40 120
Vlastní kapitál celkem*	mil. Kč	4 936	4 804
Zisk za účetní období po zdanění*	mil. Kč	869	716
Předepsané pojistné – životní pojištění	mil. Kč	7 318	6 623
Předepsané pojistné – neživotní pojištění	mil. Kč	5 275	4 903

* EU IFRS, auditováno.

Pobočky		92	91
Klienti z řad fyzických a právnických osob, včetně malých a středních podniků i velkých firem	cca	1 078 834	1 104 000

ČSOB Pojišťovna je univerzální pojišťovací společností nabízející širokou škálu životních a neživotních pojištění pro fyzické i právnické osoby. Distribuci pojišťovacích produktů zajišťují především výhradní pojišťovací zprostředkovatelé, makléři a pracovníci poboček skupiny ČSOB.

ČSOB Pojišťovna vykázala v roce 2016 čistý zisk ve výši 869 mil. Kč zejména díky dobrým obchodním výsledkům. Hrubé předepsané pojistné činilo 12,6 mld. Kč. Tržní podíl v roce 2016 vzrostl o 0,3 procentního bodu na 7,1 %.

ČSOB Leasing, a.s.

Datum vzniku:	31. 10. 1995
Předmět podnikání:	Finanční služby
IČ:	63998980
Základní kapitál:	3 050 000 tis. Kč
Struktura vlastníků:	100 % ČSOB

Kontakt

Adresa: Na Pankráci 310/60
140 00 Praha 4

Telefon: +420 222 012 111

Fax: +420 271 128 028

E-mail: info@csobleasing.cz

Internet: www.csobleasing.cz

Ukazatel		2016	2015
Aktiva celkem ¹⁾	mil. Kč	40 470	35 374
Pohledávky za klienty (hrubé) ¹⁾	mil. Kč	36 222	33 163
Vlastní kapitál celkem ¹⁾	mil. Kč	8 064	8 254
Zisk za účetní období po zdanění ¹⁾	mil. Kč	487	533
Objem nových obchodů ²⁾	mil. Kč	17 898	18 376

1) EU IFRS, neauditováno.

2) Podle metodiky ČLFA; Vstupní dluh (=objem půjčených peněz).

Pobočky	10	10
---------	----	----

ČSOB Leasing je univerzální leasingovou společností s 21letými zkušenostmi a lídrem leasingového trhu v ČR.

Společnost poskytuje financování osobních vozidel, těžké dopravní techniky, strojů a zařízení, včetně financování předmětů vysokých pořizovacích hodnot.

Produktová nabídka ČSOB Leasing roku 2016 obsahuje speciality jako financování elektromobilů a hybridů, program pro permanentní mobilitu klientů (AUTOPILOT Asistence), včetně produktů umožňující čerpání různých dotačních programů.

Za rok 2016 ČSOB Leasing uzavřel více než 21 tisíc nových zákaznických smluv a poskytl financování v souhrnné hodnotě 17,9 mld. Kč.

ČSOB Factoring, a.s.

Datum vzniku:	16. 7. 1992
Předmět podnikání:	Factoring
IČ:	45794278
Základní kapitál:	70 800 tis. Kč
Struktura vlastníků:	100 % ČSOB

Kontakt

Adresa:	Benešovská 2538/40 101 00 Praha 10
Telefon:	+420 267 184 805
Fax:	+420 267 184 822
E-mail:	info@csobfactoring.cz
Internet:	www.csobfactoring.cz

Ukazatel		2016	2015
Aktiva celkem*	mil. Kč	5 261	4 186
Pohledávky za klienty (hrubé)*	mil. Kč	5 563	4 483
Vlastní kapitál celkem*	mil. Kč	914	882
Zisk za účetní období po zdanění*	mil. Kč	81	99
Objem postoupených pohledávek	mil. Kč	33 261	31 737

* EU IFRS, neauditováno.

ČSOB Factoring téměř dvacet pět let poskytuje factoringové služby svým klientům. Díky kvalitě poskytovaných služeb tržní podíl společnosti v roce 2016 přesáhl 25 %.

Objem postoupených pohledávek na ČSOB Factoring vzrostl o 4,8 % a dosáhl 33,3 mld. Kč v roce 2016.

ČSOB Factoring je zakládajícím členem Asociace factoringových společností ČR a je aktivním členem České leasingové a finanční asociace.

Společnosti skupiny ČSOB

(k 31. prosinci 2016)

Právnícká osoba				Podíl ČSOB na:				Nepřímá účast přes koho	Kons. dle EU IFRS
IČ	Obchodní jméno	Sídlo	Základní kapitál	Základním kapitálu			Hlas. právech celkem		
	Předmět podnikání			Celkem	Přímý	Nepřímý			
			Kč	%	%	%	%	A/N	

Ovládané osoby

63987686	Bankovní informační technologie, s.r.o. Automatizované zpracování dat a poskytování softwaru, tvorba sítě terminálů pro snímání platebních karet	Praha 5, Radlická 333/150	20 000 000	100,00	100,00	není	100,00	není	A
26760401	Centrum Radlická a.s. Realitní činnost, pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor	Praha 5, Radlická 333/150	500 000 000	100,00	100,00	není	100,00	není	A
27081907	ČSOB Advisory, a.s. Činnost podnikatelských, finančních, ekonomických a organizačních poradců	Praha 5, Radlická 333/150	2 000 000 000	100,00	100,00	není	100,00	není	A
45794278	ČSOB Factoring, a.s. Factoring a související služby	Praha 10, Benešovská 2538/40	70 800 000	100,00	100,00	není	100,00	není	A
63998980	ČSOB Leasing, a.s. Leasing	Praha 4, Na Pankráci 310/60	3 050 000 000	100,00	100,00	není	100,00	není	A
27151221	ČSOB Leasing pojišťovací makléř, s.r.o. Pojišťovací makléř	Praha 4, Na Pankráci 60/310	2 000 000	100,00	není	100,00	100,00	ČSOB Leasing	A
61859265	ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB Penzijní připojištění	Praha 5, Radlická 333/150	300 000 000	100,00	100,00	není	100,00	není	A
27924068	ČSOB Property fund, a.s.²⁾ Realitní činnost, správa a údržba nemovitostí	Praha 5, Radlická 333/150	878 000 000	61,61	59,79	1,82	95,67	ČSOB AM, ČSOB Pojišťovna	A
61251950	Eurincasso, s.r.o. Činnost ekonomických a organizačních poradců, vymáhání pohledávek	Praha 10, Benešovská 2538/40	1 000 000	100,00	není	100,00	100,00	ČSOB Factoring	A
13584324	Hypoteční banka, a.s. Hypoteční bankovníctví	Praha 5, Radlická 333/150	5 076 336 000	100,00	100,00	není	100,00	není	A
02623111	SousedecZ s.r.o. Vývoj komunitní sítě pro bydlení	Praha 5, Radlická 333/150	10 000	100,00	není	100,00	100,00	Hypoteční banka	A
25617184	Merrion Properties s.r.o. Realitní činnost, pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor	Praha 5, Radlická 333/150	6 570 000	61,61	není	61,61	100,00	ČSOB Property fund	A
00000949	MOTOKOV a.s. v likvidaci Velkoobchod se stroji a technickými potřebami	Praha 5, Radlická 333/150	62 000 000	70,09	0,50	69,59	70,09	ČSOB Advisory	A
61859273	Patria Online, a.s. Vytváření internetových stránek v elektronické podobě, automatizované zpracování dat, převádění médií do elektronické podoby a jejich šíření	Praha 1, Jungmannova 745/24	101 000 000	100,00	100,00	není	100,00	není	A
26455064	Patria Finance, a.s. Obchodník s cennými papíry	Praha 1, Jungmannova 745/24	150 000 000	100,00	není	100,00	100,00	Patria Online	A
25671413	Patria Corporate Finance, a.s. Finanční poradenství	Praha 1, Jungmannova 745/24	1 000 000	100,00	není	100,00	100,00	Patria Online	A
05154197	Patria investiční společnost, a.s. Obhospodařování investičních fondů	Praha 1, Jungmannova 745/24	10 000 000	100,00	není	100,00	100,00	Patria Online	A
02451221	Radlice Rozvojová, a.s. Realitní činnost, pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor	Praha 5, Radlická 333/150	186 000 000	100,00	100,00	není	100,00	není	A
99999999 ³⁾	TEE SQUARE LIMITED, Ltd. Poradenské služby investičním fondům v karibské oblasti	British Virgin Islands, Tortola, Road Town, Third Floor, The Geneva Place, P.O.Box 986	10 514 656	100,00	100,00	není	100,00	není	A

Právnícká osoba				Podíl ČSOB na:				Nepřímá účast přes koho	Kons. dle EU IFRS
IČ	Obchodní jméno	Sídlo	Základní kapitál	Základním kapitálu		Hlas. právech celkem			
	Předmět podnikání			Celkem	Přímý		Nepřímý		
			Kč	%	%	%	%	A/N	
27388239	Top-Pojištění.cz s.r.o. Zprostředkovatelská činnost v pojištnictví	Praha 4, Lomnického 1705/9	200 000	100,00	100,00	není	100,00	není	A
Společný podnik									
49241397	Českomoravská stavební spořitelna, a.s. Stavební spořitelna	Praha 10, Vínohradská 3218/169	1 500 000 000	55,00	55,00	není	55,00	není	A
Ostatní									
26199696	CBCB – Czech Banking Credit Bureau, a.s. Poskytování softwaru, poradenství v oblasti softwaru a hardwaru, zpracování dat, správa počítačových sítí, služby databank	Praha 4, Na Vítězném pláni 1719/4	1 200 000	20,00	20,00	není	20,00	není	A
28985362	ENGIE REN s.r.o. Výroba a prodej solární energie	Praha 4, Lhotecká 793/3	186 834 000	42,82	42,82	není	42,82	není	A
25677888	ČSOB Asset Management, a.s., investiční společnost³⁾ Kolektivní a individuální správa portfolií	Praha 5, Radlická 333/150	499 000 000	40,08	40,08	není	40,08	není	A
45534306	ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB⁴⁾ Pojišťovací a zajišťovací činnost	Pardubice, Zelené předměstí, Masarykovo náměstí 1458	2 796 248 000	0,24	0,24	není	40,00	není	A
27479714	ČSOB Pojišťovací servis, s.r.o., člen holdingu ČSOB Zprostředkovatelská činnost v pojištnictví	Pardubice, Zelené předměstí, Masarykovo náměstí 1458	400 000	0,24	není	0,24	0,00	ČSOB Pojišťovna	A
45316619	IP Exit, a.s.⁵⁾ – v konkursu Bez činnosti	Praha 1, Senovážné náměstí 32	13 382 866 400	85,63	71,29	14,34	85,63	ČSOB Advisory, ČSOB Pojišťovna	A
63078104	Premiéra TV, a.s. Bez činnosti	Praha 8, Pod Hájkem 1	29 000 000	29,00	29,00	není	29,00	není	A
26439395	První certifikační autorita, a.s. Administrativní správa, certifikační služby	Praha 9-Libeň, Podvinný mlýn 2178/6	20 000 000	23,25	23,25	není	23,25	není	A
Další právnické osoby s podílem ČSOB na základním kapitálu / hlasovacích právech nižším než 10 %.									N

Obezřetnostní konsolidace (vyhl. č. 163/2014 Sb.)

- 1) IČ 99999999 – jde o zahraniční subjekt.
- 2) Podíly na základním kapitálu: ČSOB 59,79 %, ČSOB Asset Management 4,33 %, ČSOB Pojišťovna 35,88 %; podíly na hlasovacích právech: ČSOB 95,67 %, ČSOB Asset Management 4,33 %.
- 3) Podíly na základním kapitálu: ČSOB 40,08 %, KBC Participations Renta C 59,92 %; podíly na hlasovacích právech: ČSOB 40,08 %; KBC Participations Renta C 59,92 %.
- 4) Podíly na základním kapitálu: ČSOB 0,24 %, KBC Insurance 99,76 %; podíly na hlasovacích právech: ČSOB 40 %, KBC Insurance 60 %.
- 5) Podíly na základním kapitálu: ČSOB 71,29 %, ČSOB Advisory 14,34 %, ČSOB Pojišťovna 0,11 %; podíly na hlasovacích právech: ČSOB 71,29 %, ČSOB Advisory 14,34 %.

Změny v průběhu roku 2016

ENGIE REN s.r.o. (IČ 28985362): přejmenování obchodní firmy (původně COFELY REN, s.r.o.), zapsáno v OR 1. května 2016.
 Visa Europe (IČ. 99999999): zánik společnosti Visa Europe a sloučení se společností Visa Inc. k 28. červnu 2016.
 Patria investiční společnost, a.s. (IČ 05154197): založení a vznik společnosti k 9. červnu 2016. Zapsáno v OR 9. června 2016.
 Top-Pojištění.cz, s.r.o. (IČ 27388239): nákup nové majetkové účasti k 21. červnu 2016. Zapsáno v OR 14. července 2016.
 SousedecZ s.r.o. (IČ 02623111): nákup nové majetkové účasti Hypoteční banky, a.s. Zapsáno v OR 5. února 2014.

Změny v průběhu roku 2017

ČSOB Property fund, a.s. (IČ 27924068): „v likvidaci“ - vstup do likvidace od 1. ledna 2017.
 Merrion Properties s.r.o. (IČ 25617184): „v likvidaci“ - vstup do likvidace od 1. ledna 2017.

SPRÁVA A ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI

Řídící a kontrolní orgány

Správa a řízení společnosti Československá obchodní banka, a. s., jsou založeny na principech OECD a při jejich výkonu jsou využívány zkušenosti KBC Group. ČSOB se hlásí k zásadám formulovaným v Kodexu správy a řízení společnosti a dbá na jejich dodržování při své každodenní činnosti.

Orgány společnosti ČSOB jsou: valná hromada, představenstvo, dozorčí rada a výbor pro audit. Působnost a činnost orgánů ČSOB je uvedena ve Stanovách ČSOB, které schvaluje valná hromada. V působnosti valné hromady ČSOB rozhoduje jediný akcionář (KBC Bank NV).

Představenstvo v roce 2016

Jméno a příjmení	Funkce	Vznik členství	Aktuální funkční období člena od ¹⁾	Vrcholné vedení ⁴⁾ Oblast řízení
John Arthur Hollows	Předseda ²⁾	1. 5. 2014	1. 5. 2014	Generální ředitel
Marek Ditz	Člen	1. 1. 2013	1. 1. 2013 ⁵⁾	Vrchní ředitel, Specializované bankovníctví a pojištění ⁷⁾
Petr Knapp	Člen	20. 5. 1996	21. 5. 2014 ³⁾	Vrchní ředitel, Vztahové bankovníctví
Petr Hutla	Člen	27. 2. 2008	28. 2. 2013 ⁶⁾	Vrchní ředitel, Retail
Jiří Vévoda	Člen	8. 12. 2010	9. 12. 2015 ³⁾	Vrchní ředitel, Řízení financí
Tomáš Kořínek	Člen	1. 1. 2015	1. 1. 2015	Vrchní ředitel, Řízení rizik skupiny

1) Funkční období člena představenstva je čtyřleté.

2) Předseda od 2. května 2014.

3) Zvolen na další funkční období.

4) Osobami ve vrcholném vedení ČSOB byli v roce 2016 členové představenstva.

5) Zvolen na další funkční období od 2. ledna 2017.

6) Zvolen na další funkční období od 1. března 2017.

7) Od 1. března 2017 Vrchní ředitel, Transformace.

Oblasti řízení jednotlivých členů představenstva ČSOB (vrcholného vedení) k 31. prosinci 2016 jsou popsány v organizační struktuře ČSOB, která je uvedena na straně 64 této Výroční zprávy. Procesy práce a rozhodování jsou popsány v kapitole Správa a řízení společnosti na straně 58 této Výroční zprávy.

Dozorčí rada v roce 2016

Jméno a příjmení	Funkce	Vznik členství	Aktuální funkční období člena od ¹⁾	Ukončení členství
Pavel Kavánek	Předseda ²⁾	1. 5. 2014	1. 5. 2014	–
Hendrik George Adolphe Gerard Soete	Člen	24. 2. 2007 ³⁾	20. 6. 2012 ⁴⁾	20. 6. 2016
Franky Depickere	Člen	1. 6. 2014	1. 6. 2014	–
Christine Van Rijsseghem	Členka	1. 6. 2014	1. 6. 2014	–
Martin Jarolím	Člen	1. 1. 2015	1. 1. 2015	30. 6. 2016
Willem Hueting	Člen	1. 7. 2016	1. 7. 2016	–
Marc Wittemans	Člen	1. 10. 2016	1. 10. 2016	–

1) Funkční období člena dozorčí rady je čtyřleté.

2) Předseda od 30. června 2014.

3) Kooptován.

4) Zvolen na další funkční období.

Výbor pro audit v roce 2016

Jméno a příjmení	Funkce	Vznik členství	Ukončení členství
Petr Šobotník	Předseda ¹⁾ ; nezávislý člen	Není členem žádného jiného orgánu ČSOB	1. 2. 2011
Ladislav Mejzlík	Nezávislý člen	Není členem žádného jiného orgánu ČSOB	27. 1. 2016
Martin Jarolím	Člen ²⁾	Člen dozorčí rady ČSOB (od 1. 1. 2015 do 30. 6. 2016)	30. 6. 2016
Willem Hueting³⁾	Člen	Člen dozorčí rady ČSOB (od 1. 7. 2016)	–
Pavel Kavánek	Člen	Předseda dozorčí rady ČSOB (od 30. 6. 2014; člen od 1. 5. 2014)	27. 1. 2016

1) Předseda od 7. dubna 2016.

2) Předseda od 9. dubna 2015 do 7. dubna 2016.

3) Působí v KBC Group jako Senior General Manager, Group Communities (Business Unit International Markets).

Změny v řídicích a kontrolních orgánech ČSOB v roce 2016

Rozhodnutí KBC Bank jako jediného akcionáře ČSOB při výkonu působnosti valné hromady

Dne 27. ledna 2016

- Pavel Kavánek byl odvolán z výboru pro audit ČSOB ke dni 27. ledna 2016.
- Ladislav Mejzlík byl jmenován členem výboru pro audit ČSOB ke dni 27. ledna 2016.

Dne 29. června 2016

- Martin Jarolím byl odvolán z dozorčí rady ČSOB ke dni 30. června 2016.
- Martin Jarolím byl odvolán z výboru pro audit ČSOB ke dni 30. června 2016.
- Willem Hueting byl zvolen členem dozorčí rady ČSOB ke dni 1. července 2016.
- Willem Hueting byl jmenován členem výboru pro audit ČSOB ke dni 1. července 2016.

Dne 30. září 2016

- Marc Wittemans byl zvolen členem dozorčí rady ČSOB ke dni 1. října 2016.

Dne 6. prosince 2016

- Marek Ditz byl zvolen členem představenstva ČSOB na další funkční období (již druhé) s účinností ke dni 2. ledna 2017.
- Petr Hutla byl zvolen členem představenstva ČSOB na další funkční období (již třetí) s účinností ke dni 1. března 2017.

Kromě výše uvedeného Hendrik George Adolphe Gerard Soete ukončil po devíti letech své působení v dozorčí radě. Jeho funkční období skončilo dne 20. června 2016.

Změny v řídicích a kontrolních orgánech ČSOB v roce 2017

Dne 18. ledna 2017

- Petr Šobotník byl zvolen členem dozorčí rady ČSOB s účinností ke dni 1. února 2017.

Dne 27. února 2017

- Marcela Suchánková byla zvolena členkou představenstva ČSOB ke dni 1. března 2017 (Odpovědnost za oblast Lidé a komunikace).
- Jan Sadil byl zvolen členem představenstva ČSOB ke dni 1. března 2017 (Odpovědnost za oblast Specializované bankovníctví a pojištění).

Složení představenstva ČSOB od 1. března 2017:

John Arthur Hollows (předseda), Marek Ditz, Petr Hutla, Petr Knapp, Jiří Vévoda, Tomáš Kořínek, Marcela Suchánková, Jan Sadil.

Oblasti řízení jednotlivých členů představenstva ČSOB (vrcholného vedení) od 1. března 2017 jsou popsány v organizační struktuře ČSOB, která je uvedena na straně 65 této Výroční zprávy. Stručné životopisy všech členů představenstva jsou uvedeny na straně 50.

Složení dozorčí rady ČSOB od 1. února 2017:

Pavel Kavánek (předseda), Franky Depickere, Christine Van Rijsseghem, Willem Hueting, Marc Wittemans, Petr Šobotník

Střet zájmů

na základě Nařízení Komise (ES) č. 809/2004

ČSOB prohlašuje, že jí není znám žádný možný střet zájmů mezi povinnostmi členů představenstva, resp. členů vrcholného vedení ČSOB a členů dozorčí rady k ČSOB a jejich soukromými zájmy a nebo jinými povinnostmi.

ČSOB nepovažuje provádění bankovních obchodů členy představenstva ČSOB, resp. členy vrcholného vedení ČSOB a členy dozorčí rady ČSOB za standardních podmínek za střet zájmů mezi povinnostmi těchto osob k ČSOB a jejich soukromými zájmy a nebo jinými povinnostmi.

Pracovní adresa

členů představenstva, členů vrcholného vedení a členů dozorčí rady ČSOB je:

Československá obchodní banka, a. s.
Radlická 333/150
150 57 Praha 5
Česká republika

PŘEDSTAVENÍ ČLENŮ ŘÍDÍCÍCH A KONTROLNÍCH ORGÁNŮ

Představenstvo ČSOB v roce 2016

JOHN ARTHUR HOLLOWES

Narozen 12. dubna 1956

Předseda představenstva

Získal absolutorium v oboru ekonomie a právo na Sidney Sussex College na univerzitě v Cambridgi.

Po ukončení studií se John Hollowes věnoval bankovníctví. Zkušenosti v oblasti finančních služeb získal v Barclays Bank v Londýně a v Tchaj-peji (Tchaj-wan) a v KBC v Hong Kongu, Šanghaji a Singapuru. Zastával vysoké manažerské pozice v úvěrových útvarech i v dalších oblastech, jako jsou exportní financování, korporátní a investiční bankovníctví a treasury. Zaměřoval se také na řízení nákladů. Od srpna 2003 do dubna 2006 vedl K&H Bank (člen skupiny KBC) v Maďarsku. V letech 2006 až 2009 působil v KBC Group jako výkonný ředitel divize pro střední a východní Evropu, poté do dubna 2010 jako generální ředitel divize pro střední a východní Evropu a Rusko. Od září 2009 je členem Výkonného výboru KBC Group. Od května 2010 do dubna 2014 působil jako vrchní ředitel KBC Group pro řízení rizik (Chief Risk Officer). Od dubna 2006 do června 2009 byl John Hollowes členem dozorčí rady ČSOB a předsedou jejího auditního výboru. Od 1. května 2014 je členem představenstva ČSOB (od 2. května 2014 předsedou). Od 1. května 2014 je John Hollowes členem Výkonného výboru KBC Group odpovědným za divizi Česká republika.

Členství v orgánech jiných společností:

- Člen Výkonného výboru KBC Group (Belgie)
- Člen představenstva a Výkonného výboru společností KBC Bank (Belgie) a KBC Insurance (Belgie)

MAREK DITZ

Narozen 16. září 1972

Člen představenstva

Specializované bankovníctví a pojištění

Vystudoval VŠE v Praze a Swiss Banking School v Curychu.

Marek Ditz působí v ČSOB od roku 1994. V roce 2005 byl jmenován ředitelem divize Specializované a institucionální bankovníctví. V roce 2010 se stal vrchním ředitelem Korporátního a institucionálního bankovníctví, kde byl zodpovědný za distribuční síť 10 regionálních poboček zabezpečujících obsluhu firemních klientů a dále za oblasti specializovaného financování, zahraničního obchodu a institucionálního bankovníctví, jež mimo jiné pokrývá obsluhu nebankovních finančních institucí, bank a vybraných subjektů veřejného sektoru. Od 1. ledna 2013 je Marek Ditz členem představenstva ČSOB. K témuž datu se stal členem vrcholného výkonného vedení ČSOB ve funkci vrchního ředitele pro oblast Vztahy s klienty (do 30. dubna 2014), poté pro oblast Investice a finanční trhy (do 30. června 2014). Od 1. července 2014 do 9. března 2015 byl odpovědný za oblast Pojištění, trhy a investice, od 10. března 2015 byl Marek Ditz odpovědný za oblast Specializované bankovníctví a pojištění a od 1. března 2017 je odpovědný za oblast Transformace.

Členství v orgánech jiných společností:

- Předseda dozorčí rady společností Hypoteční banka (ČR) a ČSOB Advisory (ČR)
- Místopředseda dozorčí rady společnosti ČMSS (ČR)
- Člen dozorčí rady společností ČSOB Asset Management (ČR), Patria Online (ČR), Patria Finance (ČR) a Patria Corporate Finance (ČR)
- Člen výboru pro audit společností ČMSS (ČR) a ČSOB Pojišťovna (ČR)

PETR KNAPP

Narozen 7. května 1956

Člen představenstva
Vztahové bankovníctví

Absolvoval VŠE v Praze.

Petr Knapp přišel do ČSOB v roce 1979. Od roku 1984 pracoval v Teplotechné Praha, nejprve jako zástupce ředitele a později jako ředitel odboru zahraničních vztahů. V roce 1991 se Petr Knapp vrátil do ČSOB a byl jmenován nejprve ředitelem odboru financování velkých podniků ČSOB, později ředitelem úvěrového úseku. Od roku 1996 je členem představenstva a vrchním ředitelem ČSOB. Od března 2005 do dubna 2014 byl Petr Knapp vrchním ředitelem odpovědným za oblast Korporátní bankovníctví a finanční trhy. Od 1. května 2014 je odpovědný za oblast Vztahové bankovníctví.

Členství v orgánech jiných společností:

- Předseda dozorčí rady společností ČSOB Factoring (ČR) a ČSOB Leasing (ČR)
- Člen dozorčí rady společností Patria Online (ČR), Patria Finance (ČR) a Patria Corporate Finance (ČR)
- Člen představenstva Hospodářské komory Hlavního města Prahy (ČR)
- Člen správní rady VŠCHT v Praze (ČR)

PETR HUTLA

Narozen 24. srpna 1959

Člen představenstva
Retail

Absolvoval ČVUT v Praze (Fakulta Elektrotechnická).

Petr Hutla pracoval v letech 1983 až 1993 v Tesle Pardubice, od roku 1991 jako ekonomický náměstek Tesla Pardubice – RSD. V ČSOB pracuje od roku 1993, postupně jako ředitel pobočky Pardubice, hlavní pobočky Hradec Králové a hlavní pobočky Praha 1. Od roku 2000 do roku 2005 působil Petr Hutla jako vrchní ředitel útvaru Korporátní a institucionální klientela. V letech 2005 až 2006 působil na pozici vrchního ředitele pro Personální a strategické řízení, od roku 2006 do 15. listopadu 2009 na pozici vrchního ředitele útvaru Lidské zdroje a transformace. Od 27. února 2008 je Petr Hutla členem představenstva ČSOB. Od 16. listopadu 2009 do 31. prosince 2012 působil na pozici vrchního ředitele odpovědného za oblast Distribuce. Od 14. ledna 2009 do 31. prosince 2011 byl rovněž vedoucím organizační složky KBC Global Services Czech Branch. Od 1. ledna 2013 do 30. června 2014 byl Petr Hutla vrchním ředitelem odpovědným za oblast Specializované bankovníctví a pojištění. Od 1. července 2014 do 9. března 2015 byl odpovědný za oblast Integrované služby pro retailovou klientelu a od 1. října 2014 do 9. března 2015 také za oblast Změnová zóna; od 10. března 2015 je Petr Hutla odpovědný za oblast Retail (po spojení obou oblastí řízení).

Členství v orgánech jiných společností:

- Předseda dozorčí rady společnosti ČSOB Pojišťovna (ČR)
- Člen správní rady ČVUT v Praze (ČR), České transplantční nadace (Karla Pavlíka) a Nadačního fondu Moderní léčba arytmií (ČR)

JIŘÍ VÉVODA

Narozen 4. února 1977

Člen představenstva
Řízení financí

Absolvoval Joint European Studies Programme na Staffordshire University a VŠE v Praze.

Jiří Vévoda pracoval v letech 2000 až 2004 v GE Capital v České republice, Irsku, Finsku a Švédsku. V letech 2004 až 2010 působil v poradenské firmě McKinsey & Company. Od 1. května 2010 je Jiří Vévoda členem vrcholného výkonného vedení ČSOB. Od 8. prosince 2010 je členem představenstva ČSOB. Nejdříve působil na pozici vrchního ředitele pro oblast Lidské zdroje a transformace, později pro oblast Produkty a podpůrné služby. Od 1. ledna 2013 do 30. června 2014 byl Jiří Vévoda vrchním ředitelem (CRO) odpovědným za oblast Řízení rizik. Od 1. července 2014 je odpovědný za oblast Řízení financí (CFO).

Členství v orgánech jiných společností:

- Člen dozorčí rady společností Hypoteční banka (ČR), ČSOB Leasing (ČR) a ČMSS (ČR)

TOMÁŠ KOŘÍNEK

Narozen 10. června 1967

Člen představenstva
Řízení rizik skupiny

Vystudoval ČVUT v Praze (Fakulta Elektrotechnická, obor Ekonomie a management).

Poté Tomáš Kořínek působil v seniorních manažerských funkcích ve významných finančních institucích na českém trhu. Před nástupem do ČSOB byl členem představenstva zodpovědným za risk management, finance a operations ve Volksbank CZ. V ČSOB pracuje od dubna 2009. V květnu 2010 se stal ředitelem útvaru Řízení rizik a od listopadu 2013 do 31. prosince 2014 zastával funkci výkonného ředitele útvaru Řízení rizik skupiny. Od 1. ledna 2015 je Tomáš Kořínek členem představenstva ČSOB odpovědným za oblast Řízení rizik skupiny (CRO).

Členství v orgánech jiných společností:

- Člen výboru pro audit společností: Hypoteční banka (ČR), ČMSS (ČR) a ČSOB Pojišťovna (ČR)
- Člen dozorčí rady společnosti ČSOB Pojišťovna (ČR)

Noví členové představenstva od 1. března 2017**MARCELA SUCHÁNKOVÁ**

Narozena 3. ledna 1971

Členka představenstva
Lidé a komunikace

Vystudovala VŠE v Praze a následně získala MBA na US Business School Prague (Rochester Institute of Technology).

Marcela Suchánková začala svou profesní kariéru v oblasti poradenství a vztahů s veřejností. V roce 1997 přišla do oddělení Komunikace v ČSOB a v roce 1999 přestoupila do Retailového bankovníctví, kde vedla různé projekty a útvary (vývoj produktů, přímý marketing, úspory a investice). V letech 2013 až 2015 byla v ČSOB Penzijní společnosti členkou představenstva zodpovědnou za obchod a později se stala předsedkyní představenstva a výkonnou ředitelkou. V letech 2015 až 2016 zastávala funkci výkonné ředitelky Lidských zdrojů v ČSOB. Od 1. března 2017 byla jmenována členkou představenstva odpovědnou za oblast Lidé a komunikace.

Členství v orgánech jiných společností:

- Není

JAN SADIL

Narozen 16. února 1969

Člen představenstva
Specializované bankovníctví a pojištění

Vystudoval ČVUT v Praze (Fakulta Stavebnictví) a získal Ph.D. na škole Vysoké učení technické v Brně (Ústav soudního inženýrství).

Jan Sadil začal svoji bankovní kariéru v Komerční bance v roce 1995. V roce 2000 byl jmenován ředitelem odboru Úvěrů pro občany a v roce 2001 se stal členem představenstva společnosti odpovědným za Prodej a marketing v Českomoravské hypoteční bance (nyní Hypoteční banka). Od konce roku 2003 do března 2017 byl předsedou představenstva a generálním ředitelem v Hypoteční bance. Od 1. března 2017 byl jmenován členem představenstva odpovědným za oblast Specializované bankovníctví a pojištění.

Členství v orgánech jiných společností:

- Člen dozorčí rady společností Asociace pro rozvoj trhu nemovitostí (ČR), Česká bankovní asociace (ČR) a Centrum Paraple (ČR)
- Předseda dozorčí rady společnosti Via Cordata (ČR)

Dozorčí rada ČSOB

PAVEL KAVÁNEK

Narozen 8. prosince 1948

Předseda dozorčí rady

Absolvoval VŠE v Praze a The Pew Economic Freedom Fellowship na Georgetown University.

Pavel Kavánek působil od roku 1972 do dubna 2014 v ČSOB. Od roku 1990 do dubna 2014 byl členem představenstva ČSOB. Od roku 1993 do 30. dubna 2014 byl předsedou představenstva a generálním ředitelem ČSOB. Od 1. ledna 2013 do 30. dubna 2014 působil jako člen Výkonného výboru KBC Group odpovědný za divizi Česká republika. Od září 2015 působí Pavel Kavánek jako investor a nevýkonný ředitel ve společnosti Decipher Lab Ltd. (GB).

Od 1. května 2014 je Pavel Kavánek členem dozorčí rady ČSOB (od 30. června 2014 předsedou).

Od 1. června 2014 do 27. ledna 2016 byl členem výboru pro audit ČSOB.

Členství v orgánech jiných společností:

- Prezident prezidia České bankovní asociace (ČR)
- Člen správní rady společnosti Aspen Institute Prague (ČR)

FRANKY DEPICKERE

Narozen 26. ledna 1959

Člen dozorčí rady

Vystudoval obor obchod a finance na univerzitě v Antverpách (UFSIA; Belgie) a získal magisterský titul v oboru finančního řízení podniků na VLEKHO Business School (Belgie).

Franky Depickere působil krátce v Gemeentekrediet bank. V roce 1982 začal pracovat ve skupině CERA, kde strávil více než 17 let. Mimo jiné byl inspektorem interního auditu v CERA Bank, finančním ředitelem CERA Lease Factors Autolease, předsedou představenstva Nédée België-Luxemburg, dceřině společnosti CERA Bank v Lucembursku, členem řídicího výboru CERA Investment Bank a nakonec generálním ředitelem společnosti KBC Securities. V roce 1999 se stal generálním ředitelem a předsedou řídicího výboru F. van Lanschot Bankiers België a také ředitelem skupiny F. van Lanschot Bankiers Nederland. Od roku 2005 byl také členem Strategického výboru této skupiny. Od 15. září 2006 je členem výboru operativního řízení skupiny CERA a generálním ředitelem společností Cera Société de gestion a Almancora Société de gestion. Franky Depickere je členem Výboru ředitelů KBC Group (nevykonný ředitel).

Od 1. června 2014 je členem dozorčí rady ČSOB.

Členství v orgánech jiných společností:

- Člen výboru ředitelů (nevykonný ředitel) společností KBC Group (Belgie), KBC Bank (Belgie), KBC Assurances (Belgie) a CBC Banque (Belgie)
- Předseda výboru pro řízení rizik a compliance společností KBC Group (Belgie), KBC Bank (Belgie) a KBC Assurances (Belgie)
- Člen výboru pro personální otázky (Nomination Committee) společnosti KBC Group (Belgie)
- Člen výboru pro personální otázky (Nomination Committee) a pro odměňování společnosti (Remuneration Committee) CBC Banque (Belgie)
- Místopředseda dozorčí rady a předseda výboru pro audit společnosti Euro Pool System International (Nizozemsko)
- Předseda představenstva společností Flanders Business School (Belgie) a International Raiffeisen Union (Německo)
- Člen dozorčí rady společnosti University of Leuven – KULAK (Belgie)

CHRISTINE VAN RIJSSEGHM

Narozena 24. října 1962

Členka dozorčí rady

Absovovala v roce 1985 Právnickou fakultu Univerzity v Gentu (Belgie). Následně získala MBA v oboru finance na Vlerick Management School v Gentu (Belgie).

Christine Van Rijssseghem zahájila svou kariéru v KBC (dříve Kredietbank) v roce 1987 v oddělení Central Foreign Entities. Nejprve byla zodpovědná za řízení rizik, controlling a strategii mezinárodních akvizic, později se stala vedoucí tohoto oddělení. V roce 1994 byla jmenována vedoucí úvěrového odboru Irish Intercontinental Bank, dceřiné společnosti KBC. V roce 1996 se stala generální ředitelkou pobočky KBC ve Francii a v roce 1999 pobočky KBC v Londýně. V letech 2000 až 2003 byla výkonnou ředitelkou odboru KBC Group pro zpracování cenných papírů a derivátů. Od roku 2003 do 30. dubna 2014 působila jako výkonná ředitelka pro oblast Financí KBC Group. Od 1. května 2014 je Christine Van Rijssseghem členkou Výkonného výboru KBC Group odpovědnou za řízení rizik (CRO).

Od 1. června 2014 je členkou dozorčí rady ČSOB.

Členství v orgánech jiných společností:

- Členka Výkonného výboru KBC Group (Belgie)
- Předsedkyně výboru pro řízení rizik a compliance a členka výboru pro audit společnosti ČSOB (SR)
- Členka představenstva a předsedkyně výboru pro řízení rizik společnosti K&H Bank (Maďarsko)
- Členka dozorčí rady, předsedkyně výboru pro řízení rizik a compliance a členka výboru pro audit společnosti CIBANK (Bulharsko)
- Členka představenstva, předsedkyně výboru pro řízení rizik a členka výboru pro personální otázky a odměňování společnosti KBC Bank Ireland (Irsko)

WILLEM HUETING

Narozen 16. února 1962

Člen dozorčí rady

Absovoval Open University Zwolle v Nizozemsku (obor organizace a marketing).

Willem Hueting má více než 30 let zkušeností v bankovníctví a pojišťovnictví. Působil ve společnosti ABN AMRO, kde zastával různé pozice v Nizozemsku a v Maďarsku, v oblastech jako jsou životní pojištění, investiční fondy, privátní bankovníctví, marketing, produktový a projektový management.

Od roku 2001 do roku 2006 byl členem představenstva Raiffeisen Bank International Česká republika, zodpovědným za distribuční síť, marketing a kvalitu, centrální projektovou kancelář a program reorganizace. Willem Hueting působí v KBC Group od roku 2007 – nejprve jako člen představenstva KBC Consumer Finance International, poté jako generální ředitel v ČSOB Poistovně na Slovensku a generální ředitel Consumer Finance International KBC Group. Od května 2016 působí v KBC Group jako Senior General Manager, Group Communities Banking (Business Unit International Markets) & Consumer Finance.

Od 1. července 2016 je členem dozorčí rady ČSOB, členem výboru pro audit ČSOB, výboru pro rizika a compliance a výboru pro odměňování a personální otázky.

Členství v orgánech jiných společností:

- Člen představenstva, člen výboru pro rizika a compliance a člen výboru pro odměňování a personální otázky společnosti K&H Bank (Maďarsko)
- Člen dozorčí rady, předseda výboru pro audit, člen výboru pro rizika a compliance a člen pro výboru odměňování a personální otázky společnosti CIBANK (Bulharsko)
- Člen představenstva, člen výboru pro audit, místopředseda výboru pro rizika a compliance, člen výboru pro správu a řízení, člen výboru pro řízení kapitálu a schvalování úvěrů společnosti KBC Bank Ireland (Irsko)

MARC WITTEMANS

Narozen 8. února 1957

Člen dozorčí rady

Vystudoval obor Aplikovaná ekonomie na Katolické univerzitě v Lovani (Belgie; 1980), dále pak absolvoval obory Daně na Institute of Fiscal Sciences v Bruselu (1981) a Pojistně-matematické vědy na Institute of Actuarial Sciences v Bruselu (1983). Absolvoval také velké množství seminářů na téma finančnictví, bankovníctví, pojištnictví, daně a právo pořádaných zejména Katolickou univerzitou v Lovani.

Marc Wittemans zahájil svou pracovní kariéru v roce 1979 jako vnitřní auditor holdingové společnosti MRBB. Postupně zastával odborné a vedoucí pozice ve společnostech skupin MRBB, Acerta a KBC, a to zejména v oblasti financí, daní, auditu, práva a řízení. V letech 1982 až 2009 působil rovněž v akademické sféře, konkrétně pak jako Professor Auditing v magisterském studijním programu na Katolické univerzitě v Lovani. Od roku 2008 zastává funkci výkonného ředitele MRBB (Belgie).

Od 1. října 2016 je členem dozorčí rady ČSOB.

Členství v orgánech jiných společností:

- Člen představenstva společností KBC Group, KBC Bank, KBC Insurance, Acerta Group, SBB Group (Belgie)
- Předseda výboru pro audit společností KBC Group, KBC Bank a KBC Insurance (Belgie)
- Člen výboru pro rizika a compliance ve společnosti KBC Group (Belgie)
- Člen výboru pro audit a výboru pro strategii Acerta Group (Belgie)
- Člen výboru pro audit ve společnosti SBB Group (Belgie)
- Člen investičního výboru ve společnosti MRBB a člen Agri investičního fondu (Belgie)

Výbor pro audit ČSOB**PETR ŠOBOTNÍK**

Narozen 16. května 1954

Nezávislý předseda výboru pro audit

Absolvoval VŠE v Praze.

Petr Šobotník vedl v letech 1983 až 1991 sekce účetnictví na podnikové i resortní úrovni. V roce 1991 nastoupil do auditorské firmy Coopers & Lybrand, partnerem v oddělení auditu se stal v roce 1995. Po sloučení auditorských firem Coopers & Lybrand a Price Waterhouse v roce 1998 byl vedoucím partnerem auditu PricewaterhouseCoopers (PwC) v letech 1998 až 2002. Na vedoucích funkcích v PwC působil do června 2010. V letech 2007 až 2014 byl prezidentem Komory auditorů ČR. V současné době je Petr Šobotník samostatným konzultantem (Šobotník & Partners).

Od 1. února 2011 je nezávislým členem výboru pro audit ČSOB (od 7. dubna 2016 předsedou).

Od 1. února 2017 je členem dozorčí rady ČSOB.

Členství v orgánech jiných společností:

- Zástupce ČR v pracovní skupině pro otázky etiky Evropské federace účetních a auditorů (FEE; od roku 2004)
- Člen dozorčí komise Komory auditorů ČR (od listopadu 2014 do března 2016)
- Předseda výboru pro audit společnosti Český Aeroholding (od února 2014; ČR) a ČEPRO (od ledna 2016; ČR)
- Člen výboru pro audit společností ČSOB Penzijní společnost (od března 2016; ČR)
- Člen dozorčí rady Nadačního fondu Českého rozhlasu (ČR)

LADISLAV MEJZLÍK

Narozen 1. května 1961

Nezávislý člen výboru pro audit

Absolvoval VŠE v Praze.

Ladislav Mejzlík pracoval od roku 1984 na VŠE na katedře finančního účetnictví a auditingu nejprve jako odborný asistent, zástupce vedoucího katedry a v letech 2006–2014 jako vedoucí katedry. V roce 2014 byl zvolen děkanem Fakulty financí a účetnictví VŠE v Praze. V roce 1993 složil auditorské zkoušky a v roce 2007 byl zvolen členem výkonného výboru Komory auditorů České republiky. V letech 2010–2014 byl dvakrát zvolen prvním viceprezidentem Komory auditorů ČR.

Od roku 2004 zastupuje Fakultu financí a účetnictví VŠE v Praze v Národní účetní radě a v letech 2004–2010 zastupoval ČR v Board of Representatives Evropské účetní asociace (EAA – European Accounting Association). Odborně se specializuje na oblast využití informačních a komunikačních technologií v účetnictví a auditingu a na regulaci a harmonizaci účetnictví v mezinárodním měřítku, jmenovitě implementaci IFRS.

Od 27. ledna 2016 je nezávislým členem výboru pro audit ČSOB.

Členství v orgánech jiných společností:

- Předseda výboru pro audit ČSOB Pojišťovny, člen dozorčí rady a předseda výboru pro audit ČSOB Slovensko (od roku 2016)
- Člen redakčních rad odborných časopisů a člen vědeckých rad VŠE v Praze, Fakulty financí a účetnictví VŠE v Praze a Fakulty hospodářské informatiky Ekonomické univerzity v Bratislavě
- Statutární auditor a člen Komory auditorů ČR (od roku 1993)
- Člen Evropské účetní asociace (EAA – European Accounting Association; od roku 1994) a Americké účetní asociace (AAA – American Accounting Association; od roku 2005)

Ukončení členství v řídicích a kontrolních orgánech ČSOB v roce 2016**HENDRIK SOETE**

Narozen 9. listopadu 1950

Člen dozorčí rady do 20. června 2016

Vystudoval obor zemědělských věd na Katolické univerzitě v Lovani (Belgie) a zde získal titul M.Sc. a Ph.D.

Hendrik Soete začal pracovat v řízení výroby ve společnostech Procter & Gamble a Lacsoons Dairy v Belgii. V letech 1983 až 1994 zastával několik řídicích pozic (včetně pozice výkonného ředitele) ve společnosti Borden Inc. ve Velké Británii a v Německu. Po návratu do Belgie řídil dvě potravinářské společnosti, odkud v roce 1999 přešel do belgické AVEVE Group. Zde působil jako výkonný předseda představenstva. Byl také členem představenstva MRBB, finančního holdingu Boerenbond (Belgie), generálním ředitelem společnosti Agri Investment Fund – Boerenbond (Belgie) a prezidentem společnosti Intercoop Europe (Švýcarsko). Hendrik Soete byl generálním ředitelem AVEVE Group od května 2007 do června 2016.

Od 24. února 2007 do 20. června 2016 byl členem dozorčí rady ČSOB.

Členství v orgánech jiných společností:

- Člen představenstva společnosti Intercoop Europe (Švýcarsko) do června 2016

MARTIN JAROLÍM

Narozen 16. března 1972

Člen dozorčí rady
do 30. června 2016

Vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu (obor Optimalizace a matematická ekonomie) Univerzity Karlovy v Praze v letech 1990–1995, poté pokračoval v letech 1995–2000 v doktorandském studiu na CERGE-EI (Centrum pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy v Praze) a získal titul Ph.D. (doktorandská práce na téma Přímé zahraniční investice a zahraniční obchod). Absolvoval rovněž různé odborné a manažerské kurzy.

Martin Jarolím nastoupil do ČSOB v roce 2000. Působil na různých odborných a manažerských pozicích, zejména v oblasti retailu, až do roku 2011, kdy se stal výkonným ředitelem Řízení pobočkové sítě Retail. Od února 2014 do dubna 2016 působil v KBC Group jako Senior General Manager v divizi Core Communities Banking & International Markets v KBC Group. V květnu 2016 se stal členem Výkonného výboru odpovědným za oblast Retail v K&H Bank v Maďarsku.

Od 1. ledna 2015 do 30. června 2016 byl členem dozorčí rady ČSOB.

Od 1. června 2014 do 30. června 2016 byl členem výboru pro audit ČSOB (od 9. dubna 2015 do 7. dubna 2016 byl jeho předsedou).

Členství v orgánech jiných společností:

- Člen představenstva (nevýkonný ředitel) společností K&H Bank (Maďarsko) do června 2016 a KBC Bank Ireland (Irsko) do května 2016
 - Člen dozorčí rady společností ČSOB (SR) a CIBANK (Bulharsko) do června 2016
-

Politika správy a řízení společnosti

Československá obchodní banka, a. s., dobrovolně dodržuje standardy řízení společností stanovené Kodexem správy a řízení společností založeným na principech OECD.

Kodex správy a řízení ČSOB, schválený představenstvem ČSOB v roce 2012, definuje role klíčových orgánů a stanovuje základní pravidla pro řízení Banky v souladu s právním řádem České republiky a mezinárodně akceptovanou praxí. Kodex správy a řízení ČSOB je k dispozici v útvaru Generálního ředitele.

Od října 2012 je v ČSOB účinná **Politika protikorupčního programu ČSOB**, která obsahuje zásadu nulové tolerance vůči korupci a korupčnímu jednání. Vydáním a zavedením tohoto programu ČSOB formalizovala principy a postoje, které kontinuálně a dlouhodobě zastává. A v souladu s Etickým kodexem tak ČSOB dává veřejnosti i zaměstnancům najevo, že korupční nebo jiné neetické jednání není a nebude v ČSOB tolerováno.

Orgány společnosti Československá obchodní banka, a. s., jsou: valná hromada, představenstvo, dozorčí rada a výbor pro audit.

Působnost a činnost orgánů ČSOB je uvedena ve Stanovách ČSOB, které schvaluje valná hromada společnosti.

Valná hromada

Valná hromada je nejvyšším orgánem ČSOB. Valná hromada má pravomoci, které jí ukládají nebo přiznávají právní předpisy. Valná hromada mimo jiné rozhoduje o změnách ve složení orgánů společnosti či o změnách Stanov ČSOB nebo základního kapitálu. Valná hromada rovněž schvaluje účetní závěrku.

V působnosti valné hromady ČSOB rozhoduje jediný akcionář (KBC Bank NV). Tato rozhodnutí jsou písemná a vyžadují-li to právní předpisy, mají formu notářského zápisu. Návrhy rozhodnutí, jejichž schválení vyžadují právní předpisy, předkládá jedinému akcionáři představenstvo. O rozhodnutích jediného akcionáře je informováno představenstvo a dozorčí rada ČSOB prostřednictvím doručení písemného vyhotovení rozhodnutí.

Představenstvo

Představenstvo společnosti Československá obchodní banka, a. s., jako její statutární orgán plní úkoly stanovené právními předpisy, Stanovami ČSOB a souvisejícími vnitřními předpisy společnosti.

Členové představenstva jsou voleni valnou hromadou ČSOB po splnění dalších předpokladů stanovených zákonem o bankách. V souladu s jeho požadavky má představenstvo společnosti plně exekutivní složení. O složení představenstva a jeho profesních i osobních předpokladech k řádnému vykonávání funkcí jsou akcionář společnosti a její klienti informováni zveřejňováním v pravidelných zprávách a ve stanoveném rozsahu.

Představenstvo ČSOB bylo ke konci roku 2016 šestičlenné a pracovalo v následujícím složení:

John Arthur Hollows (předseda), Petr Hutla, Petr Knapp, Jiří Vévoda, Marek Ditz a Tomáš Kořínek.

Personální změny v představenstvu ČSOB v průběhu roku 2016 jsou popsány v kapitole Řídící a kontrolní orgány.

Představenstvo zasedá pravidelně, a to zpravidla jednou týdně. Řídí se pevným programem jednání, sestaveným na základě strategického kalendáře hlavních témat, a dále projednává návrhy či dokumenty operativnějšího charakteru předkládané k projednání jednotlivými členy představenstva. Včasné informování členů představenstva a jejich rozhodování na základě zpracovaných dokumentů probíhá v souladu s jednacím řádem představenstva. Jednání se účastní tajemník představenstva, který odpovídá za přípravu jednání a podílí se na vyhotovení zápisu. Představenstvo je usnášeníschopné, je-li na jeho zasedání přítomna nadpoloviční většina jeho členů. K přijetí rozhodnutí je nutné, aby pro rozhodnutí hlasovala většina všech členů představenstva. Jednání představenstva se řídí Stanovami ČSOB a jednacím řádem představenstva.

Představenstvo za účelem projednávání specifických agend zřizuje odborně zaměřené výbory. Vzhledem k důležitosti témat, jimiž se výbory s celobankovní působností zabývají, je v čele výboru zpravidla člen představenstva, který má určeného zástupce (zpravidla jiného člena představenstva). Tento model umožňuje kontinuitu procesu soustavného sledování rozhodování výboru a přímé informování představenstva. Věcně příslušné útvary ČSOB jsou podle své role a odpovědnosti zapojeny do projednávání a jejich zástupci se účastní zasedání jednotlivých výborů. Jednání výborů se řídí jejich jednacími řády.

Výbory představenstva

Výbor pro řízení rizik a kapitálu (RCOC)

Cílem výboru je podporovat představenstvo ČSOB v oblasti řízení rizik a řízení kapitálu skupiny ČSOB.

Předseda výboru: Tomáš Kořínek

Výbor pro schvalování úvěrů (CSC)

Výbor rozhoduje o schválení / neschválení úvěrové angažovanosti skupiny ČSOB.

Předseda výboru: Jiří Vévoda

Výbor pro Enterprise Architekturu (EAB)

Výbor řídí a monitoruje projektové portfolio z pohledu strategických cílů, časových limitů a rozpočtu. Zároveň rozhoduje o konceptech a procesech obchodní a IT architektury.

Předseda výboru: John Arthur Hollows

Výbor pro vnější vztahy (PAC)

Cílem výboru je podporovat vznik a realizaci obchodních a strategických iniciativ a projektů, které reflektují vlastní potřeby či vnější vlivy a směřují k realizaci obchodních a strategických cílů Banky či společností skupiny ČSOB.

Předseda výboru: Petr Hutla

Výbor pro společenskou odpovědnost ČSOB (CSRC)

Výbor definuje strategii společenské odpovědnosti a udržitelnosti (CSR), provázání se strategií ČSOB, udává směr v jednotlivých oblastech CSR a řeší případné výstupy navrhované a eskalované z Komise pro filantropii.

Předseda výboru: John Arthur Hollows

Krizový výbor (CRC)

Cílem výboru je efektivně řešit vzniklé krizové situace, které by jinak mohly mít negativní dopad na chod celé Banky nebo skupiny ČSOB.

Předseda výboru: John Arthur Hollows

Ostatní orgány

Výkonný výbor pro Vztahové bankovníctví

Cílem výboru je zajišťovat realizaci obchodně strategických iniciativ a nabídky klientům v oblasti korporátního, SME a privátního bankovníctví v souladu s pravomocí delegovanou představenstvem ČSOB a strategickým plánem skupiny ČSOB.

Výkonný výbor pro Retailovou klientelu

Výbor je zaměřen na kontrolu plnění finančního a obchodního plánu retailové divize, implementaci risk a compliance kontrol a realizaci obchodně strategických iniciativ v souladu s pravomocí delegovanou představenstvem ČSOB, strategickým plánem skupiny ČSOB a transformačním plánem retailu.

Výkonný výbor pro Investice a finanční trhy

Výbor pracuje jako společná platforma zástupců útvaru Finanční trhy ČSOB, ČSOB Asset Managementu, ČSOB Penzijní společnosti, skupiny Patria a ČSOB Advisory. Cílem výboru je koordinovat individuální a společné aktivity útvarů / firem, hledání nových obchodních příležitostí a výměnu zkušeností v souladu s pravomocí delegovanou představenstvem ČSOB a strategickým plánem skupiny ČSOB.

Dozorčí rada

Dozorčí rada společnosti Československá obchodní banka, a. s., dohlíží na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti. Členy dozorčí rady volí a odvolává valná hromada společnosti.

Dozorčí rada ČSOB měla ke konci roku 2016 pět členů a pracovala v následujícím složení:

Pavel Kavánek (předseda), Christine Van Rijseghem, Franky Depickere, Marc Wittemans a Willem Huetting.

Personální změny v dozorčí radě ČSOB v průběhu roku 2016 jsou popsány v kapitole Řídící a kontrolní orgány.

V souladu se svým plánem činnosti se dozorčí rada **v roce 2016** sešla ke **čtyřem jednáním**, na nichž se zabývala otázkami spadajícími do její pravomoci dle právních předpisů a Stanov ČSOB. Podklady pro jednání dozorčí rady byly připravovány a zasilány s předstihem tak, aby měli členové dozorčí rady dostatek času na jejich prostudování. Na jednáních dozorčí rady jsou pravidelně přítomni také členové představenstva, kteří prezentují představenstvem předkládané materiály. Dozorčí rada se po předchozím doporučení výboru pro audit vyjadřuje k výběru auditora společnosti před jeho určením valnou hromadou. Zástupce externího auditora se pravidelně účastní jednání výboru pro audit, a přispívá tak k nezávislému a kvalifikovanému dohledu. Podobně jako v případě představenstva s přípravou jednání dozorčí rady a vyhotovením

zápisu z jednání napomáhá tajemník. Pro usnášeníschopnost dozorčí rady a kvórum nezbytné pro přijetí rozhodnutí se uplatňují stejné principy jako v případě představenstva. Jednání dozorčí rady se řídí Stanovami ČSOB a jednacím řádem dozorčí rady.

Výbory dozorčí rady

Dozorčí rada, obdobně jako představenstvo, může v souladu se Stanovami ČSOB a právními předpisy zřizovat poradní a iniciativní výbory k zajištění její činnosti. Pro otázky odměňování, nominací a personální záležitosti dozorčí rada ČSOB ustavila výbor pro odměňování a personální otázky. Dalším poradním orgánem je výbor pro rizika a compliance.

Výbor pro odměňování a personální otázky

Výbor pro odměňování a personální otázky předkládá dozorčí radě doporučení ohledně vhodných kandidátů na funkci člena / členů představenstva ČSOB a člena / členů statutárních orgánů ovládaných dceřiných společností, odvolání stávajícího člena / stávajících členů představenstva ČSOB a člena / členů statutárních orgánů ovládaných dceřiných společností. Výbor pro odměňování a personální otázky navrhuje systém odměňování pro členy představenstva ČSOB a člena / členy statutárních orgánů ovládaných dceřiných společností včetně rozvržení fixní i pohyblivé složky, předkládá dozorčí radě návrhy týkající se obsazování funkcí ve výborech dozorčí rady a podává dozorčí radě doporučení k zásadám odměňování ředitele vnitřního auditu. Výbor pro odměňování je pravidelně informován o změnách a rotacích klíčových zaměstnanců včetně jejich ohodnocení.

Členy výboru pro odměňování a personální otázky byli v roce 2016 tyto členové dozorčí rady:

Christine Van Rijsseghem, Martin Jarolím (do 30. června 2016), Pavel Kavánek a Willem Hueting (od 1. července 2016).

V roce 2016 se konala **čtyři zasedání** výboru pro odměňování a personální otázky.

Výbor pro rizika a compliance

Výbor pro rizika a compliance vznikl v roce 2014 oddělením od výboru pro audit v návaznosti na regulatorní požadavky. Jeho pravomoci a odpovědnosti jsou vymezeny Stanovami ČSOB a statutem výboru pro rizika a compliance, který mj. blíže upravuje jeho působnost a pravidla jednání. Výbor pro rizika a compliance zejména poskytuje dozorčí radě poradenství v oblastech celkového současného a budoucího přístupu ČSOB k riziku, strategii v oblasti rizik a akceptované míře rizika, spolupodílí se na kontrole realizace uvedené strategie a přezkoumává, zda oceňování aktiv, závazků a podrozvahových položek promítnuté do nabídky klientům plně zohledňuje model podnikání povinné osoby a její strategii v oblasti rizik. Dále přezkoumává, zda pobídky stanovené v celkovém systému odměňování zohledňují rizika, kapitál, likviditu a pravděpodobnost a načasování předpokládaného zisku ČSOB. Zároveň dohlíží na fungování útvarů compliance a řízení rizik.

Členové výboru pro rizika a compliance jsou voleni dozorčí radou ČSOB ze členů dozorčí rady nebo ze třetích osob na základě svých odborných znalostí, které jsou potřebné pro kvalifikované plnění povinností tohoto výboru. Jako stálí hosté se všech zasedání výboru pro rizika a compliance účastní zejména generální ředitel ČSOB, popř. i další členové představenstva ČSOB, externí auditor a ředitelé útvarů compliance, vnitřní audit a právní služby. Dále mohou být na jednání výboru přizváni i linioví manažeři nebo jiní zaměstnanci, kteří mohou výboru pro rizika a compliance poskytnout potřebné informace. Jejich účast je omezena na příslušné téma jednání. Na usnášeníschopnost výboru pro rizika a compliance a kvórum pro přijetí rozhodnutí se uplatňují stejné principy jako v případě představenstva.

Členy výboru pro rizika a compliance byli v roce 2016 tito členové dozorčí rady: Christine Van Rijseghem (předsedkyně), Martin Jarolím (do 30. června 2016), Pavel Kavánek, Willem Hueting (od 3. října 2016) a nezávislý předseda výboru pro audit Petr Šobotník.

V roce 2016 se konala **čtyři zasedání** výboru pro rizika a compliance.

Výbor pro audit

Pravomoc a působnost **výboru pro audit ČSOB** jsou vymezeny Stanovami ČSOB a jednacím řádem výboru pro audit. Výbor pro audit zejména sleduje postup sestavování účetní závěrky a proces jejího povinného auditu, dohlíží a monitoruje účinnost vnitřní kontroly, fungování vnitřního auditu a finančního výkaznictví. Výbor pro audit doporučuje statutárního auditora, posuzuje jeho nezávislost a poskytování doplňkových služeb.

Výbor pro audit má tři členy. Členové výboru pro audit jsou voleni valnou hromadou ČSOB ze členů dozorčí rady nebo ze třetích osob a musí splňovat právními předpisy požadované předpoklady pro řádné plnění povinností. Jako stálí hosté se zasedání výboru pro audit účastní předseda představenstva ČSOB, příslušní členové představenstva ČSOB, externí auditor, ředitelé útvarů compliance, vnitřní audit a právní služby a manažer vnitřního auditu KBC. Dále mohou být na jednání výboru pro audit přizváni i linioví manažeři nebo jiní zaměstnanci, kteří mohou výboru pro audit poskytnout potřebné informace. Jejich účast je omezena na příslušné téma jednání. Na usnášeníschopnost výboru pro audit a kvórum pro přijetí rozhodnutí se uplatňují stejné principy jako v případě představenstva.

Výbor pro audit pracoval v roce 2016 v následujícím složení: Petr Šobotník (nezávislý předseda od 7. dubna 2016), Martin Jarolím (předseda do 7. dubna 2016, člen do 30. června 2016), Ladislav Mejzlík (nezávislý člen od 27. ledna 2016), Willem Hueting (člen od 1. července 2016) a Pavel Kavánek (člen do 27. ledna 2016).

V roce 2016 se konala **čtyři zasedání** výboru pro audit.

Personální změny ve výboru pro audit ČSOB v průběhu roku 2016 jsou popsány v kapitole Řídící a kontrolní orgány.

Mechanismy vnitřní kontroly minimalizující rizika v procesu finančního výkaznictví

K zajištění pravdivého a věrného zobrazení transakcí v účetnictví společnosti a správnému sestavení finančních výkazů je využívána řada nástrojů v několika oblastech. Kontroly jsou prováděny automatizovaně i manuálně a jsou zabudovány do celého procesu od zavedení transakce do systémů společnosti až po sestavení finančních výkazů.

Zůstatky všech účtů hlavní knihy podléhají pravidelným, minimálně měsíčním, interním kontrolám. Určený odpovědný pracovník, tzv. Account manager, provádí logické i specifické kontroly vztahující se k zůstatku účtu v hlavní knize spočívající např. v odsouhlasení údajů v podpůrných systémech nebo mimoúčetních evidencích na stavy v hlavní knize, sledování vývoje zůstatku na účtu, monitorování výskytu neobvyklých transakcí, sledování ručních zásahů na účty s automatickým účtováním atd. Kontrolní procedury jsou nastaveny tak, aby bylo minimalizováno riziko existence účetních chyb. Zjištěné chyby jsou centrálně evidovány a jejich opravy monitorovány. Vhodnost a účinnost prováděných účetních kontrol je pravidelně vyhodnocována. Výsledky kontrol jsou pololetně předkládány internímu auditu a řízení operačních rizik.

Součástí vnitřního kontrolního systému jsou i interní směrnice, které vymezují odpovědnost a pravomoci jednotlivých zaměstnanců při pořizování účetních záznamů tak, aby bylo zajištěno řádné oddělení pravomocí v rámci oběhu účetních dokladů. Jsou nastaveny kontrolní procedury v rámci účetních systémů, včetně kontroly na principu „čtyř očí“ a autorizace oprávněnosti přístupu. Riziko neoprávněného účtování je minimalizováno určením osob, které mohou provádět vymezený okruh transakcí a osob pověřených schvalováním.

Pravidla pro oceňování majetku a závazků společnosti včetně pravidel pro tvorbu opravných položek a rezerv jsou společně s účetními postupy upravena ve vnitřních předpisech, které jsou připravovány v souladu se zákonnými požadavky a mezinárodními standardy pro finanční výkaznictví. Sledování souladu s těmito požadavky a promítání změn zajišťuje útvar Účetní metodika, který dále spolupracuje s příslušnými útvary. Uplatňované účetní politiky, např. pravidla pro oceňování finančních aktiv nebo zásady pro tvorbu opravných položek a rezerv, jsou popsány v poznámce č. 2 Přílohy nekonsolidované roční účetní závěrky za rok 2016 podle EU IFRS a v poznámce č. 2 Přílohy konsolidované roční účetní závěrky za rok 2016 podle EU IFRS.

Kontrolní mechanismy jsou doplňovány na základě doporučení interního auditu, případně na základě výsledků vlastního vyhodnocování rizik organizovaného v rámci řízení operačních rizik, viz poznámka č. 38.5 Přílohy nekonsolidované roční účetní závěrky za rok 2016 podle EU IFRS a poznámka č. 40.5 Přílohy konsolidované roční účetní závěrky za rok 2016 podle EU IFRS.

Finanční výkazy jsou v maximální možné míře sestavovány automatizovaně za použití dat z centrálního datového skladu, která jsou odsouhlasena na hlavní knihu.

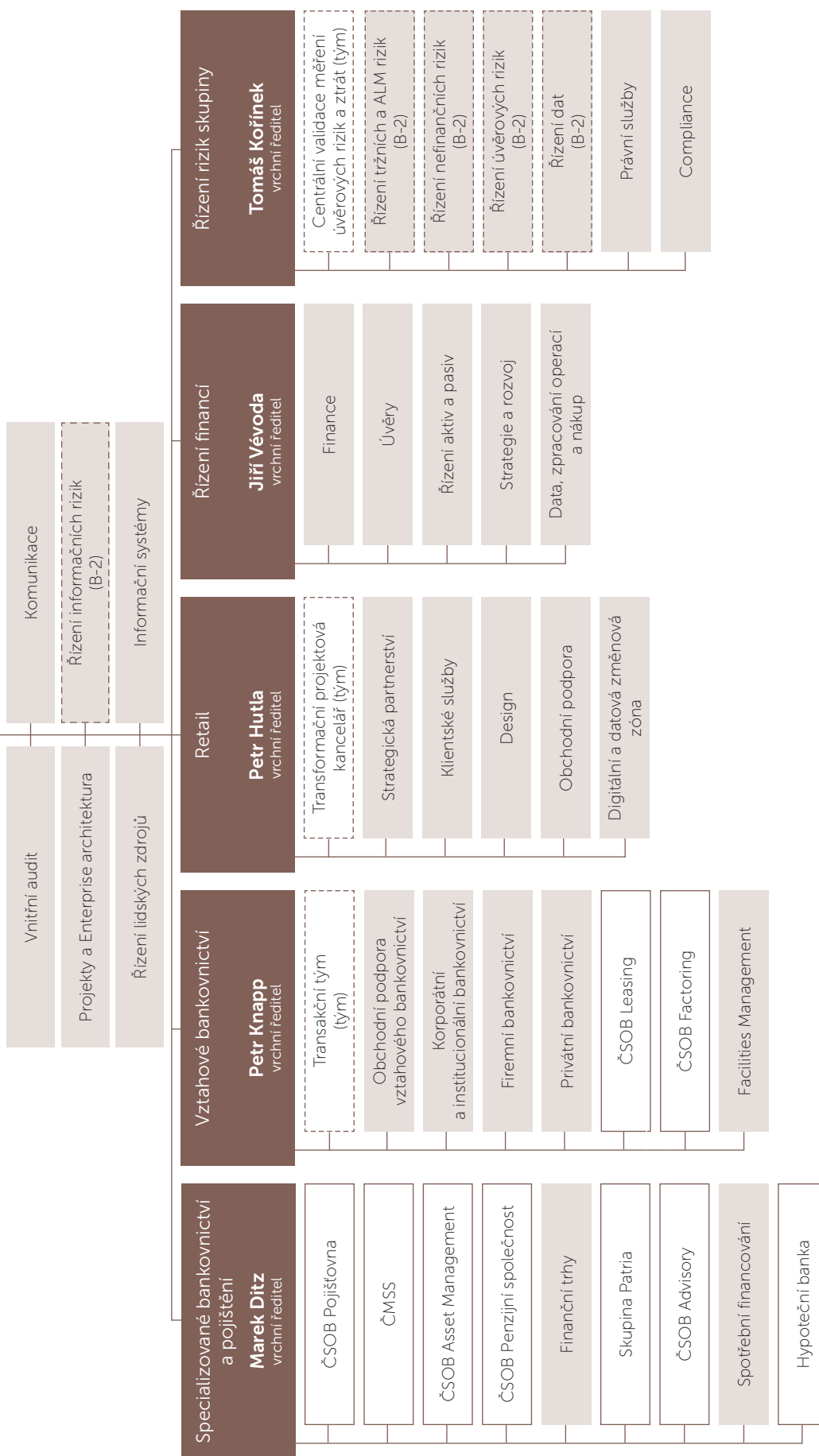
Konsolidované účetní výkazy jsou pravidelně předkládány dozorčí radě ČSOB a konsolidované i nekonsolidované výkazy podléhají ověření externím auditorem.

Efektivnost a účinnost vnitřních kontrol je vyhodnocována interním auditorem. Výbor pro audit ČSOB je informován na čtvrtletní bázi prostřednictvím Zprávy o finančních výsledcích.

Organizační struktura ČSOB

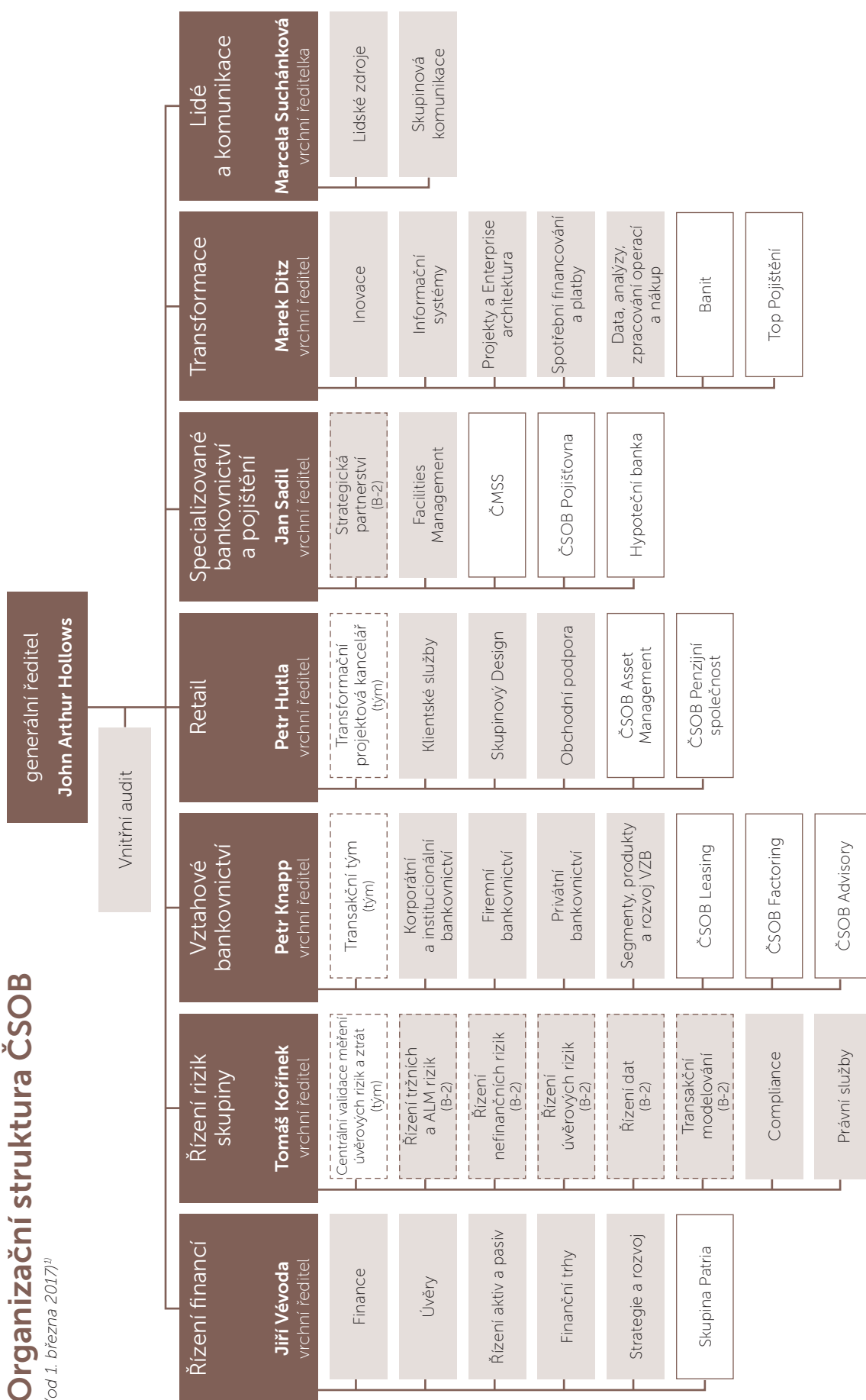
(k 31. prosinci 2016)

generální ředitel
John Arthur Hollows

Organizační struktura ČSOB

(od 1. března 2017)¹⁾

1) Rozhodnutí představenstva ČSOB ze dne 18. ledna 2017.

FINANČNÍ ČÁST

Konsolidovaná účetní závěrka | 67

Nekonsolidovaná účetní závěrka | 175

KONSOLIDOVANÁ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2016

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Poznámka	2016	2015
Úrokové výnosy	5	25 043	25 580
Úrokové náklady	6	-2 808	-3 277
Čistý úrokový výnos		22 235	22 303
Výnosy z poplatků a provizí		9 577	9 827
Náklady na poplatky a provize		-3 359	-3 436
Čistý výnos z poplatků a provizí	7	6 218	6 391
Výnosy z dividend		8	8
Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a kurzové rozdíly	8	3 147	2 652
Čistý zisk z realizovatelných finančních aktiv		1 294	326
Čisté ostatní výnosy	9	1 141	862
Provozní výnosy		34 043	32 542
Náklady na zaměstnance	10	-7 510	-7 007
Všeobecné správní náklady	11	-6 873	-8 063
Odpisy a amortizace	22, 23	-1 268	-617
Provozní náklady		-15 651	-15 687
Ztráty ze znehodnocení	12	-708	-1 081
Podíl na zisku přidružených společností a společných podniků	19	696	687
Zisk před zdaněním		18 380	16 461
Daň z příjmu	13	-3 232	-2 472
Zisk za účetní období		15 148	13 989
Případající:			
Vlastníkům mateřské společnosti		15 141	14 010
Menšinovým podílníkům		7	-21

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ O ÚPLNÉM VÝSLEDKU ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2016

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Poznámka	2016	2015
Zisk za účetní období		15 148	13 989
Čistá ztráta ze zajištění peněžních toků		-784	-729
Čistá ztráta / zisk z realizovatelných finančních aktiv		-2 080	283
Podíl na ostatním úplném výsledku přidružených společností a společných podniků		-32	-17
Daň z příjmu vyplývající z ostatního úplného výsledku		545	83
Ostatní úplný výsledek za účetní období, po zdanění, který bude v následujících obdobích převeden do výkazu zisku a ztráty	31	-2 351	-380
Úplný výsledek za účetní období, po zdanění		12 797	13 609
Případající:			
Vlastníkům mateřské společnosti		12 789	13 639
Menšinovým podílníkům		8	-30

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ O FINANČNÍ SITUACI K 31. PROSINCI 2016

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Poznámka	2016	2015
AKTIVA			
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	15	57 074	117 287
Finanční aktiva k obchodování	16	20 008	29 494
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	16	0	15
Realizovatelná finanční aktiva	17	56 938	59 961
Finanční investice držené do splatnosti	17	132 679	136 433
Úvěry a pohledávky	18	783 223	579 448
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek		852	957
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	20	11 656	11 900
Pohledávky ze splatné daně		25	96
Pohledávky z odložené daně	13	179	152
Investice v přidružených společnostech a společných podnicích	19	4 957	4 970
Investice do nemovitostí	21	0	0
Pozemky, budovy a zařízení	22	10 009	7 662
Goodwill a jiná nehmotná aktiva	23	5 634	5 323
Aktiva určená k prodeji	24	52	363
Ostatní aktiva	25	2 241	2 264
Aktiva celkem		1 085 527	956 325
ZÁVAZKY A VLASTNÍ KAPITÁL			
Finanční závazky k obchodování	26	40 044	29 970
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	26	1 620	0
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	27	931 757	812 205
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek		4 796	4 062
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	20	10 532	10 774
Závazky ze splatné daně		849	170
Závazky z odložené daně	13	1 576	2 162
Ostatní závazky	28	4 945	5 727
Rezervy	29	673	536
Závazky celkem		996 792	865 606
Základní kapitál	30	5 855	5 855
Emisní ážio		20 929	20 929
Rezervní fond		18 687	18 687
Nerozdělený zisk		38 877	38 517
Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv	30	2 228	3 944
Oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků	30	1 973	2 609
Vlastní kapitál připadající vlastníkům mateřské společnosti		88 549	90 541
Menšinové podíly		186	178
Vlastní kapitál celkem		88 735	90 719
Závazky a vlastní kapitál celkem		1 085 527	956 325

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZMĚN VLASTNÍHO KAPITÁLU ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2016

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Náležící akcionářům mateřské společnosti					Menšinové podíly	Vlastní kapitál celkem
	Základní kapitál (Poznámka: 30)	Emisní ážio	Rezervní fond ¹⁾	Nerozdělený zisk	Oceňovací rozdíly (Poznámka: 30)		
1. leden 2015	5 855	15 509	18 687	38 397	6 924	208	85 580
Zisk za účetní období	0	0	0	14 010	0	-21	13 989
Ostatní úplný výsledek za účetní období	0	0	0	0	-371	-9	-380
Úplný výsledek za účetní období	0	0	0	14 010	-371	-30	13 609
Navýšení základního kapitálu a emisního ážia	0	5 420	0	0	0	0	5 420
Dividendy akcionářům Banky (Poznámka: 14)	0	0	0	-13 208	0	0	-13 208
Nákup části podniku pod společnou kontrolou (Poznámka: 3)	0	0	0	-682	0	0	-682
31. prosinec 2015	5 855	20 929	18 687	38 517	6 553	178	90 719
1. leden 2016	5 855	20 929	18 687	38 517	6 553	178	90 719
Zisk za účetní období	0	0	0	15 141	0	7	15 148
Ostatní úplný výsledek za účetní období	0	0	0	0	-2 352	1	-2 351
Úplný výsledek za účetní období	0	0	0	15 141	-2 352	8	12 797
Dividendy akcionářům Banky (Poznámka: 14)	0	0	0	-14 781	0	0	-14 781
31. prosinec 2016	5 855	20 929	18 687	38 877	4 201	186	88 735

⁽¹⁾ Rezervní fond je tvořen kumulovanými převody z nerozděleného zisku v souladu se Stanovami banky. Tento rezervní fond lze použít na základě rozhodnutí představenstva Banky.

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

Konsolidovaná účetní závěrka byla schválena Představenstvem banky a z jeho pověření podepsána 20. dubna 2017:

John Arthur Hollows
předseda představenstva

Jiří Vévoda
člen představenstva

KONSOLIDOVANÝ VÝKAZ O PENĚŽNÍCH TOCÍCH ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2016

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Poznámka	2016	2015
PROVOZNÍ ČINNOST			
Zisk před zdaněním		18 380	16 461
Úpravy o:			
Změna v provozních aktivech	33	-30 889	-6 951
Změna v provozních závazcích	33	73 087	-15 027
Nepeněžní položky zahrnuté do zisku před zdaněním	33	3 503	2 130
Čistý zisk z investiční činnosti		-39	-73
Čistá placená daň z příjmů		-2 409	-2 467
Čisté peněžní toky z provozní činnosti		61 633	-5 927
INVESTIČNÍ ČINNOST			
Nákup investičních cenných papírů držených do splatnosti		-4 848	-6 589
Splatnost / prodej investičních cenných papírů		7 901	12 763
Nákup pozemků, budov, zařízení a nehmotných aktiv		-6 065	-2 167
Příjmy z prodeje pozemků, budov, zařízení, nehmotných aktiv a aktiv určených k prodeji		2 044	1 260
Příjmy z prodeje investic do nemovitostí		0	2
Dividendy od přidružených společností a společných podniků		677	692
Čisté peněžní toky z titulu akvizice dceřiné společnosti (Poznámka: 3)		0	-283
Převod informačních a komunikačních služeb zpět do ČSOB (Poznámka: 3)		-955	-1 136
Čisté peněžní toky z investiční činnosti		-1 246	4 542
FINANČNÍ ČINNOST			
Splacení dluhopisů		-2 700	-4 918
Emise dluhopisů		3 037	2 541
Zvýšení základního kapitálu a emisního ážia		0	5 420
Vyplacené dividendy	14	-14 781	-13 208
Čisté peněžní toky z finanční činnosti		-14 444	-10 165
Čisté snížení / zvýšení hotovosti a hotovostních ekvivalentů		45 943	-11 550
Hotovost a hotovostní ekvivalenty na počátku roku	33	44 370	55 920
Čisté snížení / zvýšení hotovosti a hotovostních ekvivalentů		45 943	-11 550
Hotovost a hotovostní ekvivalenty na konci roku	33	90 313	44 370
Provozní toky z úroků			
Úroky placené		-3 366	-3 732
Úroky přijaté		26 669	26 584
Dividendy přijaté (od jiných než přidružených společností a společných podniků)		8	8

Příloha tvoří nedílnou součást této konsolidované účetní závěrky.

PŘÍLOHA KONSOLIDOVANÉ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2016

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií.

1. ÚVOD

Československá obchodní banka, a. s. (dále Banka nebo ČSOB) sídlem Radlická 333/150, Praha 5, IČ 00001350, je česká akciová společnost. ČSOB je univerzální bankou působící v České republice a poskytuje širokou škálu bankovních služeb a produktů jak v českých korunách, tak i v cizích měnách pro domácí i zahraniční klientelu. Mateřskou společností Banky je KBC Bank NV (KBC Bank), která je ovládána KBC Group NV (KBC Group).

Mezi hlavní činnosti a služby ČSOB patří přijímání vkladů od veřejnosti, poskytování úvěrů, investování do cenných papírů na vlastní účet, finanční pronájem (finanční leasing), platební styk a zúčtování, vydávání a správa platebních prostředků, poskytování záruk, otvírání akreditivů, obstarávání inkasa, poskytování všech investičních služeb ve smyslu zvláštního zákona, vydávání hypotečních zástavních listů, finanční makléřství, výkon funkce depozitáře, směnárenská činnost (nákup devizových prostředků), poskytování bankovních informací, obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta s devizovými hodnotami a se zlatem a pronájem bezpečnostních schránek. Dále Banka vykonává činnosti, které přímo souvisí s výše uvedenými činnostmi a činnosti vykonávané pro jiné společnosti, pokud souvisejí se zajištěním provozu společnosti a provozu jiných bank, finančních institucí a podniků pomocných bankovních služeb, nad nimiž společnost vykonává kontrolu.

Dále skupina ČSOB (Skupina) (Poznámka: 3) poskytuje svým klientům finanční služby v následujících oblastech: stavební spoření a hypotéky, správa aktiv, kolektivní investování, penzijní připojištění, leasing, factoring a distribuce životního a neživotního pojištění.

2. DŮLEŽITÉ ÚČETNÍ POSTUPY

2.1 Základní zásady vedení účetnictví

Účetní závěrka byla připravena a schválena Představenstvem Banky a je dále předmětem schválení valnou hromadou akcionářů.

Konsolidovaná účetní závěrka byla sestavena na základě ocenění v pořizovacích cenách kromě realizovatelných cenných papírů, finančních aktiv a závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a derivátů, které jsou oceněny reálnou hodnotou. Účetní hodnoty aktiv a závazků, které jsou zajištěnými položkami v konstrukcích zajištění reálné hodnoty, a které jsou jinak vedeny v zůstatkové hodnotě, jsou upraveny s ohledem na změny reálné hodnoty přiřaditelné zajištěným rizikům. Aktiva určená k prodeji jsou oceněna reálnou hodnotou poníženou o náklady k prodeji, pokud je tato hodnota nižší než jejich účetní hodnota (např. pořizovací cena ponížená o odpisy a ztráty ze znehodnocení).

Konsolidovaná účetní závěrka je vyjádřena v milionech korun českých (mil. Kč), které jsou pro Skupinu měnou vykazování.

Prohlášení o shodě

Konsolidovaná účetní závěrka Skupiny byla sestavena v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií (EU IFRS).

Konsolidace

Konsolidovaná účetní závěrka zahrnuje Banku, všechny společnosti, které jsou kontrolovány Bankou (dceřiné společnosti), všechny Bankou společně kontrolované společnosti (společné podniky) a všechny společnosti, ve kterých Banka uplatňuje významný vliv (přidružené společnosti). Účetní politiky dceřiných společností a společných podniků byly dle potřeb změněny k zajištění nezbytné konzistence s politikami Skupiny.

Vnitropodnikové transakce, zůstatky a nerealizované zisky z operací mezi společnostmi ve Skupině jsou eliminovány.

Dceřiné společnosti jsou plně konsolidovány od data, kdy je kontrola plně převedena na Skupinu. Kontroly je dosaženo, pokud je Skupina vystavena variabilním výnosům nebo na ně má právo na základě své angažovanosti v této jednotce a může tyto výnosy prostřednictvím své moci nad ní ovlivňovat. Skupina ovládá jednotku, do níž investovala, pouze tehdy, pokud platí, že:

- má moc nad jednotkou, do níž investovala (tj. na základě hlasovacích práv má schopnost řídit aktivity jednotky, do níž investovala),
- na základě své angažovanosti v jednotce, do níž investovala, je vystavena variabilním výnosům nebo má na takové výnosy právo,
- je schopna využívat moci nad jednotkou, do níž investovala, k ovlivnění výše svých výnosů.

Úspěchy dceřiných společností pořízených nebo vyřazených v průběhu účetního období jsou příslušně zahrnuty do konsolidovaného výkazu zisku a ztráty od data pořízení nebo do data vyřazení.

Menšinové podíly reprezentují část zisku nebo ztráty a čistých aktiv, které nejsou vlastněny, přímo nebo nepřímo, Skupinou a jsou samostatně prezentovány v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty a ve vlastním kapitálu v konsolidovaném výkazu o finanční situaci odděleně od vlastního kapitálu náležejícího akcionářům mateřské společnosti.

Společné podniky a přidružené společnosti zahrnuté do konsolidace Skupiny jsou konsolidovány ekvivalenční metodou.

2.2 Významné účetní předpoklady a odhady

Při určení částek zachycených v účetní závěrce v procesu aplikace účetních pravidel vedení Skupiny posoudilo a provedlo odhady v následujících nejvýznamnějších oblastech:

Reálná hodnota finančních nástrojů (Poznámka: 32)

Pokud nelze určit reálné hodnoty finančních aktiv a finančních závazků vykázaných ve výkazu o finanční situaci z aktivních trhů, jsou jejich reálné hodnoty určeny využitím různých oceňovacích technik, které zahrnují použití matematických modelů. V případech, kdy je to možné, jsou vstupy do těchto modelů brány z pozorování trhů. Pokud to však není možné, je třeba při stanovení reálných hodnot použít určitý stupeň odborného odhadu. Při tomto posouzení je třeba brát v úvahu likviditu, kredit a modelové vstupy, jako jsou korelace a volatilita finančních nástrojů uzavřených na delší období.

Snížení hodnoty finančních nástrojů (Poznámka: 40.2)

Ke každému rozvahovému dni Skupina posuzuje, zda by nemělo být do výkazu zisku a ztráty zaúčtováno snížení hodnoty jejích finančních nástrojů. Při odhadu částky a časování budoucích peněžních toků potřebných pro určení požadovaného snížení hodnoty je obzvláště třeba využít úsudku vedení. Taková posouzení jsou založena na mnoha různých předpokladech a skutečné výsledky mohou být odlišné.

Kromě specifických opravných položek tvoří Skupina také portfoliové opravné položky ke skupině úvěrů, ke kterým není jednotlivě identifikována specifická tvorba opravných položek, které však mají vyšší riziko nezaplacení, než bylo původně očekáváno.

Úsudek vedení je také vyžadován pro stanovení reálné hodnoty zajištění, což má významný dopad na snížení hodnoty.

Snížení hodnoty goodwillu (Poznámka: 23)

Goodwill je testován na snížení hodnoty na roční bázi. Pro tyto účely je goodwill přiřazen k tzv. penězotvorné jednotce, u níž se očekává, že bude mít přínos ze synergií získaných z podnikové kombinace. Penězotvorná jednotka tvoří nejmenší možnou úroveň v rámci Skupiny, na které je goodwill sledován pro účely vnitřního řízení. Její identifikace a rovněž výpočet částky přínosu zahrnuje úsudek.

Posouzení povahy účasti ve společnostech konsolidačního celku

Skupina zváží veškerá relevantní fakta a okolnosti v posuzování toho, zda má nad společností, do které investovala, kontrolu, společnou kontrolu (a její typ) nebo v ní má významný vliv. Posouzení je založeno na závěrech, k nimž Banka došla při hodnocení hlasovacích práv, potenciálních hlasovacích práv, smluvních ujednání s ostatními držiteli hlasovacích práv a práv vyplývajících z ostatních ujednání.

2.3 Změny účetních postupů

Účinné od 1. ledna 2016

Přijaté účetní politiky jsou v souladu s politikami použitými v předchozím finančním roce s výjimkou přijetí následujících standardů, dodatků a interpretací. Jejich přijetí nemělo žádný vliv na Skupinový výkaz zisku a ztráty nebo Skupinový výkaz o finanční situaci, pokud není výslovně uvedeno.

Účtování o akvizici podílu ve společných činnostech (Novela IFRS 11) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2016. Novela požaduje, aby nabyvatel podílu ve společných činnostech aplikoval principy standardu IFRS 3 o podnikových kombinacích, s výjimkou principů, které jsou v konfliktu s návody v této novele.

Investiční společnosti: Aplikace výjimky z konsolidace (Novela IFRS 10, 12 a IAS 28) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2016. Novela dále vyjasňuje výjimku z konsolidace pro investiční společnosti.

Iniciativa zveřejnění (Novela IAS 1) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2016. Novela zdůrazňuje používání profesního odhadu v určení kde a v jakém pořadí jsou informace zveřejněny ve finančních výkazech. Novela zdůrazňuje, že materialita se týká celých finančních výkazů a že zahrnutí nemateriálních informací může potlačit užitečnost zveřejnění.

Objasnění použitelných metod odepisování a amortizace (Novela IAS 16 a IAS 38) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2016. Novela vysvětluje použití metody odpisů a amortizace založené na výnosech.

Zdokonalení Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (2012-2014), vydané v září 2014 s cílem odstranit nesrovnalosti a vyjasnit jejich znění. Pro jednotlivé standardy platí samostatná přechodná ustanovení. Novely mají datum účinnosti 1. ledna 2016.

Účinné po 1. lednu 2016

Následující standardy, dodatky a interpretace byly vydány a jsou účinné po 1. lednu 2016. Skupina nepřijala předčasně tyto standardy. Pokud není výslovně uvedeno, nové standardy, dodatky a interpretace nebudou mít významný vliv na finanční výkazy Skupiny.

IFRS 9 Finanční nástroje (2014) je platný pro účetní období začínající po 1. lednu 2018. Projekt týkající se implementace IFRS 9 probíhá na lokální i skupinové úrovni. V roce 2016 se posunul z koncepční do implementační fáze, která bude i v roce 2017 nadále probíhat. Projekt je strukturován do dvou pilířů – klasifikace a oceňování finančních nástrojů a znehodnocení finančních aktiv. Pro tyto dvě základní oblasti se vyvíjí požadavky pro vykazování a zveřejnění.

Klasifikace a oceňování finančních nástrojů

Finanční aktiva lze oceňovat zůstatkovou hodnotou, jestliže jsou splněny obě podmínky:

- Účetní jednotka má pro dané finanční aktivum takový ekonomický model, jehož cílem je inkasovat peněžní toky z něj plynoucí; a
- Smluvní podmínky finančního aktiva dávají vzniknout peněžním tokům, které odpovídají pouze platbě jistiny a úroků z jistiny.

Finanční aktiva lze oceňovat reálnou hodnotou přes ostatní hospodářský výsledek, jestliže jsou splněny obě podmínky:

- Účetní jednotka má pro dané finanční aktivum takový ekonomický model, jehož cílem je inkasovat peněžní toky z něj plynoucí anebo jej prodat; a
- Smluvní podmínky finančního aktiva dávají vzniknout peněžním tokům, které odpovídají pouze platbě jistiny a úroků z jistiny.

Ostatní finanční aktiva jsou oceňována reálnou hodnotou přes výkaz zisku nebo ztráty. IFRS 9 zachovává "fair value option". Reklasifikace mezi třemi kategoriemi jsou požadovány v případě, že entita změní obchodní model.

Všechny kapitálové nástroje jsou oceňovány reálnou hodnotou buď do ostatního úplného výsledku, nebo do zisku a ztrát.

IFRS 9 ruší požadavek oddělovat vložený derivát od hostitelské smlouvy a požaduje ohodnocení celého nástroje podle výše uvedených podmínek.

Klasifikace a oceňování finančních aktiv podle IFRS 9 záleží na příslušných obchodních modelech a charakteristikách peněžních toků. Projekt se nachází ve fázi, kdy byly analyzovány, identifikovány a popsány všechny obchodní modely a z velké části také charakteristiky peněžních toků. Podle současných podmínek na trhu, známých regulací, interpretací, předpokladů a postupů se očekává omezený dopad prvního použití IFRS 9. Hlavní dopad bude vyplývat především z případné reklasifikace z portfolia realizovatelných finančních aktiv do portfolia finančních aktiv oceňovaných v zůstatkové hodnotě a ze storna historické rezervy u realizovatelných finančních aktiv. Tato rezerva podle IAS 39 pochází z historické reklasifikace z kategorie realizovatelných finančních aktiv do kategorií aktiv držených do splatnosti nebo úvěrů a pohledávek. Rezervu je nutné stornovat při přechodu na IFRS 9.

Finanční závazky jsou klasifikovány a oceňovány buď zůstatkovou, nebo reálnou hodnotou přes výkaz zisku nebo ztrát. Finanční závazek může být určen k oceňování reálnou hodnotou za určitých podmínek, pokud toto vyústí v přesnější informaci:

- Odstraňuje nebo snižuje nekonzistenci v ocenění nebo zaúčtování;
- Skupina finančních závazků je řízena a jejich výkonnost je hodnocena na základě reálné hodnoty.

IFRS 9 požaduje, aby změny reálné hodnoty vlastních dluhových nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, které jsou způsobeny změnami vlastního úvěrového rizika, byly zaúčtovány v ostatním úplném hospodářském výsledku, pokud ovšem výše uvedený postup nezvýší účetní nesoulad v zisku nebo ztrátě.

IFRS 9 mění zveřejnění zisků a ztrát z vlastního úvěrového rizika pro finanční závazky klasifikované v reálné hodnotě přes výkaz zisku nebo ztráty. Skupina přijme předčasně tuto část IFRS 9 s účinností od 1. ledna 2017. Zisky a ztráty z vlastního úvěrového rizika budou vykázány v ostatním hospodářském výsledku. Skupina analyzuje dopad předčasné aplikace částí IFRS 9 týkající se vlastního úvěrového rizika.

Původní požadavky k odúčtování finančních aktiv a závazků jsou beze změny přesunuty z IAS 39 do IFRS 9.

Znehodnocení finančních aktiv

IFRS 9 zavádí třístupňový model, který zohledňuje změny úvěrové kvality od počátečního zaúčtování.

V úrovni 1 se nachází finanční nástroje, u nichž nedošlo k významnému nárůstu úvěrového rizika od počátečního zaúčtování, nebo mají ke dni závěrky nízké úvěrové riziko. U těchto aktiv jsou zaúčtovány dvanáctiměsíční očekávané úvěrové ztráty. Úrokový výnos je počítán na základě hrubé účetní hodnoty aktiv.

Úroveň 2 obsahuje takové finanční nástroje, u nichž došlo k významnému nárůstu úvěrového rizika od počátečního zaúčtování, ale neexistuje u nich objektivní důkaz znehodnocení. U těchto aktiv jsou zaúčtovány celoživotní očekávané úvěrové ztráty. Úrokový výnos je stále počítán na základě hrubé účetní hodnoty aktiv.

V úrovni 3 se nachází finanční nástroje, u nichž existuje objektivní důkaz znehodnocení. U těchto aktiv jsou zaúčtovány celoživotní očekávané úvěrové ztráty. Úrokový výnos je počítán na základě čisté účetní hodnoty aktiv.

Nový model bude používán pro dluhové nástroje v zůstatkové hodnotě nebo v reálné hodnotě přes ostatní úplný výsledek. Dále se podle něj budou účtovat úvěrové rámce, finanční záruky, které nejsou v reálné hodnotě přes výkaz zisku nebo ztráty, pohledávky z leasingu a obchodního styku. Standard povoluje zjednodušené účtování pro pohledávky z leasingu a obchodního styku, které neobsahují významnou finanční složku. Není nutné počítat dvanáctiměsíční očekávané úvěrové ztráty a lze užít celoživotní očekávané úvěrové ztráty. Pro pohledávky z obchodního styku a leasingu a pro aktiva ze smluv s významnou finanční složkou je možnost volby mezi zjednodušeným nebo obecným modelem.

Účtování očekávaných ztrát finančních aktiv bude mít významný dopad na Skupinu. Skupina posuzuje míru tohoto dopadu.

Skupina stanovila postupy a procesy k hodnocení, zda došlo k významnému vzrůstu úvěrového rizika a tedy, zda je nutný přesun mezi úrovněmi 1, 2 a 3. U úvěrového portfolia byl adoptován několikastupňový přístup pro toto hodnocení. Je založen primárně na interním úvěrovém ratingu, dále na forbearance, skupinovém hodnocení úvěrů a počtu dní po splatnosti. Podobný přístup je používán i pro investiční portfolio s tím, že Skupina využije výjimku nízkého úvěrového rizika – všechny dluhopisy, které mají pravděpodobnost selhání (PD) 1 až 3 jsou zařazeny do úrovně 1.

Podle IAS 39 Skupina účtuje o vzniklých, ale nevykázaných ztrátách (IBNR) pro úrovně 1 a 2. Znehodnocení finančních aktiv podle IFRS 9 bude počítáno na bázi 12-ti měsíčních očekávaných úvěrových ztrát pro úroveň 1 a na bázi celoživotních očekávaných úvěrových ztrát pro úroveň 2. Důsledkem toho se očekává, že se zvýší ztráty ze znehodnocení finančních aktiv. Banka neočekává významný dopad v oblasti úrovně 3.

Zajišťovací účetnictví

Skupina hodlá využít možnosti pokračovat se současným zajišťovacím účetnictvím podle IAS 39 a vyčkat dalšího vývoje v IASB v oblasti portfoliového zajišťovacího účetnictví.

Prodej nebo příspěvek aktiv mezi investorem a jeho přidruženým nebo společným podnikem (Novela IFRS 10 a IAS 28) dosud nemá stanovené datum účinnosti. Novela objasňuje účtování transakcí, kdy mateřská společnost ztratí kontrolu nad dceřiným podnikem, který není považován za podnik podle IFRS 3. Zisk nebo ztráta vznikající z prodeje nebo příspěvku aktiva přidruženému nebo společnému podniku je účtována ve výkazu zisku a ztrát matky pouze do míry podílů nespřízněných investorů v přidruženém nebo společném podniku.

IFRS 15 Výnosy ze smluv se zákazníky je platný pro účetní období začínající po 1. lednu 2018. Základním konceptem standardu je identifikace jednotlivých povinností plnění. Účetní jednotky budou postupovat podle pětikrokového modelu:

1. Identifikace smlouvy se zákazníkem (smlouva existuje, pouze když je pravděpodobné, že entita bude inkasovat cenu);
2. Identifikace jednotlivých povinností plnění ve smlouvě (slib převodu zboží nebo služeb);
3. Stanovení transakční ceny (pouze pokud v budoucnu nemůže být částka stornována);
4. Alokace transakční ceny k jednotlivým povinnostem plnění;
5. Zaúčtování výnosu v momentu, kdy je povinnost splněna.

Standard není použitelný pro pojistné smlouvy, finanční nástroje a finanční leasingy. Skupina posuzuje míru dopadu standardu na finanční výkazy.

IFRS 16 Leasing je platný pro účetní období začínající po 1. lednu 2019 a ještě nebyl schválen pro použití v EU. IFRS 16 zavádí principy účtování, ocenění a vykazování pro obě strany, jak pro zákazníka (nájemce), tak pro dodavatele (pronajímatele). Nový standard požaduje, aby nájemci účtovali většinu leasingu ve svých finančních výkazech. Nájemci použijí jediný účetní model pro všechny své leasingy, s určitými výjimkami. Účetnictví pronajímatele zůstává nezměněno. Skupina posuzuje míru dopadu IFRS 16 na své finanční výkazy.

Apkace IFRS 9 Finanční nástroje s IFRS 4 Pojistné smlouvy (Novela IFRS 4) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2018 a ještě nebyla schválena pro použití v EU. Novela dovoluje pojišťovněm splňujícím určitá kritéria použít dočasnou výjimku z IFRS 9. Dále povoluje pojišťovněm tzv. overlay approach pro vymezená finanční aktiva a také za určitých okolností povoluje reklasifikaci finančních aktiv tak, aby byly oceněna v reálné hodnotě přes zisk nebo ztrátu.

Vyjasnění IFRS 15 (Novela IFRS 15) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2018. Dodatek objasňuje tři témata v IFRS 15: jak hodnotit kontrolu v transakcích s ohledem na určení zmocnitele a zmocněnce; podrobněji vysvětluje pojem "oddělené služby nebo zboží" a vysvětluje některé aspekty účtování duševního vlastnictví v licenčních smlouvách.

Iniciativa zveřejnění (Novela IAS 7) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2017. Novela představuje změny ve zveřejnění u závazků z finanční činnosti. Nově bude nutné zveřejnit: (i) změny z finančních peněžních toků; (ii) změny vznikající na základě zisku nebo ztráty kontroly v dceřiných nebo jiných společnostech; (iii) dopad změn devizových kurzů; (iv) změny reálných hodnot; a (v) další změny.

Zaučtování odložených daňových aktiv z nerealizovaných ztrát (Novela IAS 12) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2017. Novela se věnuje otázce, zda nerealizovaná ztráta u dluhových nástrojů v reálné hodnotě přes výsledovku dává vzniknout odčitelným přechodným rozdílym.

Přesuny investic do nemovitostí (Novela IAS 40) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2018. Novela vyjasňuje návody k přesunům z a do kategorie investic do nemovitostí z hlediska definice termínu „změny v užívání“.

IFRIC 22 Transakce v cizích měnách a zálohy je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2018. Interpretace podává návod k určení transakčního data pro účely stanovení měnového kurzu v transakcích, v nichž dochází k cizoměnovým zálohám.

Zdokonalení Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (2014-2016), vydané v prosinci 2016 s cílem odstranit nesrovnalosti a vyjasnit jejich znění. Pro jednotlivé standardy platí samostatná přechodná ustanovení. Dvě novely mají datum účinnosti 1. ledna 2018 a jedna od 1. ledna 2017.

2.4 Důležité účetní postupy

Níže jsou uvedeny základní účetní postupy použité při přípravě těchto konsolidovaných finančních výkazů.

(1) Cizí měny

Položky, které jsou součástí účetní závěrky Skupiny, jsou prvotně oceňovány za použití měny primárního ekonomického prostředí, ve kterém podniky ve Skupině působí („funkční měna“).

Transakce v cizích měnách jsou prvotně zachyceny ve funkční měně směnným kurzem platným k datu jejich uskutečnění.

Peněžní aktiva a závazky denominované v cizích měnách jsou přepočteny do funkční měny směnnými kurzy platnými k rozvahovému dni. Všechny rozdíly jsou vykázány v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a kurzových rozdílech (dále uváděno jako Čisté zisky / ztráty z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty) ve výkazu zisku a ztráty s výjimkou rozdíly plynoucích z výpůjček v cizích měnách nebo derivátů poskytujících efektivní zajištění v zajištění peněžních toků cizoměnového rizika, která jsou účtována do kapitálu do té doby, než zajišťované peněžní toky začnou ovlivňovat výkaz zisku a ztráty. V tomto okamžiku jsou také účtovány do výkazu zisku a ztráty.

Nepeněžní položky oceňované historickými náklady v cizí měně jsou přepočteny při použití směnného kurzu k datu jejich uskutečnění. Nepeněžní položky oceňované reálnou hodnotou denominované v cizí měně jsou přepočteny směnným kurzem ke konci účetního období, ke kterému byla reálná hodnota stanovena. Kurzové rozdíly vztahující se k nepeněžním realizovatelným finančním aktivům jsou zahrnuty stejně jako změny v reálné hodnotě do vlastního kapitálu až do okamžiku, kdy je dané aktivum odúčtováno nebo znehodnoceno.

Výsledky a finanční pozice všech společností Skupiny, jejichž funkční měna je odlišná od měny vykazování, jsou přepočteny do měny vykazování takto:

- aktiva a závazky jsou přepočítány závěrkovými kurzy;
- výnosy a náklady jsou přepočítány průměrnými ročními kurzy (s výjimkou kdy se tento průměr neblíží přibližnému kumulativnímu efektu kurzů ve dnech uskutečnění transakcí, v tom případě se výnosy a náklady přepočítají kurzy platnými ve dnech uskutečnění transakcí);
- veškeré výsledné kurzové rozdíly jsou samostatně zachyceny ve vlastním kapitálu v Oceňovacích rozdílech z přepočtu zahraničních měn.

Během konsolidace se kurzové rozdíly vzniklé z přepočtu čistých investic v zahraničních společnostech, půjček a dalších měnových nástrojů určených jako zajištění takových investic vykazují v Oceňovacích rozdílech z přepočtu zahraničních měn. Při prodeji zahraniční společnosti jsou tyto kurzové rozdíly vykázány ve výkazu zisku a ztráty jako část zisku nebo ztráty z prodeje.

(2) Finanční nástroje - zaúčtování a odúčtování

Finanční aktiva a závazky jsou zachyceny ve výkazu o finanční situaci, vstoupí-li Skupina do smluvního vztahu týkajícího se finančního nástroje, s výjimkou nákupů a prodejů finančních aktiv s obvyklým termínem dodání (viz dále). Finanční aktivum je odúčtováno z výkazu o finanční situaci, když Skupina ztratí převodem nebo uplynutím doby smluvní práva na peněžní toky, které se vztahují k tomuto aktivu (nebo k části tohoto aktiva). Tento převod musí splňovat kritéria odúčtování.

K převodu dojde, když Skupina buď: (a) převede smluvní práva na peněžní toky; nebo (b) ponechá si práva na peněžní toky a zároveň přijme smluvní závazek platit tyto toky třetí straně. Po převodu aktiva Skupina zhodnotí, do jaké míry si ponechala rizika a užítky plynoucí z vlastnictví převedeného aktiva. Pokud v podstatě všechna rizika a užítky nebyla ani ponechána ani převedena, Skupina zhodnotí, zda si zachovala kontrolu nad aktivem. Pokud si kontrolu nezachovala, aktivum je odúčtováno. Pokud si Skupina ponechala kontrolu nad aktivem, nadále ho vykazuje v rozsahu své trvalé spoluodpovědnosti. Finanční závazek je odúčtován z výkazu o finanční situaci, když je povinnost uvedená ve smlouvě splněna, zrušena nebo skončí její platnost.

Nákup nebo prodej finančního aktiva s obvyklým termínem dodání je transakce provedená v časovém rámci obecně stanoveném směrnicí nebo konvencí konkrétního trhu. U všech kategorií finančních aktiv Skupina vykazuje nákupy a prodeje s obvyklým termínem dodání k datu vypořádání. Při použití data vypořádání je finanční aktivum ve výkazu o finanční situaci zaúčtováno nebo odúčtováno ke dni, kdy je fyzicky převedeno na Skupinu nebo ze Skupiny ("datum vypořádání"). Datum, ke kterému Skupina vstupuje do smluvního vztahu v rámci nákupu finančního aktiva, nebo datum, ke kterému Skupina ztrácí kontrolu nad smluvními právy na základě prodeje tohoto finančního aktiva, se obecně nazývá "datum uskutečnění obchodu". Pro finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a pro realizovatelná finanční aktiva se pohyby reálné hodnoty mezi "datem uskutečnění obchodu" a "datem vypořádání" v souvislosti s nákupy a prodeji vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, respektive Oceňovacích rozdílech z realizovatelných finančních aktiv. Ke dni vypořádání je výsledné finanční aktivum nebo závazek vykázán ve výkazu o finanční situaci v reálné hodnotě poskytnutého nebo přijatého protiplnění.

(3) Finanční nástroje - počáteční zaúčtování a následné oceňování

Klasifikace finančních nástrojů závisí na účelu, pro který byly tyto finanční nástroje pořízeny, a jejich charakteristikách. Všechny finanční nástroje jsou prvotně oceněny v reálné hodnotě k datu pořízení navýšené o transakční náklady v případě všech finančních aktiv a závazků, které nejsou vykazovány v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

(i) Finanční aktiva nebo finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty

Tato kategorie zahrnuje dvě dílčí kategorie: finanční aktiva a finanční závazky držené za účelem obchodování a finanční aktiva a finanční závazky klasifikované od počátku jako vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Finanční aktiva nebo finanční závazky držené za účelem obchodování zahrnují deriváty určené k obchodování a nederivátové finanční nástroje držené za účelem obchodování.

- *Deriváty určené k obchodování*

Deriváty zahrnují měnové kontrakty, futures na úrokovou míru, FRA, měnové a úrokové swapy a měnové, úrokové a komoditní opce. Deriváty jsou zachyceny v reálné hodnotě a jsou vykázány jako aktiva, pokud mají kladnou reálnou hodnotu, a jako závazky, pokud mají zápornou reálnou hodnotu. Změny reálných hodnot derivátů určených k obchodování se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Změny čistých reálných hodnot derivátů (reálná hodnota snížená o časové rozlišení úroků) určených pro ekonomické zajištění se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Úrokový výnos nebo náklad z derivátů určených pro ekonomické zajištění se vykazuje v Čistém úrokovém výnosu.

Deriváty užitá k ekonomickému zajištění jsou takové deriváty, které nespĺňují požadavky IFRS pro použití zajišťovacího účetnictví, ale které oddělení skupinového řízení aktiv a pasiv používá pro snížení úrokového rizika Skupiny. Tyto deriváty tak slouží pro účely zajištění z ekonomického pohledu a jejich použitím se snižuje volatilita čistých úrokových výnosů.

Skupina příležitostně nakupuje nebo vydává finanční nástroje, které obsahují vložené deriváty. Vložený derivát se odločí od hostitelské smlouvy a vykáže se v reálné hodnotě, jestliže ekonomické charakteristiky derivátu nejsou úzce spjaty s ekonomickými charakteristikami hostitelské smlouvy a podkladový nástroj není přeceněn na reálnou hodnotu do výkazu zisku a ztráty. V případě, že samostatný derivát nespĺňuje podmínky pro zajištění, považuje se za derivát určený k obchodování. V případech, kdy Skupina nemůže vložený derivát spolehlivě identifikovat a ocenit, vykáže se celá smlouva ve výkazu o finanční situaci v reálné hodnotě. Změny reálné hodnoty takové smlouvy se zachycují ve výkazu zisku a ztráty.

- *Nederivátové finanční nástroje držené za účelem obchodování*

Finanční aktiva a závazky, které nejsou deriváty, jsou zachyceny ve výkazu o finanční situaci v reálné hodnotě. Změny čistých reálných hodnot se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Úrokový výnos nebo náklad se vyazuje v Čistém úrokovém výnosu s použitím metody efektivní úrokové míry. Dividenda se vyazuje ve Výnosech z dividend. Finanční aktivum nebo finanční závazek je zařazen v této kategorii, pokud bylo pořízeno především za účelem prodeje v krátkodobém výhledu.

- *Finanční nástroje vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty*

Finanční aktiva a finanční závazky klasifikované od počátku jako vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou klasifikovány do této kategorie, pokud jsou splněna následující kritéria:

- klasifikace eliminuje nebo podstatně omezuje nesoulad v oceňování nebo účtování, který by jinak vznikl z ocenění aktiv nebo závazků nebo ze zachycení z nich plynoucích zisků nebo ztrát na odlišném základě; nebo
- skupina finančních aktiv, finančních závazků nebo jejich kombinace je řízena a její výkonnost je hodnocena na základě reálných hodnot, v souladu s dokumentovanou strategií řízení rizik nebo investiční strategií; nebo
- finanční nástroj obsahuje vložený derivát, pokud tento vložený derivát významně nemodifikuje peněžní toky nebo je zřejmé, že jej nelze samostatně zaúčtovat.

Finanční aktiva a finanční závazky klasifikované od počátku jako vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou zachyceny ve výkazu o finanční situaci v reálné hodnotě. Změny čistých reálných hodnot se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Úrokový výnos nebo náklad se vyazuje v Čistém úrokovém výnosu s použitím metody efektivní úrokové míry.

(ii) *Investice držené do splatnosti*

Investice držené do splatnosti jsou nederivátová finanční aktiva s danými nebo předpokládanými platbami a s pevnou splatností, které vedení Skupiny zamýšlí a zároveň je schopno držet až do jejich splatnosti. Pokud by Skupina prodala nebo reklasifikovala větší než nevýznamný objem aktiv držných do splatnosti, celá kategorie aktiv držných do splatnosti bude zrušena a reklasifikována jako realizovatelná aktiva.

Investice držené do splatnosti jsou následně vykazovány v zůstatkové hodnotě s použitím metody efektivní úrokové míry minus případné snížení jejich hodnoty. Při výpočtu zůstatkové hodnoty se berou v úvahu všechny diskonty nebo prémia spojené s pořízením a poplatky, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry. Amortizace se vyazuje v Úrokových výnosech. Ztráty ze snížení hodnoty těchto aktiv se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

(iii) Úvěry a pohledávky

Úvěry a pohledávky jsou nederivátová finanční aktiva s danými nebo předpokládanými platbami, která nejsou kótována na aktivním trhu a Skupina neplánuje s daným finančním aktivem obchodovat.

Úvěry a pohledávky jsou následně vykazovány v zůstatkové hodnotě s použitím metody efektivní úrokové míry mínus případné snížení jejich hodnoty, mimo položek této kategorie, které jsou zajištěny reálnou hodnotou. Takovéto položky musí být přeceněny na reálnou hodnotu do výše zajištěného rizika. Při výpočtu zůstatkové hodnoty se berou v úvahu všechny diskonty nebo prémia spojené s pořízením a poplatky, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry. Amortizace se vykazuje v Úrokových výnosech. Ztráty ze snížení hodnoty těchto aktiv se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

(iv) Realizovatelná finanční aktiva

Realizovatelná finanční aktiva jsou taková aktiva, která byla do této kategorie zařazena nebo která nebyla klasifikována jako vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, držena do splatnosti nebo úvěry a pohledávky.

Realizovatelná finanční aktiva jsou následně vykazována v reálné hodnotě. Nerealizované zisky a ztráty se vykazují v Oceňovacích rozdílech z realizovatelných finančních aktiv po zdanění, do okamžiku odúčtování finančního aktiva nebo snížení jeho hodnoty, kdy je kumulovaný zisk nebo ztráta dříve vykázaná ve vlastním kapitálu zaúčtována do výkazu zisku a ztráty. V případě, že jsou realizovatelná aktiva prodána, nerealizované zisky nebo ztráty vykázané v Oceňovacích rozdílech z realizovatelných finančních aktiv jsou reklasifikovány do Čistého zisku / ztráty z realizovatelných finančních aktiv. Přijaté úroky z realizovatelných aktiv jsou vypočteny s použitím efektivní úrokové míry a jsou vykázané samostatně do Čistého výnosu z úroků. Dividendy plynoucí z realizovatelných akciových podílů se vykazují ve Výnosech z dividend.

(v) Finanční závazky v zůstatkové hodnotě

Finanční závazky v zůstatkové hodnotě jsou nederivátové finanční závazky vzniklé ze smluvních uspořádání, na jejichž základě má Skupina závazek buď dodat protistraně peněžní prostředky, nebo jiné finanční aktivum.

Tyto finanční závazky jsou následně vykazovány v zůstatkové hodnotě s využitím metody efektivní úrokové míry. Při výpočtu zůstatkové hodnoty se berou v úvahu všechny diskonty nebo prémia spojené s emisí a náklady, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry.

(vi) Day 1 profit or loss

V případě, že existuje rozdíl mezi transakční cenou na neaktivním trhu a reálnou hodnotou z jiné zjištělné běžné tržní transakce se stejným nástrojem nebo založené na oceňovacích technikách, jejichž proměnné obsahují pouze data z trhu, vykazuje Skupina rozdíl mezi transakční cenou a reálnou hodnotou (tzv. Day 1 profit or loss) ve výkazu zisku a ztráty v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. V případě, že nelze zjistit reálnou hodnotu obdobné tržní transakce, je rozdíl mezi transakční cenou a modelovou hodnotou zobrazen ve výkazu zisku a ztráty pouze v případě, že se proměnné vstupující do modelu stanou zjištělnými z trhu, nebo že je nástroj odúčtován.

(4) Repo a reverzní repo obchody

Cenné papíry prodané na základě smluv o zpětné koupi k předem určenému datu (repo obchody) zůstávají vykázané ve výkazu o finanční situaci. Odpovídající přijaté zdroje jsou v souladu s ekonomickou podstatou vykazovány jako přijaté úvěry ve Finančních závazcích k obchodování nebo Finančních závazcích v zůstatkové hodnotě. Rozdíl mezi prodejní a zpětnou kupní cenou se účtuje jako úrokový náklad a časově se rozlišuje po dobu životnosti smlouvy.

Naopak cenné papíry koupené na základě smluv o zpětném prodeji k předem určenému datu (reverzní repo obchody) nejsou vykazovány ve výkazu o finanční situaci. Poskytnuté plnění je vykazováno ve Finančních aktivech k obchodování nebo Úvěrech a pohledávkách nebo Pokladní hotovosti a pohledávkách vůči centrálním bankám. Rozdíl mezi nákupní a zpětnou prodejní cenou se účtuje jako úrokový výnos a časově se rozlišuje po dobu životnosti smlouvy.

(5) Reálná hodnota

Reálná hodnota finančního nástroje představuje cenu, která by byla získána z prodeje aktiva nebo uhrazena při převzetí závazku v rámci řádné transakce mezi účastníky trhu k datu ocenění (tzv. výstupní cena). Finanční nástroje klasifikované jako finanční aktiva nebo finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty nebo nástroje k obchodování nebo realizovatelná finanční aktiva jsou oceňovány reálnou hodnotou s použitím kótovaných tržních cen, jestliže je publikovaná cena kótovaná na aktivním veřejném trhu. U finančních nástrojů, které nejsou obchodovány na aktivních veřejných trzích, jsou jejich reálné hodnoty odhadnuty s použitím modelů oceňování, kótovaných cen nástrojů s podobnými charakteristikami, diskontovaných peněžních toků nebo jinými metodami. Tyto metody odhadu reálné hodnoty jsou značně ovlivněny předpoklady používanými Skupinou včetně diskontní sazby, likvidity a kreditních ukazatelů a odhadu budoucích peněžních toků.

(6) Snížení hodnoty finančních aktiv

Ke každému rozvahovému dni Skupina posuzuje, zda existují objektivní důkazy potvrzující, že hodnota finančního aktiva nebo skupiny finančních aktiv byla snížena. Hodnota finančního aktiva nebo skupiny finančních aktiv se sníží nebo ke ztrátám ze snížení hodnoty dojde pouze tehdy, když existuje objektivní důkaz snížení hodnoty v důsledku jedné nebo více událostí, ke kterým došlo po prvotním zaúčtování aktiva („ztrátová událost“), a když tato ztrátová událost (nebo události) má dopad na odhadované budoucí peněžní toky finančního aktiva nebo skupiny finančních aktiv, které lze spolehlivě odhadnout. Objektivní důkazy o tom, že došlo ke snížení hodnoty finančního aktiva nebo skupiny aktiv, zahrnují zjistitelné informace, které má Skupina k dispozici a které svědčí o následujících ztrátových událostech:

- významných finančních problémech emitenta nebo dlužníka;
- porušení smlouvy, jako např. prodlení s platbami úroků nebo jistiny či jejich nezaplacení;
- úlevě, udělené Skupinou dlužníkovi z ekonomických či jiných právních důvodů souvisejících s finančními obtížemi dlužníka, kterou by jinak Skupina neudělila;
- pravděpodobnosti konkurzu či jiné finanční restrukturalizace dlužníka;
- zániku aktivního trhu pro toto finanční aktivum z důvodu finančních potíží; nebo
- zjistitelných údajích značících, že došlo k měřitelnému poklesu odhadovaných budoucích peněžních toků ze skupiny finančních aktiv od doby prvotního zaúčtování těchto aktiv, přestože zatím není možné tento pokles zjistit u jednotlivých finančních aktiv ve skupině, včetně:
 - nepříznivých změn v platební situaci dlužníků ve skupině; nebo
 - národních nebo místních hospodářských podmínek, které korelují s prodleními u aktiv ve skupině.

(i) Finanční aktiva oceňovaná v zůstatkové hodnotě

Skupina posoudí, zda existuje objektivní důkaz o snížení hodnoty pro individuálně nebo společně hodnocená finanční aktiva v zůstatkové hodnotě. Jestliže Skupina zjistí, že neexistuje žádný objektivní důkaz o snížení hodnoty individuálně hodnoceného aktiva, ať již je významné, nebo nikoli, zahrne toto aktivum do skupiny finančních aktiv s podobnými charakteristikami úvěrových rizik a společně je posoudí ohledně snížení hodnoty. Aktiva, která jsou jednotlivě posuzována ohledně snížení hodnoty a u kterých je nebo nadále bude účtována ztráta ze snížení hodnoty, nejsou ve společném posuzování snížení hodnoty zahrnuta.

Jestliže existuje objektivní důkaz o tom, že došlo ke ztrátě ze snížení hodnoty u poskytnutých půjček a jiných pohledávek nebo investic držených do splatnosti, jež jsou vedeny v zůstatkové hodnotě, výše ztráty se měří jako rozdíl mezi účetní hodnotou aktiva a současnou hodnotou odhadovaných budoucích peněžních toků (vyjma budoucích úvěrových ztrát, ke kterým nedošlo) diskontovaných původní efektivní úrokovou mírou finančního aktiva. Účetní hodnota aktiva se snižuje s použitím účtu opravné položky. Částka ztráty se zaúčtuje do výkazu zisku a ztráty. Pokud má úvěr nebo investice držená do splatnosti pohyblivou úrokovou sazbu, jako diskontní sazba pro ocenění jakékoli ztráty ze snížení hodnoty se použije stávající efektivní úroková míra stanovená podle dané smlouvy. Výpočet současné hodnoty očekávaných budoucích peněžních toků zajištěného finančního aktiva zohledňuje peněžní toky, které mohou plynout ze zabavení zajištěného aktiva, snížené o náklady na získání a prodej zajištění.

Pro účely kolektivního posouzení snížení hodnoty jsou finanční aktiva seskupována na základě podobných rysů úvěrových rizik. Tyto vybrané rysy jsou relevantní odhadům budoucích peněžních toků skupiny těchto aktiv tím, že svědčí o dlužníkově schopnosti zaplatit celou splatnou částku podle smluvních podmínek posuzovaných aktiv.

Budoucí peněžní toky ve skupině finančních aktiv, které jsou kolektivně posuzovány na snížení hodnoty, jsou odhadovány na základě smluvních peněžních toků z aktiv ve skupině a na základě historické zkušenosti se ztrátou u aktiv s charakteristikami úvěrového rizika podobnými skupinovým charakteristikám. Historická zkušenost se ztrátou je přizpůsobena na základě běžných dostupných údajů za účelem zohlednění účinků současných podmínek, které neovlivnily období, ke kterému je historická zkušenost vztažena, a za účelem odstranění účinků podmínek historického období, které v současnosti neexistují.

Odhady změn budoucích peněžních toků skupiny aktiv odrážejí změny v souvisejících zjitelných údajích za různá období a jsou s těmito změnami řízeně konzistentní. Předpoklady použité pro odhad budoucích peněžních toků jsou Skupinou pravidelně přezkoumávány s cílem zmenšit rozdíly mezi odhady ztrát a skutečnými ztrátami.

Pokud v následujícím účetním období ztráta ze snížení hodnoty poklesne a tento pokles je možné objektivně vztáhnout k události, která nastala po rozpoznání snížení hodnoty, bude toto dříve zaúčtované snížení hodnoty stornováno prostřednictvím účtu opravných položek do výkazu zisku a ztráty.

Pokud je úvěr nedobytný, je odepsán proti související opravné položce. Takové úvěry jsou odepsány po ukončení všech nezbytných procedur a po určení částky ztráty. Následné výnosy z dříve odepsaných částek se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

V rámci procesu řešení úvěrů, u nichž došlo k selhání, může Skupina převzít do svého majetku aktiva, která byla akceptována jako zajištění. Až do okamžiku odúčtování jsou taková aktiva oceněna ve výši očekávané realizovatelné hodnoty a vykázána jako součást Ostatního hmotného majetku.

(ii) Restrukturalizované úvěry

Pokud je to možné, snaží se Skupina spíše úvěry restrukturalizovat než přebírat vlastnictví zajištění. Toto zahrnuje rozšíření platebních podmínek a dohodu o nových podmínkách úvěru. Pokud byly podmínky úvěru sjednány znovu, úvěr se přestane považovat za úvěr po splatnosti, ovšem rating klienta nemůže být zlepšen pouze na základě restrukturalizace. Vedení průběžně hodnotí restrukturalizované úvěry, aby se ujistilo, že byla splněna všechna kritéria a že je pravděpodobné, že v budoucnu dojde k jejich splacení. Tyto úvěry jsou nadále hodnoceny z pohledu individuálního nebo kolektivního snížení hodnoty, při jejichž výpočtu se používá původní efektivní úroková míra.

(iii) Finanční aktiva oceňovaná v reálné hodnotě

Ke konci každého účetního období Skupina posuzuje, zda existují objektivní důkazy potvrzující, že hodnota finančního aktiva nebo skupiny finančních aktiv byla snížena. V případě investice do dluhového nástroje klasifikovaného jako realizovatelné finanční aktivum je tento posuzován na možné snížení hodnoty na základě stejných kritérií jako v případě finančních aktiv oceňovaných v zůstatkové hodnotě. V případě investice do kapitálového nástroje klasifikované jako realizovatelné finanční aktivum je objektivním důkazem snížení hodnoty významný nebo dlouhotrvající pokles reálné hodnoty pod jeho pořizovací hodnotu. Za významný je považován pokles o více než 30 % reálné hodnoty, za dlouhotrvající se považuje období jednoho roku a déle. Pokud existují nějaké takové důkazy v případě realizovatelných finančních aktiv, kumulovaná ztráta - definovaná jako rozdíl mezi pořizovací cenou a současnou reálnou hodnotou, po odečtení ztráty ze snížení hodnoty tohoto finančního aktiva původně zachycené do výkazu zisku a ztráty - je vyjmuta z vlastního kapitálu a zachycena ve výkazu zisku a ztráty. Ztráty ze snížení hodnoty majetkových nástrojů vykázané ve výkazu zisku a ztráty nejsou následně prostřednictvím výkazu zisku a ztráty rušeny. Jestliže se v následujícím období zvýší reálná hodnota dluhového nástroje klasifikovaného jako realizovatelný a toto zvýšení lze objektivně vztáhnout k události, ke které došlo po zaúčtování ztráty ze snížení hodnoty do zisku nebo ztráty, ztráta ze snížení hodnoty se stornuje do výkazu zisku a ztráty.

(7) Snížení hodnoty nefinančních aktiv

Skupina posoudí ke každému rozvahovému dni, zda existují indikace o tom, že by u aktiva mohlo dojít ke snížení hodnoty. Pokud existují takové indikace, případně je-li vyžadováno roční testování na snížení hodnoty, Skupina odhadne zpětně ziskatelnou hodnotu aktiva. Zpětně ziskatelná hodnota je ta vyšší z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem a z hodnoty z užívání. Zpětně ziskatelná hodnota je stanovena pro individuální aktivum.

Ke každému rozvahovému dni je pro všechna aktiva vyjma goodwillu zjištěno, zda existují indikace, že dříve zaúčtovaná ztráta ze snížení hodnoty již neexistuje nebo tato ztráta poklesla. Pokud takovéto důkazy existují, Skupina odhadne zpětně získatelnou hodnotu. Dříve zaúčtované ztráty ze snížení hodnoty mohou být stornovány, pouze pokud došlo ke změně v odhadech ve stanovení zpětně získatelné hodnoty od dřívějšího zaúčtování ztráty ze snížení hodnoty. Pokud je tato podmínka splněna, účetní hodnota je navýšena na hodnotu zpětně získatelnou. Toto navýšení nesmí přesáhnout čistou účetní hodnotu, která by byla stanovena, pokud by nedošlo k zaúčtování ztráty ze snížení hodnoty v minulých letech. Storno je zaúčtováno ve výkazu zisku a ztráty.

(8) Zajišťovací účetnictví

K řízení Skupinových úrokových a měnových rizik Skupina používá nástroje označené jako zajišťovací nástroje, jimiž jsou zajištění peněžní toků nebo zajištění reálné hodnoty. Zajištění peněžních toků se používá k minimalizaci variability peněžních toků aktiv s výnosovým úrokem, závazků s nákladovým úrokem nebo předpokládaných transakcí vyvolaných pohyby úrokové sazby. Zajištění reálné hodnoty se používá k minimalizaci variability reálné hodnoty aktiva nebo závazku, která by mohla ovlivnit zisk či ztrátu. Zajišťovací účetnictví se používá pro deriváty a ostatní finanční nástroje označené tímto způsobem, které splňují určité podmínky. Pro zaúčtování derivátu jako zajišťovacího nástroje používá Skupina následující kritéria:

- formální dokumentace zajišťovacího nástroje, zajišťované položky, cíle zajištění, strategie a vzájemného vztahu je připravena před použitím zajišťovacího účetnictví;
- zajištění je na počátku zdokumentováno způsobem prokazujícím, že se předpokládá vysoká účinnost při kompenzaci rizika zajišťované položky v průběhu sledovaného období;
- krytí zajišťovaného rizika je průběžně vysoce účinné. Zajištění se považuje za vysoce účinné, jestliže Skupina dosahuje poměru protichůdných změn peněžních toků příslušných zajišťovanému riziku mezi 80 a 125 procenty.

Skupina splnila požadavky standardu pozměněného vyjmutím některých částí, tak jak byl schválen Evropskou komisí.

(i) Zajištění peněžních toků

Efektivní část změny reálné hodnoty derivátu zajišťujícího peněžní toky se vykazuje v Oceňovacích rozdílech ze zajištění peněžních toků. Neefektivní část změny se zachycuje přímo do Čistého zisku / ztráty z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Částky Oceňovacích rozdílů ze zajištění peněžních toků jsou reklasifikovány do výkazu zisku a ztráty stejným způsobem jako u zajišťované položky. V případě, že uplyne doba platnosti nástroje zajišťujícího peněžní toky nebo že zajištění přestane splňovat definovaná kritéria, jsou příslušné zbylé částky Oceňovacích rozdílů ze zajištění peněžních toků zaúčtovány do výkazu zisku a ztráty ve stejném období, ve kterém má zajišťovaná položka dopad na zisk. V případě, že se předpokládaná zajišťovaná transakce již zřejmě neuskuteční, jsou příslušné zbylé částky Oceňovacích rozdílů ze zajištění peněžních toků vykázány přímo do výkazu zisku a ztráty.

(ii) Zajištění reálné hodnoty

Změny v reálné hodnotě zajišťovacího nástroje, který splnil podmínky pro účtování o zajištění reálné hodnoty, jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty. Příslušný úrokový výnos / náklad ze zajišťovacího nástroje je účtován na Čistý úrokový výnos, přecenění zajišťovacího nástroje je vykazováno v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Změna v reálné hodnotě zajišťovaných položek je účtována jako součást účetní hodnoty zajišťovaných realizovatelných finančních aktiv nebo na samostatném řádku Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek v případě, že zajištěnou položkou je finanční aktivum či závazek oceňovaný v zůstatkové hodnotě. Změna reálné hodnoty zajištěné položky je také vykázána ve výkazu zisku a ztráty v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Pokud zajišťovací nástroj vyprší, je prodán, ukončen nebo uplatněn nebo pokud zajištění není dále efektivní, zajišťovací účetnictví je ukončeno.

V případech zajištění reálné hodnoty položek účtovaných v zůstatkové hodnotě je úprava účetní hodnoty amortizována do výkazu zisku a ztráty po dobu zbylého zajištění s pomocí metody efektivní úrokové míry. Amortizace začíná v okamžiku úpravy hodnoty, ale ne později než zajištěná položka přestane být upravována změnami reálné hodnoty. Pokud je zajištěná položka odúčtována, neamortizovaná reálná hodnota je okamžitě převedena do výkazu zisku a ztráty.

(9) Započtení finančních aktiv a závazků

Finanční aktiva a závazky se započtou a výsledná čistá částka se vykáže ve výkazu o finanční situaci, existuje-li zákonem vynutitelné právo započíst vykázané částky a záměr provést úhradu výsledného rozdílu nebo současně realizovat pohledávku a uhradit závazek.

(10) Reklasifikace finančních aktiv

Skupina nereklasifikuje finanční aktiva z nebo do Finančních aktiv zařazených při prvotním zachycení v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Pokud nederivátové aktivum v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty není drženo za účelem prodeje, může být reklasifikováno pouze za výjimečných okolností.

Skupina může za určitých podmínek reklasifikovat finanční aktiva z Realizovatelných aktiv. Finanční aktivum klasifikované jako Realizovatelné finanční aktivum, které by odpovídalo definici kategorie Úvěrů a pohledávek, může být reklasifikováno z kategorie Realizovatelné finanční aktivum do kategorie Úvěry a pohledávky, pokud Skupina hodlá a je schopna držet toto finanční aktivum v dohledné budoucnosti nebo do jeho splatnosti. Finanční aktivum klasifikované jako Realizovatelné finanční aktivum, které by odpovídalo definici kategorie Finančních investic držенých do splatnosti, může být reklasifikováno z kategorie Realizovatelné finanční aktivum do kategorie Finanční investice držенé do splatnosti, pokud Skupina hodlá a je schopna držet toto finanční aktivum do jeho splatnosti.

Reklasifikace je zaúčtována v reálné hodnotě data reklasifikace, která se stává novou zůstatkovou hodnotou.

Nerealizované zisky nebo ztráty v kapitálu Realizovatelných finančních aktiv jsou v případě reklasifikace amortizovány do výkazu zisku nebo ztrát po dobu životnosti aktiva pomocí efektivní úrokové míry. Rozdíl mezi zůstatkovou hodnotou a očekávanými peněžními toky je amortizován pomocí efektivní úrokové míry do výkazu zisků nebo ztrát.

Prodeje a reklasifikace z portfolia aktiv držенých do splatnosti jsou možné bez sankcí pouze v omezených případech, například pokud se jedná o nevýznamné částky nebo nástroj je tak blízko splatnosti, že změny tržních úrokových sazeb nemají významný vliv na změnu reálné hodnoty. Dále se sankce neuplatní v případě, že prodej nebo reklasifikace jsou spojeny s ojedinělou událostí mimo kontrolu Skupiny (významné zhoršení úvěrové spolehlivosti emitenta, změny v daňových, statutárních nebo regulatorních požadavcích) nebo pokud prodej proběhne v době, kdy byla jistina prakticky splacena.

Ovšem pokud dojde k prodeji nebo reklasifikaci z portfolia držенého do splatnosti za jiných okolností, zbylé investice musí být reklasifikovány do Realizovatelných aktiv. Dále žádné finanční aktivum nesmí být klasifikováno do splatnosti po dobu dvou let.

(11) Leasing

Rozhodnutí o tom, zda smlouva je leasingem nebo leasing obsahuje, je založeno na ekonomické podstatě transakce a vyžaduje posouzení toho, zda splnění závazku ze smlouvy je závislé na použití konkrétního aktiva nebo aktiv a smlouva převádí právo užívat toto aktivum.

(i) Společnost ve Skupině je nájemcem

Skupina uzavírá zejména leasingové smlouvy na operativní pronájem. Celkové platby provedené za operativní nájem se účtují do výkazu zisku a ztráty lineární metodou po dobu trvání pronájmu.

V případě ukončení operativního pronájmu před uplynutím doby trvání pronájmu se jakákoliv platba, která je poskytnuta pronajímateli jako smluvní pokuta, účtuje do nákladů účetního období, ve kterém došlo k ukončení smlouvy.

(ii) Společnost ve Skupině je pronajímatelem

U aktiv, která jsou předmětem finančního leasingu, Skupina převádí v podstatě všechna rizika a výnosy vyplývající z vlastnictví na nájemce a jsou vykázána ve výkazu o finanční situaci jako úvěry a pohledávky z finančního leasingu v Úvěrech a pohledávkách. Pohledávka je vykázána po dobu trvání leasingu v částce rovnající se současné hodnotě leasingových plateb za použití implicitní úrokové míry a včetně zaručené zbytkové hodnoty. Výnos z leasingové pohledávky je ve výkazu zisku a ztráty zachycen jako Úrokový výnos.

Leasingy, u kterých Skupina nepřevádí v podstatě všechna rizika a výnosy vyplývající z vlastnictví, jsou klasifikovány jako operativní leasingy. Skupina pronajímá svůj majetek jako operativní leasing a realizuje výnos z nájemného. Výchozí přímé náklady vynaložené v souvislosti se sjednáním operativního leasingu zvyšují účetní hodnotu pronajímaného aktiva a zachycují se jako náklad po dobu trvání leasingu na stejné bázi jako výnos z nájemného. Podmíněná část nájemného je vykázána jako výnos v období, kdy je realizována. Výnosy z nájemného a odpisy majetku pronajatého v rámci operativního leasingu jsou vykázány jako čisté v Čistých ostatních výnosech.

(12) Účtování výnosů a nákladů

Výnosy se účtují v rozsahu, ve kterém je pravděpodobné, že ekonomické užítky poplynou do Skupiny, a jejich částka může být spolehlivě oceněna. K zaúčtování výnosů musí být splněna následující kritéria:

(i) Úrokové výnosy a úrokové náklady

Úrokové výnosy a úrokové náklady ze všech finančních nástrojů oceňovaných v zůstatkové hodnotě a úrok nesoucích finančních nástrojů klasifikovaných jako realizovatelná finanční aktiva jsou vykazovány ve výkazu zisku a ztráty za použití metody efektivní úrokové míry.

Metoda efektivní úrokové míry je způsob výpočtu zůstatkové hodnoty finančního aktiva nebo finančního závazku a přiřazení úrokového výnosu nebo úrokového nákladu za příslušné období. Efektivní úroková míra je sazba, která přesně diskontuje odhadované budoucí peněžní platby nebo příjmy po dobu předpokládané životnosti finančního nástroje, případně po kratší období, na čistou účetní hodnotu finančního aktiva nebo finančního závazku. Při výpočtu efektivní úrokové míry Skupina provádí odhad peněžních toků s ohledem na veškeré smluvní podmínky finančního nástroje, avšak nebere v úvahu budoucí úvěrová rizika. Výpočet zahrnuje veškeré poplatky a částky zaplacené nebo přijaté mezi smluvními stranami, které jsou nedílnou součástí efektivní úrokové míry, transakční náklady a veškeré jiné prémie či diskonty.

Úrokový výnos nebo náklad z nederivátových finančních nástrojů v portfoliu drženém za účelem prodeje, derivátů použitých k ekonomickému zajištění nebo nástrojů určených do zisku nebo ztráty při prvotním zaúčtování jsou také zaúčtovány v Úrokových výnosech / nákladech s použitím metody efektivní úrokové míry.

V okamžiku snížení hodnoty finančního aktiva nebo jeho skupiny je úrokový výnos účtován pomocí úrokové sazby diskontující budoucí peněžní toky.

(ii) Výnosy z poplatků a provizí

Poplatky a provize jsou obecně vykázány jako časově rozlišené podle okamžiku poskytnutí služby. Pro úvěry, které budou pravděpodobně vyčerpány, jsou poplatky za poskytnutí úvěrů časově rozlišené prostřednictvím efektivní úrokové míry úvěru. Provize a poplatky vzniklé z vyjednávání nebo účasti na vyjednávání transakce pro třetí stranu, jako například nabytí úvěrů, akcií nebo jiných cenných papírů nebo koupě či prodej podniků, jsou vykázány při uzavření podkladové transakce. Poplatky za portfoliové a jiné manažerské poradenství a služby jsou vykázány na základě příslušné smlouvy o provedení služby. Poplatky za řízení aktiv investičních fondů jsou vykázány poměrně za období poskytování služby. Poplatky za prodej pojišťovacích produktů jsou vykázány na základě příslušné smlouvy poměrně za smluvní období.

(iii) Výnosy z dividend

Výnosy z dividend se vykazují v okamžiku, kdy vznikne právo na přijetí platby.

(iv) Čistý zisk / ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty

Čistý zisk / ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zahrnuje veškeré zisky a ztráty ze změn čistých reálných hodnot finančních aktiv a finančních závazků k obchodování a vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty mimo derivátů k obchodování, které nejsou užívány k ekonomickému zajištění, v nichž je také obsažen úrokový výnos / náklad. V této položce jsou zahrnuty též čisté zisky z konstrukcí pro zajištění reálné hodnoty (přecenění zajišťovacího nástroje a zajišťované položky) a neefektivní části ze zajišťovacích transakcí pro zajištění peněžních toků.

(13) Hotovost a hotovostní ekvivalenty

Pro účely výkazu peněžních toků představují hotovost a hotovostní ekvivalenty zůstatky s méně než tříměsíční splatností od data nabytí, které zahrnují: pokladní hotovost a vklady u emisních bank, úvěry a pohledávky (v zůstatkové hodnotě) za úvěrovými institucemi a centrálními bankami a finanční závazky v zůstatkové hodnotě k úvěrovým institucím a centrálním bankám. V hotovostních ekvivalentech Skupina vykazuje vysoce likvidní transakce s vládními institucemi (reverzní repo a repo obchody).

(14) Investice do nemovitostí

Skupina drží některé nemovitosti jako investici za účelem dosažení příjmu z nájemného, kapitálového zhodnocení nebo obojího. Investice do nemovitostí se prvotně oceňují pořizovací cenou navýšenou o transakční náklady spojené s pořízením nemovitosti. Následně jsou investice do nemovitostí vykazovány v pořizovací ceně snížené o oprávky a případně ztráty ze snížení hodnoty. Odpisy jsou počítány lineární metodou tak, aby byla odepsána pořizovací cena každého aktiva na jeho zbytkovou hodnotu po dobu jeho předpokládané životnosti. Pro investice do nemovitostí jsou používány stejné účetní politiky jako pro budovy a zařízení.

(15) Investice v přidružených společnostech a společných podnicích

Přidružené společnosti jsou všechny jednotky, ve kterých má Skupina významný vliv, ale ne kontrolu nebo společnou kontrolu. Významný vliv je určen vlastnictvím podílu na hlasovacích právech mezi 20 % a 50 %.

Společný podnik je druh společného ujednání, v němž strany mající společnou kontrolu mají také právo na čistá aktiva daného společného podniku. Společná kontrola je smluvní sdílení kontroly nad společným podnikem a existuje pouze tehdy, když strany sdílející kontrolu dojdou k jednotnému rozhodnutí o činnosti společného podniku.

Přidružené společnosti a společné podniky jsou účtovány pomocí ekvivalenční metody. Podle této metody jsou investice do přidruženého nebo společného podniku vykazovány v pořizovací ceně. Účetní hodnota investice je ode dne akvizice upravována o změny ve Skupinovém podílu v čistých aktivech přidruženého nebo společného podniku. Goodwill týkající se přidruženého nebo společného podniku je součástí účetní hodnoty investice a není samostatně testován na snížení hodnoty.

Výkaz zisku a ztráty odráží Skupinový podíl na výsledcích přidruženého nebo společného podniku. Změna v ostatním úplném výsledku těchto společností je vykazována jako součást Skupinového výkazu o úplném výsledku. Pokud došlo ke změně přímo v kapitálu přidruženého nebo společného podniku, Skupina vykazuje svůj podíl změn ve výkazu o vlastním kapitálu. Nerealizované zisky a ztráty z transakcí mezi Skupinou a přidruženým nebo společným podnikem jsou eliminovány podle účasti v podniku.

Úhrnný Skupinový podíl na zisku a ztrátě přidruženého nebo společného podniku je vykázan ve výkazu zisku a ztráty a představuje zisk nebo ztrátu po zdanění a menšinových podílech dceřiných podniků u přidruženého nebo společného podniku.

Finanční výkazy přidruženého nebo společného podniku jsou sestavovány za stejné období jako Skupiny. Pokud je to nutné, účetní politiky jsou změněny, aby byly v souladu se Skupinou.

Po aplikaci ekvivalenční metody Skupina rozhodne, zda je nutné zaúčtovat ztrátu ze znehodnocení investic v přidruženém nebo společném podniku. Skupina na konci každého účetního období určí, jestli existuje objektivní důkaz znehodnocení v přidruženém nebo společném podniku. Pokud existuje objektivní důkaz o znehodnocení, Skupina ho spočítá jako rozdíl mezi zpětně získatelnou částkou přidruženého nebo společného podniku a jejich účetní hodnotou. Ztráta je zaúčtována v Podílu na zisku přidružených a společných podniků ve výkazu zisku a ztráty.

Při ztrátě významného vlivu nad přidruženým podnikem nebo společné kontroly nad společným podnikem, Skupina ocení a zaúčtuje zbylou investici v reálné hodnotě. Rozdíl mezi účetní hodnotou přidruženého nebo společného podniku v okamžiku ztráty významného vlivu nebo společné kontroly a reálnou hodnotou zbylé investice a výnosu z prodeje, je zaúčtován ve výkazu zisku nebo ztráty.

(16) Pozemky, budovy a zařízení

Pozemky, budovy a zařízení zahrnují Skupinou používané nemovitosti, IT a komunikační a jiné stroje a zařízení.

Pozemky se vykazují v pořizovací ceně. Budovy a zařízení jsou vykazovány v pořizovací ceně snížené o oprávky a případné znehodnocení. Zůstatková hodnota aktiv a jejich životnost jsou kontrolovány ke konci účetního období a případně upraveny.

Odpisy jsou počítány lineární metodou tak, aby byla odepsána pořizovací cena každého aktiva na jeho zbytkovou hodnotu po dobu jeho předpokládané životnosti za následující období:

Budovy	30 let
IT vybavení	4 roky
Kancelářské vybavení	10 let
Ostatní	4-30 let

Zisky a ztráty plynoucí z úbytků aktiv se určí jako rozdíl mezi prodejní cenou a jejich účetní zůstatkovou hodnotou a jsou zahrnuty v čisté hodnotě do Čistých ostatních výnosů.

Pozemky, budovy a zařízení jsou přezkoumávány na snížení hodnoty ke konci účetního období nebo kdykoliv nastanou události nebo změny podmínek, které by mohly znamenat, že účetní hodnota nemusí být zpětně ziskatelná. Účetní hodnota je odepsána okamžitě na zpětně ziskatelnou hodnotu, pokud je účetní hodnota aktiva vyšší než odhadovaná zpětně ziskatelná hodnota. Zpětně ziskatelná hodnota je ta vyšší z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem a z hodnoty z užívání.

Pokud je velmi pravděpodobné, že aktivum bude prodáno, pak je toto aktivum klasifikováno v Aktivech určených k prodeji a je oceněno v nižší hodnotě ze zůstatkové hodnoty a z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem.

(17) Podnikové kombinace a goodwill

Nově pořízená dceřiná společnost je do konsolidace zahrnována metodou koupě. Pořizovací cena představuje úhrn reálných hodnot poskytnutých aktiv, vydaných kapitálových nástrojů a vzniklých závazků k datu pořízení. Nekomolní podíly jsou oceněny poměrným dílem čistých identifikovatelných aktiv kupované společnosti. Transakční náklady přiřaditelné pořízení jsou zaúčtovány v okamžiku vzniku do výkazu zisku a ztráty. Pořízená identifikovatelná aktiva, převzaté závazky a podmíněné závazky jsou prvotně oceňovány v jejich reálných hodnotách k datu pořízení, bez ohledu na nekomolní podíly.

Goodwill k datu akvizice je oceněný jako přebytek součtu převedené protihodnoty a nekomolních podílů nad nabytými identifikovatelnými aktivy sníženými o převzaté závazky k datu akvizice.

Pokud dojde k výhodné koupi, při níž jsou nabytá identifikovatelná aktiva snížena o převzaté závazky k datu akvizice vyšší než součet převedené protihodnoty a nekomolních podílů, pak se zisk vykáže v hospodářském výsledku k datu akvizice.

Goodwill se každoročně testuje na snížení hodnoty a vykazuje se v pořizovací ceně snížené o kumulované ztráty ze snížení hodnoty.

Pro účely přezkoumávání snížení hodnoty je goodwill získaný v akvizici přiřazený k peněžotvorné jednotce, u které je očekáván největší prospěch ze synergií ze spojení podniků. Peněžotvorná jednotka představuje nejnižší úroveň ve Skupině, na které je goodwill sledován pro účely interního řízení.

Ztráty ze snížení hodnoty goodwillu nemohou být v budoucnu odúčtovány.

Metoda spojení podílů je použita pro zaúčtování podnikové kombinace pod společnou kontrolou. Tedy v takovém případě, kdy všechny jednotky vstupující do podnikové kombinace byly před i po akvizici pod úplnou kontrolou jedné společnosti.

Nabytá aktiva a závazky jsou vykázány v jejich účetní hodnotě a nejsou rozeznána žádná nová aktiva a závazky k datu akvizice. Při akvizici nevzniká žádný nový goodwill.

Vzniklý rozdíl mezi zaplacenou kupní cenou a účetní hodnotou nabytých aktiv a závazků je zahrnutý ve vlastním kapitálu.

Výkaz zisků a ztráty zobrazuje dopad akvizice od data, kdy Skupina získala kontrolu nad pořízenou jednotkou.

(18) Nehmotná aktiva

Nehmotná aktiva zahrnují software, licence, vztahy se zákazníky a jiná nehmotná aktiva. Hlavní (core) systém je významná softwarová aplikace, jejíž prostřednictvím Skupina realizuje své strategické cíle.

Náklady na vývoj, které jsou přímo přiřaditelné specifické softwarové aplikaci v majetku Skupiny, se účtují jako nehmotná aktiva tehdy, je-li pravděpodobné, že budoucí ekonomické užítky převýší tyto náklady. Kapitalizované náklady zahrnují personální náklady vývojového týmu včetně příslušného podílu souvisejících režijních nákladů. Veškeré ostatní náklady na software, jako např. jeho údržba, se okamžitě účtují do provozních nákladů.

Nehmotná aktiva jsou vykazována v pořizovací ceně snížené o oprávky a případné znehodnocení. Zůstatková hodnota aktiv a jejich životnost jsou kontrolovány ke každému rozvahovému dni a případně upraveny.

Odpisy softwaru a jiných nehmotných aktiv jsou počítány lineární metodou tak, aby byla odepsána pořizovací cena každého aktiva na jeho zbytkovou hodnotu po dobu jeho předpokládané životnosti za následující období:

Hlavní (core) systémy	8 let
Ostatní software	4 roky
Ostatní nehmotná aktiva	5 let

Vztahy se zákazníky jsou odepisovány metodou zrychleného odepisování po dobu životnosti aktiva. Životnost je doba, během které Skupina získává významné peněžní toky z nehmotného aktiva.

Zisky a ztráty plynoucí z úbytků aktiv se určí jako rozdíl mezi prodejní cenou a jejich účetní zůstatkovou hodnotou a jsou zahrnuty v čisté hodnotě do Čistých ostatních výnosů.

(19) Finanční záruky

V rámci běžné obchodní činnosti Skupina poskytuje finanční záruky v podobě akreditivů a vystavených záruk. Finanční záruky jsou prvotně vykázány v reálné hodnotě, kterou obvykle reprezentuje výše přijatých poplatků. Ke konci každého účetního období jsou finanční záruky vykázány ve vyšší hodnotě z časově rozlišeného poplatku za záruku a nejlepšího odhadu výdajů požadovaných k vyrovnání finančního závazku vzniklého z plnění záruky a jsou vykazovány v Rezervách. Hodnota poplatků je ve výkazu zisku a ztráty vykazována ve Výnosech z poplatků a provizí. Případné zvýšení nebo snížení závazku z finančních záruk se vyazuje ve Ztrátách ze znehodnocení.

(20) Požitky zaměstnanců

Důchodové požitky

Důchody jsou vypláceny prostřednictvím systému důchodového zabezpečení České republiky zaměstnancům s trvalým pobytem a jsou financovány z příspěvků sociálního pojištění od zaměstnanců a zaměstnavatelů, které jsou odvozeny z platů.

Kromě příspěvků odváděných zaměstnanci přispívají některé společnosti Skupiny na příspěvkově definované penzijní připojištění zaměstnanců nad rámec zákonného sociálního zabezpečení. Příspěvky jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v okamžiku jejich úhrady.

Požitky z předčasně ukončeného pracovního poměru

Při ukončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele je zaměstnancům přiznáno odstupné podle zákoníku práce ve výši nejvýše trojnásobku měsíčního průměrného výdělku. Zaměstnanci pracující pro zaměstnavatele déle než 10 let mají nárok na další požitky odstupňované podle délky zaměstnání. Odstupné je vykázáno ve výkazu zisku a ztráty na základě schválené implementace restrukturalizačního programu.

(21) Rezervy

Rezervy jsou vykázány v případě, že Skupina má současné smluvní nebo mimosmluvní závazky vyplývající z minulých událostí, je pravděpodobné, že dojde k odtoku ekonomických prostředků za účelem vypořádání závazku, a může být proveden spolehlivý odhad výše závazku.

(22) Daň z příjmů

Daň z příjmů má dvě složky: splatnou daň a odloženou daň. Splatná daň z příjmů představuje částku, která má být zaplacená nebo refundována v rámci daně z příjmů za příslušné období.

Odložené daňové pohledávky a závazky vznikají vzhledem k rozdílnému ocenění aktiv a závazků dle zákona o dani z příjmů a jejich účetní hodnotě v účetní závěrce. Odložené daňové pohledávky a závazky jsou oceněny s použitím daňových sazeb, jejichž platnost je očekávána v roce, kdy bude aktivum realizováno nebo závazek uhrazen a které jsou schváleny ke konci účetního období.

Odložené daňové závazky jsou účtovány pro všechny zdanitelné přechodné rozdíly, mimo:

- Případu, kdy odložený daňový závazek vzniká z prvotního zaúčtování goodwillu nebo aktiva/závazku v transakci, která není obchodní kombinací; a v okamžiku transakce neovlivňuje účetní ani zdanitelný zisk nebo ztrátu.
- Zdanitelné přechodné rozdíly spojené s investicemi do dceřiných, přidružených nebo společných podniků, když načasování storna dočasných rozdílů může být kontrolováno a je pravděpodobné, že dočasné rozdíly nebudou stornovány v blízké budoucnosti.

Odložené daňové pohledávky jsou účtovány pro všechny odčitatelné přechodné rozdíly, mimo:

- Případu, kdy odložené daňové pohledávky vznikají z prvotního zaúčtování aktiva / závazku v transakci, která není obchodní kombinací; a v okamžiku transakce neovlivňuje účetní ani zdanitelný zisk nebo ztrátu.
- Odčitatelné přechodné rozdíly spojené s investicemi do dceřiných, přidružených nebo společných podniků, odložená daňová aktiva mohou být zaúčtována pouze v rozsahu, kdy je pravděpodobné, že dočasné rozdíly budou stornovány v blízké budoucnosti a dočasné rozdíly budou moci být využity proti očekávaným zdanitelným ziskům v budoucnosti.

Všechny odložené daňové pohledávky jsou zachyceny ve výši, kterou bude pravděpodobně možné realizovat proti očekávaným zdanitelným ziskům v budoucnosti. Ve finančních výkazech jsou odložené daňové pohledávky a závazky započítávány, pokud existuje právo provést zápočet.

Odložená daň vztahující se ke změně reálné hodnoty derivátů určených k zajištění peněžních toků a realizovatelných cenných papírů, které jsou účtovány přímo do úplného výsledku hospodaření, je též účtována přímo do úplného výsledku hospodaření a následně je vykázána ve výkazu zisku a ztráty společně s realizovaným nákladem či výnosem.

Skupina vykazuje čistou odloženou daňovou pohledávku v Pohledávkách z odložené daně a čistý odložený daňový závazek v Závazcích z odložené daně za každou jednotlivou konsolidovanou společnost.

(23) Základní kapitál a rezervní fondy

Vydaný kapitál (registrovaný, splacený) je účtován v hodnotě odpovídající obchodnímu rejstříku na konci účtového období.

Rezervní fond je tvořen v souladu se stanovami Banky, které současně omezují jeho užití. Tento fond lze použít na základě rozhodnutí představenstva.

Dividendy jsou zaúčtovány po schválení rozhodnutím jediného vlastníka.

(24) Správcovské činnosti

Skupina běžně vykonává správcovskou činnost, ze které vyplývá držení nebo umístování aktiv na účet jednotlivců nebo institucí. Tato aktiva a z nich vyplývající příjem nejsou zahrnuty do účetní závěrky, protože se nejedná o aktiva Skupiny.

(25) Provozní segmenty

Provozním segmentem je taková složka Skupiny, která se zabývá podnikatelskými aktivitami, v souvislosti s nimiž mohou vzniknout výnosy a náklady. Provozní výsledky složky jsou pravidelně ověřovány Skupinou za účelem posouzení její výkonnosti a pro každou jednotlivou složku jsou k dispozici samostatné údaje.

3. KONSOLIDAČNÍ CELEK A PODNIKOVÉ KOMBINACE

Do konsolidačního celku Skupina zahrnuje 30 společností. Přehled podílů (%) ve významných společnostech je následující:

Název	Zkrácený název	Země	%	
			2016	2015
Dceřiné společnosti				
Bankovní informační technologie, s.r.o.	BANIT	Česká republika	100,00	100,00
Centrum Radlická a.s.	Centrum Radlická	Česká republika	100,00	100,00
ČSOB Advisory, a.s.	ČSOB Advisory	Česká republika	100,00	100,00
ČSOB Factoring, a.s.	ČSOB Factoring	Česká republika	100,00	100,00
ČSOB Leasing, a.s.	ČSOB Leasing	Česká republika	100,00	100,00
ČSOB Leasing pojišťovací makléř, s.r.o.	ČSOB Leasing pojišťovací makléř	Česká republika	100,00	100,00
ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB	ČSOB PS	Česká republika	100,00	100,00
ČSOB Property fund, a.s.	ČSOB Property fund	Česká republika	61,61	61,61
Hypoteční banka, a.s.	Hypoteční banka	Česká republika	100,00	100,00
Merrion Properties s.r.o.	Merrion properties	Česká republika	61,61	61,61
Patria Corporate Finance, a.s.	Patria CF	Czech Republic	100,00	100,00
Patria Finance, a.s.	Patria Finance	Czech Republic	100,00	100,00
Patria Online, a.s.	Patria Online	Czech Republic	100,00	100,00
Radlice Rozvojová, a.s.	Radlice Rozvojová	Česká republika	100,00	100,00
Společný podnik				
Českomoravská stavební spořitelna, a.s.	ČMSS	Česká republika	55,00	55,00
Přidružená společnost				
ČSOB Asset Management, a.s., investiční společnost	ČSOB AM	Česká republika	40,08	40,08
ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	ČSOB Pojišťovna	Česká republika	0,24	0,24

Dne 19. prosince 2014 Skupina nakoupila 100 % akcií a 100% podíl na hlasovacích právech ve společnosti Patria Online, a.s., která má plnou kontrolu ve společnostech Patria Finance a Patria CF. Pořizovací cena činila 1 180 mil. Kč. Banka získala kontrolu nad společností Patria Online s účinností od 1. ledna 2015 a od tohoto data byla zařazena do konsolidačního celku Skupiny s použitím plné metody konsolidace. Skupina Patria byla zahrnuta do konsolidovaných finančních výkazů Skupiny metodou spojení podílů.

Níže je uvedená analýza finančního dopadu akvizice skupiny Patria do konsolidovaných finančních výkazů Skupiny k 1. lednu 2015:

Výše nabytých aktiv a závazků

(mil. Kč)	1.1.2015
AKTIVA	
Finanční aktiva k obchodování	27
Realizovatelná finanční aktiva	50
Úvěry a pohledávky	4 310
Daňové pohledávky	26
Pozemky, budovy a zařízení	12
Ostatní aktiva	356
Aktiva celkem	4 781
ZÁVAZKY	
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	3 248
Daňové závazky	9
Rezervy	10
Ostatní závazky	404
Závazky celkem	3 671
Identifikovatelná čistá aktiva celkem	1 110
Pokles konsolidovaných nerozdělených zisků	70
Převedená protihodnota v hotovosti	1 180

Žádná část z poskytnutého protiplnění nebyla podmíněna.

V položce Úvěry a pohledávky je zejména hotovost, která je uložena na běžných a krátkodobých účtech u úvěrových institucí. Finanční závazky v zůstatkové hodnotě představují hotovostní vklady přijaté od zákazníků určených pro vypořádání obchodů s cennými papíry.

Peněžní toky z akvizice

(mil. Kč)	1.1.2015
Čistá hotovost a hotovostní ekvivalenty získané nabytím dceřině společnosti	897
Zaplacená hotovost	-1 180
Čisté peněžní toky z akvizice	-283

V roce 2015, v souladu se strategií Skupiny, byly informační a komunikační služby poskytované společností KBC Group Czech Branch znovu začleněny zpět do ČSOB (Poznámka: 38). Dohoda o nabytí části podniku uzavřená mezi ČSOB a KBC Group vstoupila v platnost v prosinci 2015. Na základě této dohody Banka získala k 31. prosinci 2015 vybrané činnosti a procesy od KBC Group Czech Branch, včetně zaměstnanců (Poznámka: 10), aktiv a závazků souvisejících s poskytováním informačních a komunikačních služeb. Tento převod představoval nákup části podniku do Banky. Prodejní cena, která představovala budoucí čistý odliv hotovostních prostředků ze Skupiny, byla stanovena na základě znaleckého posudku a činila 955 mil. Kč. Rozdíl mezi prodejní cenou části podniku a účetní hodnotou převedených aktiv a závazků ve výši 612 mil. Kč byl vykázán ve vlastním kapitálu Skupiny.

Akvizice byla zahrnuta do konsolidovaných finančních výkazů Skupiny metodou spojení podílů.

Níže je uvedena analýza finančního dopadu akvizice informačních a komunikačních služeb do finančních výkazů Skupiny k 31. prosinci 2015:

Výše nabytých aktiv a závazků

(mil. Kč)	31.12.2015
AKTIVA	
Odložené daňové pohledávky (Poznámka: 13)	144
Pozemky, budovy a zařízení (Poznámka: 22)	504
Goodwill a jiná nehmotná aktiva (Poznámka: 23)	2 317
Ostatní aktiva	135
Aktiva celkem	3 100
ZÁVAZKY	
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	2 738
Ostatní závazky	19
Závazky celkem	2 757
Celková identifikovatelná čistá aktiva	343
Snížení nerozděleného zisku	612
Peněžní plnění (Poznámka: 28)	955

Peněžní plnění bylo vypořádáno v únoru 2016. Žádná část z poskytnutého protiplnění nebyla podmíněna. V rámci položky Finanční závazky v zůstatkové hodnotě jsou k 31. prosinci 2015 zahrnuty hotovostní ekvivalenty ve výši 1 136 mil. Kč.

Na základě smlouvy o výkonu hlasovacích práv Skupina disponuje 40 % hlasovacích práv v ČSOB Pojišťovně. Z tohoto důvodu ČSOB Pojišťovna je stále považována za přidruženou společnost banky (Poznámka: 19).

Na základě smlouvy o výkonu hlasovacích práv Skupina disponuje 95,67 % hlasovacích práv ve společnostech ČSOB Property fund a Merrion Properties (účelová společnost plně vlastněná společností ČSOB Property Fund). Obě tyto společnosti jsou konsolidovány plnou metodou konsolidace. Menšinový podíl představuje 38,39% podíl na čistém zisku a čistých aktivech společností ČSOB Property fund a Merrion Properties, který není ve vlastnictví Skupiny.

Na základě stanov ČSOB spoluovládá ČMSS společně s vlastníkem zbývajících 45% podílu. Z tohoto důvodu je tato společnost vykazována jako společný podnik.

Podíly v ostatních společnostech jsou shodné s podíly na hlasovacích právech.

4. INFORMACE O SEGMENTECH

Skupina vykazuje informace o segmentech prvotně podle klientských segmentů.

Skupina má pět vykazovaných segmentů, které jsou popsány níže a představují strategické obchodní jednotky Skupiny. Tyto strategické obchodní jednotky nabízí různé produkty a služby a jsou řízeny samostatně na základě struktury managementu a interního reportování (controlling) Skupiny. Na čtvrtletní či měsíční bázi hodnotí management Skupiny interní reporty za každou strategickou obchodní jednotku.

Management samostatně monitoruje operační výsledky těchto obchodních jednotek pro účely rozhodování o alokaci zdrojů a hodnocení výkonu. Výkony jednotlivých segmentů jsou hodnoceny na základě provozního zisku nebo ztráty, který je v určitých ohledech měřen odlišně od provozního zisku nebo ztráty v nekonsolidovaných finančních výkazech. Daň z příjmů je alokována na provozní segmenty, ale je řízena na úrovni Skupiny.

Definice klientských provozních segmentů:

Retailové bankovníctví: fyzické osoby a podnikatelé, vyjma klientů privátní banky, kteří jsou součástí segmentu Vztahové bankovníctví. Tento segment zahrnuje klientské vklady, spotřebitelské úvěry, kontokorentní úvěry, platební služby včetně platebních karet, a ostatní transakce s klienty ze segmentu Retailové bankovníctví. Do tohoto segmentu jsou také alokovány výnosové marže z operací s retailovými klienty na finančních trzích (tj. marže ze spotových operací, zajišťovacích operací u cizoměnových obchodů a obchodů s dluhopisy).

Vztahové bankovníctví: korporátní společnosti s obratem vyšším než 300 mil. Kč, SME společnosti s obratem nižším než 300 mil. Kč, klienti privátní banky s objemem finančních aktiv vyšším než 10 mil. Kč, finanční instituce a instituce veřejného sektoru. Tento segment zahrnuje klientské vklady, úvěry, kontokorentní úvěry, platební služby včetně platebních karet, leasing a ostatní transakce a zůstatky s korporátními a SME klienty a s klienty privátní banky. Do tohoto segmentu jsou také alokovány výnosové marže z operací s korporátními a SME klienty a s klienty privátní banky na finančních trzích (tj. marže ze spotových operací, zajišťovacích operací u cizoměnových obchodů nebo obchodů s dluhopisy).

Finanční trhy: Tento segment zahrnuje investiční produkty a služby pro institucionální investory a zprostředkovatele a činnost řízení fondů a obchodování jako součást dealingových služeb.

Specializované bankovníctví: Tento segment zahrnuje hypoteční úvěry, stavební spoření, úvěry ze stavebního spoření, penzijní fondy, podílové fondy a správu aktiv.

Centrála Skupiny: v segmentu Centrála Skupiny jsou zahrnuty pozice a výnosy útvaru řízení aktiv a závazků (ALM), skutečné výnosy Skupiny z vlastního kapitálu, zahrnující úrokový výnos z kapitálu poskytnutého dceřiným společnostem, které jsou součástí segmentu vztahové bankovníctví a specializované bankovníctví, a dále výsledek z opětovného investování volného kapitálu ČSOB a položky, které nejsou přímo přiřaditelné ostatním segmentům.

Náklady, které byly dříve alokovány na jednotlivé segmenty, avšak nebyly pod jejich kontrolou (jako např. náklady na vnitřní audit, lidské zdroje, finance a ostatní tzv. Společné náklady), byly v roce 2016 přesunuty do segmentu Centrála Skupiny. Srovnatelné údaje ve výkazu zisku a ztráty za rok 2015 byly přepracovány.

Informace o segmentech podle kategorie klientů za rok 2016

	Retailové bankovníctví	Vztahové bankovníctví	Finanční trhy	Specializované bankovníctví	Centrála Skupiny	Celkem
(mil. Kč)						
Výkaz zisku a ztráty						
Čistý úrokový výnos	7 338	8 387	-36	4 842	1 704	22 235
Čistý výnos z poplatků a provizí	2 051	2 525	318	1 035	289	6 218
Výnosy z dividend	0	0	0	1	7	8
Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	511	1 519	912	34	171	3 147
Čistý zisk z realizovatelných finančních aktiv	0	0	0	-1	1 295	1 294
Čisté ostatní výnosy	36	484	0	72	549	1 141
Provozní výnosy	9 936	12 915	1 194	5 983	4 015	34 043
z toho:						
<i>Externí provozní výnosy</i>	4 332	11 062	1 194	7 681	9 774	34 043
<i>Mezisegmentové provozní výnosy</i>	5 604	1 853	0	-1 698	-5 759	0
Odpisy a amortizace	-37	-37	0	-107	-1 087	-1 268
Ostatní provozní náklady	-6 774	-4 395	-233	-1 377	-1 604	-14 383
Provozní náklady	-6 811	-4 432	-233	-1 484	-2 691	-15 651
Ztráty ze znehodnocení - tvorba	-363	-1 893	0	-592	-456	-3 304
Ztráty ze znehodnocení - rozpuštění	450	1 223	0	543	380	2 596
Ztráty ze znehodnocení	87	-670	0	-49	-76	-708
Podíl na zisku přidružených společností a společných podniků	0	0	0	696	0	696
Zisk před zdaněním	3 212	7 813	961	5 146	1 248	18 380
Daň z příjmu	-644	-1 499	-182	-799	-108	-3 232
Zisk segmentu	2 568	6 314	779	4 347	1 140	15 148
Náležící:						
Akcionářům Banky	2 568	6 314	779	4 347	1 133	15 141
Menšinovým podílníkům	0	0	0	0	7	7
Aktiva a závazky						
Aktiva segmentu	23 737	277 366	21 231	257 809	500 375	1 080 518
Investice do přidružených společností a společných podniků	0	0	0	0	4 957	4 957
Aktiva určená k prodeji	0	17	0	0	35	52
Aktiva celkem	23 737	277 383	21 231	257 809	505 367	1 085 527
Závazky celkem	365 420	320 913	40 981	22 155	247 323	996 792
Investiční výdaje	254	4 016	0	284	1 439	5 993

Informace o segmentech podle kategorie klientů za rok 2015

	Retailové bankovníctví	Vztahové bankovníctví	Finanční trhy	Specializované bankovníctví	Centrála Skupiny	Celkem
(mil. Kč)						
Výkaz zisku a ztráty						
Čistý úrokový výnos	7 484	8 214	208	4 630	1 767	22 303
Čistý výnos z poplatků a provizí	2 393	2 461	288	923	326	6 391
Výnosy z dividend	0	0	0	2	6	8
Čistý zisk / ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	457	1 396	808	35	-44	2 652
Čistý zisk z realizovatelných finančních aktiv	0	0	0	0	326	326
Čisté ostatní výnosy	33	444	0	100	285	862
Provozní výnosy	10 367	12 515	1 304	5 690	2 666	32 542
z toho:						
<i>Externí provozní výnosy</i>	4 237	10 855	1 304	7 699	8 447	32 542
<i>Mezisegmentové provozní výnosy</i>	6 130	1 660	0	-2 009	-5 781	0
Odpisy a amortizace	-36	-56	0	-72	-453	-617
Ostatní provozní náklady	-7 369	-4 406	-259	-1 217	-1 819	-15 070
Provozní náklady	-7 405	-4 462	-259	-1 289	-2 272	-15 687
Ztráty ze znehodnocení - tvorba	-475	-1 352	0	-890	-68	-2 785
Ztráty ze znehodnocení - rozpuštění	328	868	0	447	61	1 704
Ztráty ze znehodnocení	-147	-484	0	-443	-7	-1 081
Podíl na zisku přidružených společností a společných podniků	0	0	0	687	0	687
Zisk před zdaněním	2 815	7 569	1 045	4 645	387	16 461
Daň z příjmu	-535	-1 438	-199	-723	423	-2 472
Zisk segmentu	2 280	6 131	846	3 922	810	13 989
Náležící:						
Akcionářům Banky	2 280	6 131	846	3 922	831	14 010
Menšinovým podílníkům	0	0	0	0	-21	-21
Aktiva a závazky						
Aktiva segmentu	19 721	266 137	30 435	232 593	402 106	950 992
Investice do přidružených společností a společných podniků	0	0	0	0	4 970	4 970
Aktiva určená k prodeji	0	297	0	0	66	363
Aktiva celkem	19 721	266 434	30 435	232 593	407 142	956 325
Závazky celkem	336 713	294 546	30 061	22 245	182 041	865 606
Investiční výdaje	61	1 536	0	219	259	2 075

Úrokové výnosy a úrokové náklady nejsou vykázány samostatně vzhledem k tomu, že Skupina posuzuje výkonnost segmentů primárně na základě Čistého úrokového výnosu.

Mezisegmentové transakce jsou transakce provedené mezi dvěma primárními segmenty na principu obchodu mezi vzájemně nezávislými partnery.

Skupina působí převážně v České republice.

5. ÚROKOVÉ VÝNOSY

(mil. Kč)	2016	2015
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	53	19
Úvěry a pohledávky za		
Úvěrovými institucemi	364	381
Ostatními klienty	15 359	15 924
Realizovatelná finanční aktiva	1 486	1 716
Finanční investice držené do splatnosti	5 091	5 383
Finanční aktiva k obchodování (Poznámka: 8)	334	357
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty (Poznámka: 8)	0	87
Deriváty určené pro ekonomické zajištění (Poznámka: 8)	128	144
Zajišťovací deriváty (Poznámka: 8)	1 854	1 569
Negativní úroky z finančních závazků oceněných v zůstatkové hodnotě	349	0
Negativní úroky z finančních závazků oceněných v reálné hodnotě (Poznámka: 8)	25	0
	25 043	25 580

6. ÚROKOVÉ NÁKLADY

(mil. Kč)	2016	2015
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě		
Centrální banky	0	2
Úvěrové instituce	206	210
Ostatní klienti	714	1 155
Vydané dluhové cenné papíry	342	369
Amortizace diskontu při tvorbě ostatních rezerv (Poznámka: 29)	3	3
Finanční závazky k obchodování (Poznámka: 8)	413	280
Deriváty určené pro ekonomické zajištění (Poznámka: 8)	76	202
Zajišťovací deriváty (Poznámka: 8)	1 050	1 056
Negativní úroky z finančních aktiv oceněných v reálné hodnotě (Poznámka: 8)	4	0
	2 808	3 277

7. ČISTÝ VÝNOS Z POPLATKŮ A PROVIZÍ

(mil. Kč)	2016	2015
Výnosy z poplatků a provizí		
Platební styk	5 274	5 613
Správa úvěrů	1 954	1 916
Kolektivní investování	664	768
Cenné papíry	374	427
Správa, úschova a uložení hodnot	185	178
Asset Management	79	67
Ostatní	1 047	858
	9 577	9 827
Náklady na poplatky a provize		
Platební styk	1 479	1 750
Poplatky za retailové služby	1 017	986
Provize zprostředkovatelům	126	58
Ostatní	737	642
	3 359	3 436
Čistý výnos z poplatků a provizí	6 218	6 391

8. ČISTÝ ZISK Z FINANČNÍCH NÁSTROJŮ VYKAZOVANÝCH V REÁLNÉ HODNOTĚ DO ZISKU NEBO ZTRÁTY A KURZOVÉ ROZDÍLY

Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, jak je vykázán ve výkazu zisku a ztráty, nezahrnuje čistý úrok z finančních aktiv a finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a čistý úrokový výnos z finančních aktiv a finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou pro detailnější prezentaci čistého zisku z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty Skupiny podrobněji rozebrány v níže uvedené tabulce:

(mil. Kč)	2016	2015
Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a kurzové rozdíly – dle výkazu	3 147	2 652
Čistý úrokový výnos (Poznámky: 5, 6)	798	619
	3 945	3 271
Finanční nástroje k obchodování a zajišťovací deriváty		
Úrokové kontrakty	1 290	799
Devizové operace	849	3 416
Majetkové kontrakty	173	-58
Komoditní kontrakty	15	22
	2 327	4 179
Finanční nástroje vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazené při prvotním zachycení		
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	5	34
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	-73	0
	-68	34
Kurzové rozdíly	1 686	-942
Finanční nástroje vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a kurzové rozdíly	3 945	3 271

9. ČISTÉ OSTATNÍ VÝNOSY

(mil. Kč)	2016	2015
Služby ICT	551	0
Výnosy z operativního leasingu a pronájmů	340	383
Služby poskytnuté mateřské společnosti a podnikům pod společnou kontrolou (vyjma služeb ICT)	125	242
Ostatní služby poskytované společností ČSOB Leasing	56	51
Čistý zisk z prodeje úvěrů a pohledávek	1	32
Čistá ztráta z prodeje finančních závazků v zůstatkové hodnotě	0	-23
Čistá ztráta / zisk z prodeje majetku a zařízení	-9	11
Čisté zvýšení / snížení rezerv na ztráty ze soudních sporů	-72	41
Ostatní	149	125
	1 141	862

V návaznosti na převod informačních a komunikačních služeb zpět do ČSOB (Poznámka: 3) začala Skupina od 1. ledna 2016 poskytovat tyto služby ostatním společnostem pod společnou kontrolou. Související výnosy jsou vykázány jako součást položky Služby ICT v rámci Čistých ostatních výnosů.

10. NÁKLADY NA ZAMĚSTNANCE

(mil. Kč)	2016	2015
Mzdy a platy	5 327	5 010
Platy a jiné krátkodobé výhody vrcholného managementu	90	97
Sociální a zdravotní pojištění	1 776	1 532
z toho důchodové pojištění (povinné)	1 073	916
Penzijní (dobrovolné) a podobné náklady	133	123
Tvorba rezervy na restrukturalizaci (Poznámka: 29)	0	100
Ostatní	184	145
	7 510	7 007

Počet zaměstnanců

Ve Skupině k 31. prosinci 2016 pracovalo 8 232 zaměstnanců v přepočtu na plné úvazky (k 31. prosinci 2015: 8 203).

V roce 2015 byly informační a komunikační služby převedeny z KBC Group Czech Branch zpět do ČSOB (Poznámka: 3). Důsledkem transakce byl převod 750 zaměstnanců KBC Group do Banky k 31. prosinci 2015.

System odměňování managementu

Ve mzdách a jiných krátkodobých výhodách vrcholného managementu jsou zahrnuty mzdy a odměny členů Představenstva. Mzdy a odměny členů Představenstva, stejně jako pravidla a struktura odměňování, jsou schvalovány dozorčí radou.

V roce 2011 byl v návaznosti na změnu legislativy pro vybrané zaměstnance zaveden nový systém odměňování. Polovina odměn je vyplácena prostřednictvím nepeněžních nástrojů Virtuální investiční certifikát (VIC) úročených jako 10letý vládní dluhopis. Výplata poloviny odměn (jak peněžní tak i nepeněžní složky) je odložena na další tři roky následující po datu přiznání odměny.

Doplňkové penzijní spoření

Skupina poskytuje zaměstnancům (včetně vrcholného managementu) příspěvkové doplňkové penzijní spoření na dobrovolném základě. Zúčastnění zaměstnanci mohou odvádět 1 % nebo 2 % ze svých mezd převážně do Transformovaného fondu Stabilita či účastnických fondů spravovaných ČSOB PS, případně do jiných penzijních společností schválených Ministerstvem financí České republiky (MF ČR), do kterých pak Skupina dodatečně přispívá 2 % nebo 3 % jejich mezd.

Předčasné ukončení pracovního poměru

Při ukončení pracovního poměru výpovědí ze strany zaměstnavatele z důvodů uvedených v zákoníku práce je zaměstnanci přiznáno odstupné podle příslušného ustanovení zákoníku práce ve výši nejvýše trojnásobku průměrného měsíčního výdělku. Další odstupné je zaměstnanci přiznáno ve výši dvojnásobku průměrného měsíčního výdělku v případě, že délka pracovního poměru činí 10-15 let; dvou a půl násobku průměrného měsíčního výdělku při délce 15-20 let; trojnásobku průměrného měsíčního výdělku při délce 20-25 let; čtyřnásobku průměrného měsíčního výdělku při délce 25-30 let, pětinásobku průměrného měsíčního výdělku při délce 30-35 let a šestnásobku průměrného měsíčního výdělku při délce více než 35 let.

V případě ukončení smlouvy mají členové Představenstva Banky nárok na odchodné ve výši 0 až 12 měsíčních platů (v závislosti na podmínkách uzavřené smlouvy). V letech 2016 a 2015 nebylo vyplaceno žádné odchodné.

11. VŠEOBECNÉ SPRÁVNÍ NÁKLADY

(mil. Kč)	2016	2015
Informační technologie	2 244	3 394
Marketing	645	573
Příspěvek do Fondu pro řešení krize	603	0
Nájemné za pozemky a budovy – minimální leasingové platby	571	585
Poplatky za odborné služby	498	448
Ostatní náklady na budovy	469	503
Telekomunikace	370	329
Administrativa	223	187
Poplatky za retailové služby	198	237
Příspěvky do Fondu pojištění vkladů a do Garančního fondu obchodníků s cennými papíry	163	949
Platební karty a elektronické bankovníctví	152	142
Cestovné a přepravné	151	150
Školení	78	80
Pojištění	36	36
Náklady na autoprovoz	21	28
Ostatní	451	422
	6 873	8 063

Do 31. prosince 2015 Skupina nakupovala informační a komunikační služby od KBC Group Czech Branch. V návaznosti na převod IT provozních činností zpět do ČSOB od 1. ledna 2016 (Poznámka: 3) se změnila struktura provozních nákladů. Zatímco v roce 2015 jsou náklady na informační a komunikační služby plně vykázány v rámci Všeobecných správních nákladů, v roce 2016 je část těchto nákladů zahrnuta v položkách Náklady na zaměstnance a Odpisy a amortizace.

V rámci položky Informační technologie jsou vykázány budoucí minimální platby nájemného z titulu operativních pronájmů informačních technologií od KBC Group Czech Branch v hodnotě 0 Kč za rok 2016 (2015: 1 943 mil. Kč).

Na základě požadavků vyplývajících z direktivy Evropské Unie a souvisejících závazných prováděcích aktů jsou banky v Evropské Unii povinny od roku 2015 odvádět příspěvky do fondu začleněného do systému Single Resolution Mechanism (SRM). V české legislativě je pro banky v České republice tato povinnost zakotvena od prosince 2015 s účinností od 1. ledna 2016. Nově zákon definuje odvody do SRM a změny ve výpočtu příspěvků do systému pojištění vkladů. V dubnu 2016 Skupina obdržela od České národní banky finální kalkulaci odvodu do místního Fondu pro řešení krize ve výši 603 mil. Kč.

12. ZTRÁTY ZE ZNEHODNOCENÍ

(mil. Kč)	2016	2015
Ztráty ze znehodnocení úvěrů a pohledávek (Poznámky: 18, 33)	-670	-968
Rezervy na úvěrové přísliby a záruky (Poznámky: 29, 33)	53	-15
Ztráty ze znehodnocení pozemků, budov a zařízení (Poznámky: 22, 33)	-13	-1
Ztráty ze znehodnocení realizovatelných finančních aktiv (Poznámky: 17, 33)	-2	-24
Ztráty ze znehodnocení goodwillu (Poznámky: 23, 33)	0	-66
Ztráty ze znehodnocení nehmotných aktiv (Poznámky: 23, 33)	-74	0
Ztráty ze znehodnocení aktiv určených k prodeji (Poznámky: 24, 33)	0	-9
Ztráty ze znehodnocení ostatních aktiv (Poznámka: 33)	-2	2
	-708	-1 081

13. DAŇ Z PŘÍJMU

Daňový náklad k 31. prosinci 2016 a 2015 se skládá z těchto složek:

(mil. Kč)	2016	2015
Splatná daň	3 167	2 424
Rezervy na daňové soudní spory	149	0
Přeplatek daně z příjmů z minulých let	-9	-9
Odložený daňový náklad vyplývající ze vzniku a zrušení přechodných rozdílů	-75	57
	3 232	2 472

Rekonciliace mezi daňovým nákladem a účetním ziskem násobeným domácí sazbou daně k 31. prosinci 2016 a 2015 je následující:

(mil. Kč)	2016	2015
Zisk před zdaněním	18 380	16 461
Použité daňové sazby	19 %	19 %
Daňový náklad vypočtený použitím daňových sazeb	3 492	3 128
Rezervy na daňové soudní spory	149	0
Přeplatek daně z příjmů z minulých let – splatná daň	-9	-9
Daňový dopad nezdaňovaných výnosů	-809	-701
Daňový dopad daňově neuznatelných nákladů	443	89
Daňová ztráta uplatnitelná v příštích obdobích	-34	-35
	3 232	2 472

Platná sazba daně pro rok 2016 byla 19 % (2015: 19 %).

V nezdaňovaných výnosech jsou zahrnuty zejména úrokové výnosy z daňově osvobozených investic.

Odložená daň z příjmů je vypočtena ze všech přechodných rozdílů při použití závazkové metody s uplatněním základní daňové sazby ve výši 19 %.

Pohyby na účtu odložené daně z příjmů jsou následující:

(mil. Kč)	2016	2015
1. leden	-2 010	-2 180
Výkaz zisku a ztráty	75	-57
Realizovatelné cenné papíry (Poznámka: 31)		
Přecenění na reálnou hodnotu	111	-164
Převod do zisku za účetní období	285	110
Zajištění peněžních toků (Poznámka: 31)		
Přecenění na reálnou hodnotu	29	-15
Převod do zisku za účetní období (Poznámka: 20)	120	152
Ostatní	-7	144
31. prosinec	-1 397	-2 010

Odložená daňová pohledávka a závazek zahrnují následující položky:

(mil. Kč)	2016	2015
Odložená daňová pohledávka		
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů	65	59
Opravné položky a rezervy na úvěrová rizika	46	52
Daňová ztráta uplatnitelná v příštích obdobích	31	22
Poplatky při poskytnutí úvěru	21	0
Zaměstnanecké odměny	7	7
Ztráty ze znehodnocení hmotného a nehmotného majetku	5	4
Rezervy	2	2
Ostatní přechodné rozdíly	2	6
	179	152

(mil. Kč)	2016	2015
Odložený daňový závazek		
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů	682	656
Realizovatelné cenné papíry	618	969
Zajištění peněžních toků	521	682
Amortizace goodwillu	478	442
Poplatky při poskytnutí úvěru	204	99
Ocenění finančního leasingu	86	75
Finanční investice držené do splatnosti - dluhopisy převedené z Realizovatelných cenných papírů (Poznámka: 17)	72	110
Ztráty ze znehodnocení hmotného a nehmotného majetku	-17	-2
Finanční nástroje vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	-21	3
Ztráty ze znehodnocení finančních investic	-26	-26
Úvěry a pohledávky – dluhopisy převedené z Realizovatelných cenných papírů (Poznámka: 17)	-73	-78
Rezervy	-110	-112
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů spojených s nákupem části podniku IT (Poznámka: 3)	-134	-144
Opravné položky a rezervy na úvěrová rizika	-168	-124
Právní nároky	-202	-93
Zaměstnanecké odměny	-265	-280
Ostatní přechodné rozdíly	-69	-15
	1 576	2 162

Dopad odložené daně do výkazu zisku a ztráty zahrnuje následující přechodné rozdíly:

(mil. Kč)	2016	2015
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů	-20	-49
Zaměstnanecké odměny	-15	3
Poplatky při poskytnutí úvěru	-84	-9
Realizovatelné cenné papíry	8	-16
Ocenění finančního leasingu	-11	26
Rezervy	-2	12
Amortizace goodwillu	-36	-36
Finanční nástroje vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	24	-12
Opravné položky a rezervy na úvěrová rizika	38	3
Právní nároky	109	15
Daňová ztráta uplatnitelná v příštích obdobích	9	22
Ztráty ze znehodnocení hmotného a nehmotného majetku	16	-18
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů spojených s nákupem části podniku IT	-10	0
Ostatní přechodné rozdíly	49	2
	75	-57

Vedení Skupiny se domnívá, že Skupina bude plně realizovat své hrubé odložené daňové pohledávky na základě současné a očekávané budoucí úrovně zdanitelného zisku Skupiny a jejich kompenzace hrubými odloženými daňovými závazky v rámci každé společnosti ve Skupině. Skupina může využít daňovou ztrátu během následujících 5 let od data jejího vzniku.

14. DIVIDENDY

O výsledných dividendách se účtuje až po jejich schválení Rozhodnutím jediného akcionáře o rozdělení zisku. Do data vydání výkazů nebylo rozhodnuto o alokaci zisku za rok 2016.

Na základě Rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 22. dubna 2016 byly vyplaceny dividendy za rok 2015 ve výši 50,49 Kč na akcii. Celková výše vyplacené dividendy představuje 14 781 mil. Kč.

Na základě Rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 9. dubna 2015 byly vyplaceny dividendy za rok 2014 ve výši 45,12 Kč na akcii. Celková výše vyplacené dividendy představuje 13 208 mil. Kč.

15. POKLADNÍ HOTOVOST A POHLEDÁVKY VŮČI CENTRÁLNÍM BANKÁM

(mil. Kč)	2016	2015
Hotovost (Poznámka: 33)	9 077	9 522
Povinné minimální rezervy (Poznámky: 34, 40.2)	10 782	9 727
Ostatní vklady u centrálních bank (Poznámky: 33, 34, 40.2)	37 215	98 038
	57 074	117 287

Česká národní banka (ČNB) poskytuje úrok z povinných minimálních rezerv na základě oficiální dvoutýdenní repo sazby ČNB. Skupina je povinna udržovat výši povinných minimálních rezerv, nicméně v průběhu měsíce mohou být tyto rezervy používány pro účely řízení likvidy. Vzhledem k této skutečnosti Skupina považuje povinné minimální rezervy za peněžní ekvivalenty.

Ostatní vklady u centrálních bank obsahují jednodenní půjčky poskytnuté centrální bance ve výši 33 900 mil. Kč k 31. prosinci 2016 (31. prosinec 2015: 94 900 mil. Kč).

16. FINANČNÍ AKTIVA VYKAZOVANÁ V REÁLNÉ HODNOTĚ DO ZISKU NEBO ZTRÁTY

(mil. Kč)	2016	2015
Finanční aktiva k obchodování		
Úvěry a pohledávky		
Reverzní repo operace (Poznámka: 36)	155	0
Umístění na peněžním trhu	15	0
Dluhové nástroje		
Vládní instituce	4 527	13 270
Úvěrové instituce	2 446	3 616
Korporátní bankovnictví	247	1 198
Majetkové cenné papíry		
Korporátní bankovnictví	1	6
Finanční deriváty (Poznámka: 20)		
Obchodní deriváty	12 167	10 935
Deriváty určené pro ekonomické zajištění	450	469
	20 008	29 494
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazená při prvotním zachycení		
Dluhové nástroje		
Úvěrové instituce	0	15
	0	15
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	20 008	29 509

Ve Finančních aktivech vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou zahrnuty dluhové cenné papíry v hodnotě 568 mil. Kč (2015: 0 mil. Kč) zastavené za účelem zajištění repo operací nebo výpůjček cenných papírů. V souladu s podmínkami smluv o repo operacích a výpůjčkách cenných papírů je držitel zastavených cenných papírů přijatých jako zajištění oprávněn tyto cenné papíry následně vložit do repo transakce, resp. prodat.

Ve Finančních aktivech vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazených při prvotním zachycení jsou zahrnuty dluhové cenné papíry oceněné reálnou hodnotou, aby byl minimalizován nesoulad v oceňování těchto aktiv nebo ve vykazování zisků a ztrát na odlišném základě.

17. FINANČNÍ INVESTICE

(mil. Kč)	2016	2015
Realizovatelná finanční aktiva		
Dluhové cenné papíry		
Vládní instituce	39 585	38 944
Úvěrové instituce	16 510	19 453
Korporátní bankovnictví	427	234
Majetkové cenné papíry		
Korporátní bankovnictví	416	1 330
	56 938	59 961
Investice držené do splatnosti		
Dluhové cenné papíry		
Vládní instituce	130 453	133 705
Úvěrové instituce	1 393	1 395
Korporátní bankovnictví	833	1 333
	132 679	136 433
Finanční investice	189 617	196 394

Ve Finančních investicích jsou zahrnuty dluhové cenné papíry zastavené za účelem zajištění repo operací v hodnotě 9 578 mil. Kč (2015: 0 Kč) nebo výpůjček cenných papírů v hodnotě 9 552 mil. Kč (2015: 3 489 mil. Kč) a také dluhové cenné papíry v hodnotě 12 601 mil. Kč (2015: 7 831 mil. Kč) zastavené jako zajištění termínových vkladů a finančních záruk. V souladu s podmínkami smluv o repo operacích a výpůjčkách cenných papírů je držitel zastavených cenných papírů přijatých jako zajištění oprávněn tyto cenné papíry následně vložit do repo transakce, resp. prodat.

V červnu 2013 byla část portfolia dluhových cenných papírů emitovaných vládami převedena z portfolia realizovatelných finančních aktiv do portfolia finančních investic držených do splatnosti v reálné hodnotě 14 513 mil. Kč v návaznosti na rozhodnutí Banky o záměru držet tyto dluhopisy do splatnosti. Nerealizované zisky z tržního přecenění dluhopisů vykázané k okamžiku převodu ve výši 1 224 mil. Kč zůstaly součástí Oceňovacích rozdílů z realizovatelných finančních aktiv a budou postupně amortizovány prostřednictvím úrokových výnosů až do doby splatnosti jednotlivých dluhopisů (2012: 1 412 mil. Kč).

V následující tabulce jsou uvedeny dodatečné informace vztahující se k finančním nástrojům Skupiny převedeným z realizovatelných finančních aktiv do finančních investic držených do splatnosti:

(mil. Kč)	2016	2015
Účetní hodnota	8 552	13 446
Reálná hodnota	9 396	14 445
Čistý zisk (před zdaněním), který by byl vykázán po datu převodu aktiv ve výkazu o úplném výsledku, kdyby Skupina tato aktiva nepřeviedla	-155	-55
Úrokové výnosy (před zdaněním) zaúčtované z převedených aktiv po datu převodu	405	446

Očekávané nediskontované peněžní platby vypočtené k datu reklasifikace činily 15 135 mil. Kč a očekávaná průměrná efektivní míra podle zbytkové splatnosti aktiv je 3,5 %.

K 31. prosinci 2015 Skupina vykazovala podíl ve společnosti Visa Europe v hodnotě 1 288 mil. Kč na základě ocenění modelem, který vycházel z očekávaného provedení ohlášené transakce spojení Visa Inc. a Visa Europe Ltd. Fúze společností Visa Europe Ltd. a Visa Inc. se uskutečnila v červnu 2016. V souladu s konečnou podobou fúze bylo stanoveno vypořádání kupní ceny ve třech tranších: peněžní plnění, převod preferenčních akcií Visa Inc. a dodatečné peněžní plnění v roce 2019.

V červnu 2016 Skupina obdržela první část formou peněžního plnění ve výši 977 mil. Kč.

V rámci druhé části vypořádání kupní ceny Skupina obdržela preferenční akcie Visa Inc. (série C). V návaznosti na to Skupina odúčtovala původní podíl ve společnosti Visa Europe a v rámci Realizovatelných finančních aktiv vykázala k 30. červnu 2016 podíl ve Visa Inc. v hodnotě 251 mil. Kč. Preferenční akcie Visa Inc. mohou být, s jistými omezeními, prodány pouze ostatním držitelům preferenčních akcií Visa Inc. a na obchodovatelné akcie Visa Inc. budou převedeny po 12 letech od fúze.

V případě, že Skupina bude držet akcie Visa Inc. po dobu nejméně 3 let od data fúze, obdrží třetí část vypořádání kupní ceny formou odloženého peněžního plnění ve výši 84 mil. Kč.

V položce Čistý zisk z realizovatelných finančních aktiv v rámci konsolidovaného výkazu zisku a ztráty za rok 2016 Skupina vykázala jako výsledek transakce zisk ve výši 1 295 mil. Kč. Odložené peněžní plnění v objemu 76 mil. Kč bude Skupina amortizovat po dobu 3 let.

Rekonciliace kumulativních ztrát ze znehodnocení finančních investic v letech 2015 a 2016:

(mil. Kč)	Realizovatelná finanční aktiva Majetkové cenné papíry	Celkem
1. leden 2015	79	79
Zvýšení	24	24
31. prosinec 2015	103	103
Zvýšení	2	2
Použití	-29	-29
31. prosinec 2016	76	76

18. ÚVĚRY A POHLEDÁVKY

(mil. Kč)	2016	2015
Struktura podle kategorie dlužníka		
Centrální banky	235 003	70 001
Vládní instituce	6 446	9 009
Úvěrové instituce	11 209	16 046
Ostatní právnické osoby	220 073	207 109
Soukromé osoby	320 558	288 242
Hrubé úvěry	793 289	590 407
Opravné položky na ztráty z úvěrů	-10 066	-10 959
	783 223	579 448

V rámci položky Centrální banky jsou zahrnuty úvěry z reverzních repo operací s centrální bankou v objemu 235 003 mil. Kč k 31. prosinci 2016 (31. prosince 2015: 70 001 mil. Kč).

Pohledávky z finančního leasingu lze analyzovat takto:

(mil. Kč)	2016	2015
Celkový objem budoucích minimálních plateb z titulu finančního leasingu	16 059	14 990
Do 1 roku	4 267	4 051
Od 1 roku do 5 let	8 918	8 640
Více než 5 let	2 874	2 299
Výnosy příštích období z finančního leasingu	-645	-760
Současná hodnota budoucích minimálních plateb z titulu finančního leasingu	15 414	14 230
Do 1 roku	4 096	3 846
Od 1 roku do 5 let	8 560	8 202
Více než 5 let	2 758	2 182
Opravné položky na nedobytné pohledávky z finančního leasingu	-229	-207

Pohledávky z finančního leasingu jsou zajištěny předměty leasingu. Leasingové společnosti mají vlastnická práva k zajištěným předmětům.

Následující tabulky uvádí přehled změn v opravných položkách na ztráty z úvěrů a pohledávek za roky 2015 a 2016 v členění podle tříd finančních nástrojů a podle individuálně a kolektivně posuzovaných pohledávek:

(mil. Kč)	Vládní instituce	Úvěrové instituce	Ostatní právnické osoby	Soukromé osoby	Celkem
1. leden 2015	7	13	6 012	5 166	11 198
Čisté zvýšení opravných položek na ztráty z úvěrů (Poznámka: 12)	-4	-13	521	464	968
Odpisy	0	0	-470	-735	-1 205
Kurzové rozdíly	0	0	-4	2	-2
31. prosinec 2015	3	0	6 059	4 897	10 959
Čisté zvýšení opravných položek na ztráty z úvěrů (Poznámka: 12)	7	1	609	53	670
Odpisy	0	0	-830	-733	-1 563
Kurzové rozdíly	0	0	-2	2	0
31. prosinec 2016	10	1	5 836	4 219	10 066

(mil. Kč)	Individuální znehodnocení	Kolektivní znehodnocení	Celkem
1. leden 2015	10 441	757	11 198
Zvýšení opravných položek na ztráty z úvěrů (Poznámka: 12)	2 224	414	2 638
Snížení opravných položek na ztráty z úvěrů (Poznámka: 12)	-1 422	-248	-1 670
Odpisy	-1 202	-3	-1 205
Převody	-55	55	0
Kurzové rozdíly	-2	0	-2
31. prosinec 2015	9 984	975	10 959
Zvýšení opravných položek na ztráty z úvěrů (Poznámka: 12)	2 287	408	2 695
Snížení opravných položek na ztráty z úvěrů (Poznámka: 12)	-1 680	-345	-2 025
Odpisy	-1 563	0	-1 563
Převody	-20	20	0
Kurzové rozdíly	2	-2	0
31. prosinec 2016	9 010	1 056	10 066

K 31. prosinci 2016 Skupina nabyla aktiva (hlavně automobily pronajaté v rámci leasingu) v odhadované hodnotě 17 mil. Kč (2015: 19 mil. Kč), která Skupina postupně prodává (Poznámka: 24).

19. INVESTICE V PŘIDRUŽENÝCH SPOLEČNOSTECH A SPOLEČNÝCH PODNICÍCH

Investice ve společnosti ČMSS je strategická účast Banky poskytující služby v oblasti stavebních úvěrů a přijímání vkladů ze stavebního spoření. S ohledem na charakteristiky podnikání je ČMSS vystavena úvěrovému riziku. Riziko je řízeno na úrovni ČMSS s použitím stejných politik a procesů řízení úvěrového rizika, které používá Skupina. S výjimkou úvěrových limitů ve výši 2 786 mil. Kč odpovídající podílu Skupiny (k 31. prosinci 2015: 2 713 mil. Kč) neměla ČMSS žádné jiné podmíněné závazky.

V důsledku prodeje významné části ČSOB investice v ČSOB Pojišťovně v roce 2012 je majetková účast Skupiny v ČSOB Pojišťovně 0,24 %, zatímco podíl na hlasovacích právech ČSOB zůstává ve výši 40 % (Poznámka: 3).

S účinností od ledna 2012 ztratila ČSOB kontrolu ve společnosti ČSOB AM, ale zůstal jí významný vliv, a proto je ČSOB AM považována za přidruženou společnost (Poznámka: 3). ČSOB AM je strategická účast Banky poskytující klientské služby v oblasti správy aktiv a kolektivního investování včetně správy podílových fondů.

Následující tabulka zobrazuje souhrnné finanční informace o investicích v přidružených společnostech a společných podnicích:

(mil. Kč)	ČMSS		ČSOB AM		ČSOB Pojišťovna	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Aktiva a závazky přidružené společnosti a společného podniku						
Aktiva	149 536	153 215	721	593	42 220	41 021
z toho běžná aktiva	15 656	15 362	98	109	1 940	1 807
Závazky	140 775	144 437	400	263	38 117	37 050
z toho běžné závazky	896	1 021	400	263	1 724	1 507
Čistá aktiva	8 761	8 778	321	330	4 103	3 971
Účetní hodnota investice	4 819	4 828	128	132	10	10
Výsledky přidružené společnosti a společného podniku						
Úrokové výnosy	4 874	5 394	3	0	882	921
Úrokové náklady	-2 410	-2 819	0	0	-172	-168
Výnosy celkem	3 024	3 199	376	384	13 325	12 296
Odpisy a amortizace	-248	-154	-7	-7	-45	-44
Daň z příjmu	-270	-256	-37	-39	-190	-163
Zisk za účetní období	1 145	1 123	159	168	869	716
Zisk za účetní období – podíl Skupiny	630	618	64	67	2	2
Dividendy – podíl Banky	607	638	41	25	2	2
Ostatní úplný výsledek	-32	-17	0	0	0	0
Úplný výsledek	598	601	64	67	2	2

20. FINANČNÍ DERIVÁTY

Skupina využívá finanční deriváty pro účely obchodování a zajišťování. Finanční deriváty zahrnují swapy, forwardy a opční smlouvy. Swapová smlouva představuje smlouvu dvou stran o výměně peněžních toků na základě konkrétních příslušných nominálních částek, aktiv, případně indexů. Forwardové smlouvy jsou smlouvy o nákupu nebo prodeji určitého objemu finančních nástrojů, indexů, měny nebo komodity k předem stanovenému budoucímu termínu a za předem stanovenou sazbu nebo cenu. Opční smlouva je smlouva, která na kupujícího převádí právo, nikoliv však povinnost koupit nebo prodat určité množství finančního nástroje, indexu, měny nebo komodity za předem určenou sazbu nebo cenu k určitému budoucímu datu nebo během budoucího období.

Úvěrové riziko související s finančními deriváty

Použitím finančních derivátů se Skupina vystavuje úvěrovému riziku v případě, že protistrany své závazky z finančních derivátů nesplní. V takovém případě se úvěrové riziko rovná kladné reálné hodnotě finančních derivátů u této protistrany. Pokud je reálná hodnota finančního derivátu kladná, nese riziko ztráty Skupina; naopak, pokud je reálná hodnota finančního derivátu záporná, nese riziko ztráty (nebo úvěrové riziko) protistrana. Skupina minimalizuje úvěrové riziko prostřednictvím definovaných postupů pro schvalování úvěrů, limitů a monitorovacích postupů. Kromě toho Skupina podle okolností vyžaduje zajištění a využívá dvoustranných rámcových smluv o vzájemném započtení pohledávek a závazků.

Všechny finanční deriváty se obchodují na mimoburzovním trhu.

Maximální míra úvěrového rizika Skupiny plynoucího z nesplacených neúvěrových derivátů se v případě platební neschopnosti protistrany stanoví jako náklady na kompenzaci příslušných peněžních toků s pozitivní reálnou hodnotou, po odečtení dopadů dvoustranných smluv o vzájemném započtení pohledávek a závazků a drženého zajištění. Skutečná úvěrová angažovanost Skupiny je nižší než pozitivní reálné hodnoty vykázané níže v tabulkách finančních derivátů, neboť do nich nebyl promítnut vliv zajištění a smluv o vzájemném zápočtu závazků a pohledávek.

Finanční deriváty určené k obchodování

Obchodování Skupiny primárně zahrnuje poskytování různých derivátů klientům a řízení obchodních pozic na vlastní účet. Finanční deriváty určené k obchodování zahrnují také takové deriváty, které se používají pro účely řízení aktiv a závazků (ALM) za účelem řízení úrokové pozice bankovní knihy (pozice řízené ALM) a které nesplňují podmínky zajišťovacího účetnictví, nicméně slouží pro účely ekonomického zajištění.

Smluvní nebo nominální částky a kladné a záporné reálné hodnoty nesplacených obchodních pozic derivátů Skupiny k 31. prosinci 2016 a 2015 jsou uvedeny v následující tabulce. Smluvní nebo nominální částky představují objem nesplacených transakcí k určitému časovému okamžiku; nepředstavují potenciál zisku nebo ztráty spojený s tržním rizikem nebo úvěrovým rizikem při těchto transakcích.

Obchodní pozice

(mil. Kč)	2016			2015		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Úrokové kontrakty						
Swapy	551 218	8 822	10 109	447 435	8 108	10 073
Forwardy	16 700	2	0	39 592	6	1
Opce	47 043	94	105	15 478	90	102
	614 961	8 918	10 214	502 505	8 204	10 176
Měnové kontrakty						
Swapy / Forwardy	162 525	1 217	457	142 477	916	471
Měnové úrokové swapy	59 440	1 029	677	56 638	1 056	602
Opce	74 236	571	569	32 877	158	163
	296 201	2 817	1 703	231 992	2 130	1 236
Akciové kontrakty						
Swapy	5 359	117	92	3 710	14	85
Opce	3 231	163	23	1 409	43	0
	8 590	280	115	5 119	57	85
Komoditní kontrakty						
Swapy / Opce	3 383	152	144	5 702	544	530
Finanční obchodní deriváty celkem (Poznámky: 16, 26)	923 135	12 167	12 176	745 318	10 935	12 027

Pozice ALM – ekonomické zajištění

(mil. Kč)	2016			2015		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Úrokové kontrakty						
Swapy	77 126	74	34	54 518	107	104
Měnové kontrakty						
Měnové úrokové swapy	6 430	376	58	8 403	362	51
Finanční deriváty určené pro ekonomické zajištění celkem (Poznámky: 16, 26)	83 556	450	92	62 921	469	155

Zajišťovací finanční deriváty

Pro řízení úrokového rizika Skupiny, vznikajícího z neobchodních činností nebo z řízení aktiv a závazků, které jsou zařazeny v bankovní knize Skupiny, používá Odbor řízení aktiv a závazků (ALM) úrokové kontrakty na finanční deriváty. Úrokové riziko vzniká, jestliže úrokově citlivá aktiva mají lhůty splatnosti či parametry přecenění odchylné od souvztažných úrokově citlivých závazků. Cílem Skupiny v oblasti řízení úrokového rizika v bankovní knize je snížit strukturální úrokové riziko jednotlivých měn, a tím i kolísání čistých úrokových marží. Strategie využití derivátů pro dosažení tohoto cíle zahrnují jednak swapy měnových úrokových angažovaností, jednak úpravy parametrů změn ocenění některých úrokově citlivých aktiv a závazků tak, aby změny úrokových sazeb neměly výrazně záporný dopad na čisté úrokové marže a na peněžní toky v bankovní knize. Směrnice Skupiny pro dosahování určitých strategií v současnosti ukládají využívat jak zajištění peněžních toků, tak také zajištění reálné hodnoty.

Finanční deriváty pro zajištění peněžních toků

Převážná část zajišťovacích derivátů jsou CZK úrokové swapy, jejichž uzavřením si Skupina zajišťuje variabilní úrokový výnos ve výši 14-denní repo sazby plynoucí z **reverzních repo operací** uzavřených s ČNB. Zajišťovací swapy jsou uzavírány za účelem výměny variabilního úroku PRIBOR 3M nebo PRIBOR 6M placeného Skupinou a fixních úrokových plateb, které Skupina přijímá. Zajištění je efektivní vzhledem k velmi silné korelaci mezi 14-denní repo sazbou a úrokovou sazbou PRIBOR 3M nebo PRIBOR 6M.

Skupina také využívá úrokové swapy v jedné měně

- za účelem zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn poskytovaných úrokových sazeb na klientských depozitech, které mají dobu splatnosti mezi jedním týdnem a šesti měsíci a na skupině nestandardních běžných účtů klientů (variabilita úroků zaplacených z klientských depozit s pohyblivou úrokovou sazbou je efektivně zajištěna swapy, ze kterých Skupina získává variabilní úrokovou sazbu a platí pevnou úrokovou sazbu);
- za účelem zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn úrokových sazeb na skupině neretailových klientských běžných účtů (variabilita úroků zaplacených z klientských běžných účtů je efektivně zajištěna swapy, z nichž Skupina získává variabilní úrokovou sazbu a platí pevnou úrokovou sazbu);
- ke konvertování úvěrů poskytnutých klientům s pohyblivou sazbou na fixní sazby.

Prostřednictvím měnových úrokových swapů Skupina zajišťuje měnové riziko vyplývající z úrokových výnosů naběhlých z cizoměnových investičních dluhových cenných papírů. Ve výkazu o finanční situaci Skupiny jsou tyto pevně a variabilně úročené cenné papíry zařazeny v položkách Realizovatelná finanční aktiva a Finanční investice držené do splatnosti.

Smluvní nebo nominální částky a kladné a záporné reálné hodnoty otevřených zajišťovacích finančních derivátů Skupiny k 31. prosinci 2016 a 2015 jsou vykázány takto:

(mil. Kč)	2016			2015		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Zajištění peněžních toků						
Úrokové swapy v jedné měně	106 722	5 150	2 476	107 058	6 245	2 915
Měnové úrokové swapy	11 922	422	866	14 416	533	867
Zajišťovací finanční deriváty celkem	118 644	5 572	3 342	121 474	6 778	3 782

Čisté zisky a ztráty realizované ze zajišťovacích finančních derivátů převedené do výkazu zisku a ztráty jsou následující:

(mil. Kč)	2016	2015
Úrokové výnosy (Poznámka: 31)	930	824
Čisté zisky z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty (Poznámka: 31)	12	4
Daň z příjmu (Poznámka: 13)	-120	-152
Čisté zisky	822	676

Ve výkazu zisku a ztráty byl v roce 2016 vykázán zisk 3 mil. Kč z důvodu neefektivní části zajištění finančních derivátů pro zajištění peněžních toků (2015: zisk 42 mil. Kč).

Čistý zisk z ukončených zajišťovacích derivátů (z důvodu prodeje / znehodnocení zajišťovaných dluhopisů nebo negativního výsledku testu efektivity zajištění) převedený z Oceňovacích rozdílů ze zajištění peněžních toků ve vlastním kapitálu do výkazu zisku a ztráty činil v roce 2016 10 mil. Kč (2015: čistá ztráta 38 mil. Kč). Tento zisk / ztráta je součástí položky Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Peněžní toky ze zajišťovacích úrokových swapů jsou v čase proměnlivé a těžko předem stanovitelné. Z toho důvodu Skupina používá analýzu zbytkové smluvní splatnosti nominálních hodnot zajišťovacích derivátů namísto očekávaných budoucích peněžních toků ze zajišťovaných položek. Vzhledem k tomu, že účelem zajišťovací konstrukce je zajištění fixního úrokového příjmu, je informace o vývoji nominálních hodnot zajišťovacích finančních derivátů podle zbývajících smluvní splatnosti relevantnější. Peněžní toky ze zajišťovaných položek jsou očekávány ve stejných obdobích, jako jsou zbytkové splatnosti zajišťovacích derivátů peněžních toků.

Následující tabulka podává přehled nominálních hodnot zajišťovacích finančních derivátů podle zbývajících smluvní splatnosti k 31. prosinci 2016 a 2015:

(mil. Kč)	2016	2015
Do 3 měsíců	5 810	6 953
Od 3 do 6 měsíců	9 492	2 395
Od 6 měsíců do 1 roku	7 820	5 273
Od 1 roku do 2 let	20 978	23 112
Od 2 do 5 let	58 348	52 050
Nad 5 let	16 196	31 691
	118 644	121 474

Finanční deriváty pro zajištění reálné hodnoty

Skupina využívá měnové úrokové swapy pro zajištění měnového a úrokového rizika vyplývajícího ze změn reálné hodnoty cizoměnových dluhopisů s pevnou úrokovou sazbou zařazených v portfoliu Realizovatelná finanční aktiva, které vycházejí ze změn měnového kurzu a bezrizikové swapové výnosové křivky. Měnový úrokový swap, který mění pevný placený úrok v cizí měně za získávaný variabilní úrok v domácí měně, je uzavírán s předpokladem vysoce efektivního zajištění.

Skupina využívá úrokové swapy k zajištění úrokového rizika, které vzniká z pohybu reálných hodnot realizovatelných dluhopisů, které vycházejí ze změn bezrizikové swapové výnosové křivky. Úrokový swap, který mění pevný placený úrok za získávaný variabilní, je denominovaný ve stejné měně jako zajišťovaný dluhopis s předpokladem vysoce efektivního zajištění.

Skupina využívá konstrukci zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn reálné hodnoty portfolia běžných a spořicíh účtů retailových klientů, které vycházejí ze změn bezrizikové výnosové křivky. Úrokové riziko z portfolia běžných účtů a spořicíh účtů retailových klientů, které byly označeny jako zajištěná položka, je efektivně zajištěné úrokovým swapem, který mění variabilní placený úrok za získávaný pevný úrok.

Skupina využívá konstrukci zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn reálné hodnoty portfolia úvěrů s pevnou úrokovou sazbou, které vycházejí ze změn bezrizikové výnosové křivky. Úrokové riziko je efektivně zajištěné úrokovým swapem, který mění pevný placený úrok za získávaný variabilní úrok.

Skupina využívá úrokové swapy k zajištění úrokového rizika, které vzniká z pohybu reálných hodnot dluhopisů klasifikovaných do Úvěrů a pohledávek (neveřejná emise bez aktivního sekundárního trhu) k bezrizikové swapové výnosové křivce. Úrokový swap, který mění pevný placený úrok na získávaný variabilní úrok je denominován ve stejné měně jako zajištěný dluhopis s předpokladem vysoce účinného zajištění.

Smluvní nebo nominální částky a kladné a záporné reálné hodnoty otevřených zajišťovacích finančních derivátů Skupiny k 31. prosinci 2016 a 2015 jsou vykázány takto:

(mil. Kč)	2016			2015		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Zajištění reálné hodnoty						
<i>Úrokové swapy v jedné měně</i>						
Zajištění na individuální bázi	51 012	36	5 118	35 786	17	4 855
Zajištění na portfolio bázi	304 122	6 048	2 001	264 713	5 105	1 988
<i>Měnové úrokové swapy</i>						
Zajištění na individuální bázi	516	0	71	923	0	149
Zajišťovací finanční deriváty celkem	355 650	6 084	7 190	301 422	5 122	6 992

V položce Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou v roce 2016 vykázány čisté ztráty realizované ze zajištěné položky přiřaditelné k zajištěnému úrokovému riziku ve výši 724 mil. Kč (2015: 318 mil. Kč).

Čisté zisky realizované ze zajišťovacích nástrojů, které jsou také vykázány v položce Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, činily 679 mil. Kč (2015: 216 mil. Kč).

21. INVESTICE DO NEMOVITOSTÍ

(mil. Kč)	2016	2015
Pořizovací hodnota k 1. lednu	0	904
Odpisy a snížení hodnoty k 1. lednu	0	-620
Čistá účetní hodnota k 1. lednu	0	284
Úbytky	0	-2
Převody do aktiv určených k prodeji (Poznámka: 24)	0	-278
Odpisy	0	-4
Čistá účetní hodnota k 31. prosinci	0	0
z toho		
Pořizovací hodnota	0	0
Oprávký a snížení hodnoty	0	0
Reálná hodnota k 31. prosinci	0	0
Ostatní		
Příjmy z pronájmu	0	7
Přímé provozní náklady přinášející příjmy z pronájmu	0	12
Přímé provozní náklady nepřinášející příjmy z pronájmu	0	2

V roce 2015 se Skupina rozhodla prodat investici drženou společností Merrion properties a ukončit tak svou činnost v oblasti investic do nemovitostí. Na základě tohoto rozhodnutí byla aktiva převedena z položky Investice do nemovitostí do Aktiv určených k prodeji. Hodnota aktiv byla stanovena na základě ocenění nezávislým znalcem. Aktiva byla prodána v září 2016 (Poznámka: 24).

22. POZEMKY, BUDOVY A ZAŘÍZENÍ

(mil. Kč)	Pozemky a budovy	IT vybavení	Kancelářské vybavení	Ostatní	Nedokončené investice	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. lednu 2015	7 791	252	573	4 397	111	13 124
Oprávký a snížení hodnoty k 1. lednu 2015	-3 206	-232	-445	-2 445	0	-6 328
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2015	4 585	20	128	1 952	111	6 796
Převody	82	24	11	1 590	-1 707	0
Přírůstky	0	0	0	0	1 807	1 807
Přírůstky v rámci podnikových kombinací	0	417	2	26	71	516
Úbytky	-42	0	-1	-542	0	-585
Převody do aktiv určených k prodeji (Poznámka: 24)	-62	0	0	-20	0	-82
Odpisy	-282	-14	-31	-192	0	-519
Odpisy majetku pronajatého v rámci operativního leasingu (Poznámka: 33)	0	0	0	-270	0	-270
Snížení hodnoty (Poznámka: 12)	0	0	0	-1	0	-1
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2015	4 281	447	109	2 543	282	7 662
z toho						
Pořizovací hodnota	7 601	674	589	4 951	282	14 097
Oprávký a snížení hodnoty	-3 320	-227	-480	-2 408	0	-6 435

(mil. Kč)	Pozemky a budovy	IT vybavení	Kancelářské vybavení	Ostatní	Nedokončené investice	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. lednu 2016	7 601	674	589	4 951	282	14 097
Oprávký a snížení hodnoty k 1. lednu 2016	-3 320	-227	-480	-2 408	0	-6 435
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2016	4 281	447	109	2 543	282	7 662
Převody	242	365	21	4 132	-4 760	0
Přírůstky	0	0	0	0	4 948	4 948
Úbytky	-27	-1	-3	-1 503	0	-1 534
Odpisy	-274	-193	-31	-200	0	-698
Odpisy majetku pronajatého v rámci operativního leasingu (Poznámka: 33)	0	0	0	-356	0	-356
Snížení hodnoty (Poznámka: 12)	-9	0	0	-4	0	-13
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2016	4 213	618	96	4 612	470	10 009
z toho						
Pořizovací hodnota	7 729	1 030	586	7 175	470	16 990
Oprávký a snížení hodnoty	-3 516	-412	-490	-2 563	0	-6 981

V roce 2015 Skupina vykázala přírůstky v rámci podnikových kombinací jako výsledek následujících transakcí:

1. Akvizice společností Patria Online, Patria Finance a Patria CF do Skupiny v roce 2015 (Poznámka: 3);
2. Akvizice aktiv informačních a telekomunikačních technologií v důsledku převodu informačních a komunikačních služeb zpět do ČSOB (Poznámka: 3).

ČSOB Leasing vlastní aktiva pronajímaná v rámci operativního leasingu, která představují 88 % (2015: 78 %) účetní zůstatkové hodnoty v kategorii Ostatní hmotný majetek.

Pozemky, budovy a zařízení jsou aktiva, u nichž Skupina běžně neočekává realizaci ve lhůtě dvanácti měsíců po skončení účetního období.

23. GOODWILL A OSTATNÍ NEHMOTNÁ AKTIVA

	Goodwill	Software	Ostatní nehmotná aktiva	Nedokončené Investice	Celkem
(mil. Kč)					
Požizovací hodnota k 1. lednu 2015	3 636	3 385	835	52	7 908
Oprávky a snížení hodnoty k 1. lednu 2015	-1 029	-3 157	-809	0	-4 995
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2015	2 607	228	26	52	2 913
Převody	0	195	44	-239	0
Přírůstky	0	0	0	268	268
Přírůstky v rámci podnikové kombinace (Poznámka: 3)	0	1 776	0	541	2 317
Úbytky	0	-9	-2	0	-11
Odpisy	0	-87	-11	0	-98
Snížení hodnoty (Poznámka: 12)	-66	0	0	0	-66
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2015	2 541	2 103	57	622	5 323
z toho					
Požizovací hodnota	3 636	5 387	876	622	10 521
Oprávky a snížení hodnoty	-1 095	-3 284	-819	0	-5 198
(mil. Kč)					
Požizovací hodnota k 1. lednu 2016	3 636	5 387	876	622	10 521
Oprávky a snížení hodnoty k 1. lednu 2016	-1 095	-3 284	-819	0	-5 198
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2016	2 541	2 103	57	622	5 323
Převody	0	289	73	-362	0
Přírůstky	0	0	0	1 045	1 045
Úbytky	0	-54	-36	0	-90
Odpisy	0	-553	-17	0	-570
Snížení hodnoty (Poznámka: 12)	0	-14	0	-60	-74
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2016	2 541	1 771	77	1 245	5 634
z toho					
Požizovací hodnota	3 636	5 839	654	1 305	11 434
Oprávky a snížení hodnoty	-1 095	-4 068	-577	-60	-5 800

V souvislosti s převodem informačních a komunikačních služeb zpět do ČSOB v roce 2015 Skupina nabyla aktiva související s informačními a telekomunikačními technologiemi (Poznámka: 3). Tato aktiva jsou vykázána jako součást položky Přírůstky v rámci podnikové kombinace.

V rámci položky Nedokončené investice je k 31. prosinci 2016 zahrnutý interně vyvíjený software v hodnotě 1 116 mil. Kč (31. prosince 2015: 546 mil. Kč).

Goodwill a ostatní nehmotná aktiva jsou aktiva, u nichž Skupina běžně neočekává realizaci ve lhůtě dvanácti měsíců po skončení účetního období.

Goodwill negeneruje peněžní toky nezávisle na jiných skupinách aktiv, a proto je pro účely testování snížení hodnoty přiřazen k peněžotvorným jednotkám (CGU). Tyto peněžotvorné jednotky jsou závislé na tom, jak management monitoruje podnikatelské aktivity, a reprezentují nejnižší úroveň, ke které může být goodwill racionálně alokován. Skupinový goodwill, který připadá akcionářům, lze přiřadit k peněžotvorným jednotkám následovně:

(mil. Kč)	2016	2015
Retailové bankovníctví a SME klienti – Banka	2 511	2 511
Retailové bankovníctví a SME klienti – dceřiné společnosti	30	30
	<u>2 541</u>	<u>2 541</u>

Retailové bankovníctví a SME klienti - Banka

Zpětně získatelná hodnota pro segment Retailové bankovníctví a SME klienti - Banka byla určena na základě výpočtu hodnoty z užívání. Tento výpočet používá předpokládané peněžní toky vycházející z rozpočtů schválených managementem pro nadcházející čtyři roky, které byly poté extrapolovány na dalších pět let s použitím očekávané míry růstu 3 %, a následně byla zohledněna současná hodnota peněžních toků generovaných po tomto období.

V případě segmentu Retailové bankovníctví a SME klienti byly peněžní toky založeny na čistém zisku tvořeném peněžotvornou jednotkou nad úroveň požadovaného kapitálu a hodnoty budoucích peněžních toků. Pro výpočet hodnoty budoucích peněžních toků byla použita diskontní sazba ve výši 10,1 % (2015: 9,8 %) a v rámci kalkulace 2015 a 2016 nulové dlouhodobé očekávané tempo růstu.

Hodnota z užívání je zvláště citlivá na následující klíčové předpoklady:

- Předpokládané tempo růstu vývoje peněžních toků za mezním rokem rozpočtu. Skupina zastává konzervativní přístup při výpočtu hodnoty budoucích peněžních toků, a proto použila nulové předpokládané tempo růstu segmentu Retailové bankovníctví a SME klienti – Banka po rozpočtovém období.
- Riziková diskontní sazba. Pro segment Retailové bankovníctví a SME klienti byla použita průměrná riziková diskontní sazba ve výši 10,0 % (2015: 9,8 %). Ta se skládá z bezrizikové sazby v eurozóně, dlouhodobé inflace na českém trhu a v eurozóně, z rozpětí credit default swapů v České republice ve vztahu k eurozóně a z průměrného beta faktoru poměrného tržního rizika včetně tržní rizikové prémie.

Hlavní předpoklady popsané výše se mohou měnit v závislosti na změnách hospodářských a tržních podmínek.

Výsledkem testu je, že hodnota z užívání je významně vyšší než účetní hodnota goodwillu, a proto snížení hodnoty goodwillu není pravděpodobné.

Management se domnívá, že potenciální změna v zásadních předpokladech, na kterých je zpětně získatelná hodnota založena, by nezpůsobila její pokles pod účetní hodnotu.

24. AKTIVA URČENÁ K PRODEJI

(mil. Kč)	Majetkové účasti	Pozemky a budovy	Ostatní (Poznámka: 18)	Celkem
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2015				
	0	491	24	515
Převody z pozemků, budov a zařízení (Poznámka: 22)	0	62	20	82
Převody z investic do nemovitostí (Poznámka: 21)	278	0	0	278
Přírůstky	0	38	54	92
Úbytky	0	-536	-59	-595
Snížení hodnoty (Poznámka: 12)	0	-9	0	-9
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2015				
	278	46	39	363
z toho				
Požizovací hodnota	278	55	39	372
Snížení hodnoty	0	-9	0	-9
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2016				
	278	46	39	363
Přírůstky	0	1	71	72
Úbytky	-278	-32	-73	-383
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2016				
	0	15	37	52
z toho				
Požizovací hodnota	0	24	37	61
Snížení hodnoty	0	-9	0	-9

V roce 2015 se Skupina rozhodla ukončit svou činnost v oblasti investic do nemovitosti v České republice. Pohyby v roce 2015 představují převod investice do nemovitostí ve společnosti Merrion properties z položky Investice do nemovitosti do Aktiv určených k prodeji. Skupina prodala aktiva v září 2016 a přijala finanční plnění ve výši 311 mil. Kč. Prodejem Skupina zrealizovala zisk 38 mil. Kč vykázaný v rámci Ostatních výnosů.

Pohyby vykázané v Převodech z pozemků, budov a zařízení představují budovy, které se Skupina rozhodla prodat. Budovy byly vykázány v hodnotě nižší z účetní hodnoty a z reálné hodnoty snížené o náklady na prodej. Reálná hodnota budov byla vypočtena na základě indikativních tržních cen.

Ztráty ze snížení hodnoty vyplývající ze snížené zpětně získatelné částky budov byly způsobeny poklesem očekávaných budoucích peněžních toků snížených o náklady na prodej.

25. OSTATNÍ AKTIVA

(mil. Kč)	2016	2015
Pohledávky za různými dlužníky, po zohlednění opravných položek (Poznámky: 32, 34, 37, 40.2)	798	790
Příjmy příštích období (Poznámky: 32, 34, 37, 40.2)	332	382
Náklady příštích období	355	317
DPH a ostatní daňové pohledávky	132	143
Pohledávky vůči burzovním subjektům (Poznámky: 32, 34, 37, 40.2)	61	28
Ostatní pohledávky za klienty (Poznámky: 32, 34, 37, 40.2)	8	24
Ostatní	555	580
	2 241	2 264

Skupina očekává realizaci položek Ostatních aktiv ve lhůtě dvanácti měsíců po skončení účetního období.

26. FINANČNÍ ZÁVAZKY VYKAZOVANÉ V REÁLNÉ HODNOTĚ DO ZISKU NEBO ZTRÁTY

(mil. Kč)	2016	2015
Finanční závazky k obchodování		
Cenné papíry prodané, dosud nenakoupené	13 025	6 147
Finanční deriváty (Poznámka: 20)		
Obchodní deriváty	12 176	12 027
Deriváty určené pro ekonomické zajištění	92	155
Termínové vklady	3 184	1 580
Repo operace	155	0
Dluhové cenné papíry	11 412	10 061
	40 044	29 970
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazené při prvotním zachycení		
Investiční certifikáty	1 620	0
	1 620	0
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	41 664	29 970

Hodnota závazku, který bude Skupina povinná uhradit z titulu svých finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazených při prvotním zachycení k datu splatnosti, je k 31. prosinci 2016 o 73 mil. Kč nižší než jejich účetní hodnota (31. prosince 2015: 0 Kč).

Změny reálných hodnot finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazených při prvotním zachycení, které vyplývaly ze změn úvěrového rizika, nebyly významné.

V rámci finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazených při prvotním zachycení Skupina vykazuje dluhové nástroje obsahující vložený derivát.

27. FINANČNÍ ZÁVAZKY V ZŮSTATKOVÉ HODNOTĚ

(mil. Kč)	2016	2015
Závazky k úvěrovým institucím		
Běžné účty a jednodenní vklady	9 168	10 853
Termínové vklady	13 978	12 933
Repo operace	9 452	0
	32 598	23 786
Závazky k ostatním klientům		
Běžné účty a jednodenní vklady	441 896	389 212
Termínové vklady	8 299	10 762
Spořicí účty	214 689	213 355
Vklady klientů penzijních fondů	29	24
Ostatní závazky	11 249	8 574
	676 162	621 927
Vydané dluhové cenné papíry		
Dluhové cenné papíry	20 970	20 632
Depozitní směnky	202 027	145 860
	222 997	166 492
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	931 757	812 205

28. OSTATNÍ ZÁVAZKY

(mil. Kč)	2016	2015
Závazky vůči zaměstnancům včetně sociálního a zdravotního pojištění (Poznámky: 32, 34, 37, 40.3)	2 025	1 840
Výdaje příštích období (Poznámky: 32, 34, 37, 40.3)	1 910	2 572
Závazky vůči různým věřitelům (Poznámky: 32, 34, 37, 40.3)	568	938
Výnosy příštích období	157	167
Ostatní závazky ke klientům (Poznámky: 32, 34, 37, 40.3)	122	44
DPH a ostatní daňové závazky	104	93
Závazky vůči burzovním subjektům (Poznámky: 32, 34, 37, 40.3)	4	2
Ostatní (Poznámky: 32, 34, 37, 40.3)	55	71
	4 945	5 727

V rámci položky Výdaje příštích období bylo k 31. prosinci 2015 zahrnuté nevypořádané plnění v souvislosti s převodem informačních a komunikačních služeb ve výši 955 mil. Kč (Poznámka: 3).

Skupina očekává realizaci položek Ostatních závazků ve lhůtě dvanácti měsíců po skončení účetního období.

29. REZERVY

(mil. Kč)	Ztráty ze soudních sporů a ostatní ztráty	Rezerva na restrukturalizaci	Závazky z nevýhodných smluv	Úvěrové přísliby a záruky (Poznámka: 35)	Celkem
1. leden 2015	368	37	58	273	736
Akvizice podniku pod společnou kontrolou	10	0	0	0	10
Tvorba	28	100	0	95	223
Použití	-295	-37	-16	0	-348
Rozpuštění	-6	0	0	-80	-86
Amortizace diskontu (Poznámka: 6)	0	0	3	0	3
Kurzový rozdíl	0	0	0	-2	-2
31. prosinec 2015	105	100	45	286	536
Tvorba	334	0	27	141	502
Použití	-62	-51	-35	0	-148
Rozpuštění	-17	0	-8	-195	-220
Amortizace diskontu (Poznámka: 6)	0	0	3	0	3
31. prosinec 2016	360	49	32	232	673

Restrukturalizace

V průběhu roku 2012 Skupina zahájila restrukturalizační program snižování celkového počtu zaměstnanců, což vedlo k vytvoření rezervy ve výši 191 mil. Kč. Skupina zbývající část rezervy ve výši 37 mil. Kč použila na pokrytí nákladů spojených s dalším snižováním počtu zaměstnanců v roce 2015.

V roce 2015 Skupina zahájila nový restrukturalizační program. V souvislosti s tím byla vytvořena rezerva ve výši 100 mil. Kč (Poznámka: 10). Cílem tohoto programu je snížení celkového počtu zaměstnanců Skupiny v roce 2017.

Ztráty ze soudních sporů a ostatní ztráty

Rezerva vytvořená na ztráty ze soudních sporů a ostatní ztráty představuje závazek k pokrytí potenciálních rizik vyplývajících ze soudních sporů, ve kterých je Skupina na straně obžalovaného.

Skupina je zapojena do několika probíhajících soudních sporů, jejichž výsledek může mít nepříznivý finanční dopad na Skupinu. Na základě dřívějších zkušeností a znaleckých posudků hodnotí Skupina vývoj těchto případů, pravděpodobnost jejich vyskytnutí, výši potenciálních finančních ztrát a odpovídajícím způsobem je zohledňuje.

Skupina tvoří na základě své politiky rezervu tehdy, kdy pravděpodobnost odtoku finančních prostředků z titulu vyrovnání závazku je vyšší než 50 %. V takových případech tvoří Skupina rezervu v plné výši, aby pokryla možné náklady v případě ztráty.

V roce 2016 měla Skupina vytvořenou rezervu na ztrátu ze soudních sporů a ostatní ztráty v celkové výši 360 mil. Kč. Očekává se, že podstatná část nákladů bude vynaložena v následujících třech letech.

Skupina čtvrtletně monitoruje stav těchto případů a následně rozhoduje o tvorbě, použití nebo rozpuštění rezervy.

Skupina nezveřejňuje detaily týkající se sporů, jelikož takové informace by mohly mít dopad na výsledek těchto sporů a mohly by závažně poškodit zájmy Skupiny.

Závazky z nevýhodných smluv

Skupina eviduje řadu smluv na pronájem nemovitostí, ve kterých čisté nevyhnutelné smluvní náklady na nájemné překračují běžné sazby na trhu nájemného. Tato rezerva představuje současnou hodnotu budoucích ztrát z nájemného, které vzniknou. Skupina očekává, že podstatná část nákladů z nevýhodných smluv bude realizována v průběhu příštích 3 let.

30. ZÁKLADNÍ KAPITÁL A OCEŇOVACÍ ROZDÍLY

Základní kapitál plně upsaný a splacený k 31. prosinci 2016 činil 5 855 mil. Kč (31. prosince 2015: 5 855 mil. Kč) a je rozdělen na 292 750 002 ks kmenových akcií v nominální hodnotě 20 Kč na akcii (31. prosince 2015: 292 750 002 ks kmenových akcií v nominální hodnotě 20 Kč na akcii).

Na základě rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 16. prosince 2015 emitovala ČSOB jednu kmenovou akcii v nominální hodnotě 20 Kč a emisním áziu 5 419 999 980 Kč (v obchodním rejstříku zapsáno dne 21. prosince 2015).

K 31. prosinci 2016 a 2015 nedržela Skupina žádné vlastní akcie.

Ke dni 31. prosince 2016 byla Banka přímo ovládána KBC Bank, jejíž podíl v ČSOB představoval 100 % (31. prosince 2015: 100 %). K témuž datu byla KBC Bank ovládána společností KBC Group. Společnost KBC Group tedy nepřímo vykonávala úplnou kontrolu v ČSOB.

Oceňovací rozdíly

V následující tabulce jsou zobrazeny pohyby Oceňovacích rozdílů za roky 2016 a 2015:

(mil. Kč)	Realizovatelná finanční aktiva	Zajištění peněžních toků	Celkem
1. leden 2015	3 732	3 192	6 924
Ostatní úplný výsledek (Poznámka: 31)	212	-583	-371
31. prosinec 2015	3 944	2 609	6 553
Ostatní úplný výsledek (Poznámka: 31)	-1 716	-636	-2 352
31. prosinec 2016	2 228	1 973	4 201

31. POLOŽKY OSTATNÍHO ÚPLNÉHO VÝSLEDKU

(mil. Kč)	2016	2015
Zajištění peněžních toků		
Čisté nerealizované zisky ze zajištění peněžních toků	157	108
Čisté zisky ze zajištění peněžních toků převedené do výkazu zisku a ztráty (Poznámka: 20)	-942	-828
Daňový dopad zajištění peněžních toků (Poznámka: 13)	149	137
	<u>-636</u>	<u>-583</u>
Realizovatelná finanční aktiva		
Čisté nerealizované ztráty / zisky z realizovatelných finančních aktiv	-589	868
Čisté realizované zisky z realizovatelných finančních aktiv převedené do výkazu zisku a ztráty z prodeje	-1 294	-326
Čisté realizované zisky z reklasifikovaných realizovatelných finančních aktiv amortizované do výkazu zisku a ztráty (Poznámka: 17)	-197	-259
Daňový dopad realizovatelných finančních aktiv (Poznámka: 13)	396	-54
	<u>-1 684</u>	<u>229</u>
Podíl na ostatním úplném výsledku přidružených společností	<u>-32</u>	<u>-17</u>
Ostatní úplný výsledek za účetní období po zdanění připadající vlastníkům mateřské společnosti	-2 352	-371
Menšinové podíly	1	-9
Ostatní úplný výsledek za účetní období po zdanění, který bude v následujících obdobích převeden do výkazu zisku a ztráty	-2 351	-380

V rámci položky Čisté realizované zisky z realizovatelných finančních aktiv převedené do výkazu zisku a ztráty z prodeje za rok 2016 Skupina vykázala zisk ve výši 1 295 mil. Kč z titulu fúze společností Visa Inc. a Visa Europe Ltd.

32. REÁLNÁ HODNOTA FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

Finanční aktiva a finanční závazky vykazované v reálné hodnotě

Účetní postup vykazování reálné hodnoty je popsán v kapitole Důležité účetní postupy (Poznámka: 2.4 (3)).

Finanční aktiva a finanční závazky vykazované v reálné hodnotě (realizovatelné, k obchodování a vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty) jsou oceňovány následovně:

- Stupeň 1

Ke stanovení reálných hodnot finančních aktiv a finančních závazků se využívají zveřejněné kotace na aktivních trzích, pokud jsou k dispozici. Tržní přecenění se získává použitím cen identického aktiva či závazku, což znamená, že při přecenění se nevyužívá žádný model. Finanční nástroje, které jsou oceňovány tímto způsobem, zahrnují promptní měnové kontrakty, kótované akcie a dluhopisy.

Reálné hodnoty finančních aktiv a závazků, které jsou obchodovány na aktivních trzích, vycházejí z kótovaných tržních cen nebo z cen vyhlášených dealery. Ke stanovení reálných hodnot všech ostatních finančních nástrojů Skupina využívá oceňovací techniky.

- Stupeň 2

Oceňovací techniky založené na tržních vstupech přímých (například ceny) nebo nepřímých (například odvozené z cen). Tato kategorie zahrnuje finanční nástroje oceňované kótovanými tržními cenami pro podobné finanční nástroje; oceňované kótovanými cenami pro identické nebo podobné finanční nástroje na trzích, které jsou považovány za méně aktivní nebo oceňované jinými oceňovacími technikami, u kterých jsou všechny významné vstupy přímo nebo nepřímo pozorovány na trzích.

Finanční nástroje, které jsou oceňovány tímto způsobem, zahrnují termínové úrokové, měnové a komoditní kontrakty, hypoteční zástavní listy, půjčky a vklady obchodované na peněžním trhu.

- Stupeň 3

Oceňovací techniky založené na významných netržních vstupech. Tato kategorie představuje všechny finanční nástroje, u kterých oceňovací techniky zahrnují vstupy, které nejsou založeny na pozorovatelných datech a u kterých mají netržní vstupy významný dopad na jejich přecenění. Kategorie obsahuje finanční nástroje, jejichž přecenění vychází z kótovaných tržních cen podobných finančních nástrojů, které je ale nutné upravit o významné netržní úpravy a předpoklady, které odrážejí rozdíly mezi finančními nástroji.

Finanční nástroje, pro jejichž ocenění neexistují tržní parametry, zahrnují nekótované akcie, část portfolia finančních derivátů určených k obchodování, část portfolia hypotečních zástavních listů a některé kótované neobchodované dluhopisy.

Oceňovací techniky zahrnují modely čisté současné hodnoty, modely diskontovaných peněžních toků, porovnání s podobnými finančními nástroji, pro které existují dostupné tržní ceny, Black-Scholesův model, polynomický opční model a další oceňovací modely. Předpoklady a vstupy do oceňovacích modelů zahrnují bezrizikovou úrokovou sazbu, referenční úrokovou míru, úvěrové rozpětí a další prémie využívané při odhadu diskontních sazeb, cen dluhopisů a akcií, dále kurzy cizích měn, ceny akcií a hodnoty akciových indexů a očekávané volatility a závislosti cen. Cílem oceňovacích technik je dospět k určení reálné hodnoty, která odráží hodnotu finančního nástroje ke konci účetního období tak, jako by cena byla stanovena na trhu za běžných podmínek.

Skupina využívá ke stanovení reálných hodnot standardních a jednodušších finančních nástrojů široce uznávané oceňovací modely. Mezi takové finanční nástroje patří úrokové a měnové swapy, u kterých se používají dostupná tržní data a které vyžadují menší míru úsudku a odhadu vedení. Tržní ceny a vstupy do modelů jsou obvykle k dispozici pro kótované dluhové a majetkové cenné papíry, burzovní deriváty a jednodušší deriváty obchodované na mimoburzovním trhu (OTC), jako například úrokové swapy. Dostupnost tržních cen a vstupů do modelů snižuje nutnost úsudků a odhadů vedení a rovněž snižuje nejistotu spojenou s určením reálných hodnot. Dostupnost tržních cen a vstupů se liší v závislosti na typu produktu a trhu a má sklon ke změnám, které vycházejí ze specifických událostí a všeobecných podmínek na finančních trzích.

Pro stanovení reálných hodnot složitějších finančních nástrojů Skupina využívá své vlastní oceňovací modely, které obvykle vycházejí z uznávaných oceňovacích modelů. Některé nebo všechny významné vstupy do modelů nemusejí být dostupné na trzích a jsou proto odvozeny z tržních cen nebo sazeb nebo jsou odhadnuty na základě předpokladů. Finanční nástroje, pro které nejsou k dispozici tržní vstupy, zahrnují deriváty obchodované na mimoburzovních trzích, některé úvěry a cenné papíry,

kteří nejsou obchodováni na veřejných trzích. Oceňovací modely založené na významných nepozorovatelných vstupech vyžadují ke stanovení reálné hodnoty vyšší míru úsudku a odhadů managementu. Rozhodnutí managementu jsou obvykle vyžadována pro výběr odpovídajícího oceňovacího modelu, určení očekávaných budoucích peněžních toků oceňovaného finančního nástroje, určení pravděpodobnosti selhání či plnění od protistran a výběr odpovídajících diskontních faktorů. Principy oceňování jsou schvalovány Výborem pro řízení rizik a kapitálu ČSOB (RCOC) a Výborem pro oceňování ve Skupině KBC. Proces schvalování každého nového produktu, mimo jiné, zahrnuje též posouzení oceňování produktu a případný nový oceňovací model musí být schválen ještě před tím, než je produkt implementován. Procesy pro nové a aktivní produkty (NAPPs) vyžadují pravidelné revize všech produktů, přičemž posouzení kvality oceňování je nedílnou součástí těchto revizí. Každý oceňovací model využívající netržní vstupy musí být v souladu s politikou posuzování parametrů oceňovacích modelů (Parameter review policy). Politika požaduje čtvrtletní přezkoumání správnosti všech parametrů. Skupina aktuálně, se čtvrtletní periodicitou, ověřuje oceňování všech dluhopisů.

Skupina na denní bázi monitoruje též spolehlivost oceňování dluhopisů. Pokud způsob, jakým je aktivum oceněno, nesplňuje kritéria pro zařazení do Stupně 1 nebo Stupně 2, přefrazuje aktivum do Stupně 3 a naopak. V rámci procesu monitoringu se mimo jiné vyhodnocuje, jak často jsou kotace aktualizovány.

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě na finanční nástroje, jejichž reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách, a finanční nástroje, jejichž reálná hodnota byla stanovena použitím oceňovacích technik k 31. prosinci 2016:

(mil. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě				
Finanční aktiva k obchodování				
Úvěry a pohledávky	0	170	0	170
Dluhové nástroje	3 075	762	3 382	7 220
Majetkové cenné papíry	1	0	0	1
Finanční deriváty	0	12 517	100	12 617
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty				
Dluhové nástroje	0	0	0	0
Realizovatelná finanční aktiva				
Dluhové cenné papíry	38 835	13 261	4 427	56 522
Majetkové cenné papíry	0	0	416	416
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	852	0	852
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	11 656	0	11 656
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě				
Finanční závazky k obchodování				
Cenné papíry prodané, dosud nenakoupené	13 025	0	0	13 025
Finanční deriváty	0	12 126	142	12 268
Termínové vklady	0	3 184	0	3 184
Repo operace	0	155	0	155
Dluhové cenné papíry	0	11 412	0	11 412
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty				
Dluhové nástroje	0	1 620	0	1 620
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	4 796	0	4 796
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	10 532	0	10 532

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě na finanční nástroje, jejichž reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách, a finanční nástroje, jejichž reálná hodnota byla stanovena použitím oceňovacích technik k 31. prosinci 2015:

(mil. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě				
Finanční aktiva k obchodování				
Úvěry a pohledávky	0	0	0	0
Dluhové nástroje	6 748	5 622	5 714	18 084
Majetkové cenné papíry	6	0	0	6
Finanční deriváty	0	11 315	89	11 404
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty				
Dluhové nástroje	0	0	15	15
Realizovatelná finanční aktiva				
Dluhové cenné papíry	38 051	16 192	4 388	58 631
Majetkové cenné papíry	0	0	1 330	1 330
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek				
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	957	0	957
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	11 900	0	11 900
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě				
Finanční závazky k obchodování				
Cenné papíry prodané, dosud nenakoupené	6 147	0	0	6 147
Finanční deriváty	0	12 020	162	12 182
Termínové vklady	0	1 580	0	1 580
Dluhové cenné papíry	0	10 061	0	10 061
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek				
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	4 062	0	4 062
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	10 774	0	10 774

Výnosová křivka pro diskontování očekávaných budoucích peněžních toků použité modelem pro ocenění hypotečních zástavních listů je konstruována z úrokových sazeb úrokových swapů (IRS) a příslušného úvěrového rozpětí. Úvěrová rozpětí jsou odvozována z dostupných tržních kotací hypotečních zástavních listů, vládních dluhopisů a IRS sazeb.

Výnosová úvěrová rozpětí v prvních pěti letech do splatnosti byla do konce roku 2015 odvozována výhradně z tržních kotací hypotečních zástavních listů. Hypoteční zástavní listy se splatností do pěti let byly tedy vykazovány ve stupni 2. Úvěrová rozpětí v následujících letech výnosové křivky byla odvozována z tržních kotací pětiletých a desetiletých hypotečních zástavních listů a výnosové křivky českých státních dluhopisů. Vedení tento postup považovalo za významný netržní vstup a v důsledku toho byly hypoteční zástavní listy se splatností nad pět let vykazovány ve stupni 3 v roce 2015.

Od roku 2016, v souvislosti se změnami na trhu hypotečních zástavních listů, jsou odvozována výnosová úvěrová rozpětí výhradně z tržních kotací pro hypoteční zástavní listy se splatností do jednoho roku. Pouze hypoteční zástavní listy se splatností do jednoho roku jsou tedy vykazovány ve stupni 2. Úvěrová rozpětí v následujících letech výnosové křivky jsou odvozována z tržních kotací jednoletých hypotečních zástavních listů a výnosové křivky českých státních dluhopisů. Vedení tento postup považuje za významný netržní vstup a v důsledku toho jsou v roce 2016 hypoteční zástavní listy se splatností nad jeden rok vykazovány ve stupni 3.

V závislosti na zbytkové splatnosti dluhopisů byla v modelu použita úvěrová rozpětí od 75 bazických bodů (7leté) do 142 bazických bodů (25leté) v roce 2015 a od 96 bazických bodů (7leté) do 182 bazických bodů (30leté) v roce 2016.

V roce 2015 došlo ke změně modelu pro oceňování dluhopisů vydaných Českou exportní bankou (ČEB). Výnosové křivky (rozdílné pro dluhopisy s pohyblivou a pevnou úrokovou sazbou) pro diskontování očekávaných budoucích peněžních toků použité modelem pro ocenění ČEB dluhopisů jsou konstruovány z úrokových sazeb úrokových swapů (IRS) a příslušného úvěrového rozpětí. Úvěrová rozpětí jsou odvozována z dostupných tržních kotací ČEB dluhopisů s nejvyšší likviditou a IRS sazeb. Vedení tento postup považuje za významný netržní vstup a v důsledku toho jsou ČEB dluhopisy nadále vykazovány ve stupni 3.

V důsledku implementace nového oceňovacího modelu pro ČEB dluhopisy, používaného od června 2015, Skupina vykázala nerealizované zisky ve výši 245 mil. Kč v položce Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a nerealizované zisky ve výši 75 mil. Kč v položce Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv. Model je beze změny platný i v roce 2016. Hodnoty úvěrových rozpětí jsou pravidelně aktualizovány, nejméně čtvrtletně. Po poslední aktualizaci v prosinci 2016 se úvěrové rozpětí, v závislosti na splatnosti dluhopisů, pohybovalo v rozmezí od 16 bazických bodů (1leté) do 195 bazických bodů (10leté) pro dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou a od 12 bazických bodů (1leté) do 53 bazických bodů (10leté) pro dluhopisy s pohyblivou úrokovou sazbou (31. prosince 2015: od 19 bazických bodů (1leté) do 159 bazických bodů (10leté) pro dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou a od 28 bazických bodů (1leté) do 47 bazických bodů (10leté) pro dluhopisy s pohyblivou úrokovou sazbou).

V návaznosti na ohlášený záměr fúze společností VISA Inc. a VISA Europe Limited Skupina změnila v roce 2015 model pro oceňování podílu ve společnosti VISA Europe Limited. Nový model vycházel z očekávaného provedení transakce. Na základě modelu byla hodnota podílu Skupiny ve VISA Europe Limited vypočtena jako kombinace očekávaného peněžního plnění, plnění formou převodu akcií a dodatečného plnění (tzv. earn-out), které bude vyplaceno ve lhůtě čtyř let od akvizice. Hodnota peněžního plnění a plnění formou převodu akcií byla odvozena z oznámení VISA Europe Limited. V důsledku implementace nového modelu Skupina vykázala nerealizované zisky ve výši 861 mil. Kč v položce Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv v roce 2015.

Fúze se uskutečnila v červnu 2016. Následně Skupina odúčtovala původní podíl ve společnosti Visa Europe Ltd. a související nerealizovaný zisk z tržního přecenění v objemu 1 153 mil. Kč zadržel ve vlastním kapitálu a zaúčtovala nový podíl ve společnosti Visa Inc. ve výši 251 mil. Kč. Tento podíl vykazovaný v rámci Realizovatelných finančních aktiv je pravidelně přeceňován na reálnou hodnotu na základě tržní kotace Visa Inc.

Pro všechny přesuny finančních nástrojů mezi jednotlivými stupni hierarchie oceňování reálnou hodnotou platí předpoklad, že nastaly na konci vykazovaného období.

Pohyby ve finančních nástrojích vykazovaných v reálné hodnotě – Stupeň 3

Následující tabulka zobrazuje rekonciliaci počátečních a konečných stavů finančních aktiv, která jsou vykázána v reálné hodnotě na základě oceňovacích technik, které jsou založeny na netržních vstupech:

	Finanční aktiva k obchodování		Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty		Realizovatelná finanční aktiva	Celkem
	Dluhové cenné papíry	Finanční deriváty	Dluhové cenné papíry	Dluhové cenné papíry	Majetkové cenné papíry	
(mil. Kč)						
1. leden 2015	5 151	0	0	3 158	444	8 753
Celkové zisky / ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty	370	89	15	-80	0	394
Celkové zisky vykázané v ostatním úplném výsledku	0	0	0	16	861	877
Převody do Stupně 3	155	0	0	0	0	155
Nákupy	2 110	0	0	1 294	0	3 404
Vypořádání	-512	0	0	0	0	-512
Prodeje	-1 560	0	0	0	0	-1 560
Akvizice podniku pod společnou kontrolou	0	0	0	0	25	25
31. prosinec 2015	5 714	89	15	4 388	1 330	11 536
Celkové ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty související s aktivy drženy ke konci účetního období	359	89	15	0	0	463
1. leden 2016	5 714	89	15	4 388	1 330	11 536
Celkové zisky / ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty	60	199	5	0	10	274
Celkové zisky vykázané v ostatním úplném výsledku	0	0	0	73	17	90
Převody do Stupně 3	40	0	0	0	0	40
Převody ze Stupně 3	-814	0	0	0	0	-814
Nákupy	2 362	0	0	0	354	2 716
Vypořádání	-991	-188	0	0	0	-1 179
Prodeje	-2 989	0	-20	-34	-1 295	-4 338
31. prosinec 2016	3 382	100	0	4 427	416	8 325
Celkové zisky vykázané ve výkazu zisku a ztráty související s aktivy drženy ke konci účetního období	47	199	0	0	0	246

Celkové zisky vykázané ve výkazu zisku a ztráty jsou zahrnuty v položkách Čisté zisky z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, Čistý zisk z realizovatelných finančních aktiv a Ztráty ze znehodnocení.

V následující tabulce je zobrazena rekonciliace počátečních a konečných zůstatků finančních závazků, které jsou vykázány v reálné hodnotě s použitím oceňovacích technik založených na pozorovatelných netržních vstupech:

(mil. Kč)	Finanční závazky k obchodování	
		Finanční deriváty
1. leden 2015		0
Celkové ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty		162
31. prosinec 2015		162
Celkové ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty související se závazky drženými ke konci účetního období		162
1. leden 2016		162
Celkové ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty		178
Vypořádání		-198
31. prosinec 2016		142
Celkové ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty související se závazky drženými ke konci účetního období		178

Celkové ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty jsou ve výkazu zisku a ztráty zahrnuty v položce Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Vliv klíčových předpokladů na reálnou hodnotu finančních nástrojů v reálné hodnotě zařazených do Stupně 3

Vedení Skupiny usuzuje, že klíčovým předpokladem, který není odvozen z tržních vstupů a který ovlivňuje reálnou hodnotu finančních nástrojů zařazených do Stupně 3, je hodnota úvěrového rozpětí obsaženého v diskontním faktoru vztahujícímu se k očekávaným budoucím peněžním tokům plynoucím z hypotečních zástavních listů v období po prvních pěti letech do splatnosti (aplikováno v roce 2015), resp. v období po prvním roce do splatnosti (aplikováno v roce 2016).

Zvýšení / snížení úvěrového rozpětí o 50 bazických bodů by k 31. prosinci 2016 snížilo / zvýšilo reálnou hodnotu hypotečních zástavních listů a ČEB dluhopisů zahrnutých do Stupně 3 o 49 mil. Kč a 84 mil. Kč (2015: 54 mil. Kč a 91 mil. Kč). Tato změna úvěrového rozpětí vyplývá z variability kotací hypotečních zástavních listů a ČEB dluhopisů pozorované vedením na trhu.

Vedení věří, že případné změny ostatních netržních vstupů do oceňovacích modelů by neměly významný vliv na očekávané reálné hodnoty.

Přesuny mezi finančními nástroji v reálné hodnotě Stupně 1 a 2

V následující tabulce jsou zobrazeny přesuny mezi skupinou finančních nástrojů, které jsou oceňovány tržní kótovanou cenou a skupinou, u které jsou reálné ceny vypočteny na základě oceňovacích technik založených na pozorovatelných tržních vstupech:

(mil. Kč)	Přesuny ze Stupně 1 do Stupně 2		Přesuny ze Stupně 2 do Stupně 1	
	2016	2015	2016	2015
Finanční aktiva				
Finanční aktiva k obchodování				
Dluhové nástroje	0	3	0	0

Finanční aktiva a závazky nevykazované v reálné hodnotě

V následující tabulce je porovnání účetních a reálných hodnot finančních nástrojů, které nejsou ve finančních výkazech vykázány v reálných hodnotách:

(mil. Kč)	2016		2015	
	Účetní hodnota	Reálná hodnota	Účetní hodnota	Reálná hodnota
Finanční aktiva				
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	57 074	57 074	117 287	117 287
Úvěry a pohledávky	783 223	790 670	579 448	587 942
Finanční investice držené do splatnosti	132 679	151 699	136 433	158 636
Ostatní aktiva (Poznámka: 25)	1 199	1 199	1 224	1 224
Finanční závazky				
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	931 757	932 028	812 205	811 965
Ostatní závazky (Poznámka: 28)	4 684	4 684	5 467	5 467

V následující tabulce jsou aktiva a závazky, pro které je vykázána reálná hodnota, rozděleny na ty, jejichž reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách a ty, jejichž reálná hodnota je založena na oceňovacích technikách k 31. prosinci 2016:

(mil. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva, pro které je vykázána reálná hodnota				
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	9 077	47 997	0	57 074
Úvěry a pohledávky	0	238 413	552 257	790 670
Finanční investice držené do splatnosti	149 288	0	2 411	151 699
Ostatní aktiva (Poznámka: 25)	0	1 199	0	1 199
Finanční závazky, pro které je vykázána reálná hodnota				
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	0	903 163	28 865	932 028
Ostatní závazky (Poznámka: 28)	0	4 684	0	4 684

V následující tabulce jsou aktiva a závazky, pro které je vykázána reálná hodnota, rozděleny na ty, jejichž reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách a ty, jejichž reálná hodnota je založena na oceňovacích technikách k 31. prosinci 2015:

(mil. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva, pro které je vykázána reálná hodnota				
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	9 522	107 765	0	117 287
Úvěry a pohledávky	0	73 626	514 316	587 942
Finanční investice držené do splatnosti	153 599	570	4 467	158 636
Ostatní aktiva (Poznámka: 25)	0	1 224	0	1 224
Finanční závazky, pro které je vykázána reálná hodnota				
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	0	790 373	21 592	811 965
Ostatní závazky (Poznámka: 28)	0	5 467	0	5 467

Skupina při stanovení reálné hodnoty finančních aktiv a závazků vycházela z následujících předpokladů a metod:

Finanční investice držené do splatnosti

Reálné hodnoty cenných papírů držných do splatnosti jsou založeny na kótovaných tržních cenách, pokud existují. Tyto kotace jsou získávány z údajů příslušných burz, pokud se burzovní aktivita u konkrétního cenného papíru pokládá za dostatečně likvidní, nebo z referenčních sazeb představujících průměrované kotace organizátorů trhu. Pokud nejsou k dispozici kótované tržní ceny, stanoví se reálné hodnoty odhadem z kótovaných tržních cen srovnatelných nástrojů nebo použitím oceňovacího modelu založeného na diskontovaných peněžních tocích.

Úvěry a pohledávky za úvěrovými institucemi a centrálními bankami

Účetní hodnoty stavů na běžných účtech se ze své podstaty shodují s jejich reálnými hodnotami. Reálné hodnoty termínových vkladů a úvěrů poskytnutých úvěrovými institucemi a centrálními bankám jsou stanoveny jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků za použití současných tržních sazeb na mezibankovním trhu zahrnujících příslušné kreditní rozpětí odvozené na základě analýzy vývoje parametrů pravděpodobnost selhání a Loss Given Default. Většina poskytnutých úvěrů je uzavřena za úrokové sazby, které se fixují na relativně krátké období, a proto se jejich účetní hodnoty blíží hodnotám reálným.

Úvěry a pohledávky za ostatními klienty

Podstatná část úvěrů se uzavírá za sazby, které se fixují na relativně krátké období, a předpokládá se proto, že se jejich účetní hodnoty blíží hodnotám reálným. Reálné hodnoty úvěrů klientům poskytnutých s pevnou úrokovou sazbou jsou stanoveny jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá současným tržním sazbám zahrnujících příslušné kreditní rozpětí odvozené na základě analýzy vývoje parametrů pravděpodobnost selhání a Loss Given Default. Reálná hodnota zahrnuje očekávané budoucí ztráty, zatímco zůstatková hodnota a související snížení hodnoty zahrnují pouze ztráty vzniklé k rozvahovému dni.

Závazky k úvěrovým institucím a podřízené závazky

Účetní hodnoty běžných účtů jsou shodné s jejich reálnými hodnotami. Reálné hodnoty ostatních závazků k úvěrovým institucím se zbytkovou splatností do jednoho roku se předpokládají na úrovni účetní hodnoty. Reálné hodnoty ostatních závazků k úvěrovým institucím jsou stanoveny jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá IRS sazbám upraveným o tržně nepozorovatelné kreditní rozpětí.

Závazky k ostatním klientům

Reálné hodnoty běžných účtů a termínových depozit se zbytkovou splatností do jednoho roku se blíží jejich účetní hodnotě. Reálné hodnoty ostatních termínových depozit jsou stanoveny jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá IRS sazbám upraveným o tržně nepozorovatelné kreditní rozpětí.

Vydané dluhové cenné papíry

Reálná hodnota vydaných dluhových cenných papírů je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků za použití výnosové křivky českých státních dluhopisů upravené o příslušné úvěrové rozpětí odvozené z tržně pozorovatelných transakcí se shodnými či podobnými dluhopisy. Reálné hodnoty směnek a depozitních certifikátů se blíží jejich účetním hodnotám.

Ostatní aktiva a ostatní závazky

Většina ostatních aktiv a ostatních závazků má zbytkovou splatnost do jednoho roku nebo jejich sazby jsou fixovány na relativně krátké období a předpokládá se proto, že se jejich účetní hodnoty blíží hodnotám reálným.

33. DODATEČNÉ INFORMACE K VÝKAZU O PENĚŽNÍCH TOCÍCH

Zůstatky hotovosti a hotovostních ekvivalentů ve výkazu o finanční situaci

(mil. Kč)	2016	2015
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám (Poznámka: 15)	57 074	117 287
Úvěry a pohledávky za úvěrovými institucemi a centrálními bankami	239 106	75 188
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě k úvěrovým institucím a centrálním bankám	-9 872	-10 972
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě – depozitní směnky vydané úvěrovým institucím	-195 995	-137 133
Hotovost a hotovostní ekvivalenty	90 313	44 370

Změny v provozních aktivech

(mil. Kč)	2016	2015
Čistá změna finančních aktiv k obchodování	9 486	21 159
Čistá změna finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	15	3 312
Čistá změna realizovatelných finančních aktiv	658	-3 527
Čistá změna v úvěrech a pohledávkách	-40 528	-28 962
Čistá změna zajišťovacích derivátů s kladnou reálnou hodnotou	-541	1 348
Čistá změna v ostatních aktivech	21	-281
	-30 889	-6 951

Změny v provozních závazcích

(mil. Kč)	2016	2015
Čistá změna finančních závazků k obchodování	10 075	-39 654
Čistá změna finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	1 620	0
Čistá změna finančních závazků v zůstatkové hodnotě	61 452	25 429
Čistá změna zajišťovacích derivátů se zápornou reálnou hodnotou	-242	-1 213
Čistá změna v ostatních závazcích	182	411
	73 087	-15 027

Nepeněžní položky zahrnuté v zisku před zdaněním

(mil. Kč)	2016	2015
Odpisy a amortizace (včetně investic do nemovitostí)	1 268	621
Amortizace diskontů a premií v portfoliu u investičních cenných papírů	918	550
Čistá změna přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	839	-387
Opravné položky a rezervy na úvěrová rizika (Poznámka: 12)	617	983
Odpisy majetku pronajatého v rámci operativního leasingu (Poznámka: 22)	356	270
Znehodnocení nehmotného majetku (Poznámka: 12)	74	0
Rezervy	37	-226
Znehodnocení majetku (Poznámka: 12)	13	1
Znehodnocení finančních investic (Poznámka: 12)	2	24
Znehodnocení ostatních aktiv (Poznámka: 12)	2	-2
Znehodnocení goodwillu (Poznámka: 12)	0	66
Znehodnocení aktiv určených k prodeji (Poznámka: 12)	0	9
Kurzové rozdíly v portfoliu finanční investice držené do splatnosti	-129	530
Podíly na výnosech a zisku přidružených společností a společných podniků	-696	-687
Ostatní	202	378
	3 503	2 130

34. ANALÝZA ZBYTKOVÉ SPLATNOSTI AKTIV A ZÁVAZKŮ

Následující tabulka uvádí analýzu finančních aktiv a závazků Skupiny podle jejich očekávané zbytkové splatnosti k 31. prosinci 2016:

(mil. Kč)	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Nespecifikováno	Celkem
AKTIVA					
Hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám (Poznámka: 15)	47 997	0	0	0	47 997
Finanční aktiva k obchodování					
Finanční deriváty	3 761	6 434	2 422	0	12 617
Ostatní nástroje	1 164	1 802	4 424	1	7 391
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0	0	0	0	0
Realizovatelná finanční aktiva	13 824	12 967	29 731	416	56 938
Úvěry a pohledávky	356 756	165 438	261 029	0	783 223
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	563	289	0	0	852
Finanční investice držené do splatnosti	18 644	64 651	49 384	0	132 679
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	2 732	6 946	1 978	0	11 656
Ostatní aktiva (Poznámka: 25)	1 199	0	0	0	1 199
Účetní hodnota celkem	446 640	258 527	348 968	417	1 054 552
ZÁVAZKY					
Finanční závazky k obchodování					
Finanční deriváty	3 568	6 531	2 169	0	12 268
Ostatní nástroje	18 744	6 718	2 314	0	27 776
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	57	1 248	315	0	1 620
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	325 267	292 979	313 511	0	931 757
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	545	2 938	1 313	0	4 796
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	2 764	5 616	2 152	0	10 532
Ostatní závazky (Poznámka: 28)	4 684	0	0	0	4 684
Účetní hodnota celkem	355 629	316 030	321 774	0	993 433

Následující tabulka uvádí analýzu finančních aktiv a závazků Skupiny podle jejich očekávané zbytkové splatnosti k 31. prosinci 2015:

(mil. Kč)	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Nespecifikováno	Celkem
AKTIVA					
Hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám (Poznámka: 15)	107 765	0	0	0	107 765
Finanční aktiva k obchodování					
Finanční deriváty	3 935	5 738	1 731	0	11 404
Ostatní nástroje	6 032	8 028	4 024	6	18 090
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	15	0	0	0	15
Realizovatelná finanční aktiva	5 570	20 985	32 076	1 330	59 961
Úvěry a pohledávky	197 718	146 454	235 276	0	579 448
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	420	537	0	0	957
Finanční investice držené do splatnosti	10 543	72 041	53 849	0	136 433
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	2 582	6 992	2 326	0	11 900
Ostatní aktiva (Poznámka: 25)	1 224	0	0	0	1 224
Účetní hodnota celkem	335 804	260 775	329 282	1 336	927 197
ZÁVAZKY					
Finanční závazky k obchodování					
Finanční deriváty	4 145	5 947	2 090	0	12 182
Ostatní nástroje	11 752	3 688	2 348	0	17 788
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	253 875	266 157	292 173	0	812 205
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	609	2 137	1 316	0	4 062
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	2 685	5 723	2 366	0	10 774
Ostatní závazky (Poznámka: 28)	5 467	0	0	0	5 467
Účetní hodnota celkem	278 533	283 652	300 293	0	862 478

35. PODMÍNĚNÁ AKTIVA, ZÁVAZKY A ÚVĚROVÉ PŘÍSLIBY

Podmíněná aktiva

V roce 2007 Skupina obdržela na základě rozhodnutí soudu úhradu dříve odepsaného úvěru v částce 485 mil. Kč. Vzhledem k nejistotě vyplývající z pokračujícího soudního sporu po dovolání protistrany proti rozsudku, Skupina nezachytí tuto úhradu ve výkazu zisku a ztráty, a to až do doby konečného rozhodnutí soudu o nároku Skupiny na tuto částku. V roce 2011 došlo ke zrušení původního soudního rozhodnutí a předání věci zpět soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Na základě této skutečnosti Skupina vrátila protistraně z celkové přijaté částky náhrady nákladů původního soudního řízení ve výši 3 mil. Kč. Řízení pokračuje u dovolacího soudu.

Podmíněné závazky a úvěrové přísliby

Podmíněné závazky a úvěrové přísliby k 31. prosinci 2016 a 2015 byly následující:

(mil. Kč)	2016	2015
Úvěrové přísliby – neodvolatelné (Poznámka: 40.2)	118 292	107 224
Úvěrové přísliby – odvolatelné	44 732	41 861
Finanční záruky (Poznámka: 40.2)	30 243	28 193
Ostatní podmíněné závazky (Poznámka: 40.2)	1 324	1 381
	194 591	178 659
Rezervy na úvěrové přísliby a záruky (Poznámky: 29, 40.2)	232	286

Odvolatelné úvěrové přísliby jsou takové přísliby, kdy čerpání úvěru může být ze strany Skupiny kdykoli omezeno. Dále může Skupina bez udání důvodu, bez předchozího upozornění a bez stanovení lhůty neposkytnout či zcela zastavit čerpání úvěru požadované klientem. Úvěrové přísliby, které nesplňují výše uvedené charakteristiky, jsou považovány za neodvratitelné.

Smluvní hodnoty představují maximální úvěrové riziko, které by Skupina podstoupila v případě, že dojde k úplnému čerpání podrozvahového závazku, klient závazek nesplatí a hodnota případného zajištění by byla nulová. Řada úvěrových příslibů je zajištěna a u většiny z nich se neočekává, že budou čerpány do doby své splatnosti. Celkové smluvní hodnoty úvěrových příslibů proto nemusejí představovat riziko ztráty nebo budoucí nároky na peněžní prostředky (Poznámka: 40.3).

Skupina je ze zákona povinna garantovat pozitivní výsledky a kapitálovou pozici Transformovaného fondu. S ohledem na konzervativní investiční politiku a investiční limity Transformovaného fondu je vedení Skupiny přesvědčeno, že je nepravděpodobné plnění z této záruky.

Soudní spory

Kromě soudních sporů, na které již byly vytvořeny rezervy (Poznámka: 29), čelí Skupina řadě právních žalob v různých jurisdikcích, které vyplývají z běžné obchodní činnosti. Skupina neočekává, že výsledek těchto soudních jednání bude mít významný vliv na její finanční pozici.

Skupina je vystavena různým požadavkům v souvislosti s koupí podniku IPB v řádu desítek miliard korun. Skupina je přesvědčena, že tyto požadavky jsou nepodložené a že potenciální riziko z těchto požadavků je kryto příslušnými zárukami vydanými státními institucemi České republiky.

Skupina dále podnikla množství právních kroků na ochranu svých aktiv.

Zdanění

Česká daňová legislativa a její interpretace a metodika se stále vyvíjejí. V současném prostředí daňových předpisů proto existuje nejistota ve výkladu a v postupu příslušných finančních úřadů v řadě oblastí. V důsledku toho musí Skupina při tvorbě plánu a účetních zásad sama interpretovat daňovou legislativu. Vliv této nejistoty nelze vyčíslit.

Závazky z operativního nájmu (Skupina je nájemcem)

Budoucí minimální platby nájemného z titulu operativních pronájmů informačních technologií, pozemků a budov jsou následující:

(mil. Kč)	2016	2015
Méně než 1 rok	483	593
Více než 1 rok a ne více než 5 let	880	1 054
Více než 5 let	195	176
	1 558	1 823

Budoucí minimální platby nájemného z titulu sub-leasingu pozemků a budov jsou ve výši 4 mil. Kč k 31. prosinci 2016 (31. prosince 2015: 6 mil. Kč).

Výše uvedené závazky z operativního pronájmu pozemků a budov lze technicky zrušit v souladu s českou legislativou, avšak Skupina je obchodně vázána pokračovat v pronájmu po uvedené období.

Pohledávky z operativního nájmu (Skupina je pronajímatelem)

Budoucí minimální platby nájemného z titulu operativních pronájmů pozemků, budov a movitého majetku jsou následující:

(mil. Kč)	2016	2015
Méně než 1 rok	2 060	838
Více než 1 rok a ne více než 5 let	1 923	1 095
Více než 5 let	351	12
	4 334	1 945

Výše uvedené závazky z operativního pronájmu lze technicky zrušit v souladu s českou legislativou, avšak nájemci jsou obchodně vázáni pokračovat v pronájmu po uvedené období.

Podmíněné závazky

Skupina je k 31. prosinci 2016 vystavena podmíněnému závazku z titulu nasmlouvaných investičních výdajů na výstavbu nové budovy ústředí ve výši 1 832 mil. Kč (2015: 0 Kč).

36. REPO OPERACE A ZAJIŠTĚNÍ

Následující tabulka podává analýzu úvěrů poskytnutých v rámci reverzních repo operací a úvěrů, u kterých Skupina smí prodat zástavu při neexistenci neplnění ze strany majitele zástavy, podle položek výkazu o finanční situaci, v nichž jsou vykázány:

(mil. Kč)	2016	2015
Finanční aktiva		
Úvěry a pohledávky	237 993	72 846
	237 993	72 846

Zajištění přijaté na základě reverzních repo obchodů získala Skupina do svého vlastnictví, a je tak oprávněna s tímto zajištěním volně nakládat. Je však nicméně povinna vrátit toto zajištění protistraně ke dni splatnosti.

Zajištění přijaté k úvěrům, u kterých Skupina smí prodat zástavu při neexistenci neplnění ze strany majitele zástavy (zástavy k faktoringovým úvěrům), získala Skupina do svého vlastnictví a je oprávněna s tímto zajištěním volně nakládat. Není povinna vrátit toto zajištění protistraně ke dni splatnosti.

Reálná hodnota finančních aktiv přijatých jako zajištění k 31. prosinci 2016 činila 239 292 mil. Kč a z této hodnoty byla aktiva v hodnotě 16 596 mil. Kč buď prodána, nebo dále poskytnuta jako zajištění (31. prosince 2015: 74 420 mil. Kč a 10 046 mil. Kč).

Následující tabulka podává analýzu úvěrů přijatých v rámci repo operací podle položek výkazu o finanční situaci, v nichž jsou vykázány:

(mil. Kč)	2016	2015
Finanční závazky		
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	9 452	0
	9 452	0

Skupina uzavírá repo operace za standardních tržních podmínek. Hodnoty finančních aktiv zastavených za účelem zajištění repo operací a výpůjček cenných papírů jsou uvedeny v poznámkách Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty (Poznámka: 16) a Finanční investice (Poznámka: 17).

37. KOMPENZACE FINANČNÍCH AKTIV A FINANČNÍCH ZÁVAZKŮ

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Skupiny, které byly, nebo mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2016:

(mil. Kč)	Hrubá hodnota finančních nástrojů	Hrubá hodnota kompenzací těchto finančních nástrojů	Čistá hodnota finančních nástrojů vykázaná ve výkazu o finanční situaci
FINANČNÍ AKTIVA			
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	19 087	0	19 087
Nekompenzované deriváty, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	5 186	0	5 186
Celkové obchodní a zajišťovací deriváty	24 273	0	24 273
Nekompenzované repo operace, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	237 993	0	237 993
Celkové repo operace (Poznámka: 36)	237 993	0	237 993
Nekompenzovaná ostatní finanční aktiva, která nemohou být vzájemně započtena podle vzorových smluv o kompenzaci	1 199	0	1 199
Celková ostatní finanční aktiva (Poznámka: 25)	1 199	0	1 199
FINANČNÍ ZÁVAZKY			
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	20 647	0	20 647
Nekompenzované deriváty, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	2 153	0	2 153
Celkové obchodní a zajišťovací deriváty	22 800	0	22 800
Nekompenzované repo operace, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	9 452	0	9 452
Celkové repo operace (Poznámka: 36)	9 452	0	9 452
Nekompenzované ostatní finanční závazky, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	4 684	0	4 684
Celkové ostatní finanční závazky (Poznámka: 28)	4 684	0	4 684

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Skupiny, které byly, nebo mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2015:

(mil. Kč)	Hrubá hodnota finančních nástrojů	Hrubá hodnota kompenzací těchto finančních nástrojů	Čistá hodnota finančních nástrojů vykázaná ve výkazu o finanční situaci
FINANČNÍ AKTIVA			
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	18 591	0	18 591
Nekompenzované deriváty, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	4 713	0	4 713
Celkové obchodní a zajišťovací deriváty	23 304	0	23 304
Nekompenzované repo operace, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	72 846	0	72 846
Celkové repo operace (Poznámka: 36)	72 846	0	72 846
Ostatní finanční aktiva vzájemně započtená ve výkazu o finanční situaci	221	221	0
Nekompenzovaná ostatní finanční aktiva, která nemohou být vzájemně započtena podle vzorových smluv o kompenzaci	1 224	0	1 224
Celková ostatní finanční aktiva (Poznámka: 25)	1 445	221	1 224
FINANČNÍ ZAVAZKY			
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	20 676	0	20 676
Nekompenzované deriváty, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	2 280	0	2 280
Celkové obchodní a zajišťovací deriváty	22 956	0	22 956
Ostatní finanční závazky vzájemně započtené ve výkazu o finanční situaci	221	221	0
Nekompenzované ostatní finanční závazky, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	5 467	0	5 467
Celkové ostatní finanční závazky (Poznámka: 28)	5 688	221	5 467

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Skupiny, které nebyly, ale mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2016:

(mil. Kč)	Čistá hodnota finančních aktiv vykázaná ve výkazu o finanční situaci	Nekompenzovaná hodnota ve výkazu o finanční situaci			Celková čistá hodnota
		Finanční nástroje	Peněžní zajištění	Zajištění cennými papíry	
FINANČNÍ AKTIVA					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	19 087	17 747	1 054	0	286
Nekompenzované dluhové cenné papíry zastavené za účelem zajištění repo operací, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	9 452	9 452	0	0	0
Celková účetní hodnota	28 539	27 199	1 054	0	286
FINANČNÍ ZÁVAZKY					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	20 647	17 747	2 699	0	201
Nekompenzované repo operace, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	9 452	0	0	9 452	0
Celková účetní hodnota	30 099	17 747	2 699	9 452	201

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Skupiny, které nebyly, ale mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2015:

(mil. Kč)	Čistá hodnota finančních aktiv vykázaná ve výkazu o finanční situaci	Nekompenzovaná hodnota ve výkazu o finanční situaci			Celková čistá hodnota
		Finanční nástroje	Peněžní zajištění	Zajištění cennými papíry	
FINANČNÍ AKTIVA					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	18 591	17 217	993	0	381
Celková účetní hodnota	18 591	17 217	993	0	381
FINANČNÍ ZÁVAZKY					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	20 676	17 217	3 234	0	225
Celková účetní hodnota	20 676	17 217	3 234	0	225

Částky v obou tabulkách mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci v souladu s International Swaps and Derivatives Association (ISDA), ačkoli Skupina nemá v úmyslu vypořádat je na čisté bázi.

38. SPŘÍZNĚNÉ STRANY

Se spřízněnými stranami běžně probíhá celá řada transakcí.

Významné zůstatky aktiv z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. prosinci 2016 následující:

(mil. Kč)	Finanční aktiva k obchodování	Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	Úvěry a pohledávky	Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	Ostatní aktiva
Vrcholný management	0	0	0	0	0
KBC Bank	2 892	0	1 311	7 903	0
Podniky pod společnou kontrolou					
ČSOB SR	1	0	51	0	15
KBC Investment Limited	211	0	0	0	0
KBC Securities NV	0	0	117	0	1
Ostatní	33	0	136	0	0
Přidružené společnosti					
ČSOB AM	0	0	130	0	0
ČSOB Pojišťovna	396	0	0	0	26
Společné podniky					
ČMSS	0	0	40	0	41

Významné zůstatky závazků z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. prosinci 2016 následující:

(mil. Kč)	Finanční závazky k obchodování	Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	Ostatní závazky
Vrcholný management	0	96	0	57
KBC Bank	3 219	200 717	8 616	0
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB SR	4	42	0	0
KBC Investment Limited	35	182	0	0
KBC Securities NV	111	0	0	1
Ostatní	12	92	0	37
Přidružené společnosti				
ČSOB AM	0	594	0	9
ČSOB Pojišťovna	21	2 594	0	0
Společné podniky				
ČMSS	0	7 545	0	0

Významné zůstatky aktiv z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. prosinci 2015 následující:

(mil. Kč)	Finanční aktiva k obchodování	Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	Úvěry a pohledávky	Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	Ostatní aktiva
Vrcholný management	0	0	0	0	0
KBC Bank	2 685	0	1 277	7 439	1
Podniky pod společnou kontrolou					
ČSOB SR	157	0	34	1	0
KBC Internationale Financieringsmij NV	149	0	0	0	0
KBC Securities NV	0	0	238	0	1
Ostatní	159	15	145	0	0
Přidružené společnosti					
ČSOB AM	0	0	35	0	0
ČSOB Pojišťovna	413	0	0	0	45
Společné podniky					
ČMSS	0	0	40	0	56

Významné zůstatky závazků z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. prosinci 2015 následující:

(mil. Kč)	Finanční závazky k obchodování	Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	Ostatní závazky
Vrcholný management	0	60	0	59
KBC Bank	2 621	138 608	8 546	0
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB SR	3	36	0	0
KBC Group	0	1	0	983
KBC Securities NV	0	134	0	1
Ostatní	26	188	0	0
Přidružené společnosti				
ČSOB AM	0	133	0	12
ČSOB Pojišťovna	9	2 665	0	0
Společné podniky				
ČMSS	0	8 213	0	0

Pohledávky a závazky s KBC Bank a s podniky pod společnou kontrolou se skládají především z reálné hodnoty derivátových finančních nástrojů, dluhových finančních nástrojů a repo transakcí.

Skupina poskytuje bankovní služby svým přidruženým společnostem a společným podnikům. Poskytované bankovní služby zahrnují úvěry, kontokorentní úvěry, úročené vklady, běžné účty a další služby.

Výše uvedené pohledávky a závazky vznikly z běžných transakcí a podléhají stejným podmínkám, včetně úrokových sazeb a zajištění, jako srovnatelné transakce s třetími stranami.

Úrokové výnosy a náklady z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. prosincem jsou následující:

(mil. Kč)	2016		2015	
	Úrokové výnosy	Úrokové náklady	Úrokové výnosy	Úrokové náklady
Vrcholný management	0	0	0	0
KBC Bank	1 106	683	1 290	1 068
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB SR	3	1	9	0
KBC Internationale Financieringsmij NV	0	0	8	0
Ostatní	2	0	2	0
Přidružené společnosti				
ČSOB Pojišťovna	0	38	0	42
Společné podniky				
ČMSS	1	122	53	215

Výnosy z poplatků a provizí a nákladů na poplatky a provize z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. prosincem jsou následující:

(mil. Kč)	2016		2015	
	Výnosy z poplatků a provizí	Náklady na poplatky a provize	Výnosy z poplatků a provizí	Náklady na poplatky a provize
KBC Bank NV	83	1	62	10
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB SR	0	5	0	30
KBC Group	0	0	0	35
KBC Securities NV	18	32	23	39
Ostatní	0	4	0	4
Přidružené společnosti				
ČSOB AM	466	39	455	34
ČSOB Pojišťovna	274	4	279	6
Společné podniky				
ČMSS	14	41	6	42

V souladu se strategií Skupiny byly v roce 2015 informační a komunikační služby poskytované společností KBC Group Czech Branch znovu začleněny zpět do ČSOB. Na základě Dohody o nabytí části podniku uzavřené mezi ČSOB a KBC Group Banka získala k 31. prosinci 2015 vybrané činnosti a procesy od KBC Group Czech Branch, včetně zaměstnanců (Poznámka: 10), aktiv a závazků souvisejících s poskytováním informačních a komunikačních služeb (Poznámka: 3).

S platností od 1. července 2009 uzavřela Skupina dohodu s KBC Group o pronájmu kancelářských prostor a smlouvu o poskytování administrativních služeb jako jsou např. služby v oblasti personalistiky a účetní služby. V roce 2016 získala Skupina 0 mil. Kč (2015: 72 mil. Kč) za pronájem a související služby, 68 mil. Kč (2015: 59 mil. Kč) za poskytnuté administrativní služby a zaplatila za IT služby 609 mil. Kč (2015: 3 321 mil. Kč), které zahrnují nájemné za informační technologie.

V roce 2016 Skupina získala 569 mil. Kč (2015: 87 mil. Kč) od ČSOB SR a ČSOB Pojišťovny za poskytnutí služeb a podpory v těchto oblastech: informační a komunikační služby, elektronické bankovníctví, karty, zpracování plateb, finanční řízení a řízení rizik.

Smluvní zůstatky podmíněných aktiv a závazků vůči spřízněným stranám k 31. prosinci jsou následující:

(mil. Kč)	2016		2015	
	Záruky přijaté	Záruky vydané	Záruky přijaté	Záruky vydané
KBC Bank NV	2 222	194	2 596	191
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB SK	2 343	23	1 815	145
Kereskedelmi és Hitelbank Associates	232	23	270	23
ČSOB Pojišťovna	0	0	0	1

Zůstatky přijatých záruk od KBC Bank a společností pod společnou kontrolou tvoří především subparticipační dohody a ostatní kompenzační závazky.

39. UDÁLOSTI PO SKONČENÍ ÚČETNÍHO OBDOBÍ

Po skončení účetního období nenastaly žádné významné události.

40. ŘÍZENÍ RIZIK

40.1 Úvod

Riziko je přirozenou součástí aktivit Skupiny a jeho řízení společně s řízením kapitálu je zásadní pro výsledky a finanční zdraví Skupiny.

Skupina je vystavena riziku úvěrovému, operačnímu, jinému nefinančnímu, tržnímu a riziku likvidity. Tržní riziko se dále dělí na riziko obchodní (obchodní portfolio) a investiční (úvěrové a investiční portfolio). Skupina řídí rizika a kapitál v procesu jeho průběžné identifikace, měření a sledování za použití systému stanovených limitů a jiných kontrol. Skupina primárně alokuje kapitál do svých dceřiných společností a obchodních jednotek tak, aby bylo dosaženo přijatelného poměru mezi riziky a výnosy. Systém řízení rizik a kapitálu je definován Představenstvem Skupiny v souladu s obchodními a rizikovými strategiemi skupiny KBC se zaměřením na včasnou identifikaci a řízení rizikových trendů. Systém řízení rizik a kapitálu ve Skupině je vyvíjen v souladu s interními požadavky na řízení rizik a kapitálu, v souladu s požadavky Basel III a v souladu s regulačními požadavky ČNB, Evropské centrální banky (ECB), Evropské bankovní autority (EBA) a dalších příslušných regulátorů.

Organizace řízení rizik a kapitálu

Hlavní principy organizace řízení rizik a kapitálu

Organizace řízení rizik a kapitálu je ve Skupině založena na principech oddělení akceptace rizika od jeho řízení a kontroly. Řízení rizik a kapitálu je strukturováno tak, aby mohlo fungovat nezávisle na funkcích front office. Nicméně front office je primárně odpovědný za fungování systému řízení rizik a kapitálu, a to v oblasti prvotní kontroly. Cílem řízení rizik a kapitálu ve Skupině je v úzké spolupráci s obchodními odděleními dosahovat přijatelné rovnováhy mezi výnosy a riziky, nikoli pouze minimalizovat rizika.

Řízení rizik a kapitálu je ve Skupině centralizováno na úrovni ČSOB. Nicméně každá z dceřiných a přidružených společností a společných podniků Skupiny má vlastní oddělení pro řízení a kontrolu rizik. Velikost a odpovědnosti těchto oddělení jsou přizpůsobeny požadavkům kladeným na danou společnost strategiemi a politikami skupinového řízení rizik a kapitálu. Všechna rozhodnutí přijatá na skupinové úrovni jsou pro dceřiné a přidružené společnosti a společné podniky ve Skupině považována za doporučení a vyžadují konečné schválení příslušným orgánem dceřiné a přidružené společnosti či společného podniku.

Model řízení rizik a kapitálu zavedený ve Skupině od roku 2011 je založen na následujících principech:

- za řízení rizik a kapitálu jsou v první řadě zodpovědná společně obchodní a úvěrová oddělení, která musí všechna svá rozhodnutí činit systematicky s ohledem na dopady na řízení rizik a kapitálu;
- řízení rizik a kapitálu, vykazování rizik, má být konzistentní v celé skupině KBC, včetně Skupiny. Manažerská rozhodnutí mají být v souladu se strategií skupiny KBC a mají být vázána na rizikové a kapitálové ukazatele;
- řízení rizik a kapitálu má být nezávislé a vertikálně integrované a má být začleněno do struktury Skupiny tak, aby v každém rozhodování v celé Skupině byly dostatečně zohledněny dopady na řízení rizik a kapitálu;
- řízení rizik a kapitálu má úzce spolupracovat s ostatními útvary s cílem dosáhnout přijatelné rovnováhy mezi výnosy a riziky, nikoli se zaměřit pouze na minimalizaci rizik;
- Představenstvo Skupiny má určovat přijatelnou míru rizika a rámec, v němž se může Skupina pohybovat. S pohybem mimo tento rámec musí Vrchní ředitel pro řízení rizik (CRO) souhlasit; a
- proces monitorování a vykazování rizik má být standardizovaný a transparentní, aby umožňoval včasná rozhodnutí na strategické i operativní úrovni.

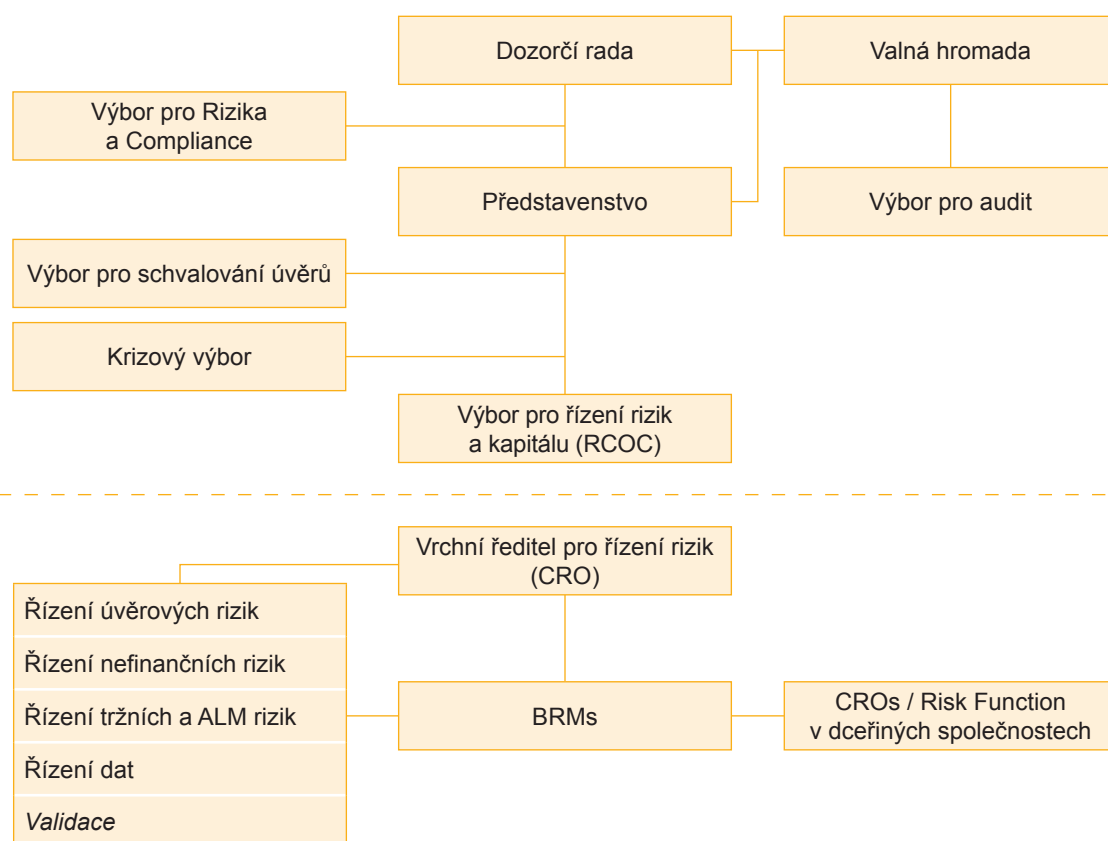
Výše popsané principy poskytují základ pro řídicí strukturu, v rámci které:

- (i) Představenstvo je zodpovědné za stanovení pro Skupinu přijatelné míry rizika (Risk Appetite Statement) a alokaci kapitálu v rámci Skupiny ve formě měřitelných rizikových a kapitálových ukazatelů;
- (ii) Výbor pro řízení rizik a kapitálu (RCOC) je zodpovědný za návrh Risk Appetite Statement a kapitálové alokace pro Představenstvo, převedení schváleného postoje k riziku a alokace kapitálu do číselných limitů v rámci své svěřené pravomoci a pravidelný monitoring rizik a kapitálu vůči uvedeným limitům;
- (iii) CRO společně s Risk funkcí, jak je uvedeno níže, je zodpovědný za vytvoření rámce procesu řízení rizik a kapitálu, v němž může management Skupiny operovat, za převedení limitů rizik do politik a zajištění pravidelného monitoringu;
- (iv) obchodní oddělení v rámci svých aktivit nesmí překročit stanovené limity rizik a alokovaného kapitálu.

Správa řízení rizik a kapitálu

Řízení rizik a kapitálu ve skupině ČSOB je plně integrováno v řízení skupiny KBC. V průběhu roku 2015 bylo zavedeno několik změn s cílem zohlednit změny v organizační struktuře ČSOB. Nejvýznamnější změnou bylo založení Výboru pro Rizika a Compliance, jakožto podvýboru dozorčí rady se zvláštním zaměřením na oblasti řízení rizik a compliance.

Schéma níže zobrazuje základní organizační uspořádání v oblasti řízení rizik a kapitálu ve skupině ČSOB.

Ve Skupině fungují tři na sobě nezávislé úrovně řízení rizik. První úroveň tvořena řízením rizik v rámci obchodních útvarů, druhá úroveň zajišťována útvarem řízení rizik a Compliance a třetí úroveň zajišťována auditorem. Tento model se vyznačuje zejména:

- Představenstvem, které je podporováno Výborem pro audit, dozorčí radou a jejími výbory,
- Výborem pro řízení rizik a kapitálu,
- nezávislým Vrchním ředitelem pro řízení rizik, který je podporován nezávislou Risk funkcí a
- lidmi z obchodních útvarů s rizikovým povědomím, fungujících jako první úroveň ochrany a kteří jsou odpovědní za to, že rizika a jejich řízení je součástí jejich každodenních činností.

Dozorčí rada

Hlavním úkolem dozorčí rady je dohlížet zda řízení skupiny je efektivní, komplexní a přiměřené a pravidelně vyhodnocuje poznatky z této činnosti. Dohledová role spočívá v konstruktivních námitkách při tvorbě strategie Skupiny, sledování výkonnosti managementu a plnění dohodnutých cílů a záměrů, obchodních a rizikových strategií a zajištění jednotnosti finančních informací, efektivního řízení rizik a vnitřní kontroly (včetně vhodného rozdělení pravomocí a povinností v rámci skupiny).

Dozorčí rada pravidelně dostává integrované zprávy o řízení rizik a kapitálu a další informace připravované Risk funkcí, jak je popsáno níže.

Dozorčí rada:

- dohlíží na to, zda je systém řízení rizik efektivní, srozumitelný a adekvátní;
- pravidelně projednává záležitosti týkající se rizik, kterým banka je či může být vystavena;
- nepřetržitě dohlíží a vyhodnocuje naplňování strategie řízení rizik a spolehlivost kontrol;
- kriticky a konstruktivně se podílí na hodnocení řízení rizik;
- komentuje návrh (KBC Group CRO) na jmenování/odvolání osoby zajišťující výkon funkce řízení rizik, stanoví podmínky upravující odměny této osoby a hodnotí činnost této osoby.

Výbor pro Rizika a Compliance

Dozorčí rada ustanovila Výbor pro Rizika a Compliance s cílem poskytovat Dozorčí radě poradenství v oblasti současného a budoucího Skupinového rizikového apetitu a strategie a dohledem nad zavedením této strategie.

Výbor se pravidelně zabývá záležitostmi v oblasti řízení rizik a Compliance a komunikuje se skupinovou Risk funkcí a Vrchním ředitelem pro řízení rizik. Výbor pro Rizika a Compliance pomáhá dozorčí radě v zavedení zásad a postupů odměňování, zkoumá, zda pobídky poskytované systémem odměňování berou do úvahy rizika, kapitál, likviditu a časovou strukturu výnosů.

Výbor posuzuje činnosti, strukturu, nezávislost, profesionalitu a odborné znalosti řízení rizik.

Výbor pravidelně dostává integrované zprávy o řízení rizik a kapitálu a další informace připravované Risk funkcí, jak je popsáno níže.

Výbor pro audit

Výbor pro audit mimo jiné sleduje efektivitu skupinových vnitřních kontrol, vnitřního auditu, systému řízení rizik, vytváření účetních pravidel a postupů při přípravě finančních výkazů a konsolidovaných finančních výkazů skupiny.

Výbor dohlíží na externí audit skupiny, sleduje proces povinného auditu finančních výkazů a konsolidovaných finančních výkazů, posuzuje nezávislost statutárního auditora a auditorské firmy, doporučuje ke schválení řídicímu orgánu jmenování, kompenzace a jmenování externích auditorů, přezkoumává a schvaluje rozsah auditu a jeho frekvence, přezkoumává auditní zprávy.

Kromě toho Výbor kontroluje, zda řídicí orgán ve své řídicí funkci přijímá nezbytná nápravná opatření a včas řeší nedostatky v kontrolách, nesoulad s právními předpisy a politikami a další problémy zjištěné auditem.

Představenstvo

Představenstvo má celkovou zodpovědnost za Skupinu, navrhuje strategické směřování v rámci platného právního a regulatorního rámce s přihlédnutím k dlouhodobým finančním zájmům a solventnosti, zajišťuje efektivní implementaci této strategie a je zodpovědné za dennodenní fungování Skupiny.

Představenstvo obecně zajišťuje, že komplexní a adekvátní systém vnitřní kontroly a systém řízení rizik je zaveden, dobře fungující a efektivní jak v celku, tak i ve svých jednotlivých částech. S ohledem na řízení rizik, představenstvo:

- (i) zajišťuje vyčlenění přiměřených a dostatečných kapacit pro řízení významných rizik, kapitálu a likvidity, řízení interních modelů a validace/hodnocení těchto modelů;
- (ii) schvaluje a pravidelně hodnotí implementaci:
 - charteru řízení rizik,
 - rizikového apetitu ČSOB,
 - výsledky Risk Scanů,
 - strategie řízení rizik,
 - rámce řízení rizik (včetně specifických rizikových rámců),
 - limit booku a jeho rámce,
 - systému stanovení vnitřního kapitálu a politiky kapitálové přiměřenosti,
 - ozdravných plánů a plánů řešení krize,
 - strategie informační bezpečnosti,
- (iii) vyhodnocuje celkové fungování a účinnost vnitřního kontrolního a řídicího systému a zajišťuje odpovídající kroky k nápravě potenciačních nedostatků.

Představenstvo je rovněž zodpovědné za monitoring celkového rizikového profilu na základě měsíčních integrovaných zpráv o řízení rizik a kapitálu připravovaných Risk funkcí, za zajištění shody se stanovenými limity a za rozhodování v otázkách řízení rizik a kapitálu, které mohou být na Představenstvo předkládány ze strany CRO, případně RCOC, jak je popsáno níže.

Výbor pro řízení rizik a kapitálu (RCOC)

RCOC spolupracuje s Představenstvem při vyhodnocování vývoje rizik a kapitálu Skupiny vůči limitům stanoveným Představenstvem. RCOC je ve věcech řízení rizik a kapitálu zodpovědný především za:

- (i) navrhování představenstvu rizikového apetitu ČSOB;
- (ii) navrhování představenstvu rámce soustavy limitů v souladu s ČSOB risk apitem, v rámci nichž budou rizika a kapitál řízeny;
- (iii) integrovaný pohled na rizikové expozice vzhledem k rizikovému apetitu/limitům a identifikaci/reportingu o „skrytých rizicích“ (včetně koncentrace); V případě že riziková expozice převyšuje stanovený limit, tak předkládá představenstvu návrh na významná zmírňující opatření. Samostatně rozhoduje o nevýznamných zmírňujících opatřeních k nápravě;
- (iv) pravidelnou revizi limitů a předkládání představenstvu významných změn v limitech a rozhoduje o nevýznamných změnách v limitech;
- (v) sledování tržní situace, přiměřenosti, likvidity, rizikového profilu, struktury aktiv a pasiv, transformace splatností a strukturální expozice úrokového rizika;
- (vi) sledování kapitálové přiměřenosti a využití regulatorního a ekonomického kapitálu.

RCOC je zodpovědné za celou ČSOB Skupinu. V případě dceřiných společností nebo subjektů, které mají samostatnou právní subjektivitu je třeba rozhodnutí RCOC považovat pouze za radu/doporučení správním orgánům těchto subjektů.

RCOC pravidelně vyhodnocuje zprávy o rizicích a kapitálu připravené Risk funkcí, které jsou následně postupovány Představenstvu, Výboru pro audit a Dozorčí radě. Tyto zprávy představují základní nástroj sledování rizik. Ve specifických případech jsou připravovány jednorázové materiály. Předsedou RCOC je CRO, místopředsedou je pak CFO.

Vrchní ředitel pro řízení rizik (CRO)

Vrchní ředitel pro řízení rizik (CRO), který je členem Představenstva, je obecně odpovědný za identifikaci, vyhodnocení a podávání zpráv o všech rizicích plynoucích z provozování veškerých obchodních aktivit, a má přímou odpovědnost za řízení následujících funkcí/oddělení

- (i) Řízení úvěrových rizik,
- (ii) Řízení tržních a likvidních rizik,
- (iii) Řízení nefinančních rizik,
- (iv) Validace a
- (v) Řízení dat.

CRO:

- (i) zajišťuje to, že procesy řízení rizik jsou efektivní a účinné, podporuje rizikovou kulturu v rámci obchodních aktivit a obezřetné řízení rizik;
- (ii) zajišťuje to, že se dodržují skupinové (KBC) a regulatorní požadavky v oblasti řízení rizik;
- (iii) doporučuje řešení rizikových a kapitálových otázek zmíněných v interních reportech;
- (iv) vstupuje do opatření k nápravě nedostatečné výkonnosti vzhledem k stanoveným cílům v rámci rizikového apetitu;
- (v) posuzuje míru a strukturu postupovaného rizika a jeho dopad do výkonnosti a stability;
- (vi) koordinuje oblast řízení kontinuity podnikání;
- (vii) předkládá rizikový a kapitálový report interním (výkonný management, představenstvo, výbor pro řízení rizik a kapitálu, dceřiné společnosti) a externím uživatelům (KBC, ČNB);

- (viii) předkládá informace týkající se vývoje v oblasti řízení rizik ČSOB a KBC;
- (ix) doporučuje / informuje o záležitostech spojených s řízením rizik správním radám dceřiných společností (v rámci Skupiny) se samostatnou právní subjektivitou.

Klíčové strategické a řídicí zodpovědnosti CRO jsou:

- (i) doporučovat strukturu řízení rizik a role;
- (ii) rozhodovat o struktuře Risk funkce;
- (iii) vstupovat do rizikového apetitu;
- (iv) přispívat k návrhu Strategie a strategických plánů (zahrnujících výkonnostní cíle) tak, aby se pohybovaly v rámci nadefinovaných a schválených rizikových rámců;
- (v) doporučovat rizikovou a kapitálovou strategii;
- (vi) přispívat k návrhům limitů a delegování pravomocí v i pod úrovní delegací představenstva a souhlasit s finálním rozhodnutím tak, aby se pohybovalo v rámci rizikového rámce;
- (vii) přispívat k alokaci zdrojů a kapitálu a souhlasit s jejich finální alokací tak, aby se pohybovala v rámci schváleného rizikového rámce.

CRO má ve své roli tyto výkonné pravomoci:

- (i) doporučovat a rozhodovat o změnách rámců vlastněných Risk funkcí;
- (ii) schvalovat validaci transakčních modelů pro řízení rizik;
- (iii) přispívat k návrhům směrnic pro vývoj portfolia a transakčních modelů;
- (iv) přispívat nebo rozhodovat (v souladu s pravidly delegace) o nápravných opatřeních při překročení limitů a souhlasit s finálním rozhodnutím v rámci rizikového rámce;
- (v) doporučovat nebo schvalovat následná opatření řešící soulad s rizikovými rámci;
- (vi) zajišťovat proces vyhodnocení regulatorně/interně stanovené kapitálové přiměřenosti a provádět stresové testování;
- (vii) přispívat k dennodenním rozhodnutím jako důvěryhodný poradce;
- (viii) schvalovat riziková rozhodnutí mimo rizikový rámec s právem vzít si „oddechový čas“.

CRO může pozastavit rozhodnutí libovolného oddělení, výboru, obchodní jednotky nebo dceřiné společnosti, které má vliv na rizikovou či kapitálovou pozici Skupiny a eskalovat rozhodnutí na RCOB nebo Představenstvo.

Risk funkce

Risk funkce poskytuje nezávislý pohled nad řízením rizik spojených s činností Skupiny. Tato funkce je obecně zodpovědná za to, účinné postupy jsou uplatňovány při:

- (i) identifikaci stávajících a vznikajících rizik;
- (ii) vývoji hodnotících a měřících nástrojů;
- (iii) zavádění politiky, postupů a dalších kontrolních mechanismů k řízení rizik;
- (iv) rozvoji limitů pro schválením vrcholovým vedením či představenstvem;
- (v) monitorování pozice oproti schváleným limitům;
- (vi) hlášení výsledků monitorování rizika vrcholovému vedení a představenstvu.

Risk funkce je reprezentována těmito útvary přímo podřízenými CRO - Řízení úvěrových rizik, Řízení tržních a ALM rizik, Řízení nefinančních rizik, Řízení dat a Validace. Jednotlivé útvary mají následující role:

Řízení úvěrových rizik, Řízení tržních a ALM rizik, Řízení nefinančních rizik.

Útvary řídící specifická rizika jsou zodpovědné za řízení kreditního, tržního rizika, rizika likvidity a operačního rizika. Tyto oddělení jsou zodpovědné zejména za:

- (i) zajištění, že jednotlivé rizikové rámce pro uvedená rizika existují a jsou řádně implementována,
- (ii) monitorování limitů, návrhy změn limitů nebo přijetí nápravných opatření v případě překročení některého ze stanovených limitů,
- (iii) rámce pro řízení informačního rizika, včetně rizika kybernetického napadení a monitorování těchto rizik,
- (iv) integrované reportování o rizicích a kapitálu,
- (v) řízení ekonomického kapitálu.

V rámci útvaru Řízení nefinančních rizik je pracovník informační bezpečnosti zodpovědný za stanovování rámce pro řízení informačního rizika včetně rizika kybernetického napadení a monitorování těchto rizik.

Řízení dat

Řízení dat je zodpovědné za podporu všech útvarů řízení rizik tvořících Risk funkci v oblasti řízení dat a reportingu. Zejména pak za:

- (i) správu všech ICT aplikací potřebných k řízení rizik a kapitálu,
- (ii) vytváření technické stránky ICT architektury ve spolupráci s ICT a
- (iii) aktivity zajišťující správný tok dat potřebných pro řádné monitorování rizik a kapitálu.

Řízení dat je zodpovědné za správu rizikových dat a tvoří spojnici mezi požadavky Risk funkce a ICT.

Centrální validace měření úvěrových rizik a ztrát

Oddělení Centrální validace měření úvěrových rizik a ztrát se zaměřuje na snižování modelového rizika a dohlíží na konzistenci v rámci KBC skupiny poskytováním odůvodněného, srozumitelného a časově nezávislého druhého názoru a metodických postupů pro modely rizikových ukazatelů a opravných položek jejich vlastníkům, rozhodovacím orgánům a modelářům..

Risk Integration

Risk Integration tvoří zvláštní tým v rámci Risk funkce zastřešující překrývající se aspekty řízení rizik. Jeho úkolem je poskytovat větší důraz na celostní řízení rizik a dohled napříč všemi riziky tak, aby dále zlepšil řízení rizik ve Skupině. Hlavní cíle jsou:

- (i) řídit klíčové strategické iniciativy napříč všemi riziky a zavést větší soudržnost mezi definováním strategie portfolia a samotným řízením, včetně dodržování regulace a plánu obnovy,
- (ii) poskytovat strategický a do budoucna zaměřený pohled na klíčové otázky oblasti řízení rizik pro diskusi na vyšších úrovních v rámci skupiny (Rizikový apetit, rámce pro zátěžové testování),
- (iii) posilovat rizikovou kulturu ve Skupině a
- (iv) podporovat zavádění jednotných standardů řízení rizik.

Risk Integration je zodpovědný za řízení procesu měření a sledování rizik na integrované bázi ve Skupině. Zejména provádí Proces vnitřního stanovování kapitálu (ICAAP Process viz níže), včetně řízení ekonomického kapitálu a je zodpovědný za integrované reportování rizika (Monitorování a vykazování rizik viz níže). Rovněž předkládá materiály dohledovému orgánu ČNB.

Risk Integration je zodpovědný za přípravu a aktualizaci plánů obnovy a v kooperaci s regulátorem za přípravu a aktualizaci plánů řešení krize.

Delegování pravomocí

Představenstvo svěřilo RCOC a CRO následující pravomoci:

- RCOC může autorizovat transakce a schvalovat výjimky z limitů popsaných v limit booku a jeho rámci. Limit book a jeho rámec jsou schvalovány RCOC a Představenstvem.

CRO může rozhodnout o postoupení věci na RCOC v případech, kdy nelze vypočítat hodnoty přesné expozice vůči riziku nebo existuje vysoká míra nejistoty ohledně výpočtu.

- Autorizace CRO je vyžadována v případech rozhodování o rizicích a politikách
 - (i) kde rozhodnutí v přímém nebo odvozeném rámci rizika ovlivní 5 nebo více procent regulatorního kapitálu Skupiny,
 - (ii) tam, kde regulatorní kapitál nemůže být považován za relevantní ukazatel a překročení rámce rizika nebo politiky ovlivní 2 % předpokládaného udržitelného zisku Skupiny v daném roce.
- CRO může rozhodnout v případech nepřesahujících výše popsané limity. CRO může dále svěřit tuto pravomoc na jedno z oddělení tvořících Risk funkci.

CRO může postoupit zjištění nebo podezření vztahující se k celé Skupině na Představenstvo, Dozorčí radu, Výbor pro rizika a Compliance a/nebo Výbor pro audit, u kterých předpokládá aktuální nebo potenciální budoucí významný vliv na rizikové parametry Skupiny.

Vedle aktivit řízení rizik a kapitálu prováděných na úrovni Skupiny, má každá dceřiná společnost Skupiny svůj vlastní útvar pro řízení rizik, jehož odpovědnosti jsou nastaveny dle potřeb konkrétní společnosti v rámci kapitálových a rizikových politik Skupiny.

Ostatní oddělení a výbory účastníci se řízení rizik a kapitálu

Vedle Představenstva, Výboru pro audit, Dozorčí rady, RCOC, CRO a Risk funkce se na řízení rizik a kapitálu na úrovni Skupiny podílí následující oddělení:

Úvěrová oddělení

Úvěrové oddělení je zodpovědné za implementaci a udržování individuálních úvěrových procesů v rámci stanovených Risk funkcí a v rámci limitů odvozených z přístupu k riziku a alokace kapitálu schválené Představenstvem. Skupina má šest úvěrových oddělení:

- (i) pro korporátní klienty, malé a střední podniky a bankovní sektor,
- (ii) pro spotřebitelskou klientelu,
- (iii) ČSOB Leasing,
- (iv) ČMSS,
- (v) Hypoteční banka a
- (vi) ČSOB Factoring.

Tato oddělení jsou odpovědná manažerovi úvěrového oddělení nebo přímo CFO. Klíčové odpovědnosti úvěrových oddělení jsou:

- (i) schvalování individuálních úvěrových žádostí,
- (ii) schvalování smluv týkajících se individuálních úvěrů,
- (iii) monitoring individuálních úvěrů v průběhu jejich života a
- (iv) řízení pracovních činností týkajících se individuálních úvěrů.

Oddělení pro řízení aktiv a pasiv (ALMD)

ALMD je odpovědné za řízení aktiv a pasiv v investičním portfoliu Skupiny v rámci stanovených Risk funkcí a přístupu k riziku a alokace kapitálu schváleného Představenstvem. ALMD je také primárně zodpovědné za řízení financování a likviditní pozice Skupiny. ALMD je odpovědné CFO.

Interní audit

Oddělení interního auditu pravidelně kontroluje a vyhodnocuje procesy řízení rizik a kapitálu v rámci Skupiny, přičemž se zaměřuje jak na přiměřenost nastavených procesů, tak na jejich dodržování. Oddělení interního auditu konzultuje svá hodnocení s managementem Skupiny a podává zprávu o svých zjištěních Představenstvu a Výboru pro audit. Oddělení interního auditu je odpovědné CEO.

Proces pro nové a aktivní produkty (NAPPs)

Členové NAPP procesu jsou zodpovědní za schvalování nových produktů, jejich distribuci a marketing a za pravidelné posuzování existujících produktů. Zahnutí více kontrolních funkcí (Risk funkce, Finančního oddělení, Daňového oddělení, Právního oddělení, Compliance oddělení a Oddělení interního auditu) do NAPPs zajišťuje, že žádný produkt není nabídnut zákazníkům Skupiny bez předchozí analýzy, snížení významných rizik a přijetí reziduálního rizika. Skupina klade zvláštní důraz na ochranu proti pohledávkám vznikajícím z chybného prodeje produktů. Základním pravidlem tedy je pokrytí všech produktů a všech distribučních kanálů v NAPPs.

Výbor pro schvalování úvěrů (CSC)

Výbor pro schvalování úvěrů je pověřen širokou škálou odpovědností a pravomocí ve Skupině rozhodovat ohledně jednotlivých úvěrových žádostí. Vystupuje jako nejvyšší rozhodovací výbor pro Skupinu s ohledem na úvěrové riziko. Členy CSC jsou CFO jako předseda a ředitel oddělení Úvěry a ohrožené pohledávky, oddělení Posuzování a schvalování korporátních úvěrů, oddělení Úvěry pro korporátní klientelu a banky, oddělení specializovaného financování korporátních klientů a oddělení korporátního a institucionálního bankovníctví. CSC je odpovědné Představenstvu.

Business Risk Meetings (BRMs)

Business risk meetings jsou stanoveny pro každou linii podnikání ve skupině (včetně dceřiných společností a ČSOB Pojišťovny) kde jsou pravidelně řešeny specifické otázky ohledně rizik. CRO má výhradní rozhodovací právo v rámci přenesené pravomoci. Toto právo vždy může eskalovat na představenstvo na žádost člena představenstva odpovědného za tuto oblast.

Proces vnitřního stanovování kapitálu

Basilejská kapitálová dohoda, obecně známá jako Basel II, poprvé představila pod tzv. druhým pilířem kvalitativně novou dimenzi požadavků na proces hodnocení kapitálové přiměřenosti bank a jiných kreditních institucí.

Pilíř 2 mimo jiné požaduje, aby si instituce samy zhodnotily dostatečnost kapitálu s ohledem na všechna (materiální) rizika, kterým čelí nebo mohou čelit (Proces vnitřního stanovování kapitálu – ICAAP). Požadavky Basel III mají dopad na regulatorní postupy Pilíře 2, zejména v oblasti kapitálového plánování, zátěžových testů a strategie řízení rizik.

ICAAP je pojímán jako nedílná součást celkového řídicího a kontrolního systému Skupiny, kterým jsou přijímány a uplatňovány spolehlivé, účinné a úplné strategie a postupy s cílem:

- stanovovat a průběžně posuzovat potřeby vnitřně stanoveného kapitálu a
- plánovat a průběžně udržovat zdroje vnitřně stanoveného kapitálu v takové výši, struktuře a rozložení, aby byla dostatečně pokryta rizika, kterým je nebo by mohla být Skupina vystavena (vnitřně stanovená a udržovaná kapitálová přiměřenost).

ČSOB, jako součást skupiny KBC, aplikovala jednotný přístup k systému vnitřně stanoveného kapitálu, který byl schválen jak vrcholným vedením KBC, tak i ČSOB. V rámci ICAAP přístupu jsou rovněž zohledňovány požadavky jak lokálního regulátora (Česká národní banka), tak i regulátora mateřské společnosti (Evropské centrální banky).

V roce 2015 vyvinula KBC nový model pro výpočet ekonomického kapitálu, který byl implementován také Skupinou. Hlavním důvodem ke změně byl přechod od přístupu založeném na plném tržním přecenění výkazu o finanční situaci k přístupu respektujícím účetní pravidla pro rozpoznání ztrát. Při vývoji modelu byl již zohledněn nový standard IFRS 9, který bude implementován v roce 2018.

Představenstvo ČSOB pravidelně, minimálně však jednou ročně, vyhodnocuje ICAAP, přičemž se zaměřuje na celkové posouzení, zda uplatňované strategie a postupy jsou spolehlivé, účinné, úplné a nadále přiměřené charakteru, rozsahu a složitosti činností Skupiny. Představenstvo rovněž projednává a schvaluje případné změny a úpravy ICAAP. Výsledky ICAAP, aktuálně používané pro interní výpočet kapitálové přiměřenosti, jsou čtvrtletně předkládány Představenstvu.

ČSOB používá pro stanovení a průběžné posuzování vnitřně stanovené kapitálové potřeby, plánování a průběžné udržování vnitřně stanovených kapitálových zdrojů účetní přístup, přičemž zohledňuje kvantitativní a kvalitativní vstupy a metody včetně vlastních expertních analýz, odhadů a scénářů přiměřené charakteru, rozsahu a složitosti svých činností a s nimi spjatých rizik.

ICAAP je prognostický, tj. zohledňuje také rizika, kterým bude nebo by mohla být Skupina vystavena. K tomu účelu ČSOB v rámci ICAAP mimo jiné posuzuje a zohledňuje následující:

- procesy plánování, přípravy a schvalování nových činností, produktů nebo systémů,
- další podstatné probíhající či očekávané změny a faktory ve svém rizikovém profilu nebo ve vnějším prostředí,
- vlivy možných odchylek od očekávaného vývoje, včetně vlivů možných mimořádných okolností,
- výsledky stresového testování,

a to včetně způsobů jejich promítnutí do plánování a zajišťování vnitřně stanovených kapitálových zdrojů. Strategickým plánovacím horizontem ICAAP jsou tři roky.

Stanovení výše kapitálové potřeby je založeno na metodě ekonomického kapitálu a zahrnuje následující významná rizika, kterým je nebo může být Skupina vystavena:

- Úvěrové riziko a riziko sektorové (včetně rizika koncentrace)
- Úrokové riziko v bankovní knize
- Tržní riziko bankovní knihy (vyjma úrokového rizika)
- Tržní riziko obchodní knihy
- Operační riziko
- Riziko likvidity a financování

Těmto druhům rizik je přímo alokována příslušná hodnota ekonomického kapitálu. Ostatní rizika, jako je např. riziko likvidity, strategické riziko a riziko reputační, jsou v rámci procesů ICAAP pokryta kvalitativními opatřeními v oblasti řízení rizik, organizace procesů, kontrolních mechanismů apod.

Výše kapitálové potřeby je počítána pro Skupinu jako samostatnou entitu v rámci skupiny KBC na úrovni pravděpodobnosti 99,9 % pro jednoroční časovou periodu s promítnutím příslušných diversifikačních efektů. Vnitřně definované kapitálové zdroje musí plně pokrývat výslednou kumulovanou kapitálovou potřebu, přičemž v případě ohrožení splnění této podmínky by ČSOB ve spolupráci se skupinou KBC přijala příslušná opatření k nápravě (navýšení kapitálových zdrojů, snížení rizika, atp.).

Měření rizika a vykazovací systémy

Rizika Skupiny jsou měřena za použití metody, která odráží jak očekávané ztráty vzniklé za normálních okolností tak i neočekávané ztráty, které jsou odhadem založeným na statistických modelech. Tyto modely využívají pravděpodobností odvozených z historických zkušeností, přizpůsobených aktuálnímu ekonomickému prostředí. Skupina také používá případové studie, zachycující dopad extrémních událostí, u kterých je nepravděpodobné, že nastanou, pro případ, že by nastaly.

Monitorování a řízení rizik je prováděno zejména pomocí Skupinou stanovených limitů. Tyto limity odrážejí obchodní strategii Skupiny a tržní prostředí, stejně tak míru rizika, kterou je Skupina ochotna akceptovat, s dodatečným důrazem na vybraná odvětví. Kromě toho Skupina monitoruje a měří celkovou schopnost nést riziko vůči celkovému vystavení se riziku všech typů.

Shromážděné informace ze všech obchodů jsou zpracovány a analyzovány za účelem co nejrychlejšího zjištění míry rizika, jemuž je Skupina vystavena. Výsledné analýzy jsou prezentovány a vysvětlovány Představenstvu, RCOC a CRO. Tyto zprávy obsahují celkovou úvěrovou expozici, překročení limitů, Value-at-risk (VaR), úrokovou citlivost, úrokovou Gap analýzu, likviditní poměrové ukazatele. Jednou za čtvrt roku dostává dozorčí rada podrobnou zprávu o riziku, která obsahuje všechna důležitá data nutná ke zhodnocení míry rizika, jemuž je Skupina vystavena.

Vrcholný management a další relevantní orgány Skupiny dostávají denně hlášení o plnění limitů a vývoje VaR v obchodní knize. Týdenní report o úrokové citlivosti a likviditě investičního (neobchodního) portfolia je předáván vrcholnému managementu a dalším relevantním orgánům.

Zmírnění rizika

Jako součást celkového řízení rizika Skupina používá deriváty a jiné nástroje, kterými řídí své vystavení se riziku vyplývajícím ze změn úrokových sazeb, měnových kurzů, cen akcií, úvěrových rizik a ostatních rizik vznikajících z předpokládaných transakcí.

Míra rizika je ohodnocena před uzavřením zajišťovací transakce, která je schvalována příslušným manažerem. Efektivita zajištění je kontrolována útvarem Middle Office finančních trhů. Efektivita všech zajištěných vztahů je sledována tímto útvarem čtvrtletně. V případě neúčinnosti zajištění Skupina realizuje nové zajištění, aby omezila zjištěné riziko.

Přílišná koncentrace rizika

Koncentrace rizika vzniká při zapojení několika protistran do stejných obchodních činností, aktivit ve stejném zeměpisném regionu nebo mají jejich aktivity podobné ekonomické rysy. Schopnost protistran dostát svým smluvním závazkům je v takových případech shodně ovlivňována změnami v ekonomických, politických nebo jiných podmínkách. Míra koncentrace rizik signalizuje citlivost výkonnosti Skupiny vůči vývoji, který se týká pouze konkrétního odvětví či regionu.

Skupinové metodiky a postupy jsou nastaveny tak, aby vedly k udržení diversifikovaného portfolia za účelem eliminace nadměrné koncentrace rizika. Významné koncentrace úvěrového rizika jsou řízeny obdobně. Za účelem omezení a řízení koncentrace rizika na úrovni jednotlivých podniků i odvětví Skupina ve vybraných případech používá nástroje pro přesun úvěrového rizika (např. účasti na riziku, záruky atd.).

40.2 Úvěrové riziko

Úvěrové riziko představuje riziko možné ztráty plynoucí z neplnění smluvní povinnosti ze strany povinné (tj. dlužníka, ručitele, smluvního partnera v obchodních vztazích nebo emitenta dluhového cenného papíru) v důsledku platební neschopnosti nebo nedostatku vůle splácet nebo v důsledku událostí způsobených politickým rozhodnutím. Naposledy zmíněné riziko je také popisováno jako „riziko země“.

Skupina řídí úvěrové riziko pomocí hranic stanovených pro výši rizika, které je ochotna přijmout u jednotlivých protistran a v jednotlivých geografických regionech a odvětvích, přičemž monitoruje objemy úvěrového portfolia v těchto kategoriích ve vztahu k takto stanoveným limitům. Skupina zavedla proces kontroly úvěrové kvality s cílem včas identifikovat možné změny úvěrové bonity protistran a to včetně pravidelných kontrol zajištění.

Od září 2012, na základě schválení belgickým a českým bankovním regulátorem, může Skupina používat přístup IRB Advanced pro výpočet kapitálového požadavku jak pro neretailové subjekty (korporátní klienti, neretailové SME klienti, banky, ostatní finanční instituce), tak i pro retailové expozice. Výsledkem je, že úvěrové riziko je měřeno, sledováno a řízeno na základě principů tohoto přístupu.

Riziko protistrany u neretailových subjektů (korporátní klienti, neretailové SME klienti, banky, ostatní finanční instituce) je řízeno na základě statistických modelů predikce selhání (PD – pravděpodobnost selhání), hodnoty Loss Given Default (LGD) a Exposure at Default (EAD).

Pro retailové angažovanosti byly pro PD, LGD a EAD vyvinuty statistické modely. Na rozdíl od neretailových angažovaností, u kterých jsou rizikové faktory určeny na individuální bázi, u retailu jsou rizikové faktory založeny na skupinách angažovaností se stejným sklonem k riziku (tzv. pooly).

Výsledky modelů Skupina využívá pro výpočet kapitálových požadavků a současně pro účely rozhodování ve schvalovacím procesu.

Selhání je definováno jako situace, při které nastane nejméně jedna z následujících podmínek:

- (i) Předpokládá se, že zákazník nebude plnit svůj závazek řádně a včas, aniž by Skupina přistoupila k plnění ze zajištění.
- (ii) Alespoň jedna splátka jistiny nebo příslušenství vůči Skupině je po splatnosti déle jak 90 dnů.

V rámci Skupiny ČSOB nastává selhání také pokaždé, když je poskytnuta úleva pomocí opatření forbearance: tato opatření sestávají z úlev pro klienty čelící buď nyní, nebo pravděpodobně v blízké budoucnosti finančním obtížím, které jim znemožňují dodržet původní podmínky úvěru. Více informací v části „Úvěrové expozice s úlevou“.

Angažovanost vůči neretailovým subjektům

Ratingový model: PD (pravděpodobnost selhání)

Skupina řídí svou angažovanost vůči neretailovým subjektům stanovením limitů protistran, které jsou založeny na interním ratingu, který je dané protistraně individuálně přiřazen. Ratingy vycházejí ze statistických ratingových modelů, které vyhovují požadavkům na IRB Advanced modely a které berou v úvahu jak finanční, tak nefinanční údaje. Ratingová stupnice je odstupňována v souladu s jednotným číselníkem PD platným pro KBC Group NV, který má 12 stupňů od stupně PD 1, který představuje nejlepší rating, po stupeň PD 12, který je nejhorší.

PD 1 až 9 představují splacené úvěrové expozice.

PD 10 zahrnuje (i) klienty, u kterých je dle rozhodnutí Úvěrového oddělení Skupiny splacení úvěru velmi nepravděpodobné, ale žádné ze závazků klienta nejsou po splatnosti více jak 90 dní, a (ii) restrukturalizované úvěry. Po dobu nejméně dvanácti měsíců řádného splácení, mohou být restrukturalizované úvěry překlasifikovány zpět do kategorie splácených, a (iii) dříve restrukturalizované úvěry, které byly v posledních dvou letech překlasifikovány do kategorie splácených a které jsou více než 30 dní po splatnosti.

PD 11 je přiděleno klientům, jejichž úvěry jsou po splatnosti více jak 90 dní, ale nebylo na ně zatím vyhlášeno insolvenční řízení.

PD12 představuje klienty, kteří jsou předmětem insolvenčního řízení, nebo je příslušná skupinová úvěrová schvalovací úroveň posoudila jako „částečně či plně ztrátové“ bez zohlednění zajištění.

PD ratingy jsou využívány nejen pro měření, sledování a řízení úvěrového rizika, ale mimo jiné i pro určení úrovně schvalování, zajištění a stanovení cen.

Následující tabulka ukazuje rozdělení neretailových úvěrových expozic Skupiny podle interního a externího hodnocení a jejich srovnání s hodnocením ČNB:

PD stupnice	ČSOB hodnocení neretailových expozic				ČSOB a ČNB kategorie	ČNB kategorie
	PD hodnocení	S&P hodnocení	Splácení	Znehodnocení		
Normální	1-7	AAA - B	Splácené	Kolektivní	Standardní	Standardní
K přezkoumání (AQR)	8-9	(B-) - C	Splácené	Kolektivní	Standardní	Sledované
Nejisté	10	D	Nesplácené	Individuální	Klasifikované	Nestandardní
Nejisté	11	D	Nesplácené	Individuální	Klasifikované	Pochybné
Nedobytné	12	D	Nesplácené	Individuální	Klasifikované	Ztrátové

Individuální zpracování úvěrů

Individuální proces schvalování, monitoringu a zpracování úvěrů je předmětem rámce řízení rizik a kapitálu připravovaného a obstarávaného Úvěrovými odděleními Skupiny a schvalovaného Vedením skupiny řízení rizik (GRM) a/nebo CRO. Úvěrová oddělení jsou rovněž zodpovědná za implementaci těchto rámců a zajištění jejich shody s rizikovými limity a přístupem k riziku.

Schvalovací proces

Schvalovací proces u neretailových expozic je rozložen do tří fází. Nejprve klientský pracovník, který příslušného klienta spravuje, zpracuje písemný úvěrový návrh, který obsahuje úvěrovou žádost, motivaci a analýzu relevantních rizik (včetně finanční analýzy). Následně návrh prostuduje úvěrový poradce nezávislý na obchodních útvech (tj. spadá do Úvěrového oddělení) a zpracuje písemné stanovisko. Nakonec je o úvěrovém případě rozhodnuto na Výboru pro schvalování úvěrů, nejvyšším orgánu s rozhodovací pravomocí, nebo na jedním z jeho z podvýborů, jehož členy jsou zkušení zástupci jak obchodního útvaru, tak i Úvěrového oddělení. Úvěrové výbory rozhodují o úvěrových případech formou konsenzu nad návrhem jeho předsedy nebo místopředsedy.

V rámci úvěrových pravomocí nastavovaných Skupinou může úvěrový útvar delegovat pravomoc pro úvěrové rozhodnutí na regionálního manažera nebo na příslušného pracovníka pobočky. Pravomoci jsou přidělovány vždy konkrétní fyzické osobě. Úvěrové pravomoci se řídí podstupovaným rizikem a berou v úvahu celkovou expozici Skupiny vůči danému klientovi nebo jeho ekonomicky spjaté skupině.

Všechna úvěrová rozhodnutí musí být přijata v souladu s „principem čtyř očí“, tj. na každém rozhodnutí se musí podílet alespoň dvě osoby.

Proces individuálního monitoringu

Proces individuálního monitoringu je využíván pro všechny neretailové úvěrové expozice. Úvěry s hodnocením PD 1 – 8 (neretailové malé a střední podniky) / 1-9 (korporátní klienti) jsou monitorovány Obchodním oddělením za podpory monitorovacích aplikací, úvěry s hodnocením PD 9 – 12 (neretailové malé a střední podniky) / 10 - 12 (korporátní klienti) jsou monitorovány Oddělením pro klasifikované úvěry, které je organizačně řazeno pod Úvěrové oddělení.

Nezávisle na hodnocení se minimálně jednou za rok předkládá k přezkoumání příslušné schvalovací úrovni plný úvěrový návrh. Vývoj některých ukazatelů je ovšem důvodem pro častější přezkoumání příslušných úvěrových expozic. Mezi tyto ukazatele patří nejen porušení smluvních podmínek (např. nedodržení finančních či nefinančních kovenantů nebo neplacení poplatků, úroku nebo jistiny), ale také události, které nepředstavují přímé porušení smlouvy, jako například neočekávaná změna managementu, která by mohla vést ke zhoršení finanční situace.

Oblast realitního segmentu, akvizičních financí a projektového financování jsou vedle ročního monitoringu podrobovány také čtvrtletnímu přezkoumávání od CSC, během kterého jsou u nejvýznamnějších úvěrových expozic prověřeny základní aspekty úvěrového rizika. Na základě výstupu těchto krátkodobých přezkoumání může CSC okamžitě vyžádat kompletní přezkoumání úvěru.

Proces kolektivního monitoringu

Vedle ročního monitoringu je na neretailové SME klienty aplikován proces kolektivního monitoringu. Toto monitorování plnění limitů a kovenantů je založeno na informacích poskytnutých klienty ve zprávách o dodržování kovenantů a ve finančních výkazech. Jejich porušení je impulsem k výše popsanému procesu individuálního přezkoumání.

Zacházení s klasifikovanými úvěry

Pro obojí, korporátní a neretailové SME klienty, je řízení klasifikovaných úvěrů odpovědností Oddělení pro klasifikované úvěry. Úvěrová expozice je převedena do Oddělení pro klasifikované úvěry v okamžiku, kdy její hodnocení dosáhne hodnoty PD 9 u neretailových SME klientů a PD 10 u korporátních klientů.

Angažovanost vůči retailovým subjektům (podnikatelé, retailoví SME klienti a fyzické osoby)

Rizikové kategorie

Následující tabulka ukazuje hodnocení retailových úvěrových pozic Skupiny a jejich srovnání s hodnocením ČNB:

PD Stupnice	ČSOB hodnocení retailových expozic			ČSOB a ČNB kategorie	ČNB kategorie
	Po splatnosti	Splácení	Znehodnocení		
Normální	0 - 30	Splácené	Kolektivní	Standardní	Standardní
K přezkoumání (AQR)	31 - 90	Splácené	Kolektivní	Standardní	Sledované
Nejisté	91 - 180	Nesplácené	Individuální	Klasifikované	Nestandardní
Nejisté	181 - 360	Nesplácené	Individuální	Klasifikované	Pochybné
Nedobytné	360 a více	Nesplácené	Individuální	Klasifikované	Ztrátové

Restrukturalizované úvěry spadají z počátku do kategorie „Nesplácené“ bez ohledu na to, zdali jsou či nejsou po splatnosti. Po dobu nejméně dvanácti měsíců řádného splácení, mohou být restrukturalizované úvěry překlasifikovány zpět do kategorie splácených. Dříve restrukturalizované úvěry, které byly v posledních dvou letech překlasifikovány do kategorie splácených a pokud jsou více než 30 dní po splatnosti, vrací se zpět do kategorie „Nesplácené“.

Schvalovací proces

Schvalovací proces v segmentu retailových úvěrů je u nových klientů založen na použití aplikačních skórovacích karet. U stávajících zákazníků Skupina rovněž využívá behaviorálních skórovacích karet. Zatímco rozhodování u spotřebitelských úvěrových produktů (osobní nezajištěné úvěry, kontokorentní úvěry a kreditní karty) je ve velké většině plně automatizované na základě skórovacích karet, rozhodnutí o hypotečních produktech je sice podpořeno skórovacími kartami, ale konečné rozhodování je v zásadě manuální.

Při schvalovacím procesu je využíván přístup k externím zdrojům dat registrů úvěrů, které poskytují jak pozitivní tak i negativní informace.

Proces monitoringu

Proces monitoringu retailových úvěrů je v kompetenci Úvěrových oddělení a Vedení skupiny řízení rizik (GRM). Je založen na agregovaných datech. Neprovádí se individuální přezkoumání a sleduje vývoj defaultů a pravděpodobnost defaultu v různých podskupinách úvěrů a vývoj nákladových úvěrových ukazatelů v různých podskupinách. Vývoj portfolia hypotečních úvěrů je sledován rovněž na základě tzv. pool migration (tj. přesuny mezi různými rizikovými skupinami – pooly).

Proces vymáhání

Proces vymáhání dluhů v retailovém segmentu se skládá ze dvou hlavních fází: prvotní a druhotné vymáhání pohledávek. Prvotní vymáhání pohledávek je všeobecně založeno na úspěchu upomínek (přes call centrum nebo automatické písemné upomínky), které jsou odesílány od třetího dne po splatnosti a mohou ovlivnit restrukturalizaci úvěru. Druhotné vymáhání pohledávek se zaměřuje na právní cesty vymáhání a realizaci zajištění pohledávek. Vymáhání v případě hypotečních úvěrů navíc zahrnuje vymáhání v terénu u klientů, jejichž splátky jsou méně než 180 dní po splatnosti a které předchází procesu druhotného vymáhání. Všechny útvary vymáhání pohledávek Skupiny jsou monitorovány útvarem Risk funkce.

Finanční deriváty

Úvěrové riziko selhání protistrany vyplývající z finančních derivátů, jako jsou měnové deriváty a úrokové swapy, se vždy omezuje pouze na nástroje s kladnou reálnou hodnotou a je s ním nakládáno stejně jako s úvěrovým rizikem v případě úvěrových expozic.

Riziko spojené s úvěrovým závazkem

Skupina poskytuje za své klienty záruky a akreditivy třetím stranám, které mohou vyžadovat, aby Skupina za tyto klienty prováděla úhrady plateb. Od zákazníků se následně takovéto platby inkasují na základě podmínek stanovených příslušnou úvěrovou dokumentací. Tyto záruky vystavují Skupinu podobným rizikům jako půjčky a k jejich zmírnění slouží tytéž řídicí procesy a politiky.

Skupina se s riziky spojenými s úvěrovými závazky vypořádává především následujícími dvěma způsoby:

- (i) *Nenačerpané přísliby.* Tyto expozice vyplývající z právně účinného závazku poskytnout úvěr na požádání klienta, přičemž klient příslibený úvěr doposud nezačal čerpat. Tyto typy expozic zahrnují velký objem krátkodobých expozic s durací nepřesahující jeden rok.
- (ii) *Podrozvahové produkty.* Tyto expozice se skládají z bankovních záruk a/nebo akreditivů. Podrozvahové produkty jsou záležitostí především korporátního sektoru a často se skládají výkonnostních a zálohových plateb pro lokální stavební společnosti.

Riziko vyplývající z příslibů je Skupinou vnímáno podobně jako riziko vyplývající z poskytování úvěrů, a proto je monitorováno a řízeno za využití stejných procesů a politik jako úvěrové riziko.

Skupina řídí úvěrové riziko ve třech hlavních portfoliích: Úvěrovém portfoliu, Investičním portfoliu a Obchodním portfoliu. Mimo tyto tři hlavní skupiny se úvěrové riziko váže rovněž na vypořadací aktivity (korespondenční bankovníctví, započtení pohledávek generované systémem elektronického mýtného, které ČSOB spravuje pro českou vládu E-Toll), kde je ovšem riziko omezené, jelikož protistranami jsou buď dobře hodnocené Skupiny, vládní instituce nebo společnostmi se zárukami dobře hodnocených bank.

V následující tabulce je uvedena maximální míra expozice vůči úvěrovému riziku po položkách výkazu o finanční situaci k 31. prosinci 2016. Jde o nejvyšší hrubou expozici, kdy se nebere v úvahu žádný druh zajištění ani jiné snížení úvěrového rizika.

(mil. Kč)	Úvěrové portfolio	Investiční portfolio	Obchodní portfolio	Ostatní aktiva	Celkem
Aktiva					
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám (Poznámka: 15)	0	47 997	0	0	47 997
Finanční aktiva k obchodování	0	450	19 558	0	20 008
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0	0	0	0	0
Realizovatelná finanční aktiva	2 487	54 451	0	0	56 938
Úvěry a pohledávky	540 647	237 674	0	4 902	783 223
Finanční investice držené do splatnosti	834	131 845	0	0	132 679
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	852	0	0	852
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	11 656	0	0	11 656
Ostatní aktiva (Poznámka: 25)	0	0	0	1 199	1 199
Celkem	543 968	484 925	19 558	6 101	1 054 552
Podmíněné závazky (Poznámka: 35)	31 335	0	0	0	31 335
Úvěrové přísliby (Poznámka: 35)	118 292	0	0	0	118 292
Celkem	149 627	0	0	0	149 627
Celková expozice vůči kreditnímu riziku	693 595	484 925	19 558	6 101	1 204 179

V následující tabulce je uvedena maximální míra expozice vůči úvěrovému riziku po položkách výkazu o finanční situaci k 31. prosinci 2015. Jde o nejvyšší hrubou expozici, kdy se nebere v úvahu žádný druh zajištění ani jiné snížení úvěrového rizika.

(mil. Kč)	Úvěrové portfolio	Investiční portfolio	Obchodní portfolio	Ostatní aktiva	Celkem
Aktiva					
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám (Poznámka: 15)	0	107 765	0	0	107 765
Finanční aktiva k obchodování	0	469	29 025	0	29 494
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0	15	0	0	15
Realizovatelná finanční aktiva	2 245	57 716	0	0	59 961
Úvěry a pohledávky	501 150	73 902	0	4 396	579 448
Finanční investice držené do splatnosti	1 333	135 100	0	0	136 433
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	957	0	0	957
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	11 900	0	0	11 900
Ostatní aktiva (Poznámka: 25)	0	0	0	1 224	1 224
Celkem	504 728	387 824	29 025	5 620	927 197
Podmíněné závazky (Poznámka: 35)	29 288	0	0	0	29 288
Úvěrové přísliby (Poznámka: 35)	107 224	0	0	0	107 224
Celkem	136 512	0	0	0	136 512
Celková expozice vůči kreditnímu riziku	641 240	387 824	29 025	5 620	1 063 709

U finančních nástrojů účtovaných v reálné hodnotě představují uváděné částky aktuální výši úvěrového rizika a nikoli maximální možnou expozici, která může v budoucnu nastat v důsledku změny hodnoty finančních nástrojů.

V následující tabulce je uvedena maximální míra expozice Skupiny vůči úvěrovému riziku před a po zohlednění zajištění:

(mil. Kč)	2016			2015		
	Maximální hrubá míra expozice	Finanční efekt zajištění	Maximální čistá míra expozice	Maximální hrubá míra expozice	Finanční efekt zajištění	Maximální čistá míra expozice
Aktiva						
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám (Poznámka: 15)	47 997	0	47 997	107 765	0	107 765
Finanční aktiva k obchodování	20 008	669	19 339	29 494	478	29 016
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0	0	0	15	0	15
Realizovatelná finanční aktiva	56 938	0	56 938	59 961	0	59 961
Úvěry a pohledávky	783 223	617 762	165 461	579 448	411 124	168 324
Finanční investice držené do splatnosti	132 679	0	132 679	136 433	0	136 433
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	852	0	852	957	0	957
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	11 656	791	10 865	11 900	782	11 118
Ostatní aktiva (Poznámka: 25)	1 199	0	1 199	1 224	0	1 224
Celkem	1 054 552	619 222	435 330	927 197	412 384	514 813
Podmíněné závazky a úvěrové přísliby (Poznámka: 35)	149 627	42 532	107 095	136 512	34 234	102 278
Celková expozice vůči kreditnímu riziku	1 204 179	661 754	542 425	1 063 709	446 618	617 091

Finanční efekt zajištění představuje reálnou hodnotu zajištění, které Skupina přijala proti úvěrové expozici, sníženou do výše zůstatkové hodnoty expozice.

Úvěrové portfolio je strukturováno podle zaměření:

2016 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Hrubá expozice	Opravné položky	Rezervy	Čistá expozice
Hypoteční úvěry	256 689	0	21 762	278 451	-2 562	0	275 889
Spotřebitelské úvěry	24 183	16	9 635	33 834	-1 044	-17	32 773
SME	82 271	3 418	29 984	115 673	-3 673	-118	111 882
Leasing	36 202	0	1 970	38 172	-538	0	37 634
Korporátní	149 098	27 668	54 296	231 062	-1 851	-85	229 126
Factoring	5 563	0	0	5 563	-371	0	5 192
Ostatní	28	465	645	1 138	-27	-12	1 099
Celkem	554 034	31 567	118 292	703 893	-10 066	-232	693 595

2015 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Hrubá expozice	Opravné položky	Rezervy	Čistá expozice
Hypoteční úvěry	231 533	0	15 226	246 759	-3 125	0	243 634
Spotřebitelské úvěry	20 333	10	8 743	29 086	-1 183	-15	27 888
SME	81 072	2 951	27 841	111 864	-3 804	-86	107 974
Leasing	33 147	0	1 308	34 455	-487	0	33 968
Korporátní	145 051	25 828	53 772	224 651	-1 960	-69	222 622
Factoring	4 483	0	0	4 483	-369	0	4 114
Ostatní	68	784	334	1 186	-31	-115	1 040
Celkem	515 687	29 573	107 224	652 484	-10 959	-285	641 240

Analýza úvěrového portfolia podle ekonomického sektoru, kde se nebere v úvahu žádný druh zajištění ani jiné snížení úvěrového rizika, je v následující tabulce:

Sektor	2016		2015	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
Podnikatelé	307 920	43,8	271 608	41,6
Služby	63 333	9,0	60 477	9,3
Distribuce	57 760	8,2	55 636	8,5
Realitní trh	46 682	6,6	35 302	5,4
Automobilový trh	39 235	5,6	38 198	5,9
Stavebnictví	37 153	5,3	33 018	5,1
Těžební průmysl	19 922	2,8	20 500	3,1
Těžké strojírenství	17 163	2,4	16 887	2,6
Elektřina	14 897	2,1	15 344	2,4
Kovovýroba	13 758	2,0	14 129	2,2
Státní správa	13 681	1,9	17 204	2,6
Finance a pojištění	10 800	1,5	12 511	1,9
Ostatní	61 589	8,8	61 670	9,4
Celkem	703 893	100,0	652 484	100,0

Struktura investičního portfolia podle druhu investičního nástroje je následující:

2016 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Kumulativní částka znehodnocení	Čistá expozice
Dluhové cenné papíry	185 880	0	0	0	185 880
Majetkové cenné papíry	492	0	0	-76	416
Úvěry a pohledávky v investičním portfoliu	238 526	0	0	0	238 526
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	11 656	0	0	0	11 656
Finanční deriváty určené k obchodování	450	0	0	0	450
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	47 997	0	0	0	47 997
Celkem	485 001	0	0	-76	484 925

2015 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Kumulativní částka znehodnocení	Čistá expozice
Dluhové cenné papíry	191 501	0	0	0	191 501
Majetkové cenné papíry	1 433	0	0	-103	1 330
Úvěry a pohledávky v investičním portfoliu	74 859	0	0	0	74 859
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	11 900	0	0	0	11 900
Finanční deriváty určené k obchodování	469	0	0	0	469
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	107 765	0	0	0	107 765
Celkem	387 927	0	0	-103	387 824

Investiční portfolio je rovněž sledováno z pohledu protistran:

Sektor	2016		2015	
	Čistá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Čistá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
Úvěrové instituce	283 000	58,3	177 766	45,9
Vládní instituce	169 094	34,9	171 755	44,3
Korporátní bankovníctví	32 380	6,7	36 607	9,4
Neúvěrové instituce	451	0,1	1 696	0,4
Celkem	484 925	100,0	387 824	100,0

Portfolio určené k obchodování v členění podle druhu obchodního nástroje:

2016 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Čistá expozice
Dluhové cenné papíry	7 220	0	0	7 220
Majetkové cenné papíry	1	0	0	1
Úvěry a pohledávky	170	0	0	170
Finanční deriváty určené k obchodování	12 167	0	0	12 167
Celkem	19 558	0	0	19 558

2015 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Čistá expozice
Dluhové cenné papíry	18 084	0	0	18 084
Úvěry a pohledávky	6	0	0	6
Finanční deriváty určené k obchodování	10 935	0	0	10 935
Celkem	29 025	0	0	29 025

Portfolio určené k obchodování je rovněž sledováno z pohledu protistran:

Sektor	2016		2015	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
Vládní instituce	4 527	23,2	13 270	45,7
Úvěrové instituce	10 431	53,3	10 744	37,0
Korporátní bankovníctví	4 600	23,5	5 011	17,3
Celkem	19 558	100,0	29 025	100,0

Koncentrace rizik u maximální expozice vůči úvěrovému riziku

Koncentrace rizik se řídí klientem/protistranou, odvětvím a geografickým regionem. Finanční aktiva Skupiny bez veškerých zajištění či jiných typů snížení úvěrového rizika lze analyzovat po jednotlivých geografických regionech:

(mil. Kč)	2016		2015	
	Celková expozice	z toho Vládní instituce	Celková expozice	z toho Vládní instituce
Česká republika	1 118 156	160 464	980 653	174 675
Slovenská republika	20 595	8 041	15 353	7 441
Belgie	14 392	1 835	14 151	2 438
Itálie	2 798	0	5 016	0
Maďarsko	630	0	658	0
Španělsko	125	0	288	0
Řecko	15	0	1	0
Ostatní Evropa	42 128	10 661	44 235	10 371
Ostatní	5 340	0	3 354	0
Celkem	1 204 179	181 001	1 063 709	194 925

Koncentrace klientů je sledována na úrovni jednotlivých portfolií. V úvěrovém portfoliu je expozice vůči skupinám klientů následující:

Klient	2016		2015	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
1 největší klient	8 411	1,2	8 272	1,3
10 největších klientů	55 882	7,9	53 514	8,2
25 největších klientů	98 604	14,0	94 032	14,4

Největší expozice vůči jednotlivým klientům v investičním a obchodním portfoliu k 31. prosinci 2016 a k 31. prosinci 2015 byly:

Klient	2016		2015	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
Investiční portfolio				
Česká vláda (Rating AA dle S&P)	148 558	30,6	151 528	39,1
ČNB	283 000	58,4	177 766	45,9
Obchodní portfolio				
Česká vláda (Rating AA dle S&P)	4,527	23,1	13 269	45,7
KBC banka	2 892	14,8	2 686	9,3

Zajištění a další typy úvěrového posílení

Výše a druh požadovaného zajištění závisí na posouzení úvěrového rizika protistrany. Byla zavedena pravidla stanovující přijatelnost jednotlivých typů zajištění a hodnotící parametry.

Hlavní typy přijatých zajištění:

- u půjček cenných papírů a reverzních repo obchodů: hotovost či cenné papíry,
- u komerčních půjček: zástavní právo k nemovitému majetku, pohledávkám z obchodního styku a inventáři,
- u retailových půjček a hypoték: zástavní právo k obytným nemovitostem financovanými hypotékou.

Skupina průběžně monitoruje tržní hodnotu všech zajištění, monitoruje tržní hodnotu zajištění získaného při kontrole adekvátnosti opravných položek na ztráty ze snížení hodnoty a v případě nutnosti požaduje dodatečné zajištění v souladu s příslušnou smlouvou. Výše zajištění vykazovaného k jednotlivým pohledávkám nepřevyšuje jejich účetní hodnotu.

Při uzavírání derivátových transakcí Skupina také využívá vzorové smlouvy o kompenzaci a ISDA-CSA dodatky pro kolateralizaci s cílem zajistit riziko nesplnění závazku protistrany.

Posuzování snížení hodnoty

Hlavní hlediska pro posouzení úvěrového znehodnocení zahrnují, zda zpoždění splátek jistiny nebo úroků přesáhlo 90 dní nebo zda jsou známy jakékoli potíže protistran s hotovostními toky, zhoršení úvěrového ratingu, popřípadě zda došlo k porušení původních podmínek smlouvy. Skupina se zabývá posuzováním poklesu hodnoty ve dvou oblastech: specifické znehodnocení a kolektivní znehodnocení (IBNR).

Specifické znehodnocení souvisí s jednotlivými aktivy, u kterých byl zaznamenán objektivní důkaz selhání. Test na znehodnocení je prováděn pro všechny expozice v selhání. Pokud u úvěrové expozice nastane stav v selhání, je považována za znehodnocenou a je k ní zaúčtováno specifické znehodnocení. IBNR znehodnocení je aplikováno na skupiny aktiv, které na základě statistických informací pravděpodobně zahrnují již znehodnocená aktiva, jejichž znehodnocení zatím nebylo zjištěno individuálně.

Specifické opravné položky (posuzované individuálně)

Skupina individuálně určí výši opravných položek ke každému úvěru, jehož výše překročí předem stanovenou hodnotu, u kterého existuje objektivní důkaz o snížení hodnoty. Mezi faktory uvažované při stanovování výše opravné položky patří udržitelnost obchodního plánu protistrany, schopnost udržet výkonnost v okamžiku, kdy se objeví finanční potíže, předpokládané příjmy a očekávaná výplata dividend, dojde-li k úpadku, dostupnost jiné finanční podpory a realizovatelná hodnota zajištění i načasování očekávaných peněžních toků. Ztráty ze snížení hodnoty se vyhodnocují vždy k rozvahovému dni, pokud si ovšem nepředvídatelné okolnosti nevyžadají zvýšenou pozornost. Pro jednotlivě nevýznamné pohledávky, u nichž existuje objektivní důkaz o snížení hodnoty, jsou opravné položky stanoveny portfoliovým způsobem na základě statistických metod a modelů.

IBNR opravné položky (posuzované kolektivně)

Kolektivní opravné položky se využívají u úvěrů a půjček, kde doposud neexistoval objektivní důkaz potvrzující snížení hodnoty a tedy vyjadřují znehodnocení, které je pravděpodobně zahrnuto ve skupině aktiv. Výše kolektivních opravných položek je posuzována na základě statistických odhadů ke konci každého účetního období.

Kolektivní opravné položky se odhadují na základě následujících informací:

- (i) historické ztráty v portfoliu,
- (ii) aktuální ekonomické podmínky,
- (iii) přibližné zpoždění mezi okamžikem, kdy pravděpodobně ke vzniku ztráty došlo, a okamžikem, kdy bude ztráta identifikována.

Lokální management je odpovědný za určení délky tohoto období (emergence period). V roce 2014 Skupina používala jednotné období v délce 4 měsíců, které potvrdilo i zpětné testování. V roce 2015 bylo toto období na základě zpětného testování pro některé segmenty prodlouženo na 6 – 8 měsíců a následně v roce 2016 byla emergence period nastavena jednotně na 8 měsíců i pro ostatní segmenty. Celkový dopad prodloužení tohoto období do IBNR opravných položek byl v roce 2016 160 mil. Kč (2015: 390 mil. Kč). Metodika zpětného testování byla v letech 2016 a 2015 upravena na základě aktualizované skupinové politiky týkající se stanovování tohoto období a jeho zpětného testování.

Finanční záruky a akreditivy jsou posuzovány a rezervy na ně jsou vytvářeny podobným způsobem jako opravné položky na půjčky a další pohledávky.

Kvalita úvěrového portfolia

Pro účely finančního výkaznictví Skupina vytvořila pět kategorií, které používá pro řízení úvěrového rizika. V následující tabulce je přehled úvěrové kvality podle jednotlivých tříd aktiv uvedených ve výkazu o finanční situaci na řádcích výkazů vztahujících se k půjčkám (v hrubých hodnotách), a to na základě systému stanovování úvěrového ratingu Skupiny k 31. prosinci 2016 a 2015:

Úvěrové portfolio

(mil. Kč)	2016					Celkem
	Kolektivně posuzovaná aktiv		Individuálně znehodnocená aktiva			
	Standardní	AQR	Nejisté (Nestandardní)	Nejisté (Pochybné)	Nedobytné	
Hypoteční úvěry	248 637	2 106	1 145	464	4 337	256 689
Spotřebitelské	22 994	141	62	201	785	24 183
SME	75 526	2 112	1 416	338	2 879	82 271
Leasing	34 812	723	0	241	426	36 202
Korporátní	141 421	4 240	1 892	0	1 545	149 098
Factoring	4 764	0	646	0	153	5 563
Ostatní	3	0	0	1	24	28
Celkem	528 157	9 322	5 161	1 245	10 149	554 034

(mil. Kč)	2015					Celkem
	Kolektivně posuzovaná aktiv		Individuálně znehodnocená aktiva			
	Standardní	AQR	Nejisté (Nestandardní)	Nejisté (Pochybné)	Nedobytné	
Hypoteční úvěry	221 738	2 593	1 237	561	5 404	231 533
Spotřebitelské	18 902	158	176	220	877	20 333
SME	73 904	2 066	1 476	371	3 255	81 072
Leasing	32 015	557	0	212	363	33 147
Korporátní	138 574	2 673	1 936	221	1 647	145 051
Factoring	3 707	0	651	0	125	4 483
Ostatní	36	0	3	0	29	68
Celkem	488 876	8 047	5 479	1 585	11 700	515 687

Investiční portfolio

(mil. Kč)	2016		
	Kolektivně posuzovaná aktiva	Individuálně znehodnocená aktiva	Celkem
	Standardní	Nedobytné	
Dluhové cenné papíry	185 880	0	185 880
Majetkové cenné papíry	391	25	416
Úvěry a pohledávky v investičním portfoliu	238 526	0	238 526
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	11 656	0	11 656
Finanční deriváty určené k obchodování	450	0	450
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	47 997	0	47 997
Celkem	484 900	25	484 925

(mil. Kč)	2015		
	Kolektivně posuzovaná aktiva	Individuálně znehodnocená aktiva	Celkem
	Standardní	Nedobytné	
Dluhové cenné papíry	191 501	0	191 501
Majetkové cenné papíry	1 303	27	1 330
Úvěry a pohledávky v investičním portfoliu	74 859	0	74 859
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	11 900	0	11 900
Finanční deriváty určené k obchodování	469	0	469
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	107 765	0	107 765
Celkem	387 797	27	387 824

Portfolio k obchodování

(mil. Kč)	2016		
	Kolektivně posuzovaná aktiva	Individuálně znehodnocená aktiva	Celkem
	Standardní	Nedobytné	
Dluhové cenné papíry	7 220	0	7 220
Majetkové cenné papíry	1	0	1
Úvěry a pohledávky	170	0	170
Finanční deriváty určené k obchodování	12 167	0	12 167
Celkem	19 558	0	19 558

(mil. Kč)	2015		
	Kolektivně posuzovaná aktiva	Individuálně znehodnocená aktiva	Celkem
	Standardní	Nedobytné	
Dluhové cenné papíry	18 084	0	18 084
Majetkové cenné papíry	6	0	6
Finanční deriváty určené k obchodování	10 935	0	10 935
Celkem	29 025	0	29 025

V následující tabulce je uvedena analýza kvality úvěrů a pohledávek v úvěrovém portfoliu Skupiny, které jsou posuzovány kolektivně:

(mil. Kč)	2016			2015		
	Individuálně neznehodnocené do splatnosti	Individuálně neznehodnocené (< 30 dní po splatnosti)	Individuálně neznehodnocené (> 30 dní po splatnosti)	Individuálně neznehodnocené do splatnosti	Individuálně neznehodnocené (< 30 dní po splatnosti)	Individuálně neznehodnocené (> 30 dní po splatnosti)
Hypoteční úvěry	242 212	7 020	1 511	214 450	7 971	1 910
Spotřebitelské úvěry	22 549	504	82	18 606	379	75
SME	76 613	956	69	75 582	325	63
Leasing	35 393	132	10	32 492	55	25
Korporátní	145 661	0	0	141 247	0	0
Factoring	4 764	0	0	3 707	0	0
Ostatní	3	0	0	36	0	0
Celkem	527 195	8 612	1 672	486 120	8 730	2 073

V rámci kolektivně posuzovaných úvěrů a pohledávek vykazovaných v položce Individuálně neznehodnocené do splatnosti jsou zahrnuté standardní expozice s interním hodnocením rizika Normální.

V investičním portfoliu a portfoliu k obchodování nebyla žádná aktiva po splatnosti, avšak jednotlivě neznehodnocená.

Hrubé hodnoty individuálně znehodnocených aktiv zahrnutých v úvěrovém portfoliu a související hodnota znehodnocení jsou uvedeny v následující tabulce:

(mil. Kč)	2016		2015	
	Hrubá hodnota	Znehodnocení	Hrubá hodnota	Znehodnocení
Hypoteční úvěry	5 946	-2 307	7 202	-2 795
Spotřebitelské úvěry	1 048	-798	1 273	-963
SME	4 633	-3 336	5 102	-3 605
Leasing	667	-427	575	-350
Korporátní	3 437	-1 767	3 804	-1 887
Factoring	799	-350	776	-353
Ostatní	25	-25	32	-31
Celkem	16 555	-9 010	18 764	-9 984

Zůstatkové hodnoty individuálně znehodnocených aktiv zahrnutých v investičním portfoliu jsou uvedeny v následující tabulce:

(mil. Kč)	2016	2015
Majetkové cenné papíry	25	27
Celkem	25	27

Úvěrové expozice s úlevou

Na základě nových směrnic pro expozice v selhání a opatření forbearance stanovených Evropskou bankovní autoritou (EBA), které vstoupily v účinnost 30. září 2014, implementovala Skupina v roce 2014 novou definici tzv. forborne úvěrů (úvěry s úlevou).

Opatření forbearance sestávají z úlev pro klienty čelící buď nyní, nebo pravděpodobně v blízké budoucnosti finančním obtížím, které jim znemožňují dodržet původní podmínky úvěru. Smlouvy, u kterých byla přijata opatření forbearance, a u kterých nebyla dosud splněna kritéria pro vystoupení ze stavu „forborne“, jsou označovány za forborne úvěry. Tento přístup umožňuje Skupině řídit a omezit potenciální budoucí ztráty plynoucí z problémových úvěrů.

V důsledku aktualizace skupinové definice selhání v roce 2014 je tato definice používaná Skupinou v souladu s definicí nesplácených expozic (PD 10-11-12) vytvořenou EBA, což znamená, že od roku 2014 mají být tyto dva pojmy nahlíženy jako synonyma. Před rokem 2014 spadaly do kategorie nesplácených expozic pouze PD stupně 11 a 12. Stejně jsou definovány individuálně znehodnocené finanční nástroje.

Schválené změny popsané výše ovlivnily činnost Skupiny následujícím způsobem. Minimální období pro stav selhání byl u forborne expozic prodloužen z 6 na 12 měsíců; v souladu s konzervativním přístupem českého regulátora nastává v případě poskytnutí jakékoli úlevy v podobě opatření forbearance stav selhání. Minimální období pro označení „forborne“ je tím pádem 36 měsíců: toto období se skládá z 12 měsíců stavu selhání, a 24 měsíců tzv. „ochranné lhůty“. Navíc, v případě, že daná individuální pohledávka je během její ochranné lhůty více než 30 dnů po splatnosti, tak je tato pohledávka reklasifikována opět jako „v selhání“, a 36 měsíční období začíná nanovo.

Zavedení změn v roce 2014 zvýšilo stav expozic v selhání o 741 mil Kč., a způsobilo vytvoření dodatečného znehodnocení ve výši 110 mil. Kč.

Hrubé částky expozic a hrubé částky expozic s úlevou v úvěrovém portfoliu a související objemy znehodnocení, zajištění a finančních záruk jsou k 31. prosinci 2016 a 2015 následující:

	2016				
	Hrubá expozice	Expozice s úlevou			
		Expozice kolektivně a individuálně posuzovaných aktiv	Podíl na hrubé expozici (v %)	Individuální a kolektivní znehodnocení	Zajištění a finanční záruky
(mil. Kč)					
Korporátní	162 312	2 766	1,7	755	1 219
SME	93 754	1 295	1,4	647	404
Hypoteční úvěry	256 689	2 323	0,9	293	2 031
Ostatní	41 279	429	1,0	109	105
Celkem	554 034	6 813	1,2	1 804	3 759

	2015				
	Hrubá expozice	Expozice s úlevou			
		Expozice kolektivně a individuálně posuzovaných aktiv	Podíl na hrubé expozici (v %)	Individuální a kolektivní znehodnocení	Zajištění a finanční záruky
(mil. Kč)					
Korporátní	157 574	2 778	1,8	737	1 912
SME	92 090	1 345	1,5	593	478
Hypoteční úvěry	231 532	2 508	1,1	321	2 416
Ostatní	34 491	423	1,2	117	86
Celkem	515 687	7 054	1,4	1 768	4 892

Detailní analýza expozic s úlevou v úvěrovém portfoliu a související znehodnocení k 31. prosinci 2016 a 2015 je následující:

	2016				
	Expozice kolektivně posuzovaných aktiv	z toho individuálně znehodnocená aktiva po splatnosti	Expozice individuálně znehodnocených aktiv	Individuální znehodnocení	Kolektivní znehodnocení
(mil. Kč)					
Korporátní	741	4	2 022	755	0
SME	229	28	1 066	642	5
Hypoteční úvěry	889	148	1 435	229	64
Ostatní	158	26	271	106	3
Celkem	2 019	206	4 794	1 732	72

2015

(mil. Kč)	Expozice kolektivně posuzovaných aktiv	Z toho individuálně nezhodnocená aktiva po splatnosti	Expozice individuálně znehodnocených aktiv	Individuální znehodnocení	Kolektivní znehodnocení
Korporátní	741	0	2 037	734	3
SME	196	1	1 149	591	2
Hypoteční úvěry	1 009	160	1 499	244	77
Ostatní	171	9	252	114	3
Celkem	2 117	170	4 937	1 683	85

Následující tabulka uvádí přehled změn hrubých expozic s úlevou za rok 2016 a 2015 v členění podle tříd finančních nástrojů:

(mil. Kč)	Korporátní klientela	SME	Hypoteční úvěry	Ostatní	Celkem
1. leden 2015	2 975	1 241	2 137	272	6 625
Úvěry nově zařazené do kategorie expozice s úlevou	48	478	889	230	1 645
Úvěry vyřazené z kategorie expozice s úlevou	-136	-13	-120	0	-269
Zvýšení objemu expozice	24	8	0	1	33
Snížení objemu expozice	-161	-369	-403	-80	-1 013
Ostatní pohyby	28	0	5	0	33
31. prosinec 2015	2 778	1 345	2 508	423	7 054
Úvěry nově zařazené do kategorie expozice s úlevou	1 882	350	647	168	3 047
Úvěry vyřazené z kategorie expozice s úlevou	-1 851	-237	-368	-88	-2 544
Zvýšení objemu expozice	49	13	0	0	62
Snížení objemu expozice	-92	-176	-469	-74	-811
Ostatní pohyby	0	0	5	0	5
31. prosinec 2016	2 766	1 295	2 323	429	6 813

Následující tabulka uvádí přehled změn znehodnocení expozic s úlevou za rok 2016 a 2015 v členění podle tříd finančních nástrojů:

(mil. Kč)	Korporátní klientela	SME	Hypoteční úvěry	Ostatní	Celkem
1. leden 2015	754	453	242	88	1 537
Úvěry nově zařazené do kategorie expozice s úlevou	11	239	172	63	485
Úvěry vyřazené z kategorie expozice s úlevou	-13	-9	-2	0	-24
Zvýšení objemu expozice	2	82	0	10	94
Snížení objemu expozice	-24	-172	-91	-44	-331
Ostatní pohyby	7	0	0	0	7
31. prosinec 2015	737	593	321	117	1 768
Úvěry nově zařazené do kategorie expozice s úlevou	61	148	74	41	324
Úvěry vyřazené z kategorie expozice s úlevou	-92	-73	-19	-22	-206
Zvýšení objemu expozice	63	92	0	12	167
Snížení objemu expozice	-14	-113	-83	-39	-249
31. prosinec 2016	755	647	293	109	1 804

40.3 Likviditní riziko a řízení financování

Likviditní riziko je riziko, že za běžných i nepříznivých okolností Skupina nebude schopna dostát svým platebním závazkům v okamžiku jejich splatnosti. K omezení tohoto rizika Skupina používá nástroje operativního a strategického řízení likvidity.

Operativní řízení likvidity

Cílem operativního řízení likvidity je zajistit hladké zpracování aktuálních platebních povinností Skupiny v českých korunách stejně jako v ostatních měnách a zároveň minimalizovat přidružené náklady. Operativní likvidita je založena na projekci peněžních toků s výhledem až na deset pracovních dní pro českou korunu a na jeden den pro ostatní měny.

Řízení financování

Aktuální vývoj likvidity se může lišit od prognózy ALM likvidity. Skupina může řešit nepříznivý vývoj likvidity několika způsoby. Obvykle Skupina mění svou investiční politiku např. snížením podílu reinvestovaných závazků v hotovosti a využitím likvidity ze splatných bondů pro jiné účely. V případě náhlého poklesu likvidity si Skupina může půjčit na trhu prostřednictvím repo operací nebo využít regulační repo nástroje (od ČNB nebo ECB). Schopnost vyrovnat se s nepříznivým vývojem likvidity je pravidelně ověřována pomocí stresových scénářů.

Od října 2015 Skupina vykazuje hodnotu ukazatele LCR (Liquidity Coverage Ratio), jenž poměruje objem likvidních aktiv vůči očekávanému čistému peněžnímu odtoku během následujících 30 dnů za vážných krizových podmínek.

Ukazatel LCR se v letech 2016 a 2015 vyvíjel následovně:

(%)	2016	2015
31. březen	161,6	n/a
30. červen	156,2	n/a
30. září	161,3	n/a
31. prosinec	155,7	163,4

Ukazatel LCR je pravidelně sledován a reportován vrcholovému managementu Skupiny.

Strategické řízení likvidity

Cílem strategického řízení likvidity je zajistit dostatečné finanční zdroje pro aktivity Skupiny ve střednědobém a dlouhodobém horizontu. Nástrojem pro strategické řízení likvidity Skupiny je ukazatel čistého stabilního financování (NSFR), který je definován jako podíl disponibilního stabilního financování (čítatel) a požadovaného stabilního financování (jmenovatel). Strategii Skupiny je udržovat ukazatel NSFR výrazně nad hodnotou 1. To znamená, že Skupina si klade za cíl udržovat vyrovnané financování, např. zajistit, aby dlouhodobá aktiva byla financována stabilními závazky (smluvně nebo statisticky), zatímco krátkodobé závazky jsou použity pro financování krátkodobých a/nebo likvidních aktiv.

Ukazatel NSFR je sledován na měsíční bázi a je pravidelně reportován vrcholovému managementu Skupiny.

Ukazatel NSFR se v letech 2016 a 2015 vyvíjel následovně:

(%)	2016	2015
31. březen	149,0	136,5
30. červen	145,9	134,0
30. září	149,5	131,6
31. prosinec	150,9	134,9

Kromě interně definovaných limitů musí Skupina rovněž splňovat regulační limity na bázi povinných minimálních rezerv uložených u ČNB. V současnosti se limit rovná výši 2 % klientských vkladů.

Analýza finančních závazků podle zbývajících smluvní splatnosti

V níže uvedených tabulkách je shrnutí zbývajících smluvní splatnosti finančních závazků Skupiny na základě smluvních nediskontovaných platebních toků.

Následující tabulka poskytuje přehled finančních závazků Skupiny podle zbývajících smluvní splatnosti k 31. prosinci 2016:

(mil. Kč)	Na požádání	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Celkem
Finanční závazky					
Finanční závazky k obchodování					
Finanční deriváty	0	3 568	6 366	2 113	12 047
Ostatní nástroje	0	18 744	6 522	2 278	27 544
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0	57	1 212	308	1 577
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	657 638	241 035	26 561	6 171	931 405
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	4 796	0	0	0	4 796
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	2 764	5 477	2 118	10 359
Ostatní závazky (Poznámka: 28)	0	4 684	0	0	4 684
Účetní hodnota celkem	662 434	270 852	46 138	12 988	992 412

Následující tabulka poskytuje přehled finančních závazků Skupiny podle zbývajících smluvní splatnosti k 31. prosinci 2015:

(mil. Kč)	Na požádání	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Celkem
Finanční závazky					
Finanční závazky k obchodování					
Finanční deriváty	0	4 144	5 862	2 122	12 128
Ostatní nástroje	0	11 753	3 652	2 388	17 793
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	605 202	173 166	27 790	6 687	812 845
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	4 062	0	0	0	4 062
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	2 685	5 641	2 406	10 732
Ostatní závazky (Poznámka: 28)	0	5 467	0	0	5 467
Účetní hodnota celkem	609 264	197 215	42 945	13 603	863 027

Splatnost podmíněných závazků a úvěrových příslibů ve výši 194 591 mil. Kč (2015: 178 660 mil. Kč) je nižší než jeden rok. Analýza splatnosti nediskontovaných peněžních toků podmíněných závazků a úvěrových příslibů, poskytnutých Skupinou, byla vytvořena na základě jejich nejbližší možné smluvní splatnosti. Každý nečerpaný úvěrový příslib je zahrnut v časovém pásmu obsahujícím nejbližší datum, kdy může být čerpán. Pro vydané smluvní finanční záruky je maximální částka záruky alokována k nejbližšímu období, ve kterém může být záruka vyžádána.

Likviditní riziko Skupiny není řízeno na základě zbývajících smluvní splatnosti finančních nástrojů, protože Skupinou očekávané peněžní toky těchto nástrojů se výrazně liší od této analýzy (Poznámka: 34). Například u nečerpaných úvěrových příslibů není očekáváno okamžité čerpání.

40.4 Tržní riziko

Tržní riziko je riziko, že tržní hodnota nebo budoucí peněžní toky z finančních nástrojů budou kolísat v důsledku změn rizikových faktorů, jako jsou úrokové míry, měnové kurzy a ceny akcií. Skupina analyzuje tržní riziko zvláště v obchodním a investičním (neobchodním) portfoliu. Tržní riziko obchodního portfolia je řízeno a sledováno na základě Value-at-Risk (VaR) metody, která odráží vzájemnou závislost mezi rizikovými faktory. Druhotné měřítko pro řízení rizik je úroková citlivost Basis Point Value (BPV). Pozice v investičním (neobchodním) portfoliu jsou řízeny a monitorovány za použití BPV citlivosti.

Tržní riziko – obchodní portfolio

Představenstvo stanovilo limity pro úroveň rizika, které může být akceptováno. Skupina používá VaR metodu pro stanovení rizika držných pozic a k odhadu potenciální možné ekonomické ztráty na základě předpokladů pro různé změny v tržních podmínkách. VaR je metoda užívaná pro měření finančního rizika pomocí odhadu potenciální negativní změny v tržní hodnotě portfolia na dané hladině spolehlivosti a pro daný časový horizont. Skupina používá lineární model VaR pro úrokové a měnové riziko. Výpočet je založen na historických scénářích odvozených z dvouleté historie. Skupina nemá žádnou čistou pozici v akcích ani v měnových opcích. Pro ostatní produkty, zejména pro úrokové opce, komoditní deriváty a strukturované dluhopisy je stanoven nominální technický limit. Pro tyto produkty Skupina nepovoluje otevřené pozice. Pro otevřenou pozici je vždy vyžadováno uzavření proti pozice (tzv. back-to-back přístup).

Standardní VaR kalkulace jsou doplněné systémem stresových testů. Sestávají z příkladů extrémních, ale pravděpodobných, událostí na finančních trzích, kdy se testuje jejich dopad na tržní hodnotu pozic aktuálně držných Skupinou. Skupina používá scénáře, závislé i nezávislé na pozici Skupiny. Stejně tak skutečné historické scénáře jsou vyhodnocovány na pravidelné bázi.

Pro doplnění systému řízení rizik používá Skupina také další metody sledování rizika, jako je úroková citlivost (BPV), a také stop-loss limity.

Cíle a omezení metody VaR

Skupina používá historické metody VaR k měření a sledování úrokových a měnových rizik v obchodní knize podle standardu Basel II. Spolehlivost výsledků je ověřována zpětným testováním.

VaR předpoklady

VaR, který je užíván Skupinou k měření rizik, je odhad potenciální ztráty na úrovni spolehlivosti 99 %, který by neměl být překročen, pokud by současné pozice byly drženy nezměněné po dobu 10-ti dnů. Použití 99% úrovně spolehlivosti znamená, že v horizontu 10-ti dnů by ztráta převyšující hodnotu VaR průměrně neměla nastat vícekrát než jednou za 100 dnů. Skupina užívá historické denní změny tržních proměnných pro stanovení možných změn tržní hodnoty obchodního portfolia na základě historických dat z posledních 500 dnů.

Od doby, kdy je VaR nedílnou součástí řízení rizik ve Skupině, VaR limity byly stanoveny pro všechny obchodní operace a management denně porovnává pozice vůči limitům.

VaR model je zpětně testován na denní bázi. Denní VaR (jednodenní období držby) je srovnáván s ideálním ziskem nebo ztrátou z držení předchozího dne. Denní VaR je taktéž srovnáván s aktuálním ziskem nebo ztrátou z obchodní knihy. Denní VaR je také porovnáván se skutečným ziskem nebo ztrátou v obchodní knize.

Skupina ČSOB má od ČNB schváleno používání vlastního modelu (VaR) pro stanovování kapitálového požadavku k úrokovému a měnovému riziku.

Skupina provádí kalkulaci Stress VaR, aby vyhověla kapitálovým požadavkům CRR/CRD IV pro krytí tržního rizika. Pro stanovení Stress VaR se používá kombinace scénářů vývoje hodnot Stress VaR v časovém horizontu jednoho roku. Všechny ostatní předpoklady jsou shodné jako v případě měření standardního VaR.

Následující tabulky udávají potenciální zisky a ztráty stanovené použitím modelu VaR 10D 99 % v letech 2016 a 2015:

(mil. Kč)	Úrokové riziko	Měnové riziko	Efekt korelace	VaR celkem
31. prosinec 2016	148	5	-4	149
Průměr za období	168	16	-15	169
Maximum	227	52	-53	226
Minimum	119	2	1	122

(mil. Kč)	Úrokové riziko	Měnové riziko	Efekt korelace	VaR celkem
31. prosinec 2015	151	20	-16	155
Průměr za období	127	12	-10	129
Maximum	178	54	-55	177
Minimum	98	3	-3	98

Tržní riziko – Investiční portfolio

Úrokové riziko

Úrokové riziko vyplývá z možnosti, že změny úrokových měr ovlivní budoucí peněžní toky nebo tržní hodnotu finančních nástrojů. Představenstvo nastavilo limity BPV citlivosti a současně nastavilo i sekundární kumulativní gap limity pro jednotlivá časová pásma. Pozice jsou sledovány na týdenní bázi a zajišťovací strategie jsou používány k řízení pozic v rámci stanovených limitů.

V následujících tabulkách je zobrazena citlivost výkazu zisku a ztráty a vlastního kapitálu Skupiny vůči možným změnám úrokových sazeb za jinak stejných podmínek.

Citlivost výkazu zisku a ztráty je kalkulována přeceněním finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty z dopadu předpokládaných změn v úrokových sazbách. Citlivost výkazu zisku a ztráty je analyzována dle splatnosti aktiva. Celková citlivost výkazu zisku a ztráty je založena na předpokladu shodných posunů výnosové křivky, zatímco analýza pásem splatnosti zobrazuje citlivost k nesouběžným změnám.

Citlivost vlastního kapitálu je kalkulována přeceněním realizovatelných finančních aktiv včetně dopadu souvisejícího zajištění a swapů vykazovaných jako zajištění peněžní toků, pro zjištění dopadu předpokládaných změn v úrokových sazbách. Citlivost vlastního kapitálu je analyzována dle splatnosti aktiva nebo swapu. Celková citlivost vlastního kapitálu je založena na předpokladu shodných posunů výnosové křivky, zatímco analýza pásem splatnosti zobrazuje citlivost k nesouběžným změnám.

Skupinové investiční portfolio je složeno převážně z produktů, které mají lineární citlivost na změnu úrokové sazby.

Následující tabulka udává citlivost výkazu zisku a ztráty a ostatního úplného výsledku (před zdaněním) vyplývající z přečehování aktiv a závazků oceňovaných reálnou hodnotou k 31. prosinci 2016:

(mil. Kč)	Změna v bazických bodech	Citlivost ostatního úplného výsledku				
		Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Kč	+10	1,9	-6,1	-124,1	-109,7	-238,0
EUR	+10	0	0,3	31,9	-82,1	-49,9
USD	+10	0	-0,2	-4,4	-39,5	-44,1
Kč	-10	-1,9	6,1	124,1	109,7	238,0
EUR	-10	0	-0,3	-31,9	82,1	49,9
USD	-10	0	0,2	4,4	39,5	44,1

(mil. Kč)	Změna v bazických bodech	Citlivost výkazu zisku a ztráty				
		Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku Do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Kč	+10	-15,3	2,6	64,2	24,4	75,9
EUR	+10	0,7	0,5	1,6	0	2,8
USD	+10	0	0	-2,1	0	-2,1
Kč	-10	15,3	-2,6	-64,2	-24,4	-75,9
EUR	-10	-0,7	-0,5	-1,6	0	-2,8
USD	-10	0	0	2,1	0	2,1

Následující tabulka udává citlivost výkazu zisku a ztráty a ostatního úplného výsledku (před zdaněním) vyplývající z přečehování aktiv a závazků oceňovaných reálnou hodnotou k 31. prosinci 2015:

(mil. Kč)	Změna v bazických bodech	Citlivost ostatního úplného výsledku				
		Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Kč	+10	0,5	2,1	-63,7	-150,0	-211,1
EUR	+10	-0,3	0,3	51,7	25,2	76,9
USD	+10	-0,1	-0,4	-7,5	-43,8	-51,8
Kč	-10	-0,5	-2,1	63,7	150,0	211,1
EUR	-10	0,3	-0,3	-51,7	-25,2	-76,9
USD	-10	0,1	0,4	7,5	43,8	51,8

(mil. Kč)	Změna v bazických bodech	Citlivost výkazu zisku a ztráty				
		Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Kč	+10	-18,0	1,9	-28,8	-83,5	-128,4
EUR	+10	-0,5	0,4	-16,6	39,7	23,0
USD	+10	-1,1	0,1	0,1	33,0	32,1
Kč	-10	18,0	-1,9	28,8	83,5	128,4
EUR	-10	0,5	-0,4	16,6	-39,7	-23,0
USD	-10	1,1	-0,1	-0,1	-33,0	-32,1

Měnové riziko

Měnové riziko je riziko, že hodnota finančního nástroje bude kolísat v důsledku změn měnových kurzů. Skupina přijala strategii, že investiční portfolio nemá otevřenou pozici v cizích měnách. Pozice jsou sledovány na denní bázi a pro jejich uzavírání jsou využívány zajišťovací strategie. Minimální technické zbytkové otevřené pozice v cizích měnách jsou přípustné, Skupina stanovuje technické limity pro tyto pozice. Technická měnová pozice je přidána k měnové pozici v obchodní knize a je vykázána dohromady.

Následující tabulka udává citlivost výkazu zisku a ztráty (před zdaněním) na měnové riziko k 31. prosinci 2016 a 2015:

	2016			2015		
	Čistá pozice v cizí měně	Nárůst měnového kurzu o 1 Kč/EUR	Pokles měnového kurzu o 1 Kč/EUR	Čistá pozice v cizí měně	Nárůst měnového kurzu o 1 Kč/EUR	Pokles měnového kurzu o 1 Kč/EUR
(mil. Kč)						
EUR	7	0	0	-13	0	0

Citlivost výkazu zisku a ztráty na cizí měny jiné než EUR není významná.

Riziko změny cen akcií

Riziko změn ceny akcií je riziko, že dojde k poklesu tržní hodnoty akcií v důsledku změny akciových indexů a změny tržní hodnoty jednotlivých akcií. U investičních akcií toto riziko vychází z rizika investičního portfolia celé Skupiny.

Akcie je posouzena jako trvale znehodnocená a její cena snížena na úroveň kotované ceny na konci účetního období,

- jestliže je ke konci účetního období kótovaná cena akcie nižší než 70 % pořizovací ceny nebo
- pokud je během roku, který předchází konci účetního období, cena akcie trvale nižší než pořizovací cena.

Citlivost vlastního kapitálu (jakožto výsledek změny v tržní hodnotě akciových cenných papírů držených jako Realizovatelná finanční aktiva k 31. prosinci 2016) v důsledku významných změn v akciových indexech (před zdaněním) za jinak neměnných okolností jsou následující:

(mil. Kč)	Změna ceny akcií (%)	Citlivost vlastního kapitálu
Kotace VISA Inc.	- 10	-29
	+ 10	29

Citlivost vlastního kapitálu (jakožto výsledek změny v tržní hodnotě akciových cenných papírů držených jako Realizovatelná finanční aktiva k 31. prosinci 2015) v důsledku významných změn v akciových indexech (před zdaněním) za jinak neměnných okolností byl následující:

(mil. Kč)	Změna ceny akcií (%)	Citlivost vlastního kapitálu
Kotace VISA Inc.	- 10	-35
	+ 10	35

Riziko předčasného splacení

Riziko předčasného splacení je riziko, že klienti či protistrany Skupiny splatí své závazky nebo si vyžádají splacení svých vkladů dříve nebo později, než se očekávalo, což Skupině způsobí finanční ztrátu (například předčasné splacení hypotéky s fixní sazbou při poklesu úrokových měr).

Riziko předčasného splacení bankovních produktů je pravidelně sledováno a vyhodnocováno v rámci řízení úrokového rizika Skupiny. Jsou aplikovány nástroje vedoucí k jeho omezení, a to především v oblasti hypotečních úvěrů.

40.5 Operační riziko

Operační riziko je ve Skupině definováno v souladu s Basel III jako riziko ztrát vyplývajících z neadekvátnosti nebo selhání interních procesů, lidí a systémů nebo externích událostí. Operační rizika zahrnují rizika právní, compliance a daňová. Při stanovování náchylnosti k těmto událostem operačního rizika se bere v úvahu i reputační dopad.

Principy řízení operačních rizik

Proces řízení operačního rizika začíná identifikací rizik, která vznikají v rámci Skupiny, a hodnocením její zranitelnosti ve vztahu k potenciálním rizikům, které ještě nenastaly. Řízení operačních rizik se primárně zaměřuje na klíčová rizika a nejvýznamnější rizikové oblasti z hlediska potenciálních ztrát. Hodnocení zahrnuje rozdělení rizik a událostí operačního rizika z pohledu jejich závažnosti a předpokládané frekvence. Hodnocení rizika je doprovázeno rozhodnutím odpovědného manažera, např. akceptováním rizika nebo jeho zmírněním zavedením vhodných kontrolních opatření a/nebo převedením rizika na třetí strany a/nebo pojištěním rizik. Události operačního rizika, kterým nelze zabránit, mohou být také ošetřeny procesem řízení kontinuity podnikání.

System řízení operačních rizik

Základním cílem je zakomponovat řízení operačních rizik jako nedílnou součást rozhodování obchodních útvarů. Řízení operačních rizik je podporováno Vrchním ředitelem pro řízení rizik a Risk funkcí. Na úrovni dceřiných společností, distribučních kanálů a oddělení zabývajících se vývojem nových produktů jsou pravidelně pořádána setkání zaměřená na řízení operačních rizik.

Útvar pro řízení nefinančního rizika (NFRD)

NFRD je zodpovědné za reporting v oblasti řízení nefinančního rizika, včetně řízení operačního rizika. To zahrnuje koordinaci, implementaci metodiky, zajištění nezávislých kontrol, asistenci obchodním útvarům a školení. NFRD rovněž pokrývá oblast řízení kontinuity podnikání a informační bezpečnosti. Ostatní rizika týkající se operačních rizik jsou koordinována speciálními útvary, jako jsou Compliance, Komunikace, Právní služby a Daně.

Manažeři pro řízení lokálních operačních rizik („LORMové“)

LORMové přímo asistují liniovému managementu v obchodních útvarech v oblasti operačních rizik. LORMové jsou zároveň koordinátory řízení kontinuity podnikání, kontakty pro Compliance a oblast řízení informačních rizik. Vedle častého vzájemného kontaktu jsou prostřednictvím NFRD pořádána pravidelná čtvrtletní setkání LORMů za účelem zvyšování odbornosti a výměny zkušeností.

Krizové řízení

Vedle řádné infrastruktury řízení operačních rizik, Skupina zavedla také infrastrukturu krizového řízení. Větší incidenty v rámci Skupiny jsou řešeny Výborem pro krizové řízení, jehož členy jsou zástupci Představenstva. Kromě toho má Skupina zavedenu proceduru pro řízení lokálních incidentů. Tato procedura se používá pro explicitní a strukturované situace. Pro komplexní krize se tato procedura nepoužije.

Základní stavební bloky řízení operačních rizik

Sběr škodních dat

Škodní události se zadávají do škodní databáze, která obsahuje úplný popis případů, kde došlo ke vzniku škody. Kvalita škodních dat je denně sledována, data jsou pravidelně rekonziliována.

Detailní analýza rizik

Detailní analýza rizik zahrnuje identifikaci a stanovení velikosti operačních rizik produktů, činností, procesů a systémů. Tato aktivita se zaměřuje do budoucnosti a umožňuje tak další vylepšení procesů, např. zdokonalení kontrolního rámce. Je složena z workshopů, které organizuje LORM a kde zástupci obchodních a kontrolních útvarů probírají rizika a snaží se dojít ke shodě, jak na tato rizika přiměřeně reagovat (riziko akceptovat nebo snížit).

Analýza rizik

Před tím, než je identifikován rizikový apetit, tak jsou každoročně vyhotoveny tzv. rizikové scénáře, a to v souladu s metodikou KBC Group. Jedná se o rizikovou analýzu, jejíž cílem je identifikovat největší finanční i nefinanční rizika. Do úvahy jsou brány všechny typy rizik, nicméně do finálního výsledku jsou vzaty do úvahy pouze nejzávažnější scénáře, bez ohledu na typ rizika.

Odpovědnost za identifikaci rizik a vypracování scénářů leží v první linii. Vstupy pro rizikové scénáře mohou pocházet z různých zdrojů, a to jak z Vnitřního kontrolního prostředí, doporučení auditu, soudních sporů či z ekonomického výhledu atd. Funkce řízení rizik dozoruje tvorbu scénářů, současně doporučuje první linii identifikovat správná rizika, aby byly identifikovány nejvyšší rizikové scénáře. Všechny rizikové scénáře jsou následně funkcí řízení rizik kontrolovány.

Výsledek rizikových scénářů, tj. zda případnou hrozbu akceptovat, neakceptovat, odvrátit ji, může vést ke změně obchodních plánů. Mimo jiné tento výsledek slouží pro určování rizikového apetitu v rámci strategického plánování.

Group Key Controls a Zero Tolerances (GKC/ZT)

Group Key Controls a Zero Tolerances představují obecnou sadu základních kontrolních principů, sloužících k omezení klíčových operačních a reputačních rizik. Tato rizika jsou přirozenou součástí procesů vykonávaných obchodními útvary. Každá GKC/ZT obsahuje rámcový popis těchto klíčových rizik a kontrolních principů.

Klíčové rizikové indikátory

Klíčové rizikové indikátory jsou měřitelné hodnoty nebo ukazatele, které informují o stávající úrovni expozice vůči potenciální ztrátě nebo rizikům. Klíčové rizikové indikátory se používají pro informování managementu, jak vysoké je stávající riziko a jak účinné jsou nastavené kontroly.

41. KAPITÁL

Kapitálová přiměřenost

Kapitálová přiměřenost je jedním z ukazatelů finanční síly a stability instituce. Porovnává množství kapitálu instituce s rizikem možného poklesu hodnoty aktiv ve výkaze o finanční situaci instituce.

Jedním z rizik, které jsou spojené s kapitálovou přiměřeností (neboli také solventností) je riziko, že by kapitálová základna instituce mohla klesnout pod přijatelnou úroveň. V praxi to znamená ověřování úrovně kapitálové přiměřenosti oproti příslušným minimálním regulatorním a interním požadavkům a její aktivní řízení.

Struktura a minimální úroveň kapitálu

Struktura a minimální úroveň kapitálu Skupiny je dána politikou KBC (KBC Group Capital Policy), která stanoví, že sto procentní dceřiné společnosti ve skupině (i) drží kapitál na úrovni regulatorního minima (jinými slovy, kapitálové polštáře jsou drženy až na úrovni skupiny KBC) a zároveň (ii) kapitál těchto entit sestává pouze z akcií.

Pro účel procesu ICAAP se ve Skupině dostupný kapitál pod pilířem II shoduje s kapitálem CET 1 pod pilířem 1.

Řízení kapitálové přiměřenosti

Kapitálová přiměřenost Skupiny je kalkulována a vykazována na základě údajů podle IFRS a všech platných regulatorních požadavků. Regulatorní požadavky na minimální výši kapitálové přiměřenosti byly v průběhu celého roku 2016 a 2015 s dostatečnou rezervou splněny. Tato skutečnost potvrzuje velmi silnou kapitálovou pozici Skupiny.

Mezi hlavní cíle řízení kapitálu a kapitálové přiměřenosti Skupiny patří zajištění souladu s externě uloženými požadavky na kapitál, jeho strukturou a výši, udržování vysokého ratingového hodnocení a solidních poměrových ukazatelů podporujících obchodní činnosti Skupiny a maximalizujících hodnotu pro akcionáře.

V souladu s požadavky tzv. druhého pilíře Basel III, byl ve Skupině implementován systém vnitřně stanoveného kapitálu (ICAAP). ICAAP zohledňuje také rizika, kterým bude nebo by mohla být Skupina vystavena a pokrývá jak současnou, tak budoucí situaci v oblasti kapitálové přiměřenosti. K tomuto účelu slouží čtyřletá prognóza kapitálových požadavků a dostupného kapitálu ke krytí rizik, jak z pohledu regulatorního, tak i ekonomického. Prognóza pracuje jak se základním scénářem, který bere v úvahu předpokládaný vnitřní a vnější růst, tak i s dalšími alternativními scénáři. Skupina také používá ostatní nástroje požadované Pilířem 2, především v oblasti plánování kapitálu, zátěžového testování a strategie řízení rizika.

Obezřetnostní pravidla Basel III, respektive jim odpovídající evropská regulace ve formě příslušné směrnice a nařízení (CRD IV/CRR) s sebou přináší, mimo jiné, nové a přísnější kapitálové požadavky na finanční instituce. Podle těchto pravidel byla minimální hodnota ukazatele vysoce kvalitního kapitálu Tier 1 zvýšena na úroveň 6 % rizikově vážených aktiv, přičemž jeho nejkvalitnější část - kmenový kapitál musí být minimálně na úrovni 4,5 % rizikově vážených aktiv. Nad uvedené minimální požadavky musí instituce udržovat další kapitálové rezervy ve formě kmenového kapitálu, jako je bezpečnostní kapitálová rezerva či kapitálová rezerva ke krytí systémových rizik. Navíc je národním regulátorem od roku 2017 zavedena proticyklická kapitálová rezerva ve výši 0,5 % kapitálu Tier 1. Skupina promítla tyto změny do pravidelného řízení rizik a kapitálu.

Skupina řídí a upravuje kapitálovou strukturu s ohledem na změny ekonomických podmínek a rizikový profil jejího podnikání. V zájmu udržení optimální kapitálové struktury může Skupina upravovat výši dividendy vyplácené akcionářům, výplatu kapitálu akcionářům či emitovat kapitálové instrumenty.

V rámci implementace systému vnitřně stanoveného kapitálu (ICAAP) byl v KBC Bank ve spolupráci se Skupinou vyvinut interní kapitálový model (ICM – internal capital model). Model je více rizikově senzitivní a umožňuje dekompozici podstupovaného kreditního rizika do několika kategorií, jako jsou riziko selhání, migrační riziko, tzv. single-name risk, sektorová a regionální koncentrace a diverzifikační efekty. Model byl představen regulátorům a schválen. Skupina plánuje využití interního modelu také pro účely cenotvorby a nejrůznějších obchodních analýz a rozhodnutí.

V souvislosti s plánovaným navýšením požadovaného kapitálu v roce 2017, Banka poprvé žádala ČNB o povolení částečného zahrnutí čistého zisku vykázaného ve své regulatorní účetní závěrce za rok 2016 do oficiálních obezřetnostních výsledků roku 2016 před dokončením auditu a ročním rozhodnutím o výplatě dividendy. V důsledku schválení tohoto postupu ze strany ČNB zvýšila Skupina k 31. prosinci 2016 svůj Tier 1 kapitál o 4 992 mil Kč. To odpovídá zadržení přibližně jedné třetiny celoročního zisku Banky za rok 2016.

Následující tabulka zobrazuje kapitál a kapitálovou přiměřenost Skupiny podle pravidel Basel III v letech 2016 a 2015:

(mil. Kč)	2016	2015
Tier 1 kapitál	68 981	67 036
Tier 2 kapitál	1 311	1 102
Kapitál celkem	70 292	68 138
Kapitálové požadavky	30 318	28 137
Rizikově vážená aktiva	378 970	351 718
Kapitálová přiměřenost	18,55 %	19,37 %

NEKONSOLIDOVANÁ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

NEKONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2016

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Poznámka	2016	2015
Úrokové výnosy	4	19 519	20 212
Úrokové náklady	5	<u>-2 835</u>	<u>-3 412</u>
Čistý úrokový výnos		16 684	16 800
Výnosy z poplatků a provizí	6	8 123	8 470
Náklady na poplatky a provize	6	<u>-3 296</u>	<u>-3 338</u>
Čistý výnos z poplatků a provizí		4 827	5 132
Výnosy z dividend	13	4 863	5 308
Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a kurzové rozdíly	7	3 379	2 643
Čistý zisk z realizovatelných finančních aktiv		1 295	334
Čisté ostatní výnosy	8	<u>837</u>	<u>473</u>
Provozní výnosy		31 885	30 690
Náklady na zaměstnance	9	-6 234	-5 789
Všeobecné správní náklady	10	-6 369	-7 616
Odpisy a amortizace	20, 21	<u>-947</u>	<u>-325</u>
Provozní náklady		-13 550	-13 730
Ztráty ze znehodnocení	11	<u>-431</u>	<u>-559</u>
Zisk před zdaněním		17 904	16 401
Daň z příjmu	12	<u>-2 360</u>	<u>-1 620</u>
Zisk za účetní období		15 544	14 781

Příloha tvoří nedílnou součást této nekonsolidované účetní závěrky.

NEKONSOLIDOVANÝ VÝKAZ O ÚPLNÉM VÝSLEDKU ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2016

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Poznámka	2016	2015
Zisk za účetní období		15 544	14 781
Čistá ztráta ze zajištění peněžních toků	29	-831	-685
Čistá ztráta / zisk z realizovatelných finančních aktiv	29	-1 792	332
Daň z příjmu vyplývající z ostatního úplného výsledku	29	498	67
Ostatní úplný výsledek za účetní období, po zdanění, který bude v následujících obdobích převeden do výkazu zisku a ztráty		-2 125	-286
Úplný výsledek za účetní období, po zdanění		13 419	14 495

Příloha tvoří nedílnou součást této nekonsolidované účetní závěrky.

NEKONSOLIDOVANÝ VÝKAZ O FINANČNÍ SITUACI K 31. PROSINCI 2016

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Poznámka	2016	2015
AKTIVA			
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	14	55 920	116 592
Finanční aktiva k obchodování	15	21 716	30 651
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě			
do zisku nebo ztráty	15	3 485	3 491
Realizovatelná finanční aktiva	16	73 067	74 389
Finanční investice držené do splatnosti	16	132 679	136 432
Úvěry a pohledávky	17	698 740	501 668
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek		797	866
Investice v dceřiných a přidružených společnostech a společných podnicích	18	46 243	45 773
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	19	11 623	11 906
Pozemky, budovy a zařízení	20	3 006	2 765
Goodwill a jiná nehmotná aktiva	21	5 249	5 059
Aktiva určená k prodeji	22	35	66
Ostatní aktiva	23	1 030	1 136
Aktiva celkem		1 053 590	930 794
ZÁVAZKY A VLASTNÍ KAPITÁL			
Finanční závazky k obchodování	24	40 068	30 085
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě			
do zisku nebo ztráty	24	1 620	0
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	25	909 634	797 101
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek		4 796	4 062
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	19	10 418	10 668
Závazky ze splatné daně		730	148
Závazky z odložené daně	12	308	870
Ostatní závazky	26	4 015	4 640
Rezervy	27	654	511
Závazky celkem		972 243	848 085
Základní kapitál	28	5 855	5 855
Emisní ážio		20 093	20 093
Zákonný rezervní fond		18 687	18 687
Nerozdělený zisk		32 895	32 132
Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv	28	1 844	3 296
Oceňovací rozdíly ze zajištění peněžních toků	28	1 973	2 646
Vlastní kapitál celkem		81 347	82 709
Závazky a vlastní kapitál celkem		1 053 590	930 794

Příloha tvoří nedílnou součást této nekonsolidované účetní závěrky.

Nekonsolidovaná účetní závěrka byla schválena Představenstvem banky a z jeho pověření podepsána 20. dubna 2017:

John Arthur Hollows
předseda představenstva

Jiří Vévoda
člen představenstva

NEKONSOLIDOVANÝ VÝKAZ ZMĚN VLASTNÍHO KAPITÁLU ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2016

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Základní kapitál (Poznámka: 28)	Emisní ážio	Rezervní fond ¹⁾	Nerozdělený zisk	Oceňovací rozdíly (Poznámka: 28)	Vlastní kapitál celkem
1. ledna 2015	5 855	14 673	18 687	31 171	6 228	76 614
Zisk za účetní období	0	0	0	14 781	0	14 781
Ostatní úplný výsledek za účetní období	0	0	0	0	-286	-286
Úplný výsledek za účetní období	0	0	0	14 781	-286	14 495
Navýšení základního kapitálu a emisního ážia	0	5 420	0	0	0	5 420
Nákup části podniku pod společnou kontrolou (Poznámka: 18)	0	0	0	-612	0	-612
Dividendy akcionářům Banky (Poznámka: 13)	0	0	0	-13 208	0	-13 208
31. prosince 2015	5 855	20 093	18 687	32 132	5 942	82 709
1. ledna 2016	5 855	20 093	18 687	32 132	5 942	82 709
Zisk za účetní období	0	0	0	15 544	0	15 544
Ostatní úplný výsledek za účetní období	0	0	0	0	-2 125	-2 125
Úplný výsledek za účetní období	0	0	0	15 544	-2 125	13 419
Dividendy akcionářům Banky (Poznámka: 13)	0	0	0	-14 781	0	-14 781
31. prosince 2016	5 855	20 093	18 687	32 895	3 817	81 347

¹⁾ Rezervní fond je tvořen kumulovanými převody z nerozděleného zisku v souladu se Stanovami Banky. Tento rezervní fond lze použít na základě rozhodnutí představenstva Banky.

Příloha tvoří nedílnou součást této nekonsolidované účetní závěrky.

NEKONSOLIDOVANÝ VÝKAZ O PENĚŽNÍCH TOCÍCH ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2016

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(mil. Kč)	Poznámka	2016	2015
PROVOZNÍ ČINNOST			
Zisk před zdaněním		17 904	16 401
Úpravy o:			
Změna v provozních aktivech	31	-26 678	-4 223
Změna v provozních závazcích	31	65 205	-14 489
Nepeněžní položky zahrnuté do zisku před zdaněním	31	3 959	2 405
Čistý zisk z investiční činnosti		-10	-62
Čistá placená daň z příjmů		-1 692	-1 644
Čisté peněžní toky z provozní činnosti		58 688	-1 612
INVESTIČNÍ ČINNOST			
Nákup investičních cenných papírů držených do splatnosti		-4 848	-6 589
Nákup a zvýšení kapitálu dceřiných a přidružených společností a společných podniků		-647	-6 590
Převod informačních a komunikačních služeb zpět do ČSOB (Poznámka: 18)		-955	-1 136
Splatnost / prodej investičních cenných papírů		7 899	13 261
Nákup pozemků, budov, zařízení a nehmotných aktiv		-1 509	-187
Příjmy z prodeje a snížení kapitálu dceřiných a přidružených společností a společných podniků		177	427
Příjmy z prodeje pozemků, budov, zařízení, nehmotných aktiv a aktiv určených k prodeji		87	611
Čisté peněžní toky z investiční činnosti		204	-203
FINANČNÍ ČINNOST			
Emise dluhopisů		500	0
Splacení dluhopisů		0	-1 500
Zvýšení základního kapitálu a emisního ážia		0	5 420
Vyplacené dividendy	13	-14 781	-13 208
Čisté peněžní toky z finanční činnosti		-14 281	-9 288
Čisté snížení / zvýšení hotovosti a hotovostních ekvivalentů		44 611	-11 103
Hotovost a hotovostní ekvivalenty na počátku roku	31	43 404	54 507
Čisté snížení / zvýšení hotovosti a hotovostních ekvivalentů		44 611	-11 103
Hotovost a hotovostní ekvivalenty na konci roku	31	88 015	43 404
Provozní toky z úroků a dividend			
Úroky placené		-2 835	-3 323
Úroky přijaté		21 031	21 322
Dividendy přijaté		4 863	5 308

Příloha tvoří nedílnou součást této nekonsolidované účetní závěrky.

PŘÍLOHA NEKONSOLIDOVANÉ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY ZA ROK KONČÍCÍ 31. PROSINCEM 2016

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

1. ÚVOD

Československá obchodní banka, a. s. (dále Banka nebo ČSOB), se sídlem Radlická 333/150, Praha 5, Česká republika, IČ 00001350, je česká akciová společnost. Mateřskou společností Banky je KBC Bank NV (KBC Bank), která je ovládána KBC Group NV (KBC Group).

Banka působí v České republice. Je univerzální bankou, která svým zákazníkům nabízí širokou škálu bankovních produktů a služeb, včetně produktů a služeb ostatních společností Skupiny ČSOB. Mezi hlavní činnosti a služby ČSOB patří přijímání vkladů od veřejnosti, poskytování úvěrů, investování do cenných papírů na vlastní účet, platební styk a zúčtování, vydávání a správa platebních prostředků, poskytování záruk, otvírání akreditivů, obstarávání inkasa, poskytování všech investičních služeb ve smyslu zvláštního zákona, vydávání hypotečních zástavních listů, finanční makléřství, výkon funkce depozitáře, směnárenská činnost (nákup devizových prostředků), poskytování bankovních informací, obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta s devizovými hodnotami a se zlatem a pronájem bezpečnostních schránek. Dále Banka vykonává činnosti, které přímo souvisí s výše uvedenými činnostmi a činnosti vykonávané pro jiné společnosti, pokud souvisejí se zajištěním provozu Banky a provozu jiných bank, finančních institucí a podniků pomocných bankovních služeb, nad nimiž Banka vykonává kontrolu.

2. DŮLEŽITÉ ÚČETNÍ POSTUPY

2.1 Základní zásady vedení účetnictví

Účetní závěrka byla připravena a schválena Představenstvem Banky a je dále předmětem schválení valnou hromadou akcionářů.

Nekonsolidovaná účetní závěrka byla sestavena na základě ocenění v pořizovacích cenách kromě realizovatelných cenných papírů, finančních aktiv a závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a derivátů, které jsou oceněny reálnou hodnotou. Účetní hodnoty aktiv a závazků, které jsou zajištěny položkami v konstrukcích zajištění reálné hodnoty, a které jsou jinak vedeny v zůstatkové hodnotě, jsou upraveny s ohledem na změny reálné hodnoty přiřaditelné zajištěným rizikům. Aktiva určená k prodeji jsou oceněna reálnou hodnotou sníženou o náklady k prodeji, pokud je tato hodnota nižší než jejich účetní hodnota (např. pořizovací cena snížená o odpisy a ztráty ze znehodnocení). Nekonsolidovaná účetní závěrka je vyjádřena v milionech korun českých (mil. Kč), které jsou pro Banku měnou vykazování. Příprava nekonsolidované účetní závěrky je požadována zákonem o účetnictví. Banka též sestavuje konsolidovanou účetní závěrku Skupiny ČSOB v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií (EU IFRS).

Prohlášení o shodě

Nekonsolidovaná účetní závěrka Banky byla sestavena v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií (EU IFRS).

2.2 Významné účetní předpoklady a odhady

Při určení částek zachycených v účetní závěrce v procesu aplikace účetních pravidel vedení Banky posoudilo a provedlo odhady v následujících nejvýznamnějších oblastech:

Reálná hodnota finančních nástrojů (Poznámka: 30)

Pokud nelze určit reálné hodnoty finančních aktiv a finančních závazků vykázaných ve výkazu o finanční situaci z aktivních trhů, jsou jejich reálné hodnoty určeny využitím různých oceňovacích technik, které zahrnují použití matematických modelů. V případech, kdy je to možné, jsou vstupy do těchto modelů brány z pozorování trhů. Pokud to však není možné, je třeba při stanovení reálných hodnot použít určitý stupeň odborného odhadu. Při tomto posouzení je třeba brát v úvahu kredit, likviditu a modelové vstupy jako jsou korelace a volatilita finančních nástrojů uzavřených na delší období.

Snížení hodnoty finančních nástrojů (Poznámka: 38.2)

Ke každému rozvahovému dni Banka posuzuje, zda by nemělo být do výkazu zisku a ztráty zaúčtováno snížení hodnoty jejích finančních nástrojů. Při odhadu částky a časování budoucích peněžních toků potřebných pro určení požadovaného snížení hodnoty je obzvláště třeba využít úsudku vedení. Taková posouzení jsou založena na mnoha různých předpokladech a skutečné výsledky mohou být odlišné.

Kromě specifických opravných položek Banka tvoří také portfoliové opravné položky ke skupině úvěrů, ke kterým není jednotlivě identifikována specifická tvorba opravných položek, které však mají vyšší riziko nezaplacení, než bylo původně očekáváno.

Úsudek vedení je také vyžadován pro stanovení reálné hodnoty zajištění, což má významný dopad na snížení hodnoty.

Snížení hodnoty goodwillu (Poznámka: 21)

Goodwill je testován na snížení hodnoty na roční bázi. Pro tyto účely je goodwill přiřazen k tzv. penězotvorné jednotce, u níž se očekává, že bude mít přínos ze synergií získaných z podnikové kombinace. Penězotvorná jednotka tvoří nejmenší možnou úroveň v rámci Banky, na které je goodwill sledován pro účely vnitřního řízení. Její identifikace a rovněž výpočet částky přínosu zahrnuje úsudek.

Snížení hodnoty investic v dceřiných společnostech (Poznámka: 18)

U investic v dceřiných společnostech jsou na roční bázi posuzovány indikace znehodnocení. V případech, kdy jsou tyto indikace zjištěny, je snížení hodnoty investice testováno porovnáním její zpětně získatelné hodnoty a účetní hodnoty investice. Zjišťování a hodnocení indikací snížení hodnoty, jakožto i zjištění zpětně získatelné hodnoty vyžaduje úsudek.

Posouzení povahy účasti ve společnostech konsolidačního celku

Banka zváží veškerá relevantní fakta a okolnosti v posuzování toho, zda má nad společností, do níž investovala, kontrolu, společnou kontrolu (a její typ) nebo v ní má významný vliv. Posouzení je založeno na závěrech, k nimž Banka došla při hodnocení hlasovacích práv, potenciálních hlasovacích práv, smluvních ujednání s ostatními držiteli hlasovacích práv a práv vyplývajících z ostatních ujednání.

2.3 Změny účetních postupů

Účinné od 1. ledna 2016

Přijaté účetní politiky jsou v souladu s politikami použitými v předchozím finančním roce s výjimkou přijetí následujících standardů, dodatků a interpretací. Jejich přijetí nemělo žádný vliv na výkaz zisku a ztráty Banky nebo výkaz o finanční situaci Banky, pokud není výslovně uvedeno.

Účtování o akvizici podílu ve společných činnostech (Novela IFRS 11) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2016. Novela požaduje, aby nabyvatel podílu ve společných činnostech aplikoval principy standardu IFRS 3 o podnikových kombinacích, s výjimkou principů, které jsou v konfliktu s návodů v této novele.

Ekvivalenční metoda v individuální účetní závěrce (Novela IAS 27) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2016. Novela uvádí zpět možnost používání ekvivalenční metody pro investice do dceřiných, přidružených nebo společných podniků v individuální účetní závěrce.

Iniciativa zveřejnění (Novela IAS 1) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2016. Novela zdůrazňuje používání profesního odhadu v určení kde a v jakém pořadí jsou informace zveřejněny ve finančních výkazech. Novela zdůrazňuje, že materialita se týká celých finančních výkazů a že zahrnutí nemateriálních informací může potlačit užitečnost zveřejnění.

Objasnění použitelných metod odepisování a amortizace (Novela IAS 16 a IAS 38) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2016. Novela vysvětluje použití metody odpisů a amortizace založené na výnosech.

Zdokonalení Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (2012-2014), vydané v září 2014 s cílem odstranit nesrovnalosti a vyjasnit jejich znění. Pro jednotlivé standardy platí samostatná přechodná ustanovení. Novely mají datum účinnosti 1. ledna 2016.

Účinné po 1. lednu 2016

Následující standardy, dodatky a interpretace byly vydány a jsou účinné po 1. lednu 2016. Banka nepřijala předčasně tyto standardy. Pokud není výslovně uvedeno, nové standardy, dodatky a interpretace nebudou mít významný vliv na finanční výkazy Banky.

IFRS 9 Finanční nástroje (2014) je platný pro účetní období začínající po 1. lednu 2018. Projekt týkající se implementace IFRS 9 probíhá na lokální i skupinové úrovni. V roce 2016 se posunul z koncepční do implementační fáze, která bude i v roce 2017 nadále probíhat. Projekt je strukturován do dvou pilířů – klasifikace a oceňování finančních nástrojů a znehodnocení finančních aktiv. Pro tyto dvě základní oblasti se vyvíjí požadavky pro vykazování a zveřejnění.

Klasifikace a oceňování finančních nástrojů

Finanční aktiva lze oceňovat zůstatkovou hodnotou, jestliže jsou splněny obě podmínky:

- Účetní jednotka má pro dané finanční aktivum takový ekonomický model, jehož cílem je inkasovat peněžní toky z něj plynoucí; a
- Smluvní podmínky finančního aktiva dávají vzniknout peněžním tokům, které odpovídají pouze platbě jistiny a úroků z jistiny.

Finanční aktiva lze oceňovat reálnou hodnotou přes ostatní hospodářský výsledek, jestliže jsou splněny obě podmínky:

- Účetní jednotka má pro dané finanční aktivum takový ekonomický model, jehož cílem je inkasovat peněžní toky z něj plynoucí anebo jej prodat; a
- Smluvní podmínky finančního aktiva dávají vzniknout peněžním tokům, které odpovídají pouze platbě jistiny a úroků z jistiny.

Ostatní finanční aktiva jsou oceňována reálnou hodnotou přes výkaz zisku nebo ztráty. IFRS 9 zachovává "fair value option". Reklasifikace mezi třemi kategoriemi jsou požadovány v případě, že entita změní obchodní model.

Všechny kapitálové nástroje jsou oceňovány reálnou hodnotou buď do ostatního úplného výsledku, nebo do zisku a ztrát.

IFRS 9 ruší požadavek oddělovat vložený derivát od hostitelské smlouvy a požaduje ohodnocení celého nástroje podle výše uvedených podmínek.

Klasifikace a oceňování finančních aktiv podle IFRS 9 záleží na příslušných obchodních modelech a charakteristikách peněžních toků. Projekt se nachází ve fázi, kdy byly analyzovány, identifikovány a popsány všechny obchodní modely a z velké části také charakteristiky peněžních toků. Podle současných podmínek na trhu, známých regulací, interpretací, předpokladů a postupů se očekává omezený dopad prvního použití IFRS 9. Hlavní dopad bude vyplývat především z případné reklasifikace z portfolia realizovatelných finančních aktiv do portfolia finančních aktiv oceňovaných v zůstatkové hodnotě a ze storna historické rezervy u realizovatelných finančních aktiv. Tato rezerva podle IAS 39 pochází z historické reklasifikace z kategorie realizovatelných finančních aktiv do kategorií aktiv držených do splatnosti nebo úvěrů a pohledávek. Rezervu je nutné stornovat při přechodu na IFRS 9.

Finanční závazky jsou klasifikovány a oceňovány buď zůstatkovou, nebo reálnou hodnotou přes výkaz zisku nebo ztrát. Finanční závazek může být určen k oceňování reálnou hodnotou za určitých podmínek, pokud toto vyústí v přesnější informaci:

- Odstraňuje nebo snižuje nekonzistenci v ocenění nebo zaúčtování;
- Skupina finančních závazků je řízena a jejich výkonnost je hodnocena na základě reálné hodnoty.

IFRS 9 požaduje, aby změny reálné hodnoty vlastních dluhových nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, které jsou způsobeny změnami vlastního úvěrového rizika, byly zaúčtovány v ostatním úplném hospodářském výsledku, pokud ovšem výše uvedený postup nezvýší účetní nesoulad v zisku nebo ztrátě.

IFRS 9 mění zveřejnění zisků a ztrát z vlastního úvěrového rizika pro finanční závazky klasifikované v reálné hodnotě přes výkaz zisku nebo ztráty. Banka přijme předčasně tuto část IFRS 9 s účinností od 1. ledna 2017. Zisky a ztráty z vlastního úvěrového rizika budou vykázány v ostatním hospodářském výsledku. Banka analyzuje dopad předčasné aplikace části IFRS 9 týkající se vlastního úvěrového rizika.

Původní požadavky k odúčtování finančních aktiv a závazků jsou beze změny přesunuty z IAS 39 do IFRS 9.

Znehodnocení finančních aktiv

IFRS 9 zavádí třístupňový model, který zohledňuje změny úvěrové kvality od počátečního zaúčtování.

V úrovni 1 se nachází finanční nástroje, u nichž nedošlo k významnému nárůstu úvěrového rizika od počátečního zaúčtování, nebo mají ke dni závěrky nízké úvěrové riziko. U těchto aktiv jsou zaúčtovány dvanáctiměsíční očekávané úvěrové ztráty. Úrokový výnos je počítán na základě hrubé účetní hodnoty aktiv.

Úroveň 2 obsahuje takové finanční nástroje, u nichž došlo k významnému nárůstu úvěrového rizika od počátečního zaúčtování, ale neexistuje u nich objektivní důkaz znehodnocení. U těchto aktiv jsou zaúčtovány celoživotní očekávané úvěrové ztráty. Úrokový výnos je stále počítán na základě hrubé účetní hodnoty aktiv.

V úrovni 3 se nachází finanční nástroje, u nichž existuje objektivní důkaz znehodnocení. U těchto aktiv jsou zaúčtovány celoživotní očekávané úvěrové ztráty. Úrokový výnos je počítán na základě čisté účetní hodnoty aktiv.

Nový model bude používán pro dluhové nástroje v zůstatkové hodnotě nebo v reálné hodnotě přes ostatní úplný výsledek. Dále se podle něj budou účtovat úvěrové rámce, finanční záruky, které nejsou v reálné hodnotě přes výkaz zisku nebo ztráty, pohledávky z leasingu a obchodního styku. Standard povoluje zjednodušené účtování pro pohledávky z leasingu a obchodního styku, které neobsahují významnou finanční složku. Není nutné počítat dvanáctiměsíční očekávané úvěrové ztráty a lze užít celoživotní očekávané úvěrové ztráty. Pro pohledávky z obchodního styku a leasingu a pro aktiva ze smluv s významnou finanční složkou je možnost volby mezi zjednodušeným nebo obecným modelem.

Účtování očekávaných ztrát finančních aktiv bude mít významný dopad na Skupinu. Skupina posuzuje míru tohoto dopadu.

Banka stanovila postupy a procesy k hodnocení, zda došlo k významnému vzrůstu úvěrového rizika a tedy, zda je nutný přesun mezi úrovněmi 1, 2 a 3. U úvěrového portfolia byl adoptován několikastupňový přístup pro toto hodnocení. Je založen primárně na interním úvěrovém ratingu, dále na forbearance, skupinovém hodnocení úvěrů a počtu dní po splatnosti. Podobný přístup je používán pro investiční portfolio s tím, že Banka využije výjimku nízkého úvěrového rizika – všechny dluhopisy, které mají pravděpodobnost selhání (PD) 1 až 3 jsou zařazeny do úrovně 1.

Podle IAS 39 Banka účtuje o vzniklých, ale nevykázaných ztrátách (IBNR) pro úroveň 1 a 2. Znehodnocení finančních aktiv podle IFRS 9 bude počítáno na bázi 12-ti měsíčních očekávaných úvěrových ztrát pro úroveň 1 a na bázi celoživotních očekávaných úvěrových ztrát pro úroveň 2. Důsledkem toho se očekává, že se zvýší ztráty ze znehodnocení finančních aktiv. Banka neočekává významný dopad v oblasti úrovně 3.

Zajišťovací účetnictví

Banka hodlá využít možnosti pokračovat se současným zajišťovacím účetnictvím podle IAS 39 a vyčkat dalšího vývoje v IASB v oblasti portfoliového zajišťovacího účetnictví.

Prodej nebo příspěvek aktiv mezi investorem a jeho přidruženým nebo společným podnikem (Novela IFRS 10 a IAS 28) dosud nemá stanovené datum účinnosti. Novela objasňuje účtování transakcí, kdy mateřská společnost ztratí kontrolu nad dceřiným podnikem, který není považován za podnik podle IFRS 3. Zisk nebo ztráta vznikající z prodeje nebo příspěvku aktiva přidruženému nebo společnému podniku je účtována ve výkazu zisku a ztrát matky pouze do míry podílů nespřízněných investorů v přidruženém nebo společném podniku.

IFRS 15 Výnosy ze smluv se zákazníky je platný pro účetní období začínající po 1. lednu 2018. Základním konceptem standardu je identifikace jednotlivých povinností plnění. Účetní jednotky budou postupovat podle pětikrokového modelu:

1. Identifikace smlouvy se zákazníkem (smlouva existuje, pouze když je pravděpodobné, že entita bude inkasovat cenu);
2. Identifikace jednotlivých povinností plnění ve smlouvě (slib převodu zboží nebo služeb);
3. Stanovení transakční ceny (pouze pokud v budoucnu nemůže být částka stornována);
4. Alokace transakční ceny k jednotlivým povinnostem plnění;
5. Zaúčtování výnosu v momentu, kdy je povinnost splněna.

Standard není použitelný pro pojistné smlouvy, finanční nástroje a finanční leasingy. Banka posuzuje míru dopadu standardu na finanční výkazy.

IFRS 16 Leasing je platný pro účetní období začínající po 1. lednu 2019 a ještě nebyl schválen pro použití v EU. IFRS 16 zavádí principy účtování, ocenění a vykazování pro obě strany, jak pro zákazníka (nájemce), tak pro dodavatele (pronajímatele). Nový standard požaduje, aby nájemci účtovali většinu leasingu ve svých finančních výkazech. Nájemci použijí jediný účetní model pro všechny své leasingy, s určitými výjimkami. Účetnictví pronajímatele zůstává nezměněno. Banka posuzuje míru dopadu IFRS 16 na své finanční výkazy.

Aplikace IFRS 9 Finanční nástroje s IFRS 4 Pojistné smlouvy (Novela IFRS 4) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2018 a ještě nebyla schválena pro použití v EU. Novela dovoluje pojišťovněm splňujícím určitá kritéria použít dočasnou výjimku z IFRS 9. Dále povoluje pojišťovněm tzv. overlay approach pro vymezená finanční aktiva a také za určitých okolností povoluje reklasifikaci finančních aktiv tak, aby byly oceněna v reálné hodnotě přes zisk nebo ztrátu.

Vyjasnění IFRS 15 (Novela IFRS 15) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2018. Dodatek objasňuje tři témata v IFRS 15: jak hodnotit kontrolu v transakcích s ohledem na určení zmocnitele a zmocněnce; podrobněji vysvětluje pojem "oddělené služby nebo zboží" a vysvětluje některé aspekty účtování duševního vlastnictví v licenčních smlouvách.

Iniciativa zveřejnění (Novela IAS 7) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2017. Novela představuje změny ve zveřejnění u závazků z finanční činnosti. Nově bude nutné zveřejnit: (i) změny z finančních peněžních toků; (ii) změny vznikající na základě zisku nebo ztráty kontroly v dceřiných nebo jiných společnostech; (iii) dopad změn devizových kurzů; (iv) změny reálných hodnot; a (v) další změny.

Zaučtování odložených daňových aktiv z nerealizovaných ztrát (Novela IAS 12) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2017. Novela se věnuje otázce, zda nerealizovaná ztráta u dluhových nástrojů v reálné hodnotě přes výsledovku dává vzniknout odčitelným přechodným rozdílům.

Přesuny investic do nemovitostí (Novela IAS 40) je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2018. Novela vyjasňuje návody k přesunům z a do kategorie investic do nemovitostí z hlediska definice termínu „změny v užívání“.

IFRIC 22 Transakce v cizích měnách a zálohy je platná pro účetní období začínající po 1. lednu 2018. Interpretace podává návod k určení transakčního data pro účely stanovení měnového kurzu v transakcích, v nichž dochází k cizoměnovým zálohám.

Zdokonalení Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (2014-2016), vydané v prosinci 2016 s cílem odstranit nesrovnalosti a vyjasnit jejich znění. Pro jednotlivé standardy platí samostatná přechodná ustanovení. Dvě novely mají datum účinnosti 1. ledna 2018 a jedna od 1. ledna 2017.

2.4 Důležité účetní postupy

Níže jsou uvedeny základní účetní postupy použité při přípravě těchto nekonsolidovaných finančních výkazů.

(1) Cizí měny

Položky, které jsou součástí účetní závěrky Banky, jsou prvotně oceňovány za použití měny primárního ekonomického prostředí, ve kterém Banka působí („funkční měna“).

Transakce v cizích měnách jsou prvotně zachyceny ve funkční měně směnným kurzem platným k datu jejich uskutečnění.

Peněžní aktiva a závazky denominované v cizích měnách jsou přepočteny do funkční měny směnnými kurzy platnými k rozvahovému dni. Všechny rozdíly jsou vykázány v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a kurzových rozdílech (dále uváděno jako Čisté zisky / ztráty z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty) ve výkazu zisku a ztráty s výjimkou rozdílů plynoucích z výpůjček v cizích měnách nebo derivátů poskytujících efektivní zajištění v zajištění peněžních toků cizoměnového rizika, která jsou účtována do kapitálu do té doby, než zajišťované peněžní toky začnou ovlivňovat výkaz zisku a ztráty. V tomto okamžiku jsou také účtovány do výkazu zisku a ztráty.

Nepeněžní položky oceňované historickými náklady v cizí měně jsou přepočteny při použití směnného kurzu k datu jejich uskutečnění. Nepeněžní položky oceňované reálnou hodnotou denominované v cizí měně jsou přepočteny směnným kurzem ke konci účetního období, ke kterému byla reálná hodnota stanovena. Kurzové rozdíly vztahující se k nepeněžním realizovatelným finančním aktivům jsou zahrnuty stejně jako změny v reálné hodnotě do vlastního kapitálu až do okamžiku, kdy je dané aktivum odúčtováno nebo znehodnoceno.

(2) Investice v dceřiných a přidružených společnostech a společných podnicích

Dceřinou společností se rozumí subjekt, který je kontrolován jiným subjektem (mateřský subjekt). Banka má kontrolu nad společností, do níž investovala, pokud je vystavena variabilním výnosům nebo na ně má právo na základě své angažovanosti v této společnosti a může tyto výnosy prostřednictvím své moci nad ní ovlivňovat.

Přidružené společnosti jsou všechny jednotky, ve kterých má Banka významný vliv, ale ne kontrolu. Významný vliv je určen vlastnictvím podílu na hlasovacích právech mezi 20 % a 50 %.

Společný podnik je druh společného ujednání, v němž strany mající společnou kontrolu mají také právo na čistá aktiva daného společného podniku. Společná kontrola je smluvní sdílení kontroly nad společným podnikem a existuje pouze tehdy, když strany sdílející kontrolu dojdou k jednotnému rozhodnutí o činnosti společného podniku.

Investice v dceřiných a přidružených společnostech a společných podnicích jsou vykazovány v pořizovací ceně snížené o opravné položky. Dividendy plynoucí z investic v dceřiných a přidružených společnostech a společných podnicích představují výnos z dividend.

(3) Finanční nástroje - zaúčtování a odúčtování

Finanční aktiva a závazky jsou zachyceny ve výkazu o finanční situaci, vstoupí-li Banka do smluvního vztahu týkajícího se finančního nástroje, s výjimkou nákupů a prodejů finančních aktiv s obvyklým termínem dodání (viz dále). Finanční aktivum je odúčtováno z výkazu o finanční situaci, když Banka ztratí převodem nebo uplynutím doby smluvní práva na peněžní toky, které se vztahují k tomuto aktivu (nebo k části tohoto aktiva). Tento převod musí splňovat kritéria odúčtování. K převodu dojde, když Banka buď: (a) převede smluvní práva na peněžní toky; nebo (b) ponechá si práva na peněžní toky a zároveň přijme smluvní závazek platit tyto toky třetí straně. Po převodu aktiva Banka zhodnotí, do jaké míry si ponechala rizika a užítky plynoucí z vlastnictví převedeného aktiva. Pokud v podstatě všechna rizika a užítky byly převedeny, aktivum je odúčtováno. Pokud v podstatě všechna rizika a užítky nebyla ani ponechána ani převedena, Banka zhodnotí, zda si zachovala kontrolu nad aktivem. Pokud si kontrolu nezachovala, aktivum je odúčtováno. Pokud si Banka ponechala kontrolu nad aktivem, nadále ho vykazuje v rozsahu své trvalé spoluodpovědnosti. Finanční závazek je odúčtován z výkazu o finanční situaci, když je povinnost uvedená ve smlouvě splněna, zrušena nebo skončí její platnost.

Nákup nebo prodej finančního aktiva s obvyklým termínem dodání je transakce provedená v časovém rámci obecně stanoveném směrnicí nebo konvencí konkrétního trhu. U všech kategorií finančních aktiv Banka vykazuje nákupy a prodeje s obvyklým termínem dodání k datu vypořádání. Při použití data vypořádání je finanční aktivum ve výkazu o finanční situaci zaúčtováno nebo odúčtováno ke dni, kdy je fyzicky převedeno na Banku nebo z Banky ("datum vypořádání"). Datum, ke kterému Banka vstupuje do smluvního vztahu v rámci nákupu finančního aktiva, nebo datum, ke kterému Banka kontrolu nad smluvními právy na základě prodeje tohoto finančního aktiva, se obecně nazývá "datum uskutečnění obchodu". Pro finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a pro realizovatelná finanční aktiva se pohyby reálné hodnoty mezi "datem uskutečnění obchodu" a "datem vypořádání" v souvislosti s nákupy a prodeji vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, respektive Oceňovacích rozdílech z realizovatelných finančních aktiv. Ke dni vypořádání je výsledné finanční aktivum nebo závazek vykázan ve výkazu o finanční situaci v reálné hodnotě poskytnutého nebo přijatého protiplnění.

(4) Finanční nástroje - počáteční zaúčtování a následné oceňování

Klasifikace finančních nástrojů závisí na účelu, pro který byly tyto finanční nástroje pořízeny, a jejich charakteristikách. Všechny finanční nástroje jsou prvotně oceněny v reálné hodnotě k datu pořízení navýšené o transakční náklady v případě všech finančních aktiv a závazků, které nejsou vykazovány v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

(i) Finanční aktiva nebo finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty

Tato kategorie zahrnuje dvě dílčí kategorie: finanční aktiva a finanční závazky držené za účelem obchodování a finanční aktiva a finanční závazky klasifikované od počátku jako vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Finanční aktiva nebo finanční závazky držené za účelem obchodování zahrnují deriváty určené k obchodování a nederivátové finanční nástroje držené za účelem obchodování.

- *Deriváty určené k obchodování*

Deriváty zahrnují měnové kontrakty, futures na úrokovou míru, FRA, měnové a úrokové swapy a měnové, úrokové a komoditní opce. Deriváty jsou zachyceny v reálné hodnotě a jsou vykázané jako aktiva, pokud mají kladnou reálnou hodnotu, a jako závazky, pokud mají zápornou reálnou hodnotu. Změny reálných hodnot derivátů určených k obchodování se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Změny čistých reálných hodnot derivátů (reálná hodnota snižená o časové rozlišení úroků) určených pro ekonomické zajištění se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Úrokový výnos nebo náklad z derivátů určených pro ekonomické zajištění se vyazuje v Čistém úrokovém výnosu.

Deriváty užitá k ekonomickému zajištění jsou takové deriváty, které nespĺňují požadavky IFRS pro použití zajišťovacího účetnictví, ale které oddělení skupinového řízení aktiv a pasiv používá pro snížení úrokového rizika Banky. Tyto deriváty tak slouží pro účely zajištění z ekonomického pohledu a jejich použitím se snižuje volatilita čistých úrokových výnosů.

Banka příležitostně nakupuje nebo vydává finanční nástroje, které obsahují vložené deriváty. Vložený derivát se odloučí od hostitelské smlouvy a vykáže se v reálné hodnotě, jestliže ekonomické charakteristiky derivátu nejsou úzce spjaty s ekonomickými charakteristikami hostitelské smlouvy a podkladový nástroj není přeceněn na reálnou hodnotu do výkazu zisku a ztráty. V případě, že samostatný derivát nespĺňuje podmínky pro zajištění, považuje se za derivát určený k obchodování. V případech, kdy Banka nemůže vložený derivát spolehlivě identifikovat a ocenit, vykáže se celá smlouva ve výkazu o finanční situaci v reálné hodnotě. Změny reálné hodnoty takové smlouvy se zachycují ve výkazu zisku a ztráty.

- *Nederivátové finanční nástroje držené za účelem obchodování*

Finanční aktiva a závazky, které nejsou deriváty, jsou zachyceny ve výkazu o finanční situaci v reálné hodnotě. Změny čistých reálných hodnot se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Úrokový výnos nebo náklad se vyazuje v Čistém úrokovém výnosu s použitím metody efektivní úrokové míry. Dividenda se vyazuje ve Výnosech z dividend. Finanční aktivum nebo finanční závazek je zařazen v této kategorii, pokud bylo pořízeno především za účelem prodeje v krátkodobém výhledu.

- *Finanční nástroje vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty*

Finanční aktiva a finanční závazky klasifikované od počátku jako vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou klasifikovány do této kategorie, pokud jsou splněna následující kritéria:

- klasifikace eliminuje nebo podstatně omezuje nesoulad v oceňování nebo účtování, který by jinak vznikl z ocenění aktiv nebo závazků nebo ze zachycení z nich plynoucích zisků nebo ztrát na odlišném základě; nebo
- skupina finančních aktiv, finančních závazků nebo jejich kombinace je řízena a její výkonnost je hodnocena na základě reálných hodnot, v souladu s dokumentovanou strategií řízení rizik nebo investiční strategií; nebo
- finanční nástroj obsahuje vložený derivát, pokud tento vložený derivát významně nemodifikuje peněžní toky nebo je zřejmé, že jej nelze samostatně zaučtovat.

Finanční aktiva a finanční závazky klasifikované od počátku jako vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou zachyceny ve výkazu o finanční situaci v reálné hodnotě. Změny čistých reálných hodnot se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Úrokový výnos nebo náklad se vykazuje v Čistém úrokovém výnosu s použitím metody efektivní úrokové míry.

(ii) *Investice držené do splatnosti*

Investice držené do splatnosti jsou nederivátová finanční aktiva s danými nebo předpokládanými platbami a s pevnou splatností, které vedení Banky zamýšlí a zároveň je schopno držet až do jejich splatnosti. Pokud by Banka prodala nebo reklasifikovala větší než nevýznamný objem aktiv držených do splatnosti, celá kategorie aktiv držených do splatnosti bude zrušena a reklasifikována jako realizovatelná aktiva.

Investice držené do splatnosti jsou následně vykazovány v zůstatkové hodnotě s použitím metody efektivní úrokové míry minus případné snížení jejich hodnoty. Při výpočtu zůstatkové hodnoty se berou v úvahu všechny diskonty nebo prémia spojené s pořízením a poplatky, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry. Amortizace se vykazuje v Úrokových výnosech. Ztráty ze snížení hodnoty těchto aktiv se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

(iii) *Úvěry a pohledávky*

Úvěry a pohledávky jsou nederivátová finanční aktiva s danými nebo předpokládanými platbami, která nejsou kótována na aktivním trhu a Banka neplánuje s daným finančním aktivem obchodovat.

Úvěry a pohledávky jsou následně vykazovány v zůstatkové hodnotě s použitím metody efektivní úrokové míry minus případné snížení jejich hodnoty, mimo položek této kategorie, které jsou zajištěny reálnou hodnotou. Takovéto položky musí být přeceněny na reálnou hodnotu do výše zajištěného rizika. Při výpočtu zůstatkové hodnoty se berou v úvahu všechny diskonty nebo prémia spojené s pořízením a poplatky, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry. Amortizace se vykazuje v Úrokových výnosech. Ztráty ze snížení hodnoty těchto aktiv se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

(iv) *Realizovatelná finanční aktiva*

Realizovatelná finanční aktiva jsou taková aktiva, která byla do této kategorie zařazena nebo která nebyla klasifikována jako vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, držena do splatnosti nebo úvěry a pohledávky.

Realizovatelná finanční aktiva jsou následně vykazována v reálné hodnotě. Nerealizované zisky a ztráty se vykazují v Oceňovacích rozdílech z realizovatelných finančních aktiv po zdanění, do okamžiku odúčtování finančního aktiva nebo snížení jeho hodnoty, kdy je kumulovaný zisk nebo ztráta dříve vykázaná ve vlastním kapitálu zaučtována do výkazu zisku a ztráty. V případě, že jsou realizovatelná aktiva prodána, nerealizované zisky nebo ztráty vykázané v Oceňovacích rozdílech z realizovatelných finančních aktiv jsou reklasifikovány do Čistého zisku / ztráty z realizovatelných finančních aktiv. Přijaté úroky z realizovatelných aktiv jsou vypočteny s použitím efektivní úrokové míry a jsou vykázané samostatně do Čistého výnosu z úroků. Dividendy plynoucí z realizovatelných akciových podílů se vykazují ve Výnosech z dividend.

(v) *Finanční závazky v zůstatkové hodnotě*

Finanční závazky v zůstatkové hodnotě jsou nederivátové finanční závazky vzniklé ze smluvních uspořádání, na jejichž základě má Banka závazek buď dodat protistraně peněžní prostředky, nebo jiné finanční aktivum.

Tyto finanční závazky jsou následně vykazovány v zůstatkové hodnotě s využitím metody efektivní úrokové míry. Při výpočtu zůstatkové hodnoty se berou v úvahu všechny diskonty nebo prémia spojené s emisí a náklady, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry.

(vi) Day 1 profit or loss

V případě, že existuje rozdíl mezi transakční cenou na neaktivním trhu a reálnou hodnotou z jiné zjistitelné běžné tržní transakce se stejným nástrojem nebo založené na oceňovacích technikách, jejichž proměnné obsahují pouze data z trhu, vykazuje Banka rozdíl mezi transakční cenou a reálnou hodnotou (tzv. Day 1 profit or loss) ve výkazu zisku a ztráty v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. V případě, že nelze zjistit reálnou hodnotu obdobné tržní transakce, je rozdíl mezi transakční cenou a modelovou hodnotou zobrazen ve výkazu zisku a ztráty pouze v případě, že se proměnné vstupující do modelu stanou zjistitelnými z trhu, nebo že je nástroj odúčtován.

(5) Repo a reverzní repo obchody

Cenné papíry prodané na základě smluv o zpětné koupi k předem určenému datu (repo obchody) zůstávají vykazány ve výkazu o finanční situaci. Odpovídající přijaté zdroje jsou v souladu s ekonomickou podstatou vykazovány jako přijaté úvěry ve Finančních závazcích k obchodování nebo Finančních závazcích v zůstatkové hodnotě. Rozdíl mezi prodejní a zpětnou kupní cenou se účtuje jako úrokový náklad a časově se rozlišuje po dobu životnosti smlouvy.

Naopak cenné papíry koupené na základě smluv o zpětném prodeji k předem určenému datu (reverzní repo obchody) nejsou vykazovány ve výkazu o finanční situaci. Poskytnuté plnění je vykazováno ve Finančních aktivech k obchodování nebo Úvěrech a pohledávkách nebo Pokladní hotovosti a pohledávkách vůči centrálním bankám. Rozdíl mezi nákupní a zpětnou prodejní cenou se účtuje jako úrokový výnos a časově se rozlišuje po dobu životnosti smlouvy.

(6) Reálná hodnota

Reálná hodnota finančního nástroje představuje cenu, která by byla získána z prodeje aktiva nebo uhrazena při převzetí závazku v rámci řádné transakce mezi účastníky trhu k datu ocenění (tzv. výstupní cena). Finanční nástroje klasifikované jako finanční aktiva nebo finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty nebo nástroje k obchodování nebo realizovatelná finanční aktiva jsou oceňovány reálnou hodnotou s použitím kótovaných tržních cen, jestliže je publikovaná cena kótovaná na aktivním veřejném trhu. U finančních nástrojů, které nejsou obchodovány na aktivních veřejných trzích, jsou jejich reálné hodnoty odhadnuty s použitím modelů oceňování, kótovaných cen nástrojů s podobnými charakteristikami, diskontovaných peněžních toků nebo jinými metodami. Tyto metody odhadu reálné hodnoty jsou značně ovlivněny předpoklady používanými Bankou včetně diskontní sazby, likvidity a kreditních ukazatelů a odhadu budoucích peněžních toků.

(7) Snížení hodnoty finančních aktiv

Ke každému rozvahovému dni Banka posuzuje, zda existují objektivní důkazy potvrzující, že hodnota finančního aktiva nebo skupiny finančních aktiv byla snížena. Hodnota finančního aktiva nebo skupiny finančních aktiv se sníží nebo ke ztrátám ze snížení hodnoty dojde pouze tehdy, když existuje objektivní důkaz snížení hodnoty v důsledku jedné nebo více událostí, ke kterým došlo po prvotním zaúčtování aktiva („ztrátová událost“), a když tato ztrátová událost (nebo události) má dopad na odhadované budoucí peněžní toky finančního aktiva nebo skupiny finančních aktiv, které lze spolehlivě odhadnout. Objektivní důkazy o tom, že došlo ke snížení hodnoty finančního aktiva nebo skupiny aktiv, zahrnují zjistitelné informace, které má Banka k dispozici a které svědčí o následujících ztrátových událostech:

- významných finančních problémech emitenta nebo dlužníka;
- porušení smlouvy, jako např. prodlení s platbami úroků nebo jistiny či jejich nezaplacení;
- úlevě, udělené Bankou dlužníkovi z ekonomických či jiných právních důvodů souvisejících s finančními obtížemi dlužníka, kterou by jinak Banka neudělila;
- pravděpodobnosti konkurzu či jiné finanční restrukturalizace dlužníka;
- zániku aktivního trhu pro toto finanční aktivum z důvodu finančních potíží; nebo
- zjistitelných údajích značících, že došlo k měřitelnému poklesu odhadovaných budoucích peněžních toků ze skupiny finančních aktiv od doby prvotního zaúčtování těchto aktiv, přestože zatím není možné tento pokles zjistit u jednotlivých finančních aktiv ve skupině, včetně:
 - nepříznivých změn v platební situaci dlužníků ve skupině; nebo
 - národních nebo místních hospodářských podmínek, které korelují s prodleními u aktiv ve skupině.

(i) *Finanční aktiva oceňovaná v zůstatkové hodnotě*

Banka posoudí, zda existuje objektivní důkaz o snížení hodnoty pro individuálně nebo společně hodnocená finanční aktiva v zůstatkové hodnotě. Jestliže Banka zjistí, že neexistuje žádný objektivní důkaz o snížení hodnoty individuálně hodnoceného aktiva, ať již je významné nebo nikoli, zahrne toto aktivum do skupiny finančních aktiv s podobnými charakteristikami úvěrových rizik a společně je posoudí ohledně snížení hodnoty. Aktiva, která jsou jednotlivě posuzována ohledně snížení hodnoty a u kterých je nebo nadále bude účtována ztráta ze snížení hodnoty, nejsou ve společném posuzování snížení hodnoty zahrnuta.

Jestliže existuje objektivní důkaz o tom, že došlo ke ztrátě ze snížení hodnoty u poskytnutých půjček a jiných pohledávek nebo investic držených do splatnosti, jež jsou vedeny v zůstatkové hodnotě, výše ztráty se měří jako rozdíl mezi účetní hodnotou aktiva a současnou hodnotou odhadovaných budoucích peněžních toků (vyjma budoucích úvěrových ztrát, ke kterým nedošlo) diskontovaných původní efektivní úrokovou mírou finančního aktiva. Účetní hodnota aktiva se snižuje s použitím účtu opravné položky. Částka ztráty se zaúčtuje do výkazu zisku a ztráty. Pokud má úvěr nebo investice držená do splatnosti pohyblivou úrokovou sazbu, jako diskontní sazba pro ocenění jakékoli ztráty ze snížení hodnoty se použije stávající efektivní úroková míra stanovená podle dané smlouvy. Výpočet současné hodnoty očekávaných budoucích peněžních toků zajištěného finančního aktiva zohledňuje peněžní toky, které mohou plynout ze zabavení zajištěného aktiva, snížené o náklady na získání a prodej zajištění.

Pro účely kolektivního posouzení snížení hodnoty jsou finanční aktiva seskupována na základě podobných rysů úvěrových rizik. Tyto vybrané rysy jsou relevantní odhadům budoucích peněžních toků skupiny těchto aktiv tím, že svědčí o dlužníkově schopnosti zaplatit celou splatnou částku podle smluvních podmínek posuzovaných aktiv.

Budoucí peněžní toky ve skupině finančních aktiv, které jsou kolektivně posuzovány na snížení hodnoty, jsou odhadovány na základě smluvních peněžních toků z aktiv ve skupině a na základě historické zkušenosti se ztrátou u aktiv s charakteristikami úvěrového rizika podobnými skupinovým charakteristikám. Historická zkušenost se ztrátou je přizpůsobena na základě běžných dostupných údajů za účelem zohlednění účinků současných podmínek, které neovlivnily období, ke kterému je historická zkušenost vztahena, a za účelem odstranění účinků podmínek historického období, které v současnosti neexistují.

Odhady změn budoucích peněžních toků skupiny aktiv odrážejí změny v souvisejících zjistitelných údajích za různá období a jsou s těmito změnami řízeně konzistentní. Předpoklady použité pro odhad budoucích peněžních toků jsou Bankou pravidelně přezkoumávány s cílem zmenšit rozdíly mezi odhady ztrát a skutečnými ztrátami.

Pokud v následujícím účetním období ztráta ze snížení hodnoty poklesne a tento pokles je možné objektivně vztáhnout k události, která nastala po rozpoznání snížení hodnoty, bude toto dříve zaúčtované snížení hodnoty stornováno prostřednictvím účtu opravných položek do výkazu zisku a ztráty.

Pokud je úvěr nedobytný, je odepsán proti související opravné položce. Takové úvěry jsou odepsány po ukončení všech nezbytných procedur a po určení částky ztráty. Následné výnosy z dříve odepsaných částek se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

(ii) *Restrukturalizované úvěry*

Pokud je to možné, snaží se Banka spíše úvěry restrukturalizovat než přebírat vlastnictví zajištění. Toto zahrnuje rozšíření platebních podmínek a dohodu o nových podmínkách úvěru. Pokud byly podmínky úvěru sjednány znovu, úvěr se přestane považovat za úvěr po splatnosti, ovšem rating klienta nemůže být zlepšen pouze na základě restrukturalizace. Vedení průběžně hodnotí restrukturalizované úvěry, aby se ujistilo, že byla splněna všechna kritéria a že je pravděpodobné, že v budoucnu dojde k jejich splacení. Tyto úvěry jsou nadále hodnoceny z pohledu individuálního nebo kolektivního snížení hodnoty, při jejichž výpočtu se používá původní efektivní úroková míra.

(iii) Finanční aktiva oceňovaná v reálné hodnotě

Ke konci každého účetního období Banka posuzuje, zda existují objektivní důkazy potvrzující, že hodnota finančního aktiva nebo skupiny finančních aktiv byla snížena. V případě investice do dluhového nástroje klasifikovaného jako realizovatelné finanční aktivum je tento posuzován na možné snížení hodnoty na základě stejných kritérií jako v případě finančních aktiv oceňovaných v zůstatkové hodnotě. V případě investice do kapitálového nástroje klasifikované jako realizovatelné finanční aktivum je objektivním důkazem snížení hodnoty významný nebo dlouhotrvající pokles reálné hodnoty pod jeho pořizovací hodnotu. Za významný je považován pokles o více než 30 % reálné hodnoty, za dlouhotrvající se považuje období jednoho roku a déle. Pokud existují nějaké takové důkazy v případě realizovatelných finančních aktiv, kumulovaná ztráta - definovaná jako rozdíl mezi pořizovací cenou a současnou reálnou hodnotou, po odečtení ztráty ze snížení hodnoty tohoto finančního aktiva původně zachycené do výkazu zisku a ztráty - je vyjmuta z vlastního kapitálu a zachycena ve výkazu zisku a ztráty. Ztráty ze snížení hodnoty majetkových nástrojů vykázané ve výkazu zisku a ztráty nejsou následně prostřednictvím výkazu zisku a ztráty rušeny. Jestliže se v následujícím období zvýší reálná hodnota dluhového nástroje klasifikovaného jako realizovatelný a toto zvýšení lze objektivně vztáhnout k události, ke které došlo po zaúčtování ztráty ze snížení hodnoty do zisku nebo ztráty, ztráta ze snížení hodnoty se stornuje do výkazu zisku a ztráty.

(8) Snížení hodnoty nefinančních aktiv

Banka posoudí ke každému rozvahovému dni, zda existují indikace o tom, že by u aktiva mohlo dojít ke snížení hodnoty. Pokud existují takové indikace, případně je-li vyžadováno roční testování na snížení hodnoty, Banka odhadne zpětně ziskatelnou hodnotu aktiva. Zpětně ziskatelná hodnota je ta vyšší z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem a z hodnoty z užívání. Zpětně ziskatelná hodnota je stanovena pro individuální aktivum.

Ke každému rozvahovému dni je pro všechna aktiva vyjma goodwillu zjištěno, zda existují indikace, že dříve zaúčtovaná ztráta ze snížení hodnoty již neexistuje nebo tato ztráta poklesla. Pokud takovéto důkazy existují, Banka odhadne zpětně ziskatelnou hodnotu. Dříve zaúčtované ztráty ze snížení hodnoty mohou být stornovány, pouze pokud došlo ke změně v odhadech ve stanovení zpětně ziskatelné hodnoty od dřívějšího zaúčtování ztráty ze snížení hodnoty. Pokud je tato podmínka splněna, účetní hodnota je navýšena na hodnotu zpětně ziskatelnou. Toto navýšení nesmí přesáhnout čistou účetní hodnotu, která by byla stanovena, pokud by nedošlo k zaúčtování ztráty ze snížení hodnoty v minulých letech. Storno je zaúčtováno ve výkazu zisku a ztráty.

(9) Zajišťovací účetnictví

K řízení svých úrokových a měnových rizik Banka používá nástroje označené jako zajišťovací nástroje, jimiž jsou zajištění peněžních toků nebo zajištění reálné hodnoty. Zajištění peněžních toků se používá k minimalizaci variability peněžních toků aktiv s výnosovým úrokem, závazků s nákladovým úrokem nebo předpokládaných transakcí vyvolaných pohyby úrokové sazby. Zajištění reálné hodnoty se používá k minimalizaci variability reálné hodnoty aktiva nebo závazku, která by mohla ovlivnit zisk či ztrátu. Zajišťovací účetnictví se používá pro deriváty a ostatní finanční nástroje označené tímto způsobem, které splňují určité podmínky. Pro zaúčtování derivátu jako zajišťovacího nástroje používá Banka následující kritéria:

- formální dokumentace zajišťovacího nástroje, zajišťované položky, cíle zajištění, strategie a vzájemného vztahu je připravena před použitím zajišťovacího účetnictví;
- zajištění je na počátku zdokumentováno způsobem prokazujícím, že se předpokládá vysoká účinnost při kompenzaci rizika zajišťované položky v průběhu sledovaného období;
- krytí zajišťovaného rizika je průběžně vysoce účinné. Zajištění se považuje za vysoce účinné, jestliže Banka dosahuje poměru protichůdných změn peněžních toků příslušných zajišťovanému riziku mezi 80 a 125 procenty.

Banka splnila požadavky standardu pozměněného vyjmutím některých částí, tak jak byl schválen Evropskou komisí.

(i) Zajištění peněžních toků

Efektivní část změny reálné hodnoty derivátu zajišťujícího peněžní tok se vykazuje v Oceňovacích rozdílech ze zajištění peněžních toků. Neefektivní část změny se zachycuje přímo do Čistého zisku / ztráty z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Částky Oceňovacích rozdílů ze zajištění peněžních toků jsou reklasifikovány do výkazu zisku a ztráty stejným způsobem jako u zajišťované položky. V případě, že uplyne doba platnosti nástroje zajišťujícího peněžní tok nebo že zajištění přestane splňovat definovaná kritéria, jsou příslušné zbylé částky Oceňovacích rozdílů ze zajištění peněžních toků zaúčtovány do výkazu zisku a ztráty ve stejném období, ve kterém má zajišťovaná položka dopad na zisk. V případě, že se předpokládaná zajišťovaná transakce již zřejmě neuskuteční, jsou příslušné zbylé částky Oceňovacích rozdílů ze zajištění peněžních toků vykázány přímo do výkazu zisku a ztráty.

(ii) Zajištění reálné hodnoty

Změny v reálné hodnotě zajišťovacího nástroje, který splnil podmínky pro účtování o zajištění reálné hodnoty, jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty. Příslušný úrokový výnos / náklad ze zajišťovacího nástroje je účtován na Čistý úrokový výnos, přecenění zajišťovacího nástroje je vykazováno v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Změna v reálné hodnotě zajišťovaných položek je účtována jako součást účetní hodnoty zajišťovaných realizovatelných finančních aktiv nebo na samostatném řádku Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek v případě, že zajištěnou položkou je finanční aktivum či závazek oceňovaný v zůstatkové hodnotě. Změna reálné hodnoty zajištěné položky je také vykázána ve výkazu zisku a ztráty v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Pokud zajišťovací nástroj vyprší, je prodán, ukončen nebo uplatněn nebo pokud zajištění není dále efektivní, zajišťovací účetnictví je ukončeno.

V případech zajištění reálné hodnoty položek účtovaných v zůstatkové hodnotě je úprava účetní hodnoty amortizována do výkazu zisku a ztráty po dobu zbylého zajištění s pomocí metody efektivní úrokové míry. Amortizace začíná v okamžiku úpravy hodnoty, ale ne později než zajištěná položka přestane být upravována změnami reálné hodnoty. Pokud je zajištěná položka odúčtována, neamortizovaná reálná hodnota je okamžitě převedena do výkazu zisku a ztráty.

(10) Započtení finančních aktiv a závazků

Finanční aktiva a závazky se započtou a výsledná čistá částka se vykáže ve výkazu o finanční situaci, existuje-li zákonem vynutitelné právo započíst vykázané částky a záměr provést úhradu výsledného rozdílu nebo současně realizovat pohledávku a uhradit závazek.

(11) Reklasifikace finančních aktiv

Banka nereklasifikuje finanční aktiva z nebo do Finančních aktiv zařazených při prvotním zachycení v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Pokud nederivatové aktivum v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty není drženo za účelem prodeje, může být reklasifikováno pouze za výjimečných okolností.

Banka může za určitých podmínek reklasifikovat finanční aktiva z Realizovatelných aktiv. Finanční aktivum klasifikované jako Realizovatelné finanční aktivum, které by odpovídalo definici kategorie Úvěrů a pohledávek, může být reklasifikováno z kategorie Realizovatelné finanční aktivum do kategorie Úvěry a pohledávky, pokud Banka hodlá a je schopna držet toto finanční aktivum v dohledné budoucnosti nebo do jeho splatnosti. Finanční aktivum klasifikované jako Realizovatelné finanční aktivum, které by odpovídalo definici kategorie Finanční investice držené do splatnosti, může být reklasifikováno z kategorie Realizovatelné finanční aktivum do kategorie Finanční investice držené do splatnosti, pokud Banka hodlá a je schopna držet toto finanční aktivum do jeho splatnosti.

Reklasifikace je zaúčtována v reálné hodnotě data reklasifikace, která se stává novou zůstatkovou hodnotou.

Nerealizované zisky nebo ztráty v kapitálu Realizovatelných finančních aktiv jsou v případě reklasifikace amortizovány do výkazu zisku nebo ztrát po dobu životnosti aktiva pomocí efektivní úrokové míry. Rozdíl mezi zůstatkovou hodnotou a očekávanými peněžními toky je amortizován pomocí efektivní úrokové míry do výkazu zisků nebo ztrát.

Prodeje a reklasifikace z portfolia aktiv držných do splatnosti jsou možné bez sankcí pouze v omezených případech, například pokud se jedná o nevýznamné částky nebo nástroj je tak blízko splatnosti, že změny tržních úrokových sazeb nemají významný vliv na změnu reálné hodnoty. Dále se sankce neuplatní v případě, že prodej nebo reklasifikace jsou spojeny s ojedinělou událostí mimo kontrolu Banky (významné zhoršení úvěrové spolehlivosti emitenta, změny v daňových, statutárních nebo regulačních požadavcích) nebo pokud prodej proběhne v době, kdy byla jistina prakticky splacena.

Ovšem pokud dojde k prodeji nebo reklasifikaci z portfolia držného do splatnosti za jiných okolností, zbylé investice musí být reklasifikovány do Realizovatelných aktiv. Dále žádné finanční aktivum nesmí být klasifikováno do splatnosti po dobu dvou let.

(12) Leasing

Rozhodnutí o tom, zda smlouva je leasingem nebo leasing obsahuje, je založeno na ekonomické podstatě transakce a vyžaduje posouzení toho, zda splnění závazku ze smlouvy je závislé na použití konkrétního aktiva nebo aktiv a smlouva převádí právo užívat toto aktivum.

(i) Banka je nájemcem

Banka uzavírá zejména leasingové smlouvy na operativní pronájem. Celkové platby provedené za operativní nájem se účtují do výkazu zisku a ztráty lineární metodou po dobu trvání pronájmu.

V případě ukončení operativního pronájmu před uplynutím doby trvání pronájmu se jakákoliv platba, která je poskytnuta pronajímateli jako smluvní pokuta, účtuje do nákladů účetního období, ve kterém došlo k ukončení smlouvy.

(ii) Banka je pronajímatelem

Leasingy, u kterých Banka nepřevádí v podstatě všechna rizika a výnosy vyplývající z vlastnictví, jsou klasifikovány jako operativní leasingy. Banka pronajímá svůj majetek jako operativní leasing a realizuje výnos z nájemného. Výchozí přímé náklady vynaložené v souvislosti se sjednáním operativního leasingu zvyšují účetní hodnotu pronajímaného aktiva a zachycují se jako náklad po dobu trvání leasingu na stejné bázi jako výnos z nájemného. Podmíněná část nájemného je vykázána jako výnos v období, kdy je realizována. Výnosy z nájemného jsou vykázány v Čistých ostatních výnosech.

(13) Účtování výnosů a nákladů

Výnosy se účtují v rozsahu, ve kterém je pravděpodobné, že ekonomické užítky poplynou do Banky, a jejich částka může být spolehlivě oceněna. K zaúčtování výnosů musí být splněna následující kritéria:

(i) Úrokové výnosy a úrokové náklady

Úrokové výnosy a úrokové náklady ze všech finančních nástrojů oceňovaných v zůstatkové hodnotě a úrok nesoucích finančních nástrojů klasifikovaných jako realizovatelná finanční aktiva jsou vykazovány ve výkazu zisku a ztráty za použití metody efektivní úrokové míry.

Metoda efektivní úrokové míry je způsob výpočtu zůstatkové hodnoty finančního aktiva nebo finančního závazku a přiřazení úrokového výnosu nebo úrokového nákladu za příslušné období. Efektivní úroková míra je sazba, která přesně diskontuje odhadované budoucí peněžní platby nebo příjmy po dobu předpokládané životnosti finančního nástroje, případně po kratší období, na čistou účetní hodnotu finančního aktiva nebo finančního závazku. Při výpočtu efektivní úrokové míry Banka provádí odhad peněžních toků s ohledem na veškeré smluvní podmínky finančního nástroje, avšak nebere v úvahu budoucí úvěrová rizika. Výpočet zahrnuje veškeré poplatky a částky zaplacené nebo přijaté mezi smluvními stranami, které jsou nedílnou součástí efektivní úrokové míry, transakční náklady a veškeré jiné prémie či diskonty.

Úrokový výnos nebo náklad z nederivátových finančních nástrojů v portfoliu držném za účelem prodeje, derivátů použitých k ekonomickému zajištění nebo nástrojů určených do zisku nebo ztrátě při prvotním zaúčtování jsou také zaúčtovány v Úrokových výnosech / nákladech s použitím metody efektivní úrokové míry.

V okamžiku snížení hodnoty finančního aktiva nebo jeho skupiny je úrokový výnos účtován pomocí úrokové sazby diskontující budoucí peněžní toky.

(ii) Výnosy z poplatků a provizí

Poplatky a provize jsou obecně vykázány jako časově rozlišené podle okamžiku poskytnutí služby. Pro úvěry, které budou pravděpodobně vyčerpány, jsou poplatky za poskytnutí úvěrů časově rozlišené prostřednictvím efektivní úrokové míry úvěru. Provize a poplatky vzniklé z vyjednávání nebo účasti na vyjednávání transakce pro třetí stranu, jako například nabytí úvěrů, akcií nebo jiných cenných papírů nebo koupě či prodej podniků, jsou vykázány při uzavření podkladové transakce. Poplatky za portfoliové a jiné manažerské poradenství a služby jsou vykázány na základě příslušné smlouvy o provedení služby. Poplatky za řízení aktiv investičních fondů jsou vykázány poměrně za období poskytování služby, Poplatky za prodej pojišťovacích produktů jsou vykázány na základě příslušné smlouvy poměrně za smluvní období.

(iii) Výnosy z dividend

Výnosy z dividend se vykazují v okamžiku, kdy vznikne právo na přijetí platby.

(iv) Čistý zisk / ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty

Čistý zisk / ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zahrnuje veškeré zisky a ztráty ze změn čistých reálných hodnot finančních aktiv a finančních závazků k obchodování a vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty mimo derivátů k obchodování, které nejsou užívány k ekonomickému zajištění, v nichž je také obsažen úrokový výnos / náklad. V této položce jsou zahrnuty též čisté zisky z konstrukcí pro zajištění reálné hodnoty (přecenění zajišťovacího nástroje a zajišťované položky) a neefektivní části ze zajišťovacích transakcí pro zajištění peněžních toků.

(14) Hotovost a hotovostní ekvivalenty

Pro účely výkazu peněžních toků představují hotovost a hotovostní ekvivalenty zůstatky s méně než tříměsíční splatností od data nabytí, které zahrnují: pokladní hotovost a vklady u emisních bank, úvěry a pohledávky (v zůstatkové hodnotě) za úvěrovými institucemi a centrálními bankami a finanční závazky v zůstatkové hodnotě k úvěrovým institucím a centrálním bankám. V hotovostních ekvivalentech Banka vykazuje vysoce likvidní transakce s vládními institucemi (reverzní repo a repo obchody).

(15) Pozemky, budovy a zařízení

Pozemky, budovy a zařízení zahrnují Bankou používané nemovitosti, IT a komunikační a jiné stroje a zařízení.

Pozemky se vykazují v pořizovací ceně. Budovy a zařízení jsou vykazovány v pořizovací ceně snížené o oprávků a případné znehodnocení. Zůstatková hodnota aktiv a jejich životnost jsou kontrolovány ke konci účetního období a případně upraveny.

Odpisy jsou počítány lineární metodou tak, aby byla odepsána pořizovací cena každého aktiva na jeho zbytkovou hodnotu po dobu jeho předpokládané životnosti za následující období:

Budovy	30 let
IT vybavení	4 roky
Kancelářské vybavení	10 let
Ostatní	4-30 let

Zisky a ztráty plynoucí z úbytků aktiv se určí jako rozdíl mezi prodejní cenou a jejich účetní zůstatkovou hodnotou a jsou zahrnuty v čisté hodnotě do Čistých ostatních výnosů.

Pozemky, budovy a zařízení jsou přezkoumávány na snížení hodnoty ke konci účetního období nebo kdykoliv nastanou události nebo změny podmínek, které by mohly znamenat, že účetní hodnota nemusí být zpětně získatelná. Účetní hodnota je odepsána okamžitě na zpětně získatelnou hodnotu, pokud je účetní hodnota aktiva vyšší než odhadovaná zpětně získatelná hodnota. Zpětně získatelná hodnota je ta vyšší z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem a z hodnoty z užívání.

Pokud je velmi pravděpodobné, že aktivum bude prodáno, pak je toto aktivum klasifikováno v Aktivech určených k prodeji a je oceněno v nižší hodnotě ze zůstatkové hodnoty a z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem.

(16) Podnikové kombinace a goodwill

Podnikové kombinace jsou obecně zachyceny v individuálních finančních výkazech, pouze pokud Banka získá podnik, který není samostatnou právní entitou.

Nově pořízený business, který nebyl pod společnou kontrolou, je do výkazů Banky zahrnován metodou koupě. Pořizovací cena představuje úhrn reálných hodnot poskytnutých aktiv, vydaných kapitálových nástrojů a vzniklých závazků k datu pořízení. Nekomolní podíly jsou oceněny poměrným dílem čistých identifikovatelných aktiv kupované společnosti. Transakční náklady přiřaditelné pořízení jsou zaúčtovány v okamžiku vzniku do výkazu zisku a ztráty. Pořízená identifikovatelná aktiva, převzaté závazky a podmíněné závazky jsou prvotně oceňovány v jejich reálných hodnotách k datu pořízení, bez ohledu na nekontrolní podíly.

Goodwill k datu akvizice je oceněn jako přebytek součtu převedené protihodnoty a nekontrolních podílů nad nabytými identifikovatelnými aktivy sníženými o převzaté závazky k datu akvizice.

Pokud dojde k výhodné koupi, při níž jsou nabytá identifikovatelná aktiva snížena o převzaté závazky k datu akvizice vyšší než součet převedené protihodnoty a nekontrolních podílů, pak se zisk vykáže v hospodářském výsledku k datu akvizice.

Goodwill se každoročně testuje na snížení hodnoty a vykazuje se v pořizovací ceně snížené o kumulované ztráty ze snížení hodnoty.

Pro účely přezkoumávání snížení hodnoty je goodwill získaný v akvizici přiřazený k peněžotvorné jednotce, u které je očekáván největší prospěch ze synergií ze spojení podniků. Peněžotvorná jednotka představuje nejnižší úroveň v Bance, na které je goodwill sledován pro účely interního řízení.

Ztráty ze snížení hodnoty goodwillu nemohou být v budoucnu odúčtovány.

Metoda spojení podílů je použita pro zaúčtování podnikové kombinace pod společnou kontrolou. Tedy v takovém případě, kdy všechny jednotky vstupující do podnikové kombinace byly před i po akvizici pod úplnou kontrolou jedné společnosti.

Nabytá aktiva a závazky jsou vykázány v jejich účetní hodnotě a nejsou rozeznána žádná nová aktiva a závazky k datu akvizice. Při akvizici nevzniká žádný nový goodwill.

Vzniklý rozdíl mezi zaplacenou kupní cenou a účetní hodnotou nabytých aktiv a závazků je zahrnutý ve vlastním kapitálu.

Výkaz zisků a ztráty zobrazuje dopad akvizice od data, kdy Skupina získala kontrolu nad pořízenou jednotkou.

(17) Nehmotná aktiva

Nehmotná aktiva zahrnují software, licence a jiná nehmotná aktiva. Hlavní (core) systém je významná softwarová aplikace, jejíž prostřednictvím Skupina realizuje své strategické cíle.

Náklady na vývoj, které jsou přímo přiřaditelné specifické softwarové aplikaci v majetku Banky, se účtují jako nehmotná aktiva tehdy, je-li pravděpodobné, že budoucí ekonomické užítky převýší tyto náklady. Kapitalizované náklady zahrnují personální náklady vývojového týmu včetně příslušného podílu souvisejících režijních nákladů. Veškeré ostatní náklady na software, jako např. jeho údržba, se okamžitě účtují do provozních nákladů.

Nehmotná aktiva jsou vykazována v pořizovací ceně snížené o oprávky a případné znehodnocení. Zůstatková hodnota aktiv a jejich životnost jsou kontrolovány ke každému rozvahovému dni a případně upraveny.

Odpisy softwaru a jiných nehmotných aktiv jsou počítány lineární metodou tak, aby byla odepsána pořizovací cena každého aktiva na jeho zbytkovou hodnotu po dobu jeho předpokládané životnosti za následující období:

Hlavní (core) systémy	8 let
Ostatní software	4 roky
Ostatní nehmotná aktiva	5 let

Zisky a ztráty plynoucí z úbytků aktiv se určí jako rozdíl mezi prodejní cenou a jejich účetní zůstatkovou hodnotou a jsou zahrnuty v čisté hodnotě do Čistých ostatních výnosů.

(18) Finanční záruky

V rámci běžné obchodní činnosti Banka poskytuje finanční záruky v podobě akreditivů a vystavených záruk. Finanční záruky jsou prvotně vykázány v reálné hodnotě, kterou obvykle reprezentuje výše přijatých poplatků. Ke konci každého účetního období jsou finanční záruky vykázány ve vyšší hodnotě z časově rozlišeného poplatku za záruku a nejlepšího odhadu výdajů požadovaných k vyrovnání finančního závazku vzniklého z plnění záruky a jsou vykázány v Rezervách. Hodnota poplatků je ve výkazu zisku a ztráty vykázována ve Výnosech z poplatků a provizí. Případné zvýšení nebo snížení závazku z finančních záruk se vykazuje ve Ztrátách ze znehodnocení.

(19) Požitky zaměstnanců

Důchodové požitky

Důchody jsou vypláceny prostřednictvím systému důchodového zabezpečení České republiky zaměstnancům s trvalým pobytem a jsou financovány z příspěvků sociálního pojištění od zaměstnanců a zaměstnavatelů, které jsou odvozeny z platů.

Kromě příspěvků odváděných zaměstnanci přispívá Banka na příspěvkově definované penzijní připojištění zaměstnanců nad rámec zákonného sociálního zabezpečení. Příspěvky jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v okamžiku jejich úhrady.

Požitky z předčasně ukončeného pracovního poměru

Při ukončení pracovního poměru ze strany zaměstnavatele je zaměstnancům přiznáno odstupné podle zákoníku práce ve výši nejvýše trojnásobku měsíčního průměrného výdělku. Zaměstnanci pracující pro zaměstnavatele déle než 10 let mají nárok na další požitky odstupňované podle délky zaměstnání. Odstupné je vykázáno ve výkazu zisku a ztráty na základě schválené implementace restrukturalizačního programu.

(20) Rezervy

Rezervy jsou vykázány v případě, že Banka má současné smluvní nebo mimosmluvní závazky vyplývající z minulých událostí, je pravděpodobné, že dojde k odtoku ekonomických prostředků za účelem vypořádání závazku, a může být proveden spolehlivý odhad výše závazku.

(21) Daň z příjmů

Daň z příjmů má dvě složky: splatnou daň a odloženou daň. Splatná daň z příjmů představuje částku, která má být zaplacená nebo refundována v rámci daně z příjmů za příslušné období.

Odložené daňové pohledávky a závazky vznikají vzhledem k rozdílnému ocenění aktiv a závazků dle zákona o dani z příjmů a jejich účetní hodnotě v účetní závěrce. Odložené daňové pohledávky a závazky jsou oceněny s použitím daňových sazeb, jejichž platnost je očekávána v roce, kdy bude aktivum realizováno nebo závazek uhrazen a které jsou schváleny ke konci účetního období.

Odložené daňové závazky jsou účtovány pro všechny zdanitelné přechodné rozdíly, mimo:

- Případu, kdy odložený daňový závazek vzniká z prvotního zaúčtování goodwillu nebo aktiva / závazku v transakci, která není obchodní kombinací; a v okamžiku transakce neovlivňuje účetní ani zdanitelný zisk nebo ztrátu.
- Zdanitelné přechodné rozdíly spojené s investicemi do dceřiných, přidružených nebo společných podniků, když načasování storna dočasných rozdílů může být kontrolováno a je pravděpodobné, že dočasné rozdíly nebudou stornovány v blízké budoucnosti.

Odložené daňové pohledávky jsou účtovány pro všechny odčitatelné přechodné rozdíly, mimo:

- Případu, kdy odložené daňové pohledávky vznikají z prvotního zaúčtování aktiva / závazku v transakci, která není obchodní kombinací; a v okamžiku transakce neovlivňuje účetní ani zdanitelný zisk nebo ztrátu.
- Odčitatelné přechodné rozdíly spojené s investicemi do dceřiných, přidružených nebo společných podniků, odložená daňová aktiva mohou být zaúčtována pouze v rozsahu, kdy je pravděpodobné, že dočasné rozdíly budou stornovány v blízké budoucnosti a dočasné rozdíly budou moci být využity proti očekávaným zdanitelným ziskům v budoucnosti.

Všechny odložené daňové pohledávky jsou zachyceny ve výši, kterou bude pravděpodobně možné realizovat proti očekávaným zdanitelným ziskům v budoucnosti. Ve finančních výkazech jsou odložené daňové pohledávky a závazky započítávány, pokud existuje právo provést zápočet.

Odložená daň vztahující se ke změně reálné hodnoty derivátů určených k zajištění peněžních toků a realizovatelných cenných papírů, které jsou účtovány přímo do úplného výsledku hospodaření, je též účtována přímo do úplného výsledku hospodaření a následně je vykázána ve výkazu zisku a ztráty společně s realizovaným nákladem či výnosem.

Banka vykazuje čistou odloženou daňovou pohledávku v Pohledávkách z odložené daně a čistý odložený daňový závazek v Závazcích z odložené daně.

(22) Základní kapitál a rezervní fondy

Vydaný kapitál (registrovaný, splacený) je účtován v hodnotě odpovídající obchodnímu rejstříku na konci účtového období.

Rezervní fond je tvořen v souladu se stanovami Banky, které současně omezují jeho užití. Tento fond lze použít na základě rozhodnutí představenstva.

Dividendy jsou zaúčtovány po schválení rozhodnutím jediného vlastníka.

(23) Správcovské činnosti

Banka běžně vykonává správcovskou činnost, ze které vyplývá držení nebo umístování aktiv na účet jednotlivců nebo institucí. Tato aktiva a z nich vyplývající příjem nejsou zahrnuty do účetní závěrky, protože se nejedná o aktiva Banky.

(24) Provozní segmenty

Provozním segmentem je taková složka Banky, která se zabývá podnikatelskými aktivitami, v souvislosti s nimiž mohou vzniknout výnosy a náklady. Provozní výsledky složky jsou pravidelně ověřovány Bankou za účelem posouzení její výkonnosti a pro každou jednotlivou složku jsou k dispozici samostatné údaje.

3. INFORMACE O SEGMENTECH

Banka vykazuje informace o segmentech prvotně podle klientských segmentů.

Banka má čtyři vykazované segmenty, které jsou popsány níže a představují strategické obchodní jednotky Banky. Tyto strategické obchodní jednotky nabízejí různé produkty a služby a jsou řízeny samostatně na základě struktury managementu a interního reportování (controlling) Banky.

Na čtvrtletní či měsíční bázi hodnotí management Banky interní reporty za každou strategickou obchodní jednotku.

Management samostatně monitoruje operační výsledky těchto obchodních jednotek pro účely rozhodování o alokaci zdrojů a hodnocení výkonu. Výkony jednotlivých segmentů jsou hodnoceny na základě provozního zisku nebo ztráty, který je v určitých ohledech měřen odlišně od provozního zisku nebo ztráty v jednotlivých finančních výkazech. Daň z příjmů je alokována na provozní segmenty, ale je řízena na úrovni Banky.

Definice klientských provozních segmentů:

Retailové bankovníctví: fyzické osoby a podnikatelé, vyjma klientů privátní banky, kteří jsou součástí segmentu Vztahové bankovníctví. Tento segment zahrnuje klientské vklady, spotřebitelské úvěry, kontokorentní úvěry, platební služby včetně platebních karet, hypoteční úvěry a ostatní transakce s klienty ze segmentu Retailové bankovníctví. Do tohoto segmentu jsou také alokovány výnosové marže z operací s retailovými klienty na finančních trzích (tj. marže ze spotových operací, zajišťovacích operací u cizoměnových obchodů a obchodů s dluhopisy).

Vztahové bankovníctví: korporátní společnosti s obratem vyšším než 300 mil. Kč, SME společnosti s obratem nižším než 300 mil. Kč, klienti privátní banky s objemem finančních aktiv vyšším než 10 mil. Kč, finanční instituce a instituce veřejného sektoru. Tento segment zahrnuje klientské vklady, úvěry, kontokorentní úvěry, platební služby včetně platebních karet a ostatní transakce a zůstatky s korporátními a SME klienty a s klienty privátní banky. Do tohoto segmentu jsou také alokovány výnosové marže z operací s korporátními a SME klienty a také s klienty privátní banky na finančních trzích (tj. marže ze spotových operací, zajišťovacích operací u cizoměnových obchodů nebo obchodů s dluhopisy).

Finanční trhy: Tento segment zahrnuje investiční produkty a služby pro institucionální investory a zprostředkovatele a činnost řízení fondů a obchodování jako součást dealingových služeb.

Centrála Skupiny: v segmentu Centrála Skupiny jsou zahrnuty pozice a výnosy útvaru řízení aktiv a závazků (ALM), výnosy z investovaného volného kapitálu Banky, dividendy přijaté od dceřiných a přidružených společností a společných podniků a položky, které nejsou přímo přiřaditelné jiným segmentům.

Náklady, které byly dříve alokovány na jednotlivé segmenty, avšak nebyly pod jejich kontrolou (jako např. náklady na vnitřní audit, lidské zdroje, finance a ostatní tzv. Společné náklady), byly v roce 2016 přesunuty do segmentu Centrála Skupiny. Srovnatelné údaje ve výkazu zisku a ztráty za rok 2015 byly přepracovány.

Informace o segmentech podle kategorie klientů za rok 2016

(mil. Kč)	Retailové bankovníctví	Vztahové bankovníctví	Finanční trhy	Centrála Skupiny	Celkem
Výkaz zisku a ztráty					
Čistý úrokový výnos	7 338	7 361	-36	2 021	16 684
Čistý výnos z poplatků a provizí	2 229	2 306	318	-26	4 827
Výnosy z dividend	0	0	0	4 863	4 863
Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	511	1 533	912	423	3 379
Čistý zisk z realizovatelných finančních aktiv	0	0	0	1 295	1 295
Čisté ostatní výnosy	36	3	0	798	837
Provozní výnosy	10 114	11 203	1 194	9 374	31 885
<i>z toho:</i>					
<i>Externí provozní výnosy</i>	<i>4 510</i>	<i>9 169</i>	<i>1 194</i>	<i>17 012</i>	<i>31 885</i>
<i>Mezisegmentové provozní výnosy</i>	<i>5 604</i>	<i>2 034</i>	<i>0</i>	<i>-7 638</i>	<i>0</i>
Odpisy a amortizace	-37	-1	0	-909	-947
Ostatní provozní náklady	-6 774	-3 648	-233	-1 948	-12 603
Provozní náklady	-6 811	-3 649	-233	-2 857	-13 550
Ztráty ze znehodnocení – tvorba	-364	-1 740	0	-305	-2 409
Ztráty ze znehodnocení – rozpuštění	451	1 136	0	391	1 978
Zisk před zdaněním	3 390	6 950	961	6 603	17 904
Daň z příjmu	-644	-1 320	-182	-214	-2 360
Zisk segmentu	2 746	5 630	779	6 389	15 544
Aktiva a závazky					
Aktiva segmentu	23 737	231 728	21 231	776 859	1 053 555
Aktiva určená k prodeji	0	0	0	35	35
Aktiva celkem	23 737	231 728	21 231	776 894	1 053 590
Závazky celkem	365 420	312 778	40 981	253 064	972 243
Investiční výdaje	254	15	0	1 239	1 508

Informace o segmentech podle kategorie klientů za rok 2015

(mil. Kč)	Retailové bankovníctví	Vztahové bankovníctví	Finanční trhy	Centrála Skupiny	Celkem
Výkaz zisku a ztráty					
Čistý úrokový výnos	7 484	7 235	208	1 873	16 800
Čistý výnos z poplatků a provizí	2 535	2 222	288	87	5 132
Výnosy z dividend	0	0	0	5 308	5 308
Čistý zisk / ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	457	1 394	808	-16	2 643
Čistý zisk z realizovatelných finančních aktiv	0	0	0	334	334
Čisté ostatní výnosy	33	16	0	424	473
Provozní výnosy z toho:	10 509	10 867	1 304	8 010	30 690
<i>Externí provozní výnosy</i>	4 379	8 982	1 304	16 025	30 690
<i>Mezisegmentové provozní výnosy</i>	6 130	1 885	0	-8 015	0
Odpisy a amortizace	-36	-1	0	-288	-325
Ostatní provozní náklady	-7 369	-3 699	-259	-2 079	-13 405
Provozní náklady	-7 405	-3 700	-259	-2 367	-13 730
Ztráty ze znehodnocení – tvorba	-475	-1 209	0	-21	-1 705
Ztráty ze znehodnocení – rozpuštění	328	767	0	51	1 146
Zisk před zdaněním	2 957	6 725	1 045	5 673	16 401
Daň z příjmu	-562	-1 278	-199	419	-1 620
Zisk segmentu	2 395	5 447	846	6 092	14 781
Aktiva a závazky					
Aktiva segmentu	19 721	226 657	30 435	653 915	930 728
Aktiva určená k prodeji	0	0	0	66	66
Aktiva celkem	19 721	226 657	30 435	653 981	930 794
Závazky celkem	336 713	293 698	30 061	187 613	848 085
Investiční výdaje	61	4	0	84	149

Úrokové výnosy a úrokové náklady nejsou vykázány samostatně vzhledem k tomu, že Banka posuzuje výkonnost segmentů primárně na základě Čistého úrokového výnosu.

Mezisegmentové transakce jsou transakce provedené mezi dvěma primárními segmenty na principu obchodu mezi vzájemně nezávislými partnery.

Banka působí převážně v České republice.

4. ÚROKOVÉ VÝNOSY

(mil. Kč)	2016	2015
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	53	19
Úvěry a pohledávky za		
Úvěrovými institucemi	2 390	2 865
Ostatními klienty	7 594	7 868
Realizovatelná finanční aktiva	1 610	1 818
Finanční investice držené do splatnosti	5 091	5 397
Finanční aktiva k obchodování (Poznámka: 7)	345	371
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty (Poznámka: 7)	60	151
Deriváty určené pro ekonomické zajištění (Poznámka: 7)	148	161
Zajišťovací deriváty (Poznámka: 7)	1 854	1 562
Negativní úroky z finančních závazků oceněných v zůstatkové hodnotě	349	0
Negativní úroky z finančních závazků oceněných v reálné hodnotě (Poznámka: 7)	25	0
	19 519	20 212

5. ÚROKOVÉ NÁKLADY

(mil. Kč)	2016	2015
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě		
Centrální banky	0	2
Úvěrové instituce	483	564
Ostatní klienti	835	1 331
Vydané dluhové cenné papíry	66	43
Amortizace diskontu při tvorbě ostatních rezerv (Poznámka: 27)	3	3
Finanční závazky k obchodování (Poznámka: 7)	414	280
Deriváty určené pro ekonomické zajištění (Poznámka: 7)	77	202
Zajišťovací deriváty (Poznámka: 7)	953	987
Negativní úroky z finančních aktiv oceněných v reálné hodnotě (Poznámka: 7)	4	0
	2 835	3 412

6. ČISTÝ VÝNOS Z POPLATKŮ A PROVIZÍ

(mil. Kč)	2016	2015
Výnosy z poplatků a provizí		
Platební styk	5 290	5 624
Správa úvěrů	1 144	1 166
Kolektivní investování	664	768
Cenné papíry	204	220
Správa, úschova a uložení hodnot	185	178
Asset management	79	68
Ostatní	557	446
	8 123	8 470
Náklady na poplatky a provize		
Platební styk	1 481	1 750
Poplatky za retailové služby	1 017	986
Provize zprostředkovatelům	54	48
Ostatní	744	554
	3 296	3 338
Čistý výnos z poplatků a provizí	4 827	5 132

7. ČISTÝ ZISK Z FINANČNÍCH NÁSTROJŮ VYKAZOVANÝCH V REÁLNÉ HODNOTĚ DO ZISKU NEBO ZTRÁTY A KURZOVÉ ROZDÍLY

Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, jak je vykázán ve výkazu zisku a ztráty, nezahrnuje čistý úrok z finančních aktiv a finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a čistý úrokový výnos z finančních aktiv a finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou pro detailnější prezentaci čistého zisku z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty Banky podrobněji rozebrány v níže uvedené tabulce:

(mil. Kč)	2016	2015
Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a kurzové rozdíly – dle výkazu	3 379	2 643
Čistý úrokový výnos (Poznámky: 4, 5)	984	776
	4 363	3 419
Finanční nástroje k obchodování a zajišťovací deriváty		
Úrokové kontrakty	1 618	749
Devizové operace	871	3 428
Majetkové kontrakty	168	-57
Komoditní kontrakty	15	22
	2 672	4 142
Finanční nástroje vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazené při prvotním zachycení		
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	78	244
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	-73	0
Kurzové rozdíly	1 686	-967
Finanční nástroje vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a kurzové rozdíly	4 363	3 419

8. ČISTÉ OSTATNÍ VÝNOSY

(mil. Kč)	2016	2015
Služby ICT	642	0
Výnosy z operativního leasingu a pronájmů	81	151
Služby poskytované společností Československá obchodní banka, a.s. (ČSOB SR) (vyjma služeb ICT)	71	87
Čistý zisk z prodeje aktiv určených k prodeji	8	58
Čistý zisk z prodeje finančních investic držených do splatnosti	2	4
Čistý zisk z prodeje úvěrů a pohledávek	1	381
Čistá ztráta z prodeje finančních závazků v zůstatkové hodnotě	0	-387
Čisté zvýšení / snížení rezerv na ztráty ze soudních sporů a ostatní	-78	6
Ostatní	110	173
	837	473

V návaznosti na převod informačních a komunikačních služeb zpět do ČSOB (Poznámka: 18) začala Banka od 1. ledna 2016 poskytovat tyto služby ostatním společnostem pod společnou kontrolou. Související výnosy jsou vykázány jako součást položky Služby ICT v rámci Čistých ostatních výnosů.

9. NÁKLADY NA ZAMĚSTNANCE

(mil. Kč)	2016	2015
Mzdy a platy	4 385	4 118
Platy a jiné krátkodobé výhody vrcholného managementu	90	97
Sociální a zdravotní pojištění	1 500	1 265
z toho důchodové pojištění (povinné)	910	761
Penzijní (dobrovolné) a podobné náklady	127	112
Tvorba rezervy na restrukturalizaci (Poznámka: 27)	0	100
Ostatní	132	97
	6 234	5 789

Počet zaměstnanců

V Bance k 31. prosinci 2016 pracovalo 7 071 zaměstnanců v přepočtu na plné úvazky (k 31. prosinci 2015: 7 099).

V roce 2015 byly informační a komunikační služby převedeny z KBC Group Czech Branch zpět do ČSOB (Poznámka: 18). Důsledkem transakce byl převod 750 zaměstnanců KBC Group do Banky k 31. prosinci 2015.

Systém odměňování managementu

Ve mzdách a jiných krátkodobých výhodách vrcholného managementu jsou zahrnuty mzdy a odměny členů Představenstva. Mzdy a odměny členů Představenstva, stejně jako pravidla a struktura odměňování, jsou schvalovány dozorčí radou.

V roce 2011 byl v návaznosti na změnu legislativy pro vybrané zaměstnance zaveden nový systém odměňování. Polovina odměn je vyplácena prostřednictvím nepeněžních nástrojů Virtuální investiční certifikát (VIC) úročených jako 10letý vládní dluhopis. Výplata poloviny odměn (jak peněžní tak i nepeněžní složky) je odložena na další tři roky následující po datu přiznání odměny.

Doplňkové penzijní spoření

Banka poskytuje zaměstnancům (včetně vrcholného managementu) příspěvkové doplňkové penzijní spoření na dobrovolném základě. Zúčastnění zaměstnanci mohou odvádět 1 % nebo 2 % ze svých mezd převážně do Transformovaného fondu Stabilita ČSOB Penzijní společnosti, a.s. člena skupiny ČSOB či účastnických fondů spravovaných ČSOB Penzijní společností, a. s., člen skupiny ČSOB, případně do jiných penzijních společností schválených Ministerstvem financí České republiky (MF ČR), do kterých pak Banka dodatečně přispívá 2 % nebo 3 % jejich mezd.

Předčasné ukončení pracovního poměru

Při ukončení pracovního poměru výpovědí ze strany zaměstnavatele z důvodů uvedených v zákoníku práce je zaměstnanci přiznáno odstupné podle příslušného ustanovení zákoníku práce ve výši nejvýše trojnásobku průměrného měsíčního výdělku. Další odstupné je zaměstnanci přiznáno ve výši dvojnásobku průměrného měsíčního výdělku v případě, že délka pracovního poměru činí 10-15 let; dvou a půl násobku průměrného měsíčního výdělku při délce 15-20 let; trojnásobku průměrného měsíčního výdělku při délce 20-25 let; čtyřnásobku průměrného měsíčního výdělku při délce 25-30 let, pětinásobku průměrného měsíčního výdělku při délce 30-35 let a šestinásobku průměrného měsíčního výdělku při délce více než 35 let.

V případě ukončení smlouvy mají členové Představenstva Banky nárok na odchodné ve výši 0 až 12 měsíčních platů (v závislosti na podmínkách uzavřené smlouvy). V letech 2016 a 2015 nebylo vyplaceno žádné odchodné.

10. VŠEOBECNÉ SPRÁVNÍ NÁKLADY

(mil. Kč)	2016	2015
Informační technologie	2 172	3 244
Nájemné za pozemky a budovy – minimální leasingové platby	702	708
Marketing	528	463
Poplatky za odborné služby	449	394
Příspěvek do Fondu pro řešení krize	435	0
Ostatní náklady na budovy	428	463
Telekomunikace	336	266
Poplatky za retailové služby	200	237
Administrativa	188	153
Příspěvky do Fondu pojištění vkladů a do Garančního fondu obchodníků s cennými papíry	158	944
Platební karty a elektronické bankovníctví	152	142
Cestovné a přepravné	146	144
Školení	64	66
Náklady na autoprovoz	40	44
Pojištění	36	36
Ostatní	335	312
	6 369	7 616

Do 31. prosince 2015 Banka nakupovala informační a komunikační služby od KBC Group Czech Branch. V návaznosti na převod IT provozních činností zpět do ČSOB od 1. ledna 2016 (Poznámka: 18) se změnila struktura provozních nákladů. Zatímco v roce 2015 jsou náklady na informační a komunikační služby plně vykázány v rámci Všeobecných správních nákladů, v roce 2016 je část těchto nákladů zahrnuta v položkách Náklady na zaměstnance a Odpisy a amortizace.

V rámci položky Informační technologie jsou vykázány budoucí minimální platby nájemného z titulu operativních pronájmů informačních technologií od KBC Group Czech Branch v hodnotě 0 Kč za rok 2016 (2015: 1 943 mil. Kč).

Na základě požadavků vyplývajících z direktivy Evropské Unie a souvisejících závazných prováděcích aktů jsou banky v Evropské Unii povinny od roku 2015 odvádět příspěvky do fondu začleněného do systému Single Resolution Mechanism (SRM). V české legislativě je pro banky v České republice tato povinnost zakotvena od prosince 2015 s účinností od 1. ledna 2016. Nově zákon definuje odvody do SRM a změny ve výpočtu příspěvků do systému pojištění vkladů. V dubnu 2016 Banka obdržela od České národní banky finální kalkulaci odvodu do místního Fondu pro řešení krize ve výši 435 mil. Kč.

11. ZTRÁTY ZE ZNEHODNOCENÍ

(mil. Kč)	2016	2015
Ztráty ze znehodnocení úvěrů a pohledávek (Poznámky: 17, 31, 38.2)	-551	-525
Rezervy na úvěrové přísliby a záruky (Poznámky: 27, 31)	53	-15
Čisté ztráty ze znehodnocení investic v dceřiných a přidružených společnostech a společných podnicích (Poznámky: 18, 31)	151	-10
Ztráty ze znehodnocení pozemků, budov a zařízení (Poznámky: 20, 31)	-9	0
Ztráty ze znehodnocení z aktiv určených k prodeji (Poznámky: 22, 31)	0	-9
Ztráty ze znehodnocení ostatních aktiv (Poznámka: 31)	-1	0
Ztráty ze znehodnocení nehmotných aktiv (Poznámky: 20, 31)	-74	0
	-431	-559

12. DAŇ Z PŘÍJMU

Daňový náklad k 31. prosinci 2016 a 2015 se skládá z těchto složek:

(mil. Kč)	2016	2015
Splatná daň	2 287	1 656
Rezervy na daňové soudní spory	149	0
Přeplatek daně z příjmů z minulých let	-13	-11
Odložený daňový výnos vyplývající ze vzniku a zrušení přechodných rozdílů	-63	-25
	2 360	1 620

Rekonciliace mezi daňovým nákladem a účetním ziskem násobeným domácí sazbou daně k 31. prosinci 2016 a 2015 je následující:

(mil. Kč)	2016	2015
Zisk před zdaněním	17 904	16 401
Použité daňové sazby	19 %	19 %
Daňový náklad vypočtený použitím daňových sazeb	3 402	3 116
Rezervy na daňové soudní spory	149	0
Přeplatek daně z příjmů z minulých let – splatná daň	-13	-11
Daňový dopad nezdaňovaných výnosů	-1 572	-1 627
Daňový dopad daňově neuznatelných nákladů	394	142
	2 360	1 620

Platná sazba daně pro rok 2016 byla 19 % (2015: 19 %).

V nezdaňovaných výnosech jsou zahrnuty zejména daňově osvobozené úrokové a dividendové výnosy.

Odložená daň z příjmů je vypočtena ze všech přechodných rozdílů při použití závazkové metody s uplatněním základní daňové sazby ve výši 19 %.

Pohyby na účtu odložené daně z příjmů jsou následující:

(mil. Kč)	2016	2015
1. leden	-870	-1 106
Výkaz zisku a ztráty	63	25
Realizovatelné cenné papíry (Poznámka: 29)		
Přecenění na reálnou hodnotu	61	-172
Převod do zisku za účetní období	280	109
Zajištění peněžních toků (Poznámka: 29)		
Přecenění na reálnou hodnotu	-21	-22
Převod do zisku za účetní období (Poznámka: 19)	179	152
Ostatní – nákup části podniku pod společnou kontrolou (Poznámka: 18)	0	144
31. prosinec	-308	-870

Odložená daňová pohledávka / závazek zahrnují následující položky:

(mil. Kč)	2016	2015
Odložená daňová pohledávka / závazek		
Zaměstnanecké odměny	265	280
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů	180	231
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů spojených s nákupem části podniku IT (Poznámka: 18)	134	144
Právní nároky	202	93
Opravné položky a rezervy na úvěrová rizika	132	93
Rezervy	97	99
Úvěry a pohledávky - dluhopisy převedené z Realizovatelných cenných papírů (Poznámka: 16)	73	78
Ztráty ze znehodnocení finančních investic	26	26
Ztráty ze znehodnocení hmotného a nehmotného majetku	17	2
Finanční investice držené do splatnosti - dluhopisy převedené z Realizovatelných cenných papírů (Poznámka: 16)	-72	-110
Realizovatelné cenné papíry	-433	-740
Zajištění peněžních toků	-463	-621
Amortizace goodwillu	-478	-442
Ostatní přechodné rozdíly	12	-3
	-308	-870

Dopad odložené daně do výkazu zisku a ztráty zahrnuje následující přechodné rozdíly:

(mil. Kč)	2016	2015
Právní nároky	109	15
Opravné položky a rezervy na úvěrová rizika	39	7
Ztráty ze znehodnocení hmotného a nehmotného majetku	15	-17
Rezervy	-2	15
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů spojených s nákupem části podniku IT (Poznámka: 18)	-10	0
Zaměstnanecké odměny	-15	-4
Amortizace goodwillu	-36	-36
Přechodný rozdíl vyplývající z daňových odpisů	-51	43
Ostatní přechodné rozdíly	14	2
	63	25

Vedení Banky se domnívá, že Banka bude plně realizovat své hrubé odložené daňové pohledávky na základě současné a očekávané budoucí úrovně zdanitelného zisku Banky a jejich kompenzace hrubými odloženými daňovými závazky.

13. DIVIDENDY PLACENÉ A PŘIJATÉ

Dividendy placené

O výsledných placených dividendách se účtuje až po jejich schválení Rozhodnutím jediného akcionáře o rozdělení zisku. Do data vydání výkazů nebylo rozhodnuto o alokaci zisku za rok 2016.

Na základě Rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 22. dubna 2016 byly vyplaceny dividendy za rok 2015 ve výši 50,49 Kč na akcii. Celková výše vyplacené dividendy představuje 14 781 mil. Kč.

Na základě Rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 9. dubna 2015 byly vyplaceny dividendy za rok 2014 ve výši 45,12 Kč na akcii. Celková výše vyplacené dividendy představuje 13 208 mil. Kč.

Dividendy přijaté

Následující tabulka uvádí přehled přijatých dividend od jednotlivých společností za roky 2016 a 2015:

(mil. Kč)	2016	2015
Hypoteční banka, a.s.	2 990	3 078
ČSOB Leasing, a.s.	677	469
Českomoravská stavební spořitelna, a.s.	607	638
Patria Online, a.s.	321	300
ČSOB Factoring, a.s.	100	76
ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB	72	0
Bankovní informační technologie, s.r.o.	45	44
ČSOB Asset Management, a.s., investiční společnost	41	25
První certifikační autorita, a.s.	4	4
ČSOB Advisory, a.s.	2	671
CBCB - Czech Banking Credit Bureau, a.s.	2	2
ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB	2	1
	4 863	5 308

14. POKLADNÍ HOTOVOST A POHLEDÁVKY VŮČI CENTRÁLNÍM BANKÁM

(mil. Kč)	2016	2015
Hotovost (Poznámka: 31)	9 074	9 516
Povinné minimální rezervy (Poznámka: 38.2)	10 774	9 717
Ostatní vklady u centrálních bank (Poznámky: 31, 38.2)	36 072	97 359
	55 920	116 592

Česká národní banka (ČNB) poskytuje úrok z povinných minimálních rezerv na základě oficiální dvoutýdenní repo sazby ČNB. Banka je povinna udržovat výši povinných minimálních rezerv, nicméně v průběhu měsíce mohou být tyto rezervy používány pro účely řízení likvidy. Vzhledem k této skutečnosti Banka považuje povinné minimální rezervy za peněžní ekvivalenty.

Ostatní vklady u centrálních bank obsahují jednodenní půjčky poskytnuté centrální bance ve výši 33 900 mil. Kč k 31. prosinci 2016 (31. prosinec 2015: 94 900 mil. Kč).

15. FINANČNÍ AKTIVA VYKAZOVANÁ V REÁLNÉ HODNOTĚ DO ZISKU NEBO ZTRÁTY

(mil. Kč)	2016	2015
Finanční aktiva k obchodování		
Úvěry a pohledávky		
Umístění na peněžním trhu	15	0
Dluhové nástroje		
Vládní instituce	4 527	13 270
Úvěrové instituce	3 909	4 662
Korporátní bankovníctví	247	1 198
Finanční deriváty (Poznámka: 19)		
Obchodní deriváty	12 179	10 860
Deriváty určené pro ekonomické zajištění	839	661
	21 716	30 651
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazená při prvotním zachycení		
Dluhové nástroje		
Úvěrové instituce	3 485	3 491
	3 485	3 491
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	25 201	34 142

Ve Finančních aktivech vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou zahrnuty dluhové cenné papíry v hodnotě 568 mil. Kč (2015: 0 mil. Kč) zastavené za účelem zajištění repo operací nebo výpůjček cenných papírů. V souladu s podmínkami smluv o repo operacích a výpůjčkách cenných papírů je držitel zastavených cenných papírů přijatých jako zajištění oprávněn tyto cenné papíry následně vložit do repo transakce, resp. prodat.

Ve Finančních aktivech vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazených při prvotním zachycení jsou zahrnuty dluhové cenné papíry oceněné reálnou hodnotou, aby byl minimalizován nesoulad v oceňování těchto aktiv nebo ve vykazování zisků a ztrát na odlišném základě.

16. FINANČNÍ INVESTICE

(mil. Kč)	2016	2015
Realizovatelná finanční aktiva		
Dluhové cenné papíry		
Vládní instituce	39 586	38 944
Úvěrové instituce	32 713	33 907
Korporátní bankovníctví	426	234
Majetkové cenné papíry		
Korporátní bankovníctví	342	1 304
	73 067	74 389
Investice držené do splatnosti		
Dluhové cenné papíry		
Vládní instituce	130 452	133 704
Úvěrové instituce	1 394	1 395
Korporátní bankovníctví	833	1 333
	132 679	136 432
Finanční investice	205 746	210 821

Ve Finančních investicích jsou zahrnuty dluhové cenné papíry zastavené za účelem zajištění repo operací v hodnotě 9 578 mil. Kč (2015: 0 mil. Kč) nebo výpůjček cenných papírů v hodnotě 9 552 mil. Kč (2015: 3 489 mil. Kč) a také dluhové cenné papíry v hodnotě 12 601 mil. Kč (2015: 7 831 mil. Kč) zastavené jako zajištění termínových vkladů a finančních záruk. V souladu s podmínkami smluv o repo operacích a výpůjčkách cenných papírů je držitel zastavených cenných papírů přijatých jako zajištění oprávněn tyto cenné papíry následně vložit do repo transakce, resp. prodat.

V červnu 2013 byla část portfolia dluhových cenných papírů emitovaných vládami převedena z portfolia realizovatelných finančních aktiv do portfolia finančních investic držených do splatnosti v reálné hodnotě 14 513 mil. Kč v návaznosti rozhodnutí Banky o záměru držet tyto dluhopisy do splatnosti. Nerealizované zisky z tržního přecenění dluhopisů, vykázané k okamžiku převodu ve výši 1 224 mil. Kč, zůstaly součástí Oceňovacích rozdílů z realizovatelných finančních aktiv a budou postupně amortizovány prostřednictvím úrokových výnosů až do doby splatnosti jednotlivých dluhopisů (2012: 1 412 mil. Kč).

V červenci a srpnu 2013 byla část portfolia hypotečních zástavních listů převedena z portfolia realizovatelných finančních aktiv do portfolia úvěrů a pohledávek a to v reálné hodnotě 62 978 mil. Kč a to v důsledku rozhodnutí Banky o záměru držet tyto dluhopisy až do splatnosti. Nerealizované ztráty z tržního přecenění dluhopisů, vykázané k okamžiku převodu ve výši 463 mil. Kč, zůstaly součástí Oceňovacích rozdílů z realizovatelných finančních aktiv a budou postupně amortizovány prostřednictvím úrokových výnosů až do doby splatnosti jednotlivých dluhopisů (2012: 4 943 mil. Kč).

V následující tabulce je porovnání účetních a reálných hodnot finančních nástrojů, které byly reklasifikovány z portfolia realizovatelných finančních aktiv:

(mil. Kč)	2016		2015	
	Účetní hodnota	Reálná hodnota	Účetní hodnota	Reálná hodnota
Finanční aktiva				
Finanční investice držené do splatnosti	8 552	9 396	13 446	14 445
Úvěry a pohledávky	61 586	58 220	62 017	58 045

V následující tabulce jsou zobrazeny celkové zisky a ztráty, které by byly vykázány v ostatním úplném výsledku během roku 2016, kdyby nedošlo k žádné reklasifikaci z portfolia realizovatelných finančních aktiv. Toto zveřejnění je pouze informativní a není tímto způsobem vykázáno ve finančních výkazech:

(mil. Kč)	Dluhové cenné papíry emitované vládami	Hypoteční zástavní listy	Celkem
Čisté zisky / ztráty z portfolia realizovatelných finančních aktiv (před zdaněním)	-155	606	451

V následující tabulce jsou zobrazeny celkové zisky a ztráty, které by byly vykázány v ostatním úplném výsledku po datu reklasifikace během roku 2015, kdyby nedošlo k žádné reklasifikaci z portfolia realizovatelných finančních aktiv. Toto zveřejnění je pouze informativní a není tímto způsobem vykázáno ve finančních výkazech:

(mil. Kč)	Dluhové cenné papíry emitované vládami	Hypoteční zástavní listy	Celkem
Čisté zisky / ztráty z portfolia realizovatelných finančních aktiv (před zdaněním)	-55	3 657	3 602

V následující tabulce jsou zobrazeny čisté zisky a ztráty vykázané z reklasifikovaných aktiv v roce 2016:

(mil. Kč)	Dluhové cenné papíry emitované vládami	Hypoteční zástavní listy	Celkem
Úrokové výnosy (před zdaněním)	405	605	1 010

V následující tabulce jsou zobrazeny čisté zisky a ztráty vykázané z reklasifikovaných aktiv v roce 2015 po datu jejich reklasifikace:

(mil. Kč)	Dluhové cenné papíry emitované vládami	Hypoteční zástavní listy	Celkem
Úrokové výnosy (před zdaněním)	446	780	1 226

Následující tabulka zobrazuje očekávané nediskontované peněžní platby vypočtené k datu reklasifikace a očekávané průměrné efektivní úrokové míry podle zbytkové splatnosti aktiv:

(mil. Kč)	Dluhové cenné papíry emitované vládami	Hypoteční zástavní listy	Celkem
Očekávané nediskontované peněžní platby vypočtené k datu reklasifikace	15 135	86 007	101 142
Očekávané průměrné efektivní úrokové míry podle zbytkové splatnosti aktiv	3,5 %	2,0 %	

K 31. prosinci 2015 Banka vykazovala podíl ve společnosti Visa Europe v hodnotě 1 288 mil. Kč na základě ocenění modelem, který vycházel z očekávaného provedení ohlášené transakce spojení Visa Inc. a Visa Europe Ltd. Fúze společností Visa Europe Ltd. a Visa Inc. se uskutečnila v červnu 2016. V souladu s konečnou podobou fúze bylo stanoveno vypořádání kupní ceny ve třech tranších: peněžní plnění, převod preferenčních akcií Visa Inc. a dodatečné peněžní plnění v roce 2019.

V červnu 2016 Banka obdržela první část formou peněžního plnění ve výši 977 mil. Kč.

V rámci druhé části vypořádání kupní ceny Banka obdržela preferenční akcie Visa Inc. (série C). V návaznosti na to Banka odúčtovala původní podíl ve společnosti Visa Europe a v rámci Realizovatelných finančních aktiv vykazovala k 30. červnu 2016 podíl ve Visa Inc. v hodnotě 251 mil. Kč. Preferenční akcie Visa Inc. mohou být, s jistými omezeními, prodány pouze ostatním držitelům preferenčních akcií Visa Inc. a na obchodovatelné akcie Visa Inc. budou převedeny po 12 letech od fúze.

V případě, že Banka bude držet akcie Visa Inc. po dobu nejméně 3 let od data fúze, obdrží třetí část vypořádání kupní ceny formou odloženého peněžního plnění ve výši 84 mil. Kč.

V položce Čistý zisk z realizovatelných finančních aktiv v rámci konsolidovaného výkazu zisku a ztráty za rok 2016 Banka vykazovala jako výsledek transakce zisk ve výši 1 295 mil. Kč. Odložené peněžní plnění v objemu 76 mil. Kč bude Banka amortizovat po dobu 3 let.

Rekonciliace kumulativních ztrát ze znehodnocení finančních investic v letech 2015 a 2016:

(mil. Kč)	Realizovatelná finanční aktiva Majetkové cenné papíry	Celkem
1. leden 2015	79	79
Zvýšení / snížení	0	0
31. prosinec 2015	79	79
Použití	-29	-29
31. prosinec 2016	50	50

17. ÚVĚRY A POHLEDÁVKY

(mil. Kč)	2016	2015
Struktura podle kategorie dlužníka		
Centrální banky	235 003	70 001
Vládní instituce	6 188	8 673
Úvěrové instituce	193 790	173 842
Ostatní právnické osoby	226 929	216 569
Soukromé osoby	43 425	39 561
Hrubé úvěry	705 335	508 646
Opravné položky na ztráty z úvěrů	-6 595	-6 978
	698 740	501 668

V rámci položky Centrální banky jsou zahrnuty úvěry z reverzních repo operací s centrální bankou v objemu 235 003 mil. Kč k 31. prosinci 2016 (31. prosince 2015: 70 001 mil. Kč).

Následující tabulky uvádí přehled změn v opravných položkách na ztráty z úvěrů a pohledávek za roky 2015 a 2016 v členění podle tříd finančních nástrojů a podle individuálně a kolektivně posuzovaných pohledávek:

(mil. Kč)	Vládní instituce	Úvěrové instituce	Ostatní právnické osoby	Soukromé osoby	Celkem
1. leden 2015	7	13	5 423	1 541	6 984
Čisté zvýšení opravných položek na ztráty z úvěrů (Poznámka: 11)	-4	-13	476	66	525
Odpisy	0	0	-407	-122	-529
Kurzové rozdíly	0	0	-4	2	-2
31. prosinec 2015	3	0	5 488	1 487	6 978
Čisté zvýšení opravných položek na ztráty z úvěrů (Poznámka: 11)	7	0	548	-4	551
Odpisy	0	0	-808	-126	-934
Kurzové rozdíly	0	0	-2	2	0
31. prosinec 2016	10	0	5 226	1 359	6 595

(mil. Kč)	Individuální znehodnocení	Kolektivní znehodnocení	Celkem
1. leden 2015	6 532	452	6 984
Zvýšení opravných položek na ztráty z úvěrů (Poznámka: 11)	1 503	146	1 649
Snížení opravných položek na ztráty z úvěrů (Poznámka: 11)	-1 018	-106	-1 124
Odpisy	-529	0	-529
Kurzové rozdíly	-2	0	-2
31. prosinec 2015	6 486	492	6 978
Zvýšení opravných položek na ztráty z úvěrů (Poznámka: 11)	1 685	273	1 958
Snížení opravných položek na ztráty z úvěrů (Poznámka: 11)	-1 310	-97	-1 407
Odpisy	-934	0	-934
31. prosinec 2016	5 927	668	6 595

18. INVESTICE V DCEŘINÝCH A PŘIDRUŽENÝCH SPOLEČNOSTECH A SPOLEČNÝCH PODNICÍCH

Přímé vlastnictví Banky (%) ve významných dceřiných a přidružených společnostech a společných podnicích bylo následující:

Název	Zkrácený název	2016		2015	
		(%)	Účetní hodnota	(%)	Účetní hodnota
Dceřiné společnosti					
Bankovní informační technologie, s.r.o.	BANIT	100,00	60	100,00	60
Centrum Radlická a.s.	Centrum Radlická	100,00	709	100,00	709
ČSOB Advisory, a.s.	ČSOB Advisory	100,00	1 458	100,00	1 458
ČSOB Factoring, a.s.	ČSOB Factoring	100,00	1 145	100,00	1 095
ČSOB Leasing, a.s.	ČSOB Leasing	100,00	7 100	100,00	7 100
ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB	ČSOB PS	100,00	1 475	100,00	1 267
ČSOB Property fund, a.s.	ČSOB Property fund	59,79	280	59,79	262
Hypoteční banka, a.s.	Hypoteční banka	100,00	31 127	100,00	30 776
Patria Online, a.s.	Patria Online	100,00	955	100,00	1 180
Radlice Rozvojová, a.s.	Radlice Rozvojová	100,00	366	100,00	271
Společný podnik					
Českomoravská stavební spořitelna, a.s.	ČMSS	55,00	1 540	55,00	1 540
Přidružená společnost					
ČSOB Asset Management, a.s., investiční společnost	ČSOB AM	40,08	19	40,08	46
ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB	ČSOB Pojišťovna	0,24	9	0,24	9
			46 243		45 773

Všechny společnosti mají sídlo v České republice.

V březnu 2016 Banka zvýšila účetní hodnotu svého podílu v Radlice Rozvojová o 55 mil. Kč formou příplatku do vlastního kapitálu mimo základní kapitál společnosti.

V červnu 2016 bylo přijato vyplacení ostatních kapitálových fondů z ČSOB AM ve výši 27 mil. Kč.

Dodatečné platby za squeeze-out menšinového podílu v Hypoteční bance provedené v roce 2016 vedly ke zvýšení účetní hodnoty podílu o 1 mil. Kč.

V srpnu 2016 Banka zvýšila účetní hodnotu svého podílu v ČSOB Factoring o 50 mil. Kč formou příplatku do vlastního kapitálu mimo základní kapitál společnosti.

V září 2016 Banka zvýšila účetní hodnotu svého podílu v Hypoteční bance o 350 mil. Kč formou příplatku do vlastního kapitálu mimo základní kapitál společnosti.

V prosinci 2016 Banka zvýšila účetní hodnotu svého podílu v Radlice Rozvojová o 40 mil. Kč formou příplatku do vlastního kapitálu mimo základní kapitál společnosti.

V prosinci 2016 Banka snížila účetní hodnotu svého podílu v ČSOB PS o 150 mil. Kč prostřednictvím výplaty ostatních kapitálových fondů společnosti.

Dne 19. prosince 2014 Banka nakoupila 100 % akcií a 100 % podíl na hlasovacích právech ve společnosti Patria Online, a.s., která má plnou kontrolu ve společnostech Patria Finance, a.s. a Patria Corporate Finance, a.s. Pořizovací cena činila 1 180 mil. Kč. Kontrola nad společností Patria Online byla převedena do Banky dne 1. ledna 2015.

Na základě rozhodnutí jediného akcionáře Banka navýšila v dubnu 2015 emisní ážio v Hypoteční bance o 600 mil. Kč.

V červnu 2015 Banka zvýšila účetní hodnotu svého podílu v ČSOB Leasing o 1 200 mil. Kč formou příplatku do vlastního kapitálu mimo základní kapitál společnosti.

V červnu 2015 bylo přijato vyplacení ostatních kapitálových fondů z ČSOB AM ve výši 27 mil. Kč.

V červenci 2015 Banka zvýšila účetní hodnotu svého podílu v ČSOB Factoring o 120 mil. Kč formou příplatku do vlastního kapitálu mimo základní kapitál společnosti.

V červenci 2015 bylo přijato vyplacení ostatních kapitálových fondů z ČSOB Advisory ve výši 400 mil. Kč.

V listopadu 2015 Banka zvýšila účetní hodnotu svého podílu v ČSOB Leasing o 1 000 mil. Kč formou příplatku do vlastního kapitálu mimo základní kapitál společnosti.

Na základě rozhodnutí jediného akcionáře Banka navýšila v prosinci 2015 emisní ážio v Hypoteční bance o 2 500 mil. Kč.

Na základě smlouvy o výkonu hlasovacích práv Banka disponuje 40 % hlasovacích práv v ČSOB Pojišťovně. Z tohoto důvodu ČSOB Pojišťovna je stále považována za přidruženou společnost banky.

Na základě smlouvy o výkonu hlasovacích práv Banka disponuje 95,67 % hlasovacích práv ve společnosti ČSOB Property fund.

Na základě stanov společnosti ČSOB spoluovládá ČMSS společně s vlastníkem zbývajících 45 % podílu. Z toho důvodu je tato společnost vykazována jako společný podnik.

Podíly v ostatních společnostech jsou shodné s podíly na hlasovacích právech.

K 31. prosinci 2015 a 2016 považuje Banka hodnotu investic v některých dceřiných společnostech za znehodnocenou.

V letech 2016 a 2015 bylo částečně rozpuštěno znehodnocení podílu v ČSOB PS jako výsledek snížení kapitálu a nárůstu projektovaných diskontovaných peněžních toků. Na základě výše uvedeného bylo provedeno částečné rozpuštění znehodnoceného podílu ve výši 358 mil. Kč v roce 2016 a 250 mil. Kč v roce 2015.

V roce 2016 byla znehodnocena hodnota podílu ve společnosti Patria Online v důsledku výplaty nerozdělených zisků do ČSOB. Na základě výše uvedeného byla vytvořena opravná položka v částce 225 mil. Kč.

V roce 2016 byl realizován prodej budovy, která byla kontrolována společností ČSOB Property fund na základě poklesu projektovaných diskontovaných peněžních toků. Na základě tohoto faktu byla rozpuštěna opravná položka na ztráty ze znehodnocení v částce 18 mil. Kč.

V prosinci 2015 byla znehodnocena hodnota podílu v ČSOB Property fund na základě poklesu projektovaných diskontovaných peněžních toků. Na základě tohoto faktu byla vytvořena opravná položka na ztráty ze znehodnocení v částce 10 mil. Kč.

Management Banky se domnívá, že neexistují žádné další indikace znehodnocení hodnot investic Banky v dceřiných společnostech, v přidružené společnosti ani ve společném podniku.

Rekonciliace opravných položek na ztráty ze znehodnocení finančních investic v letech 2015 a 2016:

(CZKm)	ČSOB PS	ČSOB Property fund	Patria Online	Total
1. leden 2015	358	254	0	612
Zvýšení (Poznámka: 11)	0	10	0	10
31. prosinec 2015	358	264	0	622
Zvýšení (Poznámka: 11)	0	0	225	225
Snížení (Poznámka: 11)	-358	-18	0	-376
31. prosinec 2016	0	246	225	471

V roce 2015, v souladu se strategií Skupiny, byly informační a komunikační služby poskytované společností KBC Group Czech Branch znovu začleněny zpět do ČSOB (Poznámka: 36). Dohoda o nabytí části podniku uzavřená mezi ČSOB a KBC Group vstoupila v platnost v prosinci 2015. Na základě této dohody Banka získala k 31. prosinci 2015 vybrané činnosti a procesy od KBC Group Czech Branch, včetně zaměstnanců (Poznámka: 9), aktiv a závazků souvisejících s poskytováním informačních a komunikačních služeb. Tento převod představoval nákup části podniku do Banky. Prodejní cena, která představovala budoucí čistý odliv hotovostních prostředků z Banky, byla stanovena na základě znaleckého posudku a činila 955 mil. Kč. Rozdíl mezi prodejní cenou části podniku a účetní hodnotou převedených aktiv a závazků ve výši 612 mil. Kč byl vykázán ve vlastním kapitálu Banky.

Akvizice byla zahrnuta do nekonsolidovaných finančních výkazů Banky metodou spojení podílů.

Níže je uvedena analýza finančního dopadu akvizice informačních a komunikačních služeb do finančních výkazů Banky k 31. prosinci 2015.

Výše nabytých aktiv a závazků

(mil. Kč)	31.12.2015
AKTIVA	
Odložené daňové pohledávky (Poznámka: 12)	144
Pozemky, budovy a zařízení (Poznámka: 20)	504
Goodwill a jiná nehmotná aktiva (Poznámka: 21)	2 317
Ostatní aktiva	135
Aktiva celkem	3 100
ZÁVAZKY	
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	2 738
Ostatní závazky	19
Závazky celkem	2 757
Celková identifikovatelná čistá aktiva	343
Snížení nerozděleného zisku	612
Peněžní plnění (Poznámka: 26)	955

Peněžní plnění bylo vypořádáno v únoru 2016. Žádná část z poskytnutého protiplnění nebyla podmíněna. V rámci položky Finanční závazky v zůstatkové hodnotě byly k 31. prosinci 2015 zahrnuty hotovostní ekvivalenty ve výši 1 136 mil. Kč.

19. FINANČNÍ DERIVÁTY

Banka využívá finanční deriváty pro účely obchodování a zajišťování. Finanční deriváty zahrnují swapy, forwardy a opční smlouvy. Swapová smlouva představuje smlouvu dvou stran o výměně peněžních toků na základě konkrétních příslušných nominálních částek, aktiv, případně indexů. Forwardové smlouvy jsou smlouvy o nákupu nebo prodeji určitého objemu finančních nástrojů, indexů, měny nebo komodity k předem stanovenému budoucímu termínu a za předem stanovenou sazbu nebo cenu. Opční smlouva je smlouva, která na kupujícího převádí právo, nikoliv však povinnost koupit nebo prodat určité množství finančního nástroje, indexu, měny nebo komodity za předem určenou sazbu nebo cenu k určitému budoucímu datu nebo během budoucího období.

Úvěrové riziko související s finančními deriváty

Použitím finančních derivátů se Banka vystavuje úvěrovému riziku v případě, že protistrany své závazky z finančních derivátů nesplní. V takovém případě se úvěrové riziko rovná kladné reálné hodnotě finančních derivátů u této protistrany. Pokud je reálná hodnota finančního derivátu kladná, nese riziko ztráty Banka; naopak, pokud je reálná hodnota finančního derivátu záporná, nese riziko ztráty (nebo úvěrové riziko) protistrana. Banka minimalizuje úvěrové riziko prostřednictvím definovaných postupů pro schvalování úvěrů, limitů a monitorovacích postupů. Kromě toho Banka podle okolností vyžaduje zajištění a využívá dvoustranných rámcových smluv o vzájemném započtení pohledávek a závazků.

Všechny finanční deriváty se obchodují na mimoburzovním trhu.

Maximální míra úvěrového rizika Banky plynoucího z nesplacených neúvěrových derivátů se v případě platební neschopnosti protistrany stanoví jako náklady na kompenzaci příslušných peněžních toků s pozitivní reálnou hodnotou, po odečtení dopadů dvoustranných smluv o vzájemném započtení pohledávek a závazků a drženého zajištění. Skutečná úvěrová angažovanost Banky je nižší než pozitivní reálné hodnoty vykázané níže v tabulkách finančních derivátů, neboť do nich nebyl promítnut vliv zajištění a smluv o vzájemném zápočtu závazků a pohledávek.

Finanční deriváty určené k obchodování

Obchodování Banky primárně zahrnuje poskytování různých derivátů klientům a řízení obchodních pozic na vlastní účet. Finanční deriváty určené k obchodování zahrnují také takové deriváty, které se používají pro účely řízení aktiv a závazků (ALM) za účelem řízení úrokové pozice bankovní knihy (pozice řízené ALM) a které nesplňují podmínky zajišťovacího účetnictví, nicméně slouží pro účely ekonomického zajištění.

Smluvní nebo nominální částky a kladné a záporné reálné hodnoty nesplacených obchodních pozic derivátů Banky k 31. prosinci 2016 a 2015 jsou uvedeny v následující tabulce. Smluvní nebo nominální částky představují objem nesplacených transakcí k určitému časovému okamžiku; nepředstavují potenciál zisku nebo ztráty spojený s tržním rizikem nebo úvěrovým rizikem při těchto transakcích.

Obchodní pozice

(mil. Kč)	2016			2015		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Úrokové kontrakty						
Swapy	552 066	8 868	10 109	449 121	8 097	10 080
Forwardy	16 700	2	0	39 592	6	0
Opce	47 043	94	105	15 478	90	102
	615 809	8 964	10 214	504 191	8 193	10 182
Měnové kontrakty						
Swapy / Forwardy	161 563	1 182	452	140 985	852	453
Měnové úrokové swapy	59 440	1 029	677	56 638	1 057	602
Opce	74 236	571	569	32 877	158	163
	295 239	2 782	1 698	230 500	2 067	1 218
Akciové kontrakty						
Swapy	5 360	118	92	3 710	13	85
Opce	3 231	163	23	1 409	43	0
	8 591	281	115	5 119	56	85
Komoditní kontrakty						
Swapy / Opce	3 383	152	144	5 702	544	529
Finanční obchodní deriváty celkem (Poznámky: 15, 24)	923 022	12 179	12 171	745 512	10 860	12 014

ALM pozice – ekonomické zajištění

(mil. Kč)	2016			2015		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Úrokové kontrakty						
Swapy	148 337	463	217	90 589	299	232
Měnové kontrakty						
Měnové úrokové swapy	6 430	376	58	8 403	362	51
Finanční deriváty určené pro ekonomické zajištění celkem (Poznámky: 15, 24)	154 767	839	275	98 992	661	283

Zajišťovací finanční deriváty

Pro řízení úrokového rizika Banky, vznikajícího z neobchodních činností nebo z řízení aktiv a závazků, které jsou zařazeny v bankovní knize Banky, používá Odbor pro řízení aktiv a závazků (ALM) úrokové kontrakty na finanční deriváty. Úrokové riziko vzniká, jestliže úrokově citlivá aktiva mají lhůty splatnosti či parametry přecenění odchylné od souvztažných úrokově citlivých závazků. Cílem Banky v oblasti řízení úrokového rizika v bankovní knize je snížit strukturální úrokové riziko jednotlivých měn, a tím i kolísání čistých úrokových marží. Strategie využití derivátů pro dosažení tohoto cíle zahrnují jednak swapy měnových úrokových angažovaností, jednak úpravy parametrů změn ocenění některých úrokově citlivých aktiv a závazků tak, aby změny úrokových sazeb neměly výrazně záporný dopad na čisté úrokové marže a na peněžní toky v bankovní knize. Směrnice Banky pro dosahování určitých strategií v současnosti ukládají využívat jak zajištění peněžních toků tak také zajištění reálné hodnoty.

Finanční deriváty pro zajištění peněžních toků

Převážná část zajišťovacích derivátů jsou CZK úrokové swapy, jejichž uzavřením si Banka zajišťuje variabilní úrokový výnos ve výši 14-denní repo sazby plynoucí z reverzních repo operací uzavřených s ČNB. Zajišťovací swapy jsou uzavírány za účelem výměny variabilního úroku PRIBOR 3M nebo PRIBOR 6M placeného Bankou a fixních úrokových plateb, které Banka přijímá. Zajištění je efektivní vzhledem k velmi silné korelaci mezi 14-denní repo sazbou a úrokovou sazbou PRIBOR 3M nebo PRIBOR 6M.

Banka také využívá úrokové swapy v jedné měně

- za účelem zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn poskytovaných úrokových sazeb na klientských depozitech, které mají dobu splatnosti mezi jedním týdnem a šesti měsíci a na skupině nestandardních běžných účtů klientů (variabilita úroků zaplacených z klientských depozit s pohyblivou úrokovou sazbou je efektivně zajištěna swapy, ze kterých Banka získává variabilní úrokovou sazbu a platí pevnou úrokovou sazbu).
- za účelem zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn úrokových sazeb na skupině neretailových klientských běžných účtů (variabilita úroků zaplacených z klientských běžných účtů je efektivně zajištěna swapy, z nichž Banka získává variabilní úrokovou sazbu a platí pevnou úrokovou sazbu).
- ke konvertování úvěrů poskytnutých klientům s pohyblivou sazbou na fixní sazby.

Prostřednictvím měnových úrokových swapů Banka zajišťuje měnové riziko vyplývající z úrokových výnosů naběhlých z cizoměnových investičních dluhových cenných papírů. Ve výkazu o finanční situaci Banky jsou tyto pevně a variabilně úročené cenné papíry zařazeny v položkách Realizovatelná finanční aktiva a Finanční investice držené do splatnosti.

Smluvní nebo nominální částky a kladné a záporné reálné hodnoty otevřených zajišťovacích finančních derivátů Banky k 31. prosinci 2016 a 2015 jsou vykázány takto:

(mil. Kč)	2016			2015		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Zajištění peněžních toků						
Úrokové swapy v jedné měně	106 722	5 150	2 476	107 058	6 245	2 915
Měnové úrokové swapy	11 922	422	866	14 416	533	867
Zajišťovací finanční deriváty celkem	118 644	5 572	3 342	121 474	6 778	3 782

Čisté zisky a ztráty realizované ze zajišťovacích finančních derivátů převedené do výkazu zisku a ztráty jsou následující:

(mil. Kč)	2016	2015
Úrokové výnosy (Poznámka: 29)	929	823
Čisté zisky / ztráty z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty (Poznámka: 29)	12	-22
Daň z příjmu (Poznámka: 12)	-179	-152
Čisté zisky	762	649

Ve výkazu zisku a ztráty byl v roce 2016 vykázán zisk 3 mil. Kč z důvodu neefektivní části zajištění finančních derivátů pro zajištění peněžních toků (2015: zisk 15 mil. Kč).

Čistý zisk z ukončených zajišťovacích derivátů (z důvodu prodeje / znehodnocení zajišťovaných dluhopisů nebo negativního výsledku testu efektivit zajištění) převedený z Oceňovacích rozdílů ze zajištění peněžních toků ve vlastním kapitálu do výkazu zisku a ztráty činil v roce 2016 10 mil. Kč (2015: čistá ztráta 38 mil. Kč). Tento zisk / ztráta jsou součástí položky Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Peněžní toky ze zajišťovacích úrokových swapů jsou v čase proměnlivé a těžko předem stanovitelné. Z toho důvodu Banka používá analýzu zbytkové smluvní splatnosti nominálních hodnot zajišťovacích derivátů namísto očekávaných budoucích peněžních toků ze zajišťovaných položek. Vzhledem k tomu, že účelem zajišťovací konstrukce je zajištění fixního úrokového příjmu, je informace o vývoji nominálních hodnot zajišťovacích finančních derivátů podle zbývajících smluvní splatnosti relevantnější. Peněžní toky ze zajišťovaných položek jsou očekávány ve stejných obdobích, jako jsou zbytkové splatnosti zajišťovacích derivátů peněžních toků.

Následující tabulka podává přehled nominálních hodnot zajišťovacích finančních derivátů podle zbývajících smluvní splatnosti k 31. prosinci 2016 a 2015:

(mil. Kč)	2016	2015
Do 3 měsíců	5 810	6 953
Od 3 do 6 měsíců	9 492	2 395
Od 6 měsíců do 1 roku	7 820	5 273
Od 1 roku do 2 let	20 978	23 112
Od 2 do 5 let	58 348	52 050
Nad 5 let	16 196	31 691
	118 644	121 474

Finanční deriváty pro zajištění reálné hodnoty

Banka využívá měnové úrokové swapy pro zajištění měnového a úrokového rizika vyplývajícího ze změn reálné hodnoty cizoměnových dluhopisů s pevnou úrokovou sazbou zařazených v portfoliu Realizovatelná finanční aktiva, které vycházejí ze změn měnového kurzu a bezrizikové swapové výnosové křivky. Měnový úrokový swap, který mění pevný placený úrok v cizí měně za získávaný variabilní úrok v domácí měně, je uzavírán s předpokladem vysoce efektivního zajištění.

Banka využívá úrokové swapy k zajištění úrokového rizika, které vzniká z pohybu reálných hodnot realizovatelných dluhopisů, které vycházejí ze změn bezrizikové swapové výnosové křivky. Úrokový swap, který mění pevný placený úrok za získávaný variabilní, je denominovaný ve stejné měně jako zajišťovaný dluhopis s předpokladem vysoce efektivního zajištění.

Banka využívá konstrukci zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn reálné hodnoty portfolia běžných a spořicíh účtů retailových klientů, které vycházejí ze změn bezrizikové výnosové křivky. Úrokové riziko z portfolia běžných účtů a spořicíh účtů retailových klientů, které byly označeny jako zajištěná položka, je efektivně zajištěné úrokovým swapem, který mění variabilní placený úrok za získávaný pevný úrok.

Banka využívá konstrukci zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn reálné hodnoty portfolia úvěrů s pevnou úrokovou sazbou, které vycházejí ze změn bezrizikové výnosové křivky. Úrokové riziko je efektivně zajištěné úrokovým swapem, který mění pevný placený úrok za získávaný variabilní úrok.

Banka využívá konstrukci zajištění reálné hodnoty portfolia hypotečních zástavních listů s fixní úrokovou sazbou zařazených v portfoliu Realizovatelná finanční aktiva. Je zajištěno úrokové riziko pramenící ze změn reálné hodnoty zástavních listů ke změně bezrizikové výnosové křivky. Úrokové riziko je účinně zajištěno jednoměnovým úrokovým swapem, který mění pevný placený úrok na získávaný variabilní úrok.

Banka využívá úrokové swapy k zajištění úrokového rizika, které vzniká z pohybu reálných hodnot dluhopisů klasifikovaných do Úvěrů a pohledávek (neveřejná emise bez aktivního sekundárního trhu) k bezrizikové swapové výnosové křivce. Úrokový swap, který mění pevný placený úrok na získávaný variabilní úrok je denominován ve stejné měně jako zajištěný dluhopis s předpokladem vysoce účinného zajištění.

Smluvní nebo nominální částky a kladné a záporné reálné hodnoty otevřených zajišťovacích finančních derivátů Banky k 31. prosinci 2016 a 2015 jsou vykázány takto:

(mil. Kč)	2016			2015		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Zajištění reálné hodnoty						
<i>Úrokové swapy v jedné měně</i>						
Zajištění na individuální bázi	51 012	36	5 117	35 785	18	4 855
Zajištění na portfolio bázi	314 372	6 015	1 888	262 463	5 110	1 882
<i>Měnové úrokové swapy</i>						
Zajištění na individuální bázi	516	0	71	923	0	149
Zajišťovací finanční deriváty celkem	365 901	6 051	7 076	299 171	5 128	6 886

V položce Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou v roce 2016 vykázány čisté ztráty realizované ze zajištěné položky přiřaditelné k zajištěnému úrokovému riziku ve výši 724 mil. Kč (2015: 318 mil. Kč).

Čisté zisky realizované ze zajišťovacích nástrojů, které jsou také vykázány v položce Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, činily 679 mil. Kč (2015: 216 mil. Kč).

20. POZEMKY, BUDOVY A ZAŘÍZENÍ

(mil. Kč)	Pozemky a budovy	IT vybavení	Kancelářské vybavení	Ostatní	Nedokončené investice	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. lednu 2015	4 549	123	553	1 467	11	6 703
Oprávky a snížení hodnoty k 1. lednu 2015	-2 520	-123	-429	-1 080	0	-4 152
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2015	2 029	0	124	387	11	2 551
Převody	57	0	10	24	-91	0
Přírůstky	0	0	0	0	123	123
Úbytky	-6	0	-1	-10	0	-17
Nákup části podniku pod společnou kontrolou (Poznámka: 18)	0	414	0	21	69	504
Odpisy	-195	0	-29	-90	0	-314
Převod do aktiv určených k prodeji	-62	0	0	-20	0	-82
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2015	1 823	414	104	312	112	2 765
z toho						
Pořizovací hodnota	4 392	511	549	1 334	112	6 898
Oprávky a snížení hodnoty	-2 569	-97	-445	-1 022	0	-4 133

(mil. Kč)	Pozemky a budovy	IT vybavení	Kancelářské vybavení	Ostatní	Nedokončené investice	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. lednu 2016	4 392	511	549	1 334	112	6 898
Oprávky a snížení hodnoty k 1. lednu 2016	-2 569	-97	-445	-1 022	0	-4 133
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2016	1 823	414	104	312	112	2 765
Převody	149	340	19	71	-579	0
Přírůstky	0	0	0	0	770	770
Úbytky	-23	-1	-3	-8	0	-35
Odpisy	-187	-177	-29	-92	0	-485
Snížení hodnoty	-9	0	0	0	0	-9
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2016	1 753	576	91	283	303	3 006
z toho						
Pořizovací hodnota	4 431	851	546	1 335	303	7 465
Oprávky a snížení hodnoty	-2 678	-275	-455	-1 052	0	-4 460

V souvislosti s převodem informačních a komunikačních služeb zpět do ČSOB v roce 2015 Banka nabyla aktiva informačních a telekomunikačních technologií (Poznámka: 18). Tato aktiva jsou vykázána jako nákup části podniku pod společnou kontrolou.

Pozemky, budovy a zařízení jsou aktiva, u nichž Banka běžně neočekává realizaci ve lhůtě dvanácti měsíců po skončení účetního období.

21. GOODWILL A OSTATNÍ NEHMOTNÁ AKTIVA

	Goodwill	Software	Ostatní nehmotná aktiva	Nedokončené Investice	Celkem
(mil. Kč)					
Pořizovací hodnota k 1. lednu 2015	2 752	2 347	726	9	5 834
Oprávky a snížení hodnoty k 1. lednu 2015	-63	-2 338	-706	0	-3 107
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2015	2 689	9	20	9	2 727
Převody	0	3	29	-32	0
Přírůstky	0	0	0	26	26
Úbytky	0	0	0	0	0
Nákup části podniku pod společnou kontrolou (Poznámka: 18)	0	1 776	0	541	2 317
Odpisy	0	-3	-8	0	-11
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2015	2 689	1 785	41	544	5 059
z toho					
Pořizovací hodnota	2 752	4 124	754	544	8 174
Oprávky a snížení hodnoty	-63	-2 339	-713	0	-3 115
(mil. Kč)					
Pořizovací hodnota k 1. lednu 2016	2 752	4 124	754	544	8 174
Oprávky a snížení hodnoty k 1. lednu 2016	-63	-2 339	-713	0	-3 115
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2016	2 689	1 785	41	544	5 059
Převody	0	59	35	-94	0
Přírůstky	0	0	0	738	738
Úbytky	0	-12	0	0	-12
Odpisy	0	-450	-12	0	-462
Snížení hodnoty	0	-14	0	-60	-74
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2016	2 689	1 368	64	1 128	5 249
z toho					
Pořizovací hodnota	2 752	4 394	530	1 188	8 864
Oprávky a snížení hodnoty	-63	-3 026	-466	-60	-3 615

V souvislosti s převodem informačních a komunikačních služeb zpět do ČSOB v roce 2015 Banka nabyła aktiva související s informačními a telekomunikačními technologiemi (Poznámka: 18). Tato aktiva jsou vykázána jako nákup části podniku pod společnou kontrolou.

V rámci položky Nedokončené investice je k 31. prosinci 2016 zahrnutý interně vyvíjený software v hodnotě 1 116 mil. Kč (31. prosince 2015: 529 mil. Kč).

Goodwill a ostatní nehmotná aktiva jsou aktiva, u nichž Banka běžně neočekává realizaci ve lhůtě dvanácti měsíců po skončení účetního období.

Goodwill byl přiřazen k segmentu Retailové bankovníctví a SME klienti, které představují penězotvornou jednotku. Zpětně získatelná hodnota pro segment Retailové bankovníctví a SME klienti byla určena na základě výpočtu hodnoty z užívání. Tento výpočet používá předpokládané peněžní toky vycházející z rozpočtů schválených managementem pro nadcházející čtyři roky, které byly poté extrapolovány na dalších pět let s použitím očekávané míry růstu 3 %, a následně byla zohledněna současná hodnota peněžních toků generovaných po tomto období.

V případě segmentu Retailové bankovníctví a SME klienti byly peněžní toky založeny na čistém zisku tvořeném peněžotvornou jednotkou nad úroveň požadovaného kapitálu a hodnoty budoucích peněžních toků. Pro výpočet hodnoty budoucích peněžních toků byla pro rok 2016 použita diskontní sazba ve výši 10,1 % (2015: 9,8 %) a v rámci kalkulace 2015 a 2016 nulové dlouhodobé očekávané tempo růstu.

Hodnota z užívání je zvláště citlivá na následující klíčové předpoklady:

- Předpokládané tempo růstu vývoje peněžních toků za mezním rokem rozpočtu. Banka zastává konzervativní přístup při výpočtu hodnoty budoucích peněžních toků, a proto použila nulové předpokládané tempo růstu segmentu Retailové bankovníctví a SME klienti po rozpočtovém období.
- Riziková diskontní sazba. Pro segment Retailové bankovníctví a SME klienti byla použita průměrná riziková diskontní sazba ve výši 10,0 % (2015: 9,8 %). Ta se skládá z bezrizikové sazby v eurozóně, dlouhodobé inflace na českém trhu a v eurozóně, z rozpětí credit default swapů v České republice ve vztahu k eurozóně a z průměrného beta faktoru poměrného tržního rizika včetně tržní rizikové premie.

Hlavní předpoklady popsané výše se mohou měnit v závislosti na změnách hospodářských a tržních podmínek.

Výsledkem testu je, že hodnota z užívání je významně vyšší než účetní hodnota goodwillu, a proto snížení hodnoty goodwillu není pravděpodobné.

Management se domnívá, že potenciální změna v zásadních předpokladech, na kterých je zpětně získatelná hodnota založená, by nezpůsobila její pokles pod účetní hodnotu.

22. AKTIVA URČENÁ K PRODEJI

(mil. Kč)	Pozemky a budovy	Ostatní	Celkem
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2015	491	0	491
Převod z pozemků a budov	62	20	82
Přírůstky	38	0	38
Úbytky	-516	-20	-536
Snížení hodnoty (Poznámka: 11)	-9	0	-9
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2015	66	0	66
z toho			
Požizovací hodnota	75	0	75
Snížení hodnoty	-9	0	-9
(mil. Kč)	Pozemky a budovy	Ostatní	Celkem
Účetní zůstatková hodnota k 1. lednu 2016	66	0	66
Přírůstky	1	0	1
Úbytky	-32	0	-32
Účetní zůstatková hodnota k 31. prosinci 2016	35	0	35
z toho			
Požizovací hodnota	44	0	44
Snížení hodnoty	-9	0	-9

Pohyby vykázané v Převodech z pozemků, budov a zařízení představují budovy, které se Banka rozhodla prodat. Budovy byly vykázané v hodnotě nižší z účetní hodnoty a z reálné hodnoty snížené o náklady na prodej. Reálná hodnota budov byla vypočtena na základě indikativních tržních cen. Ztráty ze snížení hodnoty vyplývající ze snížené zpětně získatelné částky budov byly způsobeny poklesem očekávaných budoucích peněžních toků snížených o náklady na prodej.

23. OSTATNÍ AKTIVA

(mil. Kč)	2016	2015
Pohledávky za různými dlužníky, po zohlednění opravných položek (Poznámky: 30, 32, 35, 38.2)	675	682
Náklady příštích období	229	233
Příjmy příštích období (Poznámky: 30, 32, 35, 38.2)	117	216
DPH a ostatní daňové pohledávky	9	5
	1 030	1 136

Banka očekává realizaci položek Ostatních aktiv ve lhůtě dvanácti měsíců po skončení účetního období.

24. FINANČNÍ ZÁVAZKY VYKAZOVANÉ V REÁLNÉ HODNOTĚ DO ZISKU NEBO ZTRÁTY

(mil. Kč)	2016	2015
Finanční závazky k obchodování		
Cenné papíry prodané, dosud nenakoupené	13 025	6 147
Finanční deriváty (Poznámka: 19)		
Obchodní deriváty	12 171	12 014
Deriváty určené pro ekonomické zajištění	275	283
Termínové vklady	3 184	1 580
Dluhové cenné papíry	11 413	10 061
	40 068	30 085
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazené při prvotním zachycení		
Investiční certifikáty	1 620	0
	1 620	0
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	41 688	30 085

Hodnota závazku, který bude Banka povinná uhradit z titulu svých finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazených při prvotním zachycení k datu splatnosti, je k 31. prosinci 2016 o 73 mil. Kč nižší než jejich účetní hodnota (31. prosince 2015: 0 Kč).

Změny reálných hodnot finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazených při prvotním zachycení, které vyplývaly ze změn úvěrového rizika, nebyly významné.

V rámci finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty zařazených při prvotním zachycení Banka vykazuje dluhové nástroje obsahující vložený derivát.

25. FINANČNÍ ZÁVAZKY V ZŮSTATKOVÉ HODNOTĚ

(mil. Kč)	2016	2015
Závazky k úvěrovým institucím		
Běžné účty a jednodenní vklady	9 114	10 838
Termínové vklady	18 844	19 465
Repo operace	9 452	0
	37 410	30 303
Závazky k ostatním klientům		
Běžné účty a jednodenní vklady	441 984	389 407
Termínové vklady	8 299	11 083
Spořicí účty	214 689	213 355
Ostatní závazky	9 107	7 073
	674 079	620 918
Vydané dluhové cenné papíry		
Dluhové cenné papíry	501	10
Depozitní směnky	197 644	145 870
	198 145	145 880
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	909 634	797 101

26. OSTATNÍ ZÁVAZKY

(mil. Kč)	2016	2015
Výdaje příštích období (Poznámky: 30, 32, 35, 38.3)	1 551	2 139
Závazky vůči zaměstnancům včetně sociálního a zdravotního pojištění (Poznámky: 30, 32, 35, 38.3)	1 889	1 719
Závazky vůči různým věřitelům (Poznámky: 30, 32, 35, 38.3)	374	563
Výnosy příštích období	114	138
DPH a ostatní daňové závazky	87	81
	4 015	4 640

V rámci položky Výdaje příštích období bylo k 31. prosinci 2015 zahrnuté nevypořádané plnění v souvislosti s převodem informačních a komunikačních služeb ve výši 955 mil. Kč (Poznámka: 18).

Banka očekává realizaci položek Ostatních závazků ve lhůtě dvanácti měsíců po skončení účetního období.

27. REZERVY

(mil. Kč)	Ztráty ze soudních sporů a ostatní ztráty	Rezerva na restrukturalizaci	Závazky z nevýhodných smluv	Úvěrové přísliby a záruky (Poznámka: 33)	Celkem
1. leden 2015	318	38	58	272	686
Tvorba	22	100	0	95	217
Použití	-253	-38	-16	0	-307
Rozpuštění	-6	0	0	-80	-86
Amortizace diskontu (Poznámka: 5)	0	0	3	0	3
Kurzový rozdíl	0	0	0	-2	-2
31. prosinec 2015	81	100	45	285	511
Tvorba	331	0	27	141	499
Použití	-54	-51	-35	0	-140
Rozpuštění	-17	0	-8	-194	-219
Amortizace diskontu (Poznámka: 5)	0	0	3	0	3
31. prosinec 2016	341	49	32	232	654

Restrukturalizace

V průběhu roku 2012 Banka zahájila restrukturalizační program snižování celkového počtu zaměstnanců, což vedlo k vytvoření rezervy ve výši 191 mil. Kč. Banka zbývající část rezervy ve výši 38 mil. Kč použila na pokrytí nákladů spojených s dalším snižováním počtu zaměstnanců v roce 2015.

V roce 2015 Banka zahájila nový restrukturalizační program. V souvislosti s tím byla vytvořena rezerva ve výši 100 mil. Kč (Poznámka: 9). Cílem tohoto programu je snížení celkového počtu zaměstnanců banky v roce 2017.

Ztráty ze soudních sporů a ostatní ztráty

Rezerva vytvořená na ztráty ze soudních sporů a ostatní ztráty představuje závazek k pokrytí potenciálních rizik vyplývajících ze soudních sporů, ve kterých je Banka na straně obžalovaného.

Banka je zapojena do několika probíhajících soudních sporů, jejichž výsledek může mít nepříznivý finanční dopad na Banku. Na základě dřívějších zkušeností a znaleckých posudků hodnotí Banka vývoj těchto případů, pravděpodobnost jejich vyskytnutí, výši potenciálních finančních ztrát a odpovídajícím způsobem je zohledňuje.

Banka na základě své politiky tvoří rezervu tehdy, kdy pravděpodobnost odtoku finančních prostředků z titulu vyrovnání závazku je vyšší než 50 %. V takových případech tvoří Banka rezervu v plné výši, aby pokryla možné náklady v případě ztráty.

V roce 2016 měla Banka vytvořenou rezervu na ztráty ze soudních sporů a ostatní ztráty v celkové výši 341 mil. Kč. Očekává se, že podstatná část nákladů bude pravděpodobně vynaložena v následujících třech letech.

Banka čtvrtletně monitoruje stav těchto případů a následně rozhoduje o tvorbě, použití nebo rozpuštění rezervy.

Banka nezveřejňuje detaily týkající se sporů, jelikož takové informace by mohly mít dopad na výsledek těchto sporů a mohly by závažně poškodit zájmy Banky.

Závazky z nevýhodných smluv

ČSOB eviduje řadu smluv na pronájem nemovitostí, ve kterých čisté nevyhnutelné smluvní náklady na nájemné překračují běžné sazby na trhu nájemného. Tato rezerva představuje současnou hodnotu budoucích ztrát z nájemného, které vzniknou. Banka očekává, že podstatná část nákladů z nevýhodných smluv bude realizována v průběhu příštích 3 let.

28. ZÁKLADNÍ KAPITÁL A OCEŇOVACÍ ROZDÍLY

Základní kapitál plně upsaný a splacený k 31. prosinci 2016 činil 5 855 mil. Kč (31. prosince 2015: 5 855 mil. Kč) a je rozdělen na 292 750 002 ks kmenových akcií v nominální hodnotě 20 Kč na akcii (31. prosince 2015: 292 750 002 ks kmenových akcií v nominální hodnotě 20 Kč na akcii).

Na základě rozhodnutí jediného akcionáře ze dne 16. prosince 2015 ČSOB emitovala jednu kmenovou akcii v nominální hodnotě 20 Kč a emisním áziou 5 419 999 980 Kč (v obchodním rejstříku zapsáno dne 21. prosince 2015).

K 31. prosinci 2016 a 2015 nedržela Banka žádné vlastní akcie.

Ke dni 31. prosince 2016 byla Banka přímo ovládána KBC Bank, jejíž podíl v ČSOB představoval 100 % (31. prosince 2015: 100 %). K témuž datu byla KBC Bank ovládána společností KBC Group. Společnost KBC Group tedy nepřímo vykonávala úplnou kontrolu v ČSOB.

Oceňovací rozdíly

V následující tabulce jsou zobrazeny pohyby Oceňovacích rozdílů za roky 2016 a 2015:

(mil. Kč)	Realizovatelná finanční aktiva	Zajištění peněžních toků	Celkem
1. leden 2015	3 027	3 201	6 228
Ostatní úplný výsledek (Poznámka: 29)	269	-555	-286
31. prosinec 2015	3 296	2 646	5 942
Ostatní úplný výsledek (Poznámka: 29)	-1 452	-673	-2 125
31. prosinec 2016	1 844	1 973	3 817

29. POLOŽKY OSTATNÍHO ÚPLNÉHO VÝSLEDKU

(mil. Kč)	2016	2015
Zajištění peněžních toků		
Čisté nerealizované zisky ze zajištění peněžních toků	110	116
Čisté zisky ze zajištění peněžních toků převedené do výkazu zisku a ztráty (Poznámka: 19)	-941	-801
Daňový dopad zajištění peněžních toků (Poznámka: 12)	158	130
	<u>-673</u>	<u>-555</u>
Realizovatelná finanční aktiva		
Čisté nerealizované zisky / ztráty z realizovatelných finančních aktiv	-322	903
Čisté realizované zisky z realizovatelných finančních aktiv převedené do výkazu zisku a ztráty z prodeje	-1 295	-334
Čisté realizované zisky z reklasifikovaných realizovatelných finančních aktiv amortizované do výkazu zisku a ztráty (Poznámka: 16)	-176	-237
Daňový dopad realizovatelných finančních aktiv (Poznámka: 12)	341	-63
	<u>-1 452</u>	<u>269</u>
Ostatní úplný výsledek za účetní období, po zdanění, který bude v následujících obdobích převeden do výkazu zisku a ztráty	-2 125	-286

V rámci položky Čisté realizované zisky z realizovatelných finančních aktiv převedené do výkazu zisku a ztráty z prodeje za rok 2016 Banka vykázala zisk ve výši 1 295 mil. Kč z titulu fúze společností Visa Inc. a Visa Europe Ltd.

30. REÁLNÁ HODNOTA FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

Finanční aktiva a finanční závazky vykazované v reálné hodnotě

Účetní postup vykazování reálné hodnoty je popsán v kapitole Důležité účetní postupy (Poznámka: 2.4 (4)).

Finanční aktiva a finanční závazky vykazované v reálné hodnotě (realizovatelné, k obchodování, vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty) jsou oceňovány následovně:

- **Stupeň 1**
Ke stanovení reálných hodnot finančních aktiv a finančních závazků se využívají zveřejněné kotace na aktivních trzích, pokud jsou k dispozici. Tržní přecenění se získává použitím cen identického aktiva či závazku, což znamená, že při přecenění se nevyužívá žádný model. Finanční nástroje, které jsou oceňovány tímto způsobem, zahrnují promptní měnové kontrakty, kótované akcie a dluhopisy.
Reálné hodnoty finančních aktiv a závazků, které jsou obchodovány na aktivních trzích, vycházejí z kótovaných tržních cen nebo z cen vyhlášených dealery. Ke stanovení reálných hodnot všech ostatních finančních nástrojů Banka využívá oceňovací techniky.
- **Stupeň 2**
Oceňovací techniky založené na tržních vstupech přímých (například ceny) nebo nepřímých (například odvozené z cen). Tato kategorie zahrnuje finanční nástroje oceňované kótovanými tržními cenami pro podobné finanční nástroje; oceňované kótovanými cenami pro identické nebo podobné finanční nástroje na trzích, které jsou považovány za méně aktivní nebo oceňované jinými oceňovacími technikami, u kterých jsou všechny významné vstupy přímo nebo nepřímo pozorovány na trzích.
Finanční nástroje, které jsou oceňovány tímto způsobem, zahrnují termínové úrokové, měnové a komoditní kontrakty, hypoteční zástavní listy, půjčky a vklady obchodované na peněžním trhu.
- **Stupeň 3**
Oceňovací techniky založené na významných netržních vstupech. Tato kategorie představuje všechny finanční nástroje, u kterých oceňovací techniky zahrnují vstupy, které nejsou založeny na pozorovatelných datech a u kterých mají netržní vstupy významný dopad na jejich přecenění. Kategorie obsahuje finanční nástroje, jejichž přecenění vychází z kótovaných tržních cen podobných finančních nástrojů, které je ale nutné upravit o významné netržní úpravy a předpoklady, které odrážejí rozdíly mezi finančními nástroji.
Finanční nástroje, pro jejichž ocenění neexistují tržní parametry, zahrnují nekótované akcie, část portfolia finančních derivátů určených k obchodování, část portfolia hypotečních zástavních listů a některé kótované neobchodované dluhopisy.

Oceňovací techniky zahrnují modely čisté současné hodnoty, modely diskontovaných peněžních toků, porovnání s podobnými finančními nástroji, pro které existují dostupné tržní ceny, Black-Scholesův model, polynomický opční model a další oceňovací modely. Předpoklady a vstupy do oceňovacích modelů zahrnují bezrizikovou úrokovou sazbu, referenční úrokovou míru, úvěrové rozpětí a další prémie využívané při odhadu diskontních sazeb, cen dluhopisů a akcií, dále kurzy cizích měn, ceny akcií a hodnoty akciových indexů a očekávané volatility a závislosti cen. Cílem oceňovacích technik je dospět k určení reálné hodnoty, která odráží hodnotu finančního nástroje ke konci účetního období tak, jako by cena byla stanovena na trhu za běžných podmínek.

Banka využívá ke stanovení reálných hodnot standardních a jednodušších finančních nástrojů široce uznávané oceňovací modely. Mezi takové finanční nástroje patří úrokové a měnové swapy, u kterých se používají dostupná tržní data a které vyžadují menší míru úsudku a odhadu vedení. Tržní ceny a vstupy do modelů jsou obvykle k dispozici pro kótované dluhové a majetkové cenné papíry, burzovní deriváty a jednodušší deriváty obchodované na mimoburzovním trhu (OTC), jako například úrokové swapy. Dostupnost tržních cen a vstupů do modelů snižuje nutnost úsudků a odhadů vedení a rovněž snižuje nejistotu spojenou s určením reálných hodnot. Dostupnost tržních cen a vstupů se liší v závislosti na typu produktu a trhu a má sklon ke změnám, které vycházejí ze specifických událostí a všeobecných podmínek na finančních trzích.

Pro stanovení reálných hodnot složitějších finančních nástrojů Banka využívá své vlastní oceňovací modely, které obvykle vycházejí z uznávaných oceňovacích modelů. Některé nebo všechny významné vstupy do modelů nemusejí být dostupné na trzích a jsou proto odvozeny z tržních cen nebo sazeb nebo jsou odhadnuty na základě předpokladů. Finanční nástroje, pro které nejsou k dispozici tržní vstupy, zahrnují deriváty obchodované na mimoburzovních trzích, některé úvěry a cenné papíry, které

nejdou obchodovány na veřejných trzích. Oceňovací modely založené na významných nepozorovatelných vstupech vyžadují ke stanovení reálné hodnoty vyšší míru úsudku a odhadů managementu. Rozhodnutí managementu jsou obvykle vyžadována pro výběr odpovídajícího oceňovacího modelu, určení očekávaných budoucích peněžních toků oceňovaného finančního nástroje, určení pravděpodobnosti selhání či plnění od protistran a výběr odpovídajících diskontních faktorů. Principy oceňování jsou schvalovány Výborem pro řízení rizik a kapitálu ČSOB (RCOC) a Výborem pro oceňování ve Skupině KBC. Proces schvalování každého nového produktu, mimo jiné, zahrnuje též posouzení oceňování produktu a případný nový oceňovací model musí být schválen ještě před tím, než je produkt implementován. Procesy pro nové a aktivní produkty (NAPPs) vyžadují pravidelné revize všech produktů, přičemž posouzení kvality oceňování je nedílnou součástí těchto revizí. Každý oceňovací model využívající netržní vstupy musí být v souladu s politikou posuzování parametrů oceňovacích modelů (Parameter review policy). Politika požaduje čtvrtletní přezkoumání správnosti všech parametrů. Banka aktuálně, se čtvrtletní periodicitou, ověřuje oceňování všech dluhopisů.

Banka na denní bázi monitoruje též spolehlivost oceňování dluhopisů. Pokud způsob, jakým je aktivum oceněno, nespĺňuje kritéria pro zařazení do Stupně 1 nebo Stupně 2, přeřazuje aktivum do Stupně 3 a naopak. V rámci procesu monitoringu se mimo jiné vyhodnocuje, jak často jsou kotace aktualizovány.

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě na finanční nástroje, jejichž reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách, a finanční nástroje, jejichž reálná hodnota byla stanovena použitím oceňovacích technik k 31. prosinci 2016:

(mil. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě				
Finanční aktiva k obchodování				
Úvěry a pohledávky	0	15	0	15
Dluhové nástroje	3 075	794	4 814	8 683
Finanční deriváty	0	12 918	100	13 018
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty				
Dluhové nástroje	0	0	3 485	3 485
Realizovatelná finanční aktiva				
Dluhové cenné papíry	38 834	21 318	12 573	72 725
Majetkové cenné papíry	0	0	342	342
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek				
	0	797	0	797
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou				
	0	11 623	0	11 623
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě				
Finanční závazky k obchodování				
Cenné papíry prodané, dosud nenakoupené	13 025	0	0	13 025
Finanční deriváty	0	12 304	142	12 446
Termínové vklady	0	3 184	0	3 184
Dluhové cenné papíry	0	11 413	0	11 413
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty				
Investiční certifikáty	0	1 620	0	1 620
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek				
	0	4 796	0	4 796
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou				
	0	10 418	0	10 418

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě na finanční nástroje, jejichž reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách, a finanční nástroje, jejichž reálná hodnota byla stanovena použitím oceňovacích technik k 31. prosinci 2015:

(mil. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě				
Finanční aktiva k obchodování				
Dluhové nástroje	6 749	6 667	5 714	19 130
Finanční deriváty	0	11 432	89	11 521
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty				
Dluhové nástroje	0	0	3 491	3 491
Realizovatelná finanční aktiva				
Dluhové cenné papíry	38 051	30 646	4 388	73 085
Majetkové cenné papíry	0	0	1 304	1 304
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	866	0	866
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	11 906	0	11 906
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě				
Finanční závazky k obchodování				
Cenné papíry prodané, dosud nenakoupené	6 147	0	0	6 147
Finanční deriváty	0	12 135	162	12 297
Termínové vklady	0	1 580	0	1 580
Dluhové cenné papíry	0	10 061	0	10 061
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	4 062	0	4 062
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	10 668	0	10 668

Výnosová křivka pro diskontování očekávaných budoucích peněžních toků použité modelem pro ocenění hypotečních zástavních listů je konstruována z úrokových sazeb úrokových swapů (IRS) a příslušného úvěrového rozpětí. Úvěrová rozpětí jsou odvozována z dostupných tržních kotací hypotečních zástavních listů, vládních dluhopisů a IRS sazeb.

Výnosová úvěrová rozpětí v prvních pěti letech do splatnosti byla do konce roku 2015 odvozována výhradně z tržních kotací hypotečních zástavních listů. Hypoteční zástavní listy se splatností do pěti let byly tedy vykazovány ve stupni 2. Úvěrová rozpětí v následujících letech výnosové křivky byla odvozována z tržních kotací pětiletých a desetiletých hypotečních zástavních listů a výnosové křivky českých státních dluhopisů. Vedení tento postup považovalo za významný netržní vstup a v důsledku toho byly hypoteční zástavní listy se splatností nad pět let vykazovány v roce 2015 ve stupni 3.

Od roku 2016, v souvislosti se změnami na trhu hypotečních zástavních listů, jsou odvozována výnosová úvěrová rozpětí výhradně z tržních kotací pro hypoteční zástavní listy se splatností do jednoho roku. Pouze hypoteční zástavní listy se splatností do jednoho roku jsou tedy vykazovány ve stupni 2. Úvěrová rozpětí v následujících letech výnosové křivky jsou odvozována z tržních kotací jednoletých hypotečních zástavních listů a výnosové křivky českých státních dluhopisů. Vedení tento postup považuje za významný netržní vstup a v důsledku toho jsou v roce 2016 hypoteční zástavní listy se splatností nad jeden rok vykazovány ve stupni 3.

V závislosti na zbytkové splatnosti dluhopisů byla v modelu použita úvěrová rozpětí od 75 bazických bodů (7leté) do 142 bazických bodů (25leté) v roce 2015 a od 96 bazických bodů (7leté) do 182 bazických bodů (30leté) v roce 2016.

V roce 2015 došlo ke změně modelu pro oceňování dluhopisů vydaných Českou exportní bankou (ČEB). Výnosové křivky (rozdílné pro dluhopisy s pohyblivou a pevnou úrokovou sazbou) pro diskontování očekávaných budoucích peněžních toků použité modelem pro ocenění ČEB dluhopisů jsou konstruovány z úrokových sazeb úrokových swapů (IRS) a příslušného úvěrového rozpětí. Úvěrová rozpětí jsou odvozována z dostupných tržních kotací ČEB dluhopisů s nejvyšší likviditou a IRS sazeb. Vedení tento postup považuje za významný netržní vstup a v důsledku toho jsou ČEB dluhopisy nadále vykazovány ve stupni 3.

V důsledku implementace nového oceňovacího modelu pro ČEB dluhopisy, používaného od června 2015, Banka vykázala nerealizované zisky ve výši 245 mil. Kč v položce Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty a nerealizované zisky ve výši 75 mil. Kč v položce Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv. Model je beze změny platný i v roce 2016. Hodnoty úvěrových rozpětí jsou pravidelně aktualizovány, nejméně čtvrtletně. Po poslední aktualizaci v prosinci 2016 se úvěrové rozpětí, v závislosti na splatnosti dluhopisů, pohybovalo v rozmezí od 16 bazických bodů (1leté) do 195 bazických bodů (10leté) pro dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou a od 12 bazických bodů (1leté) do 53 bazických bodů (10leté) pro dluhopisy s pohyblivou úrokovou sazbou (2015: od 19 bazických bodů (1leté) do 159 bazických bodů (10leté) pro dluhopisy s pevnou úrokovou sazbou a od 28 bazických bodů (1leté) do 47 bazických bodů (10leté) pro dluhopisy s pohyblivou úrokovou sazbou).

V návaznosti na ohlášený záměr fúze společností VISA Inc. a VISA Europe Limited Banka změnila v roce 2015 model pro oceňování podílu ve společnosti VISA Europe Limited. Nový model vycházel z očekávaného provedení transakce. Na základě modelu byla hodnota podílu Banky ve VISA Europe Limited vypočtena jako kombinace očekávaného peněžního plnění, plnění formou převodu akcií a dodatečného plnění (tzv. earn-out), které bude vyplaceno ve lhůtě čtyř let od akvizice. Hodnota peněžního plnění a plnění formou převodu akcií byla odvozena z oznámení VISA Europe Limited. V důsledku implementace nového modelu Banka vykázala nerealizované zisky ve výši 861 mil. Kč v položce Oceňovací rozdíly z realizovatelných finančních aktiv v roce 2015.

Fúze se uskutečnila v červnu 2016. Následně Banka odúčtovala původní podíl ve společnosti Visa Europe Ltd. a související nerealizovaný zisk z tržního přecenění v objemu 1 153 mil. Kč zadržel ve vlastním kapitálu a zaúčtovala nový podíl ve společnosti Visa Inc. ve výši 251 mil. Kč. Tento podíl vykazovaný v rámci Realizovatelných finančních aktiv je pravidelně přeceňován na reálnou hodnotu na základě tržní kotace Visa Inc.

Pro všechny přesuny finančních nástrojů mezi jednotlivými stupni hierarchie oceňování reálnou hodnotou platí předpoklad, že nastaly na konci vykazovaného období.

Pohyby ve finančních nástrojích vykazovaných v reálné hodnotě – Stupeň 3

Následující tabulka zobrazuje rekonciliaci počátečních a konečných stavů finančních aktiv, která jsou vykázána v reálné hodnotě na základě oceňovacích technik, které jsou založeny na netržních vstupech:

	Finanční aktiva k obchodování		Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty		Realizovatelná finanční aktiva	Celkem
	Finanční deriváty	Dluhové cenné papíry	Dluhové cenné papíry	Dluhové cenné papíry	Majetkové cenné papíry	
(mil. Kč)						
1. leden 2015	0	5 560	3 378	3 157	443	12 538
Celkové zisky / ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty	89	371	113	-79	0	494
Celkové zisky vykázané v ostatním úplném výsledku	0	0	0	16	861	877
Převody do Stupně 3	0	155	0	0	0	155
Převody ze Stupně 3	0	-153	0	0	0	-153
Nákupy	0	2 187	0	1 294	0	3 481
Vypořádání	0	-512	0	0	0	-512
Prodeje	0	-1 894	0	0	0	-1 894
31. prosinec 2015	89	5 714	3 491	4 388	1 304	14 986
Celkové zisky vykázané ve výkazu zisku a ztráty související s aktivy drženy ke konci účetního období	89	359	112	0	0	560
1. leden 2016	89	5 714	3 491	4 388	1 304	14 986
Celkové zisky / ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty	199	61	-6	-1	0	253
Celkové zisky vykázané v ostatním úplném výsledku	0	0	0	73	28	101
Převody do Stupně 3	0	1 470	0	8 147	0	9 617
Převody ze Stupně 3	0	-814	0	0	0	-814
Nákupy	0	2 363	0	0	305	2 668
Vypořádání	-188	-991	0	0	0	-1 179
Prodeje	0	-2 989	0	-34	-1 295	-4 318
31. prosinec 2016	100	4 814	3 485	12 573	342	21 314
Celkové zisky vykázané ve výkazu zisku a ztráty související s aktivy drženy ke konci účetního období	199	79	-6	-1	0	210

Celkové zisky vykázané ve výkazu zisku a ztráty jsou ve výkazu zisku a ztráty zahrnuty v položkách Čisté zisky z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, Čistý zisk z realizovatelných finančních aktiv a Ztráty ze znehodnocení.

V následující tabulce je zobrazena rekonciliace počátečních a konečných zůstatků finančních závazků, které jsou vykázány v reálné hodnotě s použitím oceňovacích technik založených na pozorovatelných netržních vstupech:

(mil. Kč)	Finanční závazky k obchodování Finanční deriváty
1. leden 2015	0
Celkové ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty	162
31. prosinec 2015	162
Celkové ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty související se závazky drženy ke konci účetního období	162
1. leden 2016	162
Celkové ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty	178
Vypořádání	-198
31. prosinec 2016	142
Celkové ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty související se závazky drženy ke konci účetního období	178

Celkové ztráty vykázané ve výkazu zisku a ztráty jsou ve výkazu zisku a ztráty zahrnuty v položce Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Vliv klíčových předpokladů na reálnou hodnotu finančních nástrojů v reálné hodnotě zařazených do Stupně 3

Vedení banky usuzuje, že klíčovým předpokladem, který není odvozen z tržních vstupů a který ovlivňuje reálnou hodnotu finančních nástrojů zařazených do Stupně 3, je hodnota úvěrového rozpětí obsaženého v diskontním faktoru vztahujícímu se k očekávaným budoucím peněžním tokům plynoucím z hypotečních zástavních listů v období po prvních pěti letech do splatnosti (aplikováno v roce 2015), resp. v období po prvním roce do splatnosti (aplikováno v roce 2016).

Zvýšení / snížení úvěrového rozpětí o 50 bazických bodů by k 31. prosinci 2016 snížilo / zvýšilo reálnou hodnotu hypotečních zástavních listů a ČEB dluhopisů zahrnutých do Stupně 3 o 267 mil. Kč a 84 mil. Kč (2015: 98 mil. Kč a 91 mil. Kč). Tato změna úvěrového rozpětí vyplývá z variability kotací hypotečních zástavních listů a ČEB dluhopisů pozorované vedením na trhu.

Vedení věří, že případné změny ostatních netržních vstupů do oceňovacích modelů by neměly významný vliv na očekávané reálné hodnoty.

Přesuny mezi finančními nástroji v reálné hodnotě Stupně 1 a 2

V následující tabulce jsou zobrazeny přesuny mezi skupinou finančních nástrojů, které jsou oceňovány tržní kótovanou cenou a skupinou, u které jsou reálné ceny vypočteny na základě oceňovacích technik založených na pozorovatelných tržních vstupech:

(mil. Kč)	Přesuny ze Stupně 1 do Stupně 2		Přesuny ze Stupně 2 do Stupně 1	
	2016	2015	2016	2015
Finanční aktiva				
Finanční aktiva k obchodování				
Dluhové nástroje	0	3	0	0

Finanční aktiva a závazky nevykazované v reálné hodnotě

V následující tabulce je porovnání účetních a reálných hodnot finančních nástrojů, které nejsou ve finančních výkazech vykázány v reálných hodnotách:

(mil. Kč)	2016		2015	
	Účetní hodnota	Reálná hodnota	Účetní hodnota	Reálná hodnota
Finanční aktiva				
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	55 920	55 920	116 592	116 592
Úvěry a pohledávky	698 740	701 012	501 668	504 024
Finanční investice držené do splatnosti	132 679	151 699	136 432	158 636
Ostatní aktiva (Poznámka: 23)	792	792	898	898
Finanční závazky				
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	909 634	913 934	797 101	800 255
Ostatní závazky (Poznámka: 26)	3 814	3 814	4 421	4 421

V následující tabulce jsou aktiva a závazky, pro které je vykázána reálná hodnota, rozděleny na ty, jejichž reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách a ty, jejichž reálná hodnota je založena na oceňovacích technikách k 31. prosinci 2016:

(mil. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva, pro které je vykázána reálná hodnota				
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	9 074	46 846	0	55 920
Úvěry a pohledávky	0	251 529	449 483	701 012
Finanční investice držené do splatnosti	149 288	0	2 411	151 699
Ostatní aktiva (Poznámka: 23)	0	792	0	792
Finanční závazky, pro které je vykázána reálná hodnota				
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	0	885 496	28 438	913 934
Ostatní závazky (Poznámka: 26)	0	3 814	0	3 814

V následující tabulce jsou aktiva a závazky, pro které je vykázána reálná hodnota, rozděleny na ty, jejichž reálná hodnota je založena na kótovaných tržních cenách a ty, jejichž reálná hodnota je založena na oceňovacích technikách k 31. prosinci 2015:

(mil. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva, pro které je vykázána reálná hodnota				
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	9 516	107 076	0	116 592
Úvěry a pohledávky	0	165 568	338 456	504 024
Finanční investice držené do splatnosti	153 599	570	4 467	158 636
Ostatní aktiva (Poznámka: 23)	0	898	0	898
Finanční závazky, pro které je vykázána reálná hodnota				
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	0	773 600	26 655	800 255
Ostatní závazky (Poznámka: 26)	0	4 421	0	4 421

Banka při stanovení reálné hodnoty finančních aktiv a závazků vycházela z následujících předpokladů a metod:

Finanční investice držené do splatnosti

Reálné hodnoty cenných papírů držených do splatnosti jsou založeny na kótovaných tržních cenách, pokud existují. Tyto kotace jsou získávány z údajů příslušných burz, pokud se burzovní aktivita u konkrétního cenného papíru pokládá za dostatečně likvidní, nebo z referenčních sazeb představujících průměrované kotace organizátorů trhu. Pokud nejsou k dispozici kótované tržní ceny, stanoví se reálné hodnoty odhadem z kótovaných tržních cen srovnatelných nástrojů nebo použitím oceňovacího modelu založeného na diskontovaných peněžních tocích.

Úvěry a pohledávky za úvěrovými institucemi a centrálními bankami

Účetní hodnoty stavů na běžných účtech se ze své podstaty shodují s jejich reálnými hodnotami. Reálné hodnoty termínových vkladů a úvěrů poskytnutých úvěrovými institucemi a centrálními bankami jsou stanoveny jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků za použití současných tržních sazeb na mezibankovním trhu zahrnujících příslušné úvěrové rozpětí odvozené na základě analýzy vývoje parametrů pravděpodobnosti selhání a Loss Given Default. Většina poskytnutých úvěrů je uzavřena za úrokové sazby, které se fixují na relativně krátké období, a proto se jejich účetní hodnoty blíží hodnotám reálným.

Úvěry a pohledávky za ostatními klienty

Podstatná část úvěrů se uzavírá za sazby, které se fixují na relativně krátké období a předpokládá se proto, že se jejich účetní hodnoty blíží hodnotám reálným. Reálné hodnoty úvěrů klientům poskytnutých s pevnou úrokovou sazbou jsou stanoveny jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá současným tržním sazbám zahrnujících příslušné úvěrové rozpětí odvozené na základě analýzy vývoje parametrů pravděpodobnosti selhání a Loss Given Default. Reálná hodnota zahrnuje očekávané budoucí ztráty, zatímco zůstatková hodnota a související snížení hodnoty zahrnují pouze ztráty vzniklé k rozvahovému dni.

Závazky k úvěrovým institucím a podřízené závazky

Účetní hodnoty běžných účtů jsou shodné s jejich reálnými hodnotami. Reálné hodnoty ostatních závazků k úvěrovým institucím se zbytkovou splatností do jednoho roku se předpokládají na úrovni účetní hodnoty. Reálné hodnoty ostatních závazků k úvěrovým institucím jsou stanoveny jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá IRS sazbám upraveným o tržně nepozorovatelné kreditní rozpětí.

Závazky k ostatním klientům

Reálné hodnoty běžných účtů a termínových depozit se zbytkovou splatností do jednoho roku se blíží jejich účetní hodnotě. Reálné hodnoty ostatních termínových depozit jsou stanoveny jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá IRS sazbám upraveným o tržně nepozorovatelné kreditní rozpětí.

Vydané dluhové cenné papíry

Reálná hodnota vydaných dluhových cenných papírů je stanovena jako současná hodnota diskontovaných budoucích peněžních toků za použití výnosové křivky českých státních dluhopisů upravené o příslušné úvěrové rozpětí odvozené z tržně pozorovatelných transakcí se shodnými či podobnými dluhopisy. Reálné hodnoty směnek a depozitních certifikátů se blíží jejich účetním hodnotám.

Ostatní aktiva a ostatní závazky

Většina ostatních aktiv a ostatních závazků má zbytkovou splatnost do jednoho roku nebo jejich sazby jsou fixovány na relativně krátké období a předpokládá se proto, že se jejich účetní hodnoty blíží hodnotám reálným.

31. DODATEČNÉ INFORMACE K VÝKAZU O PENĚŽNÍCH TOCÍCH

Zůstatky hotovosti a hotovostních ekvivalentů ve výkazu o finanční situaci

(mil. Kč)	2016	2015
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	55 920	116 592
Úvěry a pohledávky za úvěrovými institucemi a centrálními bankami	238 695	74 901
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě k úvěrovým institucím a centrálním bankám	-9 818	-10 956
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě – depozitní směnky vydané úvěrovým institucím	-196 782	-137 133
Hotovost a hotovostní ekvivalenty	88 015	43 404

Změny v provozních aktivech

(mil. Kč)	2016	2015
Čistá změna finančních aktiv k obchodování	8 935	22 025
Čistá změna finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	6	3 186
Čistá změna realizovatelných finančních aktiv	-3 518	-4 455
Čistá změna v úvěrech a pohledávkách	-31 658	-26 182
Čistá změna zajišťovacích derivátů s kladnou reálnou hodnotou	-548	1 376
Čistá změna v ostatních aktivech	105	-173
	-26 678	-4 223

Změny v provozních závazcích

(mil. Kč)	2016	2015
Čistá změna finančních závazků k obchodování	9 983	-39 736
Čistá změna finančních závazků vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	1 620	0
Čistá změna finančních závazků v zůstatkové hodnotě	53 522	25 928
Čistá změna zajišťovacích derivátů se zápornou reálnou hodnotou	-250	-1 150
Čistá změna v ostatních závazcích	330	469
	65 205	-14 489

Nepeněžní položky zahrnuté v zisku před zdaněním

(mil. Kč)	2016	2015
Amortizace diskontů a premií v portfoliu u investičních cenných papírů	1 512	1 199
Odpisy a amortizace	947	325
Čistá změna přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	803	-410
Opravné položky a rezervy na úvěrová rizika (Poznámka: 11)	498	540
Znehodnocení nehmotného majetku (Poznámka: 11)	74	0
Rezervy	47	-188
Znehodnocení pozemků, budov, a zařízení (Poznámka: 11)	9	0
Znehodnocení ostatních aktiv (Poznámka: 11)	1	0
Znehodnocení finančních investic a majetkových účastí (Poznámka: 11)	0	10
Ztráty ze znehodnocení z aktiv určených k prodeji (Poznámky: 11)	0	9
Kurzové rozdíly v portfoliu finanční investice držené do splatnosti	-129	530
Ostatní	197	390
	3 959	2 405

32. ANALÝZA ZBYTKOVÉ SPLATNOSTI AKTIV A ZÁVAZKŮ

Následující tabulka uvádí analýzu finančních aktiv a závazků Banky podle jejich očekávané zbytkové splatnosti k 31. prosinci 2016:

(mil. Kč)	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Nespecifikováno	Celkem
AKTIVA					
Hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám (Poznámka: 14)	46 846	0	0	0	46 846
Finanční aktiva k obchodování					
Finanční deriváty	3 836	6 731	2 451	0	13 018
Ostatní nástroje	1 064	3 200	4 434	0	8 698
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	28	0	3 457	0	3 485
Realizovatelná finanční aktiva	21 891	12 967	37 867	342	73 067
Úvěry a pohledávky	353 051	200 430	145 259	0	698 740
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	563	234	0	0	797
Finanční investice držené do splatnosti	18 643	64 652	49 384	0	132 679
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	2 727	6 922	1 974	0	11 623
Ostatní aktiva (Poznámka: 23)	792	0	0	0	792
Účetní hodnota celkem	449 441	295 136	244 826	342	989 745
ZÁVAZKY					
Finanční závazky k obchodování					
Finanční deriváty	3 616	6 651	2 179	0	12 446
Ostatní nástroje	18 588	6 720	2 314	0	27 622
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	57	1 248	315	0	1 620
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	311 866	282 237	315 531	0	909 634
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	545	2 938	1 313	0	4 796
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	2 728	5 541	2 149	0	10 418
Ostatní závazky (Poznámka: 26)	3 814	0	0	0	3 814
Účetní hodnota celkem	341 214	305 335	323 801	0	970 350

Následující tabulka uvádí analýzu finančních aktiv a závazků Banky podle jejich očekávané zbytkové splatnosti k 31. prosinci 2015:

(mil. Kč)	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Nespecifikováno	Celkem
AKTIVA					
Hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám (Poznámka: 14)	107 076	0	0	0	107 076
Finanční aktiva k obchodování					
Finanční deriváty	3 863	5 917	1 741	0	11 521
Ostatní nástroje	6 034	9 058	4 038	0	19 130
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	32	0	3 459	0	3 491
Realizovatelná finanční aktiva	11 810	29 110	32 165	1 304	74 389
Úvěry a pohledávky	192 898	181 506	127 264	0	501 668
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	420	446	0	0	866
Finanční investice držené do splatnosti	10 542	72 041	53 849	0	136 432
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	2 584	6 996	2 326	0	11 906
Ostatní aktiva (Poznámka: 23)	898	0	0	0	898
Účetní hodnota celkem	336 157	305 074	224 842	1 304	867 377
ZÁVAZKY					
Finanční závazky k obchodování					
Finanční deriváty	4 175	6 030	2 092	0	12 297
Ostatní nástroje	11 752	3 688	2 348	0	17 788
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	249 277	254 265	293 559	0	797 101
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	609	2 137	1 316	0	4 062
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	2 649	5 653	2 366	0	10 668
Ostatní závazky (Poznámka: 26)	4 421	0	0	0	4 421
Účetní hodnota celkem	272 883	271 773	301 681	0	846 337

33. PODMÍNĚNÁ AKTIVA, ZÁVAZKY A ÚVĚROVÉ PŘÍSLIBY

Podmíněná aktiva

V roce 2007 Banka obdržela na základě rozhodnutí soudu úhradu dříve odepsaného úvěru v částce 485 mil. Kč. Vzhledem k nejistotě vyplývající z pokračujícího soudního sporu po dovolání protistrany proti rozsudku Banka nezachytí tuto úhradu ve výkazu zisku a ztráty, a to až do doby konečného rozhodnutí soudu o nároku Banky na tuto částku. V roce 2011 došlo ke zrušení původního soudního rozhodnutí a předání věci zpět soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Na základě této skutečnosti Banka vrátila protistraně z celkové přijaté částky náhrady nákladů původního soudního řízení ve výši 3 mil. Kč. Řízení pokračuje u dovolacího soudu.

Podmíněné závazky a úvěrové přísliby

Podmíněné závazky a úvěrové přísliby k 31. prosinci 2016 a 2015 byly následující:

(mil. Kč)	2016	2015
Úvěrové přísliby – neodvolatelné (Poznámka: 38.2)	95 191	91 309
Úvěrové přísliby - odvolatelné	48 225	42 879
Finanční záruky (Poznámka 38.2)	32 243	28 291
Ostatní podmíněné závazky (Poznámka 38.2)	1 324	1 381
	176 983	163 860

Rezervy na úvěrové přísliby a záruky (Poznámky: 27, 38.2)	232	285
---	-----	-----

Odvolatelné úvěrové přísliby jsou takové přísliby, kdy čerpání úvěru může být ze strany Banky kdykoli omezeno. Dále může Banka bez udání důvodu, bez předchozího upozornění a bez stanovení lhůty neposkytnout či zcela zastavit čerpání úvěru požadované klientem. Úvěrové přísliby, které nesplňují výše uvedené charakteristiky, jsou považovány za neodvolatelné.

Smluvní hodnoty představují maximální úvěrové riziko, které by Banka podstoupila v případě, že dojde k úplnému čerpání podrozvahového závazku, klient závazek nesplatí a hodnota případného zajištění by byla nulová. Řada úvěrových příslibů je zajištěna a u většiny z nich se neočekává, že budou čerpány do doby své splatnosti. Celkové smluvní hodnoty úvěrových příslibů proto nemusejí představovat riziko ztráty nebo budoucí nároky na peněžní prostředky (Poznámka: 38.3).

Soudní spory

Kromě soudních sporů, na které již byly vytvořeny rezervy (Poznámka: 27), čelí Banka řadě právních žalob v různých jurisdikcích, které vyplývají z běžné obchodní činnosti. Banka neočekává, že výsledek těchto soudních jednání bude mít významný vliv na její finanční pozici.

Banka je vystavena různým požadavkům v souvislosti s koupí podniku IPB v řádu desítek miliard korun. Banka je přesvědčena, že tyto požadavky jsou nepodložené a že potenciální riziko z těchto požadavků je kryto příslušnými zárukami vydanými státními institucemi České republiky.

Banka dále podnikla množství právních kroků na ochranu svých aktiv.

Zdanění

Česká daňová legislativa a její interpretace a metodika se stále vyvíjejí. V současném prostředí daňových předpisů proto existuje nejistota ve výkladu a v postupu příslušných finančních úřadů v řadě oblastí. V důsledku toho musí Banka při tvorbě plánu a účetních zásad sama interpretovat daňovou legislativu. Vliv této nejistoty nelze vyčíslit.

Závazky z operativního nájmu (Banka je nájemcem)

Budoucí minimální platby nájemného z titulu operativních pronájmů informačních technologií, pozemků a budov jsou následující:

(mil. Kč)	2016	2015
Méně než 1 rok	670	779
Více než 1 rok a ne více než 5 let	1 626	1 054
Více než 5 let	195	176
	2 491	2 009

Budoucí minimální platby nájemného z titulu sub-leasingu pozemků a budov jsou ve výši 56 mil. Kč k 31. prosinci 2016 (31. prosince 2015: 56 mil. Kč).

Výše uvedené závazky z operativního pronájmu pozemků a budov lze technicky zrušit v souladu s českou legislativou, avšak Banka je obchodně vázána pokračovat v pronájmu po uvedená období.

Pohledávky z operativního nájmu (Banka je pronajímatelem)

Budoucí minimální platby nájemného (včetně sub-leasingu) z titulu operativních pronájmů pozemků a budov jsou následující:

(mil. Kč)	2016	2015
Méně než 1 rok	26	26
Více než 1 rok a ne více než 5 let	14	30
	40	56

Výše uvedené závazky z operativního pronájmu lze technicky zrušit v souladu s českou legislativou, avšak Banka je obchodně vázána pokračovat v pronájmu po uvedené období.

Ostatní podmíněné závazky – výstavba nové budovy ústředí

Banka se v roce 2016 zavázala vůči své dceřiné společnosti Radlice Rozvojová a developerovi financovat výstavbu další nové budovy svého ústředí v hodnotě 1 832 mil. Kč.

34. REPO OPERACE A ZAJIŠTĚNÍ

Následující tabulka podává analýzu úvěrů poskytnutých v rámci reverzních repo operací podle položek výkazu o finanční situaci, v nichž jsou vykázány:

(mil. Kč)	2016	2015
Finanční aktiva		
Úvěry a pohledávky	235 046	70 094
	235 046	70 094

Zajištění přijaté na základě reverzních repo obchodů získala Banka do svého vlastnictví, a je tak oprávněna s tímto zajištěním volně nakládat. Je však nicméně povinna vrátit toto zajištění protistraně ke dni splatnosti.

Reálná hodnota finančních aktiv přijatých jako zajištění v souvislosti s reverzními repo operacemi a výpůjčkami cenných papírů k 31. prosinci 2016 činila 236 345 mil. Kč a z této hodnoty byla aktiva v hodnotě 16 596 mil. Kč buď prodána, nebo dále poskytnuta jako zajištění (31. prosince 2015: 71 688 mil. Kč a 10 046 mil. Kč).

Následující tabulka podává analýzu úvěrů přijatých v rámci repo operací podle položek výkazu o finanční situaci, v nichž jsou vykázány:

(mil. Kč)	2016	2015
Finanční závazky		
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	9 452	0
	9 452	0

Banka uzavírá repo operace za standardních tržních podmínek. Hodnoty finančních aktiv zastavených za účelem zajištění repo operací a výpůjček cenných papírů jsou uvedeny v poznámkách Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty (Poznámka: 15) a Finanční investice (Poznámka: 16).

35. KOMPENZACE FINANČNÍCH AKTIV A FINANČNÍCH ZÁVAZKŮ

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Banky, které byly, nebo mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2016:

(mil. Kč)	Hrubá hodnota finančních nástrojů	Hrubá hodnota kompenzací těchto finančních nástrojů	Čistá hodnota finančních nástrojů vykázaná ve výkazu o finanční situaci
FINANČNÍ AKTIVA			
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	19 087	0	19 087
Nekompenzované deriváty, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	5 554	0	5 554
Celkové obchodní a zajišťovací deriváty	24 641	0	24 641
Nekompenzované repo operace, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	235 046	0	235 046
Celkové repo operace (Poznámka: 34)	235 046	0	235 046
Nekompenzovaná ostatní finanční aktiva, která nemohou být vzájemně započtena podle vzorových smluv o kompenzaci	792	0	792
Celková ostatní finanční aktiva (Poznámka: 23)	792	0	792
FINANČNÍ ZÁVAZKY			
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	20 647	0	20 647
Nekompenzované deriváty, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	2 217	0	2 217
Celkové obchodní a zajišťovací deriváty	22 864	0	22 864
Nekompenzované repo operace, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	9 452	0	9 452
Celkové repo operace (Poznámka: 34)	9 452	0	9 452
Nekompenzované ostatní finanční závazky, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	3 814	0	3 814
Celkové ostatní finanční závazky (Poznámka: 28)	3 814	0	3 814

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Banky, které byly, nebo mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2015:

(mil. Kč)	Hrubá hodnota finančních nástrojů	Hrubá hodnota kompenzací těchto finančních nástrojů	Čistá hodnota finančních nástrojů vykázaná ve výkazu o finanční situaci
FINANČNÍ AKTIVA			
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	18 591	0	18 591
Nekompenzované deriváty, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	4 836	0	4 836
Celkové obchodní a zajišťovací deriváty	23 427	0	23 427
Nekompenzované repo operace, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	70 094	0	70 094
Celkové repo operace (Poznámka: 34)	70 094	0	70 094
Ostatní finanční aktiva vzájemně započtená ve výkazu o finanční situaci	221	221	0
Nekompenzovaná ostatní finanční aktiva, která nemohou být vzájemně započtena podle vzorových smluv o kompenzaci	898	0	898
Celková ostatní finanční aktiva (Poznámka: 23)	1 119	221	898
FINANČNÍ ZAVAZKY			
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	20 676	0	20 676
Nekompenzované deriváty, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	2 289	0	2 289
Celkové obchodní a zajišťovací deriváty	22 965	0	22 965
Ostatní finanční závazky vzájemně započtené ve výkazu o finanční situaci	221	221	0
Nekompenzované ostatní finanční závazky, které nemohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	4 421	0	4 421
Celkové ostatní finanční závazky (Poznámka: 26)	4 642	221	4 421

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Banky, které nebyly, ale mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2016:

(mil. Kč)	Čistá hodnota finančních aktiv vykázaná ve výkazu o finanční situaci	Nekompenzovaná hodnota ve výkazu o finanční situaci			Celková čistá hodnota
		Finanční nástroje	Peněžní zajištění	Zajištění cennými papíry	
FINANČNÍ AKTIVA					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	19 087	17 747	1 054	0	286
Nekompenzované dluhové cenné papíry zastavené za účelem zajištění repo operací, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	9 452	9 452	0	0	0
Celková účetní hodnota	28 539	27 199	1 054	0	286
FINANČNÍ ZÁVAZKY					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	20 647	17 747	2 699	0	201
Nekompenzované repo operace, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	9 452	0	0	9 452	0
Celková účetní hodnota	30 099	17 747	2 699	9 452	201

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Banky, které nebyly, ale mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2015:

(mil. Kč)	Čistá hodnota finančních aktiv vykázaná ve výkazu o finanční situaci	Nekompenzovaná hodnota ve výkazu o finanční situaci			Celková čistá hodnota
		Finanční nástroje	Peněžní zajištění	Zajištění cennými papíry	
FINANČNÍ AKTIVA					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	18 591	17 217	993	0	381
Celková účetní hodnota	18 591	17 217	993	0	381
FINANČNÍ ZÁVAZKY					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	20 676	17 217	3 234	0	225
Celková účetní hodnota	20 676	17 217	3 234	0	225

Částky v obou tabulkách mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci v souladu s International Swaps and Derivatives Association (ISDA), ačkoli Banka nemá v úmyslu vypořádat je na čisté bázi.

36. SPŘÍZNĚNÉ STRANY

Se spřízněnými stranami běžně probíhá celá řada transakcí.

Významné zůstatky aktiv z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. prosinci 2016 následující:

(mil. Kč)	Finanční aktiva k obchodování	Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	Realizovatelná finanční aktiva	Úvěry a pohledávky	Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	Ostatní aktiva
Vrcholný management	0	0	0	0	0	0
KBC Bank NV	2 928	0	0	1 311	7 867	0
Podniky pod společnou kontrolou						
ČSOB SK	1	0	0	36	0	15
KBC Investments Limited	211	0	0	0	0	0
Ostatní	33	0	0	136	0	0
Dceřiné společnosti						
BANIT	0	0	0	126	0	0
Centrum Radlická	0	0	0	1 648	0	0
ČSOB Factoring	0	0	0	2 336	0	0
ČSOB Leasing	69	0	0	24 068	0	0
Hypoteční banka	1 822	3 512	16 244	183 084	6	0
Patria Finance, a. s. (člen skupiny Patria)	0	0	0	159	0	0
Radlice Rozvojová						
Přidružené společnosti						
ČSOB AM	0	0	0	130	0	0
ČSOB Pojišťovna	396	0	0	0	0	8
Společné podniky						
ČMSS	0	0	0	40	0	0

Významné zůstatky závazků z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. prosinci 2016 následující:

(mil. Kč)	Finanční závazky k obchodování	Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	Ostatní závazky
Vrcholný management	0	96	0	57
KBC Bank NV	3 328	200 705	8 507	0
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB SK	4	42	0	0
KBC Investments Limited	35	182	0	0
Ostatní	12	153	0	0
Dceřiné společnosti				
BANIT	0	0	0	20
Centrum Radická	0	3	0	0
ČSOB Advisory	0	432	0	0
ČSOB Leasing	2	72	0	0
ČSOB Property fund	0	115	0	0
Hypoteční banka	47	6 622	21	0
Patria CF (člen skupiny Patria)	0	3	0	0
Patria Finance, a.s. (člen skupiny Patria)	0	318	0	0
Patria Online	0	20	0	0
Radlice Rozvojová	0	10	0	0
Přidružené společnosti				
ČSOB AM	0	594	0	0
ČSOB Pojišťovna	21	1 368	0	0
Společné podniky				
ČMSS	0	6 043	0	0

Významné zůstatky aktiv z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. prosinci 2015 následující:

(mil. Kč)	Finanční aktiva k obchodování	Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	Realizovatelná finanční aktiva	Úvěry a pohledávky	Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	Ostatní aktiva
Vrcholný management	0	0	0	0	0	0
KBC Bank NV	2 685	0	0	1 277	7 439	1
Podniky pod společnou kontrolou						
ČSOB SK	157	0	0	27	1	0
KBC Internationale Financieringsmij NV	149	0	0	0	0	0
Ostatní	159	0	0	145	0	0
Dceřiné společnosti						
BANIT	0	0	0	102	0	2
Centrum Radlická	0	0	0	1 732	0	0
ČSOB Factoring	0	0	0	2 961	0	0
ČSOB Leasing	63	0	0	25 287	0	0
Hypoteční banka	1 250	3 514	15 479	158 367	6	0
Patria Finance, a. s. (člen skupiny Patria)	0	0	0	152	0	0
Radlice Rozvojová	0	0	0	0	0	3
Přidružené společnosti						
ČSOB AM	0	0	0	9	0	0
ČSOB Pojišťovna	413	0	0	0	0	9
Společné podniky						
ČMSS	0	0	0	40	0	0

Významné zůstatky závazků z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. prosinci 2015 následující:

(mil. Kč)	Finanční závazky k obchodování	Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	Ostatní závazky
Vrcholný management	0	60	0	59
KBC Bank NV	2 699	138 596	8 468	0
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB SK	3	36	0	0
KBC Group (v roce 2013 sloučeno s KBC Global Services NV)	0	1	0	966
Ostatní	26	192	0	0
Dceřiné společnosti				
BANIT	0	0	0	18
Centrum Radlická	0	11	0	0
ČSOB Advisory	0	15	0	0
ČSOB Leasing	6	54	0	0
ČSOB Penzijní společnost	0	250	0	0
ČSOB Property fund	0	172	0	0
Hypoteční banka	21	6 622	0	0
Patria CF (člen skupiny Patria)	0	6	0	0
Patria Finance, a.s. (člen skupiny Patria)	0	305	0	0
Patria Online	0	148	0	0
Radlice Rozvojeová	0	23	0	0
Přidružené společnosti				
ČSOB AM	0	109	0	0
ČSOB Pojišťovna	9	1 725	0	0
Společné podniky				
ČMSS	0	6 712	0	0

Pohledávky a závazky s KBC Bank NV a s podniky pod společnou kontrolou se skládají především z reálné hodnoty derivátových finančních nástrojů, dluhových finančních nástrojů a repo transakcí.

Banka poskytuje bankovní služby svým dceřiným společnostem, přidruženým společnostem a společným podnikům. Poskytované bankovní služby zahrnují úvěry, kontokorentní úvěry, úročené vklady, běžné účty a další služby. Kromě toho Banka pořídila úročené dluhové nástroje emitované svými dceřinými společnostmi.

Výše uvedené pohledávky a závazky vznikly z běžných transakcí a podléhají stejným podmínkám, včetně úrokových sazeb a zajištění, jako srovnatelné transakce s třetími stranami.

Úrokové výnosy a náklady z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. prosincem jsou následující:

(mil. Kč)	2016		2015	
	Úrokové výnosy	Úrokové náklady	Úrokové výnosy	Úrokové náklady
Vrcholný management	0	0	0	0
KBC Bank NV	1 106	683	1 290	1 068
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB SK	3	1	9	0
KBC Internationale Financieringsmij NV	0	0	8	0
Dceřiné společnosti				
BANIT	2	0	2	0
Centrum Radlická	53	0	55	0
ČSOB Factoring	13	0	17	0
ČSOB Advisory	0	1	0	1
ČSOB Leasing	266	0	286	0
Hypoteční banka	2 229	408	2 678	530
Patria Finance, a.s. (člen skupiny Patria)	2	0	1	0
Přidružené společnosti				
ČSOB Pojišťovna	0	20	0	21
Společné podniky				
ČMSS	1	85	53	178

Výnosy z poplatků a provizí a nákladů na poplatky a provize z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. prosincem jsou následující:

(mil. Kč)	2016		2015	
	Výnosy z poplatků a provizí	Náklady na poplatky a provize	Výnosy z poplatků a provizí	Náklady na poplatky a provize
KBC Bank NV	83	1	62	10
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB SK	0	5	0	30
KBC Group	0	0	0	35
KBC Securities NV	10	0	11	0
Other	0	0	0	4
Dceřiné společnosti				
BANIT	0	190	0	160
ČSOB Factoring	1	0	2	0
ČSOB Leasing	13	2	9	1
ČSOB Penzijní společnost	10	0	10	0
Hypoteční banka	246	127	217	75
Patria Finance, a.s. (člen skupiny Patria)	8	0	4	0
Přidružené společnosti				
ČSOB AM	466	0	455	0
ČSOB Pojišťovna	170	0	171	6
Společné podniky				
ČMSS	14	2	6	3

Výnosy z dividend přijaté od dceřiných a přidružených společností a společných podniků dosáhly za rok 2016 objemu 4 856 mil. Kč (2015: 5 302 mil. Kč). Náklady na nájemné zaplacené dceřiným a přidruženým společností a společným podnikům dosáhly v roce 2016 hodnoty 189 mil. Kč (2015: 187 mil. Kč).

V souladu se strategií Banky byly v roce 2015 informační a komunikační služby poskytované společností KBC Group Czech Branch znovu začleněny zpět do ČSOB. Na základě Dohody o nabytí části podniku uzavřené mezi ČSOB a KBC Group Banka získala k 31. prosinci 2015 vybrané činnosti a procesy od KBC Group Czech Branch, včetně zaměstnanců (Poznámka: 9), aktiv a závazků souvisejících s poskytováním informačních a komunikačních služeb (Poznámka:18).

S platností od 1. července 2009 Banka uzavřela dohodu s KBC Group o pronájmu kancelářských prostor a smlouvu o poskytování administrativních služeb jako jsou např. služby v oblasti personalistiky a účetní služby. V roce 2016 Banka získala 0 mil. Kč (2015: 72 mil. Kč) za pronájem a související služby, 68 mil. Kč (2015: 59 mil. Kč) za poskytnuté administrativní služby a zaplatila za IT služby 591 mil. Kč (2015: 3 192 mil. Kč), které zahrnují nájemné za informační technologie.

V roce 2016 Banka získala 569 mil. Kč (2015: 87 mil. Kč) od ČSOB SR a ČSOB Pojišťovny za poskytnuté služby a podpory v těchto oblastech: informační a komunikační služby, elektronické bankovníctví, karty, zpracování plateb, finanční řízení a řízení rizik.

Významné smluvní zůstatky podmíněných aktiv a závazků vůči spřízněným stranám k 31. prosinci jsou následující:

(mil. Kč)	2016		2015	
	Záruky přijaté	Záruky vydané	Záruky přijaté	Záruky vydané
KBC Bank NV	2 222	194	2 596	191
Podniky pod společnou kontrolou				
ČSOB SK	2 343	23	1 815	145
Kereskedelmi és Hitelbank Rt.	232	23	270	23
Merion Properties.	0	323		
Dceřiné společnosti				
ČSOB Leasing	0	1 677	0	0
Společníci				
ČSOB Pojišťovna	0	0	0	1

Zůstatky přijatých záruk od KBC Bank NV a společností pod společnou kontrolou tvoří především subparticipační dohody a ostatní kompenzační závazky.

Banka se v roce 2016 zavázala vůči své dceřiné společnosti Radlice Rozvojová a developerovi financovat výstavbu další nové budovy svého ústředí v hodnotě 1 832 mil. Kč.

37. UDÁLOSTI PO SKONČENÍ ÚČETNÍHO OBDOBÍ

Po skončení účetního období nenastaly žádné významné události.

38. ŘÍZENÍ RIZIK

38.1 Úvod

Riziko je přirozenou součástí aktivit Banky a jeho řízení společně s řízením kapitálu je zásadní pro výsledky a finanční zdraví Banky.

Banka je vystavena riziku úvěrovému, riziku likvidity, operačnímu, tržnímu a jiným nefinančním rizikům. Tržní riziko se dále dělí na riziko obchodní (obchodní portfolio) a investiční (úvěrové a investiční portfolio). Banka řídí rizika a kapitál v procesu jeho průběžné identifikace, měření a sledování za použití systému stanovených limitů a jiných kontrol. Banka primárně alokuje kapitál do svých dceřiných společností a obchodních jednotek tak, aby bylo dosaženo přijatelného poměru mezi riziky a výnosy. Systém řízení rizik a kapitálu je definován Představenstvem Banky v souladu s obchodními a rizikovými strategiemi skupiny KBC se zaměřením na včasnou identifikaci a řízení rizikových trendů. Systém řízení rizik a kapitálu v Bance je vyvíjen v souladu s interními požadavky na řízení rizik a kapitálu, v souladu s požadavky Basel III a v souladu s regulačními požadavky ČNB, Evropské centrální banky (ECB), Evropské bankovní autority (EBA) a dalších příslušných regulátorů.

Organizace řízení rizik a kapitálu

Hlavní principy organizace řízení rizik a kapitálu

Organizace řízení rizik a kapitálu je v Bance založena na principech oddělení akceptace rizika od jeho řízení a kontroly. Řízení rizik a kapitálu je strukturováno tak, aby mohlo fungovat nezávisle na funkcích front office. Nicméně front office je primárně odpovědný za fungování systému řízení rizik a kapitálu, a to v oblasti prvotní kontroly. Cílem řízení rizik a kapitálu v ČSOB je v úzké spolupráci s obchodními odděleními dosahovat přijatelné rovnováhy mezi výnosy a riziky, nikoli pouze minimalizovat rizika.

Model řízení rizik a kapitálu zavedený v ČSOB od roku 2011 je založen na následujících principech:

- za řízení rizik a kapitálu jsou v první řadě zodpovědná společně obchodní a úvěrová oddělení, která musí všechna svá rozhodnutí činit systematicky s ohledem na dopady na řízení rizik a kapitálu;
- řízení rizik a kapitálu, vykazování rizik, má být konzistentní v celé skupině KBC, včetně ČSOB. Manažerská rozhodnutí mají být v souladu se strategií skupiny KBC a mají být vázána na rizikové a kapitálové ukazatele;
- řízení rizik a kapitálu má být nezávislé a vertikálně integrované a má být začleněno do struktury Banky tak, aby v každém rozhodování v celé ČSOB byly dostatečně zohledněny dopady na řízení rizik a kapitálu;
- řízení rizik a kapitálu má úzce spolupracovat s ostatními útvary s cílem dosáhnout přijatelné rovnováhy mezi výnosy a riziky, nikoli se zaměřit pouze na minimalizaci rizik;
- Představenstvo Banky má určovat přijatelnou míru rizika a rámec, v němž se může Banka pohybovat. S pohybem mimo tento rámec musí Vrchní ředitel pro řízení rizik (CRO) souhlasit; a
- proces monitorování a vykazování rizik má být standardizovaný a transparentní, aby umožňoval včasná rozhodnutí na strategické i operativní úrovni.

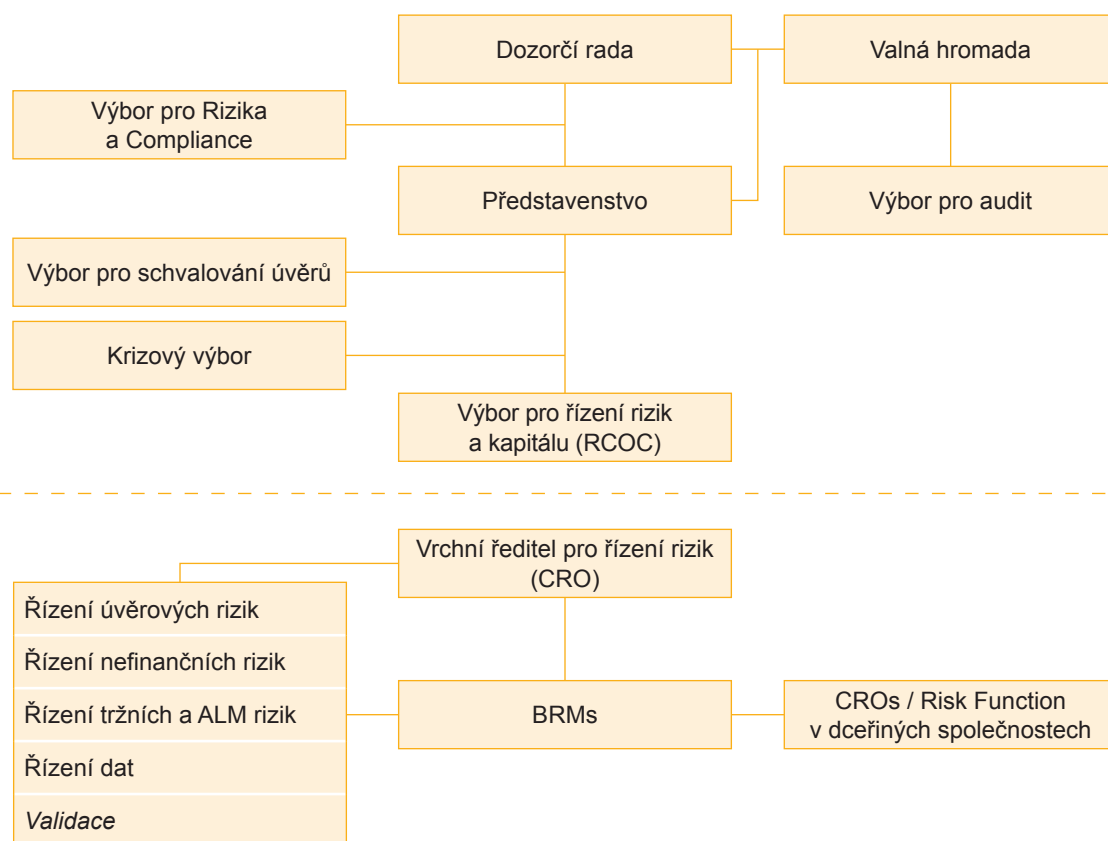
Výše popsané principy poskytují základ pro řídicí strukturu, v rámci které:

- (i) Představenstvo je zodpovědné za stanovení pro Skupinu ČSOB přijatelné míry rizika (Risk Appetite Statement) a alokaci kapitálu v rámci Skupiny ČSOB ve formě měřitelných rizikových a kapitálových ukazatelů,
- (ii) Výbor pro řízení rizik a kapitálu (RCOC) je zodpovědný za návrh Risk Appetite Statement a kapitálové alokace pro Představenstvo, převedení schváleného postoje k riziku a alokace kapitálu do číselných limitů v rámci své svěřené pravomoci a pravidelný monitoring rizik a kapitálu vůči uvedeným limitům,
- (iii) CRO společně s Risk funkcí, jak je uvedeno níže, je zodpovědný za vytvoření rámce procesu řízení rizik a kapitálu, v němž může management Banky operovat, za převedení limitů rizik do politik a zajištění pravidelného monitoringu,
- (iv) obchodní oddělení v rámci svých aktivit nesmí překročit stanovené limity rizik a alokovaného kapitálu.

Správa řízení rizik a kapitálu

Řízení rizik a kapitálu Banky je plně integrováno v řízení skupiny KBC. V průběhu roku 2015 bylo zavedeno několik změn s cílem zohlednit změny v organizační struktuře ČSOB. Nejvýznamnější změnou bylo založení Výboru pro Rizika a Compliance, jakožto podvýboru dozorčí rady se zvláštním zaměřením na oblasti řízení rizik a compliance.

Schéma níže zobrazuje základní organizační uspořádání v oblasti řízení rizik a kapitálu v Bance.

V Bance fungují tři na sobě nezávislé úrovně řízení rizik. První úroveň tvořena řízením rizik v rámci obchodních útvarů, druhá úroveň zajišťována útvarem řízení rizik a Compliance a třetí úroveň zajišťována auditorem. Tento model se vyznačuje zejména:

- Představenstvem, které je podporováno Výborem pro audit, dozorčí radou a jejími výbory,
- Výborem pro řízení rizik a kapitálu,
- nezávislým Vrchním ředitelem pro řízení rizik (CRO), který je podporován nezávislou Risk funkcí a
- lidmi z obchodních útvarů s rizikovým povědomím, fungujících jako první úroveň ochrany, a kteří jsou odpovědní za to, že rizika a jejich řízení je součástí jejich každodenních činností.

Dozorčí rada

Hlavním úkolem dozorčí rady je dohlížet, zda řízení Banky je efektivní, komplexní a přiměřené a pravidelně vyhodnocuje poznatky z této činnosti. Dohledová role spočívá v konstruktivních námitkách při tvorbě strategie Banky, sledování výkonnosti managementu a plnění dohodnutých cílů a záměrů, obchodních a rizikových strategií a zajištění jednotnosti finančních informací, efektivního řízení rizik a vnitřní kontroly (včetně vhodného rozdělení pravomocí a povinností v rámci Banky).

Dozorčí rada pravidelně dostává integrované zprávy o řízení rizik a kapitálu a další informace připravované Risk funkcí, jak je popsáno níže.

Dozorčí rada:

- (i) dohlíží na to, zda je systém řízení rizik efektivní, srozumitelný a adekvátní;
- (ii) pravidelně projednává záležitosti týkající se rizik, kterým banka je či může být vystavena;
- (iii) nepřetržitě dohlíží a vyhodnocuje naplňování strategie řízení rizik a spolehlivost kontrol;
- (iv) kriticky a konstruktivně se podílí na hodnocení řízení rizik;
- (v) komentuje návrh (KBC Group CRO) na jmenování/odvolání osoby zajišťující výkon funkce řízení rizik, stanoví podmínky upravující odměny této osoby a hodnotí činnost této osoby.

Výbor pro Rizika a Compliance

Dozorčí rada ustanovila Výbor pro Rizika a Compliance s cílem poskytovat Dozorčí radě poradenství v oblasti současného a budoucího rizikového apetitu Banky a strategie a dohledem nad zavedením této strategie.

Výbor se pravidelně zabývá záležitostmi v oblasti řízení rizik a Compliance a komunikuje se Bankovní Risk funkcí a Vrchním ředitelem pro řízení rizik. Výbor pro Rizika a Compliance pomáhá dozorčí radě v zavedení zásad a postupů odměňování, zkoumá, zda pobídky poskytované systémem odměňování berou do úvahy rizika, kapitál, likviditu a časovou strukturu výnosů.

Výbor posuzuje činnosti, strukturu, nezávislost, profesionalitu a odborné znalosti řízení rizik.

Výbor pravidelně dostává integrované zprávy o řízení rizik a kapitálu a další informace připravované Risk funkcí, jak je popsáno níže.

Výbor pro audit

Výbor pro audit mimo jiné sleduje efektivitu bankovních vnitřních kontrol, vnitřního auditu, systému řízení rizik, vytváření účetních pravidel a postupů při přípravě finančních výkazů Banky.

Výbor dohlíží na externí audit Banky, sleduje proces povinného auditu finančních výkazů a konsolidovaných finančních výkazů, posuzuje nezávislost statutárního auditora a auditorské firmy, doporučuje ke schválení řídicímu orgánu jmenování, kompenzace a jmenování externích auditorů, přezkoumává a schvaluje rozsah auditu a jeho frekvence, přezkoumává auditní zprávy.

Kromě toho Výbor kontroluje, zda řídicí orgán ve své řídicí funkci přijímá nezbytná nápravná opatření a včas řeší nedostatky v kontrolách, nesoulad s právními předpisy a politikami a další problémy zjištěné auditem.

Představenstvo

Představenstvo má celkovou zodpovědnost za Banku, navrhuje strategické směřování v rámci platného právního a regulatorního rámce s přihlédnutím k dlouhodobým finančním zájmům a solventnosti, zajišťuje efektivní implementaci této strategie a je zodpovědné za dennodenní fungování Banky.

Představenstvo obecně zajišťuje, že komplexní a adekvátní systém vnitřní kontroly a systém řízení rizik je zaveden, dobře fungující a efektivní jak v celku, tak i ve svých jednotlivých částech. S ohledem na řízení rizik, představenstvo:

- (i) zajišťuje vyčlenění přiměřených a dostatečných kapacit pro řízení významných rizik, kapitálu a likvidity, řízení interních modelů a validace/hodnocení těchto modelů;
- (ii) schvaluje a pravidelně hodnotí implementaci:
 - charteru řízení rizik,
 - rizikového apetitu ČSOB,
 - výsledky Risk Scanů,
 - strategie řízení rizik,
 - rámce řízení rizik (včetně specifických rizikových rámců),
 - limit booku a jeho rámce,
 - systému stanovení vnitřního kapitálu a politiky kapitálové přiměřenosti,
 - ozdravných plánů a plánů řešení krize,
 - strategie informační bezpečnosti,
- (iii) vyhodnocuje celkové fungování a účinnost vnitřního kontrolního a řídicího systému a zajišťuje odpovídající kroky k nápravě potencionálních nedostatků.

Představenstvo je rovněž zodpovědné za monitoring celkového rizikového profilu na základě měsíčních integrovaných zpráv o řízení rizik a kapitálu připravovaných Risk funkcí, za zajištění shody se stanovenými limity a za rozhodování v otázkách řízení rizik a kapitálu, které mohou být na Představenstvo předkládány ze strany CRO, případně RCOC, jak je popsáno níže.

Výbor pro řízení rizik a kapitálu (RCOC)

RCOC spolupracuje s Představenstvem při vyhodnocování vývoje rizik a kapitálu ČSOB vůči limitům stanoveným Představenstvem. RCOC je ve věcech řízení rizik a kapitálu zodpovědný především za:

- (i) navrhování představenstvu rizikového apetitu ČSOB;
- (ii) navrhování představenstvu rámce soustavy limitů v souladu s ČSOB risk apitem, v rámci nichž budou rizika a kapitál řízeny;
- (iii) integrovaný pohled na rizikové expozice vzhledem k rizikovému apetitu/limitům a identifikaci/reportingu o „skrytých rizicích“ (včetně koncentrace); V případě že riziková expozice převyšuje stanovený limit, tak předkládá představenstvu návrh na významná zmírňující opatření. Samostatně rozhoduje o nevýznamných zmírňujících opatřeních k nápravě;
- (iv) pravidelnou revizi limitů a předkládání představenstvu významných změn v limitech a rozhoduje o nevýznamných změnách v limitech;
- (v) sledování tržní situace, přiměřenosti, likvidity, rizikového profilu, struktury aktiv a pasiv, transformace splatností a strukturální expozice úrokového rizika;
- (vi) sledování kapitálové přiměřenosti a využití regulatorního a ekonomického kapitálu.

RCOC pravidelně vyhodnocuje zprávy o rizicích a kapitálu připravené Risk funkcí, které jsou následně postupovány Představenstvu, Výboru pro audit a Dozorčí radě. Tyto zprávy představují základní nástroj sledování rizik. Ve specifických případech jsou připravovány jednorázové materiály. Předsedou RCOC je CRO, místopředsedou je pak CFO.

Vrchní ředitel pro řízení rizik (CRO)

Vrchní ředitel pro řízení rizik (CRO), který je členem Představenstva, je obecně odpovědný za identifikaci, vyhodnocení a podávání zpráv o všech rizicích plynoucích z provozování veškerých obchodních aktivit, a má přímou odpovědnost za řízení následujících funkcí/oddělení

- (i) Řízení úvěrových rizik,
- (ii) Řízení tržních a likvidních rizik,
- (iii) Řízení nefinančních rizik,
- (iv) Validace a
- (v) Řízení dat.

CRO:

- (i) zajišťuje to, že procesy řízení rizik jsou efektivní a účinné, podporuje rizikovou kulturu v rámci obchodních aktivit a obezřetné řízení rizik;
- (ii) zajišťuje to, že se dodržují skupinové (KBC) a regulatorní požadavky v oblasti řízení rizik;
- (iii) doporučuje řešení rizikových a kapitálových otázek zmíněných v interních reportech;
- (iv) vstupuje do opatření k nápravě nedostatečné výkonnosti vzhledem k stanoveným cílům v rámci rizikového apetitu;
- (v) posuzuje míru a strukturu postupovaného rizika a jeho dopad do výkonnosti a stability;
- (vi) koordinuje oblast řízení kontinuity podnikání;
- (vii) předkládá rizikový a kapitálový report interním (výkonný management, představenstvo, výbor pro řízení rizik a kapitálu, dceřiné společnosti) a externím uživatelům (KBC, ČNB);
- (viii) předkládá informace týkající se vývoje v oblasti řízení rizik ČSOB a KBC;
- (ix) doporučuje / informuje o záležitostech spojených s řízením rizik správním radám dceřiných společností (v rámci Banky) se samostatnou právní subjektivitou.

Klíčové strategické a řídicí zodpovědnosti CRO jsou:

- (i) doporučovat strukturu řízení rizik a role;
- (ii) rozhodovat o struktuře Risk funkce;
- (iii) vstupovat do rizikového apetitu;
- (iv) přispívat k návrhu Strategie a strategických plánů (zahrnujících výkonnostní cíle) tak, aby se pohybovaly v rámci nadefinovaných a schválených rizikových rámců;
- (v) doporučovat rizikovou a kapitálovou strategii;
- (vi) přispívat k návrhům limitů a delegování pravomocí v i pod úrovní delegací představenstva a souhlasit s finálním rozhodnutím tak, aby se pohybovalo v rámci rizikového rámce;
- (vii) přispívat k alokaci zdrojů a kapitálu a souhlasit s jejich finální alokací tak, aby se pohybovala v rámci schváleného rizikového rámce.

CRO má ve své roli tyto výkonné pravomoci:

- (i) doporučovat a rozhodovat o změnách rámců vlastněných Risk funkcí;
- (ii) schvalovat validaci transakčních modelů pro řízení rizik;
- (iii) přispívat k návrhům směrnic pro vývoj portfolia a transakčních modelů;
- (iv) přispívat nebo rozhodovat (v souladu s pravidly delegace) o nápravných opatřeních při překročení limitů a souhlasit s finálním rozhodnutím v rámci rizikového rámce;
- (v) doporučovat nebo schvalovat následná opatření řešící soulad s rizikovými rámci;
- (vi) zajišťovat proces vyhodnocení regulatorně/interně stanovené kapitálové přiměřenosti a provádět stresové testování;
- (vii) přispívat k dennodenním rozhodnutím jako důvěryhodný poradce;
- (viii) schvalovat riziková rozhodnutí mimo rizikový rámec s právem vzít si „oddechový čas“.

CRO může pozastavit rozhodnutí libovolného oddělení, výboru, obchodní jednotky nebo dceřiné společnosti, které má vliv na rizikovou či kapitálovou pozici ČSOB a eskalovat rozhodnutí na RCOB nebo Představenstvo.

Risk funkce

Risk funkce poskytuje nezávislý pohled nad řízením rizik spojených s činností banky. Tato funkce je obecně zodpovědná za to, účinné postupy jsou uplatňovány při:

- (i) identifikaci stávajících a vznikajících rizik;
- (ii) vývoji hodnotících a měřících nástrojů;
- (iii) zavádění politiky, postupů a dalších kontrolních mechanismů k řízení rizik;
- (iv) rozvoji limitů pro schválením vrcholovým vedením či představenstvem;
- (v) monitorování pozice oproti schváleným limitům;
- (vi) hlášení výsledků monitorování rizika vrcholovému vedení a představenstvu.

Risk funkce je reprezentována těmito útvary přímo podřízenými CRO – Řízení úvěrových rizik, Řízení tržních a ALM rizik, Řízení nefinančních rizik, Řízení dat a Validace. Jednotlivé útvary mají následující role:

Řízení úvěrových rizik, Řízení tržních a ALM rizik, Řízení nefinančních rizik.

Útvary řídící specifická rizika jsou zodpovědné za řízení kreditního, tržního rizika, rizika likvidity a operačního rizika. Tyto oddělení jsou zodpovědné zejména za:

- (i) zajištění, že jednotlivé rizikové rámce pro uvedená rizika existují a jsou řádně implementována,
- (ii) monitorování limitů, návrhy změn limitů nebo přijetí nápravných opatření v případě překročení některého ze stanovených limitů,
- (iii) rámce pro řízení informačního rizika, včetně rizika kybernetického napadení a monitorování těchto rizik,
- (iv) integrované reportování o rizicích a kapitálu,
- (v) řízení ekonomického kapitálu.

V rámci útvaru Řízení nefinančních rizik je pracovník informační bezpečnosti zodpovědný za stanovování rámce pro řízení informačního rizika včetně rizika kybernetického napadení a monitorování těchto rizik.

Řízení dat

Řízení dat je zodpovědné za podporu všech útvarů řízení rizik tvořících Risk funkci v oblasti řízení dat a reportingu. Zejména pak za:

- (i) správu všech ICT aplikací potřebných k řízení rizik a kapitálu,
- (ii) vytváření technické stránky ICT architektury ve spolupráci s ICT a
- (iii) aktivity zajišťující správný tok dat potřebných pro řádné monitorování rizik a kapitálu.

Řízení dat je zodpovědné za správu rizikových dat a tvoří spojnici mezi požadavky Risk funkce a ICT.

Centrální validace měření úvěrových rizik a ztrát

Oddělení Centrální validace měření úvěrových rizik a ztrát se zaměřuje na snižování modelového rizika a dohlíží na konzistenci v rámci KBC skupiny poskytováním odůvodněného, srozumitelného a časově nezávislého druhého názoru a metodických postupů pro modely rizikových ukazatelů a opravných položek jejich vlastníkům, rozhodovacím orgánům a modelářům.

Risk Integration

Risk Integration tvoří zvláštní tým v rámci Risk funkce zastřešující překrývající se aspekty řízení rizik. Jeho úkolem je poskytovat větší důraz na celostní řízení rizik a dohled napříč všemi riziky tak, aby dále zlepšil řízení rizik v Bance. Hlavní cíle jsou:

- (i) řídit klíčové strategické iniciativy napříč všemi riziky a zavést větší soudržnost mezi definováním strategie portfolia a samotným řízením, včetně dodržování regulace a plánu obnovy,
- (ii) poskytovat strategický a do budoucna zaměřený pohled na klíčové otázky oblasti řízení rizik pro diskusi na vyšších úrovních v rámci Banky (Rizikový apetit, rámce pro zátěžové testování),
- (iii) posilovat rizikovou kulturu v Bance a
- (iv) podporovat zavádění jednotných standardů řízení rizik.

Risk Integration je zodpovědný za řízení procesu měření a sledování rizik na integrované bázi v Bance. Zejména provádí Proces vnitřního stanovování kapitálu (ICAAP proces viz níže), včetně řízení ekonomického kapitálu a je zodpovědný za integrované reportování rizika (Monitorování a vykazování rizik viz níže). Rovněž předkládá materiály dohledovému orgánu ČNB.

Risk Integration je zodpovědný za přípravu a aktualizaci plánů obnovy a v kooperaci s regulátorem za přípravu a aktualizaci plánů řešení krize.

Delegování pravomocí

Představenstvo svěřilo RCOOC a CRO následující pravomoci:

- RCOOC může autorizovat transakce a schvalovat výjimky z limitů popsaných v limit booku a jeho rámci. Limit book a jeho rámec jsou schvalovány RCOOC a Představenstvem.

CRO může rozhodnout o postoupení věci na RCOC v případech, kdy nelze vypočítat hodnoty přesné expozice vůči riziku nebo existuje vysoká míra nejistoty ohledně výpočtu.

- Autorizace CRO je vyžadována v případech rozhodování o rizicích a politikách:
 - (i) kde rozhodnutí v přímém nebo odvozeném rámci rizika ovlivní 5 nebo více procent regulatorního kapitálu Skupiny,
 - (ii) tam, kde regulatorní kapitál nemůže být považován za relevantní ukazatel a překročení rámce rizika nebo politiky ovlivní 2 % předpokládaného udržitelného zisku Skupiny v daném roce.
- CRO může rozhodnout v případech nepřesahujících výše popsané limity. CRO může dále svěřit tuto pravomoc na jedno z oddělení tvořících Risk funkci.

CRO může postoupit zjištění nebo podezření vztahující se k celé Skupině na Představenstvo, Dozorčí radu, Výbor pro rizika a Compliance a/nebo Výbor pro audit, u kterých předpokládá aktuální nebo potenciální budoucí významný vliv na rizikové parametry Banky.

Ostatní oddělení a výbory účastníci se řízení rizik a kapitálu

Vedle Představenstva, Výboru pro audit, Dozorčí rady, RCOC, CRO a Risk funkce se na řízení rizik a kapitálu na úrovni ČSOB podílí následující oddělení:

Úvěrová oddělení

Úvěrové oddělení je zodpovědné za implementaci a udržování individuálních úvěrových procesů v rámci stanovených Risk funkcí a v rámci limitů odvozených z přístupu k riziku a alokace kapitálu schválené Představenstvem. Banka má dvě úvěrová oddělení:

- (i) jedno pro korporátní klienty, malé a střední podniky a bankovní sektor,
- (ii) druhé pro spotřebitelskou klientelu.

Tato oddělení jsou odpovědná manažerovi úvěrového oddělení nebo přímo CFO. Klíčové odpovědnosti úvěrových oddělení jsou:

- (i) schvalování individuálních úvěrových žádostí,
- (ii) schvalování smluv týkajících se individuálních úvěrů,
- (iii) monitoring individuálních úvěrů v průběhu jejich života a
- (iv) řízení pracovních činností týkajících se individuálních úvěrů.

Oddělení pro řízení aktiv a závazků (ALMD)

ALMD je odpovědné za řízení aktiv a závazků v investičním portfoliu Banky v rámci stanovených Risk funkcí a přístupu k riziku a alokace kapitálu schváleného Představenstvem. ALMD je také primárně zodpovědné za řízení financování a likviditní pozice Banky. ALMD je odpovědné CFO.

Interní audit

Oddělení interního auditu pravidelně kontroluje a vyhodnocuje procesy řízení rizik a kapitálu v rámci Banky, přičemž se zaměřuje jak na přiměřenost nastavených procesů, tak na jejich dodržování. Oddělení interního auditu konzultuje svá hodnocení s managementem Banky a podává zprávu o svých zjištěních Představenstvu a Výboru pro audit. Oddělení interního auditu je odpovědné CEO.

Procesy pro nové a aktivní produkty (NAPPs)

Členové NAPP procesu jsou zodpovědní za schvalování nových produktů, jejich distribuci a marketing a za pravidelné posuzování existujících produktů. Zahrnutí více kontrolních funkcí (Risk funkce, Finančního oddělení, Daňového oddělení, Právního oddělení, Compliance oddělení a Oddělení interního auditu) do NAPPs zajišťuje, že žádný produkt není nabídnut zákazníkům Banky bez předchozí analýzy, snížení významných rizik a přijetí reziduálního rizika. Banka klade zvláštní důraz na ochranu proti pohledávkám vznikajících z chybného prodeje produktů. Základním pravidlem tedy je pokrytí všech produktů a všech distribučních kanálů v NAPPs.

Výbor pro schvalování úvěrů (CSC)

Výbor pro schvalování úvěrů je pověřený širokou škálou odpovědností a pravomocí ve Skupině ČSOB rozhodovat ohledně jednotlivých úvěrových žádostí. Vystupuje jako nejvyšší rozhodovací výbor pro Skupinu s ohledem na úvěrové riziko. Členy CSC jsou CFO jako předseda a ředitel oddělení Úvěry a ohrožené pohledávky, oddělení Posuzování a schvalování korporátních úvěrů, oddělení Úvěry pro korporátní klientelu a banky, oddělení specializovaného financování korporátních klientů a oddělení korporátního a institucionálního bankovníctví. CSC je odpovědné Představenstvu.

Business Risk Meetings (BRMs)

Business risk meetings jsou stanoveny pro každou linii podnikání v bance, kde jsou pravidelně řešeny specifické otázky ohledně rizik. CRO má výhradní rozhodovací právo v rámci přenesené pravomoci. Toto právo vždy může eskalovat na představenstvo na žádost člena představenstva odpovědného za tuto oblast.

Proces vnitřního stanovování kapitálu ICAAP

Basilejská kapitálová dohoda, obecně známá jako Basel II, poprvé představila pod tzv. druhým pilířem kvalitativně novou dimenzi požadavků na proces hodnocení kapitálové přiměřenosti bank a jiných kreditních institucí.

Pilíř 2 mimo jiné požaduje, aby si instituce samy zhodnotily dostatečnost kapitálu s ohledem na všechna (materiální) rizika, kterým čelí nebo mohou čelit (Proces vnitřního stanovování kapitálu – ICAAP). Požadavky Basel III mají dopad na regulační postupy Pilíře 2, zejména v oblasti kapitálového plánování, zátěžových testů a strategie řízení rizik.

ICAAP je pojímán jako nedílná součást celkového řídicího a kontrolního systému Banky, kterým jsou přijímány a uplatňovány spolehlivé, účinné a úplné strategie a postupy s cílem:

- stanovovat a průběžně posuzovat potřeby vnitřně stanoveného kapitálu a
- plánovat a průběžně udržovat zdroje vnitřně stanoveného kapitálu v takové výši, struktuře a rozložení, aby byla dostatečně pokryta rizika, kterým je nebo by mohla být Banka vystavena (vnitřně stanovená a udržovaná kapitálová přiměřenost).

ČSOB, jako součást skupiny KBC, aplikovala jednotný přístup k systému vnitřně stanoveného kapitálu, který byl schválen jak vrcholným vedením KBC, tak i ČSOB. V rámci ICAAP přístupu jsou rovněž zohledňovány požadavky jak lokálního regulátora (Česká národní banka), tak i regulátora mateřské společnosti (Evropské centrální banky).

V roce 2015 vyvinula KBC nový model pro výpočet ekonomického kapitálu, který byl implementován také Bankou. Hlavním důvodem ke změně byl přechod od přístupu založeném na plném tržním přecenění výkazu o finanční situaci k přístupu respektujícím účetní pravidla pro rozpoznání ztrát. Při vývoji modelu byl již zohledněn nový standard IFRS 9, který bude implementován v roce 2018.

Představenstvo ČSOB pravidelně, minimálně však jednou ročně, vyhodnocuje ICAAP, přičemž se zaměřuje na celkové posouzení, zda uplatňované strategie a postupy jsou spolehlivé, účinné, úplné a nadále přiměřené charakteru, rozsahu a složitosti činností Banky. Představenstvo rovněž projednává a schvaluje případné změny a úpravy ICAAP. Výsledky ICAAP, aktuálně používané pro interní výpočet kapitálové přiměřenosti, jsou čtvrtletně předkládány Představenstvu.

ČSOB používá pro stanovení a průběžné posuzování vnitřně stanovené kapitálové potřeby, plánování a průběžné udržování vnitřně stanovených kapitálových zdrojů účetní přístup, přičemž zohledňuje kvantitativní a kvalitativní vstupy a metody včetně vlastních expertních analýz, odhadů a scénářů přiměřeně charakteru, rozsahu a složitosti svých činností a s nimi spjatých rizik.

ICAAP je prognostický, tj. zohledňuje také rizika, kterým bude nebo by mohla být Banka vystavena. K tomu účelu ČSOB v rámci ICAAP mimo jiné posuzuje a zohledňuje následující:

- procesy plánování, přípravy a schvalování nových činností, produktů nebo systémů,
- další podstatné probíhající či očekávané změny a faktory ve svém rizikovém profilu nebo ve vnějším prostředí,
- vlivy možných odchylek od očekávaného vývoje, včetně vlivů možných mimořádných okolností,
- výsledky stresového testování,

a to včetně způsobů jejich promítnutí do plánování a zajišťování vnitřně stanovených kapitálových zdrojů. Strategickým plánovacím horizontem ICAAP jsou tři roky.

Stanovení výše kapitálové potřeby je založeno na metodě ekonomického kapitálu a zahrnuje následující významná rizika, kterým je nebo může být Banka vystavena:

- Úvěrové riziko a riziko sektorové (včetně rizika koncentrace)
- Úrokové riziko v bankovní knize
- Tržní riziko bankovní knihy (vyjma úrokového rizika)
- Tržní riziko obchodní knihy
- Operační riziko
- Riziko likvidity a financování

Těmto druhům rizik je přímo alokována příslušná hodnota ekonomického kapitálu. Ostatní rizika, jako je např. riziko likvidity, strategické riziko a riziko reputační, jsou v rámci procesů ICAAP pokryta kvalitativními opatřeními v oblasti řízení rizik, organizace procesů, kontrolních mechanismů apod.

Výše kapitálové potřeby je počítána pro ČSOB jako samostatnou entitu v rámci skupiny KBC na úrovni pravděpodobnosti 99,9 % pro jednoroční časovou periodu s promítnutím příslušných diversifikačních efektů. Vnitřně definované kapitálové zdroje musí plně pokrývat výslednou kumulovanou kapitálovou potřebu, přičemž v případě ohrožení splnění této podmínky by ČSOB ve spolupráci se skupinou KBC přijala příslušná opatření k nápravě (navýšení kapitálových zdrojů, snížení rizika, atp.).

Měření rizika a vykazovací systémy

Bankovní rizika jsou měřena za použití metody, která odráží jak očekávané ztráty vzniklé za normálních okolností tak i neočekávané ztráty, které jsou odhadem založeným na statistických modelech. Tyto modely využívají pravděpodobností odvozených z historických zkušeností, přizpůsobených aktuálnímu ekonomickému prostředí. Banka také používá případové studie, zachycující dopad extrémních událostí, u kterých je nepravděpodobné, že nastanou, pro případ, že by nastaly.

Monitorování a řízení rizik je prováděno zejména pomocí Bankou stanovených limitů. Tyto limity odrážejí obchodní strategii Banky a tržní prostředí, stejně tak míru rizika, kterou je Banka ochotna akceptovat, s dodatečným důrazem na vybraná odvětví. Kromě toho Banka monitoruje a měří celkovou schopnost nést riziko vůči celkovému vystavení se riziku všech typů.

Shromážděné informace ze všech obchodů jsou zpracovány a analyzovány za účelem co nejrychlejšího zjištění míry rizika, jemuž je Banka vystavena. Výsledné analýzy jsou prezentovány a vysvětlovány Představenstvu, RCOC a CRO. Tyto zprávy obsahují celkovou úvěrovou expozici, překročení limitů, Value-at-risk (VaR), úrokovou citlivost, úrokovou Gap analýzu, likviditní poměrové ukazatele. Jednou za čtvrt roku dostává dozorčí rada podrobnou zprávu o riziku, která obsahuje všechna důležitá data nutná ke zhodnocení míry rizika, jemuž je Banka vystavena.

Vrcholný management a další relevantní orgány Banky dostávají denně hlášení o plnění limitů a vývoje VaR v obchodní knize. Týdenní report o úrokové citlivosti a likviditě investičního (neobchodního) portfolia je předáván vrcholnému managementu a dalším relevantním orgánům.

Zmírnění rizika

Jako součást celkového řízení rizika Banka používá deriváty a jiné nástroje, kterými řídí své vystavení se riziku vyplývajícím ze změn úrokových sazeb, měnových kurzů, cen akcií, úvěrových rizik a ostatních rizik vznikajících z předpokládaných transakcí.

Míra rizika je ohodnocena před uzavřením zajišťovací transakce, která je schvalována příslušným manažerem. Efektivita zajištění je kontrolována útvarem Middle Office finančních trhů. Efektivita všech zajištěných vztahů je sledována tímto útvarem čtvrtletně. V případě neúčinnosti zajištění Banka realizuje nové zajištění, aby omezila zjištěné riziko.

Přílišná koncentrace rizika

Koncentrace rizika vzniká při zapojení několika protistran do stejných obchodních činností, aktivit ve stejném zeměpisném regionu nebo mají jejich aktivity podobné ekonomické rysy. Schopnost protistran dostát svým smluvním závazkům je v takových případech shodně ovlivňována změnami v ekonomických, politických nebo jiných podmínkách. Míra koncentrace rizik signalizuje citlivost výkonnosti Banky vůči vývoji, který se týká pouze konkrétního odvětví či regionu.

Bankovní metodiky a postupy jsou nastaveny tak, aby vedly k udržení diversifikovaného portfolia za účelem eliminace nadměrné koncentrace rizika. Významné koncentrace úvěrového rizika jsou řízeny obdobně. Za účelem omezení a řízení koncentrace rizika na úrovni jednotlivých podniků i odvětví Banka ve vybraných případech používá nástroje pro přesun úvěrového rizika (např. účasti na riziku, záruky atd.).

38.2 Úvěrové riziko

Úvěrové riziko představuje riziko možné ztráty plynoucí z neplnění smluvní povinnosti ze strany povinné (tj. dlužníka, ručitele, smluvního partnera v obchodních vztazích nebo emitenta dluhového cenného papíru) v důsledku platební neschopnosti nebo nedostatku vůle splácet nebo v důsledku událostí způsobených politickým rozhodnutím. Naposledy zmíněné riziko je také popisováno jako „riziko země“.

Banka řídí úvěrové riziko pomocí hranic stanovených pro výši rizika, které je ochotna přijmout u jednotlivých protistran a v jednotlivých geografických regionech a odvětvích, přičemž monitoruje objemy úvěrového portfolia v těchto kategoriích ve vztahu k takto stanoveným limitům. Banka zavedla proces kontroly úvěrové kvality s cílem včas identifikovat možné změny úvěrové bonity protistran, a to včetně pravidelných kontrol zajištění.

Od září 2012, na základě schválení belgickým a českým bankovním regulátorem může Banka používat přístup IRB Advanced pro výpočet kapitálového požadavku jak pro neretailové subjekty (korporátní klienti, neretailoví SME klienti, banky, ostatní finanční instituce), tak i pro retailové expozice. Výsledkem je, že úvěrové riziko je měřeno, sledováno a řízeno na základě principů tohoto přístupu.

Riziko protistrany u neretailových subjektů (korporátní klienti, neretailoví SME klienti, banky, ostatní finanční instituce) je řízeno na základě statistických modelů predikce selhání (PD – pravděpodobnost selhání), hodnoty Loss Given Default (LGD) a Exposure at Default (EAD).

Pro retailové angažovanosti byly pro PD, LGD a EAD vyvinuty statistické modely. Narozdíl od neretailových angažovaností, u kterých jsou rizikové faktory určeny na individuální bázi, u retailu jsou rizikové faktory založeny na skupinách angažovaností se stejným sklonem k riziku (tzv. pooly).

Výsledky modelů Banka využívá pro výpočet kapitálových požadavků a současně pro účely rozhodování ve schvalovacím procesu.

Selhání je definováno jako situace, při které nastane nejméně jedna z následujících podmínek:

- (i) Předpokládá se, že zákazník nebude plnit svůj závazek řádně a včas, aniž by Banka přistoupila k plnění ze zajištění.
- (ii) Alespoň jedna splátka jistiny nebo příslušenství vůči Bance je po splatnosti déle jak 90 dnů.

V rámci ČSOB nastává selhání také pokaždé, když je poskytnuta úleva pomocí opatření forbearance: tato opatření sestávají z úlev pro klienty čelící buď nyní, nebo pravděpodobně v blízké budoucnosti finančním obtížím, které jim znemožňují dodržet původní podmínky úvěru. Více informací v části „Úvěrové expozice s úlevou“.

Angažovanost vůči neretailovým subjektům

Ratingový model: PD (pravděpodobnost selhání)

Banka řídí svou angažovanost vůči neretailovým subjektům stanovením limitů protistran, které jsou založeny na interním ratingu, který je dané protistraně individuálně přiřazen. Ratingy vycházejí ze statistických ratingových modelů, které vyhovují požadavkům na IRB Advanced modely a které berou v úvahu jak finanční, tak nefinanční údaje. Ratingová stupnice je odstupňována v souladu s jednotným číselníkem PD platným pro KBC Group NV, který má 12 stupňů od stupně PD 1, který představuje nejlepší rating, po stupeň PD 12, který je nejhorší.

PD 1 až 9 představují zbylé úvěrové expozice.

PD 10 zahrnuje (i) klienty, u kterých je dle rozhodnutí Úvěrového oddělení Banky splacení úvěru velmi nepravděpodobné, ale žádné ze závazků klienta nejsou po splatnosti více jak 90 dní, a (ii) restrukturalizované úvěry. Po dobu nejméně dvanácti měsíců řádného splacení mohou být restrukturalizované úvěry překlasifikovány zpět do kategorie splacených, a (iii) dříve restrukturalizované úvěry, které byly v posledních dvou letech překlasifikovány do kategorie splacených, a které jsou více než 30 dní po splatnosti.

PD 11 je přiděleno klientům, jejichž úvěry jsou po splatnosti více jak 90 dní, ale nebylo na ně zatím vyhlášeno insolvenční řízení.

PD12 představuje klienty, kteří jsou předmětem insolvenčního řízení, nebo je příslušná úvěrová schvalovací úroveň Banky posoudila jako „částečně či plně ztrátové“ bez zohlednění zajištění.

PD ratingy jsou využívány nejen pro měření, sledování a řízení úvěrového rizika, ale mimo jiné i pro určení úrovně schvalování, zajištění a stanovení cen.

Následující tabulka ukazuje rozdělení neretailových úvěrových expozic Banky podle interního a externího hodnocení a jejich srovnání s hodnocením ČNB:

PD stupnice	ČSOB hodnocení neretailových expozic				ČSOB a ČNB kategorie	ČNB kategorie
	PD hodnocení	S&P hodnocení	Splácení	Znehodnocení		
Normální	1-7	AAA - B	Splácené	Kolektivní	Standardní	Standardní
K přezkoumání (AQR)	8-9	B- - C	Splácené	Kolektivní	Standardní	Sledované
Nejisté	10	D	Nesplácené	Individuální	Klasifikované	Nestandardní
Nejisté	11	D	Nesplácené	Individuální	Klasifikované	Pochybné
Nedobytné	12	D	Nesplácené	Individuální	Klasifikované	Ztrátové

Individuální zpracování úvěrů

Individuální proces schvalování, monitoringu a zpracování úvěrů je předmětem rámce řízení rizik a kapitálu připravovaného a obstarávaného Úvěrovými odděleními Banky a schvalovaného Vedením skupiny řízení rizik (GRM) a/nebo CRO. Úvěrová oddělení jsou rovněž zodpovědná za implementaci těchto rámců a zajištění jejich shody s rizikovými limity a přístupem k riziku.

Schvalovací proces

Schvalovací proces u neretailových expozic je rozložen do tří fází. Nejprve klientský pracovník, který příslušného klienta spravuje, zpracuje písemný úvěrový návrh, který obsahuje úvěrovou žádost, motivaci a analýzu relevantních rizik (včetně finanční analýzy). Následně návrh prostuduje úvěrový poradce nezávislý na obchodních útvarech (tj. spadá do Úvěrového oddělení) a zpracuje písemné stanovisko. Nakonec je o úvěrovém případě rozhodnuto na Výboru pro schvalování úvěrů, nejvyšším rozhodovacím orgánem, nebo na jedním z jeho z podvýborů, jehož členy jsou zkušení zástupci jak obchodního útvaru, tak i Úvěrového oddělení. Úvěrové výbory rozhodují o úvěrových případech formou konsenzu nad návrhem jeho předsedy nebo místopředsedy.

V rámci úvěrových pravomocí nastavovaných Bankou může úvěrový útvar delegovat pravomoc pro úvěrové rozhodnutí na regionálního manažera nebo na příslušného pracovníka pobočky. Pravomoci jsou přidělovány vždy konkrétní fyzické osobě. Úvěrové pravomoci se řídí podstupovaným rizikem a berou v úvahu celkovou expozici Banky vůči danému klientovi nebo jeho ekonomicky spjaté skupině.

Všechna úvěrová rozhodnutí musí být přijata v souladu s „principem čtyř očí“, tj. na každém rozhodnutí se musí podílet alespoň dvě osoby.

Proces individuálního monitoringu

Proces individuálního monitoringu je využíván pro všechny neretailové úvěrové expozice. Úvěry s hodnocením PD 1 – 8 (neretailové malé a střední podniky) / 1-9 (korporátní klienti) jsou monitorovány Obchodním oddělením za podpory monitorovacích aplikací, úvěry s hodnocením PD 9 až 12 (neretailové malé a střední podniky) / 10-12 (korporátní klienti) jsou monitorovány Oddělením pro klasifikované úvěry, které je organizačně řazeno pod Úvěrové oddělení.

Nezávisle na hodnocení se minimálně jednou za rok předkládá k přezkoumání příslušné schvalovací úrovni plný úvěrový návrh. Vývoj některých ukazatelů je ovšem důvodem pro častější přezkoumání příslušných úvěrových expozic. Mezi tyto ukazatele patří nejen porušení smluvních podmínek (např. nedodržení finančních či nefinančních kovenantů nebo neplacení poplatků, úroku nebo jistiny), ale také události, které nepředstavují přímé porušení smlouvy, jako například neočekávaná změna managementu, která by mohla vést ke zhoršení finanční situace.

Oblast realitního segmentu, akvizičních financí a projektového financování jsou vedle ročního monitoringu podrobovány také čtvrtletnímu přezkoumávání od CSC, během kterého jsou u nejvýznamnějších úvěrových expozic prověřeny základní aspekty úvěrového rizika. Na základě výstupu těchto krátkodobých přezkoumání může CSC okamžitě vyžádat kompletní přezkoumání úvěru.

Proces kolektivního monitoringu

Vedle ročního monitoringu je na neretailové SME klienty aplikován proces kolektivního monitoringu. Toto monitorování plnění limitů a kovenantů je založeno na informacích poskytnutých klienty ve zprávách o dodržování kovenantů a finančních výkazech. Jejich porušení je impulsem k výše popsanému procesu individuálního přezkoumání.

Zacházení s klasifikovanými úvěry

Pro obojí, korporátní a neretailové SME klienty, je řízení klasifikovaných úvěrů odpovědností Oddělení pro klasifikované úvěry. Úvěrová expozice je převedena do Oddělení pro klasifikované úvěry v okamžiku, kdy její hodnocení dosáhne hodnoty PD 9 u neretailových SME klientů a PD 10 u korporátních klientů.

Angažovanost vůči retailovým subjektům (podnikatelé, retailoví SME klienti a fyzické osoby)

Rizikové kategorie

Následující tabulka ukazuje hodnocení retailových úvěrových pozic Banky a jejich srovnání s hodnocením ČNB:

PD Stupnice	ČSOB hodnocení retailových expozic			ČSOB a ČNB kategorie	ČNB kategorie
	Po splatnosti	Splácení	Znehodnocení		
Normální	0 - 30	Splácené	Kolektivní	Standardní	Standardní
K přezkoumání (AQR)	31 - 90	Splácené	Kolektivní	Standardní	Sledované
Nejisté	91 - 180	Nesplácené	Individuální	Klasifikované	Nestandardní
Nejisté	181 - 360	Nesplácené	Individuální	Klasifikované	Pochybné
Nedobytné	360 a více	Nesplácené	Individuální	Klasifikované	Ztrátové

Restrukturalizované úvěry spadají z počátku do kategorie „Nesplácené“ bez ohledu na to, zdali jsou či nejsou po splatnosti. Po dobu nejméně dvanácti měsíců řádného splácení, mohou být restrukturalizované úvěry překlasičkovány zpět do kategorie splácených. Dříve restrukturalizované úvěry, které byly v posledních dvou letech překlasičkovány do kategorie splácených, a pokud jsou více než 30 dní po splatnosti, vrací se zpět do kategorie „Nesplácené“.

Schvalovací proces

Schvalovací proces v segmentu retailových úvěrů je u nových klientů založen na použití aplikačních skórovacích karet. U stávajících zákazníků Banka rovněž využívá behaviorálních skórovacích karet. Zatímco rozhodování u spotřebitelských úvěrových produktů (osobní nezajištěné úvěry, kontokorentní úvěry a kreditní karty) je ve velké většině plně automatizované na základě skórovacích karet, rozhodnutí o hypotečních produktech je sice podpořeno skórovacími kartami, ale konečné rozhodování je v zásadě manuální.

Při schvalovacím procesu je využíván přístup k externím zdrojům dat registrů úvěrů, které poskytují jak pozitivní tak i negativní informace.

Proces monitoringu

Proces monitoringu retailových úvěrů je v kompetenci Úvěrových oddělení a Vedení Skupiny řízení rizik (GRM). Je založen na agregovaných datech. Neprovádí se individuální přezkoumání a sleduje vývoj defaultů a pravděpodobnost defaultu v různých podskupinách úvěrů a vývoj nákladových úvěrových ukazatelů v různých podskupinách.

Proces vymáhání

Proces vymáhání dluhů v retailovém segmentu se skládá ze dvou hlavních fází: prvotní a druhotné vymáhání pohledávek. Prvotní vymáhání pohledávek je všeobecně založeno na úspěchu upomínek (přes call centrum nebo automatické písemné upomínky), které jsou odesílány od třetího dne po splatnosti a mohou ovlivnit restrukturalizaci úvěru. Druhotné vymáhání pohledávek začíná od devadesátého dne po splatnosti a zaměřuje se na právní cesty vymáhání. Všechny útvary vymáhání pohledávek Banky jsou monitorovány útvarem Risk funkce.

Finanční deriváty

Úvěrové riziko selhání protistrany vyplývající z finančních derivátů, jako jsou měnové deriváty a úrokové swapy, se vždy omezuje pouze na nástroje s kladnou reálnou hodnotou a je s ním nakládáno stejně jako s úvěrovým rizikem v případě úvěrových expozic.

Riziko spojené s úvěrovým závazkem

Banka poskytuje za své klienty záruky a akreditivy třetím stranám, které mohou vyžadovat, aby Banka za tyto klienty prováděla úhrady plateb. Od zákazníků se následně takovéto platby inkasují na základě podmínek stanovených příslušnou úvěrovou dokumentací. Tyto záruky vystavují Banku podobným rizikům jako půjčky a k jejich zmírnění slouží tytéž řídicí procesy a politiky.

Banka se s riziky spojenými s úvěrovými závazky vypořádává především následujícími dvěma způsoby:

- (i) *Nenačerpané přísliby.* Tyto expozice vyplývající z právně účinného závazku poskytnout úvěr na požádání klienta, přičemž klient příslibený úvěr doposud nezačal čerpat. Tyto typy expozic zahrnují velký objem krátkodobých expozic s durací nepřesahující jeden rok.
- (ii) *Podrozvahové produkty.* Tyto expozice se skládají z bankovních záruk a/nebo akreditivů. Podrozvahové produkty jsou záležitostí především korporátního sektoru a často se skládají výkonnostních a zálohových plateb pro lokální stavební společnosti.

Riziko vyplývající z příslibů je Bankou vnímáno podobně jako riziko vyplývající z poskytování úvěrů, a proto je monitorováno a řízeno za využití stejných procesů a politik jako úvěrové riziko.

Banka řídí úvěrové riziko ve třech hlavních portfoliích: Úvěrovém portfoliu, Investičním portfoliu a Obchodním portfoliu. Mimo tyto tři hlavní skupiny se úvěrové riziko váže rovněž na vypořádací aktivity (korespondenční bankovníctví, započtení pohledávek generované systémem elektronického mýtného, které ČSOB spravuje pro českou vládu – E-Toll), kde je ovšem riziko omezené, jelikož protistranami jsou buď dobře hodnocené banky, vládní instituce nebo společnosti se zárukami dobře hodnocených bank.

V následující tabulce je uvedena maximální míra expozice vůči úvěrovému riziku po položkách výkazu o finanční situaci k 31. prosinci 2016. Jde o nejvyšší hrubou expozici, kdy se nebere v úvahu žádný druh zajištění ani jiné snížení úvěrového rizika.

(mil. Kč)	Úvěrové	Investiční	Obchodní	Ostatní aktiva a vypořádání	Celkem
Aktiva					
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám (Poznámka: 14)	0	46 846	0	0	46 846
Finanční aktiva k obchodování	0	839	20 877	0	21 716
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0	3 485	0	0	3 485
Realizovatelná finanční aktiva	2 487	70 580	0	0	73 067
Úvěry a pohledávky	245 665	449 493	0	3 582	698 740
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	797	0	0	797
Finanční investice držené do splatnosti	833	131 846	0	0	132 679
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	11 623	0	0	11 623
Ostatní aktiva (Poznámka: 23)	0	0	0	792	792
Celkem	248 985	715 509	20 877	4 374	989 745
Podmíněné závazky (Poznámka: 33)	31 329	2 006	0	0	33 335
Úvěrové přísliby (Poznámka: 33)	94 110	1 081	0	0	95 191
Celkem	125 439	3 087	0	0	128 526
Celková expozice vůči kreditnímu riziku	374 424	718 596	20 877	4 374	1 118 271

V následující tabulce je uvedena maximální míra expozice vůči úvěrovému riziku po položkách výkazu o finanční situaci k 31. prosinci 2015. Jde o nejvyšší hrubou expozici, kdy se nebere v úvahu žádný druh zajištění ani jiné snížení úvěrového rizika.

(mil. Kč)	Úvěrové	Investiční	Obchodní	Ostatní aktiva a vypořádání	Celkem
Aktiva					
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám (Poznámka: 14)	0	107 076	0	0	107 076
Finanční aktiva k obchodování	0	661	29 990	0	30 651
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0	3 491	0	0	3 491
Realizovatelná finanční aktiva	2 245	72 144	0	0	74 389
Úvěry a pohledávky	235 969	262 928	0	2 771	501 668
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	866	0	0	866
Finanční investice držené do splatnosti	1 333	135 099	0	0	136 432
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	11 906	0	0	11 906
Ostatní aktiva (Poznámka: 23)	0	0	0	898	898
Celkem	239 547	594 171	29 990	3 669	867 377
Podmíněné závazky (Poznámka: 33)	29 387	0	0	0	29 387
Úvěrové přísliby (Poznámka: 33)	90 440	869	0	0	91 309
Celkem	119 827	869	0	0	120 696
Celková expozice vůči kreditnímu riziku	359 374	595 040	29 990	3 669	988 073

U finančních nástrojů účtovaných v reálné hodnotě představují uváděné částky aktuální výši a nikoli úvěrového rizika a nikoli maximální možnou expozici, která se může v budoucnu nastat v důsledku změny hodnoty finančních nástrojů.

V následující tabulce je uvedena maximální míra expozice Banky vůči úvěrovému riziku před a po zohlednění zajištění:

(mil. Kč)	2016			2015		
	Maximální hrubá míra expozice	Finanční efekt zajištění	Maximální čistá míra expozice	Maximální hrubá míra expozice	Finanční efekt zajištění	Maximální čistá míra expozice
Aktiva						
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám (Poznámka: 14)	46 846	0	46 846	107 076	0	107 076
Finanční aktiva k obchodování	21 716	669	21 047	30 651	478	30 173
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	3 485	0	3 485	3 491	0	3 491
Realizovatelná finanční aktiva	73 067	0	73 067	74 389	0	74 389
Úvěry a pohledávky	698 740	341 020	357 720	501 668	171 196	330 472
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	797	0	797	866	0	866
Finanční investice držené do splatnosti	132 679	0	132 679	136 432	0	136 432
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	11 623	791	10 832	11 906	782	11 124
Ostatní aktiva (Poznámka: 23)	792	0	792	898	0	898
Celkem	989 745	342 480	647 265	867 377	172 456	694 921
Podmíněné závazky a úvěrové přísliby (Poznámka: 33)	128 526	34 881	93 645	120 696	30 160	90 536
Celková expozice vůči kreditnímu riziku	1 118 271	377 361	740 910	988 073	202 616	785 457

Finanční efekt zajištění představuje reálnou hodnotu zajištění, které Banka přijala proti úvěrové expozici, sníženou do výše zůstatkové hodnoty expozice.

Úvěrové portfolio je strukturováno podle zaměření:

2016	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Hrubá expozice	Opravné položky	Rezervy	Čistá expozice
(mil. Kč)							
Korporátní	149 098	27 668	54 296	231 062	-1 851	-85	229 126
SME	82 271	3 418	29 984	115 673	-3 674	-118	111 881
Retail	24 183	16	9 635	33 834	-1 043	-17	32 774
Ostatní	28	459	195	682	-27	-12	643
Celkem	255 580	31 561	94 110	381 251	-6 595	-232	374 424
2015	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Hrubá expozice	Opravné položky	Rezervy	Čistá expozice
(mil. Kč)							
Korporátní	145 051	25 827	53 773	224 651	-1 960	-69	222 622
SME	81 073	2 951	27 841	111 865	-3 804	-86	107 975
Retail	20 333	10	8 743	29 086	-1 183	-15	27 888
Ostatní	68	884	83	1 035	-31	-115	889
Celkem	246 525	29 672	90 440	366 637	-6 978	-285	359 374

Analýza úvěrového portfolia podle ekonomického sektoru, kde se nebere v úvahu žádný druh zajištění ani jiné snížení úvěrového rizika, je v následující tabulce:

Sektor	2016		2015	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
Služby	57 807	15,2	55 429	15,1
Distribuce	52 622	13,8	51 035	13,9
Realitní trh	46 381	12,2	35 011	9,6
Stavebnictví	34 253	9,0	30 329	8,3
OSVČ	30 744	8,1	26 095	7,1
Automobilový trh	29 238	7,7	28 988	7,9
Těžební průmysl	19 734	5,2	20 346	5,6
Těžké strojírenství	15 253	4,0	15 804	4,3
Elektřina	14 762	3,9	15 215	4,1
Státní správa	13 408	3,5	16 853	4,6
Kovovýroba	11 728	3,1	12 159	3,3
Finance a pojištění	10 409	2,7	12 144	3,3
Chemický průmysl	7 558	2,0	5 650	1,5
Elektrotechnologická výroba	7 120	1,9	6 482	1,8
Potravinářství	5 505	1,4	4 870	1,3
Telekomunikace	2 823	0,7	8 366	2,3
Ostatní	21 907	5,6	21 861	6,0
Celkem	381 252	100,0	366 637	100,0

Struktura investičního portfolia podle druhu investičního nástroje je následující:

2016 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Kumulativní částka znehodnocení	Čistá expozice
Dluhové cenné papíry	205 569	0	0	0	205 569
Majetkové cenné papíry	392	0	0	-50	342
Úvěry a pohledávky v investičním portfoliu	450 290	2 006	1 081	0	453 377
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	11 623	0	0	0	11 623
Finanční deriváty určené k obchodování	839	0	0	0	839
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	46 846	0	0	0	46 846
Celkem	715 559	2 006	1 081	-50	718 596
2015 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Kumulativní částka znehodnocení	Čistá expozice
Dluhové cenné papíry	209 430	0	0	0	209 430
Majetkové cenné papíry	1 383	0	0	-79	1 304
Úvěry a pohledávky v investičním portfoliu	263 794	0	869	0	264 663
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	11 906	0	0	0	11 906
Finanční deriváty určené k obchodování	661	0	0	0	661
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	107 076	0	0	0	107 076
Celkem	594 250	0	869	-79	595 040

Investiční portfolio je rovněž sledováno z pohledu protistran:

Sektor	2016		2015	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
Centrální banky	281 849	39,2	177 077	29,8
Vládní instituce	169 095	23,5	171 756	28,9
Úvěrové instituce	235 750	32,8	213 405	35,8
Korporátní bankovníctví	31 902	4,5	32 802	5,5
Celkem	718 596	100,0	595 040	100,0

Portfolio určené k obchodování v členění podle druhu obchodního nástroje:

2016 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Čistá expozice
Dluhové cenné papíry	8 683	0	0	8 683
Úvěry a pohledávky	15	0	0	15
Finanční deriváty určené k obchodování	12 179	0	0	12 179
Celkem	20 877	0	0	20 877

2015 (mil. Kč)	Nesplacená hrubá částka	Hrubé podmíněné závazky	Hrubé úvěrové přísliby	Čistá expozice
Dluhové cenné papíry	19 130	0	0	19 130
Finanční deriváty určené k obchodování	10 860	0	0	10 860
Celkem	29 990	0	0	29 990

Portfolio určené k obchodování je rovněž sledováno z pohledu protistran:

Sektor	2016		2015	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
Vládní instituce	4 527	21,7	13 270	44,3
Úvěrové instituce	11 776	56,4	11 761	39,2
Korporátní bankovníctví	4 574	21,9	4 959	16,5
Celkem	20 877	100,0	29 990	100,0

Koncentrace rizik u maximální expozice vůči úvěrovému riziku

Koncentrace rizik se řídí geografickým regionem, průmyslovým sektorem a klientem/protistranou. Finanční aktiva Banky bez veškerých zajištění či jiných typů snížení úvěrového rizika lze analyzovat po jednotlivých geografických regionech:

(mil. Kč)	2016		2015	
	Celková expozice	z toho Vládní instituce	Celková expozice	z toho Vládní instituce
Česká republika	1 042 853	160 207	912 983	174 340
Slovenská republika	15 796	8 041	14 833	7 441
Řecko	1	0	1	0
Itálie	2 609	0	5 016	0
Španělsko	68	0	288	0
Belgie	14 222	1 835	14 151	2 438
Maďarsko	594	0	658	0
Ostatní Evropa	37 929	10 661	39 883	10 371
Ostatní	4 200	0	2 760	0
Celkem	1 118 271	180 744	990 573	194 590

Koncentrace klientů je sledována na úrovni jednotlivých portfolií. V úvěrovém portfoliu je expozice vůči skupinám klientů následující:

Klient	2016		2015	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
1 největší klient	8 411	2,2	8 258	2,3
10 největších klientů	55 795	14,6	53 391	14,6
25 největších klientů	95 914	25,4	91 305	24,9

Největší expozice vůči jednotlivým klientům v investičním portfoliu byla k 31. prosinci 2016 a k 31. prosinci 2015 následující:

Klient	2016		2015	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
ČNB	281 849	39,2	177 077	29,8
Hypoteční banka	202 846	28,2	179 866	30,2
Česká vláda (Rating AA dle S&P)	148 558	20,7	151 528	25,5

Největší expozice vůči jednotlivým klientům v obchodním portfoliu byla k 31. prosinci 2016 a k 31. prosinci 2015 následující:

Klient	2016		2015	
	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (mil. Kč)	Procento celkové expozice
Česká vláda (Rating AA dle S&P)	4 527	21,7	13 269	44,2
KBC Bank	2 928	14,0	2 685	9,0

Zajištění a další typy úvěrového posílení

Výše a druh požadovaného zajištění závisí na posouzení úvěrového rizika protistrany. Byla zavedena pravidla stanovující přijatelnost jednotlivých typů zajištění a hodnotící parametry.

Hlavní typy přijatých zajištění:

- u půjček cenných papírů a reverzních repo obchodů: hotovost či cenné papíry,
- u komerčních půjček: zástavní právo k nemovitému majetku, pohledávkám z obchodního styku a inventáři,
- u retailových půjček a hypoték: zástavní právo k obytným nemovitostem financovanými hypotékou.

Banka průběžně monitoruje tržní hodnotu všech zajištění, monitoruje tržní hodnotu zajištění získaného při kontrole adekvátnosti opravných položek na ztráty ze snížení hodnoty a v případě nutnosti požaduje dodatečné zajištění v souladu s příslušnou smlouvou. Výše zajištění vykazovaného k jednotlivým pohledávkám nepřevyšuje jejich účetní hodnotu.

Při uzavírání derivátových transakcí Banka také využívá vzorové smlouvy o kompenzaci a ISDA-CSA dodatky pro kolateralizaci s cílem zajistit riziko nesplnění závazku protistrany.

Posuzování snížení hodnoty

Při posuzování poklesu hodnoty úvěru se bere v úvahu zejména, zda zpoždění splátek jistiny nebo úroků přesáhlo 90 dní nebo zda jsou známy jakékoli potíže protistran s hotovostními toky, zhoršení úvěrového ratingu, popřípadě zda došlo k porušení původních podmínek smlouvy. Banka se zabývá posuzováním poklesu hodnoty ve dvou oblastech: specifické znehodnocení a kolektivní znehodnocení (IBNR).

Specifické znehodnocení souvisí s jednotlivými aktivy, u kterých byl zaznamenán objektivní důkaz selhání. Test na znehodnocení je prováděn pro všechny expozice v selhání. Pokud u úvěrové expozice nastane stav v selhání, je považována za znehodnocenou a je k ní zaúčtováno specifické znehodnocení. IBNR znehodnocení je aplikováno na skupiny aktiv, které na základě statistických informací pravděpodobně zahrnují již znehodnocená aktiva, jejichž znehodnocení zatím nebylo zjištěno individuálně.

Specifické opravné položky (Individuální posuzování)

Banka individuálně určí výši opravných položek ke každému individuálně hodnocenému úvěru, jehož výše překročí předem stanovenou hodnotu, u kterého existuje objektivní důkaz o snížení hodnoty. Mezi faktory uvažované při stanovování výše opravné položky patří udržitelnost obchodního plánu protistrany, schopnost udržet výkonnost v okamžiku, kdy se objeví finanční potíže, předpokládané příjmy a očekávaná výplata dividend, dojde-li k úpadku, dostupnost jiné finanční podpory a realizovatelná hodnota zajištění i načasování očekávaných peněžních toků. Ztráty ze snížení hodnoty se vyhodnocují vždy k rozvahovému dni, pokud si ovšem nepředvídatelné okolnosti nevyžadují zvýšenou pozornost. Pro jednotlivé nevýznamné pohledávky, u nichž existuje objektivní důkaz o snížení hodnoty, jsou opravné položky stanoveny portfoliovým způsobem na základě statistických metod a modelů.

Kolektivní (IBNR) opravné položky (Kolektivní posuzování)

Kolektivní opravné položky se využívají u úvěrů a půjček, kde doposud neexistoval objektivní důkaz potvrzující snížení hodnoty a tedy vyjadřující znehodnocení, které je pravděpodobně zahrnuto ve skupině aktiv. Výše kolektivních opravných položek je posuzována na základě statistických odhadů ke konci každého účetního období.

Kolektivní opravné položky se odhadují na základě následujících informací:

- historické ztráty v portfoliu,
- aktuální ekonomické podmínky,
- přibližné zpoždění mezi okamžikem, kdy pravděpodobně ke vzniku ztráty došlo, a okamžikem, kdy bude ztráta identifikována.

Lokální management je odpovědný za určení délky tohoto období (emergence period). V roce 2014 Banka používala jednotné období v délce 4 měsíců, které potvrdilo i zpětné testování. V roce 2015 bylo toto období na základě zpětného testování pro některé segmenty prodlouženo na 6 – 8 měsíců a následně v roce 2016 byla emergence period nastavena jednotně na 8 měsíců i pro ostatní segmenty. Celkový dopad prodloužení tohoto období do IBNR opravných položek byl v roce 2016 160 mil. Kč (2015: 155 mil. Kč). Metodika zpětného testování byla v letech 2016 a 2015 upravena na základě aktualizované politiky Banky týkající se stanovování tohoto období a jeho zpětného testování.

Finanční záruky a akreditivy jsou posuzovány a rezervy na ně jsou vytvářeny podobným způsobem jako opravné položky na půjčky a další pohledávky.

Kvalita úvěrového portfolia

Pro účely finančního výkaznictví ČSOB vytvořila pět kategorií, které používá pro řízení úvěrového rizika. V následující tabulce je přehled úvěrové kvality podle jednotlivých tříd aktiv uvedených ve výkazu o finanční situaci na řádcích výkazů vztahujících se k půjčkám (v hrubých hodnotách), a to na základě systému stanovování úvěrového ratingu Banky k 31. prosinci 2016 a 2015:

Úvěrové portfolio	2016					Celkem
	Kolektivně posuzovaná aktiva		Individuálně znehodnocená aktiva			
	Standardní	AQR	Nejisté (Nestandardní)	Nejisté (Pochybné)	Nedobytné	
(mil. Kč)						
Korporátní	141 421	4 240	1 892	0	1 545	149 098
SME	75 526	2 112	1 416	338	2 879	82 271
Retail	22 994	141	62	201	785	24 183
Ostatní	3	0	0	1	24	28
Celkem	239 944	6 493	3370	540	5 233	255 580

Úvěrové portfolio	2016					Celkem
	Kolektivně posuzovaná aktiva		Individuálně znehodnocená aktiva			
	Standardní	AQR	Nejisté (Nestandardní)	Nejisté (Pochybné)	Nedobytné	
(mil. Kč)						
Korporátní	138 574	2 673	1 936	221	1 647	145 051
SME	73 905	2 066	1 476	371	3 255	81 073
Retail	18 902	158	176	220	877	20 333
Ostatní	36	0	3	0	29	68
Celkem	231 417	4 897	3 591	812	5 808	246 525

Investiční portfolio	2016			Celkem
	Kolektivně posuzovaná aktiva	Individuálně znehodnocená aktiva		
	Standardní	Nedobytné		
(mil. Kč)				
Dluhové cenné papíry	205 569	0		205 569
Majetkové cenné papíry	341	1		342
Úvěry a pohledávky v investičním portfoliu	453 377	0		453 377
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	11 523	0		11 623
Finanční deriváty určené k obchodování	839	0		839
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	46 846	0		46 846
Celkem	718 595	1		718 596

Investiční portfolio

2015

(mil. Kč)	Kolektivně posuzovaná aktiva		Individuálně znehodnocená aktiva	Celkem
	Standardní		Nedobytné	
Dluhové cenné papíry	209 430		0	209 430
Majetkové cenné papíry	1 303		1	1 304
Úvěry a pohledávky v investičním portfoliu	264 663		0	264 663
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	11 906		0	11 906
Finanční deriváty určené k obchodování	661		0	661
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	107 076		0	107 076
Celkem	595 039		1	595 040

Portfolio k obchodování

2016

(mil. Kč)	Kolektivně posuzovaná aktiva		Individuálně znehodnocená aktiva	Celkem
	Standardní		Nedobytné	
Dluhové cenné papíry	8 683		0	8 683
Úvěry a pohledávky	15		0	15
Finanční deriváty určené k obchodování	12 179		0	12 179
Celkem	20 877		0	20 877

Portfolio k obchodování

2015

(mil. Kč)	Kolektivně posuzovaná aktiva		Individuálně znehodnocená aktiva	Celkem
	Standardní		Nedobytné	
Dluhové cenné papíry	19 130		0	19 130
Finanční deriváty určené k obchodování	10 860		0	10 860
Celkem	29 990		0	29 990

V následující tabulce je uvedena analýza kvality úvěrů a pohledávek v úvěrovém portfoliu Banky, které jsou posuzovány kolektivně:

(mil. Kč)	2016			2015		
	Individuálně neznehodnocené do splatnosti	Individuálně neznehodnocené (< 30 dní po splatnosti)	Individuálně neznehodnocené (> 30 dní po splatnosti)	Individuálně neznehodnocené do splatnosti	Individuálně neznehodnocené (< 30 dní po splatnosti)	Individuálně neznehodnocené (> 30 dní po splatnosti)
	Korporátní	145 661	0	0	141 247	0
SME	76 613	956	69	75 583	325	63
Retail	22 549	504	82	18 606	379	75
Ostatní	3	0	0	36	0	0
Total	244 726	1 460	151	235 472	704	138

V rámci kolektivně posuzovaných úvěrů a pohledávek vykazovaných v položce Individuálně neznehodnocené do splatnosti jsou zahrnuté standardní expozice s interním hodnocením rizika Normální.

V investičním portfoliu a portfoliu k obchodování nebyla žádná aktiva po splatnosti, avšak jednotlivě neznehodnocená.

Hrubé hodnoty individuálně znehodnocených aktiv zahrnutých v úvěrovém portfoliu a související hodnota znehodnocení jsou uvedeny v následující tabulce:

(mil. Kč)	2016		2015	
	Hrubá hodnota	Znehodnocení	Hrubá hodnota	Znehodnocení
Úvěrové portfolio				
Korporátní bankovníctví	3 437	-1 767	3 804	-1 887
SME bankovníctví	4 633	-3 336	5 102	-3 605
Retailové bankovníctví	1 048	-799	1 273	-963
Ostatní	25	-25	32	-31
Celkem	9 143	5 927	10 211	-6 486

Zůstatkové hodnoty individuálně znehodnocených aktiv zahrnutých v investičním portfoliu jsou uvedeny v následující tabulce:

(mil. Kč)	2016	2015
Majetkové cenné papíry	1	1

Úvěrové expozice s úlevou

Na základě nových směrnic pro expozice v selhání a opatření forbearance stanovených Evropskou bankovní autoritou (EBA), které vstoupily v účinnost 30. září 2014, implementovala Banka v roce 2014 novou definici tzv. forborne úvěrů (úvěry s úlevou).

Opatření forbearance sestávají z úlev pro klienty čelící buď nyní, nebo pravděpodobně v blízké budoucnosti finančním obtížím, které jim znemožňují dodržet původní podmínky úvěru. Smlouvy, u kterých byla přijata opatření forbearance, a u kterých nebyla dosud splněna kritéria pro vystoupení ze stavu „forborne“, jsou označovány za forborne úvěry. Tento přístup umožňuje Bance řídit a omezit potenciální budoucí ztráty plynoucí z problémových úvěrů.

V důsledku aktualizace definice selhání v roce 2014 je tato definice používána Bankou v souladu s definicí nesplácených expozic (PD 10-11-12) vytvořenou EBA, což znamená, že od roku 2014 mají být tyto dva pojmy nahlíženy jako synonyma. Před rokem 2014 spadaly do kategorie nesplácených expozic pouze PD stupně 11 a 12. Stejně jsou definovány individuálně znehodnocené finanční nástroje.

Schválené změny popsané výše ovlivnily činnost Banky následujícím způsobem. Minimální období pro stav selhání byl u forborne expozic prodloužen z 6 na 12 měsíců; v souladu s konzervativním přístupem českého regulátora nastává v případě poskytnutí jakékoli úlevy v podobě opatření forbearance stav selhání. Minimální období pro označení „forborne“ je tím pádem 36 měsíců: toto období se skládá z 12 měsíců stavu selhání, a 24 měsíců tzv. „ochranné lhůty“. Navíc, v případě, že daná individuální pohledávka je během její ochranné lhůty více než 30 dnů po splatnosti, tak je tato pohledávka reklasifikována opět jako „v selhání“, a 36 měsíční období začíná nanovo.

Zavedení změn v roce 2014 zvýšilo stav expozic v selhání o 116 mil. Kč a způsobilo vytvoření dodatečného znehodnocení ve výši 58 mil. Kč.

Hrubé částky expozic a hrubé částky expozic s úlevou v úvěrovém portfoliu a související objemy znehodnocení, zajištění a finančních záruk jsou k 31. prosinci 2016 a 2015 následující:

(mil. Kč)	2016				
	Expozice s úlevou				
	Hrubá expozice	Expozice kolektivně a individuálně posuzovaných aktiv	Podíl na hrubé expozici (v %)	Individuální a kolektivní znehodnocení	Zajištění a finanční záruky
Korporátní	149 098	2 713	1,8	720	1 210
SME	82 271	1 168	1,4	626	355
Retail	24 183	226	0,9	83	3
Ostatní	28	0	0,5	0	0
Celkem	255 580	4 107	1,6	1 429	1 568

(mil. Kč)	2015				
	Expozice s úlevou				
	Hrubá expozice	Expozice kolektivně a individuálně posuzovaných aktiv	Podíl na hrubé expozici (v %)	Individuální a kolektivní znehodnocení	Zajištění a finanční záruky
Korporátní	145 051	2 754	1,9	732	1 903
SME	81 073	1 140	1,4	567	403
Retail	20 333	266	1,3	98	5
Ostatní	68	3	4,4	1	0
Celkem	246 525	4 163	1,7	1 398	2 311

Detailní analýza expozic s úlevou v úvěrovém portfoliu a související znehodnocení k 31. prosinci 2016 a 2015 je následující:

(mil. Kč)	2016				
	Expozice kolektivně posuzovaných aktiv	z toho neznehodnocená aktiva po splatnosti	Expozice individuálně znehodnocených aktiv	Individuální znehodnocení	Kolektivní znehodnocení
	Korporátní	734	0	1 979	720
SME	141	9	1 027	621	5
Retail	97	14	129	81	2
Ostatní	0	0	0	0	0
Celkem	972	23	3 135	1 422	7

(mil. Kč)	2015				
	Expozice kolektivně posuzovaných aktiv	z toho neznehodnocená aktiva po splatnosti	Expozice individuálně znehodnocených aktiv	Individuální znehodnocení	Kolektivní znehodnocení
	Korporátní	728	0	2 026	730
SME	81	0	1 059	566	1
Retail	110	9	156	95	3
Ostatní	0	0	3	1	0
Celkem	919	9	3 244	1 392	6

Následující tabulka uvádí přehled změn hrubých expozic s úlevou za rok 2016 a 2015 v členění podle tříd finančních nástrojů:

	Korporátní klientela	SME	Retail	Ostatní	Celkem
(mil. Kč)					
1. leden 2015	2 884	926	253	0	4 063
Úvěry nově zařazené do kategorie expozice s úlevou	47	478	93	3	621
Úvěry vyřazené z kategorie expozice s úlevou	-127	-11	0	0	-138
Zvýšení objemu expozice	24	8	1	0	33
Snížení objemu expozice	-74	-261	-81	0	-416
31. prosinec 2015	2 754	1 140	266	3	4 163
Úvěry nově zařazené do kategorie expozice s úlevou	1 847	337	58	0	2 242
Úvěry vyřazené z kategorie expozice s úlevou	-1 846	-182	-61	-3	-2 092
Zvýšení objemu expozice	49	13	0	0	62
Snížení objemu expozice	-91	-140	-37	0	-268
31. prosinec 2016	2 713	1 168	226	0	4 107

Následující tabulka uvádí přehled změn znehodnocení expozic s úlevou za rok 2016 v členění podle tříd finančních nástrojů:

	Korporátní klientela	SME	Retail	Ostatní	Celkem
(mil. Kč)					
1. leden 2016	759	409	87	0	1 255
Úvěry nově zařazené do kategorie expozice s úlevou	1	229	45	1	276
Úvěry vyřazené z kategorie expozice s úlevou	-13	-9	0	0	-22
Zvýšení objemu expozice	2	82	10	0	94
Snížení objemu expozice	-17	-144	-44	0	-205
31. prosinec 2015	732	567	98	1	1 398
Úvěry nově zařazené do kategorie expozice s úlevou	28	144	25	0	197
Úvěry vyřazené z kategorie expozice s úlevou	-89	-73	-21	-1	-184
Zvýšení objemu expozice	63	92	12	0	167
Snížení objemu expozice	-14	-104	-31	0	-149
31. prosinec 2016	720	626	83	0	1 429

38.3 Likviditní riziko a řízení financování

Likviditní riziko je riziko, že za běžných i nepříznivých okolností Banka nebude schopna dostát svým platebním závazkům v okamžiku jejich splatnosti. K omezení tohoto rizika Banka používá nástroje operativního a strategického řízení likvidity.

Operativní řízení likvidity

Cílem operativního řízení likvidity je zajistit hladké zpracování aktuálních platebních povinností Banky v českých korunách stejně jako v ostatních měnách a zároveň minimalizovat přidružené náklady. Operativní likvidita je založena na projekci peněžních toků s výhledem až na deset pracovních dní pro českou korunu a na jeden den pro ostatní měny.

Řízení financování

Aktuální vývoj likvidity se může lišit od prognózy ALM likvidity. Banka může řešit nepříznivý vývoj likvidity několika způsoby. Obvykle Banka mění svou investiční politiku např. snížením podílu reinvestovaných závazků v hotovosti a využitím likvidity ze splatných bondů pro jiné účely. V případě náhlého poklesu likvidity si Banka může půjčit na trhu prostřednictvím repo operací nebo využít regulační repo nástroje (od ČNB nebo ECB). Schopnost vyrovnat se s nepříznivým vývojem likvidity je pravidelně ověřována pomocí stresových scénářů.

Od října 2015 Banka vykazuje hodnotu ukazatele LCR (Liquidity Coverage Ratio), jenž poměruje objem likvidních aktiv vůči očekávanému čistému peněžnímu odtoku během následujících 30 dnů za vážných krizových podmínek.

Ukazatel LCR se v letech 2016 a 2015 vyvíjel následovně:

(%)	2016	2015
31 březen	159,9	n/a
30 červen	154,9	n/a
30 září	162,3	n/a
31 prosinec	155,1	163,0

Ukazatel LCR je pravidelně sledován a reportován vrcholovému managementu Banky.

Strategické řízení likvidity

Cílem strategického řízení likvidity je zajistit dostatečné finanční zdroje pro aktivity Banky v střednědobém a dlouhodobém horizontu. Nástrojem pro strategické řízení likvidity Banky je ukazatel čistého stabilního financování (NSFR), který je definován jako podíl disponibilního stabilního financování (čítatel) a požadovaného stabilního financování (jmenovatel). Strategii Banky je udržovat ukazatel NSFR výrazně nad hodnotou 1. To znamená, že Banka si klade za cíl udržovat vyrovnané financování, např. zajistit, aby dlouhodobá aktiva byla financována stabilními závazky (smluvně nebo statisticky), zatímco krátkodobé závazky jsou použity pro financování krátkodobých a/nebo likvidních aktiv.

Ukazatel NSFR je sledován na měsíční bázi a je pravidelně reportován vrcholovému managementu ČSOB.

Ukazatel NSFR se v letech 2016 a 2015 vyvíjel následovně:

(%)	2016	2015
31. březen	140,5	143,1
30. červen	138,3	137,0
30. září	141,2	133,0
31. prosinec	142,7	138,9

Kromě interně definovaných limitů musí Banka rovněž splňovat regulační limity na bázi povinných minimálních rezerv uložených u ČNB. V současnosti se limit rovná výši 2 % klientských vkladů.

Analýza finančních závazků podle zbývajících smluvní splatnosti

V níže uvedených tabulkách je shrnutí zbývajících smluvní splatnosti finančních závazků Banky na základě smluvních nediskontovaných platebních toků.

Následující tabulka poskytuje přehled finančních závazků Banky podle zbývajících smluvní splatnosti k 31. prosinci 2016:

(mil. Kč)	Na požádání	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Celkem
Finanční závazky					
Finanční závazky k obchodování					
Finanční deriváty	0	3 616	6 487	2 136	12 239
Ostatní nástroje	0	18 589	6 522	2 278	27 389
Finanční závazky vykazované v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	0	57	1 212	308	1 577
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	657 684	227 586	16 110	8 109	909 489
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	4 796	0	0	0	4 796
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	2 728	5 401	2 117	10 246
Ostatní závazky (Poznámka: 26)	0	3 814	0	0	3 814
Účetní hodnota celkem	662 480	256 390	35 732	14 948	969 550

Následující tabulka poskytuje přehled finančních závazků Banky podle zbývajících smluvní splatnosti k 31. prosinci 2015:

(mil. Kč)	Na požádání	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Celkem
Finanční závazky					
Finanční závazky k obchodování					
Finanční deriváty	0	4 175	5 944	2 124	12 243
Ostatní nástroje	0	11 753	3 652	2 388	17 793
Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	605 062	168 708	15 240	8 931	797 941
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	4 062	0	0	0	4 062
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	2 649	5 572	2 407	10 628
Ostatní závazky (Poznámka: 26)	0	4 421	0	0	4 421
Účetní hodnota celkem	609 124	191 706	30 408	15 850	847 088

Splatnost podmíněných závazků a úvěrových příslibů ve výši 176 983 mil. Kč (2015: 163 860 mil. Kč) je nižší než jeden rok. Analýza splatnosti nediskontovaných peněžních toků podmíněných závazků a úvěrových příslibů, poskytnutých Bankou, byla vytvořena na základě jejich nejbližší možné smluvní splatnosti. Každý nečerpaný úvěrový příslib je zahrnut v časovém pásmu obsahujícím nejbližší datum, kdy může být čerpán. Pro vydané smluvní finanční záruky je maximální částka záruky alokována k nejbližšímu období, ve kterém může být záruka vyžádána.

Likviditní riziko Banky není řízeno na základě zbývajících smluvní splatnosti finančních nástrojů, protože Bankou očekávané peněžní toky těchto nástrojů se výrazně liší od této analýzy. (Poznámka: 32). Například u nečerpaných úvěrových příslibů není očekáváno okamžité čerpání.

38.4 Tržní riziko

Tržní riziko je riziko, že tržní hodnota nebo budoucí peněžní toky z finančních nástrojů budou kolísat v důsledku změn rizikových faktorů, jako jsou úrokové míry, měnové kurzy a ceny akcií. Banka analyzuje tržní riziko zvláště v obchodním a investičním (neobchodním) portfoliu. Tržní riziko obchodního portfolia je řízeno a sledováno na základě Value-at-Risk (VaR) metody, která odráží vzájemnou závislost mezi rizikovými faktory. Druhotné měřítko pro řízení rizik je úroková citlivost Basis Point Value (BPV). Pozice v investičním (neobchodním) portfoliu jsou řízeny a monitorovány za použití BPV citlivosti.

Tržní riziko – obchodní portfolio

Představenstvo stanovilo limity pro úroveň rizika, které může být akceptováno. Banka používá VaR metodu pro stanovení rizika držných pozic a k odhadu potenciální možné ekonomické ztráty na základě předpokladů pro různé změny v tržních podmínkách. VaR je metoda užívaná pro měření finančního rizika pomocí odhadu potenciální negativní změny v tržní hodnotě portfolia na dané hladině spolehlivosti a pro daný časový horizont. Banka používá lineární model VaR pro úrokové a měnové riziko. Výpočet je založen na historických scénářích odvozených z dvouleté historie. Banka nemá žádnou čistou pozici v akciích ani v měnových opcích. Pro ostatní produkty, zejména pro úrokové opce, komoditní deriváty a strukturované dluhopisy je stanoven nominální technický limit. Pro tyto produkty Banka nepovoluje otevřené pozice. Pro otevřenou pozici je vždy vyžadováno uzavření proti pozici (tzv. back-to-back přístup).

Standardní VaR kalkulace jsou doplněné systémem stresových testů. Sestávají z příkladů extrémních, ale pravděpodobných, událostí na finančních trzích, kdy se testuje jejich dopad na tržní hodnotu pozic aktuálně držných Bankou. Banka používá scénáře, závislé i nezávislé na bankovní pozici. Stejně tak skutečné historické scénáře jsou vyhodnocovány na pravidelné bázi.

Pro doplnění systému řízení rizik používá Banka také další metody sledování rizika, jako je úroková citlivost (BPV), a také stop-loss limity.

Cíle a omezení metody VaR

Banka používá historické metody VaR k měření a sledování úrokových a měnových rizik v obchodní knize podle standardu Basel II. Spolehlivost výsledků je ověřována zpětným testováním.

VaR předpoklady

VaR, který je užíván Bankou k měření rizik, je odhad potenciální ztráty na úrovni spolehlivosti 99 %, který by neměl být překročen, pokud by současné pozice byly drženy nezměněné po dobu 10-ti dnů. Použití 99% úrovně spolehlivosti znamená, že v horizontu 10-ti dní by ztráta převyšující hodnotu VaR průměrně neměla nastat vícekrát než jednou za 100 dnů. Banka užívá historické denní změny tržních proměnných pro stanovení možných změn tržní hodnoty obchodního portfolia na základě historických dat za posledních 500 dní.

Od doby, kdy je VaR nedílnou součástí řízení rizik v ČSOB, VaR limity byly stanoveny pro všechny obchodní operace a management denně porovnává pozice vůči limitům.

VaR model je zpětně testován na denní bázi. Denní VaR (jednodenní období držby) je srovnáván s ideálním ziskem nebo ztrátou z držení předchozího dne. Denní VaR je také srovnáván s aktuálním ziskem nebo ztrátou z obchodní knihy. Denní VaR je také porovnáván se skutečným ziskem nebo ztrátou v obchodní knize.

ČSOB má od ČNB schváleno používání vlastního modelu (VaR) pro stanovování kapitálového požadavku k úrokovému a měnovému riziku.

Banka provádí kalkulaci Stress VaR, aby vyhověla kapitálovým požadavkům CRR / CRD IV pro krytí tržního rizika. Pro stanovení Stress VaR se používá kombinace scénářů vývoje hodnot Stress VaR v časovém horizontu jednoho roku. Všechny ostatní předpoklady jsou shodné jako v případě měření standardního VaR.

Následující tabulky udávají potenciální zisky a ztráty stanovené použitím modelu VaR 10D 99 % v letech 2016 a 2015:

(mil. Kč)	Úrokové riziko	Měnové riziko	Efekt korelace	VaR celkem
31. prosinec 2016	148	5	-4	149
Průměr za období	168	16	-15	169
Maximum	227	52	-53	226
Minimum	119	2	1	122

mil. Kč)	Úrokové riziko	Měnové riziko	Efekt korelace	VaR celkem
31. prosinec 2015	151	20	-16	155
Průměr za období	127	12	-10	129
Maximum	178	54	-55	177
Minimum	98	3	-3	98

Tržní riziko – investiční portfolio

Úrokové riziko

Úrokové riziko vyplývá z možnosti, že změny úrokových měr ovlivní budoucí peněžní toky nebo tržní hodnotu finančních nástrojů. Představenstvo nastavilo limity BPV citlivosti a současně nastavilo i sekundární kumulativní gap limity pro jednotlivá časová pásma. Pozice jsou sledovány na týdenní bázi a zajišťovací strategie jsou používány k řízení pozic v rámci stanovených limitů.

V následujících tabulkách je zobrazena citlivost výkazu zisku a ztráty a vlastního kapitálu Banky vůči možným změnám úrokových sazeb za jinak stejných podmínek.

Citlivost výkazu zisku a ztráty je kalkulována přeceněním finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty z dopadu předpokládaných změn v úrokových sazbách. Citlivost výkazu zisku a ztráty je analyzována dle splatnosti aktiva. Celková citlivost výkazu zisku a ztráty je založena na předpokladu shodných posunů výnosové křivky, zatímco analýza pásem splatnosti zobrazuje citlivost k nesouběžným změnám.

Citlivost vlastního kapitálu je kalkulována přeceněním realizovatelných finančních aktiv včetně dopadu souvisejícího zajištění, a swapů vykazovaných jako zajištění peněžní toků, pro zjištění dopadu předpokládaných změn v úrokových sazbách. Citlivost vlastního kapitálu je analyzována dle splatnosti aktiva nebo swapu. Celková citlivost vlastního kapitálu je založena na předpokladu shodných posunů výnosové křivky, zatímco analýza pásem splatnosti zobrazuje citlivost k nesouběžným změnám.

Bankovní investiční portfolio je složeno převážně z produktů, které mají lineární citlivost na změnu úrokové sazby.

Následující tabulka udává citlivost výkazu zisku a ztráty a ostatního úplného výsledku (před zdaněním) k 31. prosinci 2016 vyplývající z přeceňování aktiv a závazků oceňovaných reálnou hodnotou:

(mil. Kč)	Změna v bazických bodech	Citlivost výkazu zisku a ztráty				Celkem
		Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	
Kč	+ 10	-12,1	7,1	-66,2	-39,6	-110,8
EUR	+ 10	0,7	0,5	-1,8	-3,7	-4,3
USD	+ 10	0	0	-2,1	0	-2,1
CZK	- 10	12,1	-7,1	66,2	39,6	110,8
EUR	- 10	-0,7	-0,5	1,8	3,7	4,3
USD	- 10	0	0	2,1	0	2,1

(mil. Kč)	Změna v bazických bodech	Citlivost ostatního úplného výsledku				Celkem
		Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	
Kč	+ 10	1,4	-11,4	-145,3	-88,5	-243,8
EUR	+ 10	0	0,3	31,9	-82,0	-49,8
USD	+ 10	0	-0,2	-4,4	-39,5	-44,1
Kč	- 10	-1,4	11,4	145,3	88,5	243,8
EUR	- 10	0	-0,3	-31,9	82,0	49,8
USD	- 10	0	0,2	4,4	39,5	44,1

Následující tabulka udává citlivost výkazu zisku a ztráty a ostatního úplného výsledku (před zdaněním) k 31. prosinci 2015 vyplývající z přeceňování aktiv a závazků oceňovaných reálnou hodnotou:

(mil. Kč)	Změna v bazických bodech	Citlivost výkazu zisku a ztráty				Celkem
		Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	
Kč	+ 10	-15,1	1,7	-105,1	-110,3	-228,8
EUR	+ 10	1,3	0,2	-21,9	38,8	18,4
USD	+ 10	-1,1	0,1	0,1	33,0	32,1
Kč	- 10	15,1	-1,7	105,1	110,3	228,8
EUR	- 10	-1,3	-0,2	21,9	-38,8	-18,4
USD	- 10	1,1	-0,1	-0,1	-33,0	-32,1

(mil. Kč)	Změna v bazických bodech	Citlivost ostatního úplného výsledku				Celkem
		Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	
K	+ 10	5,3	-2,4	-59,3	-25,4	-81,8
EUR	+ 10	-0,1	0,3	51,7	25,2	77,1
USD	+ 10	-0,1	-0,4	-7,5	-43,8	-51,8
CZK	- 10	-5,3	2,4	59,3	25,4	81,8
EUR	- 10	0,1	-0,3	-51,7	-25,2	-77,1
USD	- 10	0,1	0,4	7,5	43,8	51,8

Měnové riziko

Měnové riziko je riziko, že hodnota finančního nástroje bude kolísat v důsledku změn měnových kurzů. Banka přijala strategii, že investiční portfolio nemá otevřenou pozici v cizích měnách. Pozice jsou sledovány na denní bázi a pro jejich uzavírání jsou využívány zajišťovací strategie. Minimální technické zbytkové otevřené pozice v cizích měnách jsou přípustné, Banka stanovuje technické limity pro tyto pozice. Technická měnová pozice je přidána k měnové pozici v obchodní knize a je vykázána dohromady.

Následující tabulka udává citlivost výkazu zisku a ztráty (před zdaněním) na měnové riziko k 31. prosinci 2016 a 2015:

	2016			2015		
	Čistá pozice v cizí měně	Nárůst měnového kurzu o 1 Kč/EUR	Pokles měnového kurzu o 1 Kč/EUR	Čistá pozice v cizí měně	Nárůst měnového kurzu o 1 Kč/EUR	Pokles měnového kurzu o 1 Kč/EUR
(mil. Kč)						
EUR	8	0	0	- 10	0	0

Citlivost výkazu zisku a ztráty na cizí měny jiné než EUR není významná.

Riziko změny cen akcií

Riziko změn ceny akcií je riziko, že dojde k poklesu tržní hodnoty akcií v důsledku změny akciových indexů a změny tržní hodnoty jednotlivých akcií. U investičních akcií toto riziko vychází z rizika investičního portfolia celé Banky.

Akcie je posouzena jako trvale znehodnocená a její cena snížena na úroveň kotované ceny na konci účetního období,

- jestliže je ke konci účetního období kótovaná cena akcie nižší než 70 % pořizovací ceny nebo
- pokud je během roku, který předchází konci účetního období, cena akcie trvale nižší než pořizovací cena.

Citlivost vlastního kapitálu (jakožto výsledek změny v tržní hodnotě akciových cenných papírů držených jako Realizovatelná finanční aktiva k 31. prosinci 2016) v důsledku významných změn v akciových indexech (před zdaněním) za jinak neměnných okolností jsou následující:

(mil. Kč)	Změna ceny akcií (%)	Citlivost vlastního kapitálu
Kotace VISA Inc.	- 10	-29
	+ 10	29

Citlivost vlastního kapitálu (jakožto výsledek změny v tržní hodnotě akciových cenných papírů držených jako Realizovatelná finanční aktiva k 31. prosinci 2015) v důsledku významných změn v akciových indexech (před zdaněním) za jinak neměnných okolností byl následující:

(mil. Kč)	Změna ceny akcií (%)	Citlivost vlastního kapitálu
Kotace VISA Inc.	- 10	-35
	+ 10	35

Riziko předčasného splacení

Riziko předčasného splacení je riziko, že klienti či protistrany Banky splatí své závazky nebo si vyžádají splacení svých vkladů dříve nebo později, než se očekávalo, což Bance způsobí finanční ztrátu (například předčasné splacení hypotéky s fixní sazbou při poklesu úrokových měr).

Riziko předčasného splacení bankovních produktů je zanedbatelné, přesto je pravidelně sledováno a vyhodnocováno.

38.5 Operační riziko

Operační riziko je v Bance definováno v souladu s Basel III jako riziko ztrát vyplývajících z neadekvátnosti nebo selhání interních procesů, lidí a systémů nebo externích událostí. Operační rizika zahrnují rizika právní, compliance a daňová. Při stanovování náchylnosti k těmto událostem operačního rizika se bere v úvahu i reputační dopad.

Principy řízení operačních rizik

Proces řízení operačního rizika začíná identifikací rizik, která vznikají v rámci Banky, a hodnocením její zranitelnosti ve vztahu k potenciálním rizikům, které ještě nenastaly. Řízení operačních rizik se primárně zaměřuje na klíčová rizika a nejvýznamnější rizikové oblasti z hlediska potenciálních ztrát. Hodnocení zahrnuje rozdělení rizik a událostí operačního rizika z pohledu jejich závažnosti a předpokládané frekvence. Hodnocení rizika je doprovázeno rozhodnutím odpovědného manažera, např. akceptováním rizika nebo jeho zmírnění zavedením vhodných kontrolních opatření a/nebo převedením rizika na třetí strany a/nebo pojištěním rizik. Události operačního rizika, kterým nelze zabránit, mohou být také ošetřeny procesem řízení kontinuity podnikání.

Systém řízení operačních rizik

Základním cílem je zakomponovat řízení operačních rizik jako nedílnou součást rozhodování obchodních útvarů. Řízení operačních rizik je podporováno Vrchním ředitelem pro řízení rizik a Risk funkcí. Na úrovni dceřiných společností, distribučních kanálů a oddělení zabývajících se vývojem nových produktů jsou pravidelně pořádána setkání zaměřená na řízení operačních rizik.

Útvar pro řízení nefinančního rizika (NFRD)

NFRD je zodpovědné za reporting v oblasti řízení nefinančního rizika, včetně řízení operačního rizika. To zahrnuje koordinaci, implementaci metodiky, zajištění nezávislých kontrol, asistenci obchodním útvarům a školení. NFRD rovněž pokrývá oblasti řízení kontinuity podnikání a informační bezpečnosti. Ostatní rizika týkající se operačních rizik jsou koordinována speciálními útvary, jako jsou Compliance, Komunikace, Právní služby a Daně.

Manažeři pro řízení lokálních operačních rizik („LORMové“)

LORMové přímo asistují liniovému managementu v obchodních útvarech v oblasti operačních rizik. LORMové jsou zároveň koordinátory řízení kontinuity podnikání, kontakty pro Compliance a oblast řízení informačních rizik. Vedle častého vzájemného kontaktu jsou prostřednictvím NFRD pořádána pravidelná čtvrtletní setkání LORMů za účelem zvyšování odbornosti a výměny zkušeností.

Krizové řízení

Vedle řádné infrastruktury řízení operačních rizik, Banka zavedla také infrastrukturu krizového řízení. Větší incidenty v rámci Banky jsou řešeny Výborem pro krizové řízení, jehož členy jsou zástupci Představenstva. Kromě toho má Banka zavedenu proceduru pro řízení lokálních incidentů. Tato procedura se používá pro explicitní a strukturované situace. Pro komplexní krize se tato procedura nepoužije.

Základní stavební bloky řízení operačních rizik

Sběr škodních dat

Škodní události se zadávají do škodní databáze, která obsahuje úplný popis případů, kde došlo ke vzniku škody. Kvalita škodních dat je denně sledována, data jsou pravidelně reconciliována.

Detailní analýza rizik

Detailní analýza rizik zahrnuje identifikaci a stanovení velikosti operačních rizik produktů, činností, procesů a systémů. Tato aktivita se zaměřuje do budoucnosti a umožňuje tak další vylepšení procesů, např. zdokonalení kontrolního rámce. Je složena z workshopů, které organizuje LORM a kde zástupci obchodních a kontrolních útvarů probírají rizika a snaží se dojít ke shodě, jak na tato rizika přiměřeně reagovat (riziko akceptovat nebo snížit).

Analýza rizik

Před tím, než je identifikován rizikový apetit, tak jsou každoročně vyhotoveny tzv. rizikové scénáře, a to v souladu s metodikou KBC Group. Jedná se o rizikovou analýzu, jejíž cílem je identifikovat největší finanční i nefinanční rizika. Do úvahy jsou brány všechny typy rizik, nicméně do finálního výsledku jsou vzaty do úvahy pouze nejzávažnější scénáře, bez ohledu na typ rizika.

Odpovědnost za identifikaci rizik a vypracování scénářů leží v první linii. Vstupy pro rizikové scénáře mohou pocházet z různých zdrojů, a to jak z Vnitřního kontrolního prostředí, doporučení auditu, soudních sporů či z ekonomického výhledu atd. Funkce řízení rizik dozoruje tvorbu scénářů, současně doporučuje první linii identifikovat správná rizika, aby byly identifikovány nejvyšší rizikové scénáře. Všechny rizikové scénáře jsou následně funkcí řízení rizik kontrolovány.

Výsledek rizikových scénářů, tj. zda případnou hrozbu akceptovat, neakceptovat, odvrátit ji, může vést ke změně obchodních plánů. Mimo jiné tento výsledek slouží pro určování rizikového apetitu v rámci strategického plánování.

Group Key Controls a Zero Tolerances (GKC/ZT)

Group Key Controls a Zero Tolerances představují obecnou sadu základních kontrolních principů, sloužících k omezení klíčových operačních a reputačních rizik. Tato rizika jsou přirozenou součástí procesů vykonávaných obchodními útvary. Každá GKC/ZT obsahuje rámcový popis těchto klíčových rizik a kontrolních principů.

Klíčové rizikové indikátory

Klíčové rizikové indikátory jsou měřitelné hodnoty nebo ukazatele, které informují o stávající úrovni expozice vůči potenciální ztrátě nebo rizikům. Klíčové rizikové indikátory se používají pro informování managementu, jak vysoké je stávající riziko a jak účinné jsou nastavené kontroly.

39. KAPITÁL

Kapitálová přiměřenost

Kapitálová přiměřenost je jedním z ukazatelů finanční síly a stability instituce. Porovnává množství kapitálu instituce s rizikem možného poklesu hodnoty aktiv ve výkaze o finanční situaci instituce.

Jedním z rizik, které jsou spojené s kapitálovou přiměřeností (neboli také solventností) je riziko, že by kapitálová základna Banky mohla klesnout pod přijatelnou úroveň. V praxi to znamená ověřování úrovně kapitálové přiměřenosti oproti příslušným minimálním regulatorním a interním požadavkům a její aktivní řízení.

Struktura a minimální úroveň kapitálu

Struktura a minimální úroveň kapitálu Banky je dána politikou KBC (KBC Group Capital Policy), která stanoví, že stoprocentní dceřiné společnosti ve Skupině (i) drží kapitál na úrovni regulatorního minima (jinými slovy, kapitálové polštáře jsou drženy až na úrovni skupiny KBC) a zároveň (ii) kapitál těchto entit sestává pouze z akcií.

Pro účel procesu ICAAP se ve Skupině ČSOB dostupný kapitál pod pilířem II shoduje s kapitálem CET 1 pod pilířem 1.

Řízení kapitálové přiměřenosti

Kapitálová přiměřenost Banky je kalkulována a vykazována na základě údajů podle IFRS a všech platných regulatorních požadavků. Regulatorní požadavky na minimální výši kapitálové přiměřenosti byly v průběhu celého roku 2016 i 2015 s dostatečnou rezervou splněny. Tato skutečnost potvrzuje velmi silnou kapitálovou pozici Banky.

Mezi hlavní cíle řízení kapitálu a kapitálové přiměřenosti Banky patří zajištění souladu s externě uloženými požadavky na kapitál, jeho strukturou a výši, udržování vysokého ratingového hodnocení a solidních poměrových ukazatelů podporujících obchodní činnosti Banky a maximalizujících hodnotu pro akcionáře.

V souladu s požadavky tzv. druhého pilíře Basel III, byl v Bance implementován systém vnitřně stanoveného kapitálu (ICAAP). ICAAP zohledňuje také rizika, kterým bude nebo by mohla být Banka vystavena a pokrývá jak současnou, tak budoucí situaci v oblasti kapitálové přiměřenosti. K tomuto účelu slouží čtyřletá prognóza kapitálových požadavků a dostupného kapitálu ke krytí rizik, jak z pohledu regulatorního, tak i ekonomického. Prognóza pracuje jak se základním scénářem, který bere v úvahu předpokládaný vnitřní a vnější růst, tak i s dalšími alternativními scénáři. Banka také používá ostatní nástroje požadované Pilířem 2, především v oblasti plánování kapitálu, zátěžového testování a strategie řízení rizika.

Obezřetnostní pravidla Basel III, respektive jim odpovídající evropská regulace ve formě příslušné směrnice a nařízení (CRD IV/CRR) s sebou přináší, mimo jiné, nové a přísnější kapitálové požadavky na finanční instituce. Podle těchto pravidel byla minimální hodnota ukazatele vysoce kvalitního kapitálu Tier 1 zvýšena na úroveň 6 % rizikově vážených aktiv, přičemž jeho nejkvalitnější část - kmenový kapitál musí být minimálně na úrovni 4,5 % rizikově vážených aktiv. Nad uvedené minimální požadavky musí instituce udržovat další kapitálové rezervy, kapitálové polštáře, ve formě kmenového kapitálu, jako je bezpečnostní kapitálová rezerva či kapitálová rezerva ke krytí systémových rizik. Navíc je národním regulátorem od roku 2017 zavedena proticyklická kapitálová rezerva ve výši 0,5 % kapitálu Tier 1. Banka promítla tyto změny do pravidelného řízení rizik a kapitálu.

Banka řídí a upravuje kapitálovou strukturu s ohledem na změny ekonomických podmínek a rizikový profil jejího podnikání. V zájmu udržení optimální kapitálové struktury může Banka upravovat výši dividendy vyplácené akcionářům, výplatu kapitálu akcionářům či emitovat kapitálové instrumenty.

V souvislosti s plánovaným navýšením požadovaného kapitálu v roce 2017, Banka poprvé žádala ČNB o povolení částečného zahrnutí čistého zisku vykázaného ve své regulatorní účetní závěrce za rok 2016 do oficiálních obezřetnostních výsledků roku 2016 před dokončením auditu a ročním rozhodnutím o výplatě dividendy. V důsledku schválení tohoto postupu ze strany ČNB zvýšila ČSOB k 31. prosinci 2016 svůj Tier 1 kapitál o 5 397 mil. Kč. To odpovídá zadržení přibližně jedné třetiny celoročního zisku ČSOB za rok 2016.

Následující tabulka zobrazuje kapitál a kapitálovou přiměřenost Banky podle pravidel Basel III v letech 2016 a 2015:

(mil. Kč)	2016	2015
Tier 1 kapitál	63 583	59 665
Tier 2 kapitál	533	500
Kapitál celkem	64 116	60 165
Kapitálové požadavky	27 318	26 043
Rizikově vážená aktiva	341 476	325 540
Kapitálová přiměřenost	18,78 %	18,48 %

ZPRÁVA O VZTAZÍCH

Zpráva představenstva společnosti Československá obchodní banka, a. s., o vztazích mezi propojenými osobami

1. Ovládaná osoba

Československá obchodní banka, a. s., se sídlem Praha 5, Radlická 333/150, PSČ 150 57, identifikační číslo 000 01 350, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B XXXVI, vložka 46 (dále jen „ČSOB“ nebo „Banka“).

2. Ovládající osoba

Jediným akcionářem ČSOB je společnost KBC Bank NV se sídlem Havenlaan 2, B-1080 Brusel, Belgie.

Všechny akcie společnosti KBC Bank NV jsou drženy (přímo nebo nepřímo) společností KBC Group NV (právnícká osoba).

3. Struktura vztahů mezi ovládající osobou a osobou ovládanou a mezi ovládanou osobou a osobami ovládanými stejnou ovládající osobou

KBC Bank NV je bankou regulovanou Belgickou národní bankou. Je součástí bankopojišťovací finanční skupiny KBC Group. KBC Group působí především na trhu v Belgii, České republice, Slovensku, Bulharsku, Maďarsku a Irsku. V omezené míře působí i v dalších zemích světa.

Akcie společnosti KBC Group NV (právnícká osoba) jsou obchodovány na burze Euronext v Bruselu. Žádný z akcionářů nemá vyšší podíl než 20 %.

Přehled společností skupiny ČSOB a KBC naleznete v příloze č. 1 této zprávy a na webových stránkách www.kbc.com.

Banka měla ve sledovaném období vztahy především s následujícími propojenými osobami:

Obchodní jméno	Adresa sídla společnosti	
Bankovní informační technologie, s.r.o.	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
CBCB - Czech Banking Credit Bureau, a.s.	Na Vítězné pláni 1719/4, 140 00 Praha 4	Česká republika
Centrum Radlická a.s.	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
Českomoravská stavební spořitelna, a.s.	Vinohradská 3218/169, 100 17 Praha 10	Česká republika
Československá obchodná banka, a. s.	Michalská 18, 815 63 Bratislava	Slovenská republika
ČSOB Advisory, a.s.	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
ČSOB Asset Management, a.s., investiční společnost	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
ČSOB Factoring, a.s.	Benešovská 2538/40, 101 00 Praha 10-Vinohrady	Česká republika
ČSOB Leasing, a.s.	Na Pankráci 310/60, 140 00 Praha 4	Česká republika
ČSOB Leasing, a.s.	Panónska cesta 11, 852 01 Bratislava	Slovenská republika
ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
ČSOB Poist'ovňa a.s.	Vajnorská 100/B, 831 04 Bratislava	Slovenská republika
ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB	Masarykovo náměstí 1458, 532 18 Pardubice-Zelené předměstí	Česká republika
ČSOB Property fund, a.s.	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
ČSOB stavebná sporiteľ'ňa, a.s.	Radlinského 10, 813 23 Bratislava	Slovenská republika
Eurincasso, s.r.o.	Benešovská 2538/40, 101 00 Praha 10-Vinohrady	Česká republika
Hypoteční banka, a.s.	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
KBC Asset Management NV	Havenlaan 2, B-1080 Brusel (Sint-Jans Molenbeek)	Belgie
KBC Bank NV	Havenlaan 2, B-1080 Brusel (Sint-Jans Molenbeek)	Belgie
KBC Group NV (právnícká osoba)	Havenlaan 2, B-1080 Brusel (Sint-Jans Molenbeek)	Belgie
KBC Group NV Czech Branch, organizační složka	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
KBC Investments Limited	Old Broad Street 111, Londýn	Velká Británie
K & H BANK Zrt.	Lechner Ödön fasor 9, 1095 Budapešť	Maďarsko
Merrion Properties s.r.o.	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
Patria Finance, a.s.	Jungmannova 745/24, 110 00 Praha 1	Česká republika
Patria Corporate Finance, a.s.	Jungmannova 745/24, 110 00 Praha 1	Česká republika
Patria investiční společnost, a.s.	Jungmannova 745/24, 110 00 Praha 1	Česká republika
Patria Online, a.s.	Jungmannova 745/24, 110 00 Praha 1	Česká republika
První certifikační autorita, a.s.	Podvinný mlýn 2178/6, 190 00 Praha 9	Česká republika
Radlice Rozvojová, a.s.	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
SousedceCZ s.r.o.	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika

4. Úloha ovládající osoby, způsob a prostředky ovládnání

KBC Group NV (právnícká osoba), resp. KBC Bank NV ovládá ČSOB prostřednictvím rozhodování jediného akcionáře v působnosti valné hromady ve smyslu zákona o obchodních korporacích.

Ovládající osoba vykonává svůj vliv rovněž prostřednictvím svých zástupců v orgánech ČSOB, zejména v dozorčí radě a případně v představenstvu společnosti. Jde především o kooperaci a koordinaci v oblasti konsolidovaného řízení rizik, výkonu auditu a plnění obezřetnostních předpisů stanovených bankám a dalším finančním institucím právními předpisy.

5. Přehled jednání učiněných v účetním období, která byla učiněna na popud nebo v zájmu ovládající osoby nebo jí ovládaných osob

Není-li dále uvedeno jinak, v účetním období nebylo učiněno žádné jednání, které bylo učiněno na popud nebo v zájmu ovládající osoby nebo jí ovládaných osob a které by se týkalo majetku, který přesahuje 10 % vlastního kapitálu ČSOB, a to ani v rámci běžného obchodního styku.

ČSOB opakovaně uzavřela v účetním období transakce představující závazky s KBC Bank NV v oblasti krátkodobých depozit určených k obchodování na peněžních trzích a depozitních směnec, jejichž hodnota překročila hranici 10 % vlastního kapitálu společnosti. Účelem tohoto jednání bylo efektivnější využití finančních prostředků v rámci skupiny. Výše uvedené závazky vznikly z běžných transakcí a podléhají srovnatelným podmínkám (včetně úrokových sazeb a zajištění) jako transakce s třetími stranami a tedy z titulu plnění těchto závazků Bance nevznikla žádná újma.

ČSOB uzavřela dne 26. června 2012 se společností ČSOB Leasing smlouvu o revolvingovém úvěru, jehož úvěrový rámec byl dodatkem č. 5 uzavřeným dne 24. června 2016 navýšen na 12,5 mld. Kč a dodatkem č. 7 uzavřeným dne 10. října 2016 snížen na 6 mld. Kč. Úvěrový limit tak v průběhu účetního období překročil hodnotu 10 % vlastního kapitálu Banky. Jde o standardní bankovní produkt, který je běžně poskytován i nespojeným osobám za srovnatelných podmínek a tedy z titulu plnění této smlouvy Bance nevznikla žádná újma.

6. Přehled vzájemných smluv mezi osobou ovládanou a osobou ovládající nebo mezi osobami ovládanými

ČSOB měla v účetním období rozmanité vztahy s osobou ovládající, resp. dalšími společnostmi ovládanými ovládající osobou (pro účely zprávy o vztazích označeny dále též jen jako „protistrany“), a to na obvyklé obchodní bázi.

Šlo o smluvní vztahy v těchto oblastech:

BANKOVNÍ SLUŽBY

Účty, depozitní produkty, tuzemský a zahraniční platební styk, domácí a mezinárodní cash management

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy, jejichž předmětem byly služby spojené s vedením různých druhů účtů – běžných a termínovaných, mezibankovních depozit (včetně dodatků o předčasném ukončení některých z těchto depozit spolu s vypořádáním úroků a kompenzační platbou), účtů pro splacení vkladů

za účelem nabytí nebo zvýšení účasti ve společnosti – a s poskytováním produktů a služeb tuzemského a zahraničního platebního styku jako jsou např. Cash Management NightLine, Fiktivní Cash Pooling a Reálný jednosměrný Cash Pooling. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Platební karty

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy v oblasti vydání, akceptace a zpracování transakcí platebních karet. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Elektronické bankovníctví

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy, na jejichž základě poskytla následující produkty elektronického bankovníctví: ČSOB Linka 24, ČSOB Internetbanking, ČSOB Businessbanking, ČSOB MultiCash 24 a ČSOB Edifact 24. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Šeky a směnky

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o obstarání smének a jejich úschově, smlouvy o zabezpečení směnečného programu. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Úvěrové produkty a záruky

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy, na základě nichž poskytla následující úvěrové produkty: kontokorentní úvěry, komerční úvěry, revolvingové úvěry, účelové úvěry, podřízené úvěry, mezibankovní úvěry (včetně dodatků o předčasném ukončení některých z těchto úvěrových smluv spolu s vypořádáním úroků a kompenzační platbou), povolené přečerpání běžného účtu, přijala a vydala záruky, potvrdila či otevřela akreditivy, a/nebo odkoupila pohledávky z těchto akreditivů, poskytla ručení. Za tyto služby uhradily protistrany smluvní poplatky, odměny a úroky. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Investiční služby

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o koupi nebo prodeji investičních instrumentů, ISDA smlouvy, smlouvy o úschově a uložení cenných papírů, o vypořádání obchodů s investičními instrumenty, o správě cenných papírů, o výkonu činnosti depozitáře, o kontaktní bance, dále smlouvy o autorizaci faxových instrukcí pro vypořádání a správu cenných papírů. Protiplnění, která poskytly protistrany, spočívala v poplatcích a smluvních odměnách. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Hypoteční zástavní listy a dluhopisy

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny příkazní, resp. mandátní smlouvy o obstarání emise hypotečních zástavních listů vydaných na domácím trhu v rámci dluhopisového programu a mandátní smlouvy o obstarání emise dluhopisů, smlouvy o upsání a koupi hypotečních zástavních listů/dluhopisů, smlouvy o správě emise a obstarávání plateb. Protistrany poskytly za tyto služby smluvní odměny. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Pohledávky

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o správě či postoupení pohledávek. Banka poskytla protistranám za tyto služby smluvní odměny. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

OSTATNÍ VZTAHY

Pojistné smlouvy

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny pojistné smlouvy. Protiplnění spočívala v pojištění a v pojistném plnění. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o nájmu a pronájmu

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o nájmu nebytových prostor, parkovišť a movitých věcí nebo jejich souborů. Protiplnění spočívala ve smluvních cenách, nebo v pronájmu věcí nebo jejich částí či souboru věcí. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o spolupráci – zaměstnanecké benefity

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o spolupráci – zaměstnanecké benefity. Protiplnění spočívala v poskytování zaměstnaneckých benefitů. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o spolupráci – prodej produktů a služeb

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o spolupráci, rámcové, mandátní (příkazní) a komisionářské smlouvy, jejichž předmětem byla zejména spolupráce v oblasti prodeje produktů, zprostředkování prodeje produktů, v podpoře prodeje produktů a k tomu používaných technologií, poradenské činnosti, vyhledávání příležitostí. Protiplnění spočívala ve spolupráci, smluvní provizi, smluvní odměně, nebo v prodeji produktů. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouva o spolupráci – společné plnění daňové povinnosti (DPH)

ČSOB uzavřela dne 9. prosince 2016 s některými z osob ovládaných stejnou ovládající osobou (Centrum Radlická, ČMSS, ČSOB Advisory, ČSOB AM, ČSOB Penzijní společnost, ČSOB Pojišťovna, Hypoteční banka, Patria Finance, Patria investiční společnost, Patria Online) smlouvu o spolupráci za účelem plnění daňové povinnosti (DPH) za skupinu, která byla platná a účinná v účetním období. Protiplnění spočívala v plnění daňové povinnosti. Smlouva byla uzavřena za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy v oblasti ICT služeb

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o poskytování služeb ICT. Protiplnění spočívala ve smluvních odměnách. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o poskytování služeb – Call centrum

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o poskytování služeb Call centra. Protiplnění spočívala ve smluvních odměnách. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o poskytování služeb – back office a související služby

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o poskytování služeb v oblasti back office systémů a podpůrných procesů, jako jsou např. spolupráce při řízení rizika, tvorba modelů, manažerské poradenství, centrální nákup, zajištění služeb v oblasti účetní a daňové, zpracování zahraničních plateb. Protiplnění spočívala ve smluvních odměnách a v konzultacích. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o poskytování služeb – správa a údržba (facilities management)

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o poskytování služeb v oblasti facilities managementu, jako jsou např. účtování a správa majetku, stravné a catering, ubytování, poštovní služby, archivace dokumentů, telefonní ústředna či správa a údržba vozového parku a převod či nákup movitého majetku. Protiplnění spočívala ve smluvních odměnách. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o poskytování služeb – zpracování finančních výkazů

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o poskytování služeb v oblasti zpracování finančních výkazů pro externí odběratele, zejména pak pro ČNB. Protiplnění spočívala ve smluvních odměnách. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o poskytování služeb – další podpůrné služby

ČSOB v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o spolupráci a poskytování služeb v oblasti interního auditu, compliance, administrativní podpory v oblasti financí včetně účetnictví, řízení lidských zdrojů včetně pracovněprávních vztahů a využívání zaměstnanců, administrativní podpory. Protiplnění spočívala ve službách a smluvních odměnách. ČSOB rovněž uzavřela smlouvy o zpracování osobních údajů nebo poskytování informací, smlouvy o zachování důvěrnosti apod. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Ostatní

Dohoda o převodu činností ICT mezi Bankou a společností ČSOB Leasing

Na základě dohody o převodu činností ICT byly původně outsourcovaní zaměstnanci Banky převedeni od 1. 4. 2016 do zaměstnaneckého poměru společnosti ČSOB Leasing. Protiplnění, která poskytly propojené osoby, spočívala v platbě za poskytnuté služby či licence, poskytnutí HW či SW a za převod činností vykonávaných v oblasti ICT služeb z Banky do společnosti ČSOB Leasing. Smlouva byla uzavřena za obvyklých obchodních podmínek.

PODÍLY NA ZISKU A OSTATNÍ SKUTEČNOSTI

KBC Bank NV jako jediný akcionář rozhodla dne 22. dubna 2016 v působnosti valné hromady o rozdělení zisku za účetní rok 2015 tak, že podíl na zisku ve výši 14,781 mld. Kč byl vyplacen jedinému akcionáři.

V účetním období naopak ČSOB inkasovala výnos v podobě podílů na zisku od společností BANIT, ČMSS, ČSOB Factoring, Hypoteční banka, ČSOB Advisory, ČSOB Leasing, ČSOB Penzijní společnost, ČSOB Pojišťovna, ČSOB AM, Patria Online, První certifikační autorita a CBCB.

ČSOB dále učinila v účetním období rozhodnutí jediného akcionáře/společníka společnosti, kde je Banka jediným akcionářem/společníkem. Jde o schvalování účetních závěrek, rozhodování o vypořádání hospodářského výsledku a výplatách dividend, volby členů orgánů a jejich odměňování, změny stanov, schválení statutu některých přidružených společností, zvýšení/snížení základního kapitálu a/nebo emisního ážia.

7. Posouzení vzniku újmy ovládané osoby

Ze smluvních a jiných vztahů mezi ČSOB a ovládající osobou nevznikla ČSOB žádná újma.

8. Zhodnocení vztahů mezi ovládající osobou a osobou ovládanou a mezi ovládanou osobou a osobami ovládanými stejnou ovládající osobou

Společná synergie v rámci finanční skupiny ČSOB, resp. skupiny KBC přináší pozitivní efekty v oblastech efektivity řízení nákladů, lidských zdrojů a napomáhá nastavit procesy, tak aby byly v souladu s firemní strategií. Zároveň tato spolupráce napomáhá omezovat určitá transakční rizika, jako jsou např. rizika spojená s poskytováním citlivých informací a dat třetím stranám.

Banka poskytuje především bankovní služby společností ve skupině, svým přidruženým společnostem a společným podnikům. Poskytované bankovní služby zahrnují úvěry, kontokorentní úvěry, úročené vklady, běžné účty a další služby.

Pohledávky a závazky s KBC Bank a s podniky pod společnou kontrolou se skládají především z reálné hodnoty derivátových finančních nástrojů, dluhových finančních nástrojů, repo transakcí a depozitních směnek.

Vzájemná spolupráce společností v rámci skupiny KBC a ČSOB, resp. dalších společností, které jsou ČSOB ovládané, pomáhá posílit společnou pozici na trhu a umožňuje rozšíření nabídky finančních služeb svým klientům v oblastech stavebního spoření a hypoték, správy aktiv, kolektivního investování, penzijního připojištění, leasingu, factoringu či distribuce životního a neživotního pojištění a rovněž také služby spojené s obchodováním s akciemi na finančních trzích.

9. Účetní období

Tato zpráva popisuje vztahy za účetní období od 1. ledna 2016 do 31. prosince 2016.

10. Závěr

Představenstvo ČSOB konstatuje, že tato zpráva byla zpracována v zákonné lhůtě a v souladu s § 82 zákona o obchodních korporacích. Při sestavení zprávy představenstvo postupovalo s odbornou péčí a její rozsah reflektuje účel zákonné úpravy zprávy podle zákona o obchodních korporacích ve vztahu k vlastnické struktuře ČSOB.

V Praze dne 22. března 2017

Československá obchodní banka, a. s.

Za představenstvo

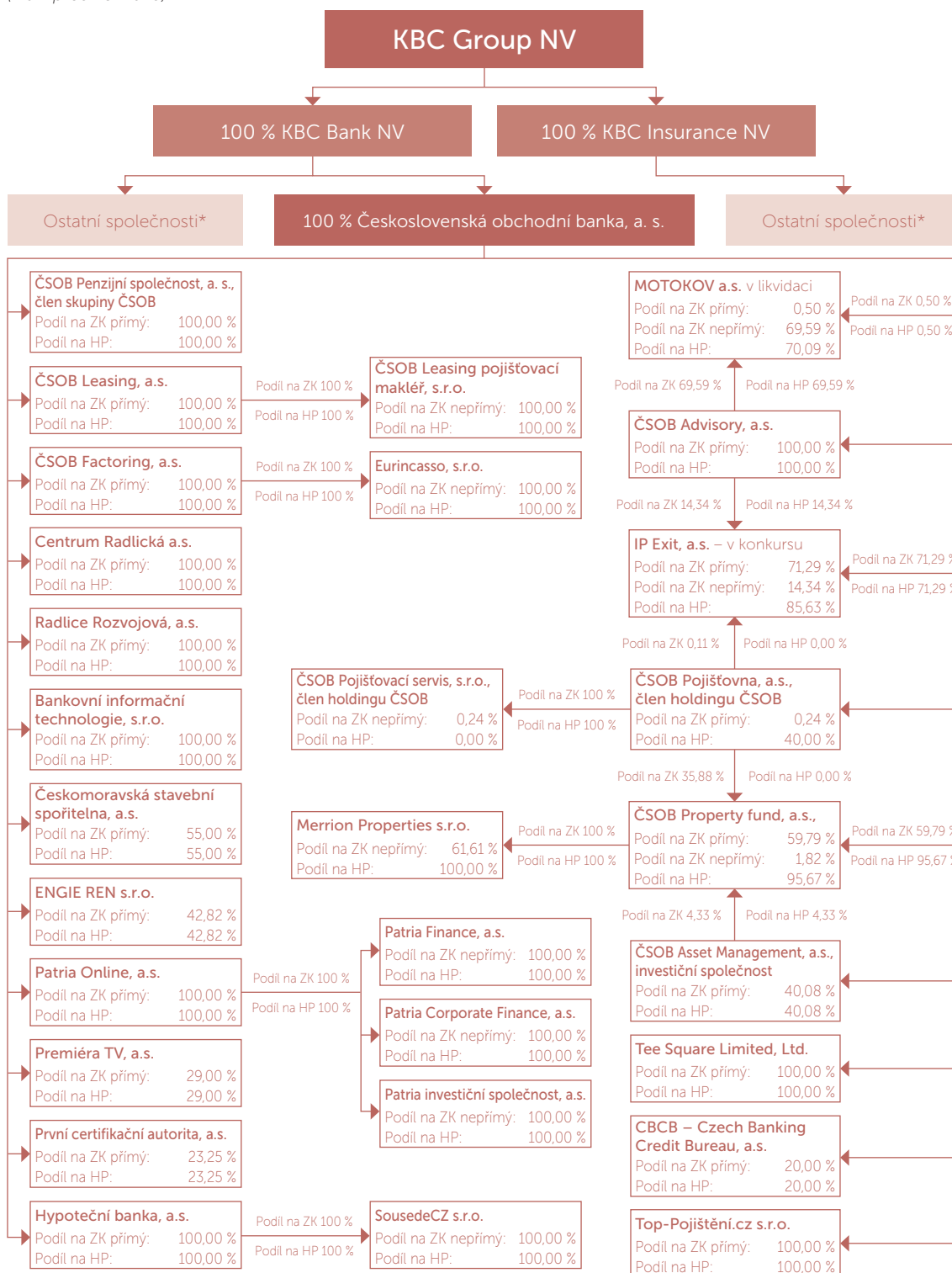
John Arthur Hollows
předseda představenstva

Jiří Vévoda
člen představenstva

Příloha Zprávy o vztazích

Přehled společností skupiny KBC a skupiny ČSOB

(k 31. prosinci 2016)

Vysvětlující poznámky:

Procentní podíly v rámečcích u společností jsou přepočteny z pohledu mateřské společnosti ČSOB.

Všechny akcie společností KBC Bank a KBC Insurance jsou drženy (přímo nebo nepřímo) společností KBC Group.

ČSOB je 100 % ovládána a vlastněna společností KBC Bank.

* Kompletní přehled „Ostatních společností“ skupiny KBC lze nalézt na webových stránkách www.kbc.com, kde jsou i další informace o skupině KBC.

ZK: základní kapitál (vklad)
HP: hlasovací práva

DALŠÍ POVINNÉ INFORMACE

Cenné papíry ČSOB

Akcie

Akcie a základní kapitál ČSOB

	k 31. prosinci 2016
ISIN	CZ0008000288
Druh	Kmenová akcie
Forma	Na majitele
Podoba	Zaknihovaná
Počet kusů	292 750 002 ks
Jmenovitá hodnota	20 Kč
Celkový objem emise	5 855 000 040 Kč
Výše základního kapitálu	5 855 000 040 Kč
Splaceno	100 %

100% vlastníkem akcií ČSOB je společnost KBC Bank NV, se sídlem Havenlaan 2, B-1080 Brussels (Sint-Jans Molenbeek), Belgie.

Akcie ČSOB se neobchodují na evropském regulovaném trhu.

ČSOB nevydala žádné vyměnitelné dluhopisy nebo prioritní dluhopisy ve smyslu § 286 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. V roce 2016 nedežela ČSOB žádné vlastní akcie ani nevydala žádné zatímní listy.

Práva spojená s akciemi ČSOB

Práva a povinnosti akcionářů stanoví právní předpisy, zejména zákon o obchodních korporacích a Stanovy ČSOB.

Práva spojená s vlastnictvím akcií ČSOB zahrnují zejména:

- Právo akcionáře na podíl na zisku společnosti (dividendu), který valná hromada podle výsledku hospodaření schválila k rozdělení.
- Právo akcionáře požádat představenstvo o svolání valné hromady za podmínek stanovených právními předpisy.
- Právo akcionáře účastnit se valné hromady. Na valné hromadě má akcionář právo:
 - hlasovat,
 - požadovat a dostat vysvětlení záležitostí týkajících se společnosti a osob ovládaných společností, je-li takové vysvětlení potřebné pro posouzení předmětu jednání valné hromady, a
 - uplatňovat návrhy a protinávrhy.
- Právo akcionáře na podíl na likvidačním zůstatku při zrušení společnosti s likvidací.

Hlasovací práva spojená s akciemi ČSOB nejsou omezená. S jednou akcií je spojen jeden hlas.

Dluhopisy a investiční certifikáty

(dosud nesplacené)

V České republice je ČSOB emitentem dluhopisů, které byly vydány v rámci dluhopisového programu ČSOB. Program byl schválen v listopadu 2003 Komisí pro cenné papíry (včetně společných emisních podmínek pro předem neurčený počet emisí dluhopisů) v maximálním objemu nesplacených dluhopisů 30 mld. Kč s dobou trvání programu 10 let. Tento dluhopisový program byl uzavřen. Žádná emise dluhopisů ani dluhopisový program se nyní nepřipravuje.

K 31. prosinci 2016 evidovala ČSOB v ČR následující emise dluhopisů:

Název dluhopisu	ISIN	Datum emise	Objem vydaných dluhopisů (jmenovitá hodnota)
Dluhopis ČSOB likvidní IV/ 2017	CZ0003703050	2. 2. 2012	mil. Kč 2 360,16
Dluhopis ČSOB 3M PRIBOR II / 2017	CZ0003703183	29. 3. 2012	mil. Kč 210
Dluhopis ČSOB likvidní VI/2017	CZ0003703472	6. 8. 2012	mil. Kč 4 000

Žádný z dluhopisů ČSOB není cenným papírem přijatým k obchodování na evropském regulovaném trhu.

V České republice je ČSOB od roku 2012 emitentem investičních certifikátů, které jsou vydávány v rámci veřejného i neveřejného nabídkového programu.

K 31. prosinci 2016 evidovala ČSOB v ČR následující emise investičních certifikátů:

Název investičního certifikátu	ISIN	Datum emise	Objem vydaných investičních certifikátů (jmenovitá hodnota)
ČSOB Investiční certifikát IX. (Oil & Gas)	CZ0000300306	19. 2. 2014	mil. Kč 135,61
ČSOB Investiční certifikát XX. (Deluxe II)	CZ0000300413	24. 9. 2014	mil. Kč 160,62
ČSOB Investiční certifikát XXIX. (Eurostoxx50)	CZ0000300587	15. 4. 2015	mil. USD 5,89
ČSOB Investiční certifikát XXX. (Utility)	CZ0000300579	15. 4. 2015	mil. Kč 169,35
ČSOB Investiční certifikát XXXI. (Diskont SX5E)	CZ0000300595	22. 4. 2015	mil. Kč 40,23
ČSOB Investiční certifikát XXXII. (Aero)	CZ0000300603	22. 4. 2015	mil. Kč 68,77
ČSOB Investiční certifikát XXXIV. (Defensive SX5E)	CZ0000300611	6. 5. 2015	mil. Kč 208,92
ČSOB Investiční certifikát XXXV. (2nd worst - Index)	CZ0000300645	20. 5. 2015	mil. Kč 90,05
ČSOB Investiční certifikát XXXVI. (Defensive SX5E)	CZ0000300660	3. 6. 2015	mil. Kč 136,37
ČSOB Investiční certifikát Unit link I.	CZ0000300652	12. 6. 2015	mil. Kč 157,00
ČSOB Investiční certifikát Unit link II.	CZ0000300686	10. 7. 2015	mil. Kč 417,00
ČSOB IC XXXVIII. (4th worst - Healthcare)	CZ0000300694	15. 7. 2015	mil. Kč 134,12
ČSOB IC XXXIX. (Defensive SX5E)	CZ0000300702	22. 7. 2015	mil. Kč 142,41
ČSOB Investiční certifikát Unit link III.	CZ0000300710	10. 8. 2015	mil. Kč 230,82
ČSOB Investiční certifikát Unit link IV.	CZ0000300728	10. 9. 2015	mil. Kč 261,82
ČSOB Investiční certifikát XL. (Eurostoxx50)	CZ0000300736	14. 10. 2015	mil. Kč 181,56
ČSOB Investiční certifikát XLI. (German leaders)	CZ0000300751	21. 10. 2015	mil. Kč 152,26

Název investičního certifikátu	ISIN	Datum emise	Objem vydaných investičních certifikátů (jmenovitá hodnota)	
ČSOB Investiční certifikát Unit link V.	CZ0000300769	10. 11. 2015	mil. Kč	493,00
ČSOB Investiční certifikát XLII. (Banks Defensive)	CZ0000300785	2. 12. 2015	mil. Kč	176,24
ČSOB IC INDEXOVÝ I.	CZ0000300777	19. 11. 2015	mil. Kč	391,75
ČSOB Investiční certifikát Unit link VI.	CZ0000300793	21. 12. 2015	mil. Kč	572,70
ČSOB Investiční certifikát XLIII. (Eurostoxx50)	CZ0000300819	9. 12. 2015	mil. EUR	3,59
ČSOB Investiční certifikát XLIV. (Eurostoxx50)	CZ0000300827	16. 12. 2015	mil. USD	3,06
Defensive SX5E 4,8 2023	CZ0000300835	30. 12. 2015	mil. Kč	217,77
Defensive SX5E 4,8 2023 II	CZ0000300868	3. 2. 2016	mil. Kč	259,82
Autocall SX5E 5,9 2021	CZ0000300850	5. 2. 2016	mil. Kč	399,90
Participation SX5E 2021	CZ0000300843	9. 2. 2016	mil. Kč	62,60
ČSOB Investiční certifikát Unit link VII.	CZ0000300884	22. 2. 2016	mil. Kč	763,20
Participation SX7P 2021	CZ0000300892	16. 3. 2016	mil. Kč	39,89
ČSOB Investiční certifikát Unit link VIII.	CZ0000300900	11. 4. 2016	mil. Kč	194,83
ČSOB Investiční certifikát CLN 2020	CZ0000300967	11. 4. 2016	mil. Kč	500,00
Defensive SX5E 5 2023	CZ0000300926	13. 4. 2016	mil. Kč	290,16
Worst of Banks 6 2021	CZ0000300934	20. 4. 2016	mil. Kč	112,20
ČSOB Investiční certifikát Unit link IX.	CZ0000300959	24. 5. 2016	mil. Kč	191,50
Dividend basket 7 2023	CZ0000300975	18. 5. 2016	mil. Kč	161,35
Worst of US Dividend Basket 8 2021	CZ0000301007	22. 6. 2016	mil. Kč	111,60
ČSOB Investiční certifikát Unit link X.	CZ0000300983	15. 7. 2016	mil. Kč	124,30
Defensive SX5E 5,2 2023	CZ0000301015	22. 6. 2016	mil. Kč	104,77
ČSOB Investiční certifikát Unit link XI.	CZ0000301031	12. 9. 2016	mil. Kč	116,25
Evropská inflace a Euro Stoxx 50 2021	CZ0000301049	21. 9. 2016	mil. Kč	82,15
2nd Worst of IT Basket 6,5 2021	CZ0000301056	21. 9. 2016	mil. Kč	115,45
ČSOB Investiční certifikát Unit link XII.	CZ0000301064	24. 10. 2016	mil. Kč	324,95
Solactive Participation 2021	CZ0000301072	3. 11. 2016	mil. Kč	220,34
Defensive SX5E 4,6 2024	CZ0000301122	30. 11. 2016	mil. Kč	179,70
ČSOB Investiční certifikát Unit link XIII.	CZ0000301130	29. 12. 2016	mil. Kč	582,26
ČSOB Investiční certifikát Unit link XIV.	CZ0000301148	12. 12. 2016	mil. Kč	502,41
Healthcare Allergan	CZ0000301155	29. 12. 2016	mil. Kč	18,50
Gold Miners	CZ0000301163	21. 12. 2016	mil. Kč	194,70
Defensive SX5E 4,6 2024 II.	CZ0000301171	29. 12. 2016	mil. Kč	118,09
ČSOB Investiční certifikát Unit link XV.	CZ0000301189	30. 12. 2016	mil. Kč	129,80

V prvních čtyřech měsících roku 2017* vydala ČSOB v ČR následující emise investičních certifikátů:

Název investičního certifikátu	ISIN	Datum emise	Objem vydaných investičních certifikátů (jmenovitá hodnota)	
ČSOB IC Unit link XVI.	CZ0000301197	10. 2. 2017	mil. Kč	191,23
Defensive Euro iSTOXX 70 EWD5 4 2024	CZ0000301205	8. 3. 2017	mil. Kč	248,60
Autocall Euro iSTOXX 70 EWD5 4 2024	CZ0000301213	8. 3. 2017	mil. Kč	430,36
ČSOB IC Unit link XVII.	CZ0000301239	10. 3. 2017	mil. Kč	125,18
Defensive Eurostoxx 4,6 2024 III.	CZ0000301254	15. 3. 2017	mil. Kč	308,85
NYSE Arca Gold BUGS 5,1 2022	CZ0000301288	15. 3. 2017	mil. Kč	173,55
ČSOB TOP 70 EVROPSKÝCH SPOLEČNOSTÍ 1	CZ0000301247	5. 4. 2017	mil. Kč	316,61
ČSOB Investiční certifikát Unit link XVIII.	CZ0000301304	12. 4. 2017	mil. Kč	103,47

* Vydané do 12. dubna 2017.

Investiční certifikáty ČSOB nejsou cennými papíry přijatými obchodování na evropském regulovaném trhu.

Prospekt dluhopisového programu, doplňky k němu a emisní dodatky a prospekt nabídkového programu investičních certifikátů, doplňky k němu a emisní dodatky jsou k dispozici na internetových stránkách ČSOB www.csob.cz.

Účelem vydání dluhopisů a investičních certifikátů ČSOB je především rozšíření nabídky investičních produktů pro klienty Banky.

K podnikání ČSOB

ČSOB působí jako univerzální banka v České republice.

ČSOB se jako subjekt českého práva řídí právními předpisy platnými na území České republiky. Její činnost je regulována zejména zákonem o bankách, zákonem o podnikání na kapitálovém trhu a zákonem o obchodních korporacích. Pro podnikatelskou činnost ČSOB má zásadní význam **jednotná bankovní licence**. ČSOB je rovněž oprávněna vykonávat činnost vázaného pojišťovacího zprostředkovatele a je také účastníkem centrálního depozitáře.

Hlavní oblasti činnosti

Předmět podnikání ČSOB je upraven ve Stanovách ČSOB (část III. Předmět podnikání).

ČSOB jako univerzální banka provádí bankovní obchody a poskytuje bankovní služby podle obecně závazných právních předpisů ČR pro činnost bank v tuzemsku i ve vztahu k zahraničí, zejména **přijímá vklady od veřejnosti a poskytuje úvěry**.

Vedle těchto základních služeb je ČSOB dle českých právních předpisů oprávněna vykonávat následující činnosti:

- investování do cenných papírů na vlastní účet,
- finanční pronájem (finanční leasing),
- platební styk a zúčtování,

- vydávání a správa platebních prostředků,
- poskytování záruk,
- otvírání akreditivů,
- obstarávání inkasa,
- poskytování všech investičních služeb ve smyslu zvláštního zákona,
- vydávání hypotečních zástavních listů,
- finanční makléřství,
- výkon funkce depozitáře,
- směnárenská činnost (nákup devizových prostředků),
- poskytování bankovních informací,
- obchodování na vlastní účet nebo na účet klienta s devizovými hodnotami a se zlatem,
- pronájem bezpečnostních schránek,
- činnosti, které přímo souvisejí s činnostmi uvedenými výše, a
- činnosti vykonávané pro jiného, pokud souvisejí se zajištěním provozu společnosti a provozu jiných bank, finančních institucí a podniků pomocných bankovních služeb, nad nimiž společnost vykonává kontrolu.

Významné smlouvy

Banka nemá uzavřeny smlouvy, které byly uzavřeny mimo rámec běžného podnikání a které by mohly vést ke vzniku závazku nebo nároku kteréhokoli člena její skupiny, který by byl podstatný pro schopnost ČSOB plnit závazky k držitelům cenných papírů na základě Bankou emitovaných cenných papírů.

ČSOB si není vědoma žádných dohod, ve kterých je smluvní stranou, které nabývají účinnosti, mění se nebo jejichž platnost se končí v důsledku změny jejich kontrolních poměrů, ke které došlo v souvislosti s nabídkou na převzetí.

Dne 1. září 2005 ČSOB a Česká pošta uzavřely Smlouvu o zajišťování služeb, kterou se řídí spolupráce mezi ČSOB a Českou poštou v oblasti distribuce produktů ČSOB pod značkou Poštovní spořitelna prostřednictvím sítě poboček pošt provozovaných Českou poštou v ČR. Smlouva o zajišťování služeb je účinná do konce roku 2017.

Ochranné známky, licence, patenty

ČSOB si je vědoma stále se zvyšující důležitosti práv duševního vlastnictví, jakožto zásadní a integrální součásti moderní společnosti, a proto těmto právům a jejich ochraně věnuje mimořádnou pozornost.

ČSOB je přihlašovatelem/vlastníkem více než stovky **ochranných známek** zapsaných u příslušných orgánů zřízených k ochraně průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, které využívá při realizaci podnikatelské činnosti k identifikaci svých produktů a služeb.

ČSOB je uživatelem řady **licencí**, zejména pak k softwarovým produktům, sloužícím k podpoře její podnikatelské činnosti.

ČSOB není přihlašovatelem/majitelem žádného **patentu**.

Státní, soudní nebo rozhodčí řízení,

kteřá mohla mít nebo v nedávné minulosti měla významný vliv na finanční situaci ČSOB nebo ziskovost ČSOB nebo její skupiny.

Informace k soudním sporům

Informace k soudním sporům jsou uvedeny v nekonsolidované roční účetní závěrce za rok 2016 (Poznámky č. 27 a 33) a v konsolidované roční účetní závěrce za rok 2016 (Poznámky č. 29 a 35).

Nejvýznamnější soudní spory ČSOB k 31. prosinci 2016 jsou uvedeny v následující tabulce včetně sporné částky (včetně příslušenství).

Spor vedený proti ČSOB (žalovaná)

Subjekt sporu	Závazek (mil. Kč)
ICEC-HOLDING, a.s., Boleslavova 710/19, Ostrava	21 475

Podle názoru ČSOB tento soudní spor nepředstavuje žádné riziko vzhledem ke své naprosté nedůvodnosti. V nepravděpodobném případě, že by ČSOB byla povinna poskytnout jakékoliv plnění na základě závazného rozhodnutí v tomto sporu, ČSOB zvaží uplatnění nároku na uhrazení takového plnění ze strany ČNB na základě Smlouvy a slibu odškodnění uzavřené v souvislosti s prodejem podniku IPB.

Náklady na výzkum a vývoj

V roce 2016 ČSOB vynaložila 104 mil. Kč na činnost v oblasti výzkumu a vývoje (2015: 142 mil. Kč). Většina výdajů byla spojena s vývojovými studiemi a realizací jednotlivých projektů, především v oblasti informačních technologií a systémů, včetně vývoje internetových aplikací. Kromě toho, po převodu ICT služeb do ČSOB k 31. prosinci 2015, měla ČSOB v roce 2016 další výdaje na výzkum a vývoj ve výši 1 268 mil. Kč. Tyto výdaje souvisely s investicemi do velkých projektů informačních technologií a s drobným vývojem stávajících aplikací (2015: tyto náklady byly zahrnuty jako součást celkově fakturovaných ICT nákladů ze strany KBC Group Czech Branch).

Další informace

Odměny účtované za rok 2016 auditory

Informace dle § 118 odst. 4 písm. k) zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu

Druh služby (tis. Kč; bez DPH*)	ČSOB	Konsolidovaný celek ČSOB
Povinný audit roční účetní závěrky	18 899	27 227
Jiné ověřovací služby	129	2 317
Daňové poradenství	0	380
Jiné neauditorské služby	21	1 261
Školení	79	85
Celkem	19 128	31 270

* Zveřejněné informace obsahují příslušnou část DPH, u které není nárok na odpočet.

Příspěvek do Garančního fondu

Informace dle § 16 odst. 1 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu

ČSOB jako obchodník s cennými papíry přispívá do Garančního fondu, který zabezpečuje záruční systém, ze kterého se vyplácejí náhrady zákazníkům obchodníka s cennými papíry, který není schopen plnit závazky vůči svým zákazníkům.

Příspěvek do Garančního fondu za rok 2016 (tis. Kč)	ČSOB	Konsolidovaný celek ČSOB*
Základ pro výpočet příspěvku	959 317	1 181 793
Příspěvek	19 186	23 636

* Včetně Patria Finance (společnost začala být konsolidována od 1. ledna 2015).

Příspěvek ČSOB AM (1 585 tis. Kč) není zahrnutý v celkové částce příspěvku konsolidovaného celku ČSOB vzhledem k tomu, že společnost je konsolidována s použitím ekvivalenční metody konsolidace v roce 2016.

Informace uvedené v jiných částech této Výroční zprávy

Informace	Odkaz ¹⁾
Důležité události a významné změny v roce 2016	Zpráva představenstva Správa a řízení společnosti Poznámka č. 3 ²⁾
Nové produkty a služby zavedené v roce 2016	Zpráva představenstva
Popis trhů, na kterých ČSOB soutěží	Profil společnosti Zpráva představenstva
Rozdělení zisku	Poznámka č. 13
Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí ³⁾	Společenská odpovědnost
Subjekty zahrnuté do konsolidované účetní závěrky ČSOB k 31. prosinci 2016	Společnosti skupiny ČSOB Poznámka č. 3 ²⁾
Očekávaná hospodářská a finanční situace ČSOB v roce 2017	Zpráva představenstva

1) Odkazuje na jinou část Výroční zprávy nebo na poznámku v Příloze nekonsolidované roční účetní závěrky za rok 2016 (není-li uvedeno jinak).

2) Odkazuje na poznámku v Příloze konsolidované roční účetní závěrky za rok 2016.

3) Současně s Výroční zprávou za rok 2016 vydává ČSOB také Zprávu Skupiny ČSOB společnosti 2016.

Příloha této části Výroční zprávy

Informace dle přílohy č. 14 vyhlášky č. 163/2014 Sb., k výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry

Následné události

Kapitola	Část
Správa a řízení společnosti	Řídící a kontrolní orgány, Organizační struktura ČSOB
Další povinné informace	Dluhopisy a investiční certifikáty
Příloha konsolidované roční účetní závěrky za rok 2016	Události po skončení účetního období (Poznámka č. 39)
Příloha nekonsolidované roční účetní závěrky za rok 2016	Události po skončení účetního období (Poznámka č. 37)

Informace o uveřejnění Výroční zprávy ČSOB za rok 2016

Výroční zpráva ČSOB za rok 2016 je uveřejněna na internetové adrese www.csob.cz.

Výroční zprávu ČSOB za rok 2016 předá do **sbírky listin obchodního rejstříku** v souladu s § 21a zákona o účetnictví **Česká národní banka**.

Informace dle § 99 vyhlášky č. 163/2014 Sb., k výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry

Výroční zprávy a další povinné informace jsou k dispozici (k datu vydání této Výroční zprávy) na webových stránkách ČSOB v sekci ČSOB – **Povinně uveřejňované informace** na adrese:

<https://www.csob.cz/portal/o-csob/povinne-uvzejnovane-informace#vyrocni-zpravy>.

Příloha kapitoly Další povinné informace

Informace dle přílohy č. 14 vyhlášky č. 163/2014 Sb.,

k výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a obchodníků s cennými papíry

Údaje o kapitálu a kapitálových požadavcích podle článku 437 odst. 1 písm. a) nařízení č. 575/2013/EU

(tis. Kč)		Banka	Regulovaný kons. celek
		31. 12. 2016	31. 12. 2016
Údaje z rozvahy společnosti	Vlastní kapitál celkem	81 346 725	88 550 499
	Základní kapitál	5 855 000	5 855 000
	Emisní ážio	20 092 666	20 928 552
	Kumulovaný ostatní úplný výsledek	3 817 472	4 201 649
	Rezervní fondy	18 686 648	18 686 648
	Nerozdělený zisk z předchozích období	17 350 797	23 739 872
	Vlastní akcie	0	0
	Zisk za běžné účetní období	15 544 142	15 138 779
	Menšinové podíly	0	0
Úpravy CET1 kapitálu	Úpravy CET1 kapitálu celkem	-17 763 399	-19 570 004
	Rezervní fond na zajištění peněžních toků	-1 973 124	-1 973 124
	Úpravy hodnot podle požadavků pro obezřetné oceňování	-217 215	-204 841
	Goodwill	-2 211 104	-2 063 994
	Ostatní nehmotná aktiva, po odečtení daně	-2 559 839	-3 656 804
	Nedostatek v krytí očekávaných ztrát úpravami o úvěrové riziko	-655 402	-1 524 526
	Nepoužitelný zisk	-10 146 715	-10 146 715
	Menšinové podíly	0	0
Ostatní přechodné úpravy CET1 kapitálu	0	0	
Tier 2 kapitál	Tier 2 kapitál celkem	532 676	1 311 293
	Přebytek krytí očekávaných ztrát při přístupu IRB	532 676	1 311 293
	Kapitál	64 116 002	70 291 789
	Tier 1 (T1) kapitál	63 583 326	68 980 495
	Kmenový Tier 1 (CET1) kapitál	63 583 326	68 980 495
	Tier 2 (T2) kapitál	532 676	1 311 293

Údaje o kapitálu a kapitálových požadavcích podle článku 438 písm. c) až f) nařízení 575/2013/EU

(tis. Kč)		Banka Regulovaný kons. celek	
		31. 12. 2016	31. 12. 2016
V případě institucí, které počítají objem rizikově vážených expozic podle části třetí, hlavy II kapitoly 2,8 % objemu rizikově vážených expozic pro každou kategorii expozic uvedenou v čl. 112 nařízení 575/2013/EU	Expozice vůči ústředním vládám nebo centrálním bankám	0	0
	Expozice vůči regionálním vládám nebo místním orgánům	0	0
	Expozice vůči subjektům veřejného sektoru	0	14
	Expozice vůči mezinárodním rozvojovým bankám	0	0
	Expozice vůči mezinárodním organizacím	0	0
	Expozice vůči institucím	0	23 065
	Expozice vůči podnikům	0	538 332
	Retailové expozice	0	79 387
	Expozice zajištěné nemovitostmi	0	63 769
	Expozice v selhání	0	44 688
	Expozice spojené s obzvláště vysokým rizikem	0	0
	Expozice v krytých dluhopisech	0	0
	Položky představující sekuritizované pozice	0	0
	Expozice vůči institucím a podnikům s krátkodobým úvěrovým hodnocením	0	0
	Expozice ve formě podílových jednotek nebo akcií v subjektech kolektivního investování	0	0
	Akciové expozice	3 732 148	78 208
	Ostatní položky	0	289 725
Kapitálové požadavky vypočítané podle čl. 92 odst. 3 písm. b) a c) nařízení 575/2013/EU	K pozičnímu riziku	215 392	193 884
	Pro velké expozice přesahující limity stanovené v člancích 395 až 401, pokud je instituci povoleno tyto limity překročit	0	0
	K měnovému riziku	0	132
	K vypořádacímu riziku	0	0
	Ke komoditnímu riziku	0	0
Kapitálové požadavky vypočítané podle části třetí hlavy III kapitol 2, 3 a 4 nařízení 575/2013/EU a zpřístupňované odděleně	Kapitálový požadavek podle hlavy III kapitoly 2	0	0
	Kapitálový požadavek podle hlavy III kapitoly 3	3 969 660	4 492 446
	Kapitálový požadavek podle hlavy III kapitoly 4	0	0
V případě institucí, které počítají objem rizikově vážených expozic podle části třetí hlavy II kapitoly 3,8 % objemu rizikově vážených expozic pro každou kategorii expozic uvedenou v čl. 147.	Expozice vůči ústředním vládám nebo centrálním bankám	794 928	858 278
	Expozice vůči institucím	3 038 323	658 872
	Expozice vůči podnikům	10 728 043	10 332 995
	Retailové expozice	1 666 282	9 223 179
	Akciové expozice	0	0
V případě kategorie retailových expozic se tento požadavek použije na každou kategorii expozic, které odpovídají různé korelace podle čl. 154 odst. 1 až 4 nařízení 575/2013/EU.	Položky představující sekuritizované pozice	0	0
	Jiná aktiva nemající povahu úvěrového závazku	1 887 155	2 154 495
V případě kategorie akciových expozic se tento požadavek použije na	Akciové expozice obchodované na regulovaných trzích	0	0
	Akciové expozice neobchodované na regulovaných trzích v dostatečně diverzifikovaných portfoliích a jiné expozice	0	0
	Expozice, které v oblasti kapitálových požadavků podléhají přechodným pravidlům dohledu	0	0
	Expozice, které v oblasti kapitálových požadavků podléhají ustanovením o zachování právních účinků	0	0
	Každý z přístupů uvedených v článku 155 nařízení 575/2013/EU	0	0
* Rizikové expozice pro úpravy ocenění o úvěrové riziko celkem – CVA		354 441	354 441
* Rizikové expozice pro poziční, měnové a komoditní riziko při použití vlastních modelů		931 729	931 729

* Tyto položky byly doplněny za účelem dodržení rozsahu povinného vykazování ČNB.

Kapitálové poměry

	Banka 31. 12. 2016	Regulovaný kons. celek 31. 12. 2016
Kapitálový poměr pro kmenový kapitál Tier 1	18,62 %	18,20 %
Kapitálový poměr pro kapitál Tier 1	18,62 %	18,20 %
Kapitálový poměr pro celkový kapitál	18,78 %	18,55 %

Poměrové ukazatele

	Banka 31. 12. 2016
Rentabilita průměrných aktiv (ROAA)	1,46 %
Rentabilita průměrného kapitálu Tier 1 (ROAE)	26,34 %
Aktiva na jednoho pracovníka*	tis. Kč 144 963
Správní náklady na jednoho pracovníka*	tis. Kč 1 720
Zisk po zdanění na jednoho pracovníka*	tis. Kč 2 139

* Podle metodiky ČNB (evidenční počet zaměstnanců).

DOKUMENTY

Čestné prohlášení

Osoby odpovědné za Výroční zprávu ČSOB za rok 2016

prohlašují, že Výroční zpráva ČSOB za rok 2016 podává podle jejich nejlepšího vědomí věrný a poctivý obraz o finanční situaci, podnikatelské činnosti a výsledcích hospodaření ČSOB a jejího konsolidačního celku za uplynulé účetní období a o vyhlídkách budoucího vývoje finanční situace, podnikatelské činnosti a výsledků hospodaření.

V Praze dne 20. dubna 2017

Československá obchodní banka, a. s.

John Arthur Hollows

předseda představenstva

Jiří Vévoda

člen představenstva

Zpráva nezávislého auditora

Zpráva nezávislého auditora

akcionáři společnosti Československá obchodní banka, a. s.

Výrok auditora

Provedli jsme audit:

- konsolidované účetní závěrky společnosti Československá obchodní banka, a. s., se sídlem Radlická 333/150, Praha 5 („Společnost“) a jejích dceřiných společností (dohromady „Skupina“) sestavené na základě Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií, která se skládá z konsolidovaného výkazu finanční pozice k 31. prosinci 2016, konsolidovaných výkazů zisku a ztráty, úplného výsledku, změn vlastního kapitálu a peněžních toků za rok končící 31. prosince 2016 a přílohy této konsolidované účetní závěrky, která obsahuje podstatné účetní metody a další vysvětlující informace, a
- individuální účetní závěrky Společnosti sestavené na základě Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií, která se skládá z výkazu finanční pozice k 31. prosinci 2016, výkazů zisku a ztráty, úplného výsledku, změn vlastního kapitálu a peněžních toků za rok končící 31. prosince 2016 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje podstatné účetní metody a další vysvětlující informace.

Podle našeho názoru:

- konsolidovaná účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz konsolidované finanční pozice Skupiny k 31. prosinci 2016, její konsolidované finanční výkonnosti a jejích konsolidovaných peněžních toků za rok končící 31. prosince 2016 v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií, a
- individuální účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz finanční pozice samotné Společnosti k 31. prosinci 2016, její finanční výkonnosti a jejích peněžních toků za rok končící 31. prosince 2016 v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií.

Konsolidovaná a individuální účetní závěrka jsou dále souhrnně označovány jako účetní závěrky.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a auditorskými standardy Komory auditorů České republiky, kterými jsou Mezinárodní standardy auditu (ISA), případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetních závěrek. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem pro auditory a účetní znalce, vydaným Radou pro mezinárodní etické standardy účetních (IESBA) a přijatým Komorou auditorů České republiky, jsme na Skupině a Společnosti nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrky a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá představenstvo Společnosti.

Naš výrok k účetním závěrkám se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s auditem účetních závěrek seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném nesouladu s účetními závěrkami či s našimi znalostmi o Skupině a Společnosti získanými během auditu nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti, tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o., Hvězdova 1734/2c, 140 00 Praha 4, Česká republika
T: +420 251 151 111, F: +420 252 156 111, www.pwc.com/cz

PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o., se sídlem Hvězdova 1734/2c, 140 00 Praha 4, IČ: 40765521, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 3637 a v seznamu auditorských společností u Komory auditorů České republiky pod evidenčním číslem 021.

**Akcionář společnosti Československá obchodní banka, a. s.
Zpráva nezávislého auditora**

Na základě provedených postupů, do míry, již dokážeme posoudit, uvádíme, že

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetních závěrkách, jsou ve všech významných ohledech v souladu s účetními závěrkami a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Skupině a Společnosti, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržných ostatních informacích žádné významné věcné nesprávnosti nezjistili.

Odповідnost představenstva a dozorčí rady Společnosti za účetní závěrky

Představenstvo Společnosti odpovídá za sestavení účetních závěrek podávající věrný a poctivý obraz v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetních závěrek tak, aby neobsahovaly významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetních závěrek je představenstvo Společnosti povinno posoudit, zda jsou Skupina a Společnost schopny nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v přílohách účetních závěrek záležitosti týkající se jejich nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetních závěrek, s výjimkou případů, kdy představenstvo plánuje zrušení Skupiny nebo Společnosti nebo ukončení jejich činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví odpovídá dozorčí rada Společnosti.

Odповідnost auditora za audit účetních závěrek

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrky jako celek neobsahují významnou nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetních závěrkách odhalí případnou existující významnou nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné, pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetních závěrek na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné nesprávnosti účetních závěrek způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřními kontrolními systémy Skupiny a Společnosti relevantními pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejich vnitřních kontrolních systémů.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti představenstvo Společnosti uvedlo v přílohách účetních závěrek.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetních závěrek představenstvem, a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná nejistota vyplývající z události nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Skupiny a Společnosti trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v přílohách účetních závěrek, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Skupiny a Společnosti trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Skupina nebo Společnost ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetních závěrek, včetně příloh, a dále to, zda účetní závěrky zobrazují podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

**Akcionář společnosti Československá obchodní banka, a. s.
Zpráva nezávislého auditora**

- Shromáždit dostatečné a vhodné důkazní informace o finančních informacích týkajících se společnosti nebo podnikatelských činností v rámci Skupiny, abychom mohli vyjádřit výrok ke konsolidované účetní závěrce. Jsme odpovědní za řízení auditu Skupiny, za dohled nad ním a jeho provedení. Vyjádření výroku zůstává naší výhradní odpovědností.

Naší povinností je informovat představenstvo, dozorčí radu a výbor pro audit mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřních kontrolních systémech.

20. dubna 2017

PricewaterhouseCoopers Audit, s. r. o.
zastoupená

Marek Richter

Ing. Marek Richter
partner a statutární auditor, ev. č. 1800

ZKRATKY

Zkratka	Obchodní jméno
ČSOB	Československá obchodní banka, a. s.
Banka	
skupina ČSOB	skupina společností mateřské ČSOB (nejde o právnickou osobu)
PS	Poštovní spořitelna (součást ČSOB)

Zkratka	Obchodní jméno
BANIT	Bankovní informační technologie, s.r.o.
Bausparkasse Schwäbisch Hall	Bausparkasse Schwäbisch Hall AG
CBCB	CBCB - Czech Banking Credit Bureau, a.s.
Centrum Radlická	Centrum Radlická a.s.
Česká pošta	Česká pošta, s.p.
ČMSS	Českomoravská stavební spořitelna, a.s.
ČNB	Česká národní banka
ČSOB Advisory	ČSOB Advisory, a.s.
ČSOB AM / ČSOB Asset Management	ČSOB Asset Management, a.s., investiční společnost
ČSOB Factoring	ČSOB Factoring, a.s.
ČSOB Leasing	ČSOB Leasing, a.s.
ČSOB Leasing pojišťovací makléř	ČSOB Leasing pojišťovací makléř, s.r.o.
ČSOB PF Stabilita	ČSOB Penzijní fond Stabilita, a. s., člen skupiny ČSOB
ČSOB PS / ČSOB Penzijní společnost	ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB
ČSOB Pojišťovna	ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB
ČSOB Pojišťovací servis	ČSOB Pojišťovací servis, s.r.o., člen holdingu ČSOB
ČSOB Property fund	ČSOB Property fund, a.s.
ČSOB SR	Československá obchodní banka, a. s.
ČSÚ	Český statistický úřad
Hypoteční banka	Hypoteční banka, a.s.
IPB	Investiční a Poštovní banka, a.s.
KBC Bank	KBC Bank NV
KBC Group	KBC Group NV (právnická osoba)
skupina KBC	skupina společností mateřské KBC Group NV
KBC Group Czech Branch	KBC Group NV Czech Branch, organizační složka
KBC Insurance / KBC Verzekeringen	KBC Insurance NV (tj. KBC Verzekeringen NV)
KBC Lease Holding	KBC Lease Holding NV
KBC Participations Renta C	KBC Participations Renta C SA
KBC Securities	KBC Securities NV
Merrion Properties	Merrion Properties s.r.o.
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
Motokov	MOTOKOV a.s. v likvidaci
Patria Corporate Finance	Patria Corporate Finance, a.s.
Patria Finance	Patria Finance, a.s.
skupina Patria	skupina společností mateřské Patria Online (nejde se o právnickou osobu)
Patria investiční společnost / Patria IS	Patria investiční společnost, a.s.
Patria Online	Patria Online, a.s.
Radlice Rozvojová	Radlice Rozvojová, a.s.
SousedéCZ	SousedéCZ s.r.o.
Top-Pojištění	Top-Pojištění.cz s.r.o.
Transformovaný fond / Transformovaný penzijní fond	Transformovaný fond Stabilita ČSOB Penzijní společnosti, a. s. člena skupiny ČSOB

FINANČNÍ KALENDÁŘ

Finanční kalendář pro rok 2017

Zveřejnění neauditovaných konsolidovaných výsledků hospodaření skupiny ČSOB
(podle EU IFRS)

Výsledky hospodaření		Datum zveřejnění
k 31. prosinci 2016	4Q / FY 2016	9. únor 2017
k 31. březnu 2017	1Q 2017	11. květen 2017
k 30. červnu 2017	2Q / 1H 2017	10. srpen 2017
k 30. září 2017	3Q / 9M 2017	16. listopad 2017
k 31. prosinci 2017	4Q / FY 2017	únor 2018

Poznámka:

Tento kalendář je pouze orientační; termíny se mohou v průběhu roku měnit.

KONTAKTY

Vztahy k investorům

Československá obchodní banka, a. s.

Radlická 333/150

150 57 Praha 5

Česká republika

Tel.: +420 224 114 106

E-mail: investor.relations@csob.cz

Výroční zpráva ČSOB za rok 2016 byla uveřejněna dne 28. dubna 2017 v elektronické podobě na www.csob.cz.

© 2017 Československá obchodní banka, a. s.
Všechna práva vyhrazena.